

Uitgave
in de Nederlandse taal

Wetgeving

Inhoud

I Besluiten waarvan de publicatie voorwaarde is voor de toepassing

.....

II Besluiten waarvan de publicatie niet voorwaarde is voor de toepassing

Raad en Commissie

2002/309/EU, Euratom:

★ Besluit van de Raad en, wat betreft de overeenkomst inzake Wetenschappelijke en Technologische samenwerking, van de Commissie van 4 april 2002 betreffende de sluiting van zeven overeenkomsten met de Zwitserse Bondsstaat	1
Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Zwitserse Bondsstaat, anderzijds, over het vrije verkeer van personen	6
Slotakte	64
Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake luchtvervoer	73
Slotakte	87
Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake het goederen- en personenvervoer per spoor en over de weg	91
Slotakte	128

Prijs: 66,00 EUR

NL

Besluiten waarvan de titels mager zijn gedrukt, zijn besluiten van dagelijks beheer die in het kader van het landbouwbeleid zijn genomen en die in het algemeen een beperkte geldigheidsduur hebben.

Besluiten waarvan de titels vet zijn gedrukt en die worden voorafgegaan door een sterretje, zijn alle andere besluiten.

Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake de handel in landbouwproducten	132
Slotakte	350
Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake wederzijdse erkenning van de overeenstemmingsbeoordeling	369
Slotakte	426
Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat betreffende sommige aspecten van overheidsopdrachten	430
Slotakte	464
Overeenkomst inzake wetenschappelijke en technologische samenwerking tussen de Europese Gemeenschappen en de Zwitserse Bondsstaat	468
Slotakte	478
Informatie betreffende de inwerkingtreding van de zeven overeenkomsten met de Zwitserse Bondsstaat in de sectoren vrij verkeer van personen, luchtvervoer en overlandvervoer, overheidsopdrachten, wetenschappelijke en technologische samenwerking, wederzijdse erkenning van overeenstemmingsbeoordeling en handel in landbouwproducten	480

II

(Besluiten waarvan de publicatie niet voorwaarde is voor de toepassing)

RAAD EN COMMISSIE

BESLUIT VAN DE RAAD EN, WAT BETREFT DE OVEREENKOMST INZAKE WETENSCHAPPELIJKE EN TECHNOLOGISCHE SAMENWERKING, VAN DE COMMISSIE

van 4 april 2002

betreffende de sluiting van zeven overeenkomsten met de Zwitserse Bondsstaat

(2002/309/EU, Euratom)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 310, in samenhang met artikel 300, lid 2, eerste alinea, tweede zin, artikel 300, lid 3, tweede alinea, en artikel 300, lid 4,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, en met name artikel 101, lid 2,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien de instemming van het Europees Parlement ⁽¹⁾,

Gezien de goedkeuring van de Raad,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Teneinde de geprivilegieerde banden tussen de Europese Unie en de Zwitserse Bondsstaat voort te zetten en gezien de gezamenlijke wens van de partijen om hun betrekkingen uit te breiden en te versterken zijn op 21 juni 1999 de volgende sectorale overeenkomsten ondertekend, die moeten worden goedgekeurd:

- Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Zwitserse Bondsstaat, anderzijds, over het vrije verkeer van personen;
- Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat over het luchtvervoer;

— Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake het goederen- en personenvervoer per spoor en over de weg;

— Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake de handel in landbouwproducten;

— Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake wederzijdse erkenning van de overeenstemmingsbeoordeling;

— Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat betreffende sommige aspecten van overheidsopdrachten;

— Overeenkomst inzake wetenschappelijke en technologische samenwerking tussen de Europese Gemeenschappen en de Zwitserse Bondsstaat.

(2) De zeven overeenkomsten zijn onderling nauw verbonden doordat zij tegelijkertijd in werking treden en alle tegelijkertijd niet langer van toepassing zijn zes maanden na ontvangst van een kennisgeving van niet-verlenging of van opzegging betreffende één daarvan.

(3) In de overeenkomst over het vrije verkeer van personen gelden de verbintenissen die onder titel IV van het derde deel van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap vallen, met betrekking tot het Koninkrijk Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland niet als gemeenschapsrechtelijke verplichtingen, maar als verplichtingen die voortvloeien uit een verbintenis tussen deze lidstaten en de Zwitserse Bondsstaat.

⁽¹⁾ PB C 41 van 7.2.2001, blz. 25.

(4) Wat de overeenkomst inzake de handel in landbouwproducten betreft mogen, in voorkomend geval, maatregelen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van artikel 5, lid 3, eerste streepje van dit besluit, worden aangenomen volgens de procedure van artikel 5, lid 4; deze maatregelen worden aangenomen overeenkomstig Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden ⁽¹⁾.

(5) Bepaalde uitvoeringstaken zijn toegewezen aan de bij de overeenkomsten opgerichte Gemengde Comités, onder andere de bevoegdheid de bijlagen bij de overeenkomsten in bepaalde opzichten te wijzigen; er dienen passende interne procedures te worden vastgesteld om de goede werking van de overeenkomsten te verzekeren en in bepaalde gevallen de Commissie te machtigen bepaalde technische wijzigingen in de overeenkomsten goed te keuren of bepaalde besluiten voor de uitvoering daarvan vast te stellen,

BESLUIT:

Artikel 1

1. De volgende besluiten worden hierbij goedgekeurd namens de Europese Gemeenschap:

- Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Zwitserse Bondsstaat, anderzijds, over het vrije verkeer van personen;
- Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat over het luchtvervoer;
- Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake het goederen- en personenvervoer per spoor en over de weg;
- Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake de handel in landbouwproducten;
- Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake wederzijdse erkenning van de overeenstemmingsbeoordeling;
- Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat betreffende sommige aspecten van overheidsopdrachten.

De volgende overeenkomst wordt hierbij goedgekeurd namens de Gemeenschap en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie:

- Overeenkomst inzake wetenschappelijke en technologische samenwerking tussen de Europese Gemeenschappen en de Zwitserse Bondsstaat.

De teksten van de overeenkomsten zijn aan dit besluit gehecht.

2. Overeenkomstig de daarin opgenomen bepalingen treden de zeven overeenkomsten tegelijkertijd in werking en zijn zij alle tegelijkertijd niet langer van toepassing zes maanden na ontvangst van een kennisgeving van niet-verlenning of van opzegging betreffende één van deze overeenkomsten.

Artikel 2

Wat de overeenkomst over het vrije verkeer van personen betreft wordt de Gemeenschap in het bij artikel 14 van de overeenkomst ingestelde Gemengde Comité vertegenwoordigd door een vertegenwoordiger van de Commissie. Het standpunt dat de Gemeenschap bij de uitvoering van de overeenkomst inneemt ten aanzien van besluiten of aanbevelingen van het Gemengd Comité, wordt door de Raad op voorstel van de Commissie vastgesteld overeenkomstig de desbetreffende bepalingen van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap.

Artikel 3

1. Wat de overeenkomst over het luchtvervoer betreft wordt de Gemeenschap in het bij artikel 21 van de overeenkomst ingestelde Gemengde Comité vertegenwoordigd door de Commissie, bijgestaan door vertegenwoordigers van de lidstaten.

2. Het standpunt dat de Gemeenschap inneemt ten aanzien van besluiten van het Gemengd Comité waarbij uitsluitend de rechtsgeldigheid van de communautaire wetgeving tot Zwitserland wordt uitgebreid, met eventuele technische aanpassingen, wordt vastgesteld door de Commissie.

3. Voor andere besluiten van het Gemengd Comité wordt het standpunt van de Gemeenschap met gekwalificeerde meerderheid vastgesteld door de Raad, op voorstel van de Commissie.

Artikel 4

1. Wat de overeenkomst inzake het goederen- en personenvervoer per spoor en over de weg betreft wordt de Gemeenschap in het bij artikel 51 van de overeenkomst ingestelde Gemengd Comité vertegenwoordigd door de Commissie, bijgestaan door vertegenwoordigers van de lidstaten. Het standpunt dat de Gemeenschap inneemt ten aanzien van besluiten van het Gemengd Comité wordt vastgesteld:

- door de Raad met gekwalificeerde meerderheid, op voorstel van de Commissie, voor aangelegenheden als bedoeld in de artikelen 42, 45, 46, 47 en 54, van de overeenkomst,
- door de Commissie, in overleg met het Comité ingesteld bij artikel 4, eerste alinea, van Besluit 92/578/EEG ⁽²⁾, voor alle andere aangelegenheden.

⁽¹⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

⁽²⁾ PB L 373 van 21.12.1992, blz. 26.

Artikel 5

1. Wat de overeenkomst inzake de handel in landbouwproducten betreft, wordt de Gemeenschap in het Gemengd Landbouwcomité, ingesteld bij artikel 6, lid 1, van de overeenkomst, en in het Gemengd Veterinair Comité, ingesteld bij artikel 19, lid 1, van bijlage 11 bij de overeenkomst, vertegenwoordigd door de Commissie, bijgestaan door vertegenwoordigers van de lidstaten.

2. Het standpunt van de Gemeenschap in het Gemengd Landbouwcomité en het Gemengd Veterinair Comité wordt vastgesteld door de Raad, op voorstel van de Commissie, overeenkomstig de desbetreffende bepalingen van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap.

Het standpunt van de Gemeenschap inzake aangelegenheden waarover het Gemengd Landbouwcomité overeenkomstig artikel 6, lid 3, dient te besluiten wordt echter in overeenstemming met het onderstaande vastgesteld door de Commissie:

- volgens de procedure van artikel 18 van Richtlijn 2000/29/EG⁽¹⁾ voor aangelegenheden die verband houden met bijlage 4 bij de overeenkomst en de aanhangsels van die bijlage;
 - volgens de procedure van artikel 23 van Richtlijn 70/524/EEG⁽²⁾ voor aangelegenheden die verband houden met bijlage 5 bij de overeenkomst en de aanhangsels van die bijlage;
 - volgens de procedure van artikel 21 van Richtlijn 66/400/EEG⁽³⁾ of de daarmee overeenstemmende bepalingen van andere richtlijnen van de Raad voor de sector zaden voor aangelegenheden die verband houden met bijlage 6 bij de overeenkomst en de aanhangsels van die bijlage;
 - volgens de procedure van artikel 75 van Verordening (EG) nr. 1493/99⁽⁴⁾ voor aangelegenheden die verband houden met bijlage 7 bij de overeenkomst en de aanhangsels van die bijlage;
 - volgens de procedure van artikel 14 of 15 van Verordening (EEG) nr. 1576/89⁽⁵⁾ of van artikel 13 of 14 van Verordening (EEG) nr. 1601/91⁽⁶⁾ voor aangelegenheden die verband houden met bijlage 8 bij de overeenkomst en de aanhangsels van die bijlage;
 - volgens de procedure van artikel 14 van Verordening (EEG) nr. 2092/91⁽⁷⁾ voor aangelegenheden die verband houden met bijlage 9 bij de overeenkomst en de aanhangsels van die bijlage;
 - volgens de procedure van artikel 46 van Verordening (EG) nr. 2200/96⁽⁸⁾ voor aangelegenheden die verband houden met bijlage 10 bij de overeenkomst en de aanhangsels van die bijlage.
3. Onverminderd het bepaalde in lid 6 stelt de Commissie als volgt de maatregelen vast die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de overeenkomst:
- wat de uitvoering betreft van de tariefconcessies vervat in bijlage 2 en bijlage 3 van de overeenkomst alsmede de wijzigingen en technische aanpassingen, noodzakelijk in verband met wijzigingen van de gecombineerde nomenclatuur en de Taric-codes: volgens de procedure van artikel 23 van Verordening (EEG) nr. 1766/92⁽⁹⁾ of de daarmee overeenstemmende bepalingen van andere verordeningen betreffende de gemeenschappelijke ordening van markten, of volgens de procedure van lid 2;
 - wat de uitvoering betreft van bijlage 4: volgens de procedure van artikel 18 van Richtlijn 2000/29/EG van de Raad;
 - wat de uitvoering betreft van bijlage 5: volgens de procedure van artikel 23 van Richtlijn 70/524/EEG;
 - wat de uitvoering betreft van bijlage 6: volgens de procedure van artikel 21 van Richtlijn 66/400/EEG of de daarmee overeenstemmende bepalingen van andere richtlijnen voor de sector zaden;
 - wat de uitvoering betreft van titel III van bijlage 7: volgens de procedure van artikel 75 van Verordening (EG) nr. 1493/99;

(1) PB L 169 van 10.7.2000, blz. 1. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2001/33/EG van de Commissie (PB L 127 van 9.5.2001, blz. 42).

(2) PB L 270 van 14.12.1970, blz. 1. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2205/2001 van de Commissie (PB L 297 van 15.11.2001, blz. 3).

(3) PB L 125 van 11.7.1966, blz. 2290. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 98/96/EG van de Raad (PB L 25 van 1.2.1999, blz. 27).

(4) PB L 179 van 14.7.1999, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2585/2001 van de Raad (PB L 345 van 29.11.2001, blz. 10).

(5) PB L 160 van 12.6.1989, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 3378/94 van de Raad (PB L 366 van 31.12.1994, blz. 1).

(6) PB L 149 van 14.6.1991, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2061/96 van de Raad (PB L 277 van 30.10.1996, blz. 1).

(7) PB L 198 van 22.7.1991, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2491/2001 van de Commissie (PB L 337 van 20.12.2001, blz. 9).

(8) PB L 297 van 21.11.1996, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 911/2001 van de Commissie (PB L 129 van 11.5.2001, blz. 3).

(9) PB L 181 van 1.7.1992, blz. 21. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1666/2000 van de Raad (PB L 193 van 29.7.2000, blz. 1).

- wat de uitvoering betreft van artikel 14 van bijlage 8: volgens de procedure van artikel 14 van Verordening (EEG) nr. 1576/89 of van artikel 13 van Verordening (EEG) nr. 1601/91;
- wat de uitvoering betreft van bijlage 9: volgens de procedure van artikel 14 van Verordening (EEG) nr. 2092/91;
- wat de uitvoering betreft van bijlage 10: volgens de procedure van artikel 46 van Verordening (EEG) nr. 2200/96;
- wat de uitvoering betreft van bijlage 11: volgens artikel 30 van Richtlijn 72/462/EEG ⁽¹⁾.

4. In voorkomend geval kunnen de in lid 3, eerste streepje, bedoelde noodzakelijke maatregelen worden aangenomen volgens de hierna beschreven procedures.

De Commissie wordt bijgestaan door het bij artikel 248 bis van Verordening (EG) nr. 2913/92 ⁽²⁾ ingestelde Comité Douanewetboek.

Wanneer naar dit lid wordt verwezen zijn de artikelen 4 en 7 van Besluit 1999/468/EG van toepassing.

De in artikel 4, lid 3, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn wordt vastgesteld op één maand.

5. Het Comité Douanewetboek kan elk vraagstuk in verband met de toepassing van tariefcontingenten bespreken dat door de voorzitter op eigen initiatief of op verzoek van een lidstaat aan de orde wordt gesteld.

6. De Commissie stelt, op verzoek van een lidstaat of op eigen initiatief, de nodige maatregelen vast overeenkomstig artikel 10 van de overeenkomst, artikel 29 van bijlage 7, artikel 16 van bijlage 8, artikel 9 van bijlage 9 en artikel 5 van bijlage 10 bij de overeenkomst. De Raad en de lidstaten worden van dergelijke besluiten in kennis gesteld. Ontvangt de Commissie een verzoek van een lidstaat, dan neemt zij een besluit binnen drie werkdagen na de ontvangst van dit verzoek. Iedere lidstaat mag het besluit van de Commissie aan de Raad voorleggen binnen drie werkdagen na de dag waarop die lidstaat van dat besluit in kennis is gesteld. De Raad komt onverwijld bijeen. Met gekwalificeerde meerderheid kan de Raad, binnen dertig dagen na de datum waarop het besluit van de Commissie aan hem is voorgelegd, een andersluidend besluit nemen.

Artikel 6

1. Wat de overeenkomst inzake wederzijdse erkenning van de overeenstemmingsbeoordeling betreft wordt de Gemeenschap in het bij artikel 10 van de overeenkomst ingestelde Gemengd Comité, hierna „het Comité” genoemd, vertegenwoordigd door de Commissie, bijgestaan door het speciale comité dat door de Raad is benoemd. Na overleg met dit speciale comité verricht de Commissie de benoemingen, kennisgevingen, informatie-uitwisselingen en verificatieverzoeken als bedoeld in artikel 6, lid 3, artikel 7, artikel 8, lid 1, artikel 10, lid 4, onder e), en artikel 12 van de overeenkomst.

2. Het standpunt dat de Gemeenschap inneemt in het Comité ten aanzien van onderstaande vraagstukken wordt vastgesteld door de Commissie, na overleg met het speciale comité bedoeld in lid 1:

- a) toepassing van artikel 1, lid 3, met betrekking tot de hoofdstukken van bijlage 1;
- b) vaststelling van het reglement van orde overeenkomstig artikel 10, lid 2, en van de verificatieprocedures als bedoeld in artikel 10, lid 4, onder c) en d), van de overeenkomst;
- c) toetsing van de technische deskundigheid van overeenstemmingsbeoordelingsorganen, overeenkomstig artikel 8 en artikel 11, onder c), van de overeenkomst;
- d) wijzigingen van de afdelingen I tot en met V van alle hoofdstukken van bijlage I, overeenkomstig artikel 10, lid 4, onder a), b) en e), en artikel 11 van de overeenkomst;
- e) wijzigingen van de bijlagen, overeenkomstig artikel 10, lid 5, van de overeenkomst, en
- f) de procedure voor het beslechten van geschillen, als bedoeld in artikel 14 van de overeenkomst.

3. In alle andere gevallen wordt het standpunt van de Gemeenschap in het Comité met gekwalificeerde meerderheid vastgesteld door de Raad, op voorstel van de Commissie.

Artikel 7

1. Wat de overeenkomst betreffende sommige aspecten van overheidsopdrachten betreft, wordt de Gemeenschap in het bij artikel 11 van de overeenkomst ingestelde Gemengde Comité vertegenwoordigd door de Commissie, bijgestaan door vertegenwoordigers van de lidstaten.

⁽¹⁾ PB L 302 van 31.12.1972, blz. 28. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 1452/2001/EG van de Raad (PB L 198 van 21.7.2001, blz. 11).

⁽²⁾ PB L 302 van 19.10.1992, blz. 11. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2700/2000 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 311 van 12.12.2000, blz. 17).

2. De Commissie wordt gemachtigd om namens de Gemeenschap haar goedkeuring te hechten aan wijzigingen van de bijlagen I, II, III, IV, VI en VII bij de overeenkomst. De Commissie wordt daarin bijgestaan door een door de Raad aangewezen speciaal comité. De in de eerste zin bedoelde machtiging blijft beperkt, wat bijlage I betreft, tot wijzigingen die noodzakelijk zijn indien de procedures van artikel 8 van Richtlijn 93/38/EEG van de Raad worden toegepast, wat de bijlagen II, III en IV betreft, tot wijzigingen die noodzakelijk zijn indien soortgelijke procedures worden toegepast in de sectoren waarop die bijlagen betrekking hebben, en wat de bijlagen VI en VII betreft, tot de resultaten van toekomstige onderhandelingen in het kader van de Overeenkomst inzake overheidsopdrachten van 1996.

3. In alle andere gevallen wordt het standpunt dat de Gemeenschap inneemt ten aanzien van besluiten van het Gemengd Comité vastgesteld door de Raad, op voorstel van de

Commissie, overeenkomstig de desbetreffende bepalingen van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap.

Artikel 8

De akten of instrumenten van goedkeuring als bedoeld in elk van de overeenkomsten worden namens de Europese Gemeenschap neergelegd door de voorzitter van de Raad evenals, wat de overeenkomst inzake wetenschappelijke en technologische samenwerking betreft, door de voorzitter van de Commissie namens de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie.

Gedaan te Brussel, 4 april 2002.

Voor de Raad

De Voorzitter

A. ACEBES PANIAGUA

Voor de Commissie

De Voorzitter

R. PRODI

OVEREENKOMST

tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Zwitserse Bondsstaat, anderzijds, over het vrije verkeer van personen

DE ZWITSERSE BONDSSTAAT (hierna „Zwitserland” genoemd), enerzijds,

en

DE EUROPESE GEMEENSCHAP,

HET KONINKRIJK BELGIË,

HET KONINKRIJK DENEMARKEN,

DE BONDSREPUBLIC DUITSLAND,

DE HELLEENSE REPUBLIC,

HET KONINKRIJK SPANJE,

DE FRANSE REPUBLIC,

IERLAND,

DE ITALIAANSE REPUBLIC,

HET GROOTHERTOGDOM LUXEMBURG,

HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN,

DE REPUBLIC OOSTENRIJK,

DE PORTUGESE REPUBLIC,

DE REPUBLIC FINLAND,

HET KONINKRIJK ZWEDEN,

HET VERENIGD KONINKRIJK VAN GROOT-BRITANNIË EN NOORD-IERLAND, anderzijds,

Hierna genoemd „de overeenkomstsluitende partijen”,

Ervan overtuigd zijnde dat het vrije verkeer van personen op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende partij een belangrijke voorwaarde is voor de harmonieuze ontwikkeling van hun betrekkingen;

Vastbesloten het vrije onderlinge verkeer van personen tot stand te brengen, daarbij uitgaande van de bepalingen die in de Europese Gemeenschap worden toegepast,

Hebben overeenstemming bereikt over het volgende:

I. BASISBEPALINGEN*Artikel 1***Doel**

Deze Overeenkomst beoogt met betrekking tot onderdanen van de lidstaten van de Europese Gemeenschap en van Zwitserland het volgende:

- a) het toekennen van het recht op toegang tot het grondgebied van de overeenkomstsluitende partijen en op het verblijf, de toegang tot een economische activiteit in loondienst, de vestiging als zelfstandige, alsmede op voortzetting van het verblijf op dit grondgebied;
- b) het vergemakkelijken van de verlening van diensten op het grondgebied van de overeenkomstsluitende partijen, met name het liberaliseren van de verlening van diensten van korte duur;
- c) het toekennen van het recht op toegang tot en verblijf op het grondgebied van de overeenkomstsluitende partijen voor personen die in het ontvangende land geen economische activiteit uitoefenen;
- d) het toekennen van dezelfde levensomstandigheden, arbeidsvoorwaarden en arbeidsomstandigheden als die welke voor de eigen onderdanen gelden.

*Artikel 2***Non-discriminatie**

Onderdanen van een der overeenkomstsluitende partijen die legaal verblijven op het grondgebied van een andere overeenkomstsluitende partij ondervinden bij de toepassing van deze overeenkomst en overeenkomstig het bepaalde in de bijlagen I, II en III, geen discriminatie op grond van hun nationaliteit.

*Artikel 3***Recht op toegang tot het grondgebied**

Het recht op toegang van de onderdanen van een der overeenkomstsluitende partijen tot het grondgebied van een andere overeenkomstsluitende partij wordt gewaarborgd overeenkomstig het bepaalde in bijlage I.

*Artikel 4***Recht op verblijf en op toegang tot een economische activiteit**

Het recht op verblijf en op toegang tot een economische activiteit wordt gewaarborgd, onder voorbehoud van het bepaalde in artikel 10 en overeenkomstig het bepaalde in bijlage I.

*Artikel 5***Dienstverleners**

1. Onverminderd het bepaalde in andere specifieke overeenkomsten tussen de overeenkomstsluitende partijen inzake het verlenen van diensten (onder andere de overeenkomst betreffende overheidsopdrachten, voor zover deze betrekking heeft op het verlenen van diensten), hebben dienstverleners, met inbegrip van vennootschappen, overeenkomstig het bepaalde in bijlage I het recht op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende partij een dienst te verlenen, mits de daadwerkelijke arbeidsduur niet meer dan negentig dagen per kalenderjaar bedraagt.

2. Dienstverleners hebben het recht op toegang tot en verblijf op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende partij,

- a) indien zij op grond van het bepaalde in lid 1 of krachtens een overeenkomst als bedoeld in lid 1 het recht hebben een dienst te verlenen;
- b) of, wanneer aan de voorwaarden onder a) niet wordt voldaan, mits hun door de bevoegde autoriteiten van de betrokken overeenkomstsluitende partij toestemming is verleend om een dienst te verlenen.

3. Natuurlijke personen die onderdaan zijn van een lidstaat van de Europese Gemeenschap of van Zwitserland en zich uitsluitend als ontvanger van diensten op het grondgebied van een der overeenkomstsluitende partijen begeven, hebben het recht op toegang en verblijf.

4. De in dit artikel bedoelde rechten worden gewaarborgd overeenkomstig het bepaalde in de bijlagen I, II en III. Op de in dit artikel bedoelde personen zijn de kwantitatieve beperkingen bedoeld in artikel 10 niet van toepassing.

*Artikel 6***Verblijfsrecht voor personen die geen economische activiteit uitoefenen**

Het recht op verblijf op het grondgebied van een overeenkomstsluitende partij wordt toegekend aan personen die geen economische activiteit uitoefenen, overeenkomstig het bepaalde in bijlage I betreffende de niet-actieve leden van de beroepsbevolking.

*Artikel 7***Andere rechten**

Overeenkomstig bijlage I regelen de overeenkomstsluitende partijen met name de hierna genoemde rechten met betrekking tot het vrije verkeer van personen:

- a) het recht op gelijke behandeling als de eigen onderdanen ten aanzien van de toegang tot een economische activiteit en de uitoefening daarvan, alsmede ten aanzien van de levensomstandigheden, arbeidsvoorwaarden en arbeidsomstandigheden;

- b) het recht op professionele en geografische mobiliteit, waardoor onderdanen van de overeenkomstsluitende partijen zich vrij kunnen verplaatsen op het grondgebied van de ontvangende staat en daar het beroep van hun keuze kunnen uitoefenen;
- c) het recht om na beëindiging van een economische activiteit hun verblijf op het grondgebied van een overeenkomstsluitende partij voort te zetten;
- d) het verblijfsrecht voor gezinsleden, ongeacht hun nationaliteit;
- e) het recht ten gunste van de gezinsleden, ongeacht hun nationaliteit, om een economische activiteit uit te oefenen;
- f) het recht om onroerend goed te verwerven, voor zover dit verband houdt met het uitoefenen van de rechten die krachtens deze Overeenkomst worden toegekend.
- g) tijdens de overgangsperiode: het recht op terugkeer naar het grondgebied van een overeenkomstsluitende partij na het beëindigen van een economische activiteit of een verblijf op dat grondgebied, teneinde een economische activiteit uit te oefenen, alsmede het recht op omzetting van een tijdelijke verblijfsvergunning in een permanente verblijfsvergunning.

Artikel 8

Coördinatie van de stelsels voor sociale zekerheid

De overeenkomstsluitende partijen coördineren overeenkomstig bijlage II hun stelsels voor sociale zekerheid, met name met het oog op:

- a) gelijke behandeling;
- b) vaststelling van de toepasselijke wetgeving;
- c) cumulatie van de perioden die volgens de verschillende nationale wetgevingen bepalend zijn voor het verkrijgen en behouden van het recht op uitkeringen en voor het berekenen van deze uitkeringen;
- d) betaling van uitkeringen aan personen die op het grondgebied van de overeenkomstsluitende partijen verblijven;
- e) wederzijdse administratieve bijstand en samenwerking tussen de autoriteiten en de instellingen.

Artikel 9

Diploma's, certificaten en andere getuigschriften

Teneinde voor onderdanen van de lidstaten van de Europese Gemeenschap en van Zwitserland de toegang tot en het uitoefenen van werkzaamheden in loondienst en als zelfstandige, alsmede het verlenen van diensten, te vereenvoudigen, nemen de overeenkomstsluitende partijen overeenkomstig bijlage III de nodige maatregelen met betrekking tot de wederzijdse erkenning van diploma's, en andere getuigschriften en de coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de overeenkomstsluitende partijen betreffende de toegang tot en het verrichten van werkzaamheden, al dan niet in loondienst, en het verlenen van diensten.

II. ALGEMENE EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 10

Overgangsbepalingen en ontwikkeling van de Overeenkomst

1. Gedurende vijf jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst kan Zwitserland kwantitatieve beperkingen handhaven op de toegang tot een economische activiteit voor de volgende categorieën verblijf: verblijf van meer dan vier maanden, doch minder dan één jaar, en verblijf van één jaar of meer. Voor verblijf van minder dan vier maanden gelden geen beperkingen.

Vanaf het begin van het zesde jaar worden alle kwantitatieve beperkingen ten aanzien van onderdanen van de lidstaten van de Europese Gemeenschap afgeschaft.

2. Gedurende ten hoogste twee jaar kunnen de overeenkomstsluitende partijen de controle handhaven op de voorrang voor werknemers die in de reguliere arbeidsmarkt zijn geïntegreerd en op de salarierings- en arbeidsvoorwaarden voor onderdanen van de andere overeenkomstsluitende partij, waaronder de in artikel 5 bedoelde personen die dienstverleners zijn. Vóór het einde van het eerste jaar onderzoekt het Gemengd Comité of het noodzakelijk is deze beperkingen te handhaven. Het Gemengd Comité kan de maximale periode van twee jaar verkorten. De controle op de voorrang voor werknemers die in de reguliere arbeidsmarkt zijn geïntegreerd is niet van toepassing op verleners van diensten die op grond van een specifieke overeenkomst tussen de overeenkomstsluitende partijen betreffende het verlenen van diensten (onder andere de overeenkomst inzake de sector overheidsopdrachten, voor zover deze betrekking heeft op het verlenen van diensten) zijn geliberaliseerd.

3. Vanaf de inwerkingtreding van deze Overeenkomst reserveert Zwitserland, tot het einde van het vijfde jaar, binnen zijn totale contingenten de volgende minimale aantallen nieuwe verblijfsvergunningen voor werknemers in loondienst en zelfstandigen uit de Europese Gemeenschap: verblijfsvergunningen met een geldigheidsduur van één jaar of meer: 15 000 per jaar; verblijfsvergunningen met een geldigheidsduur van meer dan vier maanden doch niet meer dan één jaar: 115 000 per jaar.

4. Ongeacht het bepaalde in lid 3 wordt door de overeenkomstsluitende partijen het volgende overeengekomen: indien na vijf jaar, doch niet langer dan twaalf jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst, het aantal nieuwe verblijfsvergunningen van een van de in lid 1 bedoelde categorieën dat in een bepaald jaar is afgegeven aan werknemers in loondienst en zelfstandigen uit de Europese Gemeenschap meer dan 10 % hoger is dan het gemiddelde over de drie voorgaande jaren, kan Zwitserland voor het volgende jaar het aantal nieuwe verblijfsvergunningen van die categorie voor werknemers in loondienst en zelfstandigen uit de Europese Gemeenschap eenzijdig beperken tot het gemiddelde over de drie voorgaande jaren, vermeerderd met 5 %. Het volgende jaar kan het aantal tot datzelfde niveau worden beperkt.

Ongeacht het bepaalde in de voorgaande alinea mag het aantal nieuw af te geven verblijfsvergunningen aan werknemers in loondienst en zelfstandigen uit de Europese Gemeenschap niet worden beperkt tot minder dan 15 000 per jaar voor nieuwe verblijfsvergunningen met een geldigheidsduur van één jaar of meer en 115 000 per jaar voor nieuwe verblijfsvergunningen met een geldigheidsduur van meer dan vier maanden doch niet meer dan één jaar.

5. De overgangsbepalingen van de leden 1 tot en met 4, met name die van lid 2 inzake de voorrang voor werknemers die in de reguliere arbeidsmarkt zijn geïntegreerd en de controle op de salarierings- en arbeidsvoorwaarden, zijn niet van toepassing op werknemers in loondienst en zelfstandigen die bij de inwerkingtreding van deze Overeenkomst reeds beschikken over een vergunning voor het uitoefenen van een economische activiteit op het grondgebied van de overeenkomstsluitende partijen. Deze laatsten hebben met name het recht op geografische en professionele mobiliteit. Houders van een verblijfsvergunning met een geldigheidsduur van minder dan één jaar hebben recht op verlenging van hun verblijfsvergunning; de kwantitatieve beperkingen op de afgifte van verblijfsvergunningen zijn op hen niet van toepassing. Houders van een verblijfsvergunning met een geldigheidsduur van één jaar of meer hebben automatisch recht op verlenging van hun verblijfsvergunning; deze werknemers in loondienst en zelfstandigen genieten derhalve vanaf de inwerkingtreding van de Overeenkomst de rechten inzake het vrije verkeer van personen als vastgesteld in de basisbepalingen van deze Overeenkomst, in het bijzonder in artikel 7.

6. Zwitserland verstrekt het Gemengd Comité regelmatig en tijdig de relevante statistieken en inlichtingen, met inbegrip van de maatregelen ter uitvoering van lid 2. Elk van de overeenkomstsluitende partijen kan verzoeken om een onderzoek van de situatie door het Gemengd Comité.

7. Voor grensarbeiders gelden geen kwantitatieve beperkingen.

8. Overgangsbepalingen met betrekking tot de sociale zekerheid en de teruggave van werkloosheidsverzekeringspremies zijn opgenomen in het Protocol in bijlage II.

Artikel 11

Behandeling van beroep

1. De personen op wie deze Overeenkomst van toepassing is, hebben het recht bij de bevoegde autoriteiten beroep aan te tekenen met betrekking tot de toepassing van de bepalingen van deze Overeenkomst.

2. Het beroep dient binnen een redelijke termijn te worden behandeld.

3. Bij een beslissing in een beroepsprocedure, of indien niet binnen een redelijke termijn een besluit wordt genomen, kunnen de personen op wie deze Overeenkomst van toepassing is in beroep gaan bij de nationale bevoegde rechterlijke instantie.

Artikel 12

Gunstiger bepalingen

Deze Overeenkomst doet geen afbreuk aan eventuele gunstigere nationale bepalingen ten aanzien van de onderdanen van de overeenkomstsluitende partijen en hun gezinsleden.

Artikel 13

Standstill

De overeenkomstsluitende partijen verbinden zich ertoe ten aanzien van onderdanen van de andere overeenkomstsluitende partij geen nieuwe beperkende maatregelen te treffen met betrekking tot het toepassingsgebied van de Overeenkomst.

Artikel 14

Gemengd Comité

1. Er wordt een Gemengd Comité ingesteld, bestaande uit vertegenwoordigers van de overeenkomstsluitende partijen, dat belast wordt met het beheer en de correcte toepassing van de Overeenkomst. Dit Comité doet daartoe aanbevelingen. Het neemt besluiten in de gevallen waarin de Overeenkomst voorziet. Het Gemengd Comité doet zijn uitspraken in onderlinge overeenstemming.

2. In geval van ernstige problemen van economische of sociale aard komt het Gemengd Comité op verzoek van een der overeenkomstsluitende partijen bijeen teneinde te onderzoeken welke maatregelen kunnen worden genomen om deze problemen op te lossen. Het Gemengd Comité kan een besluit nemen over de te nemen maatregelen binnen zestig dagen na de datum van het verzoek. Deze termijn kan door het Gemengd Comité worden verlengd. De maatregelen zijn, wat hun toepassingsgebied en hun duur betreft, beperkt tot wat strikt noodzakelijk is om voor de situatie een oplossing te vinden. Bij de keuze van maatregelen moet de voorkeur worden gegeven aan maatregelen die de werking van de Overeenkomst het minst verstoren.

3. Met het oog op de correcte tenuitvoerlegging van de Overeenkomst wisselen de overeenkomstsluitende partijen regelmatig informatie uit en plegen zij op verzoek van een der overeenkomstsluitende partijen overleg in het Gemengd Comité.

4. Het Gemengd Comité komt bijeen wanneer daaraan behoefte bestaat, doch ten minste éénmaal per jaar. Elke overeenkomstsluitende partij kan een verzoek indienen om een vergadering te beleggen. Het Gemengd Comité komt bijeen binnen vijftien dagen na de indiening van het in lid 2 bedoelde verzoek.

5. Het Gemengd Comité stelt zijn reglement van orde op, waarin onder meer voorschriften voor het bijeenroepen van een vergadering, de aanwijzing van de voorzitter en de vaststelling van diens taken zijn vervat.

6. Het Gemengd Comité kan besluiten werkgroepen of groepen van deskundigen op te richten om zich bij de uitvoering van zijn taken te laten bijstaan.

Artikel 15

Bijlagen en protocollen

De bijlagen en protocollen bij deze Overeenkomst vormen daarvan een integrerend onderdeel. Verklaringen zijn opgenomen in de slotakte.

Artikel 16

Verwijzing naar het Gemeenschapsrecht

1. Om de doeleinden van de Overeenkomst te bereiken nemen de overeenkomstsluitende partijen alle maatregelen die vereist zijn om in hun betrekkingen rechten en verplichtingen toe te passen die gelijkwaardig zijn met die welke zijn vervat in de rechtsbesluiten van de Europese Gemeenschap waarnaar wordt verwezen.

2. Voor zover de toepassing van deze Overeenkomst begrippen van het Gemeenschapsrecht beroert, wordt de desbetreffende jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen die vóór de datum van ondertekening van de Overeenkomst tot stand is gekomen in aanmerking genomen. Jurisprudentie die na de ondertekening van de Overeenkomst tot stand komt wordt ter kennis gebracht van Zwitserland. Met het oog op de goede werking van de Overeenkomst bepaalt het Gemengd Comité op verzoek van een der overeenkomstsluitende partijen welke de implicaties van deze jurisprudentie zijn.

Artikel 17

Ontwikkeling van het recht

1. Zodra een der overeenkomstsluitende partijen een aanvang maakt met de procedure voor aanneming van een wijziging van haar interne wetgeving, of op een van de gebieden waarop deze Overeenkomst van toepassing is een wijziging optreedt in de jurisprudentie van de rechtsinstanties van de overeenkomstsluitende partijen wier beslissingen in het kader van het interne recht niet voor beroep ontvankelijk zijn, stelt deze overeenkomstsluitende partij de andere overeenkomstsluitende partijen daarvan in kennis via het Gemengd Comité.

2. Het Gemengd Comité bespreekt de gevolgen die een dergelijke wijziging zou kunnen hebben voor de goede werking van de Overeenkomst.

Artikel 18

Wijziging van de Overeenkomst

Indien een der overeenkomstsluitende partijen de Overeenkomst wenst te wijzigen, legt zij een voorstel daartoe aan het Gemengd Comité voor. De wijziging van de Overeenkomst treedt in werking zodra de overeenkomstsluitende partijen hun respectieve interne procedures hebben voltooid; wijzigingen van de bijlagen II of III worden echter vastgesteld door het Gemengd Comité en kunnen onmiddellijk na het daartoe strekkende besluit in werking treden.

Artikel 19

Beslechting van geschillen

1. De overeenkomstsluitende partijen kunnen elk geschil betreffende de interpretatie of de toepassing van de Overeenkomst aan het Gemengd Comité voorleggen.

2. Het Gemengd Comité kan het geschil beslechten. Het Gemengd Comité krijgt de beschikking over alle nuttige inlichtingen om de situatie diepgaand te onderzoeken en een aanvaardbare oplossing te vinden. Het Gemengd Comité onderzoekt hiertoe alle mogelijkheden waardoor de goede werking van de Overeenkomst behouden kan blijven.

Artikel 20

Verband met bilaterale overeenkomsten inzake sociale zekerheid

Behoudens uit bijlage II voortvloeiende andersluidende bepalingen, worden bilaterale overeenkomsten tussen Zwitserland en de lidstaten van de Europese gemeenschap inzake sociale zekerheid met ingang van de inwerkingtreding van deze Overeenkomst opgeschort, voor zover dezelfde materie bij de onderhavige Overeenkomst wordt geregeld.

Artikel 21

Verband met bilaterale overeenkomsten inzake dubbele belastingheffing

1. Aan het bepaalde in bilaterale overeenkomsten tussen Zwitserland en de lidstaten van de Europese Gemeenschap inzake dubbele belastingheffing wordt geen afbreuk gedaan door het bepaalde in de onderhavige Overeenkomst. Het bepaalde in de onderhavige Overeenkomst heeft met name geen gevolgen voor de definitie van het begrip „grensarbeider” volgens overeenkomsten inzake dubbele belastingheffing.

2. Geen van de bepalingen van deze Overeenkomst kan worden geïnterpreteerd als een beletsel voor de overeenkomstsluitende partijen om bij de toepassing van de desbetreffende bepalingen van hun fiscale wetgeving onderscheid te maken tussen belastingplichtigen die zich in verschillende situaties bevinden, met name wat hun woonplaats betreft.

3. Geen van de bepalingen van deze Overeenkomst vormt een beletsel voor de overeenkomstsluitende partijen om een maatregel vast te stellen of toe te passen met het oog op de heffing, betaling en doeltreffende inning van belastingen of ter vermijding van belastingontduiking, overeenkomstig de nationale fiscale wetgeving van een overeenkomstsluitende partij, overeenkomsten ter vermijding van dubbele belastingheffing waarbij enerzijds Zwitserland en anderzijds een of meer lidstaten van de Europese Gemeenschap zijn gebonden, of andere fiscale regelingen.

Artikel 22

Verband met bilaterale overeenkomsten op andere gebieden dan sociale zekerheid of dubbele belastingheffing

1. Onverminderd het bepaalde in de artikelen 20 en 21 is deze Overeenkomst niet van invloed op overeenkomsten waarbij enerzijds Zwitserland en anderzijds een of meer lidstaten van de Europese Gemeenschap zijn gebonden, zoals overeenkomsten inzake particulieren, economische subjecten, grensoverschrijdende samenwerking of klein grensverkeer, voor zover deze overeenkomsten met de onderhavige Overeenkomst verenigbaar zijn.

2. Zijn deze overeenkomsten niet verenigbaar met de onderhavige Overeenkomst, dan prevaleert deze laatste.

Artikel 23

Verworven rechten

Wanneer de Overeenkomst wordt opgezegd of niet wordt verlengd, worden de door particulieren verworven rechten niet aangetast. De overeenkomstsluitende partijen treffen in onderling overleg een regeling voor gevallen waarin rechten nog niet volledig zijn verworven.

Artikel 24

Territoriaal toepassingsgebied

Deze Overeenkomst is van toepassing op enerzijds het grondgebied van Zwitserland en anderzijds de grondgebieden waar het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap van toepassing is, onder de voorwaarden waarin dat Verdrag voorziet.

Hecho en Luxemburgo, el veintuno de junio de mil novecientos noventa y nueve, en doble ejemplar en lenguas alemana, danesa, española, finesa, francesa, griega, inglesa, italiana, neerlandesa, portuguesa y sueca, siendo cada uno de estos textos igualmente auténtico.

Udfærdiget i Luxembourg, den enogtyvende juni nitten hundrede og nioghalvfems, i to eksemplarer på dansk, engelsk, finsk, fransk, græsk, italiensk, nederlandsk, portugisisk, spansk, svensk og tysk, idet hver af disse tekster har samme gyldighed.

Geschehen zu Luxemburg am einundzwanzigsten Juni neunzehnhundertneunundneunzig in zweifacher Ausfertigung in dänischer, deutscher, englischer, finnischer, französischer, griechischer, italienischer, niederländischer, portugiesischer, spanischer und schwedischer Sprache, wobei jeder dieser Wortlaute gleichermaßen verbindlich ist.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις είκοσι μία Ιουνίου χίλια εννιακόσια ενενήντα εννέα, σε δύο αντίτυπα στην αγγλική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, ισπανική, ιταλική, ολλανδική, πορτογαλική, σουηδική και φινλανδική γλώσσα· καθένα από τα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικό.

Done at Luxembourg on the twenty-first day of June in the year one thousand nine hundred and ninety-nine, in duplicate in the Danish, Dutch, English, Finnish, French, German, Greek, Italian, Portuguese, Spanish and Swedish languages, each of those texts being equally authentic.

Fait à Luxembourg, le vingt-et-un juin mil neuf cent quatre-vingt dix-neuf, en double exemplaire en langues allemande, anglaise, danoise, espagnole, finnoise, française, grecque, italienne, néerlandaise, portugaise et suédoise, chacun de ces textes faisant également foi.

Artikel 25

Inwerkingtreding en looptijd

1. Deze Overeenkomst wordt door de overeenkomstsluitende partijen bekrachtigd of goedgekeurd volgens hun eigen procedures. De Overeenkomst treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand volgende op de datum van de laatste kennisgeving van nederlegging van de akten van bekrachtiging of goedkeuring voor elk van de onderstaande zeven overeenkomsten:

Overeenkomst over het vrije verkeer van personen;

Overeenkomst inzake luchtvervoer;

Overeenkomst inzake het goederen- en personenvervoer per spoor en over de weg;

Overeenkomst inzake de handel in landbouwproducten;

Overeenkomst inzake wederzijdse erkenning van de overeenstemmingsbeoordeling;

Overeenkomst betreffende sommige aspecten van overheidsopdrachten;

Overeenkomst betreffende wetenschappelijke en technologische samenwerking.

2. Deze Overeenkomst wordt gesloten voor een eerste periode van zeven jaar. Zij wordt daarna voor onbepaalde tijd verlengd, tenzij de Europese Gemeenschap of Zwitserland vóór het einde van de eerste periode aan de andere overeenkomstsluitende partij kennisgeving doet van het tegendeel. Wordt een dergelijke kennisgeving verricht, dan is lid 4 van toepassing.

3. De Europese Gemeenschap en Zwitserland kunnen de Overeenkomst opzeggen door de andere overeenkomstsluitende partij daarvan kennisgeving te doen. Wordt een dergelijke kennisgeving verricht, dan is lid 4 van toepassing.

4. Zes maanden na de ontvangst van de kennisgeving van niet-verlenging bedoeld in lid 2 of van de kennisgeving van opzegging bedoeld in lid 3, houden de in lid 1 genoemde zeven overeenkomsten op van toepassing te zijn.

Fatto a Lussemburgo, addì ventuno giugno millenovecentonovantanove, in duplice esemplare, nelle lingue danese, finlandese, francese, greca, inglese, italiana, olandese, portoghese, spagnola, svedese e tedesca, ciascun testo facente ugualmente fede.

Gedaan te Luxemburg, de eenentwintigste juni negentienhonderd negenennegentig, in twee exemplaren in de Deense, de Duitse, de Engelse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Italiaanse, de Nederlandse, de Portugese, de Spaanse en de Zweedse taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek.

Feito em Luxemburgo, em vinte e um de Junho de mil novecentos e noventa e nove, em duplo exemplar nas línguas alemã, dinamarquesa, espanhola, finlandesa, francesa, grega, inglesa, italiana, neerlandesa, portuguesa e sueca, fazendo igualmente fé qualquer dos textos.

Tehty Luxemburgissa kahdentenäkymmenentenäensimmäisenä päivänä kesäkuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäyhdeksän kahtena kappaleena englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, portugalin, ranskan, ruotsin, saksan, suomen ja tanskan kielellä, ja jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen.

Utfärdat i Luxemburg den tjugoförsta juni nittonhundraionio i två exemplar på det danska, engelska, finska, franska, grekiska, italienska, nederländska, portugisiska, spanska, svenska och tyska språket, vilka samtliga texter är lika giltiga.

Pour le Royaume de Belgique
Voor het Koninkrijk België
Für das Königreich Belgien



Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijke Gewest.

Diese Unterschrift verbindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

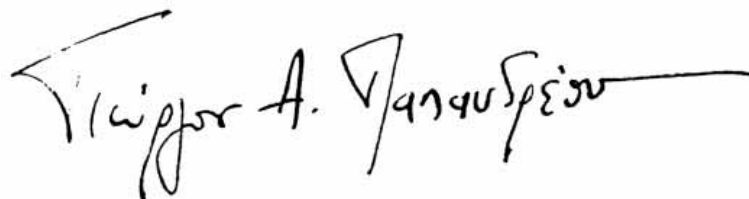
På Kongeriget Danmarks vegne



Für die Bundesrepublik Deutschland



Για την Ελληνική Δημοκρατία



Γιώργος Α. Παπαδριού

Por el Reino de España



Pour la République française



Thar cheann Na hÉireann
For Ireland



Per la Repubblica italiana



Pour le Grand-Duché de Luxembourg



Voor het Koninkrijk der Nederlanden



Für die Republik Österreich



Pela República Portuguesa



Suomen tasavallan puolesta
För Republiken Finland



För Konungariket Sverige



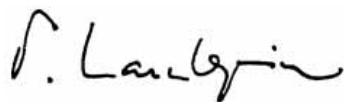
For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland



Por la Comunidad Europea
For Det Europæiske Fællesskab
Für die Europäische Gemeinschaft
Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
For the European Community
Pour la Communauté européenne
Per la Comunità europea
Voor de Europese Gemeenschap
Pela Comunidade Europeia
Euroopan yhteisön puolesta
På Europeiska gemenskapens vägnar



Für die schweizerischen Eidgenossenschaft
Pour la Confédération suisse
Per la Confederazione svizzera



BIJLAGE I

VRIJ VERKEER VAN PERSONEN

I. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

Toegang tot en verlaten van het grondgebied

1. De overeenkomstsluitende partijen laten onderdanen van de andere overeenkomstsluitende partijen, hun gezinsleden als bedoeld in artikel 3 van deze bijlage, alsmede uitgezonden werknemers als bedoeld in artikel 17 van deze bijlage, toe tot hun grondgebied op vertoon van een geldig identiteitsbewijs of een geldig paspoort.

Er mag geen visumplicht of gelijkwaardige verplichting worden ingesteld, behalve voor gezinsleden of uitgezonden werknemers als bedoeld in artikel 17 van deze bijlage die niet de nationaliteit van een overeenkomstsluitende partij bezitten. De betrokken overeenkomstsluitende partij verleent deze personen alle faciliteiten om de eventueel benodigde visa te verkrijgen.

2. De overeenkomstsluitende partijen erkennen het recht van de onderdanen van de overeenkomstsluitende partijen, van hun gezinsleden als bedoeld in artikel 3 van deze bijlage, alsmede van uitgezonden werknemers als bedoeld in artikel 17 van deze bijlage, om hun grondgebied te verlaten op vertoon van een geldig identiteitsbewijs of een geldig paspoort. De overeenkomstsluitende partijen mogen de onderdanen van de andere overeenkomstsluitende partijen niet verplichten over een uitreisvisum te beschikken of hun een andere gelijkwaardige verplichting opleggen.

De overeenkomstsluitende partijen verstrekken deze onderdanen, overeenkomstig hun wetgeving, een identiteitsbewijs of een paspoort waarin onder meer hun nationaliteit wordt vermeld, of verlenen dit.

Het paspoort dient geldig te zijn voor ten minste alle overeenkomstsluitende partijen en tussenliggende landen. Indien het paspoort het enige geldige reisdocument is waarmee het land mag worden verlaten, dient de geldigheidsduur ten minste vijf jaar te bedragen.

Artikel 2

Verblijf en economische activiteit

1. Zonder afbreuk te doen aan de bepalingen in het kader van de overgangperiode, zoals vastgesteld in artikel 10 van de Overeenkomst en in hoofdstuk VII van deze bijlage, hebben de onderdanen van een overeenkomstsluitende partij het recht te verblijven en een economische activiteit uit te oefenen op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende partij, overeenkomstig het bepaalde in de hoofdstukken II tot en met IV. Dit recht blijkt uit de afgifte van een verblijfsvergunning of een specifieke vergunning voor grensarbeiders.

Onderdanen van de overeenkomstsluitende partijen hebben tevens het recht zich op het grondgebied van een andere overeenkomstsluitende partij te begeven, dan wel hun verblijf voort te zetten na afloop van een dienstverband van minder dan één jaar, teneinde daar werk te zoeken en gedurende een redelijke termijn, die zes maanden mag duren, te verblijven, zodat zij kennis kunnen nemen van arbeidsmogelijkheden die met hun beroepskwalificaties overeenstemmen, en in voorkomend geval het nodige kunnen doen om een arbeidsplaats te verwerven. Werkzoekenden hebben op het grondgebied van de desbetreffende overeenkomstsluitende partij recht op dezelfde bijstand als door de arbeidsbureaus van dat land wordt verleend aan de eigen onderdanen. Zij kunnen gedurende dit verblijf worden uitgesloten van sociale bijstand.

2. Onderdanen van de overeenkomstsluitende partijen die in de ontvangende Staat geen economische activiteit uitoefenen en geen verblijfsrecht genieten uit hoofde van andere bepalingen van deze Overeenkomst, genieten een verblijfsrecht wanneer zij voldoen aan de in hoofdstuk V gestelde voorwaarden. Dit recht blijkt uit de afgifte van een verblijfsvergunning.

3. De verblijfsvergunning of de bijzondere vergunning voor onderdanen van de overeenkomstsluitende partijen wordt kosteloos afgegeven en verlengd, of tegen betaling van een bedrag dat niet hoger is dan de leges die voor de afgifte van identiteitsbewijzen aan de eigen onderdanen worden geheven. De overeenkomstsluitende partijen nemen de nodige maatregelen om de formaliteiten en procedures voor het verkrijgen van deze documenten zo veel mogelijk te vereenvoudigen.

4. De overeenkomstsluitende partijen kunnen de onderdanen van de andere overeenkomstsluitende partijen verplichten hun aanwezigheid op hun grondgebied te melden.

Artikel 3

Gezinsleden

1. De gezinsleden van een onderdaan van een overeenkomstsluitende partij die over een verblijfstitel beschikt hebben het recht zich bij deze persoon te vestigen. Werknemers dienen te beschikken over woonruimte voor hun gezin die gebruikelijk kan worden geacht voor de nationale werknemers in de regio waar zij werkzaam zijn; deze bepaling mag echter niet leiden tot discriminatie tussen nationale werknemers en werknemers afkomstig uit de andere overeenkomstsluitende partij.

2. Als gezinsleden van een werknemer worden beschouwd, ongeacht hun nationaliteit:

- a) de echtgenoot en de nakomelingen die de leeftijd van 21 jaar nog niet hebben bereikt of die ten laste van de werknemer komen;
- b) de (voor)ouders en de (voor)ouders van de echtgenoot, indien die ten laste van de werknemer komen;
- c) in het geval van studerende: de echtgenoot en de ten laste komende kinderen.

De overeenkomstsluitende partijen begunstigen de toelating van gezinsleden die niet onder de bepalingen van a), b) of c) van dit lid vallen, indien deze gezinsleden ten laste komen van de onderdaan van een overeenkomstsluitende partij, of in het land van herkomst bij hem wonen.

3. Voor de afgifte van een verblijfsvergunning aan de gezinsleden van een onderdaan van een overeenkomstsluitende partij mogen de overeenkomstsluitende partijen geen andere documenten verlangen dan de hierna genoemde:

- a) het document onder dekking waarvan de betrokken persoon hun grondgebied is binnengekomen;
- b) een door de bevoegde autoriteiten van het land van oorsprong of van herkomst afgegeven document waaruit de graad van verwantschap blijkt;
- c) voor ten laste komende personen: een door de bevoegde autoriteiten van het land van oorsprong of van herkomst afgegeven document waaruit blijkt dat de betrokken persoon ten laste komt van de in lid 1 bedoelde persoon, of in dat land bij die persoon woont.

4. De geldigheidsduur van de verblijfsvergunning die aan een gezinslid wordt afgegeven is gelijk aan die van de verblijfsvergunning die is afgegeven aan de persoon van wie het gezinslid afhankelijk is.

5. De echtgenoot en de kinderen van minder dan 21 jaar van een persoon die een verblijfsrecht heeft of die te zijnen laste komen, hebben ongeacht hun nationaliteit het recht op toegang tot een economische activiteit.

6. De kinderen van een onderdaan van een overeenkomstsluitende partij die op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende partij al dan niet een economische activiteit uitoefent of heeft uitgeoefend, worden tot het algemeen onderwijs, het leerlingstelsel en het beroepsonderwijs toegelaten onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van het ontvangende land, indien deze kinderen op het grondgebied van dit land verblijven.

De overeenkomstsluitende partijen bevorderen initiatieven die beogen dat deze kinderen het eerder genoemde onderwijs onder de best mogelijke omstandigheden kunnen volgen.

Artikel 4

Recht op voortzetting van het verblijf

1. Onderdanen van een overeenkomstsluitende partij en hun gezinsleden hebben het recht op voortzetting van hun verblijf op het grondgebied van een andere overeenkomstsluitende partij na beëindiging van hun economische activiteit.

2. Overeenkomstig artikel 16 van de Overeenkomst wordt verwezen naar Verordening (EEG) nr. 1251/70 (PB L 142 van 30.6.1970, blz. 24) ⁽¹⁾ en Richtlijn 75/34/EEG (PB L 14 van 20.1.1975, blz. 10) ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Zoals van kracht op de datum van ondertekening van de Overeenkomst.

Artikel 5

Openbare orde

1. De krachtens de bepalingen van deze Overeenkomst verleende rechten kunnen slechts worden beperkt door maatregelen ter bescherming van de openbare orde, de openbare veiligheid en de volksgezondheid.

2. Overeenkomstig artikel 16 van de Overeenkomst wordt verwezen naar de Richtlijnen 64/221/EEG (PB L 56 van 4.4.1964, blz. 850) ⁽¹⁾, 72/194/EEG (PB L 121 van 26.5.1972, blz. 32) ⁽¹⁾ en 75/35/EEG (PB L 14 van 20.1.1975, blz. 10) ⁽¹⁾.

II. WERKNEMERS IN LOONDIENTST

Artikel 6

Regels betreffende het verblijf

1. Aan werknemers in loondienst die onderdaan zijn van een overeenkomstsluitende partij (hierna „werknemers” genoemd) en die gedurende ten minste één jaar werkzaam zijn bij een werkgever in het ontvangende land, wordt een verblijfsvergunning verstrekt met een geldigheidsduur van ten minste vijf jaar vanaf de datum van afgifte. Deze verblijfsvergunning wordt automatisch verlengd voor een periode van ten minste vijf jaar. Bij de eerste verlenging kan de geldigheidsduur worden beperkt, echter niet tot minder dan één jaar, wanneer de houder op dat moment gedurende meer dan 12 achtereenvolgende maanden onvrijwillig werkloos is geweest.

2. Aan werknemers die gedurende een periode van meer dan drie maanden, doch minder dan één jaar, werkzaam zijn bij een werkgever in het ontvangende land, wordt een verblijfsvergunning verstrekt met een geldigheidsduur die gelijk is aan de looptijd van de arbeidsovereenkomst.

Werknemers die gedurende minder dan drie maanden werkzaam zijn, hebben geen verblijfsvergunning nodig.

3. Voor de afgifte van een verblijfsvergunning mogen de overeenkomstsluitende partijen van werknemers geen andere documenten verlangen dan de hieronder genoemde:

- a) het document onder dekking waarvan de betrokken persoon hun grondgebied is binnengekomen;
- b) een verklaring van de werkgever waarin deze verklaart dat de betrokken persoon bij hem of haar in loondienst werkzaam is of zal zijn.

4. De verblijfsvergunning is geldig voor het gehele grondgebied van de staat die de vergunning heeft afgegeven.

5. Onderbreking van het verblijf voor niet langer dan zes achtereenvolgende maanden, alsmede afwezigheid in verband met de vervulling van de militaire dienstplicht, hebben geen gevolgen voor de geldigheid van de verblijfsvergunning.

6. Intrekking van een geldige verblijfsvergunning van een werknemer, uitsluitend omdat deze geen werkzaamheden meer verricht, is niet toegestaan; dit geldt zowel wanneer de betrokkene als gevolg van een ziekte of ongeval tijdelijk arbeidsongeschikt is, als wanneer hij of zij onvrijwillig werkloos is en als zodanig bij het bevoegde arbeidsbureau is ingeschreven.

7. De vervulling van de formaliteiten voor de verkrijging van de verblijfsvergunning mag geen beletsel vormen voor de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de arbeidsovereenkomst die door de aanvrager is gesloten.

Artikel 7

Grensarbeiders

1. Een grensarbeider is een onderdaan van een overeenkomstsluitende partij wiens woonplaats gelegen is op het grondgebied van een overeenkomstsluitende partij, en die in loondienst werkzaam is op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende partij, waarbij de betrokkene in beginsel iedere dag naar zijn of haar woning terugkeert, of ten minste eenmaal per week.

2. Grensarbeiders hebben geen verblijfsvergunning nodig.

Niettemin kan de bevoegde autoriteit van de staat waar een grensarbeider werkzaam is, deze een bijzondere vergunning verstrekken voor een periode van ten minste vijf jaar of voor de duur van zijn of haar dienstverband, indien die meer bedraagt dan drie maanden, doch minder dan één jaar. De verblijfsvergunning wordt voor een periode van ten minste vijf jaar verlengd, mits de grensarbeider kan aantonen dat hij of zij een economische activiteit uitoefent.

3. De bijzondere vergunning is geldig voor het gehele grondgebied van de staat die de vergunning heeft afgegeven.

Artikel 8

Professionele en geografische mobiliteit

1. Werknemers in loondienst hebben het recht op professionele en geografische mobiliteit op het gehele grondgebied van het ontvangende land.

2. Professionele mobiliteit houdt in verandering van werkgever, van dienstverband en van beroep en verwisseling van werkzaamheden in loondienst voor werkzaamheden als zelfstandige. Geografische mobiliteit houdt in verandering van arbeids- en verblijfplaats.

Artikel 9

Gelijke behandeling

1. Ten aanzien van de arbeidsvoorwaarden, met name op het gebied van bezoldiging, ontslag en herintreding en herplaatsing na een periode van werkloosheid, mogen werknemers die onderdaan zijn van een overeenkomstsluitende partij op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende partij niet op grond van hun nationaliteit anders worden behandeld dan nationale werknemers.

2. Werknemers in loondienst en hun in artikel 3 van deze bijlage bedoelde gezinsleden genieten op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende partij dezelfde fiscale en sociale voordelen als nationale werknemers en hun gezinsleden.

3. Zij genieten tevens op dezelfde wijze en onder dezelfde voorwaarden als nationale werknemers recht op onderwijs aan instellingen voor beroepsonderwijs en instellingen voor herscholing en bijscholing.

4. Bepalingen van collectieve of individuele arbeidsovereenkomsten, alsmede andere collectieve overeenkomsten betreffende de toegang tot een arbeidsplaats, de arbeid, de bezoldiging en andere arbeidsvoorwaarden en regels voor ontslag, zijn van rechtswege nietig, indien daarin voorwaarden zijn vervat of toegestaan die discriminerend zijn voor niet-nationale werknemers die onderdaan zijn van de overeenkomstsluitende partijen.

5. Werknemers die onderdaan zijn van een overeenkomstsluitende partij en werkzaam zijn op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende partij, genieten gelijke behandeling ten aanzien van het lidmaatschap van vakbondsorganisaties en de uitoefening van vakbondsrechten, waaronder het stemrecht en het recht op toegang tot een bestuursfunctie in een vakbondsorganisatie; deze werknemers kunnen worden uitgesloten van deelname aan het beheer van publiekrechtelijke instellingen en de uitoefening van een publiekrechtelijke taak. Deze werknemers hebben tevens het recht om te worden verkozen in vertegenwoordigende lichamen van werknemers in een onderneming.

Deze bepalingen doen geen afbreuk aan wet- of regelgeving waarin in de ontvangende staat aan werknemers die afkomstig zijn van de andere overeenkomstsluitende partij ruimere rechten worden toegekend.

6. Onverminderd het bepaalde in artikel 26 van deze bijlage, komen werknemers die onderdaan zijn van een overeenkomstsluitende partij en werkzaam zijn op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende partij, in aanmerking voor alle rechten en alle voordelen die worden toegekend aan nationale werknemers ten aanzien van huisvesting, waaronder de mogelijkheid om de benodigde huisvesting in eigendom te verwerven.

Deze werknemers kunnen zich in de regio waar zij werkzaam zijn, op dezelfde wijze als nationale werknemers, laten inschrijven als woningzoekende wanneer woningzoekenden daar worden geregistreerd; zij genieten de voordelen en urgentiebepalingen die daaruit voortvloeien.

Gezinsleden van deze werknemers die in het land van herkomst zijn achtergebleven worden in dit verband geacht in dezelfde regio woonachtig te zijn, mits voor nationale werknemers een soortgelijke bepaling geldt.

Artikel 10

Werkzaamheden in overheidsdienst

Onderdanen van een overeenkomstsluitende partij die werkzaamheden in loondienst verrichten, kunnen worden uitgesloten van overheidsambten die verband houden met de uitoefening van het openbaar gezag en ten doel hebben de algemene belangen van de staat of van andere overheden te behartigen.

*Artikel 11***Samenwerking op het gebied van arbeidsbemiddeling**

De overeenkomstsluitende partijen werken samen in het kader van het Eures-netwerk (European Employment Services), met name om werkzoekenden en potentiële werkgevers met elkaar in contact te brengen en aangeboden en gevraagde arbeidsplaatsen onderling te compenseren, alsmede om informatie uit te wisselen over de situatie op de arbeidsmarkt en levensomstandigheden en arbeidsvoorwaarden.

III. ZELFSTANDIGEN

*Artikel 12***Regels betreffende het verblijf**

1. Aan onderdanen van een overeenkomstsluitende partij die zich op het grondgebied van een andere overeenkomstsluitende partij wensen te vestigen teneinde anders dan in loondienst een activiteit uit te oefenen (hierna „zelfstandigen” genoemd), wordt een verblijfsvergunning verleend met een geldigheidsduur van ten minste vijf jaar, te rekenen vanaf de datum van afgifte, mits zij bij de bevoegde nationale autoriteiten kunnen aantonen dat zij zich met dat doel hebben gevestigd of wensen te vestigen.
2. De verblijfsvergunning wordt automatisch verlengd voor een periode van ten minste vijf jaar, mits de zelfstandige bij de bevoegde nationale autoriteiten kan aantonen dat hij of zij een economische activiteit anders dan in loondienst uitoefent.
3. Voor de afgifte van een verblijfsvergunning mogen de overeenkomstsluitende partijen van zelfstandigen geen andere documenten verlangen dan de hieronder genoemde:
 - a) het document onder dekking waarvan de betrokken persoon hun grondgebied is binnengekomen;
 - b) het in lid 1 of lid 2 bedoelde bewijsstuk.
4. De verblijfsvergunning is geldig voor het gehele grondgebied van de staat die de vergunning heeft afgegeven.
5. Onderbreking van het verblijf voor niet langer dan zes achtereenvolgende maanden, alsmede afwezigheid in verband met de vervulling van de militaire dienstplicht, hebben geen gevolgen voor de geldigheid van de verblijfsvergunning.
6. Een geldige verblijfsvergunning mag ten aanzien van de in lid 1 bedoelde personen niet worden ingetrokken uitsluitend op grond van de omstandigheid dat deze geen werkzaamheden meer verrichten in verband met tijdelijke arbeidsongeschiktheid als gevolg van een ziekte of een ongeval.

*Artikel 13***Zelfstandige grensarbeiders**

1. Een zelfstandige grensarbeider is een onderdaan van een overeenkomstsluitende partij wiens woonplaats gelegen is op het grondgebied van de ene overeenkomstsluitende partij, en die als zelfstandige een activiteit uitoefent op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende partij, waarbij de betrokkene in beginsel iedere dag naar zijn of haar woning terugkeert, of ten minste eenmaal per week.

2. Zelfstandige grensarbeiders hebben geen verblijfsvergunning nodig.

De bevoegde autoriteit van de betrokken staat kan een zelfstandige grensarbeider echter een bijzondere vergunning met een geldigheidsduur van ten minste vijf jaar verlenen, mits deze bij de bevoegde nationale autoriteiten kan aantonen dat hij of zij een activiteit als zelfstandige uitoefent of wenst uit te oefenen. De bijzondere vergunning wordt voor een periode van ten minste vijf jaar verlengd, mits de zelfstandige grensarbeider kan aantonen dat hij of zij een economische activiteit als zelfstandige uitoefent.

3. De bijzondere vergunning is geldig voor het gehele grondgebied van de staat die de vergunning heeft afgegeven.

*Artikel 14***Professionele en geografische mobiliteit**

1. Zelfstandigen hebben recht op professionele en geografische mobiliteit op het gehele grondgebied van het ontvangende land.
2. Professionele mobiliteit houdt in verandering van beroep en verwisseling van werkzaamheden als zelfstandige voor werkzaamheden in loondienst. Geografische mobiliteit houdt in verandering van arbeids- en verblijfplaats.

*Artikel 15***Gelijke behandeling**

1. Ten aanzien van de toegang tot en de uitoefening van werkzaamheden als zelfstandige genieten zelfstandigen in het ontvangende land een behandeling die niet minder gunstig is dan de behandeling die de eigen onderdanen genieten.
2. De bepalingen van artikel 9 van deze bijlage zijn van overeenkomstige toepassing op de in dit hoofdstuk bedoelde zelfstandigen.

*Artikel 16***Uitoefening van het openbaar gezag**

Zelfstandigen kunnen worden uitgesloten van het recht om werkzaamheden te verrichten die, ook indien zulks slechts incidenteel het geval is, uitoefening van het openbaar gezag inhouden.

IV. VERLENEN VAN DIENSTEN

*Artikel 17***Dienstverleners**

Ten aanzien van het verlenen van diensten is overeenkomstig artikel 5 van de Overeenkomst het volgende verboden:

- a) Alle beperkingen op grensoverschrijdende dienstverlening op het grondgebied van een overeenkomstsluitende partij waarvan de duur niet meer bedraagt dan 90 daadwerkelijk gewerkte dagen per kalenderjaar.

b) Alle beperkingen op de toegang tot en verblijf op het grondgebied in de gevallen bedoeld in artikel 5, lid 2, van de Overeenkomst ten aanzien van:

- i) onderdanen van lidstaten van de Europese Gemeenschap of van Zwitserland die dienstverleners zijn en gevestigd zijn op het grondgebied van een andere overeenkomstsluitende partij dan de ontvanger van de diensten;
- ii) werknemers, ongeacht hun nationaliteit, in loondienst bij een dienstverlener die geïntegreerd zijn in de reguliere arbeidsmarkt van een overeenkomstsluitende partij en uitgezonden zijn met het oog op het verlenen van een dienst op het grondgebied van een andere overeenkomstsluitende partij, onverminderd het bepaalde in artikel 1.

Artikel 18

Het bepaalde in artikel 17 van deze bijlage is van toepassing op vennootschappen die opgericht zijn volgens het recht van een lidstaat van de Europese Gemeenschap of van Zwitserland, en waarvan het hoofdkantoor, de centrale administratie of de belangrijkste vestiging zich op het grondgebied van een overeenkomstsluitende partij bevindt.

Artikel 19

Dienstverleners die het recht of de toestemming hebben om een dienst te verlenen, kunnen ten behoeve van het leveren van deze dienst tijdelijk hun werkzaamheden uitoefenen in het land waar de dienst wordt geleverd, onder dezelfde voorwaarden als die welke in dat land gelden voor de eigen onderdanen, overeenkomstig het bepaalde in deze bijlage en de bijlagen II en III.

Artikel 20

1. De in artikel 17, onder b), van deze bijlage bedoelde personen die het recht hebben een dienst te verlenen, hebben geen verblijfsvergunning nodig voor een verblijf dat de duur van 90 dagen niet overschrijdt. De in artikel 1 bedoelde documenten onder dekking waarvan deze personen het grondgebied zijn binnengekomen, zijn tevens geldig voor hun verblijf.

2. De in artikel 17, onder b), van deze bijlage bedoelde personen die het recht hebben een dienst te verlenen waarvan de duur meer dan 90 dagen bedraagt, of die de toestemming hebben verkregen om een dienst te verlenen, ontvangen ten bewijze daarvan een verblijfsvergunning waarvan de geldigheidsduur gelijk is aan de duur van de dienstverlening.

3. Dit verblijfsrecht geldt voor het gehele grondgebied van Zwitserland of van de betrokken lidstaat van de Europese Gemeenschap.

4. Voor de afgifte van een verblijfsvergunning mogen de overeenkomstsluitende partijen van de in artikel 17, onder b), van deze bijlage bedoelde personen geen andere documenten verlangen dan de hieronder genoemde:

- a) het document onder dekking waarvan de betrokken persoon hun grondgebied is binnengekomen;

- b) een bewijsstuk dat zij een dienst verlenen of voornemens zijn die te verlenen.

Artikel 21

1. De totale duur van een dienstverlening als bedoeld in artikel 17, onder a), van deze bijlage ongeacht of het een ononderbroken periode of achtereenvolgende perioden betreft, mag niet meer bedragen dan 90 daadwerkelijk gewerkte dagen per kalenderjaar.

2. Het bepaalde in lid 1 doet geen afbreuk aan de vervulling van de wettelijke verplichtingen van de verrichter van diensten ten aanzien van de verplichte waarborg jegens de ontvanger van diensten, en is niet van toepassing in geval van overmacht.

Artikel 22

1. Het bepaalde in de artikelen 17 en 19 van deze bijlage is niet van toepassing op werkzaamheden, ook indien deze van tijdelijke aard zijn, in verband met de uitoefening van het openbaar gezag op het grondgebied van de betrokken overeenkomstsluitende partij.

2. Het bepaalde in de artikelen 17 en 19, alsmede maatregelen die op grond daarvan zijn getroffen, doet geen afbreuk aan de toepassing van wettelijke en bestuursrechtelijke maatregelen op de arbeidsvoorwaarden en arbeidsomstandigheden van werknemers die in het kader van een dienstverlening zijn uitgezonden. Overeenkomstig artikel 16 van de Overeenkomst wordt verwezen naar Richtlijn 96/71/EG van 16 december 1996 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 18 van 21.1.1997, blz. 1) ⁽¹⁾ betreffende de terbeschikkingstelling van werknemers met het oog op het verrichten van diensten.

3. Het bepaalde in artikel 17, onder a), en artikel 19 van deze bijlage doet geen afbreuk aan de toepasselijkheid van de wettelijke en bestuursrechtelijke maatregelen die in elke overeenkomstsluitende partij bij de inwerkingtreding van deze Overeenkomst van kracht zijn inzake:

- i) de activiteiten van uitzendorganisaties en bureaus voor tijdelijke arbeid;
- ii) financiële diensten voor de verstrekking waarvan op het grondgebied van een overeenkomstsluitende partij voorafgaande toestemming vereist is, en waarvan de verstrekker onderworpen is aan prudentieel toezicht van de overheid van deze overeenkomstsluitende partij.

4. Het bepaalde in artikel 17, onder a), en artikel 19 doet geen afbreuk aan de toepasselijkheid van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van elke overeenkomstsluitende partij ten aanzien van het verlenen van diensten waarvan de duur niet meer dan negentig daadwerkelijk gewerkte dagen bedraagt, indien deze maatregelen gerechtvaardigd zijn op grond van dwingende redenen van algemeen belang.

⁽¹⁾ Zoals van kracht op de datum van ondertekening van de Overeenkomst.

Artikel 23

Ontvangers van diensten

1. Ontvangers van diensten als bedoeld in artikel 5, lid 3, van de onderhavige Overeenkomst hebben geen verblijfsvergunning nodig voor een verblijf van niet meer dan drie maanden. Voor een verblijf van meer dan drie maanden wordt aan ontvangers van diensten een verblijfsvergunning verstrekt waarvan de geldigheidsduur gelijk is aan de duur van de dienstverlening. Ontvangers van diensten kunnen gedurende hun verblijf van sociale bijstand worden uitgesloten.

2. De verblijfsvergunning is geldig voor het gehele grondgebied van de staat die de vergunning heeft afgegeven.

V. PERSONEN DIE GEEN ECONOMISCHE ACTIVITEIT
UITOEFENEN

Artikel 24

Regels betreffende het verblijf

1. Aan onderdanen van een overeenkomstsluitende partij die in het land waar zij hun woonplaats hebben geen economische activiteit uitoefenen, en die niet beschikken over een verblijfsvergunning krachtens andere bepalingen van de onderhavige Overeenkomst, wordt een verblijfsvergunning verleend met een geldigheidsduur van ten minste vijf jaar, mits zij bij de bevoegde nationale autoriteiten kunnen aantonen dat zij voor zichzelf en hun gezinsleden beschikken over:

- a) voldoende financiële middelen om voor de duur van hun verblijf geen beroep te hoeven doen op sociale bijstand;
- b) een ziektekostenverzekering die alle risico's dekt (¹).

Indien zij zulks noodzakelijk achten, kunnen de overeenkomstsluitende partijen verlangen dat na afloop van de eerste twee jaar van het verblijf opnieuw wordt aangetoond dat aan de voorwaarden voor het verlenen van de verblijfsvergunning is voldaan.

2. Als voldoende financiële middelen worden beschouwd: financiële middelen die meer bedragen dan het bedrag waaronder de eigen onderdanen, hun persoonlijke situatie en die van hun eventuele gezinsleden in aanmerking genomen, aanspraak kunnen maken op een bijstandsuitkering. Indien deze voorwaarde niet kan worden toegepast, worden de financiële middelen waarover de aanvrager beschikt geacht voldoende te zijn, indien zij meer bedragen dan het minimumpensioen dat het ontvangende land in het kader van de sociale zekerheid verstrekt.

3. Personen die op het grondgebied van een overeenkomstsluitende partij gedurende minder dan een jaar een arbeidsbetrekking hebben vervuld, hebben het recht hun verblijf voort te zetten, mits zij aan de voorwaarden van lid 1 van dit artikel voldoen. De werkloosheidsuitkeringen waarop zij recht hebben overeenkomstig de nationale wetgeving, eventueel aangevuld met het bepaalde in bijlage II, worden beschouwd als financiële middelen als bedoeld in lid 1, onder a), en lid 2 van dit artikel.

(¹) In Zwitserland dient de dekking van een ziektekostenverzekering voor personen die daar niet hun woonplaats vestigen ook verstrekkingen in natura bij ongevallen en moederschap te omvatten.

4. Aan studerende die niet op grond van een andere bepaling van de Overeenkomst een verblijfsrecht hebben op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende partij, en die de bevoegde nationale autoriteit, door middel van een verklaring of naar keuze op een andere ten minste gelijkwaardige wijze, ervan verzekeren dat zij beschikken over zodanige financiële middelen dat zij en hun echtgenoot en de te hunnen laste komende kinderen gedurende hun verblijf geen beroep behoeven te doen op sociale bijstand in het ontvangende land, wordt een verblijfsvergunning verleend met een geldigheidsduur die beperkt is tot de duur van de gevolgde opleiding, of tot één jaar, indien de duur van de opleiding meer dan één jaar bedraagt, op voorwaarde dat zij zijn ingeschreven aan een erkende onderwijsinstelling met het oog op het volgen van een beroepsopleiding als hoofdactiviteit, en dat zij beschikken over een ziektekostenverzekering die alle risico's dekt. De toegang tot beroepsopleidingen en de bijstand aan de in dit artikel bedoelde studerende om in hun onderhoud te kunnen voorzien, worden niet bij deze Overeenkomst geregeld.

5. De verblijfsvergunning wordt automatisch verlengd voor een periode van ten minste vijf jaar, mits nog steeds aan de voorwaarden voor toelating wordt voldaan. Ten aanzien van studerende wordt de verblijfsvergunning jaarlijks verlengd voor een periode die overeenkomt met de duur van het resterende deel van de opleiding.

6. Onderbreking van het verblijf voor niet langer dan zes achtereenvolgende maanden, alsmede afwezigheid in verband met de vervulling van de militaire dienstplicht, hebben geen gevolgen voor de geldigheid van de verblijfsvergunning.

7. De verblijfsvergunning is geldig voor het gehele grondgebied van de staat die de vergunning heeft afgegeven.

8. Het verblijfsrecht blijft van kracht zolang de begunstigde van dit recht aan de in lid 1 bedoelde voorwaarden voldoet.

VI. VERWERVING VAN ONROEREND GOED

Artikel 25

1. Onderdanen van een overeenkomstsluitende partij die een verblijfsrecht genieten en hun hoofdverblijfplaats kiezen in de ontvangende staat, genieten ten aanzien van de verwerving van onroerend goed dezelfde rechten als de onderdanen van de ontvangende staat. Zij kunnen, ongeacht de duur van hun dienstverband, te allen tijde in de ontvangende staat overeenkomstig de nationale regels hun hoofdverblijfplaats vestigen. Vertrek uit de ontvangende staat houdt geen verplichting tot vervreemding in.

2. Onderdanen van een overeenkomstsluitende partij die een verblijfsrecht genieten en niet hun hoofdverblijfplaats kiezen in de ontvangende staat, genieten ten aanzien van de verwerving van onroerend goed ten behoeve van de uitoefening van een economische activiteit dezelfde rechten als de onderdanen van de ontvangende staat; deze rechten houden geen verplichting tot vervreemding in bij vertrek uit de ontvangende staat. Deze personen kan tevens worden toegestaan een tweede woning of een vakantiewoning te verwerven. Voor deze categorie personen doet de overeenkomst geen afbreuk aan de geldende voorschriften inzake zuivere kapitaalbeleggingen en de handel in onbebouwde grond en in woningen.

3. Grensarbeiders genieten ten aanzien van de verwerving van onroerend goed ten behoeve van de uitoefening van een economische activiteit of als tweede woning dezelfde rechten als nationale onderdanen; deze rechten houden geen verplichting tot vervreemding in bij vertrek uit de ontvangende staat. Deze personen kan tevens worden toegestaan een vakantiewoning te verwerven. Voor deze categorie personen doet de overeenkomst geen afbreuk aan de in de ontvangende staat geldende voorschriften inzake zuivere kapitaalbeleggingen en de handel in onbebouwde grond en in woningen.

VII. OVERGANGSBEPALINGEN EN ONTWIKKELING VAN DE OVEREENKOMST

Artikel 26

Algemene bepalingen

1. De in dit hoofdstuk vervatte bepalingen completeren respectievelijk vervangen de overige bepalingen in deze bijlage gedurende de periode waarin de in artikel 10 van de Overeenkomst genoemde beperkingen van toepassing zijn.

2. Gedurende de periode waarin de in artikel 10 van de Overeenkomst genoemde beperkingen van toepassing zijn, is voor de uitoefening van een economische activiteit een verblijfsvergunning en/of een werkvergunning vereist.

Artikel 27

Regels betreffende het verblijf van werknemers in loondienst

1. De geldigheidsduur van de verblijfsvergunning van een werknemer in loondienst die een arbeidsovereenkomst heeft met een looptijd van minder dan één jaar, wordt verlengd tot maximaal 12 maanden, mits de werknemer in loondienst bij de bevoegde nationale autoriteiten kan aantonen dat hij of zij een economische activiteit kan uitoefenen. Een nieuwe verblijfsvergunning wordt verstrekt, mits de werknemer in loondienst aantoont dat hij of zij een economische activiteit kan uitoefenen en de in artikel 10 van de Overeenkomst genoemde kwantitatieve beperkingen nog niet zijn bereikt. Overeenkomstig artikel 24 van deze bijlage is er geen verplichting om in de periode tussen twee arbeidsovereenkomsten het land te verlaten.

2. Gedurende de periode bedoeld in artikel 10, lid 2, van de Overeenkomst kan een overeenkomstsluitende partij voor het verstrekken van een eerste verblijfsvergunning verlangen dat een schriftelijke arbeidsovereenkomst of een arbeidsaanbod wordt overgelegd.

3. a) Personen die gedurende ten minste 30 maanden tijdelijke arbeid hebben verricht op het grondgebied van het ontvangende land, hebben automatisch het recht een dienstverband voor onbepaalde duur te aanvaarden ⁽¹⁾. De kwantitatieve beperkingen op de afgifte van verblijfsvergunningen zijn op hen niet van toepassing.

⁽¹⁾ Zij zijn niet onderworpen aan de voorrang voor binnenlandse werknemers of de controle op de eerbiediging van de salarierings- en arbeidsvoorwaarden in de betrokken branche en op de betrokken plaats.

b) Personen die in de loop van de laatste 15 jaar gedurende een totale periode van ten minste 50 maanden seizoensarbeid hebben verricht op het grondgebied van het ontvangende land en die niet voldoen aan de voorwaarden op grond waarvan zij in aanmerking kunnen komen voor een verblijfsvergunning volgens het bepaalde onder a) van dit lid, hebben automatisch het recht een dienstverband voor onbepaalde duur te aanvaarden.

Artikel 28

Grensarbeiders in loondienst

1. Een grensarbeider in loondienst is een onderdaan van een overeenkomstsluitende partij wiens woonplaats gelegen is in de grensgebieden van Zwitserland of zijn buurlanden en die in loondienst werkzaam is in de grensgebieden van de andere overeenkomstsluitende partij, waarbij de betrokkene in beginsel iedere dag naar zijn of haar hoofdverblijfplaats terugkeert, of ten minste eenmaal per week. Als grensgebieden in de zin van deze Overeenkomst worden beschouwd: de gebieden die als zodanig worden gedefinieerd in de overeenkomsten tussen Zwitserland en zijn buurlanden betreffende het grensverkeer.

2. De bijzondere vergunning is geldig voor het gehele grensgebied van de staat die de vergunning heeft afgegeven.

Artikel 29

Recht van werknemers in loondienst om terug te keren

1. Werknemers in loondienst die bij de inwerkingtreding van deze Overeenkomst houder waren van een verblijfsvergunning met een geldigheidsduur van ten minste één jaar en die het ontvangende land hebben verlaten, hebben binnen een termijn van zes jaar na hun vertrek recht op voorrang binnen het contingent dat van toepassing is op hun verblijfsvergunning, mits zij aantonen dat zij een economische activiteit kunnen uitoefenen.

2. Grensarbeiders hebben binnen een termijn van zes jaar na beëindiging van hun vorige activiteit, mits deze gedurende een ononderbroken periode van ten minste drie jaar is uitgeoefend, recht op een nieuwe bijzondere vergunning, gedurende de twee jaren volgende op de inwerkingtreding van de Overeenkomst onder voorbehoud van controle van de salarierings- en arbeidsvoorwaarden indien zij werknemer in loondienst zijn, en mits zij bij de bevoegde nationale autoriteiten aantonen dat zij een economische activiteit kunnen uitoefenen.

3. Jongeren die het grondgebied van een overeenkomstsluitende partij hebben verlaten na daar vóór het bereiken van de leeftijd van 21 jaar gedurende ten minste vijf jaar te hebben gewoond, hebben gedurende een periode van vier jaar het recht daar terug te keren en een economische activiteit uit te oefenen.

Artikel 30

Geografische en professionele mobiliteit van werknemers in loondienst

1. Werknemers in loondienst die houder zijn van een verblijfsvergunning voor een periode van minder dan één jaar, hebben gedurende de 12 maanden die volgen op de aanvang van het dienstverband het recht op geografische en professionele mobiliteit. Het verwisselen van werkzaamheden in loondienst voor werkzaamheden als zelfstandige is mogelijk met inachtneming van het bepaalde in artikel 10 van de Overeenkomst.

2. De aan grensarbeiders in loondienst afgegeven bijzondere vergunningen geven recht op professionele en geografische mobiliteit binnen het gehele grensgebied van Zwitserland of de buurlanden van Zwitserland.

Artikel 31

Regels betreffende het verblijf van zelfstandige werknemers

Aan onderdanen van een overeenkomstsluitende partij die zich op het grondgebied van een andere overeenkomstsluitende partij wensen te vestigen, teneinde daar een activiteit als zelfstandige uit te oefenen (hierna „zelfstandigen” genoemd), wordt een verblijfsvergunning verstrekt met een geldigheidsduur van zes maanden. Aan deze personen wordt een verblijfsvergunning verstrekt voor een periode van ten minste vijf jaar, mits zij vóór het verstrijken van de periode van zes maanden bij de bevoegde nationale autoriteiten aantonen dat zij een activiteit als zelfstandige uitoefenen. Deze periode van zes maanden kan in voorkomend geval met maximaal twee maanden worden verlengd, indien aannemelijk kan worden gemaakt dat dit bewijs dan kan worden geleverd.

Artikel 32

Zelfstandige grensarbeiders

1. Een zelfstandige grensarbeider is een onderdaan van een overeenkomstsluitende partij wiens hoofdverblijfplaats gelegen is in de grensgebieden van Zwitserland of zijn buurlanden en die, anders dan in loondienst, werkzaam is in de grensgebieden van de andere overeenkomstsluitende partij, waarbij de betrokkene in beginsel iedere dag naar zijn of haar hoofdverblijfplaats terugkeert, of ten minste eenmaal per week. Als grensgebieden in de zin van deze Overeenkomst worden beschouwd: de gebieden die worden gedefinieerd in de overeenkomsten tussen Zwitserland en zijn buurlanden betreffende het grensverkeer.

2. Aan onderdanen van een overeenkomstsluitende partij die als zelfstandige grensarbeider een activiteit wensen uit te oefenen in de grensgebieden van Zwitserland of zijn buurlanden wordt een voorlopige bijzondere vergunning verstrekt met een geldigheidsduur van zes maanden. Zij ontvangen een bijzondere vergunning met een geldigheidsduur van ten minste vijf jaar, mits zij vóór het verstrijken van de periode van zes maanden bij de bevoegde nationale autoriteiten aantonen dat

zij een activiteit als zelfstandige uitoefenen. Deze periode van zes maanden kan in voorkomend geval met maximaal twee maanden worden verlengd, indien aannemelijk kan worden gemaakt dat dit bewijs kan worden geleverd.

3. De bijzondere vergunning is geldig voor het gehele grensgebied van de staat die de vergunning heeft afgegeven.

Artikel 33

Recht van zelfstandigen om terug te keren

1. Zelfstandigen die houder zijn geweest van een verblijfsvergunning met een geldigheidsduur van ten minste vijf jaar en die het ontvangende land hebben verlaten, hebben binnen een termijn van zes jaar na hun vertrek recht op een nieuwe verblijfsvergunning, mits zij reeds gedurende een ononderbroken periode van drie jaar in het ontvangende land hebben gewerkt en bij de bevoegde nationale autoriteiten aantonen dat zij een economische activiteit kunnen uitoefenen.

2. Zelfstandige grensarbeiders hebben binnen een termijn van zes jaar na beëindiging van hun vorige activiteit, mits deze gedurende een ononderbroken periode van vier jaar is uitgeoefend, recht op een nieuwe bijzondere vergunning, mits zij bij de bevoegde nationale autoriteiten aantonen dat zij een economische activiteit kunnen uitoefenen.

3. Jongeren die het grondgebied van een overeenkomstsluitende partij hebben verlaten na daar vóór het bereiken van de leeftijd van 21 jaar gedurende ten minste vijf jaar te hebben gewoond, hebben gedurende een periode van vier jaar het recht daar terug te keren en een economische activiteit uit te oefenen.

Artikel 34

Geografische en professionele mobiliteit van zelfstandigen

De aan zelfstandige grensarbeiders verstrekte bijzondere vergunningen verlenen het recht op geografische en professionele mobiliteit in de grensgebieden van Zwitserland of zijn buurlanden. Voorlopige verblijfsvergunningen (voor grensarbeiders: bijzondere vergunningen) met een geldigheidsduur van zes maanden verlenen slechts het recht op geografische mobiliteit.

BIJLAGE II

COÖRDINATIE VAN DE SOCIALEZEKERHEIDSTELSELS

Artikel 1

1. De overeenkomstsluitende partijen komen overeen ten aanzien van de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels onderling de communautaire besluiten toe te passen zoals vermeld in en gewijzigd bij sectie A van deze bijlage, of daarmee gelijkwaardige regels.
2. In de in deze bijlage genoemde besluiten omvat de uitdrukking „lidstaat/lidstaten” niet alleen de staten die vallen onder de desbetreffende communautaire besluiten, maar tevens Zwitserland.

Artikel 2

1. Voor de toepassing van deze bijlage houden de overeenkomstsluitende partijen rekening met de communautaire besluiten zoals vermeld in en gewijzigd bij sectie B van deze bijlage.
2. Voor de toepassing van deze bijlage nemen de overeenkomstsluitende partijen goede nota van de communautaire besluiten vermeld in sectie C van deze bijlage.

Artikel 3

1. De regeling inzake de werkloosheidsverzekering van communautaire werknemers die in het bezit zijn van een Zwitserse verblijfsvergunning voor minder dan één jaar, is in een protocol bij deze bijlage opgenomen.
2. Het protocol maakt integrerend deel uit van deze bijlage.

SECTIE A: VERMELDE BESLUITEN

1. 3 7 1 R 1 4 0 8 ⁽¹⁾: Verordening (EEG) nr. 1408/71 van de Raad van 14 juni 1971 betreffende de toepassing van de socialezekerheidsregelingen op werknemers en zelfstandigen, alsmede op hun gezinsleden, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen,

⁽¹⁾ NB: De verworvenheden zoals op het tijdstip van ondertekening van deze Overeenkomst door de lidstaten van de Europese Gemeenschap binnen de Europese Gemeenschap toegepast:

De beginselen van *samentelling* van de rechten op werkloosheidsuitkeringen en van hun verworvenheden in *het laatste land van arbeid* zijn van toepassing ongeacht de duur van het dienstverband.

Personen die *minder dan een jaar* op het grondgebied van een lidstaat hebben gewerkt, mogen daar na beëindiging van hun dienstverband verblijven om werk te zoeken gedurende een redelijke termijn, die zes maanden kan bedragen en gedurende welke zij kennis kunnen nemen van de bij hun beroepskwalificaties aansluitende vacatures en in voorkomend geval de nodige maatregelen kunnen nemen om in dienst te worden genomen. Zij mogen er na beëindiging van hun dienstverband ook verblijven indien zij voor zichzelf en voor hun gezinsleden beschikken over toereikende financiële middelen zodat zij tijdens hun verblijf geen beroep hoeven te doen op sociale bijstand, en indien zij in het bezit zijn van een ziekteverzekering die alle risico's dekt. De werkloosheidsuitkeringen waarop zij overeenkomstig de bepalingen van de nationale wetgeving recht hebben, eventueel aangevuld door de samentellingsregels, moeten worden beschouwd als financiële middelen in die zin. Worden als toereikend beschouwd de noodzakelijke financiële middelen die uitgaan boven het bedrag waaronder nationale onderdanen, rekening houdend met hun persoonlijke situatie en eventueel met die van hun gezinsleden, aanspraak kunnen maken op bijstandsuitkeringen. Wanneer deze voorwaarde niet van toepassing is, worden de financiële middelen van de aanvrager als toereikend beschouwd wanneer zij meer bedragen dan het door het gastland uitgekeerde minimumpensioen van de sociale zekerheid.

Seizoenarbeiders kunnen hun rechten op een werkloosheidsuitkering doen gelden in het laatste land van arbeid, ongeacht het tijdstip waarop het seizoen afloopt. Zij mogen er na beëindiging van hun dienstverband verblijven, mits zij voldoen aan de in de vorige alinea beschreven voorwaarden. Indien zij zich in het land van de woonplaats ter beschikking houden voor werk, genieten zij de werkloosheidsuitkeringen in dit land overeenkomstig het bepaalde in artikel 71 van Verordening (EEG) nr. 1408/71.

Grensarbeiders kunnen zich ter beschikking van de arbeidsmarkt houden in het land van de woonplaats of in het laatste land van arbeid, indien zij daar zodanige persoonlijke en professionele banden hebben bewaard dat zij daar de beste kans hebben opnieuw werk te vinden. Zij verworvenheden hun rechten op een werkloosheidsuitkering in het land waar zij zich ter beschikking van de arbeidsmarkt houden.

bijgewerkt bij:

„3 9 7 R 1 1 8 : Verordening (EG) nr. 118/97 van de Raad van 2 december 1996 (PB L 28 van 30.1.1997, blz. 1) tot wijziging en bijwerking van Verordening (EEG) nr. 1408/71 betreffende de toepassing van de socialezekerheidsregelingen op werknemers en zelfstandigen, alsmede op hun gezinsleden, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen, en van Verordening (EEG) nr. 574/72 tot vaststelling van de wijze van toepassing van Verordening (EEG) nr. 1408/71.

3 9 7 R 1 2 9 0 : Verordening (EG) nr. 1290/97 van de Raad van 27 juni 1997 (PB L 176 van 4.7.1997, blz. 1) tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 1408/71 betreffende de toepassing van de socialezekerheidsregelingen op werknemers en zelfstandigen, alsmede op hun gezinsleden, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen, en van Verordening (EEG) nr. 574/72 tot vaststelling van de wijze van toepassing van Verordening (EEG) nr. 1408/71.

3 9 8 R 1 2 2 3 : Verordening (EG) nr. 1223/98 van de Raad van 4 juni 1998 (PB L 168 van 13.6.1998, blz. 1) tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 1408/71 betreffende de toepassing van de socialezekerheidsregelingen op werknemers en zelfstandigen, alsmede op hun gezinsleden, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen, en van Verordening (EEG) nr. 574/72 tot vaststelling van de wijze van toepassing van Verordening (EEG) nr. 1408/71.

3 9 8 R 1 6 0 6 : Verordening (EG) nr. 1606/98 van de Raad van 29 juni 1998 (PB L 209 van 25.7.1998, blz. 1) tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 1408/71 betreffende de toepassing van de socialezekerheidsregelingen op werknemers en zelfstandigen, alsmede op hun gezinsleden die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen, en van Verordening (EEG) nr. 574/72 tot vaststelling van de wijze van toepassing van Verordening (EEG) nr. 1408/71 met het oog op de uitbreiding ervan tot bijzondere stelsels voor ambtenaren.

3 9 9 R 3 0 7 : Verordening (EG) nr. 307/1999 van de Raad van 8 februari 1999 (PB nr L 038 van 12.2.1999, blz. 1) tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 1408/71 betreffende de toepassing van de socialezekerheidsregelingen op werknemers en zelfstandigen, alsmede op hun gezinsleden die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen en van Verordening (EEG) nr. 574/72 tot vaststelling van de wijze van toepassing van Verordening (EEG) nr. 1408/71 met het oog op de uitbreiding ervan tot studenten.

De bepalingen van de Verordening worden voor de toepassing van deze Overeenkomst als volgt gelezen:

- a) Artikel 95 bis is niet van toepassing;
- b) Artikel 95 ter is niet van toepassing;
- c) Aan *bijlage I, punt I*, wordt toegevoegd:

Z w i t s e r l a n d

Indien een Zwitserse instelling bevoegd is voor het verlenen van verstrekkingen op het gebied van de gezondheidszorg overeenkomstig titel III, hoofdstuk 1, van de Verordening:

Wordt onder „werknemer” in de zin van artikel 1, onder a), nr. ii), van de Verordening verstaan elke persoon die werknemer is in de zin van de federale wet op de ouderdoms- en nabestaandenverzekering.

Wordt onder „zelfstandige” in de zin van artikel 1, onder a), nr. ii), van de Verordening verstaan elke persoon die zelfstandige is in de zin van de federale wet op de ouderdoms- en nabestaandenverzekering.

- d) Aan *bijlage I, punt II*, wordt toegevoegd:

Z w i t s e r l a n d

Voor de vaststelling van het recht op verstrekkingen in toepassing van hoofdstuk I van titel III van de Verordening wordt onder „gezinslid” verstaan de echtgeno(o)t(e) alsmede de kinderen jonger dan 18 jaar, alsook de kinderen jonger dan 25 jaar die nog schoolgaan of een studie of beroepsopleiding volgen.

- e) Aan *bijlage II, punt I*, wordt toegevoegd:

Z w i t s e r l a n d

De gezinsbijslagen voor zelfstandigen uit hoofde van de desbetreffende kantonale stelsels (Graubünden, Luzern en Sankt Gallen).

- f) Aan *bijlage II, punt II*, wordt toegevoegd:

Z w i t s e r l a n d

Uitkeringen bij geboorte en adoptie op grond van de desbetreffende kantonale wetgeving inzake gezinsbijslagen (Fribourg, Genève, Jura, Luzern, Neuchâtel, Schaffhausen, Schwyz, Solothurn, Uri, Valais, Vaud).

- g) Aan *bijlage II, punt III*, wordt toegevoegd:

Z w i t s e r l a n d

Geen.

- h) Aan *bijlage II bis* wordt toegevoegd:

Z w i t s e r l a n d

- a) De aanvullende prestaties (federale wet op de aanvullende prestaties van 19 maart 1965) en de gelijksoortige prestaties van de kantonale wetgevingen.
- b) Pensioenen voor buitengewoon zware gevallen van de invaliditeitsverzekering (artikel 28, lid 1 bis, van de federale wet op de invaliditeitsverzekering van 19 juni 1959, gereviseerde versie van 7 oktober 1994).
- c) De niet op premies berustende prestaties van gemengde aard bij werkloosheid, uit hoofde van de kantonale wetgevingen.

- i) Aan *bijlage III, deel A*, wordt toegevoegd:

D u i t s l a n d — Z w i t s e r l a n d

- a) Met betrekking tot het Verdrag betreffende de sociale zekerheid van 25 februari 1964 zoals gewijzigd bij de Aanvullende Overeenkomsten nr. 1 van 9 september 1975 en nr. 2 van 2 maart 1989:
 - i) artikel 4, lid 2 de, met betrekking tot de betaling van uitkeringen aan personen die in een derde staat woonachtig zijn,
 - ii) punt 9 b, alinea 1, punten 2 tot 4, van het slotprotocol,
 - iii) punt 9 e, alinea 1, letter b, zinnen 1, 2 en 4, van het slotprotocol.
- b) Met betrekking tot de Overeenkomst van 20 oktober 1982 betreffende de werkloosheidsverzekering, gewijzigd bij de Aanvullende Overeenkomst van 22 december 1992:
 - i) artikel 7, lid 1;
 - ii) artikel 8, lid 5. Duitsland (gemeente Büsingen) neemt voor een bedrag gelijk aan de kantonale bijdrage volgens Zwitsers recht deel in de kosten van de arbeidsplaatsen die in het kader van werkgelegenheidsmaatregelen door onder deze bepaling vallende werknemers daadwerkelijk worden bezet.

O o s t e n r i j k — Z w i t s e r l a n d

Artikel 4 van het Verdrag betreffende de sociale zekerheid van 15 november 1967 zoals gewijzigd bij de Aanvullende Overeenkomsten nr. 1 van 17 mei 1973, nr. 2 van 30 november 1977, nr. 3 van 14 december 1987 en nr. 4 van 11 december 1996, met betrekking tot de betaling van uitkeringen aan personen die in een derde staat woonachtig zijn.

B e l g i ë — Z w i t s e r l a n d

- a) Artikel 3, lid 1, van het Verdrag betreffende de sociale zekerheid van 24 september 1975 met betrekking tot de betaling van uitkeringen aan personen die in een derde staat woonachtig zijn.
- b) Punt 4 van het slotprotocol bij genoemd Verdrag met betrekking tot de betaling van uitkeringen aan personen die in een derde staat woonachtig zijn.

Denemarken — Zwitserland

Artikel 6 van het Verdrag betreffende de sociale zekerheid van 5 januari 1983 zoals gewijzigd bij de Aanvullende Overeenkomsten nr. 1 van 18 september 1985 en nr. 2 van 11 april 1996, met betrekking tot de betaling van uitkeringen aan personen die in een derde staat woonachtig zijn.

Spanje — Zwitserland

- a) Artikel 2 van het Verdrag betreffende de sociale zekerheid van 13 oktober 1969 zoals gewijzigd bij de Aanvullende Overeenkomst van 11 juni 1982 met betrekking tot de betaling van uitkeringen aan personen die in een derde staat woonachtig zijn.
- b) Punt 17 van het slotprotocol bij genoemd Verdrag; personen die op grond van deze bepaling bij de Spaanse verzekering verzekerd zijn, zijn vrijgesteld van aansluiting bij de Zwitserse ziekteverzekering.

Finland — Zwitserland

Artikel 5, lid 2, van het Verdrag betreffende de sociale zekerheid van 28 juni 1985.

Frankrijk — Zwitserland

Artikel 3, lid 1, van het Verdrag betreffende de sociale zekerheid van 3 juli 1975 met betrekking tot de betaling van uitkeringen aan personen die in een derde staat woonachtig zijn.

Griekenland — Zwitserland

Artikel 4 van het Verdrag betreffende de sociale zekerheid van 1 juni 1973 met betrekking tot de betaling van uitkeringen aan personen die in een derde staat woonachtig zijn.

Italië — Zwitserland

- a) Artikel 3, tweede zin, van het Verdrag betreffende de sociale zekerheid van 14 december 1962 zoals gewijzigd bij de Aanvullende Overeenkomst van 18 december 1963, het Aanvullend Akkoord nr. 1 van 4 juli 1969, het Aanvullend Protocol van 25 februari 1974 en het Aanvullend Akkoord nr. 2 van 2 april 1980 met betrekking tot de betaling van uitkeringen aan personen die in een derde staat woonachtig zijn.
- b) Artikel 9, lid 1, van genoemd Verdrag.

Luxemburg — Zwitserland

Artikel 4, lid 2, van het Verdrag betreffende de sociale zekerheid van 3 juni 1967 zoals gewijzigd bij de Aanvullende Overeenkomst van 26 maart 1976.

Nederland — Zwitserland

Artikel 4, tweede zin, van het Verdrag betreffende de sociale zekerheid van 27 mei 1970.

Portugal — Zwitserland

Artikel 3, tweede zin, van het Verdrag betreffende de sociale zekerheid van 11 september 1975 zoals gewijzigd bij het aanhangsel van 11 mei 1994, met betrekking tot de betaling van uitkeringen aan personen die in een derde staat woonachtig zijn.

Verenigd Koninkrijk — Zwitserland

Artikel 3, leden 1 en 2, van het Verdrag betreffende de sociale zekerheid van 21 februari 1968 met betrekking tot de betaling van uitkeringen aan personen die in een derde staat woonachtig zijn.

Zweden — Zwitserland

Artikel 5, lid 2, van het Verdrag betreffende de sociale zekerheid van 20 oktober 1978.

- j) Aan *bijlage III, deel B*, wordt toegevoegd:

Duitsland — Zwitserland

- a) Met betrekking tot het Verdrag betreffende de sociale zekerheid van 25 februari 1964 zoals gewijzigd bij de Aanvullende Overeenkomsten nr. 1 van 9 september 1975 en nr. 2 van 2 maart 1989, artikel 4, lid 2, met betrekking tot de betaling van uitkeringen aan personen die in een derde staat woonachtig zijn.
- b) Met betrekking tot de Overeenkomst van 20 oktober 1982 betreffende de werkloosheidsverzekering, gewijzigd bij het aanvullend protocol van 22 december 1992,
- i) artikel 7, lid 1,
- ii) artikel 8, lid 5. Duitsland (gemeente Büsingen) neemt voor een bedrag gelijk aan de kantonale bijdrage volgens Zwitsers recht deel in de kosten van de arbeidsplaatsen die in het kader van werkgelegenheidsmaatregelen door onder deze bepaling vallende werknemers daadwerkelijk worden bezet.

Oostenrijk — Zwitserland

Artikel 4 van het Verdrag betreffende de sociale zekerheid van 15 november 1967 zoals gewijzigd bij de Aanvullende Overeenkomsten nr. 1 van 17 mei 1973, nr. 2 van 30 november 1977, nr. 3 van 14 december 1987 en nr. 4 van 11 december 1996, met betrekking tot de betaling van uitkeringen aan personen die in een derde staat woonachtig zijn.

België — Zwitserland

- a) Artikel 3, lid 1, van het Verdrag betreffende de sociale zekerheid van 24 september 1975 met betrekking tot de betaling van uitkeringen aan personen die in een derde staat woonachtig zijn
- b) Punt 4 van het slotprotocol bij genoemd Verdrag met betrekking tot de betaling van uitkeringen aan personen die in een derde staat woonachtig zijn.

Denemarken — Zwitserland

Artikel 6 van het Verdrag betreffende de sociale zekerheid van 5 januari 1983 zoals gewijzigd bij de Aanvullende Overeenkomsten nr. 1 van 18 september 1985 en nr. 2 van 11 april 1996, met betrekking tot de betaling van uitkeringen aan personen die in een derde staat woonachtig zijn.

Spanje — Zwitserland

- a) Artikel 2 van het Verdrag betreffende de sociale zekerheid van 13 oktober 1969 zoals gewijzigd bij de Aanvullende Overeenkomst van 11 juni 1982 met betrekking tot de betaling van uitkeringen aan personen die in een derde staat woonachtig zijn.
- b) Punt 17 van het slotprotocol bij genoemd Verdrag; personen die op grond van deze bepaling bij de Spaanse verzekering verzekerd zijn, zijn vrijgesteld van aansluiting bij de Zwitserse ziekteverzekering.

Finland — Zwitserland

Artikel 5, lid 2, van het Verdrag betreffende de sociale zekerheid van 28 juni 1985.

Frankrijk — Zwitserland

Artikel 3, lid 1, van het Verdrag betreffende de sociale zekerheid van 3 juli 1975 met betrekking tot de betaling van uitkeringen aan personen die in een derde staat woonachtig zijn.

Griekenland — Zwitserland

Artikel 4 van het Verdrag betreffende de sociale zekerheid van 1 juni 1973 met betrekking tot de betaling van uitkeringen aan personen die in een derde staat woonachtig zijn.

Italië — Zwitserland

a) Artikel 3, tweede zin, van het Verdrag betreffende de sociale zekerheid van 14 december 1962 zoals gewijzigd bij de Aanvullende Overeenkomst van 18 december 1963, het Aanvullend Akkoord nr. 1 van 4 juli 1969, het Aanvullend Protocol van 25 februari 1974 en het Aanvullend Akkoord nr. 2 van 2 april 1980 met betrekking tot de betaling van uitkeringen aan personen die in een derde staat woonachtig zijn.

b) Artikel 9, lid 1, van genoemd Verdrag.

Luxemburg — Zwitserland

Artikel 4, lid 2, van het Verdrag betreffende de sociale zekerheid van 3 juni 1967 zoals gewijzigd bij de Aanvullende Overeenkomst van 26 maart 1976.

Nederland — Zwitserland

Artikel 4, tweede zin, van het Verdrag betreffende de sociale zekerheid van 27 mei 1970.

Portugal — Zwitserland

Artikel 3, tweede zin, van het Verdrag betreffende de sociale zekerheid van 11 september 1975 zoals gewijzigd bij het aanhangsel van 11 mei 1994, met betrekking tot de betaling van uitkeringen aan personen die in een derde staat woonachtig zijn.

Verenigd Koninkrijk — Zwitserland

Artikel 3, leden 1 en 2, van het Verdrag betreffende de sociale zekerheid van 21 februari 1968 met betrekking tot de betaling van uitkeringen aan personen die in een derde staat woonachtig zijn.

Zweden — Zwitserland

Artikel 5, lid 2, van het Verdrag betreffende de sociale zekerheid van 20 oktober 1978.

k) Aan *bijlage IV, deel A*, wordt toegevoegd:

Zwitserland

Geen.

l) Aan *bijlage IV, deel B*, wordt toegevoegd:

Zwitserland

Geen.

m) Aan *bijlage IV, deel C*, wordt toegevoegd:

Zwitserland

Alle aanvragen om ouderdoms-, nabestaanden- en invaliditeitspensioenen van het basisstelsel alsmede de ouderdomspensioenen van het beroepsgebonden verzekeringsstelsel.

- n) Aan *bijlage IV, deel D2*, wordt toegevoegd:
De nabestaanden- en invaliditeitspensioenen uit hoofde van de federale wet op de beroepsgebonden stelsels voor ouderdoms-, nabestaanden- en invaliditeitsverzekering van 25 juni 1982.
- o) Aan *bijlage VI* wordt toegevoegd:
1. Artikel 2 van de federale wet op de ouderdoms- en nabestaandenverzekering alsmede artikel 1 van de federale wet op de invaliditeitsverzekering, die de vrijwillige verzekering in deze takken regelen voor Zwitserse onderdanen die in een staat verblijven waarop deze overeenkomst niet van toepassing is, zijn tevens van toepassing op personen die buiten Zwitserland verblijven en onderdaan zijn van de andere staten waarop deze overeenkomst van toepassing is, alsmede op vluchtelingen en staatlozen die op het grondgebied van deze staten wonen, wanneer deze personen ten laatste één jaar gerekend vanaf de dag waarop de Zwitserse ouderdoms-, nabestaanden- en invaliditeitsverzekering is stopgezet na ten minste vijf jaar ononderbroken verzekerd te zijn geweest, toetreden tot de vrijwillige verzekering.
 2. Wanneer iemand, na ten minste vijf jaar ononderbroken verzekerd te zijn geweest, ophoudt verzekerd te zijn bij de Zwitserse ouderdoms-, nabestaanden- en invaliditeitsverzekering, dan heeft die persoon het recht om met instemming van de werkgever die verzekering voort te zetten wanneer hij voor rekening van een werkgever in Zwitserland in een staat werkt waarop deze overeenkomst niet van toepassing is, op voorwaarde dat het verzoek daartoe ingediend wordt binnen een termijn van zes maanden, gerekend vanaf de dag waarop de verzekering werd stopgezet.
 3. Verplichte verzekering bij de Zwitserse ziekteverzekering en vrijstellingsmogelijkheden
 - a) zijn verplicht verzekerd bij de Zwitserse ziekteverzekering de volgende personen die niet in Zwitserland woonachtig zijn:
 - i) personen die uit hoofde van titel II van de Verordening aan de Zwitserse wettelijke bepalingen onderworpen zijn,
 - ii) personen voor wie Zwitserland uit hoofde van artikel 28, 28bis of 29 van de Verordening de bevoegde staat is,
 - iii) personen die in het genot zijn van een werkloosheidsuitkering van de Zwitserse verzekering,
 - iv) de gezinsleden van deze personen of van een werknemer die in Zwitserland woont en bij de Zwitserse ziekteverzekering aangesloten is, wanneer deze gezinsleden niet in een van de volgende staten woonachtig zijn: Denemarken, Spanje, Portugal, Zweden of het Verenigd Koninkrijk.
 - b) De onder letter a) genoemde personen kunnen op verzoek van de verplichte verzekering worden vrijgesteld indien zij in een van de volgende staten wonen en aantonen dat zij daar tegen ziekte verzekerd zijn: Duitsland, Oostenrijk, Finland, Italië en, in de onder letter a), nrs. i)-iii), bedoelde gevallen, Portugal.
Dit verzoek moet worden ingediend binnen drie maanden na ingang van de verkeringsplicht in Zwitserland; wordt het verzoek na deze termijn ingediend, dan gaat de verzekering direct na aansluiting in.
 4. Op personen die in Duitsland, Oostenrijk, België of Nederland woonachtig zijn maar in Zwitserland tegen ziektekosten verzekerd zijn, is in geval van een verblijf in Zwitserland artikel 20, eerste en tweede zin, van de Verordening van overeenkomstige toepassing. In deze gevallen draagt de Zwitserse verzekeraar alle gefactureerde kosten.
 5. Voor de toepassing van de artikelen 22, 22a, 22b, 22c, 25 en 31 van de Verordening draagt de Zwitserse verzekeraar alle gefactureerde kosten.
 6. De vergoeding van de door het orgaan van de woonplaats aan de in punt 4 bedoelde personen betaalde prestaties van de ziekteverzekering geschiedt overeenkomstig artikel 93 van Verordening (EEG) nr. 574/72.
 7. De ziektegeldverzekeringstijdvakken die zijn vervuld bij een verzekering in een andere staat waarop deze overeenkomst van toepassing is, worden meegeteld om een eventuele reserve in de ziektegeldverzekering in geval van moederschap of ziekte te verkleinen of op te heffen wanneer de persoon zich binnen drie maanden na stopzetting van de buitenlandse verzekering bij een Zwitserse verzekeraar verzekert.
 8. Elke werknemer of zelfstandige die niet langer onder de Zwitserse wetgeving inzake invaliditeitsverzekering valt, wordt voor de toepassing van hoofdstuk 3 van titel III van de Verordening beschouwd als verzekerd krachtens deze verzekering voor de toekenning van een gewoon invaliditeitspensioen
 - a) gedurende één jaar gerekend vanaf de stopzetting van het werk dat aan de invaliditeit voorafging, indien hij zijn winstgevende bezigheid in Zwitserland heeft moeten opgeven als gevolg van een ongeval of ziekte en de invaliditeit in dit land is vastgesteld; hij is verplicht premies te betalen voor de ouderdoms-, nabestaanden- en invaliditeitsverzekering op dezelfde basis als wanneer hij in Zwitserland zou wonen,

- b) gedurende zijn deelneming aan een krachtens de invaliditeitsverzekering opgezet revalidatieprogramma na de stopzetting van zijn winstgevend bezigheid; hij blijft verplicht premies te betalen voor de ouderdoms-, nabestaanden- en invaliditeitsverzekering,
- c) in de gevallen waarin de letters a en b niet van toepassing zijn, wanneer hij:
- op het tijdstip waarop de verzekerde gebeurtenis zich heeft voorgedaan, overeenkomstig de bepalingen van de Zwitserse wetgeving inzake invaliditeitsverzekering verzekerd is uit hoofde van de wettelijke regeling betreffende ouderdoms-, nabestaanden- en invaliditeitsverzekering van een andere staat waarop deze overeenkomst van toepassing is; of
 - aanspraak kan maken op een pensioen krachtens de invaliditeits- of ouderdomsverzekering van een andere staat waarop deze overeenkomst van toepassing is of als hij een dergelijk pensioen ontvangt; of
 - arbeidsongeschikt is krachtens de wetgeving van een andere staat waarop deze overeenkomst van toepassing is, en aanspraak kan maken op uitkeringen van de ziekte- of ongevallenverzekering van die staat of als hij een dergelijke prestatie ontvangt; of
 - wegens werkloosheid aanspraak kan maken op een werkloosheidsuitkering van een andere staat waarop deze overeenkomst van toepassing is, of als hij een dergelijke prestatie ontvangt; of
 - in Zwitserland als grensarbeider heeft gewerkt en binnen de drie jaar onmiddellijk voorafgaand aan het tijdstip waarop de verzekerde gebeurtenis zich volgens de Zwitserse wetgeving voordeed, krachtens deze wetgeving gedurende ten minste 12 maanden premies heeft betaald.
9. Punt 8, letter a), is van overeenkomstige toepassing voor de toekenning van een revalidatieprogramma van de Zwitserse invaliditeitsverzekering.
- p) Aan *bijlage VII* wordt toegevoegd:
- Uitoefening van werkzaamheden als zelfstandige in Zwitserland en van werkzaamheden in loondienst in een andere staat waarop deze Overeenkomst van toepassing is."
2. 3 7 2 R 0 5 7 4: Verordening (EEG) nr. 574/72 van de Raad van 21 maart 1972 tot vaststelling van de wijze van toepassing van Verordening (EEG) nr. 1408/71, betreffende de toepassing van de socialezekerheidsregelingen op loontrekkenden en hun gezinnen, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen.
- bijgewerkt bij:
- „3 9 7 R 1 1 8: Verordening (EG) nr. 118/97 van de Raad van 2 december 1996 (PB L 28 van 30.1.1997, blz. 1) tot wijziging en bijwerking van Verordening (EEG) nr. 1408/71 betreffende de toepassing van de socialezekerheidsregelingen op werknemers en zelfstandigen, alsmede op hun gezinsleden, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen, en van Verordening (EEG) nr. 574/72 tot vaststelling van de wijze van toepassing van Verordening (EEG) nr. 1408/71.
- 3 9 7 R 1 2 9 0: Verordening (EG) nr. 1290/97 van de Raad van 27 juni 1997 (PB L 176 van 4.7.1997, blz. 1) tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 1408/71 betreffende de toepassing van de socialezekerheidsregelingen op werknemers en zelfstandigen, alsmede op hun gezinsleden, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen, en van Verordening (EEG) nr. 574/72 tot vaststelling van de wijze van toepassing van Verordening (EEG) nr. 1408/71.
- 3 9 8 R 1 2 2 3: Verordening (EG) nr. 1223/98 van de Raad van 4 juni 1998 (PB L 168 van 13.6.1998, blz. 1) tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 1408/71 betreffende de toepassing van de socialezekerheidsregelingen op werknemers en zelfstandigen, alsmede op hun gezinsleden, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen, en van Verordening (EEG) nr. 574/72 tot vaststelling van de wijze van toepassing van Verordening (EEG) nr. 1408/71.
- 3 9 8 R 1 6 0 6: Verordening (EG) nr. 1606/98 van de Raad van 29 juni 1998 (PB L 209 van 25.7.1998, blz. 1) tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 1408/71 betreffende de toepassing van de socialezekerheidsregelingen op werknemers en zelfstandigen, alsmede op hun gezinsleden die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen en van Verordening (EEG) nr. 574/72 tot vaststelling van de wijze van toepassing van Verordening (EEG) nr. 1408/71 met het oog op de uitbreiding ervan tot bijzondere stelsels voor ambtenaren.
- 3 9 9 R 3 0 7: Verordening (EG) nr. 307/1999 van de Raad van 8 februari 1999 (PB nr L 38 van 12.2.1999, blz. 1) tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 1408/71 betreffende de toepassing van de socialezekerheidsregelingen op werknemers en zelfstandigen, alsmede op hun gezinsleden die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen en van Verordening (EEG) nr. 574/72 tot vaststelling van de wijze van toepassing van Verordening (EEG) nr. 1408/71 met het oog op de uitbreiding ervan tot studenten.

De bepalingen van de Verordening worden voor de toepassing van deze Overeenkomst als volgt gelezen:

- a) Aan *bijlage 1* wordt toegevoegd:

Z w i t s e r l a n d

1. Bundesamt für Sozialversicherung, Bern — Office fédéral des assurances sociales, Berne — Ufficio federale delle assicurazioni sociali, Berna (Federaal Bureau voor sociale verzekeringen, Bern).
2. Bundesamt für Wirtschaft und Arbeit, Bern — Office fédéral du développement économique et de l'emploi, Berne — Ufficio federale dello sviluppo economico e del lavoro, Berna (Federaal Bureau voor economie en arbeid, Bern).

- b) Aan *bijlage 2* wordt toegevoegd:

Z w i t s e r l a n d

1. *Ziekte en moederschap*

Versicherer — Assureur — Assicuratore (verzekeraar) volgens de federale wet op de ziekteverzekering waarbij de belanghebbende verzekerd is.

2. *Invaliditeit*

- a) Invaliditeitsverzekering:

- i) In Zwitserland woonachtige personen:

IV-Stelle — Office AI — Ufficio AI (IV-orgaan) van het kanton van de woonplaats.

- ii) Niet in Zwitserland woonachtige personen:

IV-Stelle für Versicherte im Ausland, Genf — Office AI pour les assurés à l'étranger, Genève — Ufficio AI per gli assicurati all'estero, Ginevra (IV-orgaan voor verzekerden in het buitenland, Genève).

- b) Beroepsregeling:

Het pensioenfonds waarbij de laatste werkgever aangesloten is.

3. *Ouderdom en overlijden*

- a) Ouderdoms- en overlijdensverzekering:

- i) In Zwitserland woonachtige personen:

Ausgleichskasse — Caisse de compensation — Cassa di compensazione (Vereffeningsfonds) waaraan het laatst premie werd betaald.

- ii) Niet in Zwitserland woonachtige personen:

Schweizerische Ausgleichskasse, Genf — Caisse suisse de compensation, Genève — Cassa svizzera di compensazione, Ginevra (Zwitsers Vereffeningsfonds, Genève).

- b) Beroepsregeling:

Pensioenfonds waarbij de laatste werkgever aangesloten is.

4. *Arbeidsongevallen en beroepsziekten*

- a) Werknemers:

De ongevallenverzekeraar waarbij de werkgever verzekerd is.

- b) Zelfstandigen:

De ongevallenverzekeraar waarbij de belanghebbende vrijwillig verzekerd is.

5. *Werkloosheid*
 - a) In geval van volledige werkloosheid:
Het door de werknemer gekozen werkloosheidsfonds.
 - b) In geval van gedeeltelijke werkloosheid:
Het door de werkgever gekozen werkloosheidsfonds.
6. *Gezinsbijslagen*
 - a) Federale regeling:
 - i) Werknemers:
Kantonale Ausgleichskasse — Caisse cantonale de compensation — Cassa cantonale di compensazione (Kantonnaal Vereffeningsfonds) waarbij de werkgever aangesloten is.
 - ii) Zelfstandigen:
Kantonale Ausgleichskasse — Caisse cantonale de compensation — Cassa cantonale di compensazione (Kantonnaal Vereffeningsfonds) van het kanton van de woonplaats.
 - b) Kantonnale regelingen:
 - i) Werknemers:
Familienausgleichskasse — Caisse de compensation familiale — Cassa di compensazione familiare (Gezinsvereffeningsfonds) waarbij de werkgever aangesloten is, of de werkgever.
 - ii) Zelfstandigen:
Het door het kanton aangewezen orgaan.
- c) Aan *bijlage 3* wordt toegevoegd:

Z w i t s e r l a n d

1. *Ziekte en moederschap*

Gemeinsame Einrichtung KVG, Solothurn — Institution commune LaMal, Soleure — Istituzione commune LaMal, Soletta (Gemeenschappelijk orgaan voor de Wet op de ziekteverzekering, Solothurn).
2. *Invaliditeit*
 - a) Invaliditeitsverzekering:
Schweizerische Ausgleichskasse, Genf — Caisse suisse de compensation, Genève — Cassa svizzera di compensazione, Ginevra (Zwitsers Vereffeningsfonds, Genève).
 - b) Beroepsregeling:
Sicherheitsfonds — Fonds de garantie — Fondo di garanzia LPP (Garantiefonds).
3. *Ouderdom en overlijden*
 - a) Ouderdoms- en overlijdensverzekering:
Schweizerische Ausgleichskasse, Genf — Caisse suisse de compensation, Genève — Cassa svizzera di compensazione, Ginevra (Zwitsers Vereffeningsfonds, Genève).
 - b) Beroepsregeling:
Sicherheitsfonds — Fonds de garantie — Fondo di garanzia LPP (Garantiefonds).
4. *Arbeidsongevallen en beroepsziekten*

Schweizerische Unfallversicherungsanstalt, Luzern — Caisse nationale suisse d'assurance en cas d'accidents, Lucerne — Cassa nazionale svizzera di assicurazione contro gli incidenti, Lucerna (Zwitsers Nationaal Ongevallenverzekeringsfonds, Luzern).

5. *Werkloosheid*
 - a) In geval van volledige werkloosheid:
Het door de werknemer gekozen werkloosheidsfonds.
 - b) In geval van gedeeltelijke werkloosheid:
Het door de werkgever gekozen werkloosheidsfonds.
 6. *Gezinsbijslagen*

Het door het kanton van de woonplaats of van verblijf aangewezen orgaan.
- d) Aan *bijlage 4* wordt toegevoegd:
- Z w i t s e r l a n d
1. *Ziekte en moederschap*

Gemeinsame Einrichtung KVG, Solothurn — Institution commune LaMal, Soleure — Istituzione commune LaMal, Soletta (Gemeenschappelijk orgaan voor de Wet op de ziekteverzekering, Solothurn).
 2. *Invaliditeit*
 - a) Invaliditeitsverzekering:
Schweizerische Ausgleichskasse, Genf — Caisse suisse de compensation, Genève — Cassa svizzera di compensazione, Ginevra (Zwitsers Vereffeningsfonds, Genève).
 - b) Beroepsregeling:
Sicherheitsfonds — Fonds de garantie — Fondo di garanzia LPP (Garantiefonds).
 3. *Ouderdom en overlijden*
 - a) Ouderdoms- en overlijdensverzekering:
Schweizerische Ausgleichskasse, Genf — Caisse suisse de compensation, Genève — Cassa svizzera di compensazione, Ginevra (Zwitsers Vereffeningsfonds, Genève).
 - b) Beroepsregeling:
Sicherheitsfonds — Fonds de garantie — Fondo di garanzia LPP (Garantiefonds).
 4. *Arbeidsongevallen en beroepsziekten*

Schweizerische Unfallversicherungsanstalt, Luzern — Caisse nationale suisse d'assurance en cas d'accidents, Lucerne — Cassa nazionale svizzera di assicurazione contro gli incidenti, Lucerna (Zwitsers Nationaal Ongevallenverzekeringsfonds, Luzern).
 5. *Werkloosheid*

Bundesamt für Wirtschaft und Arbeit, Bern — Office fédéral du développement économique et de l'emploi, Berne — Ufficio federale dello sviluppo economico e del lavoro, Berna (Federaal Bureau voor economie en arbeid, Bern).
 6. *Gezinsbijslagen*

Bundesamt für Sozialversicherung, Bern — Office fédéral des assurances sociales, Berne — Ufficio federale delle assicurazioni sociali, Berna (Federaal Bureau voor sociale verzekeringen, Bern).
- e) Aan *bijlage 5* wordt toegevoegd:

Z w i t s e r l a n d

Geen.

- f) Aan *bijlage 6* wordt toegevoegd:

Zwitserland

Rechtstreekse betaling.

- g) Aan *bijlage 7* wordt toegevoegd:

Z w i t s e r l a n d

Schweizerische Nationalbank, Zürich — Banque nationale suisse, Zurich — Banca nazionale svizzera, Zurigo (Zwitserse Nationale Bank, Zürich).

- h) Aan *bijlage 8* wordt toegevoegd:

Z w i t s e r l a n d

Geen.

- i) Aan *bijlage 9* wordt toegevoegd:

Z w i t s e r l a n d

Voor de berekening van de gemiddelde jaarlijkse kosten van de verstrekkingen worden de verstrekkingen in aanmerking genomen die door de verzekeraars worden toegekend overeenkomstig de bepalingen van de federale wetgeving inzake ziekteverzekering.

- j) Aan *bijlage 10* wordt toegevoegd:

Z w i t s e r l a n d

1. Voor de toepassing van artikel 11, lid 1, van de toepassingsverordening:

- a) met betrekking tot artikel 14, lid 1, en artikel 14 ter, lid 1, van de Verordening:

de bevoegde Ausgleichskasse der Alters-, Hinterlassenen- und Invalidenversicherung — Caisse de compensation de l'assurance-vieillesse, survivants et invalidité — Cassa die compensazione dell'assicurazione vecchiaia, superstiti e invalidità (Vereffeningfonds van de ouderdoms-, overlijdens- en invaliditeitsverzekering);

- b) met betrekking tot artikel 17 van de Verordening:

Bundesamt für Sozialversicherung, Bern — Office fédéral des assurances sociales, Berne — Ufficio federale delle assicurazioni sociali, Berna (Federaal Bureau voor sociale verzekeringen, Bern).

2. Voor de toepassing van artikel 11 bis, lid 1, van de toepassingsverordening:

- a) met betrekking tot artikel 14 bis, lid 1, en artikel 14 ter, lid 2, van de Verordening:

de bevoegde Ausgleichskasse der Alters-, Hinterlassenen- und Invalidenversicherung — Caisse de compensation de l'assurance-vieillesse, survivants et invalidité — Cassa die compensazione dell'assicurazione vecchiaia, superstiti e invalidità (Vereffeningfonds van de ouderdoms-, overlijdens- en invaliditeitsverzekering);

- b) met betrekking tot artikel 17 van de Verordening:

Bundesamt für Sozialversicherung, Bern — Office fédéral des assurances sociales, Berne — Ufficio federale delle assicurazioni sociali, Berna (Federaal Bureau voor sociale verzekeringen, Bern).

3. Voor de toepassing van artikel 12 bis van de toepassingsverordening:

de bevoegde Ausgleichskasse der Alters-, Hinterlassenen- und Invalidenversicherung — Caisse de compensation de l'assurance-vieillesse, survivants et invalidité — Cassa die compensazione dell'assicurazione vecchiaia, superstiti e invalidità (Vereffeningfonds van de ouderdoms-, overlijdens- en invaliditeitsverzekering);

4. Voor de toepassing van artikel 13, leden 2 en 3, en artikel 14, leden 1 en 2, van de toepassingsverordening:

Eidgenössische Ausgleichskasse, Bern — Caisse fédérale de compensation, Berne — Cassa federale di compensazione, Berna (Federaal Vereffeningfonds, Bern).

5. Voor de toepassing van artikel 38, lid 1, artikel 70, lid 1, artikel 82, lid 2, en artikel 86, lid 2, van de toepassingsverordening:
Gemeindeverwaltung — Administration communale — Amministrazione comunale (Gemeenteadministratie) van de woonplaats.
 6. Voor de toepassing van artikel 80, lid 2, en artikel 81 van de toepassingsverordening:
Bundesamt für Wirtschaft und Arbeit, Bern — Office fédéral du développement économique et de l'emploi, Berne — Ufficio federale dello sviluppo economico e del lavoro, Berna (Federaal Bureau voor economie en arbeid, Bern).
 7. Voor de toepassing van artikel 102, lid 2, van de toepassingsverordening:
 - a) met betrekking tot artikel 36 van de Verordening:
Gemeinsame Einrichtung KVG, Solothurn — Institution commune LaMal, Soleure — Istituzione commune LaMal, Soletta (Gemeenschappelijk orgaan voor de Wet op de ziekteverzekering, Solothurn).
 - b) met betrekking tot artikel 63 van de Verordening:
Schweizerische Unfallversicherungsanstalt, Luzern — Caisse nationale suisse d'assurance en cas d'accidents, Lucerne — Cassa nazionale svizzera di assicurazione contro gli incidenti, Lucerna (Zwitsers Nationaal Ongevallenverzekeringsfonds, Luzern);
 - c) met betrekking tot artikel 70 van de Verordening:
Bundesamt für Wirtschaft und Arbeit, Bern — Office fédéral du développement économique et de l'emploi, Berne — Ufficio federale dello sviluppo economico e del lavoro, Berna (Federaal Bureau voor economie en arbeid, Bern).
 8. Voor de toepassing van artikel 113, lid 2, van de toepassingsverordening:
 - a) met betrekking tot artikel 20, lid 1, van de toepassingsverordening:
Gemeinsame Einrichtung KVG, Solothurn — Institution commune LaMal, Soleure — Istituzione commune LaMal, Soletta (Gemeenschappelijk orgaan voor de Wet op de ziekteverzekering, Solothurn).
 - b) met betrekking tot artikel 62, lid 1, van de toepassingsverordening:
Schweizerische Unfallversicherungsanstalt, Luzern — Caisse nationale suisse d'assurance en cas d'accidents, Lucerne — Cassa nazionale svizzera di assicurazione contro gli incidenti, Lucerna (Zwitsers Nationaal Ongevallenverzekeringsfonds, Luzern).
 - k) Aan *bijlage 11* wordt toegevoegd:

Z w i t s e r l a n d

Geen.”
3. 3 9 8 L 4 9 : Richtlijn 98/49/EG van de Raad van 29 juni 1998 (PB L 209 van 25.7.1998, blz. 46) betreffende de bescherming van de rechten op aanvullend pensioen van werknemers en zelfstandigen die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen

SECTIE B: BESLUITEN WAARVAN DE OVEREENKOMSTSLUITENDE PARTIJEN GOEDE NOTA NEMEN

- 4.1. 3 7 3 Y 0 9 1 9 (0 2) : Besluit nr. 74 van 22 februari 1973 betreffende het verlenen van geneeskundige behandeling bij tijdelijk verblijf, met toepassing van artikel 22, lid 1, sub a), i), van Verordening (EEG) nr. 1408/71, en artikel 21 van Verordening (EEG) nr. 574/72 (PB C 75 van 19.9.1973, blz. 4).
- 4.2. 3 7 3 Y 0 9 1 9 (0 3) : Besluit nr. 75 van 22 februari 1973 betreffende de behandeling van verzoeken om herziening ingediend op grond van artikel 94, lid 5, van Verordening (EEG) nr. 1408/71 door rechthebbenden op invaliditeitspensioen (PB C 75 van 19.9.1973, blz. 5).
- 4.3. 3 7 3 Y 0 9 1 9 (0 6) : Besluit nr. 78 van 22 februari 1973 betreffende de interpretatie van artikel 7, lid 1, sub a), van Verordening (EEG) nr. 574/72 omtrent de wijze van toepassing van de bepalingen inzake vermindering of schorsing (PB C 75 van 19.9.1973, blz. 8).

- 4.4. 3 7 3 Y 0 9 1 9 (0 7) : Besluit nr. 79 van 22 februari 1973 betreffende de interpretatie van artikel 48, lid 2, van Verordening (EEG) nr. 1408/71, inzake de samentelling van tijdvakken van verzekering en daarmee gelijkgestelde tijdvakken voor wat betreft de verzekering tegen de gevolgen van invaliditeit, ouderdom en overlijden (PB C 75 van 19.9.1973, blz. 9).
- 4.5. 3 7 3 Y 0 9 1 9 (0 9) : Besluit nr. 81 van 22 februari 1973 betreffende de samentelling van tijdvakken van verzekering, vervuld met het verrichten van bepaalde werkzaamheden met toepassing van artikel 45, lid 2, van Verordening (EEG) nr. 1408/71 (PB C 75 van 19.9.1973, blz. 11).
- 4.6. 3 7 3 Y 0 9 1 9 (1 1) : Besluit nr. 83 van 22 februari 1973 betreffende de interpretatie van artikel 68, lid 2, van Verordening (EEG) nr. 1408/71 en van artikel 82 van Verordening (EEG) nr. 574/72 inzake de verhoging van werkloosheidsuitkeringen wegens gezinslasten (PB C 75 van 19.9.1973, blz. 14).
- 4.7. 3 7 3 Y 0 9 1 9 (1 3) : Besluit nr. 85 van 22 februari 1973 betreffende de interpretatie van artikel 57, lid 1, van Verordening (EEG) nr. 1408/71 en van artikel 67, lid 3, van Verordening (EEG) nr. 574/72 met betrekking tot de vaststelling van de toepasselijke wettelijke regeling en het orgaan dat voor de toekenning van uitkeringen bij beroepsziekten bevoegd is (PB C 75 van 19.9.1973, blz. 17).
- 4.8. 3 7 3 Y 1 1 1 3 (0 2) : Besluit nr. 86 van 24 september 1973 betreffende de werkwijze en de samenstelling van de Rekencommissie bij de Administratieve Commissie van de Europese Gemeenschappen voor de sociale zekerheid van migrerende werknemers (PB C 96 van 13.11.1973, blz. 2), gewijzigd bij:
3 9 5 D 0 5 1 2 : Besluit nr. 159 van 3 oktober 1995 (PB L 294, 8.12.95, blz. 38).
- 4.9. 3 7 4 Y 0 7 2 0 (0 6) : Besluit nr. 89 van 20 maart 1973 betreffende de interpretatie van artikel 16, leden 1 en 2, van Verordening (EEG) nr. 1408/71 van de Raad inzake de leden van het bedienende personeel van diplomatieke zendingen en consulaire posten (PB C 86 van 20.7.1974, blz. 7).
- 4.10. 3 7 4 Y 0 7 2 0 (0 7) : Besluit nr. 91 van 12 juli 1973 inzake de interpretatie van artikel 46, lid 3, van Verordening (EEG) nr. 1408/71 van de Raad betreffende de vaststelling van de uitkeringen die ingevolge lid 1 van dit artikel verschuldigd zijn (PB C 86 van 20.7.1974, blz. 8).
- 4.11. 3 7 4 Y 0 8 2 3 (0 4) : Besluit nr. 95 van 24 januari 1974 inzake de interpretatie van artikel 46, lid 2, van Verordening (EEG) nr. 1408/71 betreffende de „pro rata temporis”-berekening van pensioenen (PB C 99 van 23.8.1974, blz. 5).
- 4.12. 3 7 4 Y 1 0 1 7 (0 3) : Besluit nr. 96 van 15 maart 1974 betreffende de herziening van het recht op uitkeringen met toepassing van artikel 49, lid 2, van Verordening (EEG) nr. 1408/71 van de Raad (PB C 126 van 17.10.1974, blz. 23).
- 4.13. 3 7 5 Y 0 7 0 5 (0 2) : Besluit nr. 99 van 13 maart 1975 betreffende de interpretatie van artikel 107, lid 1, van Verordening (EEG) nr. 574/72 met betrekking tot de verplichting tot herberekening van lopende uitkeringen (PB C 150 van 5.7.1975, blz. 2).
- 4.14. 3 7 5 Y 0 7 0 5 (0 3) : Besluit nr. 100 van 23 januari 1975 betreffende de terugbetaling van door het orgaan van de woon- of verblijfplaats voor rekening van het bevoegde orgaan verleende uitkeringen, alsmede de wijze van terugbetaling van deze uitkeringen (PB C 150 van 5.7.1975, blz. 3).
- 4.15. 3 7 6 Y 0 5 2 6 (0 3) : Besluit nr. 105 van 19 december 1975 betreffende de toepassing van artikel 50 van Verordening (EEG) nr. 1408/71 (PB C 117 van 26.5.1976, blz. 3).
- 4.16. 3 7 8 Y 0 5 3 0 (0 2) : Besluit nr. 109 van 18 november 1977 tot wijziging van Besluit nr. 92 van 22 november 1973 betreffende het begrip „verstrekkingen” uit de ziekte- en moederschapsverzekering bedoeld in de artikelen 19, leden 1 en 2, 22, 25, leden 1, 3 en 4, 26, 28, lid 1, 28 bis, 29 en 31 van Verordening (EEG) nr. 1408/71 van de Raad en het vaststellen van de ingevolge de artikelen 93, 94 en 95 van Verordening (EEG) nr. 574/72 van de Raad te vergoeden bedragen en de met toepassing van artikel 102, lid 4, van deze verordening te betalen voorschotten (PB C 125 van 30.5.1978, blz. 2).
- 4.17. 3 8 3 Y 0 1 1 5 : Besluit nr. 115 van 15 december 1982 betreffende de verschaffing van prothesen, hulpmiddelen van grotere omvang en andere belangrijke verstrekkingen als bedoeld in artikel 24, lid 2, van Verordening (EEG) nr. 1408/71 (PB C 193 van 20.7.1983, blz. 7).
- 4.18. 3 8 3 Y 0 1 1 7 : Besluit nr. 117 van 7 juli 1982 betreffende de wijze van toepassing van artikel 50, lid 1, sub a), van Verordening (EEG) nr. 574/72 van de Raad van 21 maart 1972 (PB C 238 van 7.9.1983, blz. 3), gewijzigd bij:
1 9 4 N : Akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor de Republiek Oostenrijk, de Republiek Finland en het Koninkrijk Zweden en de aanpassing van de Verdragen waarop de Europese Unie is gegrond (PB C 241 van 29.8.1994, blz. 21, gewijzigd bij PB L 1 van 1.1.1995, p. 1).

De bepalingen van het besluit worden voor de toepassing van deze overeenkomst als volgt gelezen:

Aan artikel 2, lid 2, wordt toegevoegd:

Z w i t s e r l a n d

Schweizerische Ausgleichskasse, Genf — Caisse suisse de compensation, Genève — Cassa svizzera di compensazione, Ginevra (Zwitsers Vereffeningsfonds, Genève).

- 4.19. 3 8 3 Y 1 1 1 2 (0 2): Besluit nr. 118 van 20 april 1983 tot wijziging van Besluit nr. 104 van 29 mei 1975 betreffende de wijze van toepassing van artikel 50, lid 1, sub b), van Verordening (EEG) nr. 574/72 van de Raad van 21 maart 1972 (PB C 306 van 12.11.1983, blz. 2), gewijzigd bij:

1 9 4 N: Akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor de Republiek Oostenrijk, de Republiek Finland en het Koninkrijk Zweden en de aanpassing van de Verdragen waarop de Europese Unie is gegrond (PB C 241 van 29.8.1994, blz. 21, gewijzigd bij PB L 1 van 1.1.1995, blz. 1).

De bepalingen van het besluit worden voor de toepassing van deze overeenkomst als volgt gelezen:

Aan artikel 2, lid 4, wordt toegevoegd:

Z w i t s e r l a n d

Schweizerische Ausgleichskasse, Genf — Caisse suisse de compensation, Genève — Cassa svizzera di compensazione, Ginevra (Zwitsers Vereffeningsfonds, Genève).

- 4.20. 3 8 3 Y 1 1 0 2 (0 3): Besluit nr. 119 van 24 februari 1983 betreffende de interpretatie van de artikelen 76 en 79, lid 3, van Verordening (EEG) nr. 1408/71, alsmede van artikel 10, lid 1, van Verordening (EEG) nr. 574/72 inzake de samenloop van gezins- of kinderbijlagen (PB C 295 van 2.11.1983, blz. 3).
- 4.21. 3 8 3 Y 0 1 2 1 : Besluit nr. 121 van 21 april 1983 betreffende de interpretatie van artikel 17, lid 7, van Verordening (EEG) nr. 574/72 met betrekking tot de toekenning van prothesen, hulpmiddelen van grotere omvang en andere belangrijke verstrekkingen (PB C 193 van 20.7.1983, blz. 10).
- 4.22. 3 8 6 Y 0 1 2 6 : Besluit nr. 126 van 17 oktober 1985 betreffende de toepassing van de artikelen 14, lid 1, sub a), 14 bis, lid 1, sub a), en 14 ter, leden 1 en 2, van Verordening (EEG) nr. 1408/71 (PB C 141 van 7.6.1986, blz. 3).
- 4.23. 3 8 7 D X X X : Besluit nr. 132 van 23 april 1987 betreffende de interpretatie van artikel 40, lid 3, onder a), ii), van Verordening (EEG) nr. 1408/71 van de Raad van 14 juni 1971 (PB C 271 van 9.10.1987, blz. 3).
- 4.24. 3 8 7 D 2 8 4 : Besluit nr. 133 van 2 juli 1987 betreffende de toepassing van artikel 17, lid 7, en artikel 60, lid 6, van Verordening (EEG) nr. 574/72 (PB C 284 van 22.10.1987, blz. 3, ent PB C 64 van 9.3.1988, blz. 13).
- 4.25. 3 8 8 D X X X : Besluit nr. 134 van 1 juli 1987 betreffende de interpretatie van artikel 45, lid 2, van Verordening (EEG) nr. 1408/71, met betrekking tot de samentelling van tijdvakken van verzekering die in een of meer lidstaten in een aan een bijzonder stelsel onderworpen beroep zijn vervuld (PB C 64 van 9.3.1988, blz. 4).
- 4.26. 3 8 8 D X X X : Besluit nr. 135 van 1 juli 1987 betreffende de verlening van verstrekkingen als bedoeld in de artikelen 17, lid 7, en 60, lid 6, van Verordening (EEG) nr. 574/72 en het begrip spoedgevallen als bedoeld in artikel 20 van Verordening (EEG) nr. 1408/71 en onmiskenbare spoedgevallen als bedoeld in de artikelen 17, lid 7, en 60, lid 6, van Verordening (EEG) nr. 574/72 (PB C 281 van 9.3.1988, blz. 7), gewijzigd bij:
- 1 9 4 N: Akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor de Republiek Oostenrijk, de Republiek Finland en het Koninkrijk Zweden en de aanpassing van de Verdragen waarop de Europese Unie is gegrond (PB C 241 van 29.8.1994, blz. 21, gewijzigd bij PB L 1 van 1.1.1995, blz. 1).

De bepalingen van het besluit worden voor de toepassing van deze overeenkomst als volgt gelezen:

Aan artikel 2, lid 2, wordt toegevoegd:

CHF 800 voor het orgaan van de woonplaats in Zwitserland.

- 4.27. 3 8 8 D 6 4 : Besluit nr. 136 van 1 juli 1987 inzake de interpretatie van artikel 45, leden 1 tot en met 3, van Verordening (EEG) nr. 1408/71 van de Raad met betrekking tot het in aanmerking nemen van tijdvakken van verzekering welke krachtens de wetgeving van andere lidstaten zijn vervuld met het oog op het verkrijgen, het behoud of het herstel van het recht op uitkeringen (PB C 64 van 9.3.1988, blz. 7), gewijzigd bij:

1 9 4 N: Akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor de Republiek Oostenrijk, de Republiek Finland en het Koninkrijk Zweden en de aanpassing van de Verdragen waarop de Europese Unie is gegrond (PB C 241 van 29.8.1994, blz. 21, gewijzigd bij PB L 1 van 1.1.1995, p. 1).

De bepalingen van het besluit worden voor de toepassing van deze overeenkomst als volgt gelezen:

Aan de bijlage wordt toegevoegd:

Z w i t s e r l a n d

Geen.

- 4.28. 3 8 9 D 6 0 6 : Besluit nr. 137 van 15 december 1988 betreffende de toepassing van artikel 15, lid 3. van Verordening (EEG) nr. 574/72 (PB C 140 van 6.6.1989, blz. 3).
- 4.29. 3 8 9 D X X X : Besluit nr. 138 van 17 februari 1989 betreffende de interpretatie van artikel 22, lid 1, onder c), i), van Verordening (EEG) nr. 1408/71 van de Raad in het geval van transplantatie van organen of andere chirurgische ingrepen waarvoor analyses van biologische monsters nodig zijn, terwijl de betrokkene zich niet in de lidstaat bevindt waar de analyses worden uitgevoerd (PB C 287 van 15.11.1989, blz. 3).
- 4.30. 3 9 0 D X X X : Besluit nr. 139 van 30 juni 1989 betreffende de in aanmerking te nemen datum voor het bepalen van de omrekeningskoersen als bedoeld in artikel 107 van Verordening (EEG) nr. 574/72, welke bij de berekening van bepaalde uitkeringen en premies moeten worden toegepast (PB C 94 van 12.4.1990, blz. 3).
- 4.31. 3 9 0 D X X X : Besluit nr. 140 van 17 oktober 1989 betreffende de omrekeningskoers toe te passen door het orgaan van de woonplaats van een volledig werkloze grensarbeider op het door deze werknemer in de bevoegde lidstaat laatst ontvangen loon (PB C 94 van 12.4.1990, blz. 4).
- 4.32. 3 9 0 D X X X : Besluit nr. 141 van 17 oktober 1989 tot wijziging van Besluit nr. 127 van 17 oktober 1985 betreffende het opstellen van de inventarissen als bedoeld in artikel 94, lid 4, en artikel 95, lid 4, van Verordening (EEG) nr. 574/72 (PB C 94 van 12.4.1990, blz. 5).
- 4.33. 3 9 0 D X X X : Besluit nr. 142 van 13 februari 1990 betreffende de toepassing van de artikelen 73, 74 en 75 van Verordening (EEG) nr. 1408/71 (PB C 80 van 30.3.1990, blz. 7).

De bepalingen van het besluit worden voor de toepassing van deze overeenkomst als volgt gelezen:

- a) Punt 1 is niet van toepassing;
- b) Punt 3 is niet van toepassing.

- 4.34. 3 9 1 D 1 4 0 : Besluit nr. 144 van 9 april 1990 betreffende de modelformulieren ten behoeve van de toepassing van de Verordeningen (EEG) nr. 1408/71 en (EEG) nr. 574/72 van de Raad (E 01-E 410 F) (PB L 71 van 18.3.1991, blz. 1).
- 4.35. 3 9 1 D 4 2 5 : Besluit nr. 147 van 10 oktober 1990 betreffende de toepassing van artikel 76 van Verordening (EEG) nr. 1408/71 (PB L 235 van 23.8.1991, blz. 21), gewijzigd bij:
3 9 5 D 2 3 5 3 : Besluit nr. 155 van 6 juli 1994 (E 401-411) (PB L 209, 5.9.1995, blz. 1).
- 4.36. 3 9 3 D 2 2 : Besluit nr. 148 van 25 juni 1992 inzake het gebruik van de verklaring betreffende de toepasselijke wetgeving (E 101) bij detacheringen van ten hoogste drie maanden (PB L 22 van 30.1.1993, blz. 124).
- 4.37. 3 9 3 D 8 2 5 : Besluit nr. 150 van 26 juni 1992 betreffende de toepassing van de artikelen 77, 78 en 79, lid 3, van Verordening (EEG) nr. 1408/71 en van artikel 10, lid 1, onder b), nr. ii), van Verordening (EEG) nr. 574/72 (PB C 229 van 25.8.1993, blz. 5) gewijzigd bij:

1 9 4 N: Akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor de Republiek Oostenrijk, de Republiek Finland en het Koninkrijk Zweden en de aanpassing van de Verdragen waarop de Europese Unie is gegrond (PB C 241 van 29.8.1994, blz. 21, gewijzigd bij PB L 1 van 1.1.1995, p. 1).

De bepalingen van het besluit worden voor de toepassing van deze overeenkomst als volgt gelezen:

Z w i t s e r l a n d

Schweizerische Ausgleichskasse, Genf — Caisse suisse de compensation, Genève — Cassa svizzera di compensazione, Ginevra (Zwitsers Vereffeningsfonds, Genève).

- 4.38. 3 9 4 D 6 0 2: Besluit nr. 151 van 22 april 1993 betreffende de toepassing van artikel 10 bis van Verordening (EEG) nr. 1408/71 en van artikel 2 van Verordening (EEG) nr. 1247/92 (PB L 244 van 19.9.1994, blz. 1).

De bepalingen van het besluit worden voor de toepassing van deze overeenkomst als volgt gelezen:

Aan de bijlage wordt toegevoegd:

Z w i t s e r l a n d

1. *Invaliditeit, ouderdom en overlijden*

a) Invaliditeitsverzekering:

Schweizerische Ausgleichskasse, Genf — Caisse suisse de compensation, Genève — Cassa svizzera di compensazione, Ginevra (Zwitsers Vereffeningsfonds, Genève).

b) Beroepsregeling:

Sicherheitsfonds — Fonds de Garantie — Fondo di Garanzia LPP.

2. *Werkloosheid*

Bundesamt für Wirtschaft und Arbeit, Bern — Office fédéral du développement économique et de l'emploi, Berne — Ufficio federale dello sviluppo economico e del lavoro, Berna (Federaal Bureau voor economie en arbeid, Bern).

3. *Gezinsbijslagen*

Bundesamt für Sozialversicherung, Bern — Office fédéral des assurances sociales, Berne — Ufficio federale delle assicurazioni sociali, Berna (Federaal Bureau voor sociale verzekeringen, Bern).

- 4.39. 3 9 4 D 6 0 4: Besluit nr. 153 van 7 oktober 1993 betreffende de modelformulieren ten behoeve van de toepassing van de Verordeningen (EEG) nr. 1408/71 en (EEG) nr. 574/72 van de Raad (E 001, E 103-E 127) (PB L 244 van 19.9.1994, blz. 22).
- 4.40. 3 9 4 D 6 0 5: Besluit nr. 154 van 8 februari 1994 betreffende de modelformulieren ten behoeve van de Verordeningen (EEG) nr. 1408/71 en (EEG) nr. 574/72 van de Raad (E 301, E 302, E 303) (PB L 244 van 19.9.1994, blz. 123).
- 4.41. 3 9 5 D 3 5 3: Besluit nr. 155 van 6 juli 1994 betreffende de modelformulieren ten behoeve van toepassing van de Verordeningen (EEG) nr. 1408/71 en (EEG) nr. 574/72 van de Raad (E 401-E 411) (PB L 244 van 5.9.1995, blz. 1).
- 4.42. 3 9 5 D 4 1 9: Besluit nr. 156 van 7 april 1995 betreffende de voorrangregels van de ziekte- en moederschapsverzekering (PB L 249 van 17.10.1995, blz. 41).
- 4.43. 3 9 6 D 7 3 2: Besluit nr. 158 van 27 november 1995 betreffende de modelformulieren ten behoeve van de toepassing van de Verordeningen (EEG) nr. 1408/71 en (EEG) nr. 574/72 van de Raad (E 201 tot en met E 215) (PB L 336 van 27.12.1996, blz. 1).
- 4.44. 3 9 5 D 5 1 2: Besluit nr. 159 van 3 oktober 1995 tot wijziging van Besluit nr. 86 van 24 september 1973 betreffende de werkwijze en de samenstelling van de Rekencommissie bij de Administratieve Commissie van de Europese Gemeenschappen voor de Sociale Zekerheid van Migrerende Werknemers (PB L 294 van 8.12.1995, blz. 38).
- 4.45. 3 9 6 D 1 7 2: Besluit nr. 160 van 28 november 1995 betreffende de strekking van artikel 71, lid 1, onder b), ii), van Verordening (EEG) nr. 1408/71 van de Raad inzake het recht op werkloosheidsuitkeringen voor werknemers die geen grensarbeiders zijn en die tijdens het verrichten van hun laatste werkzaamheden op het grondgebied van een andere dan de bevoegde lidstaat woonden (PB C 49 van 28.2.1996, blz. 31).
- 4.46. 3 9 6 D 2 4 9: Besluit nr. 161 van 15 februari 1996 betreffende de vergoeding door het bevoegde orgaan van een lidstaat van de bij verblijf in een andere lidstaat gemaakte kosten volgens de in artikel 34, lid 4, van Verordening (EEG) nr. 574/72 bedoelde methode (PB L 83 van 2.4.1996, blz. 19).

- 4.47. 3 9 6 D 5 5 4: Besluit nr. 162 van 31 mei 1996 betreffende de uitlegging van artikel 14, lid 1, en van artikel 14 ter, lid 1, van Verordening (EEG) nr. 1408/71 van de Raad betreffende de wetgeving die van toepassing is op gedetacheerde werknemers (PB L 241 van 21.9.1996, blz. 28).
- 4.48. 3 9 6 D 5 5 5: Besluit nr. 163 van 31 mei 1996 betreffende de interpretatie van artikel 22, lid 1, onder a), van Verordening (EEG) nr. 1408/71 met betrekking tot personen die een nierdialysebehandeling of een zuurstofbehandeling ondergaan (PB L 241 van 21.9.1996, blz. 31).
- 4.49. 3 9 7 D 5 3 3: Besluit nr. 164 van 27 november 1996 betreffende de modelformulieren ten behoeve van de toepassing van de Verordeningen (EEG) nr. 1408/71 en (EEG) nr. 574/72 van de Raad (E 101 en E 102) (PB L 216 van 8.8.1997, blz. 85).
- 4.50. 3 9 7 D 0 8 2 3: Besluit nr. 165 van 30 juni 1997 betreffende de modelformulieren ten behoeve van de toepassing van de Verordeningen (EEG) nr. 1408/71 en (EEG) nr. 574/72 van de Raad (E 128 en E 128 B) (PB L 341 van 12.12.1997, blz. 61).
- 4.51. 3 9 8 D 0 4 4 1: Besluit nr. 166 van 2 oktober 1997 van de Administratieve Commissie van de Europese Gemeenschappen voor de sociale zekerheid van migrerende werknemers betreffende de wijziging van de modelformulieren E 106 en E 109 (PB L 195 van 11.7.1998, blz. 25).
- 4.52. 3 9 8 D 0 4 4 2: Besluit nr. 167 van 2 december 1997 van de Administratieve Commissie van de Europese Gemeenschappen voor de sociale zekerheid van migrerende werknemers tot wijziging van Besluit nr. 146 van 10 oktober 1990 betreffende de interpretatie van artikel 94, lid 9, van Verordening (EEG) nr. 1408/71 van de Raad (PB L 195 van 11.7.1998, blz. 35).
- 4.53. 3 9 8 D 0 4 4 3: Besluit nr. 168 van 11 juni 1998 van de Administratieve Commissie van de Europese Gemeenschappen voor de sociale zekerheid van migrerende werknemers betreffende wijziging van de modelformulieren E 121 en E 127 en de intrekking van formulier E 122 (PB L 195 van 11.7.1998, blz. 37).
- 4.54. 3 9 8 D 0 4 4 4: Besluit nr. 169 van 11 juni 1998 van de Administratieve Commissie van de Europese Gemeenschappen voor de sociale zekerheid van migrerende werknemers betreffende de werkmethodes en de samenstelling van de Technische Commissie voor de gegevensverwerking van de Administratieve Commissie voor de sociale zekerheid van migrerende werknemers (PB L 195 van 11.7.1998, blz. 46).
- 4.55. 3 9 8 D 0 5 6 5: Besluit nr. 170 van 11 juni 1998 tot wijziging van Besluit nr. 141 betreffende het opstellen van de inventarissen bedoeld in artikel 94, lid 4, en artikel 95, lid 4, van Verordening (EEG) nr. 574/72 van de Raad van 21 maart 1972 (PB L 275 van 10.10.1998, blz. 40).

SECTIE C: BESLUITEN WAARVAN DE OVEREENKOMSTSLUITENDE PARTIJEN NOTA NEMEN

De Overeenkomstsluitende Partijen nemen nota van de inhoud van de volgende besluiten:

- 5.1. Aanbeveling nr. 14 van 23 januari 1975 betreffende de afgifte van formulier E 111 aan gedetacheerde werknemers (aangenomen door de Administratieve Commissie tijdens haar 139e vergadering van 23 januari 1975).
- 5.2. Aanbeveling nr. 15 van 19 december 1980 betreffende de vaststelling van de taal van afgifte van de formulieren ten behoeve van de toepassing van de Verordeningen (EEG) nr. 1408/71 en nr. 574/72 van de Raad (goedgekeurd door de Administratieve Commissie tijdens haar 176e vergadering van 19 december 1980).
- 5.3. 3 8 5 Y 0 0 1 6: Aanbeveling nr. 16 van 12 december 1984 betreffende het sluiten van overeenkomsten op grond van artikel 17 van Verordening (EEG) nr. 1408/71 van de Raad (PB C 273 van 24.10.1985, blz. 3).
- 5.4. 3 8 5 Y 0 0 1 7: Aanbeveling nr. 17 van 12 december 1984 inzake de statistische gegevens die jaarlijks voor de opstelling van de verslagen van de Administratieve Commissie moeten worden verstrekt (PB C 273 van 24.10.1985, blz. 3).
- 5.5. 3 8 6 Y 0 0 2 8: Aanbeveling nr. 18 van 28 februari 1986 betreffende de wetgeving welke van toepassing is op werklozen die in deeltijd arbeid verrichten op het grondgebied van een andere lidstaat dan die op het grondgebied waarvan zij wonen (PB C 284 van 11.11.1986, blz. 4).
- 5.6. 3 9 2 Y 1 9: Aanbeveling nr. 19 van 24 november 1992 betreffende de verbetering van de samenwerking tussen de lidstaten bij de toepassing van de communautaire regelingen (PB C 199 van 23.7.1993, blz. 11).
- 5.7. 3 9 6 Y 5 9 2: Aanbeveling nr. 20 van 31 mei 1996 betreffende de verbetering van het beheer en de vereffening van wederzijdse vorderingen (PB L 259 van 12.10.1996, blz. 19).

- 5.8. 3 9 7 Y 0 3 0 4 (0 1): Aanbeveling nr. 21 van 28 november 1996 betreffende de toepassing van artikel 69, lid 1, onder a), van Verordening (EEG) nr. 1408/71 op werklozen die hun echtgenoot/echtgenote vergezellen die werknemer is in een andere dan de bevoegde staat (PB C 67 van 4.3.1997, blz. 3).
 - 5.9. 3 8 0 Y 0 6 0 9 (0 3): Bijwerking van de verklaringen van de lidstaten als bedoeld in artikel 5 van Verordening (EEG) nr. 1408/71 van de Raad van 14 juni 1971 betreffende de toepassing van de socialezekerheidsregelingen op loontrekkenden en hun gezinnen, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen (PB C 139 van 9.6.1980, blz. 1).
 - 6.0. 3 8 1 Y 0 6 1 3 (0 1): Verklaringen van Griekenland als bedoeld in artikel 5 van Verordening (EEG) nr. 1408/71 van 14 juni 1971 betreffende de toepassing van de socialezekerheidsregelingen op loontrekkenden en hun gezinnen, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen (PB C 143 van 13.6.1981, blz. 1).
 - 6.1. 3 8 6 Y 0 3 3 8 (0 1): Bijwerking van de verklaringen van de lidstaten als bedoeld in artikel 5 van Verordening (EEG) nr. 1408/71 van de Raad van 14 juni 1971 betreffende de toepassing van de socialezekerheidsregelingen op loontrekkenden en hun gezinnen, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen (PB C 338 van 31.12.1986, blz. 1).
 - 6.2. C / 1 0 7 / 8 7 / b l z . 1 : Verklaringen van de lidstaten als bedoeld in artikel 5 van Verordening (EEG) nr. 1408/71 van 14 juni 1971 betreffende de toepassing van de socialezekerheidsregelingen op werknemers en zelfstandigen, alsmede op hun gezinsleden, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen (PB C 107 van 22.4.1987, blz. 1).
 - 6.3. C / 3 2 3 / 8 0 / b l z . 1 : Kennisgevingen aan de Raad gericht door de Regeringen van de Bondsrepubliek Duitsland en van het Groothertogdom Luxemburg betreffende het sluiten van een overeenkomst tussen deze twee Regeringen omtrent diverse vraagstukken op het gebied van de sociale zekerheid krachtens artikel 8, lid 2, en artikel 96 van Verordening (EEG) nr. 1408/71 van de Raad van 14 juni 1971 betreffende toepassing van de socialezekerheidsregelingen op loontrekkenden en hun gezinnen, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen (PB C 323 van 11.12.1980, blz. 1).
 - 6.4. L / 9 0 / 8 7 / b l z . 3 9 : Verklaring van de Franse Republiek die is afgelegd overeenkomstig artikel 1, sub j), van Verordening (EEG) nr. 1408/71 van de Raad betreffende toepassing van de socialezekerheidsregelingen op werknemer en zelfstandigen, alsmede op hun gezinsleden, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen (PB L 90 van 2.4.1987, blz. 39).
-

AANVULLEND PROTOCOL

bij bijlage II bij de overeenkomst betreffende het vrije verkeer van personen

Werkloosheidsverzekering

1. Ten aanzien van de werkloosheidsverzekering van werknemers in loondienst die in het bezit zijn van een verblijfsvergunning voor minder dan een jaar, is de volgende regeling van toepassing:
 - 1.1 Alleen de werknemers die in Zwitserland premies hebben betaald gedurende de minimumperiode als voorgeschreven door de federale wet inzake de verplichte werkloosheidsverzekering en de vergoeding in geval van insolventie (LACI) ⁽¹⁾ en die voldoen aan de overige voorwaarden om aanspraak te maken op een werkloosheidsuitkering, hebben recht op de uitkering van de werkloosheidsverzekering onder de in de wet vastgestelde voorwaarden.
 - 1.2 Een gedeelte van het product van de ontvangen premies voor de werknemers die gedurende een te korte periode premies hebben betaald om in Zwitserland overeenkomstig punt 1.1 recht te hebben op een werkloosheidsuitkering, wordt overeenkomstig het bepaalde in punt 1.3 aan hun landen van herkomst terugbetaald als bijdrage in de kosten van de uitkeringen aan deze werknemers bij volledige werkloosheid; deze werknemers hebben bijgevolg geen recht op de uitkeringen van de werkloosheidsverzekering bij volledige werkloosheid in Zwitserland. Zij hebben echter recht op de vergoedingen bij weerverlet en insolventie van de werkgever. De uitkeringen bij volledige werkloosheid worden door het land van herkomst uitbetaald op voorwaarde dat de werknemers zich ter beschikking van de diensten voor arbeidsvoorziening stellen. De in Zwitserland vervulde tijdvakken van verzekering worden in aanmerking genomen alsof zij in het land van herkomst waren vervuld.
 - 1.3 Het gedeelte van de voor de werknemers volgens punt 1.2 ontvangen premies wordt jaarlijks terugbetaald overeenkomstig de onderstaande bepalingen.
 - a) Het product van de premies van deze werknemers wordt per land berekend op grond van het jaarlijkse aantal tewerkgestelde werknemers en het gemiddelde van de voor elke werknemer betaalde jaarlijkse premies (werkgevers- en werknemerspremies).
 - b) Van het aldus berekende bedrag zal een met het percentage van de werkloosheidsuitkeringen ten opzichte van alle andere soorten uitkeringen, als vermeld in punt 1.2, overeenkomend gedeelte worden terugbetaald aan de landen van herkomst van de werknemers en voor Zwitserland zal een reserve voor latere uitkeringen worden aangelegd ⁽²⁾.
 - c) Zwitserland verstrekt elk jaar een afrekening van de terugbetaalde premies. Zij zal aan de landen van herkomst, als deze daarom verzoeken, de berekeningsbases en het bedrag van de terugbetalingen meedelen. De landen van herkomst delen jaarlijks aan Zwitserland het aantal personen mee, die in aanmerking komen voor werkloosheidsuitkeringen volgens punt 1.2.
2. De terugbetaling van de door de grensarbeiders aan de Zwitserse werkloosheidsverzekering afgedragen premies, zoals geregeld in de respectieve bilaterale overeenkomsten, blijft van toepassing.
3. Het stelsel volgens de punten 1.1 tot 1.4 is van toepassing voor een periode van zeven jaar vanaf de inwerkingtreding van de overeenkomst. Mochten er zich na afloop van de periode van zeven jaar voor een lidstaat moeilijkheden met het einde van het terugbetalingsstelsel of voor Zwitserland met het samentellingsstelsel voordoen, dan kan door een van de overeenkomstsluitende partijen het gemengd comité worden ingeschakeld.

⁽¹⁾ Thans zes maanden, 12 maanden bij herhaalde werkloosheid.

⁽²⁾ Terugbetaalde premies voor de werknemers die hun recht op een werkloosheidsuitkering in Zwitserland zullen uitoefenen na premies te hebben betaald gedurende ten minste zes maanden — tijdens verscheidene verblijven — over een periode van twee jaar.

Uitkeringen voor gehandicapten

De uitkeringen voor gehandicapten van de federale wet inzake de ouderdoms- en nabestaandenverzekering en de federale wet inzake de invaliditeitsverzekering zullen bij besluit van het gemengd comité in de tekst van bijlage II bij de overeenkomst betreffende het vrije verkeer van personen en in bijlage II bis van Verordening (EEG) nr. 1408/71 worden opgenomen na de inwerkingtreding van de herziening van deze wetten die bepaalt dat deze uitkeringen uitsluitend door de overheid worden gefinancierd.

Beroepsverzekering voor ouderdoms-, nabestaanden- en invaliditeitsuitkeringen

Niettegenstaande artikel 10, lid 2, van Verordening (EEG) nr. 1408/71 zal de vertrekkuitkering, als bedoeld in de federale wet van 17 december 1993 inzake de vrije overgang in de beroepsverzekering voor ouderdoms-, nabestaanden- en invaliditeitsuitkeringen, worden uitbetaald op verzoek van een werknemer of een zelfstandige die voornemens is Zwitserland definitief te verlaten en die niet meer onderworpen zal zijn aan de Zwitserse wetgeving overeenkomstig de bepalingen van Titel II van de verordening, op voorwaarde dat deze persoon Zwitserland verlaat binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van deze overeenkomst.

BIJLAGE III

WEDERZIJDSE ERKENNING VAN BEROEPSKWALIFICATIES

(Diploma's, certificaten en andere titels)

1. De overeenkomstsluitende partijen verbinden zich ertoe op het gebied van de wederzijdse erkenning van beroepskwalificaties ten aanzien van elkaar de op de datum van de ondertekening van de overeenkomst van kracht zijnde communautaire besluiten met hun respectieve wijzigingen waarnaar in deel A van onderhavige bijlage wordt verwezen, alsmede alle gelijklopende voorschriften toe te passen.
2. Met het oog op de toepassing van onderhavige bijlage nemen de overeenkomstsluitende partijen akte van de communautaire besluiten waarnaar in deel B van onderhavige bijlage wordt verwezen.
3. De term „lidsta(at)(en)” in de besluiten waarnaar in deel A van onderhavige bijlage wordt verwezen, wordt geacht van toepassing te zijn op de staten waarop de desbetreffende besluiten betrekking hebben, alsmede op Zwitserland.

DEEL A — BESLUITEN WAARNAAR WORDT VERWEZEN

A. Het algemeen stelsel

1. 3 8 9 L 0 0 4 8 : Richtlijn 89/48/EEG van de Raad van 21 december 1988 betreffende een algemeen stelsel van erkenning van hoger-onderwijsdiploma's waarmee beroepsopleidingen van ten minste drie jaar worden afgesloten (PB L 19 van 24.1.1989, blz. 16).
2. 3 9 2 L 0 0 5 1 : Richtlijn 92/51/EEG van de Raad van 18 juni 1992 betreffende een tweede algemeen stelsel van erkenning van beroepsopleidingen, ter aanvulling van Richtlijn 89/48/EEG (PB L 209 van 24.7.1992, blz. 25), gewijzigd bij:
 - 3 9 4 L 0 0 3 8 : Richtlijn 94/38/EG van de Commissie van 26 juli 1994 tot wijziging van de bijlagen C en D van Richtlijn 92/51/EEG van de Raad betreffende een tweede algemeen stelsel van erkenning van beroepsopleidingen, ter aanvulling van Richtlijn 89/48/EEG van de Raad (PB L 217 van 23.8.1994, blz. 8)
 - 3 9 5 L 0 0 4 3 : Richtlijn 95/43/EG van de Commissie van 20 juli 1995 tot wijziging van de bijlagen C en D van Richtlijn 92/51/EEG van de Raad betreffende een tweede algemeen stelsel van erkenning van beroepsopleidingen, ter aanvulling van Richtlijn 89/48/EEG (PB L 184 van 3.8.1995, blz. 21)
 - 95/1/EG, Euratom, EGKS: Besluit houdende aanpassing van de documenten betreffende de toetreding van nieuwe lidstaten tot de Europese Unie
 - 3 9 7 L 0 0 3 8 : Richtlijn 97/38/EG van de Commissie van 20 juni 1997 tot wijziging van bijlage C van Richtlijn 92/51/EEG van de Raad betreffende een tweede algemeen stelsel van erkenning van beroepsopleidingen, ter aanvulling van Richtlijn 89/48/EEG (voor de EER relevante tekst) (PB L 184 van 3.8.1997, blz. 31).

De opstelling van de lijsten voor Zwitserland ter aanvulling van de bijlagen C en D van Richtlijn 92/51/EEG dient in het kader van de toepassing van deze overeenkomst te geschieden.

B. Juridische beroepen

3. 3 7 7 L 0 2 4 9 : Richtlijn 77/249/EEG van de Raad van 22 maart 1977 tot vergemakkelijking van de daadwerkelijke uitoefening door advocaten van het vrij verrichten van diensten (PB L 78 van 26.3.1977, blz. 17), gewijzigd bij:
 - 1 7 9 H : Documenten betreffende de toetreding van de Helleense Republiek tot de Europese Gemeenschappen, akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor de Helleense Republiek en de aanpassingen van de Verdragen (PB L 291 van 19.11.1979, blz. 91)
 - 1 8 5 I : Documenten betreffende de toetreding van het Koninkrijk Spanje en de Portugese Republiek tot de Europese Gemeenschappen, akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor het Koninkrijk Spanje en de Portugese Republiek en de aanpassing van de verdragen (PB L 302 van 15.11.1985, blz. 160)

- 95/1/EG, Euratom, EGKS: Besluit houdende aanpassing van de documenten betreffende de toetreding van nieuwe lidstaten tot de Europese Unie.

De bepalingen van de richtlijn worden voor de toepassing van deze overeenkomst als volgt gewijzigd:

in artikel 1, lid 2, wordt het volgende toegevoegd:

„Zwitserland: Avocat/Advokat, Rechtsanwalt, Anwalt, Fürsprecher, Avvocato/Fürsprech, Advokat”

4. 3 9 8 L 0 0 0 5 : Richtlijn 98/5/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 1998 ter vergemakkelijking van de permanente uitoefening van het beroep van advocaat in een andere lidstaat dan die waar de beroepskwalificatie is verworven (PB L 77 van 14.3.1998, blz. 36).

De bepalingen van de richtlijn worden voor de toepassing van deze overeenkomst als volgt gewijzigd:

in artikel 1, lid 2, sub a), wordt het volgende toegevoegd:

„Zwitserland: Avocat/Advokat, Rechtsanwalt, Anwalt, Fürsprecher, Fürsprech/Avvocato.”

C. Medische en paramedische werkzaamheden

5. 3 8 1 L 1 0 5 7 : Richtlijn 81/1057/EEG van de Raad van 14 december 1981 tot aanvulling van de Richtlijnen 75/362/EEG, 77/452/EEG, 78/686/EEG en 78/1026/EEG met betrekking tot de onderlinge erkenning van de diploma's, certificaten en andere titels van respectievelijk de arts, de verantwoordelijk algemeen ziekenverpleger, de beoefenaar van de tandheelkunde en de dierenarts, voor wat betreft de verworven rechten (PB L 385 van 31.12.1981, blz. 25).

Artsen

6. 3 9 3 L 0 0 1 6 : Richtlijn 93/16/EEG van de Raad van 5 april 1993 ter vergemakkelijking van het vrije verkeer van artsen en de onderlinge erkenning van hun diploma's, certificaten en andere titels (PB L 165 van 7.7.1993, blz. 1), gewijzigd bij:

- 95/1/EG, Euratom, EGKS: Besluit houdende aanpassing van de documenten betreffende de toetreding van nieuwe lidstaten tot de Europese Unie

- 3 9 8 L 0 0 2 1 : Richtlijn 98/21/EG van de Commissie van 8 april 1998 tot wijziging van Richtlijn 93/16/EEG van de Raad ter vergemakkelijking van het vrije verkeer van artsen en de onderlinge erkenning van hun diploma's, certificaten en andere titels (PB L 119 van 22.4.1998, blz. 15)

- 3 9 8 L 0 0 6 3 : Richtlijn 98/63/EG van de Commissie van 3 september 1998 tot wijziging van Richtlijn 93/16/EEG van de Raad ter vergemakkelijking van het vrije verkeer van artsen en de onderlinge erkenning van hun diploma's, certificaten en andere titels (PB L 253 van 15.9.1998, blz. 24).

- a) in artikel 3 wordt het volgende toegevoegd:

„in Zwitserland:

titulaire du diplôme fédéral de médecin

Eidgenössisch diplomierter Arzt

titolare di diploma federale di medico

uitgereikt door het ministerie van Binnenlandse Zaken”

- b) in artikel 5, lid 2, wordt het volgende toegevoegd:

„in Zwitserland:

spécialiste, Facharzt, specialista

uitgereikt door het ministerie van Binnenlandse Zaken”

- c) in artikel 5, lid 3, wordt bij onderstaande streepjes de volgende vermelding toegevoegd:

anesthesie:

„Zwitserland: Anesthésiologie
anästhesiologie
anesthesiologia”

heelkunde:

„Zwitserland: chirurgie
Chirurgie
chirurgia”

neurochirurgie:

„Zwitserland: neurochirurgie
Neurochirurgie
neurochirurgia”

verloskunde en gynaecologie:

„Zwitserland: gynécologie et obstétrique
Gynäkologie und Geburtshilfe
ginecologia e ostetricia”

inwendige geneeskunde:

„Zwitserland: médecine interne
Innere Medizin
medicina interna”

oogheelkunde:

„Zwitserland: ophtalmologie
Ophtalmologie
oftalmologia”

keel-, neus- en oorheelkunde:

„Zwitserland: oto-rhino-laryngologie
Oto-Rhino-Laryngologie
otorinolaringoiatria”

kindergeneeskunde:

„Zwitserland: pédiatrie
Kinder- und Jugendmedizin
pediatria”

ziekten der luchtwegen:

„Zwitserland: pneumologie
Pneumologie
pneumologia”

urologie:

„Zwitserland: urologie
Urologie
urologia”

orthopedie:

„Zwitserland: chirurgie orthopédique
Ortopädische Chirurgie
chirurgia ortopedica”

pathologische anatomie:

„Zwitserland: pathologie
Pathologie
patologia”

neurologie:

„Zwitserland: neurologie
Neurologie
neurologia”

psychiatrie:

„Zwitserland: psychiatrie et psychothérapie
Psychiatrie und Psychotherapie
psichiatria e psicoterapia”

(d) in artikel 7, lid 2, wordt bij onderstaande streepjes de volgende vermelding toegevoegd:

plastische chirurgie:

„Zwitserland: chirurgie plastique et reconstructive
Plastische und Wiederherstellungschirurgie
chirurgia plastica e ricostruttiva”

cardio-pulmonale chirurgie:

„Zwitserland: chirurgie cardiaque et vasculaire thoracique
Herz- und thorakale Gefässchirurgie
chirurgia del cuore e dei vasi toracici”

kinderheilkunde:

„Zwitserland: chirurgie pédiatrique
Kinderchirurgie
chirurgia pediatrica”

cardiologie:

„Zwitserland: cardiologie
Kardiologie
cardiologia”

maag- en darmziekten:

„Zwitserland: gastroentérologie
Gastroenterologie
gastroenterologia”

reumatologie:

„Zwitserland: rhumatologie
Rheumatologie
reumatologia”

algemene hematologie:

„Zwitserland: hématologie
Hämatologie
ematologia”

endocrinologie:

„Zwitserland: endocrinologie-diabétologie
Endokrinologie-Diabetologie
endocrinologia-diabetologia”

revalidatie:

„Zwitserland: médecine physique et réadaptation
Physikalische Medizin und Rehabilitation
medicina fisica e riabilitazione”

huid- en geslachtsziekten:

„Zwitserland: dermatologie et vénéréologie
Dermatologie und Venereologie
dermatologia e venereologia”

radiodiagnostiek:

„Zwitserland: radiologie médicale/radio-diagnostic
Medizinische Radiologie/Radiodiagnostik
radiologia medica/radiodiagnostica”

radiotherapie:

„Zwitserland: radiologie médicale/radio-oncologie
Medizinische Radiologie/Radio-Onkologie
radiologia medica/radio-oncologia”

tropische ziekten:

„Zwitserland: médecine tropicale
Tropenmedizin
medicina tropicale”

kinderpsychiatrie:

„Zwitserland: psychiatrie et psychothérapie d'enfants et d'adolescents
 Kinder- und Jugendpsychiatrie und -psychotherapie
 psichiatria e psicoterapia infantile e dell'adolescenza”

nierziekten:

„Zwitserland: néphrologie
 Nephrologie
 nefralogia”

„community medicine”:

„Zwitserland: prévention et santé publique
 Prävention und Gesundheitswesen
 prevenzione e salute pubblica”

arbeidsgeneeskunde:

„Zwitserland: médecine du travail
 Arbeitsmedizin
 medicina del lavoro”

allergologie:

„Zwitserland: allergologie et immunologie clinique
 Allergologie und klinische Immunologie
 allergologia e immunologia clinica”

nucleaire geneeskunde:

„Zwitserland: radiologie médicale/médecine nucléaire
 Medizinische Radiologie/Nuklearmedizin
 radiologia medica/medicina nucleare”

mond-, tand- en maxillo-faciale chirurgie (basisopleiding voor arts en voor beoefenaar der tandheelkunde):

„Zwitserland: chirurgie maxillo-faciale
 Kiefer- und Gesichtschirurgie
 chirurgia mascello-facciale”

- 6a 96/C/216/03: Lijst van de benamingen van de diploma's, certificaten en andere bewijsstukken alsmede van de beroepstitels van huisarts, bekendgemaakt overeenkomstig artikel 41 van Richtlijn 93/16/EEG (PB C 216 van 25.7.1996).

Z i e k e n v e r p l e g e r s

7. 377 L 0452: Richtlijn 77/452/EEG van de Raad van 27 juni 1977 inzake de onderlinge erkenning van de diploma's, certificaten en andere titels van verantwoordelijk algemeen ziekenverpleger, tevens houdende maatregelen tot vergemakkelijking van de daadwerkelijke uitoefening van het recht van vestiging en vrij verrichten van diensten (PB L 176 van 15.7.1977, blz. 1), gewijzigd bij:
- 179 H: Documenten betreffende de toetreding van de Helleense Republiek tot de Europese Gemeenschappen, akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor de Helleense Republiek en de aanpassingen van de Verdragen (PB L 291 van 19.11.1979, blz. 91)

- 1 8 5 I: Documenten betreffende de toetreding van het Koninkrijk Spanje en de Portugese Republiek tot de Europese Gemeenschappen, akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor het Koninkrijk Spanje en de Portugese Republiek en de aanpassing van de Verdragen (PB L 302 van 15.11.1985, blz. 160)
- 3 8 9 L 0 5 9 4: Richtlijn 89/594/EEG van de Raad van 30 oktober 1989 (PB L 341 van 23.11.1989, blz. 19)
- 3 8 9 L 0 5 9 5: Richtlijn 89/595/EEG van de Raad van 30 oktober 1989 (PB L 341 van 23.11.1989, blz. 30)
- 3 9 0 L 0 6 5 8: Richtlijn 90/658/EEG van de Raad van 4 december 1990 (PB L 353 van 17.12.1990, blz. 73)
- 95/1/EG, Euratom, EGKS: Besluit houdende aanpassing van de documenten betreffende de toetreding van nieuwe lidstaten tot de Europese Unie.

De bepalingen van de richtlijn worden voor de toepassing van deze overeenkomst als volgt gewijzigd:

- a) in artikel 1, lid 2, wordt het volgende toegevoegd:

„in Zwitserland:

infirmière, infirmier, Krankenschwester, Krankenpfleger, infermiera, infermiere”
 - b) in artikel 3 wordt het volgende toegevoegd:

„p) in Zwitserland:

infirmière diplômée en soins généraux, infirmier diplômé en soins généraux / „diplomierter Krankenschwester in allgemeiner Krankenpflege”, „diplomierter Krankenpfleger in allgemeiner Krankenpflege” / „infermiera diplomata in cure generali”, „infermiere diplomato in cure generali”, uitgereikt door de Conferentie Kantonbesturen Volksgezondheid (Conférence des directeurs cantonaux des affaires sanitaires)”
8. 3 7 7 L 0 4 5 3: Richtlijn 77/453/EEG van de Raad van 27 juni 1977 inzake de coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de werkzaamheden van verantwoordelijk algemeen ziekenverpleger (PB L 176 van 15.7.1977, blz. 8), gewijzigd bij:
- 3 8 9 L 0 5 9 5: Richtlijn 89/595/EEG van de Raad van 30 oktober 1989 (PB L 341 van 23.11.1989, blz. 30).

Beoefenaars van de tandheelkunde

9. 3 7 8 L 0 6 8 6: Richtlijn 78/686/EEG van de Raad van 25 juli 1978 inzake de onderlinge erkenning van de diploma's, certificaten en andere titels van de beoefenaar der tandheelkunde, tevens houdende maatregelen tot vergemakkelijking van de daadwerkelijke uitoefening van het recht van vestiging en vrij verrichten van diensten (PB L 233 van 24.8.1978, blz. 1), gewijzigd bij:
- 1 7 9 H: Documenten betreffende de toetreding van de Helleense Republiek tot de Europese Gemeenschappen, akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor de Helleense Republiek en de aanpassingen van de Verdragen (PB L 291 van 19.11.1979, blz. 91)
 - 1 8 5 I: Documenten betreffende de toetreding van het Koninkrijk Spanje en de Portugese Republiek tot de Europese Gemeenschappen, akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor het Koninkrijk Spanje en de Portugese Republiek en de aanpassing van de Verdragen (PB L 302 van 15.11.1985, blz. 160)
 - 3 8 9 L 0 5 9 4: Richtlijn 89/594/EEG van de Raad van 30 oktober 1989 (PB L 341 van 23.11.1989, blz. 19)
 - 3 9 0 L 0 6 5 8: Richtlijn 90/658/EEG van de Raad van 4 december 1990 (PB L 353 van 17.12.1990, blz. 73)
 - 95/1/EG, Euratom, EGKS: Besluit houdende aanpassing van de documenten betreffende de toetreding van nieuwe lidstaten tot de Europese Unie.

De bepalingen van de richtlijn worden voor de toepassing van deze overeenkomst als volgt gewijzigd:

- a) in artikel 1 wordt het volgende toegevoegd:

„in Zwitserland:

médecin dentiste, Zahnarzt, medico-dentista;”

- b) in artikel 3 wordt het volgende toegevoegd:
- „p) in Zwitserland:
- titulaire du diplôme fédéral de médecin-dentiste / eidgenössisch diplomierter Zahnarzt / titolare di diploma federale di medico-dentista, uitgereikt door het ministerie van Binnenlandse Zaken;”
- c) in artikel 5 wordt bij onderstaande streepjes de volgende vermelding toegevoegd:
1. Orthodontie
- „in Zwitserland:
- diplôme fédéral d'orthodontiste / Diplom als Kieferorthopäde / diploma di ortodontista, uitgereikt door het ministerie van Binnenlandse Zaken;”
10. 3 7 8 L 0 6 8 7 : Richtlijn 78/687/EEG van de Raad van 25 juli 1978 inzake de coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de werkzaamheden van de beoefenaar der tandheelkunde (PB L 233 van 24.8.1978, blz. 10), gewijzigd bij:
- 95/1/EG, Euratom, EGKS: Besluit houdende aanpassing van de documenten betreffende de toetreding van nieuwe lidstaten tot de Europese Unie.

Dierenartsen

11. 3 7 8 L 1 0 2 6 : Richtlijn 78/1026/EEG van de Raad van 18 december 1978 inzake de onderlinge erkenning van diploma's, certificaten en andere titels van dierenarts, tevens houdende maatregelen tot vergemakkelijking van de daadwerkelijke uitoefening van het recht van vestiging en het vrij verrichten van diensten (PB L 362 van 23.12.1978, blz. 1), gewijzigd bij:
- 1 7 9 H : Documenten betreffende de toetreding van de Helleense Republiek tot de Europese Gemeenschappen, akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor de Helleense Republiek en de aanpassingen van de Verdragen (PB L 291 van 19.11.1979, blz. 92)
 - 1 8 5 I : Documenten betreffende de toetreding van het Koninkrijk Spanje en de Portugese Republiek tot de Europese Gemeenschappen, akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor het Koninkrijk Spanje en de Portugese Republiek en de aanpassing van de Verdragen (PB L 302 van 15.11.1985, blz. 160)
 - 3 8 9 L 0 5 9 4 : Richtlijn 89/594/EEG van de Raad van 30 oktober 1989 (PB L 341 van 23.11.1989, blz. 19)
 - 3 9 0 L 0 6 5 8 : Richtlijn 90/658/EEG van de Raad van 4 december 1990 (PB L 353 van 17.12.1990, blz. 73)
 - 95/1/EG, Euratom, EGKS: Besluit houdende aanpassing van de documenten betreffende de toetreding van nieuwe lidstaten tot de Europese Unie.

De bepalingen van de richtlijn worden voor de toepassing van deze overeenkomst als volgt gewijzigd:

in artikel 3 wordt het volgende toegevoegd:

- „p) in Zwitserland:
- titulaire du diplôme fédéral de vétérinaire, eidgenössisch diplomierter Tierarzt, titolare di diploma federale di veterinario, uitgereikt door het ministerie van Binnenlandse Zaken.”
12. 3 7 8 L 1 0 2 7 : Richtlijn 78/1027/EEG van de Raad van 18 december 1978 inzake de coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de werkzaamheden van dierenarts (PB L 362 van 23.12.1978, blz. 7), gewijzigd bij:
- 3 8 9 L 0 5 9 4 : Richtlijn 89/594/EEG van de Raad van 30 oktober 1989 (PB L 341 van 23.11.1989, blz. 19).

Verloskundigen

13. 3 8 0 L 0 1 5 4 : Richtlijn 80/154/EEG van de Raad van 21 januari 1980 inzake de onderlinge erkenning van de diploma's, certificaten en andere titels van de verloskundige, tevens houdende maatregelen tot vergemakkelijking van de daadwerkelijke uitoefening van het recht van vestiging en vrij verrichten van diensten (PB L 33 van 11.2.1980, blz. 1), gewijzigd bij:
- 3 8 0 L 1 2 7 3 : Richtlijn 80/1273/EEG van de Raad van 22 december 1980 (PB L 375 van 31.12.1980, blz. 74)

- 1 8 5 I: Documenten betreffende de toetreding van het Koninkrijk Spanje en de Portugese Republiek tot de Europese Gemeenschappen, akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor het Koninkrijk Spanje en de Portugese Republiek en de aanpassing van de Verdragen (PB L 302 van 15.11.1985, blz. 161)
- 3 8 9 L 0 5 9 4: Richtlijn 89/594/EEG van de Raad van 30 oktober 1989 (PB L 341 van 23.11.1989, blz. 19)
- 3 9 0 L 0 6 5 8: Richtlijn 90/658/EEG van de Raad van 4 december 1990 (PB L 353 van 17.12.1990, blz. 73)
- 95/1/EG, Euratom, EGKS: Besluit houdende aanpassing van de documenten betreffende de toetreding van nieuwe lidstaten tot de Europese Unie.

De bepalingen van de richtlijn worden voor de toepassing van deze overeenkomst als volgt gewijzigd:

- a) in artikel 1 wordt het volgende toegevoegd:

„in Zwitserland:

sage-femme, Hebamme, levatrice.”

- b) in artikel 3 wordt het volgende toegevoegd:

„p) in Zwitserland:

sage-femme diplômée / diplomierte Hebamme / levatrice diplomata, diploma's uitgereikt door de Conferentie Kantonbesturen Volksgezondheid (Conférence des directeurs cantonaux des affaires sanitaires).”

14. 3 8 0 L 0 1 5 5: Richtlijn 80/155/EEG van de Raad van 21 januari 1980 inzake de coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de toegang tot en de uitoefening van de werkzaamheden van verloskundige (PB L 33 van 11.2.1980, blz. 8), gewijzigd bij:
- 3 8 9 L 0 5 9 4: Richtlijn 89/594/EEG van de Raad van 30 oktober 1989 (PB L 341 van 23.11.1989, blz. 19).

F a r m a c i e

15. 3 8 5 L 0 4 3 2: Richtlijn 85/432/EEG van de Raad van 16 september 1985 inzake de coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende bepaalde werkzaamheden op farmaceutisch gebied (PB L 253 van 24.9.1985, blz. 34).
16. 3 8 5 L 0 4 3 3: Richtlijn 85/433/EEG van de Raad van 16 september 1985 inzake de onderlinge erkenning van de diploma's, certificaten en andere titels op het terrein van de farmacie, tevens houdende maatregelen tot vergemakkelijking van de daadwerkelijke uitoefening van het recht van vestiging voor bepaalde werkzaamheden op farmaceutisch gebied (PB L 253 van 24.9.1985, blz. 37), gewijzigd bij:
- 3 8 5 L 0 5 8 4: Richtlijn 85/584/EEG van de Raad van 20 december 1985 (PB L 372 van 31.12.1985, blz. 42)
 - 3 9 0 L 0 6 5 8: Richtlijn 90/658/EEG van de Raad van 4 december 1990 (PB L 353 van 17.12.1990, blz. 73)
 - 95/1/EG, Euratom, EGKS: Besluit houdende aanpassing van de documenten betreffende de toetreding van nieuwe lidstaten tot de Europese Unie.

De bepalingen van de richtlijn worden voor de toepassing van deze overeenkomst als volgt gewijzigd:

- a) in artikel 4 wordt het volgende toegevoegd:

„p) in Zwitserland:

titulaire du diplôme fédéral de pharmaciens / eidgenössisch diplomierter Apotheker / titolare di diploma federale di farmacisti, uitgereikt door het ministerie van Binnenlandse Zaken.”

D. Architectuur

17. 3 8 5 L 0 3 8 4: Richtlijn 85/384/EEG van de Raad van 10 juni 1985 inzake de onderlinge erkenning van de diploma's, certificaten en andere titels op het gebied van de architectuur, tevens houdende maatregelen tot vergemakkelijking van de daadwerkelijke uitoefening van het recht van vestiging en vrij verrichten van diensten (PB L 223 van 21.8.1985, blz. 15), gewijzigd bij:
- 3 8 5 L 0 6 1 4: Richtlijn 85/614/EEG van de Raad van 20 december 1985 (PB L 376 van 31.12.1985, blz. 1)
 - 3 8 6 L 0 0 1 7: Richtlijn 86/17/EEG van de Raad van 27 januari 1986 (PB L 27 van 1.2.1986, blz. 71)
 - 3 9 0 L 0 6 5 8: Richtlijn 90/658/EEG van de Raad van 4 december 1990 (PB L 353 van 17.12.1990, blz. 73)
 - 95/1/EG, Euratom, EGKS: Besluit houdende aanpassing van de documenten betreffende de toetreding van nieuwe lidstaten tot de Europese Unie.

De bepalingen van de richtlijn worden voor de toepassing van deze overeenkomst als volgt gewijzigd:

- a) in artikel 11 wordt het volgende toegevoegd:
- „in Zwitserland:
- de diploma's uitgereikt door de „écoles polytechniques fédérales/Eidgenössische Technische Hochschulen/Politecnici Federal”: arch.dipl.EPF/dipl.Arch.ETH/arch.dipl.PF
 - de diploma's uitgereikt door de „Ecole d'architecture de l'Université de Genève”: architecte diplômé EAUG
- de certificaten van de „Fondation des registres suisses des ingénieurs, des architectes et des techniciens/Stiftung der Schweizerischen Register der Ingenieure, der Architekten und der Techniker/Fondazione dei Registri svizzeri degli ingegneri, degli architetti e dei tecnici (REG)”: architecte REG A/Architekt REG A/architetto REG A”
- b) Artikel 15 is niet van toepassing.
18. 9 8 / C / 2 1 7: Diploma's, certificaten en andere titels op het gebied van de architectuur die onderling door de lidstaten worden erkend (Bijwerking van mededeling 96/C 205 van 16.7.1996) (PB C 217 van 11.7.1998).

E. Handel en tussenpersonen**Groothandel**

19. 3 6 4 L 0 2 2 2: Richtlijn 64/222/EEG van de Raad van 25 februari 1964 betreffende de overgangsmatregelen op het gebied van de werkzaamheden in de groothandel en van de werkzaamheden van tussenpersonen in handel, industrie en ambacht (PB 56 van 4.4.1964, blz. 857/64).
20. 3 6 4 L 0 2 2 3: Richtlijn 64/223/EEG van de Raad van 25 februari 1964 betreffende de verwezenlijking van de vrijheid van vestiging en het vrij verrichten van diensten voor de werkzaamheden welke onder de groothandel ressorteren (PB 56 van 4.4.1964, blz. 863/64).
- 1 7 2 B: Documenten betreffende de toetreding tot de Europese Gemeenschappen van het Koninkrijk Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, akte betreffende de toetredingsvoorwaarden en de aanpassing der Verdragen (PB L 73 van 27.3.1972, blz. 84).

Tussenpersonen in handel, industrie en ambacht

21. 3 6 4 L 0 2 2 4: Richtlijn 64/224/EEG van de Raad van 25 februari 1964 betreffende de verwezenlijking van de vrijheid van vestiging en van het vrij verrichten van diensten voor de werkzaamheden van tussenpersonen in handel, industrie en ambacht (PB 56 van 4.4.1964, blz. 869/64), gewijzigd bij:
- 1 7 2 B: Documenten betreffende de toetreding tot de Europese Gemeenschappen van het Koninkrijk Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, akte betreffende de toetredingsvoorwaarden en de aanpassing der Verdragen (PB L 73 van 27.3.1972, blz. 85)

- 1 7 9 H: Documenten betreffende de toetreding van de Helleense Republiek tot de Europese Gemeenschappen, akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor de Helleense Republiek en de aanpassingen van de Verdragen (PB L 291 van 19.11.1979, blz. 89)
- 1 8 5 I: Documenten betreffende de toetreding van het Koninkrijk Spanje en de Portugese Republiek tot de Europese Gemeenschappen, akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor het Koninkrijk Spanje en de Portugese Republiek en de aanpassing van de Verdragen (PB L 302 van 15.11.1985, blz. 155)
- 95/1/EG, Euratom, EGKS: Besluit houdende aanpassing van de documenten betreffende de toetreding van nieuwe lidstaten tot de Europese Unie.

De bepalingen van de richtlijn worden voor de toepassing van deze overeenkomst als volgt gewijzigd:

- a) in artikel 3 wordt het volgende toegevoegd:

	<i>Zelfstandige personen</i>	<i>Personen in loondienst</i>
„In Zwitserland	Agent	Représentant de commerce
	Agent	Handelsreisender
	Agente	Rappresentante”

Zelfstandige personen in de kleinhandel

22. 3 6 8 L 0 3 6 3: Richtlijn 68/363/EEG van de Raad van 15 oktober 1968 betreffende de verwezenlijking van de vrijheid van vestiging en het vrij verrichten van diensten voor anders dan in loondienst verrichte werkzaamheden welke onder de kleinhandel ressorteren (ex groep 612 ISIC) (PB L 260 van 22.10.1968, blz. 1), gewijzigd bij:
- 1 7 2 B: Documenten betreffende de toetreding tot de Europese Gemeenschappen van het Koninkrijk Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, akte betreffende de toetredingsvoorwaarden en de aanpassing der Verdragen (PB L 73 van 27.3.1972, blz. 86).
23. 3 6 8 L 0 3 6 4: Richtlijn 68/364/EEG van de Raad van 15 oktober 1968 betreffende de overgangsmaatregelen op het gebied van de anders dan in loondienst verrichte werkzaamheden welke onder de kleinhandel ressorteren (ex groep 612 ISIC) (PB L 260 van 22.10.1968, blz. 6).

Niet in loondienst verrichte werkzaamheden op het gebied van de groothandel in steenkool en werkzaamheden van tussenpersonen op het gebied van steenkool

24. 3 7 0 L 0 5 2 2: Richtlijn 70/522/EEG van de Raad van 30 november 1970 betreffende de verwezenlijking van de vrijheid van vestiging en het vrij verrichten van diensten voor anders dan in loondienst verrichte werkzaamheden welke onder de groothandel in steenkool ressorteren en voor de werkzaamheden van tussenpersonen op het gebied van steenkool (ex groep 6112 ISIC) (PB L 267 van 10.12.1970, blz. 14), gewijzigd bij:
- 1 7 2 B: Documenten betreffende de toetreding tot de Europese Gemeenschappen van het Koninkrijk Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, akte betreffende de toetredingsvoorwaarden en de aanpassing der Verdragen (PB L 73 van 27.3.1972, blz. 86).
25. 3 7 0 L 0 5 2 3: Richtlijn 70/523/EEG van de Raad van 30 november 1970 betreffende de overgangsmaatregelen op het gebied van de anders dan in loondienst verrichte werkzaamheden welke onder de groothandel in steenkool ressorteren en van de werkzaamheden van tussenpersonen op het gebied van steenkool (ex groep 6112 ISIC) (PB L 267 van 10.12.1970, blz. 18).

Handel in en distributie van giftige producten

26. 3 7 4 L 0 5 5 6: Richtlijn 74/556/EEG van de Raad van 4 juni 1974 betreffende de overgangsmaatregelen op het gebied van de werkzaamheden welke ressorteren onder de handel in en de distributie van giftige producten en de werkzaamheden die het beroepsmatig gebruik van die producten meebrengen met inbegrip van de werkzaamheden van tussenpersonen (PB L 307 van 18.11.1974, blz. 1).

26bis. 3 7 4 L 0 5 5 7 : Richtlijn 74/557/EEG van de Raad van 4 juni 1974 betreffende de verwezenlijking van de vrijheid van vestiging en het vrij verrichten van diensten voor de anders dan in loondienst verrichte werkzaamheden en voor de werkzaamheden van tussenpersonen welke onder de handel in en de distributie van giftige producten ressorteren (PB L 307 van 18.11.1974, blz. 5), gewijzigd bij:

- 95/1/EG, Euratom, EGKS: Besluit houdende aanpassing van de documenten betreffende de toetreding van nieuwe lidstaten tot de Europese Unie.

De bepalingen van de richtlijn worden voor de toepassing van deze overeenkomst als volgt gewijzigd:

in de bijlage wordt het volgende toegevoegd:

„Zwitserland:

- Alle giftige stoffen en producten in de zin van artikel 2 van de Wet giftige stoffen (RS 814.80), met name die welke zijn opgenomen in de lijst van giftige stoffen en producten behorende tot klasse 1, 2 en 3, overeenkomstig artikel 3 van de Verordening giftige stoffen (RS 814.801).”

Werkzaamheden die op ambulante wijze worden verricht

27. 3 7 5 L 0 3 6 9 : Richtlijn 75/369/EEG van de Raad van 16 juni 1975 houdende maatregelen ter bevordering van de daadwerkelijke uitoefening van het recht van vestiging en het vrij verrichten van diensten voor de werkzaamheden die op ambulante wijze worden verricht en houdende met name overgangsmaatregelen voor deze werkzaamheden (PB L 167 van 30.6.1975, blz. 29).

Zelfstandige handelsagenten

28. 3 8 6 L 0 6 5 3 : Richtlijn 86/653/EEG van de Raad van 18 december 1986 inzake de coördinatie van de wetgevingen van de lidstaten inzake zelfstandige handelsagenten (PB L 382 van 31.12.1986, blz. 17).

F. **Industrie en ambacht**

Be- en verwerkende industrie

29. 3 6 4 L 0 4 2 7 : Richtlijn 64/427/EEG van de Raad van 7 juli 1964 betreffende de overgangsmaatregelen op het gebied van de anders dan in loondienst verrichte werkzaamheden van de be- en verwerkende nijverheid behorende tot de klassen 23 tot en met 40 van de ISIC (Industrie en Ambacht) (PB 117 van 23.7.1964, blz. 1863/64), gewijzigd bij:

- 3 6 9 L 0 0 7 7 : Richtlijn 69/77/EEG van de Raad van 4 maart 1969 (PB L 59 van 10.3.1969, blz. 8).

De bepalingen van de richtlijn worden voor de toepassing van deze overeenkomst als volgt gewijzigd:

„Artikel 5, lid 3, is niet van toepassing”.

30. 3 6 4 L 0 4 2 9 : Richtlijn 64/429/EEG van de Raad van 7 juli 1964 betreffende de verwezenlijking van de vrijheid van vestiging en het vrij verrichten van diensten voor anders dan in loondienst verrichte werkzaamheden van de be- en verwerkende nijverheid behorende tot de klassen 23 tot en met 40 van de ISIC (Industrie en Ambacht) (PB 117 van 23.7.1964, blz. 1880/64), gewijzigd bij:

- 1 7 2 B : Documenten betreffende de toetreding tot de Europese Gemeenschappen van het Koninkrijk Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, akte betreffende de toetredingsvoorwaarden en de aanpassing der Verdragen (PB L 73 van 27.3.1972, blz. 83).

Winning van delfstoffen

31. 3 6 4 L 0 4 2 8 : Richtlijn 64/428/EEG van de Raad van 7 juli 1964 betreffende de verwezenlijking van de vrijheid van vestiging en het vrij verrichten van diensten voor anders dan in loondienst verrichte werkzaamheden op het gebied van de winning van delfstoffen (ISIC-klassen 11 tot en met 19) (PB 117 van 23.7.1964, blz. 1871/64), gewijzigd bij:

- 1 7 2 B : Documenten betreffende de toetreding tot de Europese Gemeenschappen van het Koninkrijk Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, akte betreffende de toetredingsvoorwaarden en de aanpassing der Verdragen (PB L 73 van 27.3.1972, blz. 81).

Elektriciteit, gas, watervoorziening en sanitaire diensten

32. 3 6 6 L 0 1 6 2: Richtlijn 66/162/EEG van de Raad van 28 februari 1966 betreffende de verwezenlijking van de vrijheid van vestiging en het vrij verrichten van diensten voor de niet in loondienst verrichte werkzaamheden welke onder de sectoren elektriciteit, gas, watervoorziening en sanitaire diensten ressorteren (afd. 5 ISIC) (PB 42 van 8.3.1966, blz. 584/66), gewijzigd bij:
- 1 7 2 B: Documenten betreffende de toetreding tot de Europese Gemeenschappen van het Koninkrijk Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, akte betreffende de toetredingsvoorwaarden en de aanpassing der Verdragen (PB L 73 van 27.3.1972, blz. 82).

Levensmiddelenindustrie en vervaardiging van dranken

33. 3 6 8 L 0 3 6 5: Richtlijn 68/365/EEG van de Raad van 15 oktober 1968 betreffende de verwezenlijking van de vrijheid van vestiging en het vrij verrichten van diensten voor anders dan in loondienst verrichte werkzaamheden in de levensmiddelenindustrie alsmede bij de vervaardiging van dranken (klassen 20 en 21 ISIC) (PB L 260 van 22.10.1968, blz. 9), gewijzigd bij:
- 1 7 2 B: Documenten betreffende de toetreding tot de Europese Gemeenschappen van het Koninkrijk Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, akte betreffende de toetredingsvoorwaarden en de aanpassing der Verdragen (PB L 73 van 27.3.1972, blz. 85).
34. 3 6 8 L 0 3 6 6: Richtlijn 68/366/EEG van de Raad van 15 oktober 1968 betreffende de overgangsmaatregelen op het gebied van de anders dan in loondienst verrichte werkzaamheden in de levensmiddelenindustrie alsmede bij de vervaardiging van dranken (klassen 20 en 21 ISIC) (PB L 260 van 22.10.1968, blz. 12).

De bepalingen van de richtlijn worden voor de toepassing van deze overeenkomst als volgt gewijzigd:

„Artikel 6, lid 3, is niet van toepassing”.

Exploratie (opsporing en boring) van aardolie en aardgas

35. 3 6 9 L 0 0 8 2: Richtlijn 69/82/EEG van de Raad van 13 maart 1969 betreffende de verwezenlijking van de vrijheid van vestiging en het vrij verrichten van diensten voor anders dan in loondienst verrichte werkzaamheden op het gebied van de exploratie (opsporing en boring) van aardolie en aardgas (ex klasse 13 ISIC) (PB L 68 van 19.3.1969, blz. 4), gewijzigd bij:
- 1 7 2 B: Documenten betreffende de toetreding tot de Europese Gemeenschappen van het Koninkrijk Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, akte betreffende de toetredingsvoorwaarden en de aanpassing der Verdragen (PB L 73 van 27.3.1972, blz. 82).

G. Werkzaamheden van tussenpersonen op het gebied van het vervoer

36. 3 8 2 L 0 4 7 0: Richtlijn 82/470/EEG van de Raad van 29 juni 1982 houdende maatregelen ter bevordering van de daadwerkelijke uitoefening van het recht van vestiging en het vrij verrichten van diensten voor de anders dan in loondienst verrichte werkzaamheden van bepaalde tussenpersonen op het gebied van het vervoer en van reisbureaubedrijven (groep 718 ISIC) alsmede van opslagbedrijven (groep 720 ISIC) (PB L 213 van 21.7.1982, blz. 1), gewijzigd bij:
- 1 8 5 I: Documenten betreffende de toetreding van het Koninkrijk Spanje en de Portugese Republiek tot de Europese Gemeenschappen, akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor het Koninkrijk Spanje en de Portugese Republiek en de aanpassing van de verdragen (PB L 302 van 15.11.1985, blz. 156)
 - 95/1/EG, Euratom, EGKS: Besluit houdende aanpassing van de documenten betreffende de toetreding van nieuwe lidstaten tot de Europese Unie.

De bepalingen van de richtlijn worden voor de toepassing van deze overeenkomst als volgt gewijzigd:

- a) in artikel 3 wordt het volgende toegevoegd:

„Zwitserland

- A. Expéditeur
Spediteur
Spedizioniere

Déclarant de douane

Zolldeklarant

Dichiarante di dogana

- B. Agent de voyage
Reisebürounternehmer
Agente di viaggio
- C. Entrepoteaire
Lagerhalter
Agente di deposito
- D. Expert en automobiles
Automobilexperte
Perito in automobili

vérificateur des poids et mesures
Eichmeister
verificatore dei pesi e delle misure"

H. Filmindustrie

- 37. 3 6 3 L 0 6 0 7 : Richtlijn 63/607/EEG van de Raad van 15 oktober 1963 voor de tenuitvoerlegging van de bepalingen van het Algemeen Programma voor de opheffing van de beperkingen van het vrij verrichten van diensten op het gebied van het filmbedrijf (PB 159 van 2.11.1963).
- 38. 3 6 5 L 0 2 6 4 : Tweede Richtlijn 65/264/EEG van de Raad van 13 mei 1965 ter uitvoering van de Algemene Programma's voor de opheffing van de beperkingen van de vrijheid van vestiging en van het vrij verrichten van diensten op het gebied van de cinematografie (PB 85 van 19.5.1965, blz. 1437/65), gewijzigd bij:
 - 1 7 2 B : Documenten betreffende de toetreding tot de Europese Gemeenschappen van het Koninkrijk Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, akte betreffende de toetredingsvoorwaarden en de aanpassing der Verdragen (PB L 73 van 27.3.1972, blz. 14).
- 39. 3 6 8 L 0 3 6 9 : Richtlijn 68/369/EEG van de Raad van 15 oktober 1968 betreffende de verwezenlijking van de vrijheid van vestiging voor anders dan in loondienst verrichte werkzaamheden van de distributie van films (PB L 260 van 22.10.1968, blz. 22), gewijzigd bij:
 - 1 7 2 B : Documenten betreffende de toetreding tot de Europese Gemeenschappen van het Koninkrijk Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, akte betreffende de toetredingsvoorwaarden en de aanpassing der Verdragen (PB L 73 van 27.3.1972, blz. 82).
- 40. 3 7 0 L 0 4 5 1 : Richtlijn 70/451/EEG van de Raad van 29 september 1970 betreffende de verwezenlijking van de vrijheid van vestiging en het vrij verrichten van diensten voor anders dan in loondienst verrichte werkzaamheden tot vervaardiging van films (PB L 218 van 3.10.1970, blz. 37), gewijzigd bij:
 - 1 7 2 B : Documenten betreffende de toetreding tot de Europese Gemeenschappen van het Koninkrijk Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, akte betreffende de toetredingsvoorwaarden en de aanpassing der Verdragen (PB L 73 van 27.3.1972, blz. 88).

I. Andere sectoren

Dienstverlening aan ondernemingen uit de onroerendgoedsector en andere sectoren

- 41. 3 6 7 L 0 0 4 3 : Richtlijn 67/43/EEG van de Raad van 12 januari 1967 betreffende de verwezenlijking van de vrijheid van vestiging en het vrij verrichten van diensten voor de niet in loondienst verrichte werkzaamheden behorende tot:
 - 1. de sector „handel in onroerende goederen (uitgezonderd 6401)” (groep ex 640 ISIC)
 - 2. de sector bepaalde „diensten aan ondernemingen, niet elders ingedeeld” (groep 839 ISIC) (PB 10 van 19.1.1967), gewijzigd bij:
 - 1 7 2 B : Documenten betreffende de toetreding tot de Europese Gemeenschappen van het Koninkrijk Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, akte betreffende de toetredingsvoorwaarden en de aanpassing der Verdragen (PB L 73 van 27.3.1972, blz. 82)

- 1 7 9 H: Documenten betreffende de toetreding van de Helleense Republiek tot de Europese Gemeenschappen, akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor de Helleense Republiek en de aanpassingen van de Verdragen (PB L 291 van 19.11.1979, blz. 89)
- 1 8 5 I: Documenten betreffende de toetreding van het Koninkrijk Spanje en de Portugese Republiek tot de Europese Gemeenschappen, akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor het Koninkrijk Spanje en de Portugese Republiek en de aanpassing van de Verdragen (PB L 302 van 15.11.1985, blz. 156)
- 95/1/EG, Euratom, EGKS: Besluit houdende aanpassing van de documenten betreffende de toetreding van nieuwe lidstaten tot de Europese Unie.

De bepalingen van de richtlijn worden voor de toepassing van deze overeenkomst als volgt gewijzigd:

- a) in artikel 2, lid 3, wordt het volgende toegevoegd:

„In Zwitserland:

- courtier en immeubles
Liegenschaftenmakler
agente immobiliare
- gestionnaire en immeubles
Hausverwalter
amministratore di stabili
- régisseur et courtier en immeubles
Immobilien-Treuhänder
fiduciario immobiliare.”

Werkzaamheden in de sector persoonlijke diensten

42. 3 6 8 L 0 3 6 7 : Richtlijn 68/367/EEG van de Raad van 15 oktober 1968 betreffende de verwezenlijking van de vrijheid van vestiging en het vrij verrichten van diensten voor anders dan in loondienst verrichte werkzaamheden welke onder de persoonlijke diensten ressorteren (ex klasse 85 ISIC):
- 1) restaurants en slijterijen (groep 852 ISIC)
 - 2) hotels, pensions en dergelijke inrichtingen, kampeerreinen (groep 853 ISIC) (PB L 260 van 29.10.1968, blz. 16), gewijzigd bij:
 - 1 7 2 B: Documenten betreffende de toetreding tot de Europese Gemeenschappen van het Koninkrijk Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, akte betreffende de toetredingsvoorwaarden en de aanpassing der Verdragen (PB L 73 van 27.3.1972, blz. 86).
43. 3 6 8 L 0 3 6 8 : Richtlijn 68/368/EEG van de Raad van 15 oktober 1968 betreffende de overgangsmaatregelen op het gebied van de anders dan in loondienst verrichte werkzaamheden welke onder de persoonlijke diensten ressorteren (ex klasse 85 ISIC):
- 1) restaurants en slijterijen (groep 852 ISIC),
 - 2) hotels, pensions en dergelijke inrichtingen, kampeerreinen (groep 853 ISIC) (PB L 260 van 29.10.1968, blz. 19).

Diverse werkzaamheden

44. 3 7 5 L 0 3 6 8 : Richtlijn 75/368/EEG van de Raad van 16 juni 1975 houdende maatregelen ter bevordering van de daadwerkelijke uitoefening van het recht van vestiging en het vrij verrichten van diensten voor diverse werkzaamheden (ex klasse 01 tot en met 85 ISIC) en houdende met name overgangsmaatregelen voor deze werkzaamheden (PB L 167 van 30.6.1975, blz. 22).

Kappers

45. 3 8 2 L 0 4 8 9: Richtlijn 82/489/EEG van de Raad van 19 juli 1982 houdende maatregelen ter vergemakkelijking van de daadwerkelijke uitoefening van het recht van vestiging en vrij verrichten van diensten van kappers (PB L 218 van 27.7.1982, blz. 24).

J. Landbouw

46. 3 6 3 L 0 2 6 1: Richtlijn 63/261/EEG van de Raad van 2 april 1963 tot vaststelling van de wijze waarop de vrijheid van vestiging in de landbouw op het grondgebied van een lidstaat wordt verwezenlijkt voor onderdanen van de andere landen van de Gemeenschap, die gedurende twee jaar zonder onderbreking als werknemers in de landbouw in deze lidstaat werkzaam zijn geweest (PB 62 van 20.4.1963, blz. 1323/63), gewijzigd bij:
- 1 7 2 B: Documenten betreffende de toetreding tot de Europese Gemeenschappen van het Koninkrijk Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, akte betreffende de toetredingsvoorwaarden en de aanpassing der Verdragen (PB L 73 van 27.3.1972, blz. 14).
47. 3 6 3 L 0 2 6 2: Richtlijn 63/262/EEG van de Raad van 2 april 1963 tot vaststelling van de wijze waarop de vrijheid van vestiging op landbouwbedrijven die sedert meer dan twee jaar verlaten of onbebouwd zijn, wordt verwezenlijkt (PB 62 van 20.4.1963, blz. 1326/63), gewijzigd bij:
- 1 7 2 B: Documenten betreffende de toetreding tot de Europese Gemeenschappen van het Koninkrijk Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, akte betreffende de toetredingsvoorwaarden en de aanpassing der Verdragen (PB L 73 van 27.3.1972, blz. 14).
48. 3 6 5 L 0 0 0 1: Richtlijn 65/1/EEG van de Raad van 14 december 1964 betreffende de wijze waarop het vrij verrichten van diensten in de werkzaamheden van land- en tuinbouw wordt verwezenlijkt (PB 1 van 8.1.1965, blz. 1/65), gewijzigd bij:
- 1 7 2 B: Documenten betreffende de toetreding tot de Europese Gemeenschappen van het Koninkrijk Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, akte betreffende de toetredingsvoorwaarden en de aanpassing der Verdragen (PB L 73 van 27.3.1972, blz. 79).
49. 3 6 7 L 0 5 3 0: Richtlijn 67/530/EEG van de Raad van 25 juli 1967 inzake de vrijheid van landbouwers die onderdaan zijn van een lidstaat en zijn gevestigd in een andere lidstaat, om over te gaan van het ene bedrijf naar het andere (PB 190 van 10.8.1967, blz. 1), gewijzigd bij:
- 1 7 2 B: Documenten betreffende de toetreding tot de Europese Gemeenschappen van het Koninkrijk Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, akte betreffende de toetredingsvoorwaarden en de aanpassing der Verdragen (PB L 73 van 27.3.1972, blz. 79).
50. 3 6 7 L 0 5 3 1: Richtlijn 67/531/EEG van de Raad van 25 juli 1967 betreffende de toepassing van de wetgeving der lidstaten inzake pachtovereenkomsten op landbouwers die onderdaan van een der overige lidstaten zijn (PB 190 van 10.8.1967, blz. 3), gewijzigd bij:
- 1 7 2 B: Documenten betreffende de toetreding tot de Europese Gemeenschappen van het Koninkrijk Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, akte betreffende de toetredingsvoorwaarden en de aanpassing der Verdragen (PB L 73 van 27.3.1972, blz. 80).
51. 3 6 7 L 0 5 3 2: Richtlijn 67/532/EEG van de Raad van 25 juli 1967 inzake de vrijheid van landbouwers die onderdaan zijn van een lidstaat en zijn gevestigd in een andere lidstaat, om toe te treden tot landbouwcoöperaties (PB 190 van 10.8.1967, blz. 5), gewijzigd bij:
- 1 7 2 B: Documenten betreffende de toetreding tot de Europese Gemeenschappen van het Koninkrijk Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, akte betreffende de toetredingsvoorwaarden en de aanpassing der Verdragen (PB L 73 van 27.3.1972, blz. 80).
52. 3 6 7 L 0 6 5 4: Richtlijn 67/654/EEG van de Raad van 24 oktober 1967 betreffende de wijze waarop de vrijheid van vestiging en het vrij verrichten van diensten voor anders dan in loondienst verrichte werkzaamheden in de bosbouw en het bosbedrijf worden verwezenlijkt (PB 263 van 30.10.1967, blz. 6), gewijzigd bij:
- 1 7 2 B: Documenten betreffende de toetreding tot de Europese Gemeenschappen van het Koninkrijk Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, akte betreffende de toetredingsvoorwaarden en de aanpassing der Verdragen (PB L 73 van 27.3.1972, blz. 80).

53. 3 6 8 L 0 1 9 2: Richtlijn 68/192/EEG van de Raad van 5 april 1968 inzake de vrijheid van landbouwers die onderdaan zijn van een lidstaat en zijn gevestigd in een andere lidstaat, om gebruik te maken van de verschillende vormen van krediet (PB L 93 van 17.4.1968, blz. 13), gewijzigd bij:
- 1 7 2 B: Documenten betreffende de toetreding tot de Europese Gemeenschappen van het Koninkrijk Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, akte betreffende de toetredingsvoorwaarden en de aanpassing der Verdragen (PB L 73 van 27.3.1972, blz. 80).
54. 3 6 8 L 0 4 1 5: Richtlijn 68/415/EEG van de Raad van 20 december 1968 inzake de vrijheid van landbouwers die onderdaan zijn van een lidstaat en zijn gevestigd in een andere lidstaat, om gebruik te maken van de verschillende vormen van steunmaatregelen (PB L 308 van 23.12.1968, blz. 17).
55. 3 7 1 L 0 0 1 8: Richtlijn 71/18/EEG van de Raad van 16 december 1970 betreffende de wijze waarop de vrijheid van vestiging in de met de landbouw en tuinbouw samenhangende werkzaamheden anders dan in loondienst wordt verwezenlijkt (PB L 8 van 11.1.1971, blz. 24), gewijzigd bij:
- 1 7 2 B: Documenten betreffende de toetreding tot de Europese Gemeenschappen van het Koninkrijk Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, akte betreffende de toetredingsvoorwaarden en de aanpassing der Verdragen (PB L 73 van 27.3.1972, blz. 80).

K. Diversen

56. 3 8 5 D 0 3 6 8: Besluit 85/368/EEG van de Raad van 16 juli 1985 inzake de vergelijkbaarheid van de getuigschriften van vakbekwaamheid tussen lidstaten van de Europese Gemeenschap (PB L 199 van 31.7.1985, blz. 56).

DEEL B — BESLUITEN WAARVAN DE OVEREENKOMSTSLUITENDE PARTIJEN AKTE NEMEN

De overeenkomstsluitende partijen nemen akte van de inhoud van de volgende besluiten:

In het algemeen

57. C / 8 1 / 7 4 / b l z . 1: Bekendmaking van de Commissie betreffende bewijzen, verklaringen en documenten die zijn voorgeschreven in de tot en met 1 juni 1973 door de Raad vastgestelde richtlijnen op het gebied van de vrijheid van vestiging en het vrij verrichten van diensten en betrekking hebben op de betrouwbaarheid, het feit dat er geen faillissement heeft plaatsgehad, de aard en de duur van de in de landen van herkomst uitgeoefende beroepswerkzaamheden (PB C 81 van 13.7.1974, blz. 1).
58. 3 7 4 Y 0 8 2 0 (0 1): Resolutie van de Raad van 6 juni 1974 betreffende de onderlinge erkenning van diploma's, certificaten en andere titels (PB C 98 van 20.8.1974, blz. 1).

Algemeen stelsel

59. 3 8 9 L 0 0 4 8: Verklaring van de Raad en de Commissie betreffende Richtlijn 89/48/EEG van de Raad van 21 december 1988 betreffende een algemeen stelsel van erkenning van hoger-onderwijsdiploma's waarmee beroepsopleidingen van ten minste drie jaar worden afgesloten (PB L 19 van 24.1.1989, blz. 23).

Artsen

60. 3 7 5 X 0 3 6 6: Aanbeveling 75/366/EEG van de Raad van 16 juni 1975 betreffende de onderdanen van het Groothertogdom Luxemburg die in het bezit zijn van een in een derde land verleend artsendiploma (PB L 167 van 30.6.1975, blz. 20).
61. 3 7 5 X 0 3 6 7: Aanbeveling 75/367/EEG van de Raad van 16 juni 1975 betreffende het klinische gedeelte van de opleiding van de arts (PB L 167 van 30.6.1975, blz. 21).

62. 375 Y 0701(01): Verklaringen van de Raad afgelegd ter gelegenheid van de aanneming der teksten betreffende de vrijheid van vestiging en het vrij verrichten van diensten van artsen in de Gemeenschap (PB C 146 van 1.7.1975, blz. 1).
63. 386 X 0458: Aanbeveling 86/458/EEG van de Raad van 15 september 1986 betreffende de onderdanen van het Groothertogdom Luxemburg die in het bezit zijn van een in een derde Staat verleend artsdiploma (PB L 167 van 30.6.1975, blz. 30).
64. 389 X 0601: Aanbeveling 89/601/EEG van de Commissie van 8 november 1989 betreffende de opleiding van gezondheidswerkers op kankergebied (PB L 346 van 27.11.1989, blz. 1).

Beoefenaars van de tandheelkunde

65. 378 Y 0824(01): Verklaring betreffende de richtlijn inzake de coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de werkzaamheden van de beoefenaar der tandheelkunde (PB C 202 van 24.8.1978, blz. 1).

Dierenartsen

66. 378 X 1029: Aanbeveling 78/1029/EEG van de Raad van 18 december 1978 betreffende de onderdanen van het Groothertogdom Luxemburg die houder zijn van een in een derde land afgegeven diploma van dierenarts (PB L 362 van 23.12.1978, blz. 12).
67. 378 Y 1223(01): Verklaringen met betrekking tot de richtlijn inzake de onderlinge erkenning van de diploma's, certificaten en andere titels van dierenarts, tevens houdende maatregelen tot vergemakkelijking van de daadwerkelijke uitoefening van het recht van vestiging en vrij verrichten van diensten (PB C 308 van 23.12.1978, blz. 1).

Farmacie

68. 385 X 0435: Aanbeveling 85/435/EEG van de Raad van 16 september 1985 betreffende de onderdanen van het Groothertogdom Luxemburg die in het bezit zijn van een in een derde land afgegeven apothekersdiploma (PB L 253 van 24.9.1985, blz. 45).

Architectuur

69. 385 X 0386: Aanbeveling 85/386/EEG van de Raad van 10 juni 1985 betreffende houders van een in een derde land afgegeven diploma op het gebied van de architectuur (PB L 223 van 21.8.1985, blz. 28).

Groothandel

70. 365 X 0077: 65/77/EEG: Aanbeveling van de Commissie van 12 januari 1965 aan de lidstaten betreffende de verklaringen inzake de beroepsuitoefening in het land van herkomst, bedoeld in artikel 4, lid 2, van Richtlijn 64/222/EEG van de Raad (PB 24 van 11.2.1965, blz. 413/65).

Industrie en ambacht

71. 365 X 0076: 65/76/EEG: Aanbeveling van de Commissie van 12 januari 1965 aan de lidstaten betreffende de verklaringen inzake de beroepsuitoefening in het land van herkomst, bedoeld in artikel 4, lid 2, van Richtlijn 64/427/EEG van de Raad (PB 24 van 11.2.1965, blz. 410/65).
72. 369 X 0174: 69/174/EEG: Aanbeveling van de Commissie van 22 mei 1969 aan de lidstaten betreffende de verklaringen inzake de beroepsuitoefening in het land van herkomst, bedoeld in artikel 5, lid 2, van de richtlijn 68/366/EEG van de Raad (PB L 146 van 18.6.1969, blz. 4).

PROTOCOL BETREFFENDE TWEEDE WONINGEN IN DENEMARKEN

De verdragsluitende partijen zijn overeengekomen dat Protocol nr. 1 bij het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap betreffende de verwerving van onroerende goederen in Denemarken ook van toepassing is op deze overeenkomst ten aanzien van de verwerving van tweede woningen in Denemarken door Zwitserse onderdanen.

PROTOCOL BETREFFENDE DE ÅLANDEILANDEN

De verdragsluitende partijen zijn overeengekomen dat Protocol nr. 2 bij de Akte van Toetreding van Finland tot de Europese Unie inzake de Ålandeilanden ook van toepassing is op deze overeenkomst.

SLOTAKTE

De gevolmachtigden van:

HET KONINKRIJK BELGIË

HET KONINKRIJK DENEMARKEN

DE BONDSREPUBLIC DUITSLAND

DE HELLEENSE REPUBLIEK

HET KONINKRIJK SPANJE

DE FRANSE REPUBLIEK

IERLAND

DE ITALIAANSE REPUBLIEK

HET GROOTHERTOGDOM LUXEMBURG

HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

DE REPUBLIEK OOSTENRIJK

DE PORTUGESE REPUBLIEK

DE REPUBLIEK FINLAND

HET KONINKRIJK ZWEDEN

HET VERENIGD KONINKRIJK VAN GROOT-BRITTANNIË EN NOORD-IERLAND

en

van de EUROPESE GEMEENSCHAP

enerzijds, en

van de ZWITSERSE BONDSSTAAT

anderzijds,

bijeengekomen te Luxemburg, op 21 juni 1999, voor de ondertekening van de overeenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en haar lidstaten, enerzijds, en de Zwitserse Bondsstaat, anderzijds, over het vrije verkeer van personen hebben de volgende gemeenschappelijke verklaringen aangenomen die aan deze slotakte zijn gehecht:

- gemeenschappelijke verklaring over een algemene liberalisering van de dienstverlening,
- gemeenschappelijke verklaring over de pensioenen van gepensioneerde ambtenaren van de instellingen van de Europese Gemeenschap die in Zwitserland verblijven,
- gemeenschappelijke verklaring over de toepassing van de overeenkomst,
- gemeenschappelijke verklaring over de toekomstige verdere onderhandelingen.

Zij hebben tevens akte genomen van de onderstaande verklaringen die aan deze slotakte zijn gehecht.

- verklaring van Zwitserland over de verlenging van de overeenkomst,
- verklaring van Zwitserland over het migratie- en asielbeleid,
- verklaring van Zwitserland over de erkenning van architectendiploma's,
- verklaring van de Europese Gemeenschap en haar lidstaten over de artikelen 1 en 17 van Bijlage I,
- verklaring over het bijwonen door Zwitserland van vergaderingen van comités en commissies.

Hecho en Luxemburgo, el veintiuno de junio de mil novecientos noventa y nueve.

Udfærdiget i Luxembourg den enogtyvende juni nitten hundrede og nioghalvfems.

Geschehen zu Luxemburg am einundzwanzigsten Juni neunzehnhundertneunundneunzig.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις είκοσι μία Ιουνίου χίλια εννιακόσια ενενήντα εννέα.

Done at Luxembourg on the twenty-first day of June in the year one thousand nine hundred and ninety-nine.

Fait à Luxembourg, le vingt-et-un juin mil neuf cent quatre-vingt dix-neuf.

Fatto a Lussemburgo, addì ventuno giugno millenovecentonovantanove.

Gedaan te Luxemburg, de eenentwintigste juni negentienhonderd negennegentig.

Feito em Luxemburgo, em vinte e um de Junho de mil novecentos e noventa e nove.

Tehty Luxemburgissa kahdentenakymmenentenäensimmäisenä päivänä kesäkuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentähdeksän.

Som skedde i Luxemburg den tjugoförsta juni nittonhundraiontio.

Pour le Royaume de Belgique
Voor het Koninkrijk België
Für das Königreich Belgien



Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Diese Unterschrift verbindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

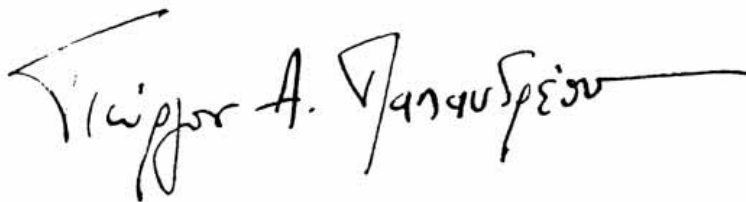
På Kongeriget Danmarks vegne



Für die Bundesrepublik Deutschland

Handwritten signature in cursive script, appearing to read 'J. Fischer'.

Για την Ελληνική Δημοκρατία

Handwritten signature in Greek cursive script, appearing to read 'Vangelis A. Vassiliadis'.

Por el Reino de España

Handwritten signature in cursive script, appearing to be a stylized signature.

Pour la République française

Handwritten signature in cursive script, appearing to be a stylized signature.

Thar cheann Na hÉireann
For Ireland

Handwritten signature in cursive script, appearing to be a stylized signature.

Per la Repubblica italiana



Pour le Grand-Duché de Luxembourg



Voor het Koninkrijk der Nederlanden



Für die Republik Österreich



Pela República Portuguesa



Suomen tasavallan puolesta
För Republiken Finland



För Konungariket Sverige



For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland



Por la Comunidad Europea
For Det Europæiske Fællesskab
Für die Europäische Gemeinschaft
Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
For the European Community
Pour la Communauté européenne
Per la Comunità europea
Voor de Europese Gemeenschap
Pela Comunidade Europeia
Euroopan yhteisön puolesta
På Europeiska gemenskapens vägnar



Für der schweizerischen Eidgenossenschaft
Pour la Confédération suisse
Per la Confederazione svizzera

D. Lauby

Hein

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING**over een algemene liberalisering van de dienstverlening**

De overeenkomstsluitende partijen verbinden zich ertoe zo spoedig mogelijk onderhandelingen te openen over een algemene liberalisering van de dienstverlening op basis van het acquis communautaire.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING**over de pensioenen van gepensioneerde ambtenaren van de Instellingen van de Europese Gemeenschappen die in Zwitserland verblijven**

De Commissie van de Europese Gemeenschappen en Zwitserland verbinden zich ertoe een adequate oplossing te zoeken voor het probleem van de dubbele belastingheffing van de pensioenen van gepensioneerde ambtenaren van de Instellingen van de Europese Gemeenschappen die in Zwitserland verblijven.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING**over de toepassing van de overeenkomst**

De overeenkomstsluitende partijen nemen de nodige maatregelen teneinde het acquis communautaire toe te passen op onderdanen van de andere overeenkomstsluitende partij overeenkomstig de tussen hen gesloten overeenkomst.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING**over toekomstige verdere onderhandelingen**

De Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat verklaren voornemens te zijn onderhandelingen te openen over sluiting van overeenkomsten betreffende onderwerpen van gemeenschappelijk belang, zoals de herziening van Protocol nr. 2 bij de vrijhandelsovereenkomst van 1972 en de deelname van Zwitserland aan bepaalde communautaire programma's op het gebied van opleidingen, jeugdzaken, media, statistiek en milieu. De voorbereidingen voor die onderhandelingen moeten binnen korte tijd na de afronding van de thans lopende bilaterale onderhandelingen beginnen.

VERKLARING VAN ZWITSERLAND**over de verlenging van de overeenkomst**

Zwitserland verklaart dat het in de loop van het zevende jaar van de toepassing van de Overeenkomst volgens zijn interne procedures zijn standpunt over de verlenging daarvan zal bepalen.

VERKLARING VAN ZWITSERLAND**over het migratie- en asielbeleid**

Zwitserland bevestigt zijn wil om de samenwerking met de EU en haar lidstaten op het gebied van het migratie- en asielbeleid te versterken. Met het oog daarop is Zwitserland bereid deel te nemen aan een coördinatiesysteem van de EU inzake asielaanvragen en stelt het voor onderhandelingen aan te gaan om te komen tot de sluiting van een nevenovereenkomst bij de Overeenkomst van Dublin (Overeenkomst betreffende de vaststelling van de staat die verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielverzoek dat bij een van de lidstaten van de Europese Gemeenschappen wordt ingediend, op 15 juni 1990 te Dublin ondertekend).

VERKLARING VAN ZWITSERLAND**over de erkenning van architectendiploma's**

Zwitserland zal het gemengd comité van de overeenkomst inzake het vrij verkeer van personen, zodra het is ingesteld, voorstellen om in bijlage III van de overeenkomst inzake het vrij verkeer van personen de architectendiploma's van de Zwitserse gespecialiseerde hogescholen op te nemen overeenkomstig het bepaalde in Richtlijn 85/384/EEG van 10 juni 1986.

VERKLARING VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAP EN HAAR LIDSTATEN**over de artikelen 1 en 17 van bijlage I**

De Europese Gemeenschap en haar lidstaten verklaren dat de artikelen 1 en 17 van bijlage I bij de Overeenkomst geen afbreuk doen aan de communautaire wetgeving betreffende de voorwaarden voor de uitzending in het kader van grensoverschrijdende dienstverlening van werknemers die onderdaan zijn van een derde land.

VERKLARING**over het bijwonen door Zwitserland van vergaderingen van comités en commissies**

De Raad komt overeen dat de vertegenwoordigers van Zwitserland, als waarnemers en voor de punten die hen betreffen, de vergaderingen van de volgende comités, commissies en groepen van deskundigen bijwonen:

- comités en commissies voor onderzoeksprogramma's, waaronder het Comité voor wetenschappelijk en technisch onderzoek (CREST);
- Administratieve Commissie voor de sociale zekerheid van migrerende werknemers;
- coördinatiegroep voor de wederzijdse erkenning van diploma's van het hoger onderwijs;
- raadgevende comités voor de luchtvaart en voor de toepassing van de mededingingsvoorschriften in het luchtvervoer.

De stemming in deze commissies en comités wordt door de vertegenwoordigers van Zwitserland niet bijgewoond.

In het geval van andere commissies en comités die onderwerpen behandelen waarop deze Overeenkomsten van toepassing zijn en op welk gebied Zwitserland ofwel de communautaire wetgeving heeft overgenomen of gelijkwaardige wetgeving toepast, raadpleegt de Commissie de deskundigen van Zwitserland overeenkomstig het bepaalde in artikel 100 van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte.

OVEREENKOMST**tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake luchtvervoer**

DE ZWITSERSE BONDSSTAAT,

hierna „Zwitserland” te noemen, enerzijds,

en

DE EUROPESE GEMEENSCHAP,

hierna „de Gemeenschap” te noemen, anderzijds,

hierna „de Overeenkomstsluitende partijen” te noemen,

ZICH BEWUST ZIJNDE van het geïntegreerde karakter van de internationale burgerluchtvaart en verlangende dat de voorschriften voor het intra-Europese luchtvervoer worden geharmoniseerd;

VERLANGENDE voor het door de Gemeenschap en Zwitserland bestreken gebied regels voor de burgerluchtvaart vast te stellen die geen afbreuk doen aan de regels die zijn vervat in het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, hierna „het EG-Verdrag” te noemen, en met name aan de huidige bevoegdheden van de Gemeenschap uit hoofde van artikelen 81 en 82 van het EG-Verdrag en de daarvan afgeleide mededingingsregels;

ERMEE INSTEMMENDE dat het aangewezen is die regels te baseren op de wetgeving die binnen de Gemeenschap op het ogenblik van ondertekening van deze overeenkomst van toepassing is;

VERLANGENDE om, met volledige eerbiediging van de onafhankelijkheid van de rechtbanken, uiteenlopende interpretaties te voorkomen en te komen tot een zo uniform mogelijke interpretatie van de bepalingen van deze overeenkomst en de overeenkomstige bepalingen van het Gemeenschapsrecht die grotendeels zijn overgenomen in deze overeenkomst,

ZIJN ALS VOLGT OVEREENGEKOMEN:

HOOFDSTUK 1**Doelstellingen***Artikel 1*

1. Deze overeenkomst stelt voor de Overeenkomstsluitende partijen regels vast op het gebied van de burgerluchtvaart. Deze bepalingen doen geen afbreuk aan de regels die zijn vervat in het EG-Verdrag en met name aan de huidige bevoegdheden van de Gemeenschap uit hoofde van de mededingingsregels en de uitvoeringsbepalingen daarvan alsook uit hoofde van alle relevante wetgeving van de Gemeenschap die in de bijlage bij deze overeenkomst is vermeld.

2. Met dit doel zijn de in deze overeenkomst en in de in bijlage vermelde verordeningen en richtlijnen opgenomen bepalingen van toepassing onder de hierna genoemde voorwaarden. Voor zover die bepalingen inhoudelijk identiek zijn met de desbetreffende regels van het EG-Verdrag en met besluiten die ter uitvoering van dat Verdrag zijn aangenomen, worden zij bij hun tenuitvoerlegging en toepassing geïnterpreteerd in overeenstemming met de relevante uitspraken van het Hof van Justitie en de besluiten van de Commissie van de Europese Gemeenschappen die van voor de datum van ondertekening van deze overeenkomst dateren. De uitspraken en besluiten die van na de ondertekening van deze overeenkomst dateren worden ter kennis gebracht van Zwitserland. Op verzoek van een van de Overeenkomstsluitende partijen worden de gevolgen van laatstgenoemde uitspraken en besluiten met het oog op de goede werking van deze overeenkomst door het Gemengd Comité vastgesteld.

Artikel 2

De bepalingen van deze overeenkomst en haar bijlage zijn van toepassing voor zover zij betrekking hebben op het luchtvervoer of op aangelegenheden die rechtstreeks verband houden met het luchtvervoer en die in de bijlage bij deze overeenkomst zijn vermeld.

HOOFDSTUK 2**Algemene bepalingen***Artikel 3*

Voor de toepassing van deze overeenkomst en onverminderd bijzondere bepalingen die daarin zijn opgenomen, is elke discriminatie op grond van de nationaliteit verboden.

Artikel 4

Voor de toepassing van deze overeenkomst en onverminderd de bepalingen van Verordening (EEG) nr. 2407/92 van de Raad, als opgenomen in de bijlage bij deze overeenkomst, gelden geen beperkingen ten aanzien van de vrijheid van vestiging van onderdanen van een lidstaat van de EG of Zwitserland op het grondgebied van een van die staten. Dit geldt ook voor de oprichting van agentschappen, filialen en dochterondernemingen door onderdanen van een lidstaat van de EG of Zwitserland die op het grondgebied van een van die staten zijn gevestigd. De vrijheid van vestiging omvat het recht op de toegang tot werkzaamheden anders dan in loondienst en de uitoefening daarvan alsmede de oprichting en het beheer van ondernemingen, en met name van vennootschappen in de zin van de tweede alinea van artikel 58, overeenkomstig de bepalingen welke door de wetgeving van het land van vestiging voor de eigen onderdanen zijn vastgesteld.

Artikel 5

1. De vennootschappen welke in overeenstemming met de wetgeving van een lidstaat of Zwitserland zijn opgericht en welke hun statutaire zetel, hun hoofdbestuur of hun hoofdvestiging binnen de Gemeenschap of Zwitserland hebben, worden voor de toepassing van deze overeenkomst gelijkgesteld met de natuurlijke personen die onderdaan zijn van de lidstaten of Zwitserland.

2. Onder „vennootschappen” worden verstaan maatschappijen naar burgerlijk recht of handelsrecht, de coöperatieve verenigingen of vennootschappen daaronder begrepen, en de overige rechtspersonen naar publiek- of privaatrecht, met uitzondering van vennootschappen welke geen winst beogen.

Artikel 6

De artikelen 4 en 5 zijn, wanneer het om een Overeenkomstsluitende partij gaat, niet van toepassing op de werkzaamheden die op het grondgebied van die Overeenkomstsluitende partij verband houden, ook indien slechts incidenteel, met de uitoefening van het openbare gezag.

Artikel 7

De artikelen 4 en 5 en de op grond daarvan genomen maatregelen doen geen afbreuk aan de toepasbaarheid van door wettelijke en bestuursrechtelijke maatregelen vastgestelde bepalingen waarbij voor vreemdelingen om redenen van openbare orde, openbare veiligheid en volksgezondheid in een speciale regeling wordt voorzien.

Artikel 8

1. Onverenigbaar met deze overeenkomst en verboden zijn alle overeenkomsten tussen ondernemingen, alle besluiten van ondernemersverenigingen en alle onderling afgestemde feitelijke gedragingen welke de handel tussen de overeenkomstsluitende partijen ongunstig kunnen beïnvloeden en ertoe strekken of ten gevolge hebben dat de mededinging binnen het door deze overeenkomst bestreken grondgebied wordt verhinderd, beperkt of vervalst en met name die welke bestaan in:

- a) het rechtstreeks of zijdelings bepalen van de aan- of verkoopprijzen of van andere contractuele voorwaarden,
- b) het beperken of controleren van de productie, de afzet, de technische ontwikkeling of de investeringen,
- c) het verdelen van de markten of van de voorzieningsbronnen,
- d) het ten opzichte van handelspartners toepassen van ongelijke voorwaarden bij gelijkwaardige prestaties, hun daarmee nadeel berokkenend bij de mededinging,
- e) het afhankelijk stellen van het sluiten van overeenkomsten van de aanvaarding door de handelspartners van bijkomende prestaties welke naar hun aard of volgens het handelsgebruik geen verband houden met het onderwerp van deze overeenkomsten.

2. De krachtens dit artikel verboden overeenkomsten of besluiten zijn van rechtswege nietig.

3. De bepalingen van lid 1 van dit artikel kunnen echter buiten toepassing worden verklaard

- voor elke overeenkomst of groep van overeenkomsten tussen ondernemingen,
- voor elk besluit of groep van besluiten van ondernemersverenigingen, en
- voor elke onderling afgestemde feitelijke gedraging of groep van gedragingen

die bijdragen tot verbetering van de productie of van de verdeling der producten of tot verbetering van de technische of economische vooruitgang, mits een billijk aandeel in de daaruit voortvloeiende voordelen de gebruikers ten goede komt, en zonder nochtans aan de betrokken ondernemingen

- a) beperkingen op te leggen welke voor het bereiken van deze doelstellingen niet onmisbaar zijn,
- b) de mogelijkheid te geven, voor een wezenlijk deel van de betrokken producten de mededinging uit te schakelen.

Artikel 9

Onverenigbaar met de deze overeenkomst en verboden, voor zover de handel tussen de overeenkomstsluitende partijen daardoor ongunstig kan worden beïnvloed, is het, dat een of meer ondernemingen misbruik maken van een machtspositie op het door deze overeenkomst bestreken grondgebied of op een wezenlijk deel daarvan.

Dit misbruik kan met name bestaan in:

- a) het rechtstreeks of zijdelings opleggen van onbillijke aan- of verkoopprijzen of van andere onbillijke contractuele voorwaarden,
- b) het beperken van de productie, de afzet of de technische ontwikkeling ten nadele van de verbruikers,
- c) het toepassen ten opzichte van handelspartners van ongelijke voorwaarden bij gelijkwaardige prestaties, hun daarmee nadeel berokkenend bij de mededinging,
- d) het feit dat het sluiten van overeenkomsten afhankelijk wordt gesteld van het aanvaarden door de handelspartners van bijkomende prestaties, welke naar hun aard of volgens het handelsgebruik geen verband houden met het onderwerp van deze overeenkomsten.

Artikel 10

Alle overeenkomsten, besluiten en onderling afgestemde feitelijke gebruiken welke ertoe strekken of ten gevolge hebben dat de mededinging wordt verhinderd, beperkt of vervalst, evenals alle gevallen van misbruik van een machtspositie, welke uitsluitend de handel binnen Zwitserland ongunstig kunnen beïnvloeden, vallen onder het Zwitserse recht en blijven tot de bevoegdheid van de Zwitserse autoriteiten behoren.

Artikel 11

1. De bepalingen van artikel 8 en 9 worden toegepast en concentraties van ondernemingen worden gecontroleerd door de instellingen van de Gemeenschap in overeenstemming met het Gemeenschapsrecht vermeld in de bijlage bij deze overeenkomst, met inachtneming van de behoefte aan intensieve samenwerking tussen de instellingen van de Gemeenschap en de Zwitserse autoriteiten.

2. De Zwitserse autoriteiten beslissen, in overeenstemming met de bepalingen van artikel 8 en 9, over de toelaatbaarheid van mededingingsregelingen en over het misbruik maken van een machtspositie met betrekking tot routes tussen Zwitserland en derde landen.

Artikel 12

1. De overeenkomstsluitende partijen zien erop toe dat met betrekking tot de openbare bedrijven en de ondernemingen waaraan de EG-lidstaten of Zwitserland bijzondere of uitsluitende rechten verlenen, geen enkele maatregel wordt genomen of gehandhaafd welke in strijd is met de regels van deze overeenkomst.

2. De ondernemingen belast met het beheer van diensten van algemeen economisch belang of die het karakter dragen van een fiscaal monopolie, vallen onder de regels van deze overeenkomst, met name onder de mededingingsregels, voor zover de toepassing daarvan de vervulling, in feite of in rechte, van de hun toevertrouwde bijzondere taak niet verhindert. De ontwikkeling van het handelsverkeer mag niet worden beïnvloed in een mate die strijdig is met het belang van de overeenkomstsluitende partijen.

Artikel 13

1. Behoudens de afwijkingen waarin deze overeenkomst voorziet, zijn steunmaatregelen van Zwitserland of een EG-lidstaat dan wel steunmaatregelen in welke vorm ook met staatsmiddelen bekostigd, die de mededinging door begunstiging van bepaalde ondernemingen of bepaalde producties vervalsen of dreigen te vervalsen, onverenigbaar met deze overeenkomst, voor zover deze steun het handelsverkeer tussen de overeenkomstsluitende partijen ongunstig beïnvloedt.

2. Met deze overeenkomst zijn verenigbaar:

- a) steunmaatregelen van sociale aard aan individuele verbruikers op voorwaarde dat deze toegepast worden zonder onderscheid naar de oorsprong van de producten,
- b) steunmaatregelen tot herstel van de schade veroorzaakt door natuurrampen of andere buitengewone gebeurtenissen.

3. Als verenigbaar met deze overeenkomst kunnen worden beschouwd:

- a) steunmaatregelen ter bevordering van de economische ontwikkeling van streken waarin de levensstandaard abnormaal laag is of waar een ernstig gebrek aan werkgelegenheid heerst,
- b) steunmaatregelen om de verwezenlijking van een belangrijk project van gemeenschappelijk Europees belang te bevorderen of een ernstige verstoring in de economie van een overeenkomstsluitende partij op te heffen,
- c) steunmaatregelen om de ontwikkeling van bepaalde vormen van economische bedrijvigheid of van bepaalde regionale economieën te vergemakkelijken, mits de voorwaarden waaronder het handelsverkeer plaatsvindt daarvoor niet zodanig worden veranderd dat het gemeenschappelijk belang wordt geschaad.

Artikel 14

De Commissie en de Zwitserse autoriteiten onderwerpen de materies bedoeld in artikel 12 en de in respectievelijk de EG-lidstaten en Zwitserland bestaande steunregelingen aan een voortdurend onderzoek. Elke overeenkomstsluitende partij ziet erop toe dat de andere overeenkomstsluitende partij in kennis wordt gesteld van alle procedures welke ter vrijwaring van de naleving van de voorschriften van artikelen 12 en 13 op gang worden gebracht, en zo nodig opmerkingen kan indienen vóórdat definitieve beslissingen worden genomen. Op verzoek van een overeenkomstsluitende partij bespreekt het Gemengd Comité alle passende maatregelen welke in verband met het doel en de werking van deze overeenkomst nodig zijn.

HOOFDSTUK 3

Vervoersrechten*Artikel 15*

1. Met inachtneming van het bepaalde in Verordening (EEG) nr. 2408/92 van de Raad, zoals opgenomen in de bijlage bij deze overeenkomst:

- worden aan communautaire en Zwitserse luchtvaartmaatschappijen vervoersrechten verleend tussen ongeacht welk punt in Zwitserland en ongeacht welk punt in de Gemeenschap;
- worden twee jaar na de van kracht wordende van deze overeenkomst aan Zwitserse luchtvaartmaatschappijen vervoersrechten verleend tussen punten in verschillende lidstaten van de EG.

2. Voor de toepassing van lid 1:

- wordt onder „communautaire luchtvaartmaatschappij” verstaan een luchtvaartmaatschappij die haar hoofdvestiging en, in voorkomend geval, haar statutaire zetel in de Gemeenschap heeft en in het bezit is van een exploitatievergunning overeenkomstig het bepaalde in Verordening (EEG) nr. 2407/92 van de Raad, zoals opgenomen in de bijlage bij deze overeenkomst;

— wordt onder „Zwitserse luchtvaartmaatschappij” verstaan een luchtvaartmaatschappij die haar hoofdvestiging en, in voorkomend geval, haar statutaire zetel in Zwitserland heeft en in het bezit is van een exploitatievergunning overeenkomstig het bepaalde in Verordening (EEG) nr. 2407/92 van de Raad, zoals opgenomen in de bijlage bij deze overeenkomst.

3. De overeenkomstsluitende partijen starten vijf jaar na de van kracht worden van deze overeenkomst onderhandelingen over de eventuele uitbreiding van het toepassingsgebied van dit artikel tot vervoersrechten tussen punten in Zwitserland en punten in de lidstaten van de EG.

Artikel 16

De bepalingen van dit hoofdstuk hebben voorrang op de ter zake dienende bepalingen van bestaande bilaterale overeenkomsten tussen Zwitserland en de lidstaten van de EG. De uitoefening van bestaande vervoersrechten die voortvloeien uit deze bilaterale overeenkomsten en waarop artikel 15 niet van toepassing is, kan evenwel worden voortgezet, mits er geen sprake is van discriminatie op grond van nationaliteit en de mededinging niet wordt verstoord.

HOOFDSTUK 4

Tenuitvoerlegging van de overeenkomst

Artikel 17

De overeenkomstsluitende partijen treffen alle algemene of bijzondere maatregelen teneinde te voldoen aan de verplichtingen voortvloeiende uit deze overeenkomst en onthouden zich van maatregelen die de verwezenlijking van de doelstellingen van deze overeenkomst in gevaar brengen.

Artikel 18

1. Onverminderd lid 2 en de bepalingen van hoofdstuk 2, is elke overeenkomstsluitende partij op haar grondgebied verantwoordelijk voor de goede tenuitvoerlegging van deze overeenkomst en met name de in de bijlage opgenomen verordeningen en richtlijnen.

2. In gevallen die afbreuk kunnen doen aan in het kader van hoofdstuk 3 toe te stane luchtdiensten genieten de instellingen van de Gemeenschap de hun krachtens de bepalingen van de verordeningen en richtlijnen verleende bevoegdheden, de uitoefening waarvan in de bijlage uitdrukkelijk wordt bevestigd. In gevallen waarin Zwitserland maatregelen met een milieukarakter in het kader van hetzij artikel 8, lid 2, hetzij artikel 9 van Verordening (EEG) nr. 2408/92 van de Raad heeft getroffen of voornemens is te treffen, beslist het Gemengd Comité, op verzoek van een van de overeenkomstsluitende partijen, of deze maatregelen in overeenstemming met deze overeenkomst zijn.

3. Elke tenuitvoerleggingsmaatregel krachtens de leden 1 en 2 wordt overeenkomstig artikel 19 uitgevoerd.

Artikel 19

1. Elke overeenkomstsluitende partij verstrekt de andere overeenkomstsluitende partij in het geval van onderzoeken naar mogelijke overtredingen die die andere overeenkomstsluitende partij instelt krachtens haar in deze overeenkomst vastgestelde respectieve bevoegdheden, alle noodzakelijke informatie en bijstand.

2. Wanneer de communautaire instellingen uit hoofde van de hun door deze overeenkomst verleende bevoegdheden besluiten nemen ten aanzien van zaken die van belang voor Zwitserland zijn en die de Zwitserse autoriteiten of Zwitserse ondernemingen aangaan, worden de Zwitserse autoriteiten hiervan volledig in kennis gesteld en wordt hun de gelegenheid geboden hun commentaar te geven voordat er een eindbeslissing wordt genomen.

Artikel 20

Alle geschilpunten betreffende de geldigheid van besluiten van de instellingen van de Gemeenschap genomen op basis van hun bevoegdheden krachtens deze overeenkomst, vallen onder de uitsluitende bevoegdheid van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen.

HOOFDSTUK 5

Gemengd Comité

Artikel 21

1. Er wordt een comité ingesteld, bestaande uit vertegenwoordigers van de overeenkomstsluitende partijen, dat bekend zal staan onder de naam „Comité Luchtvervoer Gemeenschap/Zwitserland” (hierna „Gemengd Comité” genoemd), dat belast wordt met het beheer en de correcte toepassing van de Overeenkomst. Het Gemengd Comité doet daartoe aanbevelingen en neemt besluiten in de gevallen waarin de Overeenkomst voorziet. De besluiten van het Gemengd Comité worden door de overeenkomstsluitende partijen volgens hun eigen regels uitgevoerd. Het Gemengd Comité handelt in onderlinge overeenstemming.

2. Met het oog op de correcte tenuitvoerlegging van de Overeenkomst wisselen de overeenkomstsluitende partijen informatie uit en plegen zij op verzoek van een der overeenkomstsluitende partijen overleg in het Gemengd comité.

3. Het Gemengd Comité stelt bij besluit zijn reglement van orde op, waarin onder meer voorschriften voor het bijeenroepen van de vergadering, de aanwijzing van de voorzitter en de vaststelling van diens taken zijn vervat.

4. Het Gemengd Comité komt bijeen wanneer daaraan behoefte bestaat, doch ten minste éénmaal per jaar. Elke overeenkomstsluitende partij kan een verzoek indienen om een vergadering te beleggen.

5. Het Gemengd Comité kan besluiten werkgroepen op te richten om zich bij de uitvoering van zijn taken te laten bijstaan.

Artikel 22

1. Besluiten van het Gemengd Comité zijn voor de overeenkomstsluitende partijen bindend.

2. Indien een overeenkomstsluitende partij van oordeel is dat een besluit van het Gemengd Comité door de andere overeenkomstsluitende partij niet naar behoren wordt uitgevoerd, kan eerstgenoemde verzoeken om bespreking van het vraagstuk in het Gemengd Comité. Kan het Gemengd Comité het vraagstuk niet oplossen binnen twee maanden nadat het aan hem is voorgelegd, dan kan de betrokken overeenkomstsluitende partij voor een periode van niet meer dan zes maanden passende tijdelijke vrijwaringsmaatregelen nemen overeenkomstig artikel 31 van deze Overeenkomst.

3. De besluiten van het Gemengd Comité worden gepubliceerd in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* en in de Officiële Verzameling van bondswetgeving (Amtliche Sammlung des Bundesrechts / Recueil officiel des lois fédérales / Raccolta ufficiale delle leggi federali) van Zwitserland. Bij elk besluit wordt de datum van tenuitvoerlegging in de overeenkomstsluitende partijen vermeld alsmede andere gegevens die voor het bedrijfsleven van belang kunnen zijn. De besluiten worden indien nodig aan de overeenkomstsluitende partijen voorgelegd ter bekrachtiging of goedkeuring volgens de eigen procedures.

4. De overeenkomstsluitende partijen stellen elkaar van de voltooiing van deze formaliteit in kennis. Indien deze kennisgeving niet binnen twaalf maanden na de goedkeuring van een besluit door het Gemengd Comité heeft plaatsgevonden, is lid 5 van overeenkomstige toepassing.

5. Onverminderd het bepaalde in lid 2 kunnen de overeenkomstsluitende partijen, indien het Gemengd Comité niet binnen zes maanden nadat een vraagstuk aan het Comité is voorgelegd een besluit heeft genomen, overeenkomstig artikel 31 passende tijdelijke vrijwaringsmaatregelen nemen voor een periode van niet meer dan zes maanden.

6. Met betrekking tot wetgeving als bedoeld in artikel 23, die goedgekeurd is tussen de datum van ondertekening en de datum van inwerkingtreding van deze Overeenkomst en waarvan de andere overeenkomstsluitende partij in kennis is gesteld, wordt de datum van ontvangst van de gegevens beschouwd als de datum van voorlegging als bedoeld in lid 5. Het Gemengd Comité mag niet eerder dan twee maanden na de inwerkingtreding van de Overeenkomst een besluit nemen.

HOOFDSTUK 6

Nieuwe wetgeving

Artikel 23

1. Deze Overeenkomst doet geen afbreuk aan het recht van iedere overeenkomstsluitende partij om, in overeenstemming met het beginsel van non-discriminatie en de bepalingen van deze Overeenkomst, haar wetgeving betreffende een vraagstuk waarop deze Overeenkomst van toepassing is eenzijdig te wijzigen.

2. Wanneer een overeenkomstsluitende partij nieuwe wetgeving opstelt, vraagt zij deskundigen van de andere overeenkomstsluitende partij informeel om advies. Gedurende de periode tot de formele goedkeuring van de nieuwe wet houden de overeenkomstsluitende partijen elkaar zo veel mogelijk op de hoogte en plegen zij nauw overleg. Op verzoek van een overeenkomstsluitende partij kunnen in het Gemengd Comité verkennende besprekingen worden gehouden.

3. Wanneer een overeenkomstsluitende partij een wijziging van haar wetgeving heeft vastgesteld, stelt zij de andere overeenkomstsluitende partij daarvan in kennis, uiterlijk acht dagen na de publicatie in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* of de Officiële Verzameling van bondswetgeving van Zwitserland. Op verzoek van een overeenkomstsluitende partij vindt, uiterlijk zes weken na de datum van het verzoek, in het Gemengd Comité een gedachtewisseling plaats over de gevolgen van de wijziging voor de goede werking van de Overeenkomst.

4. Het Gemengd Comité handelt in dat geval als volgt:

- het neemt een besluit tot wijziging van de bijlage bij de Overeenkomst of stelt, indien nodig, wijziging van de Overeenkomst voor, teneinde daarin, indien nodig op basis van wederkerigheid, de in de betrokken wetgeving aangebrachte wijzigingen te integreren;
- of het neemt een besluit waarin wordt bepaald dat de in de betrokken wetgeving aangebrachte wijzigingen in overeenstemming worden geacht met de goede werking van de Overeenkomst;
- of het besluit tot een andere maatregel om de goede werking van de Overeenkomst te waarborgen.

HOOFDSTUK 7

Derde landen en internationale organisaties

Artikel 24

De overeenkomstsluitende partijen plegen, op verzoek van een der partijen, zo spoedig mogelijk overleg, overeenkomstig de procedure van de artikelen 25, 26 en 27:

- a) over luchtvervoersvraagstukken die tot het werkterrein behoren van internationale organisaties, en

- b) over de verschillende aspecten van de mogelijke ontwikkelingen in de betrekkingen tussen de overeenkomstsluitende partijen en derde landen op het gebied van het luchtvervoer, alsmede over de werking van de voornaamste onderdelen van op dit gebied gesloten bilaterale of multilaterale overeenkomsten.

Het overleg vindt plaats binnen een maand na indiening van het verzoek of, in dringende gevallen, zo spoedig mogelijk.

Artikel 25

1. Het voornaamste doel van het in artikel 24, onder a), bedoelde overleg is:

- a) gezamenlijk vast te stellen of de betrokken vraagstukken problemen van gemeenschappelijk belang doen ontstaan, alsmede
- b) afhankelijk van de aard van deze problemen:
- gezamenlijk vast te stellen of de activiteiten van de overeenkomstsluitende partijen in de betrokken internationale organisaties gecoördineerd moeten worden, of
 - gezamenlijk vast te stellen welke eventuele andere aanpak passend is.

2. De overeenkomstsluitende partijen wisselen zo spoedig mogelijk alle informatie uit die van belang is met het oog op de in lid 1 genoemde doelstellingen.

Artikel 26

1. Het voornaamste doel van het in artikel 24, onder b), bedoelde overleg is relevante vraagstukken te onderzoeken en na te gaan welke aanpak eventueel wenselijk is.

2. Met het oog op het in lid 1 bedoelde overleg houden de overeenkomstsluitende partijen elkaar op de hoogte van mogelijke ontwikkelingen op het gebied van het luchtvervoer en met betrekking tot de werking van op dit gebied gesloten bilaterale of multilaterale overeenkomsten.

Artikel 27

1. Het in de artikelen 24, 25 en 26 bedoelde overleg vindt plaats in het kader van het Gemengd Comité.

2. Indien een Overeenkomst tussen een der overeenkomstsluitende partijen en een derde land of een internationale organisatie de belangen van de andere overeenkomstsluitende partij schaadt, kan laatstgenoemde partij, onverminderd de bepalingen van Verordening (EEG) nr. 2408/92 van de Raad, als opgenomen in de bijlage, passende tijdelijke vrijwaringsmaatregelen nemen op het gebied van de markttoegang, ter handhaving van het evenwicht van deze overeenkomst. Dergelijke maatregelen worden echter slechts goedgekeurd na overleg over dit vraagstuk in het Gemengd Comité.

HOOFDSTUK 8

Slotbepalingen

Artikel 28

Vertegenwoordigers, deskundigen en andere personen die in dienst zijn van de overeenkomstsluitende partijen, mogen, zelfs na beëindiging van hun activiteiten, geen informatie openbaar maken die zij hebben verkregen in het kader van deze overeenkomst, waarop de geheimhoudingsplicht van toepassing is.

Artikel 29

Elke overeenkomstsluitende partij mag geschillen betreffende de toepassing of de interpretatie van deze Overeenkomst voorleggen aan het Gemengd Comité. Het Gemengd Comité tracht deze geschillen te beslechten. Het Gemengd Comité dient over alle informatie te kunnen beschikken die noodzakelijk is voor een grondig onderzoek van de situatie, teneinde een aanvaardbare oplossing te vinden. Daartoe onderzoekt het Gemengd Comité alle mogelijkheden om de goede werking van deze Overeenkomst te verzekeren. De bepalingen van dit artikel zijn niet van toepassing op vraagstukken die onder de exclusieve bevoegdheid vallen van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, overeenkomstig artikel 20.

Artikel 30

1. Indien een van de overeenkomstsluitende partijen een herziening wenst van de bepalingen van deze Overeenkomst, stelt zij het Gemengd Comité van deze wens in kennis. De wijziging van deze Overeenkomst wordt van kracht na voltooiing van de respectieve interne procedures.

2. Het Gemengd Comité kan, op voorstel van een van de overeenkomstsluitende partijen en overeenkomstig artikel 23, besluiten tot wijziging van de bijlage.

Artikel 31

Indien een van de overeenkomstsluitende partijen weigert te voldoen aan een uit deze Overeenkomst voortvloeiende verplichting, kan de andere overeenkomstsluitende partij, onverminderd artikel 22 en na voltooiing van eventuele andere van toepassing zijnde procedures waarin in de Overeenkomst is voorzien, passende tijdelijke vrijwaringsmaatregelen nemen, ter handhaving van het evenwicht van deze overeenkomst.

Artikel 32

De bijlage bij deze Overeenkomst vormt een integrerend deel daarvan.

Artikel 33

Onverminderd artikel 16, vervangt deze Overeenkomst de relevante bepalingen van geldende bilaterale regelingen tussen enerzijds Zwitserland en anderzijds de lidstaten van de Europese Gemeenschappen betreffende vraagstukken die onder deze Overeenkomst en de bijlage daarbij vallen.

Artikel 34

Deze Overeenkomst is enerzijds van toepassing op de gebieden waar het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap van toepassing is en onder de in dat Verdrag neergelegde voorwaarden en anderzijds op het grondgebied van de Zwitserse Bondsstaat.

Artikel 35

1. Ingeval van opzegging van deze overeenkomst, overeenkomstig de bepalingen van artikel 36, lid 4, zijn luchtdiensten die op de datum van verstrijken van deze Overeenkomst worden verricht overeenkomstig de bepalingen van artikel 15, toegestaan tot het einde van de dienstregelingsperiode waarin de datum van verstrijken van deze Overeenkomst valt.

2. De rechten en verplichtingen die door ondernemingen worden verworven op grond van de artikelen 4 en 5 van deze Overeenkomst en de bepalingen van Verordening (EEG) nr. 2407/92 van de Raad, als opgenomen in de bijlage bij deze overeenkomst, worden niet aangetast door de opzegging van deze Overeenkomst overeenkomstig artikel 36, lid 4.

Artikel 36

1. Deze Overeenkomst wordt door de overeenkomstsluitende partijen volgens hun eigen procedures bekrachtigd of goedgekeurd. Deze Overeenkomst treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand volgende op de datum waarop de laatste overeenkomstsluitende partij kennis heeft gegeven van de nederlegging van de akten van bekrachtiging of goedkeuring voor elk van de volgende overeenkomsten:

- Overeenkomst op het gebied van het luchtvervoer,
- Overeenkomst op het gebied van het spoor- en wegvervoer,
- Overeenkomst betreffende het vrije verkeer van personen,
- Overeenkomst betreffende de handel in landbouwproducten,
- Overeenkomst inzake wederzijdse erkenning van conformiteitsbeoordelingen,
- Overeenkomst op het gebied van wetenschappelijk en technologische ontwikkeling,
- Overeenkomst inzake de sector overheidsopdrachten.

2. Deze Overeenkomst wordt gesloten voor een eerste periode van zeven jaar. Zij wordt voor onbepaalde tijd verlengd, tenzij de Europese Gemeenschap of Zwitserland de andere partij voor het verstrijken van de eerste periode kennis geeft van het tegendeel. In geval van kennisgeving is het bepaalde in lid 4 van toepassing.

3. De Gemeenschap of Zwitserland kan deze Overeenkomst opzeggen door de andere overeenkomstsluitende partij in kennis te stellen van het daartoe strekkende besluit. In geval van kennisgeving is het bepaalde in lid 4 van toepassing.

4. De geldigheidsduur van de zeven in lid 1 genoemde overeenkomsten eindigt zes maanden na ontvangst van de in lid 2 bedoelde kennisgeving van niet-verlenging of de in lid 3 bedoelde kennisgeving van opzegging.

Hecho en Luxemburgo, el veintiuno de junio de mil novecientos noventa y nueve, en doble ejemplar en lenguas alemana, danesa, española, finesa, francesa, griega, inglesa, italiana, neerlandesa, portuguesa y sueca, siendo cada uno de estos textos igualmente auténtico.

Udfærdiget i Luxembourg, den enogtyvende juni nitten hundrede og nioghalvfems, i to eksemplarer på dansk, engelsk, finsk, fransk, græsk, italiensk, nederlandsk, portugisisk, spansk, svensk og tysk, idet hver af disse tekster har samme gyldighed.

Geschehen zu Luxemburg am einundzwanzigsten Juni neunzehnhundertneunundneunzig in zwei Urschriften in dänischer, deutscher, englischer, finnischer, französischer, griechischer, italienischer, niederländischer, portugiesischer, spanischer und schwedischer Sprache, wobei jeder dieser Wortlaute gleichermaßen verbindlich ist.

'Εγινε στο Λουξεμβούργο, στις είκοσι μία Ιουνίου χίλια εννιακόσια ενενήντα εννέα, σε δύο αντίγραφα στην αγγλική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, ισπανική, ιταλική, ολλανδική, πορτογαλική, σουηδική και φινλανδική γλώσσα: καθένα από τα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικό.

Done at Luxembourg on the twenty-first day of June in the year one thousand and ninety-nine, in two copies in the Danish, Dutch, English, Finnish, French, German, Greek, Italian, Portuguese, Spanish and Swedish languages, each of those texts being equally authentic.

Fait à Luxembourg, le vingt-et-un juin mil neuf cent quatre-vingt dix-neuf, en deux exemplaires en langues allemande, anglaise, danoise, espagnole, finnoise, française, grecque, italienne, néerlandaise, portugaise et suédoise, chacun de ces textes faisant également foi.

Fatto a Lussemburgo, addì ventuno giugno millenovecentonovantanove, in due copie, nelle lingue danese, finlandese, francese, greca, inglese, italiana, olandese, portoghese, spagnola, svedese e tedesca, ciascun testo facente ugualmente fede.

Gedaan te Luxemburg, de eenentwintigste juni negentienhonderd negennegentig, in tweevoud, in de Deense, de Duitse, de Engelse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Italiaanse, de Nederlandse, de Portugese, de Spaanse en de Zweedse taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek.

Feito em Luxemburgo, em vinte e um de Junho de mil novecentos e noventa e nove, em duplo exemplar nas línguas alemã, dinamarquesa, espanhola, finlandesa, francesa, grega, inglesa, italiana, neerlandesa, portuguesa e sueca, fazendo igualmente fé qualquer dos textos.


Tehty Luxemburgissa kahdentenkymmenentenäensimmäisenä päivänä kesäkuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäyhdeksän kahtena kappaleena englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, portugalin, ranskan, ruotsin, saksan, suomen ja tanskan kielellä, ja jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen.

Utfärdat i Luxemburg den tjugoförsta juni nittonhundraionio i två exemplar på det danska, engelska, finska, franska, grekiska, italienska, nederländska, portugisiska, spanska, svenska och tyska språket, vilka samtliga texter är lika giltiga.

Por la Comunidad Europea
For Det Europæiske Fællesskab
Für die Europäische Gemeinschaft
Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
For the European Community
Pour la Communauté européenne
Per la Comunità europea
Voor de Europese Gemeenschap
Pela Comunidade Europeia
Euroopan yhteisön puolesta
På Europeiska gemenskapens vägnar



Por la Confederación Suiza
For Det Schweiziske Edsforbund
Für der Schweizerischen Eidgenossenschaft
Για την Ελβετική Συνομοσπονδία
For the Swiss Confederation
Pour la Confédération suisse
Per la Confederazione svizzera
Voor de Zwitserse Bondsstaat
Pela Confederação Suíça
Sveitsin valaliiton puolesta
På Schweiziska Edsförbundets vägnar



BIJLAGE

Voor de toepassing van deze overeenkomst geldt het volgende:

- wanneer in deze bijlage gespecificeerde besluiten verwijzingen bevatten naar lidstaten van de Europese Gemeenschap, of een eis betreffende een verband met laatstgenoemde, gelden deze verwijzingen, voor de toepassing van deze overeenkomst, als eveneens van toepassing op Zwitserland, of op de eis van een verband met Zwitserland;
- Onverminderd artikel 15 van deze overeenkomst, wordt onder de in onderstaande richtsnoeren en verordeningen van de Gemeenschap gebruikte term „communautaire luchtvaartmaatschappij” tevens verstaan een luchtvaartmaatschappij die een exploitatievergunning heeft en die haar hoofdzetel en, in voorkomend geval, haar statutaire zetel in Zwitserland heeft overeenkomstig het bepaalde in Verordening (EEG) nr. 2407/92 van de Raad.

1. Derde luchtvaartpakket liberalisering en andere voorschriften voor de burgerluchtvaart

Nr. 2407/92

Verordening van de Raad van 23 juli 1992 betreffende de verlening van exploitatievergunningen aan luchtvaartmaatschappijen.

(Art. 1-18)

(Wat betreft de toepassing van artikel 13, lid 3, geldt de verwijzing naar artikel 226 van het EG-Verdrag als een verwijzing naar de toepasselijke procedures van deze overeenkomst.)

Nr. 2408/92

Verordening van de Raad van 23 juli 1992 betreffende de toegang van communautaire luchtvaartmaatschappijen tot intracommunautaire luchtroutes.

(Art. 1-10, 12-15).

(De bijlagen zullen worden aangepast in verband met het opnemen van Zwitserse luchthavens.)

Nr. 2409/92

Verordening van de Raad van 23 juli 1992 inzake tarieven voor luchtdiensten.

(Art. 1-11)

Nr. 295/91

Verordening van de Raad van 4 februari 1991 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels voor compensatie bij instapweigering in het geregeld luchtvervoer.

(Art. 1-9)

Nr. 2299/89

Verordening van de Raad van 24 juli 1989 betreffende gedragsregels voor geautomatiseerde boekingsystemen, zoals gewijzigd bij Verordening van de Raad (EEG) nr. 3089/93.

(Art. 1-22)

Nr. 3089/93

Verordening van de Raad van 29 oktober 1993 tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 2299/89 betreffende gedragsregels voor geautomatiseerde boekingsystemen.

(Art. 1)

Nr. 80/51

Richtlijn van de Raad van 20 december 1979 inzake de beperking van geluidshinder door subsonische luchtvaartuigen, zoals gewijzigd bij Richtlijn 83/206/EEC.

(Art. 1-9)

Nr. 89/629

Richtlijn van de Raad van 4 december 1989 betreffende de beperking van de geluidsemisatie van civiele subsonische straalvliegtuigen.

(Art. 1-8)

Nr. 92/14

Richtlijn van de Raad van 2 maart 1992 betreffende de beperking van de exploitatie van de vliegtuigen van bijlage 16 van het Verdrag inzake de internationale burgerluchtvaart, boekdeel I, deel 2, hoofdstuk 2, tweede uitgave (1988).

(Art. 1-11)

Nr. 91/670

Richtlijn van de Raad van 16 december 1991 inzake de onderlinge erkenning van bewijzen van bevoegdheid voor burgerluchtvaartpersoneel.

(Art. 1-8)

Nr. 95/93

Verordening van de Raad van 18 januari 1993 betreffende gemeenschappelijke regels voor de toewijzing van „slots” op communautaire luchthavens.

(Art. 1-12)

Nr. 96/67

Richtlijn van de Raad van 15 oktober 1996 betreffende de toegang tot de grondafhandelingsmarkt op de luchthavens van de Gemeenschap.

(Art. 1-9, 11-23, 25)

Nr. 2027/97

Verordening van de Raad van 9 oktober 1997 betreffende de aansprakelijkheid van luchtvervoerders bij ongevallen.

(Art. 1-8)

Nr. 323/1999

Verordening van de Raad van 8 februari 1999 tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 2299/89 van de Raad van 24 juli 1989 betreffende gedragsregels voor geautomatiseerde boekingsystemen (Computerized Reservation Systems, CRS).

(Art. 1, 2)

2. Mededingingsregels

Verwijzingen in de volgende teksten naar de artikelen 81 en 82 van het Verdrag gelden als verwijzingen naar de artikelen 8 en 9 van deze overeenkomst.

Nr. 17/62

Verordening van de Raad van 6 februari 1962 betreffende de toepassing van de artikelen 81 en 82 van het Verdrag, zoals gewijzigd bij Verordening nr. 59, bij Verordening nr. 118/63/EEG en bij Verordening (EEG) nr. 2822/71.

(Art. 1-9, 10(1)-(2), 11-14, 15(1), 15(2), 15(4)-(6), 16 (1)-(2), 17-24)

Nr. 141/62

Verordening van de Raad van 26 november 1962 houdende niet-toepassing op de vervoersector van Verordening nr. 17 van de Raad, zoals gewijzigd bij Verordeningen nr. 165/65/EEG en nr. 1002/67/EEG.

(Art. 1-3)

Nr. 3385/94

Verordening van de Commissie van 21 december 1994 betreffende vorm, inhoud en overige bijzonderheden van verzoeken en aanmeldingen uit hoofde van Verordening nr. 17 van de Raad.

(Art. 1-5)

Nr. 99/63

Verordening van de Commissie van 25 juli 1963 over het horen van belanghebbenden en derden overeenkomstig artikel 19, leden 1 en 2, van Verordening nr. 17 van de Raad.

(Art. 1-11)

Nr. 2988/74

Verordening van de Raad van 26 november 1974 inzake de verjaring van het recht van vervolging en van tenuitvoerlegging op het gebied van het vervoers- en het mededingingsrecht van de Europese Economische Gemeenschap.

(Art. 1-7)

Nr. 3975/87

Verordening van de Raad van 14 december 1987 tot vaststelling van de wijze van toepassing van de mededingingsregels op ondernemingen in de sector luchtvervoer, zoals gewijzigd bij Verordeningen (EEG) nr. 1284/91 en (EEG) nr. 2410/92 (zie onder).

(Art. 1-7, 8(1), 8(2), 9-11, 12(1), 12(2), 12(4), 12(5), 13(1), 13(2), 14-19)

Nr. 1284/91

Verordening van de Raad van 14 mei 1991 houdende wijziging van Verordening (EEG) nr. 3975/87 tot vaststelling van de wijze van toepassing van de mededingingsregels op ondernemingen in de sector luchtvervoer.

(Art. 1)

Nr. 2410/92

Verordening van de Raad van 23 juli 1992 tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 3975/87 tot vaststelling van de wijze van toepassing van de mededingingsregels op ondernemingen in de sector luchtvervoer.

(Art. 1)

Nr. 3976/87

Verordening van de Raad van 14 december 1987 betreffende de toepassing van artikel 85, lid 3, van het Verdrag op bepaalde groepen overeenkomsten en onderling afgestemde feitelijke gedragingen in de sector van het luchtvervoer, zoals gewijzigd bij Verordeningen (EEG) nr. 2344/90 en (EEG) nr. 2411/92 (zie onder).

(Art. 1-5, 7)

Nr. 2344/90

Verordening van de Raad van 24 juli 1990 tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 3976/87 betreffende de toepassing van artikel 81, lid 3, van het verdrag op bepaalde groepen overeenkomsten en onderling afgestemde feitelijke gedragingen in de sector van het luchtvervoer.

(Art. 1)

Nr. 2411/92

Verordening van de Raad van 23 juli 1992 tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 3976/87 betreffende de toepassing van artikel 81 lid 3, van het Verdrag op bepaalde groepen overeenkomsten en onderling afgestemde feitelijke gedragingen in de sector van het luchtvervoer.

(Art. 1)

Nr. 3652/93 (*)

Verordening van de Commissie van 22 december 1993 betreffende de toepassing van artikel 81, lid 3, van het EG-Verdrag op bepaalde groepen overeenkomsten tussen ondernemingen met betrekking tot geautomatiseerde boekingsystemen voor luchtvervoerdiensten.

(Art. 1-15)

Nr. 1617/93 (*)

Verordening van de Commissie van 25 juni 1993 betreffende de toepassing van artikel 81, lid 3, van het EEG-Verdrag op bepaalde groepen overeenkomsten, besluiten en onderling afgestemde feitelijke gedragingen die betrekking hebben op de gezamenlijke planning en coördinatie van de dienstregelingen, op de gemeenschappelijke exploitatie, op het overleg over passagiers- en vrachtvervoertarieven bij geregelde luchtdiensten en op de toekenning van landings- en starttijden op luchthavens.

(Art. 1-7)

(*) Niet langer van kracht, maar dient als beleidsrichtsnoer in afwachting van vervanging.

Nr. 1523/96

Verordening van de Commissie van 24 juli 1996 tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 1617/93 betreffende de toepassing van artikel 81, lid 3, van het EEG-Verdrag op bepaalde groepen overeenkomsten, besluiten en onderling afgestemde feitelijke gedragingen die betrekking hebben op de gezamenlijke planning en coördinatie van de dienstregelingen, op de gemeenschappelijke exploitatie, op het overleg over passagiers- en vrachtovervoertarieven bij geregelde luchtdiensten en op de toekenning van landings- en starttijden op luchthavens.

(Art. 1, 2)

Nr. 4261/88

Verordening van de Commissie van 16 december 1988 betreffende de klachten en verzoeken en het horen van belanghebbenden en derden, zoals bedoeld in Verordening (EEG) nr. 3975/87 van de Raad.

(Art. 1-14)

Nr. 4064/89

Verordening van de Raad van 21 december 1989 betreffende de controle op concentraties van ondernemingen.

(Art. 1-8, 9(1)-(8), 10-18, 19(1)-(2), 20-23)

Nr. 1310/97

Verordening van de Raad van 30 juni 1997 houdende wijziging van Verordening (EEG) nr. 4064/89 betreffende de controle op concentraties van ondernemingen.

(Art. 1, 2)

Nr. 3384/94

Verordening van de Commissie van 21 december 1994 betreffende de aanmeldingen, de termijnen en het horen van betrokkenen en derden overeenkomstig Verordening (EEG) nr. 4064/89 van de Raad betreffende de controle op concentraties van ondernemingen.

(Art. 1-23)

Nr. 80/723

Richtlijn van de Commissie van 25 juni 1980 betreffende de doorzichtigheid in de financiële betrekkingen tussen Lid-Staten en openbare bedrijven, zoals gewijzigd bij Richtlijn 85/413/EEG van 24 juli 1985.

(Art. 1-9)

Nr. 85/413

Richtlijn van de Commissie van 24 juli 1985 tot wijziging van Richtlijn 80/723/EEG betreffende de doorzichtigheid in de financiële betrekkingen tussen Lid-Staten en openbare bedrijven.

(Art. 1-3)

3. Technische harmonisatie

Nr. 3922/91

Verordening van de Raad van 16 december 1991 inzake de harmonisatie van technische voorschriften en administratieve procedures op het gebied van de burgerluchtvaart.

(Art. 1-3, 4(2), 5-11, 13)

Nr. 93/65

Richtlijn van de Raad van 19 juli 1993 betreffende de vaststelling en het gebruik van compatibele technische normen en specificaties voor de aanschaf van apparatuur en van systemen voor luchtverkeersafhandeling.

(Art. 1-5, 7-10)

(De bijlage moet worden aangepast in verband met het opnemen van Swisscontrol en andere onder artikel 5 vallende Zwitserse organisaties.)

Nr. 97/15

Richtlijn van de Commissie van 25 maart 1997 tot bekrachtiging van Eurocontrol-normen en tot wijziging van Richtlijn 93/65/EEG van de Raad betreffende de vaststelling en het gebruik van compatibele technische normen en specificaties voor de aanschaf van apparatuur en van systemen voor luchtverkeersafhandeling.

(Art. 1-4, 6)

4. Veiligheid in de luchtvaart

Nr. 94/56

Richtlijn van de Raad van 21 november 1994 houdende vaststelling van de grondbeginselen voor het onderzoek van ongevallen en incidenten in de burgerluchtvaart.

(Art. 1-13)

5. Andere

Nr. 90/314

Richtlijn van de Raad van 13 juni 1990 betreffende pakketreizen, met inbegrip van vakantiepakketten en rondreispakketten.

(Art. 1-10)

Nr. 93/13

Richtlijn van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten.

(Art. 1-11)

SLOTAKTE

de gevolmachtigden

van de EUROPESE GEMEENSCHAP

en

van de ZWITSERSE BONDSSTAAT,

bijgeekomen te Luxemburg, op 21 juni 1999, voor de ondertekening van de overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake luchtvervoer, hebben de volgende gemeenschappelijke verklaringen aangenomen die aan deze slotakte zijn gehecht:

- Gemeenschappelijke verklaring over de overeenkomsten met derde landen,
- Gemeenschappelijke verklaring over toekomstige verdere onderhandelingen.

Zij hebben eveneens de volgende verklaringen aangenomen die aan deze slotakte zijn gehecht:

- Verklaring over het bijwonen door Zwitserland van vergaderingen van Comités en Commissies,
- Verklaring van Zwitserland over mogelijke wijziging van het Statuut van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen.

Hecho en Luxemburgo, el ventiuno de junio de mil novecientos noventa y nueve.

Udfærdiget i Luxembourg den enogtyvende juni nitten hundrede og nioghalvfems.

Geschehen zu Luxemburg am einundzwanzigsten Juni neunzehnhundertneunundneunzig.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις είκοσι μία Ιουνίου χίλια εννιακόσια ενενήντα εννέα.

Done at Luxembourg on the twenty-first day of June in the year one thousand nine hundred and ninety-nine.

Fait à Luxembourg, le vingt-et-un juin mil neuf cent quatre-vingt dix-neuf.

Fatto a Lussemburgo, addì ventuno giugno millenovecentonovantanove.

Gedaan te Luxemburg, de eenentwintigste juni negentienhonderd negenennegentig.

Feito em Luxemburgo, em vinte e um de Junho de mil novecentos e noventa e nove.

Tehty Luxemburgissa kahdentenkymmenentenäensimmäisenä päivänä kesäkuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäyhdeksän.

Som skedde i Luxemburg den tjugoförsta juni nittonhundra nittionio.

Por la Comunidad Europea
For Det Europæiske Fællesskab
Für die Europäische Gemeinschaft
Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
For the European Community
Pour la Communauté européenne
Per la Comunità europea
Voor de Europese Gemeenschap
Pela Comunidade Europeia
Euroopan yhteisön puolesta
På Europeiska gemenskapens vägnar



Por la Confederación Suiza
For Det Schweiziske Edsforbund
Für der Schweizerischen Eidgenossenschaft
Για την Ελβετική Συνομοσπονδία
For the Swiss Confederation
Pour la Confédération suisse
Per la Confederazione svizzera
Voor de Zwitserse Bondsstaat
Pela Confederação Suíça
Sveitsin valaliiton puolesta
På Schweiziska Edsförbundets vägnar



GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING**over de overeenkomsten met derde landen**

De overeenkomstsluitende partijen erkennen dat het wenselijk is de nodige stappen te nemen om te zorgen voor coherentie tussen hun wederzijdse betrekkingen op het gebied van luchtvervoer en andere bredere overeenkomsten op het gebied van luchtvervoer die op dezelfde beginselen zijn gebaseerd.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING**over toekomstige verdere onderhandelingen**

De Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat verklaren voornemens te zijn onderhandelingen te openen over sluiting van overeenkomsten betreffende onderwerpen van gemeenschappelijk belang, zoals de herziening van Protocol nr. 2 bij de vrijhandelsovereenkomst van 1972 en de deelname van Zwitserland aan bepaalde communautaire programma's op het gebied van opleidingen, jeugdzaken, media, statistiek en milieu. De voorbereidingen voor die onderhandelingen moeten binnen korte tijd na de afronding van de thans lopende bilaterale onderhandelingen beginnen.

VERKLARING**over het bijwonen door Zwitserland van vergaderingen van comités en commissies**

De Raad komt overeen dat de vertegenwoordigers van Zwitserland, als waarnemers en voor de punten die hen betreffen, de vergaderingen van de volgende comités, commissies en groepen van deskundigen bijwonen:

- comités en commissies voor onderzoeksprogramma's, waaronder het Comité voor Wetenschappelijk en Technisch Onderzoek (CREST);
- Administratieve Commissie voor de Sociale Zekerheid van Migrerende Werknemers;
- coördinatiegroep voor de Wederzijdse Erkenning van Diploma's van het Hoger Onderwijs;
- raadgevende comités voor de luchtvaart en voor de toepassing van de mededingingsvoorschriften in het luchtvervoer.

De stemming in deze commissies en comités wordt door de vertegenwoordigers van Zwitserland niet bijgewoond.

In het geval van andere commissies en comités die onderwerpen behandelen waarop deze overeenkomsten van toepassing zijn en op welk gebied Zwitserland ofwel de communautaire wetgeving heeft overgenomen of gelijkwaardige wetgeving toepast, raadpleegt de Commissie de deskundigen van Zwitserland overeenkomstig het bepaalde in artikel 100 van de overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte.

VERKLARING VAN ZWITSERLAND**over mogelijke wijziging van het statuut van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen**

De Zwitserse Regering verklaart te verwachten dat, mochten het statuut en het reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen zodanig worden gewijzigd dat advocaten die bevoegd zijn om te pleiten voor de rechtbanken van staten die partij zijn bij soortgelijke overeenkomsten als deze, ook voor het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen mogen pleiten, deze wijziging tevens zou inhouden dat Zwitserse advocaten die voor Zwitserse rechtbanken pleiten de mogelijkheid krijgen voor het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen te pleiten met betrekking tot vraagstukken die overeenkomstig de Overeenkomst aan het Hof zijn voorgelegd.

OVEREENKOMST**tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake het goederen- en personenvervoer per spoor en over de weg**

DE ZWITSERSE BONDSSTAAT, hierna te noemen „Zwitserland”,

DE EUROPESE GEMEENSCHAP, hierna te noemen „de Gemeenschap”,

beide hierna te noemen „de overeenkomstsluitende partijen”,

ZICH BEWUST van het wederzijdse belang van de overeenkomstsluitende partijen om de samenwerking en de handel te bevorderen, met name door elkaar toegang te verlenen tot hun vervoersmarkt, zoals bepaald in artikel 13 van de Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat betreffende het goederenvervoer over de weg en per spoor van 2 mei 1992, hierna te noemen de overeenkomst van 1992,

VERLANGENDE een gecoördineerd vervoerbeleid te bevorderen met als doel het gebruik van milieuvriendelijker middelen van goederen- en personenvervoer te stimuleren, teneinde de bescherming van het milieu te koppelen aan de efficiëntie van de vervoersystemen, met name in het Alpengebied,

VERLANGENDE een gezonde concurrentie tussen de verschillende vervoerstakken te bewerkstelligen, overwegende dat de verschillende vervoerstakken zelf de door hen gemaakte kosten moeten dekken,

ZICH BEWUST van de noodzaak om te zorgen voor samenhang tussen het Zwitserse vervoerbeleid en de algemene beginselen van het communautaire vervoerbeleid, met name met het oog op de tenuitvoerlegging van een gecoördineerde kaderwet- en regelgeving,

ZIJN ALS VOLGT OVEREENGEKOMEN:

TITEL I

Artikel 2

ALGEMENE BEPALINGEN

Toepassingsgebied

Artikel 1

Algemene beginselen en doelstellingen

1. Deze overeenkomst tussen de Gemeenschap en Zwitserland beoogt enerzijds de toegang van de overeenkomstsluitende partijen tot hun markt van het goederen- en personenvervoer over de weg en per spoor zodanig te liberaliseren dat het verkeer efficiënter doorstroomt op de route die voor alle in de overeenkomst bedoelde wijzen van vervoer technisch, geografisch en economisch het meest geëigend is, en anderzijds de voorwaarden voor een gecoördineerd vervoerbeleid vast te stellen.

2. De bepalingen van de overeenkomst en de toepassing ervan zijn gebaseerd op de beginselen van wederkerigheid en van vrije keuze van wijze van vervoer.

3. De overeenkomstsluitende partijen verbinden zich ertoe geen discriminerende maatregelen te treffen in het kader van de toepassing van deze overeenkomst.

1. Deze overeenkomst is van toepassing op het bilaterale goederen- en personenvervoer over de weg tussen de overeenkomstsluitende partijen en het transitovervoer over het grondgebied van de overeenkomstsluitende partijen, onverminderd de overeenkomst van 1992 en onder voorbehoud van artikel 7, lid 3, op het goederen- en personenvervoer over de weg met driehoeksvervoer karakter, en op de grote cabotage voor Zwitserland.

2. Deze overeenkomst is van toepassing op het internationale personen- en goederenvervoer per spoor, alsmede op het internationale gecombineerde vervoer. Zij is niet van toepassing op spoorwegondernemingen waarvan de activiteit beperkt is tot de exploitatie van stads-, voorstads- of regionaal vervoer.

3. Deze overeenkomst is van toepassing op het vervoer dat wordt verzorgd door wegvervoerders of spoorwegondernemingen die zijn gevestigd in één van de overeenkomstsluitende partijen.

Artikel 3

Definities

1. Wegvervoer

In deze overeenkomst wordt verstaan onder:

- *beroep van vervoerder van goederen over de weg*: de activiteit van iedere onderneming die met een motorrijtuig of een samenstel van voertuigen goederen vervoert voor rekening van derden;
- *beroep van vervoerder van personen over de weg*: de activiteit van iedere onderneming die voor rekening van derden het internationaal personenvervoer per bus en touringcar verzorgt;
- *onderneming*: iedere natuurlijke persoon, iedere rechtspersoon met of zonder winstoogmerk, iedere organisatie of iedere groep van personen zonder rechtspersoonlijkheid en met of zonder winstoogmerk, alsmede iedere overheidsinstantie, hetzij met een eigen rechtspersoonlijkheid hetzij afhankelijk van een autoriteit die daarover beschikt;
- *voertuig*: motorrijtuig dat bij een overeenkomstsluitende partij is geregistreerd of samenstel van voertuigen waarvan tenminste het motorrijtuig bij een overeenkomstsluitende partij is geregistreerd en dat uitsluitend is bestemd voor goederenvervoer, of ieder motorrijtuig dat op grond van het bouwtype en de uitrusting geschikt is om, met inbegrip van de bestuurder, meer dan negen personen te vervoeren, en daartoe is bestemd;
- *internationaal vervoer*: rit van een voertuig waarvan het vertrekpunt zich bevindt op het grondgebied van een overeenkomstsluitende partij en waarvan de bestemming zich bevindt op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende partij of in een derde land en omgekeerd, alsmede de lege ritten over voornoemd traject; wanneer het vertrekpunt of de bestemming zich in een derde land bevindt, moet het vervoer worden verricht door een voertuig dat is geregistreerd bij de overeenkomstsluitende partij waar zich het vertrekpunt of de bestemming van de rit bevindt;
- *doorvoer*: vervoer van goederen of personen over het grondgebied van een overeenkomstsluitende partij (waarbij niet wordt geladen of gelost) alsmede de lege ritten;
- *grote cabotage voor Zwitserland*: ieder goederenvervoer voor rekening van derden vanuit een lidstaat van de Gemeenschap naar een andere lidstaat, middels een in Zwitserland geregistreerd voertuig, ongeacht of het voertuig tijdens dezelfde reis en volgens de normale route al dan niet Zwitserland in doorvoer passeert;
- *driehoeksvervoer met derde landen*: ieder goederen- of personenvervoer vanaf het grondgebied van een overeenkomstsluitende partij naar een derde land en omgekeerd, middels een voertuig dat bij de andere overeenkomstsluitende partij is geregistreerd, ongeacht of het voertuig tijdens dezelfde reis en volgens de normale route het land waar het is geregistreerd, in doorvoer passeert;

— *vergunning*: machtiging, vergunning of concessie die krachtens de wetgeving van de overeenkomstsluitende partij kan worden vereist;

2. Spoorvervoer

In deze overeenkomst wordt verstaan onder:

- *spoorwegonderneming*: iedere privaatrechtelijke of publiekrechtelijke onderneming waarvan de voornaamste activiteit bestaat uit dienstverlening in de vorm van goederen- of personenvervoer per spoor, waarbij de onderneming voor de tractie moet zorgen; de tractie mag worden verricht met materieel dat niet het eigendom is van de betreffende spoorwegonderneming en met behulp van personeel dat niet het eigen personeel van de betreffende spoorwegonderneming is;
- *internationaal samenwerkingsverband*: het samengaan van ten minste twee spoorwegondernemingen die in verschillende lidstaten van de Gemeenschap gevestigd zijn, of waarvan er één in Zwitserland is gevestigd, dat dienstverlening in de vorm van internationaal vervoer tussen de Gemeenschap en Zwitserland beoogt;
- *beheerder van de infrastructuur*: overheidsinstantie of onderneming die met name belast is met de totstandbrenging en het onderhoud van de spoorweginfrastructuur, alsmede met het beheer van de regel- en beveiligingssystemen;
- *vergunning*: machtiging door de bevoegde instantie van een overeenkomstsluitende partij verleend aan een onderneming die als spoorwegonderneming is erkend. De hoedanigheid van spoorwegonderneming kan beperkt zijn tot de exploitatie van bepaalde typen vervoer;
- *vergunningverlenende instanties*: de organen die door iedere overeenkomstsluitende partij zijn belast met het verlenen van de vergunningen;
- *spoorwegtraject*: de infrastructuurcapaciteit die nodig is om een trein op een gegeven tijdstip tussen twee punten te laten rijden;
- *toewijzing*: het beschikbaar stellen van spoorweginfrastructuurcapaciteit door een toewijzende instantie;
- *toewijzende instantie*: de autoriteit en/of de beheerder van de infrastructuur die door een van de overeenkomstsluitende partijen belast is met de toewijzing van infrastructuurcapaciteit;
- *stads- en voorstadsvervoer*: vervoer dat is afgestemd op de vervoersbehoeften van een stadscentrum of agglomeratie, alsmede op de behoeften aan vervoer tussen dat centrum of die agglomeratie en de omliggende gebieden;
- *regionaal vervoer*: vervoer dat is afgestemd op de vervoersbehoeften van een regio;
- *gecombineerd vervoer*: goederenvervoer door wegvoertuigen of ladingeenheden, waarbij een deel van het traject per spoor, en het begin- en/of eindtraject over de weg wordt afgelegd.

- *concurrerende prijzen van de spoorwegen*: de prijzen van de spoorwegen worden geacht concurrerend te zijn, wanneer de gemiddelde prijzen van de spoorwegen in Zwitserland niet hoger zijn dan de kosten van vervoer over de weg, als omschreven in bijlage 9, over een soortgelijk traject.

Artikel 4

Voorbehoud betreffende de overeenkomst van 1992

Onder voorbehoud van de bij deze overeenkomst ingevoerde uitzonderingen hebben de bepalingen van deze overeenkomst geen invloed op de rechten en verplichtingen van de overeenkomstsluitende partijen die voortvloeien uit de overeenkomst van 1992.

TITEL II

INTERNATIONAAL WEGVERVOER

A. GEMEENSCHAPPELIJKE BEPALINGEN

Artikel 5

Toegang tot het beroep

1. De ondernemingen die het beroep van wegvervoerder wensen uit te oefenen, moeten aan de volgende drie voorwaarden voldoen:

- a) betrouwbaarheid
- b) voldoende financiële capaciteit
- c) vakkundigheid.

2. De terzake van toepassing zijnde bepalingen staan in deel 1 van bijlage 1.

Artikel 6

Sociale normen

De op sociaal gebied van toepassing zijnde wetgeving staat vermeld in deel 2 van bijlage 1.

Artikel 7

Technische normen

1. Behoudens het bepaalde in de leden 2 en 3 van dit artikel, stelt Zwitserland uiterlijk zes maanden na ondertekening van deze overeenkomst regelingen vast die gelijkwaardig zijn aan de in deel 3 van bijlage 1 vermelde communautaire wetgeving inzake de technische voorwaarden voor het wegvervoer.

2. Zwitserland beschikt bij wijze van overgangperiode over twee jaar vanaf de inwerkingtreding van de onderhavige overeenkomst om zijn wetgeving inzake de technische controle van voertuigen in overeenstemming te brengen met de communautaire wetgeving.

3. Vanaf 1 januari 2001 mag het totale effectieve gewicht in beladen toestand van gelede voertuigen en opleggercombinaties in Zwitserland maximaal 34 ton bedragen voor alle verkeerstypen.

Vanaf 1 januari 2005 brengt Zwitserland zijn wetgeving inzake het maximaal in het internationale verkeer toegestane gewicht van deze voertuigen in overeenstemming met de op het moment van de ondertekening van de overeenkomst in de Gemeenschap geldende wetgeving.

4. De invoering van de in artikel 40 omschreven heffingen op het wegvervoer vindt tegelijk met de geleidelijke verhoging van het in lid 3 genoemde maximumgewicht plaats.

5. Iedere overeenkomstsluitende partij verbindt zich ertoe aan de door de andere overeenkomstsluitende partij goedgekeurde voertuigen geen voorwaarden te stellen die strenger zijn dan de op haar eigen grondgebied geldende voorwaarden.

Artikel 8

Overgangsregeling voor het gewicht van voertuigen

1. Met het oog op de geleidelijke invoering van de definitieve regeling van artikel 7, lid 3, tweede alinea, geldt er voor het goederenvervoer door voertuigen, waarvan het totale effectieve gewicht in beladen toestand meer dan 28 t (vóór 31 december 2000) of 34 t (tussen 1 januari 2001 en 31 december 2004), maar niet meer dan 40 t bedraagt, dat plaatsvindt vanuit de Gemeenschap naar een plaats over de grenszone van Zwitserland, als omschreven in bijlage 6, (en omgekeerd) of dat Zwitserland in doorvoer passeert, een contingentenregeling die voorziet in betaling van een vergoeding voor het gebruik van de infrastructuur, overeenkomstig het bepaalde in de leden 2, 3 en 4 van dit artikel. Voor in Zwitserland geregistreerde voertuigen kan deze contingentenregeling ook worden toegepast op vervoer binnen de grenzen van Zwitserland.

2. De Gemeenschap ontvangt een contingent van 250 000 vergunningen voor het jaar 2000. Zwitserland ontvangt een contingent van 250 000 vergunningen voor het jaar 2000. Indien de overeenkomst niet op 1 januari 2000 in werking treedt, wordt het voor het jaar 2000 beoogde aantal vergunningen naar verhouding teruggebracht.

3. De Gemeenschap ontvangt zowel voor het jaar 2001 als voor het jaar 2002 een contingent van 300 000 vergunningen. Zwitserland ontvangt een contingent van 300 000 vergunningen, zowel voor het jaar 2001 als voor het jaar 2002.

4. De Gemeenschap ontvangt zowel voor het jaar 2003 als voor het jaar 2004 een contingent van 400 000 vergunningen. Zwitserland ontvangt een contingent van 400 000 vergunningen, zowel voor het jaar 2003 als voor het jaar 2004.

5. Met het oog op het gebruik van de in de leden 2, 3 en 4 bedoelde vergunningen dient iedere Zwitserse of communautaire exploitant een vergoeding voor het gebruik van de Zwitserse infrastructuur te betalen, die berekend en geïnd wordt volgens de wijze van toepassing van bijlage 2.

6. Vanaf 1 januari 2005 zijn voertuigen die aan de in artikel 7, lid 3, tweede alinea, bedoelde technische normen voldoen, conform artikel 32 vrijgesteld van ieder contingerings- en vergunningsstelsel.

B. INTERNATIONAAL GOEDERENVERVOER OVER DE WEG

Artikel 9

Goederenvervoer tussen de grondgebieden van de partijen

1. Het internationale goederenvervoer over de weg voor rekening van derden alsmede de lege ritten tussen de grondgebieden van de overeenkomstsluitende partijen vinden plaats onder dekking van de communautaire vergunning voor communautaire vervoerders zoals opgesteld in Verordening (EEG) nr. 881/92, waarvan het model in bijlage 3 wordt gegeven, en onder dekking van een soortgelijke Zwitserse vergunning voor Zwitserse vervoerders.

2. De aldus verleende vergunningen vervangen, voor wat betreft vervoer dat binnen de werkingssfeer van deze overeenkomst valt, de tussen de lidstaten van de Gemeenschap en Zwitserland uitgewisselde bilaterale vergunningen die nodig waren tot aan de inwerkingtreding van deze overeenkomst.

3. Het in bijlage 4 vermelde vervoer is vrijgesteld van elke vergunningsregeling en iedere vervoersvergunning.

4. De procedures betreffende het verlenen, het gebruik, het vernieuwen en het intrekken van vergunningen alsmede de procedures inzake wederzijdse bijstand vallen onder de bepalingen van Verordening (EEG) nr. 881/92 voor communautaire vervoerders en onder vergelijkbare Zwitserse bepalingen.

Artikel 10

Goederenvervoer dat het grondgebied van de partijen in doorvoer passeert

1. Het internationale goederenvervoer over de weg voor rekening van derden, alsmede de lege ritten in verband met dit vervoer, dat de grondgebieden van de overeenkomstsluitende partijen in doorvoer passeert, wordt geliberaliseerd. Dit vervoer vindt plaats onder dekking van de in artikel 9 bedoelde vergunningen.

2. De leden 2, 3 en 4 van artikel 9 zijn van toepassing.

Artikel 11

Transitovervoer door Oostenrijk

Een ecopuntensysteem dat vergelijkbaar is met het systeem genoemd in artikel 11 van Protocol 9 van de Akte van Toetreding van Oostenrijk tot de Europese Unie, is van toepassing op het transitovervoer van Zwitserse exploitanten over het grondgebied van Oostenrijk, binnen de grenzen van de geldigheid van dit protocol. De berekeningsmethode en de gedetailleerde regels en procedures voor het beheer van en het toezicht op de ecopunten worden omschreven in een administratieve regeling die in onderlinge overeenstemming door de overeenkomstsluitende partijen is vastgesteld op het moment dat de overeenkomst werd gesloten, en zullen mutatis mutandis in overeenstemming zijn met de bepalingen van bovengenoemd Protocol 9.

Artikel 12

Grote cabotage voor Zwitserland

1. Vanaf het jaar 2001 is de grote cabotage voor Zwitserland onder de volgende voorwaarden toegestaan:

- dit vervoer vindt plaats onder dekking van de in artikel 9, lid 1, bedoelde Zwitserse vergunning,
- het is beperkt tot een vervoeractiviteit op de terugweg, volgend op het vervoer van goederen tussen Zwitserland en een lidstaat van de Gemeenschap.

2. Tot deze datum kunnen de bestaande rechten die voortvloeien uit de geldende bilaterale overeenkomsten, evenwel blijven worden uitgeoefend. Een opsomming van deze rechten wordt gegeven in bijlage 5 van deze overeenkomst.

3. Vanaf het jaar 2005 is de grote cabotage voor Zwitserland volledig vrij. Het vervoer vindt plaats onder dekking van de in artikel 9, lid 1, bedoelde Zwitserse vergunning.

Artikel 13

Driehoeksvervoer met derde landen

1. De regeling betreffende het driehoeksvervoer met derde landen wordt in onderlinge overeenstemming vastgesteld, na sluiting van de noodzakelijke overeenkomst tussen enerzijds de Gemeenschap en het derde land in kwestie, en anderzijds Zwitserland en het derde land in kwestie. Deze regeling dient om een gelijke behandeling van de communautaire en Zwitserse exploitanten wat dit driehoeksvervoer betreft te waarborgen.

2. In afwachting van de sluiting van overeenkomsten tussen de Gemeenschap en de betreffende derde landen heeft deze overeenkomst geen invloed op de bepalingen inzake dit driehoeksvervoer en van bilaterale overeenkomsten die tussen de lidstaten van de Gemeenschap en Zwitserland zijn gesloten met betrekking tot het vervoer met derde landen. Een opsomming van deze rechten wordt gegeven in bijlage 5 van deze overeenkomst.

3. Na het opstellen van de in lid 1 bedoelde regeling sluit Zwitserland voorzover nodig bilaterale overeenkomsten met deze derde landen of past ze aan.

Artikel 14

Vervoer tussen twee punten op het grondgebied van een lidstaat van de Gemeenschap of tussen twee punten op het grondgebied van Zwitserland

Vervoer tussen twee punten op het grondgebied van een lidstaat van de Gemeenschap dat plaatsvindt door middel van een in Zwitserland geregistreerd voertuig, alsmede vervoer tussen twee punten op het grondgebied van Zwitserland dat plaatsvindt door middel van in een lidstaat van de Gemeenschap geregistreerd voertuig, is ingevolge deze overeenkomst niet toegestaan.

Artikel 15

Verbod om 's nachts en op zondag te rijden en vrijstellingen van de gewichtsbepaling

1. Het verbod om 's nachts over het grondgebied van Zwitserland te rijden geldt slechts tussen 22.00 uur en 5.00 uur.

2. De vrijstellingen van de gewichtsbepaling en van het verbod om 's nachts en op zondag te rijden, staan vermeld in bijlage 6.

3. De vrijstellingen van het verbod om 's nachts te rijden worden op een niet-discriminerende wijze verleend en zijn verkrijgbaar bij een centraal loket. De vrijstellingen worden verleend na betaling van een voor dekking van de administratiekosten bestemd bedrag.

Artikel 16

Afschaffing van bepaalde vrijstellingen van de gewichtsbepaling

De bepalingen van bijlage 6, II, punten 3 en 4 van de overeenkomst van 1992 zullen niet meer van toepassing zijn vanaf de inwerkingtreding van de onderhavige overeenkomst.

C. INTERNATIONAAL PERSONENVERVOER PER BUS EN TOURINGCAR

Artikel 17

Voorwaarden die van toepassing zijn op vervoerders

1. Iedere vervoerder die voor rekening van derden vervoert, mag het in artikel 1 van bijlage 7 omschreven vervoer verrichten zonder discriminatie op grond van nationaliteit of vestigingsplaats, mits:

- hij in de lidstaat van de Gemeenschap waar de vervoerder is gevestigd, of in Zwitserland gerechtigd is vervoer per bus en touringcar te verzorgen in de vorm van geregeld vervoer, bijzondere vormen van geregeld vervoer inbegrepen, of ongeregeld vervoer,

- hij op het gebied van de verkeersveiligheid voldoet aan de voorschriften voor wat betreft de op de bestuurders en voertuigen van toepassing zijnde normen.

2. Iedere vervoerder die voor eigen rekening vervoert, mag het in artikel 1, punt 3, van bijlage 7 bedoelde vervoer verrichten zonder discriminatie op grond van nationaliteit of vestigingsplaats, mits:

- hij in de lidstaat van de Gemeenschap waar de vervoerder is gevestigd, of in Zwitserland gerechtigd is vervoer per bus en touringcar te verzorgen volgens de in de nationale wetgeving vastgelegde voorwaarden betreffende de toegang tot de markt,
- hij voldoet aan de verkeersveiligheidsvoorschriften voor wat betreft de op de bestuurders en voertuigen van toepassing zijnde normen.

3. Om internationaal reizigersvervoer per touringcar of autobus te mogen verrichten, moet iedere vervoerder die voldoet aan de voorwaarden van lid 1 in het bezit zijn van een communautaire vergunning voor communautaire vervoerders of een soortgelijke vergunning voor Zwitserse vervoerders.

Het model en de procedures voor afgifte, gebruik, en vernieuwing van de vergunningen zijn vastgelegd in Verordening (EEG) nr. 684/92, als gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 11/98 voor communautaire vervoerders alsmede in daarmee gelijkstaande Zwitserse bepalingen.

Artikel 18

Toegang tot de markt

1. Het ongeregeld vervoer, als omschreven in artikel 1, punt 2.1, van bijlage 7, is vrijgesteld van iedere vergunning.

2. De bijzondere vorm van geregeld vervoer zoals omschreven in artikel 1, punt 1.2, van bijlage 7, is vrijgesteld van vergunningen, mits het, op het grondgebied van de Gemeenschap, plaatsvindt onder dekking van een contract tussen de organisator en de vervoerder.

3. De lege ritten van voertuigen in verband met het in de leden 1 en 2 bedoelde vervoer zijn eveneens vrijgesteld van iedere vergunning.

4. Voor het geregeld vervoer zijn conform de artikelen 2 en volgende van bijlage 7 vergunningen vereist.

5. Voor de bijzondere vorm van geregeld vervoer die niet onder een contract tussen organisator en vervoerder valt, zijn op het grondgebied van de Gemeenschap vergunningen vereist overeenkomstig de artikelen 2 en volgende van bijlage 7.

In Zwitserland is dergelijk vervoer vrijgesteld van iedere vergunning.

6. Het wegvervoer voor eigen rekening zoals omschreven in artikel 1, punt 3, van bijlage 7 is vrijgesteld van vergunningen en op het grondgebied van de Gemeenschap geldt daarvoor een attestregeling.

Artikel 19

Driehoeksvervoer met derde landen

1. De regeling betreffende het driehoeksvervoer met derde landen wordt in onderlinge overeenstemming vastgesteld, na sluiting van de noodzakelijke overeenkomst tussen enerzijds de Gemeenschap en het derde land in kwestie, en anderzijds Zwitserland en het derde land in kwestie. De regeling dient om een gelijke behandeling van de communautaire en Zwitserse exploitanten voor wat dit driehoeksvervoer betreft te waarborgen.

2. In afwachting van de sluiting van overeenkomsten tussen de Gemeenschap en de betreffende derde landen heeft deze overeenkomst geen invloed op de bepalingen inzake het in lid 1 bedoelde vervoer in bilaterale overeenkomsten die tussen de lidstaten van de Gemeenschap en Zwitserland met betrekking tot het vervoer met derde landen zijn gesloten. Een opsomming van deze rechten wordt gegeven in bijlage 8 van deze overeenkomst.

3. Na het opstellen van de in lid 1 bedoelde regeling sluit Zwitserland voorzover noodzakelijk bilaterale overeenkomsten met deze derde landen of past ze aan.

Artikel 20

Vervoer tussen twee punten op het grondgebied van één overeenkomstsluitende partij

1. Vervoer tussen twee punten op het grondgebied van één overeenkomstsluitende partij door op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende partij gevestigde vervoerders, is krachtens deze overeenkomst niet toegestaan.

2. De bestaande rechten die voortvloeien uit de geldende bilaterale overeenkomsten tussen de lidstaten van de Gemeenschap en Zwitserland, kunnen evenwel blijven worden uitgeoefend, mits er op geen enkele wijze tussen communautaire vervoerders wordt gediscrimineerd en er geen concurrentievervalsing is. Een opsomming van deze rechten wordt gegeven in bijlage 8 van deze overeenkomst.

Artikel 21

Procedures

De procedures betreffende het verlenen, gebruiken, vernieuwen en vervallen raken van vergunningen alsmede de procedures inzake wederzijdse bijstand staan beschreven in bijlage 7 van de onderhavige overeenkomst.

Artikel 22

Overgangsbepaling

De vervoersvergunningen die op de datum van inwerkingtreding van deze overeenkomst van kracht zijn, blijven geldig totdat ze aflopen, voorzover voor het desbetreffende vervoer nog steeds vergunningen vereist zijn.

TITEL III

INTERNATIONAAL SPOORWEGVERVOER

Artikel 23

Bestuurlijke onafhankelijkheid

De overeenkomstsluitende partijen verbinden zich ertoe

- de bestuurlijke onafhankelijkheid van spoorwegondernemingen te garanderen, met name door hun een onafhankelijke status te verschaffen, hen in staat te stellen hun activiteiten op de markt af te stemmen en hen te beheren onder verantwoordelijkheid van hun bestuursorganen,
- het beheer van de spoorweginfrastructuur en de exploitatie van de vervoer door de spoorwegondernemingen, tenminste wat de boekhouding betreft, van elkaar te scheiden; de steun die aan één van beide activiteiten wordt verleend, kan niet naar de andere activiteit worden overgeheveld.

Artikel 24

Toegangs- en doorvoerrechten met betrekking tot de spoorweginfrastructuur

1. De spoorwegondernemingen en de internationale samenwerkingsverbanden hebben de toegangs- en doorvoerrechten die staan omschreven in de communautaire wetgeving waarnaar wordt verwezen in bijlage 1, deel 4.

2. Aan de op het grondgebied van een overeenkomstsluitende partij gevestigde spoorwegondernemingen wordt voor exploitatie van het internationaal gecombineerd vervoer het recht van toegang verleend tot de infrastructuur op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende partij.

3. De spoorwegondernemingen en internationale samenwerkingsverbanden die hun toegangs-, respectievelijk doorgangsrechten exploiteren, sluiten met de beheerders van de gebruikte spoorweginfrastructuur de administratieve, technische en financiële overeenkomsten die nodig zijn voor regeling van de verkeersregelings- en verkeersveiligheidsproblemen in verband met het in de leden 1 en 2 bedoeld internationaal vervoer.

Artikel 25

Vergunningen voor spoorvervoer

1. Alvorens toegang tot of doorvoer via de spoorweginfrastructuur, en dus het recht om vervoer te exploiteren, te kunnen aanvragen, moet men over de bij het betreffende type spoorvervoer passende vergunning beschikken. Deze vergunning geeft op zichzelf geen recht op toegang tot de spoorweginfrastructuur.
2. Een spoorwegonderneming is gerechtigd een vergunning aan te vragen in Zwitserland of in de lidstaat van de Gemeenschap waar zij is gevestigd. Vergunningen worden niet door de overeenkomstsluitende partijen verleend of verlengd, wanneer niet aan de eisen van de onderhavige overeenkomst wordt voldaan.
3. De vergunningen worden, onder de verantwoordelijkheid van de overeenkomstsluitende partijen, afgegeven door de vergunningverlenende autoriteit die verantwoordelijk is voor de speciaal voor de bestaande en nieuwe ondernemingen bestemde vergunningen.
4. De vergunningen worden in de Gemeenschap of in Zwitserland op basis van wederkerigheid erkend.
5. Zij moeten voldoen aan door de overeenkomstsluitende partijen opgestelde eisen inzake betrouwbaarheid, financieel vermogen en vakbekwaamheid, alsmede inzake wettelijke aansprakelijkheidsdekking, en wel voor hun volledige geldigheidsduur. De bepalingen die hierop van toepassing zijn, worden vermeld in deel 4 van bijlage 1.
6. De vergunningen blijven geldig zolang de spoorwegonderneming de in bovengenoemde wettelijke bepalingen vervatte verplichtingen nakomt. De vergunningverlenende autoriteit kan evenwel bepalen dat zij regelmatig opnieuw moeten worden bekeken.
7. De procedures voor het controleren, wijzigen, opschorten of intrekken van een vergunning worden geregeld door bovengenoemde wettelijke bepalingen.

Artikel 26

Toekenning van het veiligheidscertificaat

1. De overeenkomstsluitende partijen verplichten de spoorwegondernemingen er bovendien toe een veiligheidscertificaat voor te leggen waarin de aan hen gestelde veiligheidseisen ter waarborging van een veilige dienstverlening op de desbetreffende trajecten vermeld staan.
2. De spoorwegonderneming kan het veiligheidscertificaat aanvragen bij een instantie die is aangewezen door de overeenkomstsluitende partij waarvan de infrastructuur wordt gebruikt.
3. Om het veiligheidscertificaat te verkrijgen, moet de spoorwegonderneming zich houden aan de voor het Zwitserse gedeelte van het traject geldende voorschriften van de Zwitserse wetgeving en aan de voorschriften van de wetgeving die in de Gemeenschap van toepassing is op het gedeelte van het traject dat op het grondgebied van de Gemeenschap ligt.

Artikel 27

Toewijzing van spoorwegtrajecten

1. Iedere overeenkomstsluitende partij wijst de instantie aan die verantwoordelijk is voor de toewijzing van de capaciteit; dit kan een specifieke instantie zijn of de beheerder van de infrastructuur. De toewijzende instantie, die kennis heeft van alle beschikbare spoorwegtrajecten, ziet er met name op toe dat:
 - de spoorweginfrastructuurcapaciteit wordt toegewezen op een billijke en niet-discriminerende wijze,
 - de toewijzingsprocedure leidt tot een doeltreffend en optimaal gebruik van de infrastructuur, onder voorbehoud van het bepaalde in de leden 3 en 4 van dit artikel.
2. Spoorwegondernemingen of internationale samenwerkingsverbanden, die verzoeken om toewijzing van een of meerdere spoorwegtrajecten, richten zich tot de toewijzende instantie(s) van de overeenkomstsluitende partij op het grondgebied waarvan zich het vertrekpunt van het vervoer bevindt. De toewijzende instantie bij welke een aanvraag is ingediend, stelt onmiddellijk de andere betrokken toewijzende instanties daarvan in kennis. Laatstgenoemden nemen uiterlijk een maand na ontvangst van de vereiste inlichtingen een besluit; elke toewijzende instantie kan een aanvraag afwijzen. De toewijzende instantie bij welke een aanvraag is ingediend, beslist — in overleg met de andere belanghebbende toewijzende instanties — uiterlijk twee maanden nadat alle vereiste inlichtingen zijn verstrekt over de aanvraag. De procedures betreffende de behandeling van een aanvraag om infrastructuurcapaciteit worden geregeld door de in deel 4 van bijlage 1 genoemde richtlijnen.
3. De Gemeenschap en Zwitserland kunnen de nodige maatregelen treffen om ervoor te zorgen dat bij de toewijzing van spoorweginfrastructuurcapaciteit voorrang wordt gegeven aan het volgende spoorvervoer:
 - a) in het belang van het publiek verricht vervoer,
 - b) vervoer dat geheel of gedeeltelijk wordt verricht op een speciaal daarvoor aangelegde of uitgeruste infrastructuur (bijvoorbeeld speciale lijnen voor hogesnelheidstreinen of goederenvervoer).
4. De Gemeenschap en Zwitserland kunnen de toewijzende instantie gelasten om aan spoorwegondernemingen die bepaalde typen vervoer verrichten of deze in bepaalde regio's verrichten, op een niet-discriminerende grondslag bijzondere rechten te verlenen inzake de toewijzing van infrastructuurcapaciteit, indien deze rechten onmisbaar zijn voor een goede openbare dienstverrichting of voor een doeltreffend gebruik van de infrastructuurcapaciteit dan wel om de financiering van nieuwe infrastructuur mogelijk te maken.
5. De overeenkomstsluitende partijen kunnen bepalen dat het mogelijk moet zijn dat bij de aanvragen om toegang tot de infrastructuur een borgsom wordt gestort dan wel dat een vergelijkbare zekerheid wordt gesteld.

6. De Gemeenschap en Zwitserland stellen de procedures voor de toewijzing van spoorweginfrastructuurcapaciteit vast en publiceren deze. Bovendien stellen zij het krachtens artikel 51 van de onderhavige overeenkomst opgericht Gemengd Comité daarvan in kennis.

Artikel 28

Rekeningen en gebruiksrechten

1. De rekeningen van de infrastructuurbeheerder moeten — beschouwd over een redelijke termijn — een evenwicht vertonen tussen de voor de infrastructuur ontvangen gebruiksrechten en eventuele overheidsbijdragen enerzijds en de infrastructuuruitgaven anderzijds.

2. De infrastructuurbeheerder heft rechten voor het gebruik van de infrastructuur die hij beheert, die moeten worden betaald door de spoorwegondernemingen of internationale samenwerkingsverbanden die van deze infrastructuur gebruik maken.

3. De rechten die worden geheven voor het gebruik van de infrastructuur worden met name bepaald op grond van de aard van het vervoer, de periode gedurende welke het vervoer wordt verricht, de marktsituatie, en de aard en slijtage van de infrastructuur.

4. De gebruiksrechten worden betaald aan de infrastructuurbeheerder(s).

5. Iedere overeenkomstsluitende partij stelt na overleg met de infrastructuurbeheerder de nadere regels voor de bepaling van deze rechten vast. De rechten voor diensten van vergelijkbare aard op eenzelfde markt worden op niet-discriminerende wijze geheven.

6. De infrastructuurbeheerder stelt de spoorwegondernemingen of de internationale samenwerkingsverbanden die van zijn infrastructuur gebruik maken voor het verrichten van diensten als bedoeld in artikel 24, tijdig in kennis van alle belangrijke wijzigingen in de kwaliteit of de capaciteit van de betrokken infrastructuur.

Artikel 29

Beroep

1. De Gemeenschap en Zwitserland treffen de nodige maatregelen om te waarborgen dat tegen de besluiten met betrekking tot toewijzing van infrastructuurcapaciteit of heffing van rechten, beroep kan worden aangetekend bij een onafhankelijke instantie. Deze instantie neemt een besluit binnen twee maanden nadat alle nodige inlichtingen zijn verstrekt.

2. De overeenkomstsluitende partijen nemen de nodige maatregelen om te waarborgen dat de overeenkomstig lid 1 en artikel 25, lid 3 genomen besluiten aan een rechterlijke toetsing worden onderworpen.

TITEL IV

GECOÖRDINEERD VERVOERBELEID

A. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 30

Doelstellingen

1. De overeenkomstsluitende partijen zijn overeengekomen om voorzover nodig een gecoördineerd goederen- en personenvervoersbeleid te ontwikkelen. De doelstelling van dit beleid is efficiëntie van vervoerssystemen te aan bescherming van het milieu, zodat een duurzame mobiliteit wordt gewaarborgd.

2. De partijen trachten op hun respectieve grondgebieden voor het vervoer sterk vergelijkbare voorwaarden te scheppen, met inbegrip van de voorwaarden betreffende belastingheffing, met name om te voorkomen dat het verkeer het Alpengebied zal mijden of om daar een betere verdeling van het verkeer te bewerkstelligen.

Artikel 31

Maatregelen

1. Teneinde deze doelstelling te verwezenlijken, treffen de overeenkomstsluitende partijen maatregelen om te zorgen voor een gezonde concurrentie tussen en binnen de verschillende vervoerstakken, en om het gebruik van milieuvriendelijker goederen- en personenvervoermiddelen te bevorderen.

2. De maatregelen omvatten, in aanvulling op de bepalingen van de Titels II en III:

- de ontwikkeling van spoorweginfrastructuren door de Alpen en de beschikbaarstelling van diensten op het gebied van vervoer per spoor en gecombineerd vervoer die in prijs en kwaliteit concurrerend zijn,
- de invoering van heffingsystemen voor het wegvervoer,
- begeleidende maatregelen.

3. De door de overeenkomstsluitende partijen in het kader van deze overeenkomst getroffen maatregelen worden geleidelijk en, indien mogelijk, gecoördineerd ten uitvoer gelegd.

*Artikel 32***Beginselen**

Onder voorbehoud van het bepaalde in artikel 47 zijn de in artikel 31 genoemde maatregelen conform de volgende beginselen:

- geen rechtstreekse of indirecte discriminatie op grond van de nationaliteit van de vervoerder of van de herkomst of bestemming van de vervoerde goederen,
- vrije keuze van de wijze van vervoer,
- geen eenzijdige kwantitatieve beperkingen,
- territorialiteit,
- de heffing van rechten moet evenredig zijn aan de vervoerskosten, waarbij ook rekening wordt gehouden met het type voertuig,
- doorzichtigheid,
- vergelijkbaarheid van de gebruiksvoorwaarden tussen Alpenpassages,
- voorkoming van verstoringen van de verkeersstromen in het Alpengebied,
- wederkerigheid.

B. VERVOER PER SPOOR EN GECOMBINEERD VERVOER*Artikel 33***Doelstellingen**

1. De overeenkomstsluitende partijen stellen zich tot doel vervoer per spoor en gecombineerd vervoer aan te bieden in het Alpengebied dat kwantitatief, kwalitatief en in economisch opzicht kan concurreren met het wegvervoer, waarbij de in artikel 32 opgesomde beginselen in acht worden genomen, en het vrije spel van de krachten van de markt — met name in het kader van de in titel III voorziene openstelling van de spoorweginfrastructuur — en de zelfstandigheid van de spoorwegondernemingen wordt gewaarborgd.

2. Hiertoe handelen de overeenkomstsluitende partijen als volgt:

- zij treffen, zowel in Zwitserland als op het grondgebied van de Gemeenschap, binnen de grenzen van hun bevoegdheid, infrastructurele en operationele maatregelen om de levensvatbaarheid op lange termijn, de innerlijke samenhang en de integratie van het Zwitserse aanbod in een systeem van langereafstandsvervoer per spoor te waarborgen,
- zij verbinden zich er eveneens toe de onderlinge verbinding en interoperabiliteit van hun spoorwegnetten en gecombineerd vervoersnetwerken te ontwikkelen. Hiertoe zorgen zij voor de nodige samenwerking met de betrokken internationale organisaties en instanties en zij dragen het Gemengd Comité op deze aspecten te volgen.

3. De overeenkomstsluitende partijen verbinden zich ertoe de nodige maatregelen te treffen om, tegelijk met de geleidelijke invoering van de in artikel 40 bedoelde heffingsystemen voor het wegvervoer, het aanbieden van meer vervoer per spoor en gecombineerd vervoer aan de gebruikers te bevorderen; dit aanbod moet qua capaciteit, prijs en kwaliteit zodanig zijn dat het verkeer evenwichtig over de diverse Alpenpassages wordt verdeeld.

*Artikel 34***Capaciteit van het spoorvervoersaanbod**

1. De overeenkomstsluitende partijen bevestigen de in de artikelen 5 en 6 van de overeenkomst van 1992 neergelegde afspraken die voorzien in de aanleg door Zwitserland van de NLFA en de verhoging door de Gemeenschap van de capaciteit van de toegangswegen ten noorden en zuiden van de NLFA. Zij komen overeen dat deze nieuwe spoorweginfrastructuur onder profiel C van de Internationale Spoorwegunie zal worden verwezenlijkt.

2. Voor de Gemeenschap behoren de in lid 1 bedoelde infrastructuurmaatregelen tot de maatregelen die zijn genomen en de voorwaarden die zijn vastgesteld in het kader van Beschikking nr. 1692/96/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende communautaire richtsnoeren voor de ontwikkeling van een Trans-Europees vervoersnet, waaronder ook de spoor- en gecombineerd vervoerverbindingen door de Alpen vallen, met name de toegangswegen tot de Zwitserse spoorweginfrastructuur, alsmede de installaties voor gecombineerd vervoer.

3. De twee overeenkomstsluitende partijen werken samen om hun respectieve bevoegde instanties in staat te stellen de planning en uitvoering van de spoorweginfrastructuurwerkzaamheden en de maatregelen ter bevordering van het gecombineerde vervoer die nodig zijn om te voldoen aan de in leden 1 en 2 genoemde verplichtingen, gecoördineerd te doen plaatsvinden en het draaiboek van de werkzaamheden naar gelang van de vereiste capaciteit te harmoniseren. Daarbij streven zij ernaar de gedane investeringen rendabel te maken. Hiertoe treffen zij binnen het Gemengd Comité alle nuttige maatregelen.

4. Het Comité kan een subcomité instellen dat wordt belast met het toezicht op de coördinatie van de infrastructuurprojecten in het Alpengebied. Het Subcomité bestaat uit vertegenwoordigers van Zwitserland, de Gemeenschap en de lidstaten van de Gemeenschap die zich in het Alpengebied bevinden.

*Artikel 35***Economische parameters**

1. De overeenkomstsluitende partijen treffen alle maatregelen die nodig zijn voor de verwezenlijking van de in artikel 33 aangegeven doelstelling. Hiertoe zien zij er op toe dat het goederenvervoer per spoor en het gecombineerd vervoer door Zwitserland, met inbegrip van het begeleide gecombineerd vervoer, middels een vergelijkbaar kwaliteits- en prijsniveau kan blijven concurreren met het wegvervoer op hetzelfde traject, waarbij de zelfstandigheid van de spoorwegondernemingen gewaarborgd blijft.

2. Ter realisering van een aangepast aanbod van vervoer per spoor en gecombineerd vervoer kunnen de overeenkomstsluitende partijen financiële steun geven ten behoeve van investeringen in spoorweginfrastructuur, vaste of mobiele overslaginstallaties voor vervoer over land, speciaal voor gecombineerd vervoer bestemd en gebruikt materieel, en, voorzover hun respectievelijke wetgevingen dit toelaten, in de exploitatie van gecombineerd vervoer dat het Zwitsers grondgebied in doorvoer passeert, voorzover deze maatregelen ertoe bijdragen de kwaliteit van het dienstenaanbod in het vervoer per spoor en het gecombineerd vervoer te verbeteren, de prijzen concurrerender te maken, en voorzover zij niet tot buitensporige concurrentievervalsing tussen exploitanten leiden. De prijsvaststelling voor het spoorwegtraject blijft de verantwoordelijkheid van de bevoegde autoriteiten of organen.

3. De overeenkomstsluitende partijen kunnen eveneens met de spoorwegondernemingen openbare-dienstverleningscontracten ter waarborging van voldoende spoorwegvervoer afsluiten, met name op grond van sociale en milieuoverwegingen.

4. De overeenkomstsluitende partijen zien er — binnen de grenzen van hun respectievelijke bevoegdheid — op toe dat het effect op de markt van eventuele door één van de overeenkomstsluitende partijen verleende overheidssteun niet wordt tegengegaan door de handelwijze van de andere overeenkomstsluitende partij of van een orgaan op haar eigen grondgebied of dat van de andere partij.

Artikel 36

Kwaliteitsparameters

1. De overeenkomstsluitende partijen komen overeen alle maatregelen te treffen die noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van de in artikel 33 aangegeven doelstelling. Te dien einde verbinden zij zich ertoe het gecombineerd vervoer te bevorderen.

2. Tijdens de in artikel 8 bedoelde overgangperiode verbindt Zwitserland zich er eveneens toe om, overeenkomstig de overeenkomst van 1992, begeleid gecombineerd vervoer („rijdende weg”) aan te bieden dat in kwaliteit en prijs met het wegvervoer kan concurreren.

3. De overeenkomstsluitende partijen treffen alle maatregelen die nodig zijn om het gecombineerde vervoer te bevorderen. Zij zien er in het bijzonder op toe dat de volgende bepalingen worden toegepast:

— inachtneming van de regelgeving op het gebied van technische en sociale normen voor het wegvervoer, met name betreffende rij- en rusttijden, snelheidsbeperkingen en normen voor maximaal gewicht en maximale afmetingen,

- beperking van de grenscontroles voor het spoorwegvervoer en verplaatsing van deze controles naar de laad- of los- en op- of uitstapplaats, conform de overeenkomst van 20 mei 1987 tussen de Gemeenschap en Zwitserland, alsmede tussen de EVA-staten, betreffende een gemeenschappelijke regeling inzake douanevervoer,
- vergemakkelijking van de organisatie van de gecombineerd vervoerketen door vereenvoudiging van de regelgeving en van de administratieve voorwaarden die voor elk van de betrokken overeenkomstsluitende partijen gelden,
- aanmoediging van exploitanten van gecombineerd vervoer en spoorwegondernemingen om de kwaliteit van hun diensten te verbeteren.

Een opsomming van spoorwegparameters wordt gegeven in bijlage 9. Met deze parameters wordt rekening gehouden ingeval een beroep wordt gedaan op artikel 46.

4. In het kader van hun bevoegdheden spannen de overeenkomstsluitende partijen zich in om passende maatregelen te treffen teneinde een snelle vorming van spoorwegcorridors voor het vrachtvervoer mogelijk te maken. Zij stellen elkaar regelmatig in kennis van de maatregelen die zij met betrekking tot deze spoorwegcorridors van plan zijn te nemen.

5. Het Gemengd Comité stelt om de twee jaar een verslag op over de invoering van de in dit artikel bedoelde maatregelen.

C. HEFFINGSYSTEMEN VOOR HET WEGVERVOER

Artikel 37

Doelstellingen

Overeenkomstig de doelstellingen van Titel III van de overeenkomst van 1992 stellen de overeenkomstsluitende partijen zich in het kader van hun bevoegdheden en volgens hun respectieve procedures ten doel geleidelijk heffingsystemen in te voeren, die erop gericht zijn om aan de wegvoertuigen, evenals aan de andere vervoerswijzen, de kosten aan te rekenen die zij veroorzaken

Artikel 38

Beginselen

1. De heffingsystemen zijn gebaseerd op de in artikel 32 genoemde beginselen, met name non-discriminatie, evenredigheid en doorzichtigheid.

2. De tarifiering omvat voertuigbelastingen, brandstofheffingen en heffingen voor het gebruik van het wegennet.

3. Met het oog op de verwezenlijking van de in artikel 37 genoemde doelstellingen wordt bij voorkeur voor maatregelen gekozen die het verkeer niet verleggen ten opzichte van de technisch, economisch en geografisch meest geëigende route tussen het vertrekpunt en de plaats van eindbestemming van het vervoer te nemen.

4. De maatregelen worden zodanig toegepast dat het vrije verkeer van goederen of diensten tussen de overeenkomstsluitende partijen niet wordt belemmerd, met name voor wat betreft het beheer en de inning van tolgeden of van de rechten voor het gebruik van het net, de afwezigheid van systematische controle aan de grenzen tussen de overeenkomstsluitende partijen en de afwezigheid van buitensporig veel formaliteiten. Teneinde moeilijkheden op dit punt te voorkomen, tracht Zwitserland de geldende communautaire regelgeving terzake toe te passen.

5. De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing op voertuigen met een op het kentekenbewijs vermeld maximaal toegestaan gewicht in beladen toestand van ten minste 12 ton. De onderhavige overeenkomst belet evenwel niet de vaststelling door overeenkomstsluitende partijen van maatregelen op hun eigen grondgebied met betrekking tot voertuigen met een maximaal toegestaan gewicht in beladen toestand 12 ton of meer.

6. De overeenkomstsluitende partijen verlenen geen rechtstreekse of indirecte staatssteun aan ondernemingen, met name aan vervoerders, om de gevolgen voor hen van de aanrekening van kosten aan het wegvervoer middels de in de onderhavige overeenkomst voorziene heffingen op te vangen.

Artikel 39

Interoperabiliteit van de instrumenten

Ter realisering van een voldoende mate van interoperabiliteit van de elektronische systemen voor de inning van gebruiksrechten voor het wegvervoer plegen de overeenkomstsluitende partijen overleg binnen het Gemengd Comité.

Artikel 40

Zwitserse maatregelen

1. Om de in artikel 37 omschreven doelstellingen te bereiken en met het oog op de verhogingen van het maximumgewicht zoals aangegeven in artikel 7, lid 3, voert Zwitserland een niet-discriminerend heffingsstelsel in voor voertuigen, en wel in twee fasen, die respectievelijk ingaan op 1 januari 2001 en 1 januari 2005. Dit heffingsstelsel is onder meer gebaseerd op de in artikel 38, lid 1, vermelde principes en de bepalingen van bijlage 10.

2. De heffingen worden gedifferentieerd op basis van 3 categorieën emissienormen (EURO). In het vanaf 1 januari 2005 geldende heffingsstelsel moet het verschil in heffingen tussen de verschillende categorieën zo groot mogelijk zijn, maar mag niet meer bedragen dan 15 % van het in lid 4 vermelde gewogen gemiddelde van de heffingen.

3. a) In het vanaf 1 januari 2001 geldende heffingsstelsel bedraagt de maximale aanslag voor voertuigen waarvan het effectief totaal gewicht in beladen toestand de 34 t niet overschrijdt, en die een afstand van 300 km door het Alpengebied afleggen, respectievelijk niet meer dan 205 CHF voor een voertuig dat niet aan de EURO-normen voldoet, 172 CHF voor een voertuig dat aan de EURO-I-norm voldoet, en 145 CHF voor een voertuig dat aan de EURO-II-norm voldoet.

b) In afwijking van bovenstaand lid 3(a) ontvangt de Gemeenschap gedurende de periode van 1 januari 2001 tot 31 december 2004 een jaarlijks contingent geldend voor 220 000 enkele transitoritten door het Zwitserse Alpengebied van lege of met lichte producten beladen voertuigen, voorzover het totaal effectief gewicht in beladen toestand van het voertuig de 28 ton niet overschrijdt bedraagt, tegen betaling van een vergoeding voor het gebruik van de infrastructuur ten bedrage van 50 CHF in het jaar 2001, 60 CHF in het jaar 2002, 70 CHF in het jaar 2003 en 80 CHF in het jaar 2004. Zwitserland ontvangt eveneens een contingent tegen dezelfde voorwaarden. De normale controleprocedures zullen van toepassing zijn.

4. In het vanaf 1 januari 2005 geldende heffingsstelsel bedraagt het gewogen gemiddelde van de heffingen niet meer dan 325 CHF voor voertuigen met een effectief totaal gewicht in beladen toestand van niet meer dan 40 t die een afstand van 300 km door het Alpengebied afleggen. De heffing voor de meest verontreinigende categorie bedraagt niet meer dan 380 CHF.

5. Een deel van de in de leden 3 en 4 vermelde heffingen mag bestaan uit tolgeden voor het gebruik van speciale Alpeninfrastructuur. Dit deel mag niet meer dan 15 % van de in de leden 3 en 4 vermelde heffingen bedragen.

6. De in lid 4 vermelde wegingen worden vastgesteld op basis van het aantal voertuigen per EURO-normcategorie dat in Zwitserland rijdt. Het aantal voertuigen van iedere categorie wordt bepaald aan de hand van tellingen die door het Gemengd Comité worden onderzocht. Het Gemengd Comité stelt het gemiddelde vast op basis van tweejarige onderzoeken, waarvan de eerste plaatsvindt vóór 1 juli 2004, teneinde rekening te houden met de ontwikkeling van de structuur van het wagenpark in Zwitserland, en de ontwikkeling van de EURO-normen.

Artikel 41

Communautaire maatregelen

De Gemeenschap gaat door met het ontwikkelen van op haar grondgebied geldende heffingsstelsels, die gekoppeld zijn aan de door het gebruik van de infrastructuur veroorzaakte kosten. Deze systemen zijn gebaseerd op het beginsel van de „gebruiker betaalt”.

Artikel 42

Nieuw onderzoek van de hoogte van de heffingen

1. Vanaf 1 januari 2007, worden om de twee jaar de in artikel 40, lid 4, vastgestelde maximale hoogtes van de heffingen aangepast, om rekening te houden met de inflatie in Zwitserland van de afgelopen twee jaar. Met het oog op die aanpassing deelt Zwitserland uiterlijk 30 september van het aan de aanpassing voorafgaande jaar het Gemengd Comité de statistische gegevens mede die nodig zijn om de beoogde aanpassing te rechtvaardigen. Het Gemengd Comité komt op verzoek van de Gemeenschap binnen 30 dagen na deze mededeling bijeen voor overleg over de beoogde aanpassing.

Indien in de periode tussen de datum van ondertekening van deze overeenkomst en 31 december 2004 de gemiddelde jaarlijkse inflatie in Zwitserland meer dan 2 % bedraagt, worden de in artikel 40, lid 4, vastgestelde maximale hoogtes van de heffingen aangepast, waarbij uitsluitend rekening wordt gehouden met de inflatie boven het gemiddelde jaarlijkse inflatiepercentage van 2 %. De in voorgaand lid beschreven procedure is van toepassing.

2. Vanaf 1 januari 2007 kan het Gemengd Comité op verzoek van één van de overeenkomstsluitende partijen de in artikel 40, lid 4, vastgestelde maximale hoogtes van de heffingen opnieuw onderzoeken, met het oog op een besluit om deze aan te passen, dat gezamenlijk moet worden genomen. Dit onderzoek vindt plaats aan de hand van de volgende criteria:

- de hoogte en de structuur van de fiscale heffingen op het grondgebied van beide overeenkomstsluitende partijen, en met name de heffingen voor vergelijkbare Alpenpassages,
- de verdeling van het verkeer over vergelijkbare Alpenpassages,
- de ontwikkeling van de modale verdeling in het Alpengebied,
- de ontwikkeling van de spoorweginfrastructuur in het Alpengebied.

D. BEGELEIDENDE MAATREGELEN

Artikel 43

Vereenvoudiging van de grenscontroles

1. De overeenkomstsluitende partijen verbinden zich ertoe de formaliteiten voor de vervoersector te beperken en te vereenvoudigen, in het bijzonder op douanegebied.

2. De Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake de vereenvoudiging van de controles en formaliteiten in het goederenvervoer van 21 november 1990, de Overeenkomst betreffende een gemeenschappelijke regeling inzake douanevervoer van 20 mei 1987 alsmede, voor wat betreft het spoorwegvervoer, de overeenkomst tussen spoorwegondernemingen inzake de technische controle bij de overdracht van goederenwagons in het internationale vervoer dienen als basis voor de maatregelen die ter uitvoering van lid 1 door de overeenkomstsluitende partijen zijn genomen.

Artikel 44

Milieunormen voor vrachtwagens

1. Met het oog op een betere milieubescherming, en onverminderd de verplichtingen die voortvloeien uit artikel 7, willen de overeenkomstsluitende partijen onder meer milieunormen invoeren die een hoog beschermingsniveau waarborgen, teneinde de emissie van uitlaatgassen, deeltjes en geluid van zware vrachtwagens te verminderen.

2. De overeenkomstsluitende partijen plegen tijdens de uitwerking van deze normen regelmatig overleg.

3. De emissiecategorie (EURO) waartoe een vrachtwagen behoort (als omschreven in de communautaire wetgeving) wordt, als zij niet op het kentekenbewijs van het voertuig vermeld wordt, gecontroleerd op de op genoemd bewijs vermelde datum van het voor de eerste maal in het verkeer brengen, of eventueel, aan de hand van een speciaal door de bevoegde instanties van de staat van afgifte opgesteld document.

Artikel 45

Waarnemingspost voor het verkeer

1. Vanaf de inwerkingtreding van deze overeenkomst wordt een permanente waarnemingspost ingericht voor het volgen van het weg-, spoorweg- en gecombineerd verkeer in het Alpengebied. Deze rapporteert jaarlijks over de ontwikkelingen in het verkeer aan het Gemengd Comité dat ingevolge artikel 51 van deze overeenkomst wordt opgericht. Het Gemengd Comité kan de waarnemingspost eveneens verzoeken een speciaal verslag op te stellen, met name ingeval van toepassing van het bepaalde in de artikelen 46 en 47 van deze overeenkomst.

2. De werkzaamheden van de waarnemingspost worden gefinancierd door de overeenkomstsluitende partijen. De verdeelsleutel voor de financiering wordt door het Gemengd Comité vastgesteld.

3. De overeenkomstsluitende partijen stellen een bestuurlijke regeling voor de werking van de waarnemingspost vast middels een op de eerste vergadering genomen besluit van het Gemengd Comité.

E. CORRIGERENDE MAATREGELEN

Artikel 46

Eenzijdige beschermende maatregelen

1. Indien na 1 januari 2005, ondanks concurrerende spoorwegprijzen en een correcte toepassing van de maatregelen van artikel 36 betreffende de kwaliteitsparameters, er moeilijkheden zijn met de doorstroming van het transalpijns Zwitsers wegverkeer, en indien, gedurende een periode van 10 weken, de gemiddelde benuttingsgraad van de bij het spoorwegaanbod op het Zwitserse grondgebied behorende capaciteit (begeleid en niet begeleid gecombineerd vervoer) lager is dan 66 %, mag Zwitserland, in afwijking van het bepaalde in artikel 40, leden 4 en 5, de in artikel 40, lid 4, voorziene heffingen met ten hoogste 12,5 % verhogen. De opbrengst van deze verhoging wordt integraal bestemd voor het spoorweg- en gecombineerd vervoer, om hun concurrentiepositie tegenover het wegvervoer te versterken.

2. Wanneer zich een situatie als beschreven in lid 1 op haar grondgebied voordoet, kan de Gemeenschap, in vergelijkbare omstandigheden, soortgelijke maatregelen nemen om de situatie te verbeteren.

3. a) De duur en werkingssfeer van de in de voorgaande leden voorziene beschermende maatregel zijn beperkt tot hetgeen strikt noodzakelijk is om de situatie te verbeteren. De maatregel duurt ten hoogste zes maanden, maar kan met nog eens zes maanden worden verlengd. Het Gemengd Comité kan met eenparigheid van stemmen tot verdere verlengingen besluiten.
- b) Wanneer een overeenkomstsluitende partij reeds eerder de in de leden 1 en 2 bedoelde maatregelen heeft toegepast, gelden in geval van hernieuwde toepassing de volgende voorwaarden:
- wanneer de voorafgaandelijke toepassingsperiode niet meer dan zes maanden heeft geduurd, mogen er pas nadat sinds het einde van de vorige toepassing 12 maanden zijn verstreken, nieuwe maatregelen worden toegepast,
 - wanneer de toepassingsperiode meer dan zes maanden heeft geduurd, mogen er pas nadat sinds het einde van de vorige toepassing 18 maanden zijn verstreken, nieuwe maatregelen worden toegepast,
 - in geen geval mogen er binnen een tijdsbestek van 5 jaar, gerekend vanaf het begin van de eerste periode van toepassing van de beschermende maatregelen, meer dan twee perioden zijn waarin beschermende maatregelen worden genomen.

Het Gemengd Comité kan in speciale gevallen met eenparigheid van stemmen besluiten van de hierboven vermelde beperkingen af te wijken.

4. Alvorens de in de voorgaande leden voorziene maatregelen te nemen, stelt de betreffende overeenkomstsluitende partij het Gemengd Comité in kennis van haar voornemen. Het Gemengd Comité komt bijeen om de kwestie te onderzoeken. Tenzij het Gemengd Comité anders beslist, kan de betrokken overeenkomstsluitende partij de maatregel in kwestie treffen, 30 dagen na de datum van kennisgeving daarvan aan het Gemengd Comité.

Artikel 47

Maatregelen genomen in onderling overleg

1. In geval van ernstige verstoringen van de verkeersstromen door het Alpengebied, die afbreuk doen aan de verwezenlijking van de doelstellingen van artikel 30 van deze overeenkomst, komt het Gemengd Comité op verzoek van één van de overeenkomstsluitende partijen bijeen, teneinde passende maatregelen vast te stellen om de situatie te verhelpen. De overeenkomstsluitende partij die het verzoek doet stelt de waarnemingspost voor het verkeer daarvan onmiddellijk in kennis, en deze stelt binnen 14 dagen een rapport op over de situatie en eventueel te nemen maatregelen.
2. Het Gemengd Comité komt bijeen binnen 15 dagen na het verzoek. Het onderzoekt de situatie, waarbij het naar behoren rekening houdt met het rapport van de waarnemingspost voor het verkeer. Het Gemengd Comité stelt eventueel te treffen maatregelen vast binnen 60 dagen na de datum van de eerste vergadering over de kwestie. Deze termijn kan met eenparigheid van stemmen worden verlengd.

3. De maatregelen zijn, wat werkingssfeer en duur betreft, beperkt tot hetgeen strikt noodzakelijk is om de situatie te verbeteren. Er moet bij voorrang worden gekozen voor maatregelen die de werking van de overeenkomst het minst belemmeren.

Artikel 48

Maatregelen in geval van crisis

Bij ernstige verstoringen van het verkeer door het Alpengebied door overmacht, bijvoorbeeld door natuurrampen, nemen de overeenkomstsluitende partijen op gecoördineerde wijze, ieder voor haar eigen grondgebied, alle mogelijke dienstige maatregelen om de doorgang van dit verkeer mogelijk te maken. Bepaalde gevoelige transporten, zoals bederfelijke waren, krijgen een voorkeursbehandeling.

TITEL V

ALGEMENE BEPALINGEN EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 49

Tenuitvoerlegging van de overeenkomst

1. De overeenkomstsluitende partijen treffen alle passende algemene of bijzondere maatregelen om nakoming van de uit deze overeenkomst voortvloeiende verplichtingen te waarborgen.
2. Zij onthouden zich van iedere maatregel die de verwezenlijking van de doelstellingen van deze overeenkomst in gevaar kan brengen.
3. De bepalingen van deze overeenkomst inzake het maximaal toegestane gewicht van gelede voertuigen en opleggercombinaties en inzake de tarifiering van het vervoer worden ten uitvoer gelegd volgens een procedure die in twee etappes verloopt, van 1 januari 2001 tot en met 31 december 2004, en vanaf 1 januari 2005.

Artikel 50

Maatregelen om het evenwicht te herstellen

Indien een overeenkomstsluitende partij constateert dat de andere overeenkomstsluitende partij de in deze overeenkomst vastgestelde verplichtingen niet nakomt, of dat deze een besluit van het Gemengd Comité niet uitvoert, kan de benadeelde partij na overleg binnen het Gemengd Comité passende maatregelen treffen om het evenwicht in deze overeenkomst te handhaven. De overeenkomstsluitende partijen verstrekken het Gemengd Comité alle nuttige inlichtingen om een diepgaand onderzoek van de situatie mogelijk te maken.

Artikel 51

Gemengd Comité

1. Er wordt een Gemengd Comité opgericht, het zogeheten „Comité inlandvervoer Gemeenschap/Zwitserland”, dat bestaat uit vertegenwoordigers van de overeenkomstsluitende partijen en dat verantwoordelijk is voor het beheer en de juiste tenuitvoerlegging van deze overeenkomst. Hiertoe formuleert het aanbevelingen. Het neemt besluiten in de in de overeenkomst voorziene gevallen; de overeenkomstsluitende partijen voeren deze besluiten volgens hun eigen regels uit. Het Gemengd Comité neemt besluiten met eenparigheid van stemmen.

2. In het bijzonder zorgt het Gemengd Comité voor het toezicht op en de tenuitvoerlegging van de bepalingen van deze overeenkomst en met name van de artikelen 27, lid 6, 33, 34, 35, 36, 39, 40, 42, 45, 46, 47 en 54. Het past de in de artikelen 52 en 55 bedoelde aanpassings- en herzieningsbepalingen toe.

3. Met het oog op een goede uitvoering van deze overeenkomst wisselen de overeenkomstsluitende partijen regelmatig informatie uit en plegen zij, wanneer één van de overeenkomstsluitende partijen daarom vraagt, overleg binnen het Gemengd Comité. De partijen verstrekken elkaar de gegevens van de instanties die zijn belast met de tenuitvoerlegging van deze overeenkomst, met name met het verlenen van vergunningen en het uitoefenen van controle. Deze instanties corresponderen rechtstreeks.

4. Het Gemengd Comité stelt zijn reglement van orde vast, dat onder andere de voorwaarden voor het bijeenroepen van vergaderingen, het benoemen van de voorzitter en het omschrijven van het mandaat van laatstgenoemde regelt.

5. Het Gemengd Comité komt bijeen, wanneer dat nodig is, doch minstens eenmaal per jaar. Iedere partij kan om bijeenroeping van een vergadering verzoeken.

6. Het Gemengd Comité kan besluiten een werkgroep of groep van deskundigen te vormen om het te helpen bij de vervulling van zijn taken.

7. Dit comité voert ook de taken uit die voorheen door het bij artikel 18 van de overeenkomst van 1992 opgericht gemengd comité, het zogeheten „Comité inlandvervoer Gemeenschap/Zwitserland” werden verricht.

Artikel 52

Ontwikkeling van het recht

1. Deze overeenkomst laat van iedere overeenkomstsluitende partij het recht onverlet om, onder voorbehoud van de eerbiediging van het beginsel van non-discriminatie en van het bepaalde in deze overeenkomst, haar binnenlandse wetgeving op de gebieden waarop deze overeenkomst betrekking heeft, zelfstandig te wijzigen.

2. Wanneer een overeenkomstsluitende partij nieuwe wetgeving ontwikkelt op een gebied waarop deze overeenkomst betrekking heeft, vraagt zij deskundigen van de andere overeenkomstsluitende partij informeel om advies. In de periode voorafgaand aan de formele goedkeuring van deze nieuwe wetgeving houden de overeenkomstsluitende partijen elkaar op de hoogte en plegen zij voorzover nodig overleg. Indien één van de overeenkomstsluitende partijen daarom vraagt, vindt binnen het Gemengd Comité een voorlopige bespreking plaats, met name van de gevolgen van een dergelijke wijziging voor de werking van de overeenkomst.

3. Zodra de gewijzigde wetgeving is goedgekeurd, en uiterlijk acht dagen na de publicatie ervan in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* of in de Zwitserse staatscourant, maakt de betreffende overeenkomstsluitende partij de tekst van de nieuwe bepalingen aan de andere overeenkomstsluitende partij bekend. Indien één van de overeenkomstsluitende partijen daarom vraagt, vindt uiterlijk binnen twee maanden na de datum van dit verzoek in het Gemengd Comité een bespreking plaats van de gevolgen van de wijziging voor de werking van deze overeenkomst.

4. Het Gemengd Comité

— beslist de bijlagen 1, 3, 4 en 7 te herzien of stelt, indien nodig, voor de bepalingen van deze overeenkomst te herzien, om, voorzover nodig, op basis van wederkerigheid de betreffende wetswijzigingen daarin te verwerken; of

— neemt een besluit op grond waarvan de betreffende wetswijzigingen worden geacht conform deze overeenkomst te zijn; of

— besluit tot andere maatregelen ter waarborging van de goede werking van deze overeenkomst.

5. Het Gemengd Comité stelt de voorwaarden vast voor de aanpassing van deze overeenkomst aan de relevante bepalingen van de toekomstige overeenkomsten tussen de Gemeenschap of Zwitserland enerzijds, en de in de artikelen 13 en 19 bedoelde derde landen anderzijds.

6. Om de in deze overeenkomst gestelde doelen te bereiken, treffen de overeenkomstsluitende partijen, volgens het in artikel 49 genoemde tijdschema, alle nodige maatregelen om de rechten en verplichtingen die gelijkwaardig zijn aan die welke zijn vervat in de in bijlage I opgenomen wetsteksten van de Gemeenschap, op hun betrekkingen van toepassing te laten zijn.

Artikel 53

Geheimhouding

De vertegenwoordigers, deskundigen en andere functionarissen van overeenkomstsluitende partijen mogen, zelfs na de beëindiging van hun taken, de in het kader van deze overeenkomst verkregen informatie, die door haar aard onder het beroepsgeheim valt, niet bekendmaken.

Artikel 54

Beslechting van geschillen

Iedere overeenkomstsluitende partij kan een geschil over de interpretatie of tenuitvoerlegging van deze overeenkomst aan het Gemengd Comité voorleggen. Het Comité tracht het geschil te beslechten. Alle informatie die van belang is voor een op het vinden van een aanvaardbare oplossing gericht diepgaand onderzoek van de situatie, worden aan het Gemengd Comité verstrekt. Te dien einde onderzoekt het Gemengd Comité alle mogelijkheden tot handhaving van de goede werking van deze overeenkomst.

Artikel 55

Herziening van de overeenkomst

1. Indien een overeenkomstsluitende partij een herziening wenst van de bepalingen van deze overeenkomst, stelt zij het Gemengd Comité daarvan op de hoogte. Onder voorbehoud van onderstaande leden 2 en 3, treedt de wijziging van de onderhavige overeenkomst in werking nadat de respectievelijke interne procedures zijn voltooid.

2. De bijlagen 1, 3, 4 en 7 kunnen middels een besluit van het Gemengd Comité conform artikel 51, lid 1, worden gewijzigd, teneinde rekening te houden met de ontwikkeling van de communautaire wetgeving op dit gebied.

3. De bijlagen 5, 6, 8 en 9 kunnen middels een besluit van het Gemengd Comité conform artikel 51, lid 1, worden gewijzigd.

Artikel 56

Bijlagen

De bijlagen 1 tot en met 10 vormen een integrerend deel van deze overeenkomst.

Artikel 57

Grondgebieden waarop de overeenkomst van toepassing is

Deze overeenkomst is enerzijds van toepassing op de grondgebieden waar het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap toepasselijk is onder de in dat Verdrag genoemde voorwaarden, en anderzijds op het grondgebied van Zwitserland.

Artikel 58

Slotbepalingen

1. Deze overeenkomst wordt door de overeenkomstsluitende partijen volgens hun eigen procedures geratificeerd of goedgekeurd. Zij treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand volgend op de laatste bekendmaking van de nederlegging van de ratificatieoorkonden of van de goedkeuring van alle zeven onderstaande overeenkomsten:

- Overeenkomst inzake het Goederen- en Personenvervoer per Spoor en over de Weg.
- Overeenkomst inzake het Vrije Verkeer van Personen,
- Overeenkomst inzake het Luchtvervoer,
- Overeenkomst inzake de Handel in Landbouwproducten,
- Overeenkomst inzake Wederzijdse Erkenning op het Gebied van Conformiteitsbeoordeling,
- Overeenkomst inzake Bepaalde Aspecten van Overheidsopdrachten,
- Overeenkomst inzake Wetenschappelijke en Technologische samenwerking.

2. Deze overeenkomst wordt gesloten voor een beginperiode van zeven jaar. Zij wordt voor onbepaalde tijd verlengd, tenzij de Gemeenschap of Zwitserland voor het verstrijken van de beginperiode aan de andere overeenkomstsluitende partij kennis geeft van het tegendeel. In geval van kennisgeving zijn de bepalingen van lid 4 van toepassing.

3. De Gemeenschap of Zwitserland kan deze overeenkomst opzeggen door middel van kennisgeving hiervan aan de andere overeenkomstsluitende partij. In geval van kennisgeving zijn de bepalingen van lid 4 van toepassing.

4. De in het eerste lid vermelde zeven overeenkomsten zijn zes maanden na ontvangst van de kennisgeving betreffende de in lid 2 bedoelde niet-verlenging of de in lid 3 bedoelde opzegging niet langer van kracht.

Hecho en Luxemburgo, el veintiuno de junio de mil novecientos noventa y nueve, en doble ejemplar en lenguas alemana, danesa, española, finesa, francesa, griega, inglesa, italiana, neerlandesa, portuguesa y sueca, siendo cada uno de estos textos igualmente auténtico.

Udfærdiget i Luxembourg, den enogtyvende juni nitten hundrede og nioghalvfems, i to eksemplarer på dansk, engelsk, finsk, fransk, græsk, italiensk, nederlandsk, portugisisk, spansk, svensk og tysk, idet hver af disse tekster har samme gyldighed.

Geschehen zu Luxemburg am einundzwanzigsten Juni neunzehnhundertneunundneunzig in zwei Urschriften in dänischer, deutscher, englischer, finnischer, französischer, griechischer, italienischer, niederländischer, portugiesischer, spanischer und schwedischer Sprache, wobei jeder dieser Wortlaute gleichermaßen verbindlich ist.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις είκοσι μία Ιουνίου χίλια εννιακόσια ενενήντα εννέα, εις διπλούν στην αγγλική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, ισπανική, ιταλική, ολλανδική, πορτογαλική, σουηδική, και φινλανδική γλώσσα, κάθε κείμενο από τα οποία είναι αυθεντικό.

Done at Luxembourg on the twenty-first day of June in the year one thousand and ninety-nine, and drawn up in duplicate in the Danish, Dutch, English, Finnish, French, German, Greek, Italian, Portuguese, Spanish and Swedish languages, each text being equally authentic.

Fait à Luxembourg, le vingt-et-un juin mil neuf cent quatre-vingt dix-neuf, en double exemplaire en langues allemande, anglaise, danoise, espagnole, finnoise, française, grecque, italienne, néerlandaise, portugaise et suédoise, chacun de ces textes faisant également foi.

Fatto a Lussemburgo, addì ventuno giugno millenovecentonovantanove, in duplice copia, in lingua danese, finlandese, francese, greca, inglese, italiana, olandese, portoghese, spagnola, svedese e tedesca, ciascun testo facente ugualmente fede.

Gedaan te Luxemburg, de eenentwintigste juni negentienhonderd negenennegentig, in twee exemplaren in de Deense, de Duitse, de Engelse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Italiaanse, de Nederlandse, de Portugese, de Spaanse en de Zweedse taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek.

Feito em Luxemburgo, em vinte e um de Junho de mil novecentos e noventa e nove, em duplo exemplar nas línguas alemã, dinamarquesa, espanhola, finlandesa, francesa, grega, inglesa, italiana, neerlandesa, portuguesa e sueca, fazendo fé qualquer dos textos.

Tehty Luxemburgissa kahdentenkymmenentenäensimmäisenä päivänä kesäkuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäyhdeksän kahtena kappaleena englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, portugalilain, ranskan, ruotsin, saksan, suomen ja tanskan kielellä, ja kaikki teksti ovat yhtä todistusvoimaiset.

Utfärdat i Luxemburg den tjugoförsta juni nittonhundraiontionio i två exemplar på det danska, engelska, finska, franska, grekiska, italienska, nederländska, portugisiska, spanska, svenska och tyska språket, vilka samtliga texter är lika giltiga.

Por la Comunidad Europea

For Det Europæiske Fællesskab

Für die Europäische Gemeinschaft

Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα

For the European Community

Pour la Communauté européenne

Per la Comunità europea

Voor de Europese Gemeenschap

Pela Comunidade Europeia

Euroopan yhteisön puolesta

På Europeiska gemenskapens vägnar



Por la Confederación Suiza
For Det Schweiziske Edsforbund
Für der Schweizerischen Eidgenossenschaft
Για την Ελβετική Συνομοσπονδία
For the Swiss Confederation
Pour la Confédération suisse
Per la Confederazione svizzera
Voor de Zwitserse Bondsstaat
Pela Confederação Suíça
Sveitsin valaliiton puolesta
På Schweiziska Edsförbundets vägnar

D. Lauber

H. Müller

LIJST VAN BIJLAGEN

- Bijlage 1: artikelen 5, lid 2, 6, 7, lid 1, 24, lid 1, 25, lid 5 en 27, lid 2: toepasselijke bepalingen
- Bijlage 2: artikel 8, lid 5: wijze van toepassing van de in artikel 8 voorgeschreven heffingen
- Bijlage 3: artikel 9, lid 1: model van een vergunning voor het internationale beroepsgoederenvervoer over de weg
- Bijlage 4: artikel 9, lid 3: vervoer waarvoor geen vergunningsregeling of een vervoersvergunning vereist is
- Bijlage 5: artikelen 12 en 13: lijst van bestaande uit de geldende bilaterale overeenkomsten voortvloeiende rechten
- Bijlage 6: artikel 15, lid 2: vrijstellingen van de gewichtsbepanking en het verbod om 's nachts en 's zondags te rijden
- Bijlage 7: artikelen 17, 18 en 21: internationaal personenvervoer en vergunningsprocedures
- Bijlage 8: artikelen 19 en 20: lijst van bestaande uit de geldende bilaterale overeenkomsten voortvloeiende rechten
- Bijlage 9: artikel 36: kwaliteitsparameters voor spoorvervoer en gecombineerd vervoer
- Bijlage 10: artikel 40, lid 1: wijze van toepassing van de in artikel 40 voorgeschreven heffingen

BIJLAGE 1

TOEPASSELIJKE BEPALINGEN

Overeenkomstig artikel 52, lid 6, van deze overeenkomst past Zwitserland wettelijke bepalingen toe die gelijkwaardig zijn aan de hieronder vermelde bepalingen

Toepasselijke bepalingen van het communautair acquis

Deel 1

- Richtlijn 96/26/EG van de Raad van 29 april 1996 inzake de toegang tot het beroep van ondernemer van goederen-, respectievelijk personenvervoer over de weg, nationaal en internationaal, en inzake de wederzijdse erkenning van diploma's, certificaten en andere titels ter vergemakkelijking van de uitoefening van het recht van vrije vestiging van bedoelde vervoerondernemers (PB L 124 van 23.5.1996, blz. 1), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 98/76/EG (PB L 277 van 14.10.1998, blz. 17).

Deel 2

- Verordening (EEG) nr. 3821/85 van de Raad van 20 december 1985 betreffende het controleapparaat in het wegvervoer (PB L 370 van 31.12.1985, blz. 8), laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2135/98 (PB L 274 van 9.10.1998, blz. 1).
- Verordening (EEG) nr. 3820/85 van de Raad van 20 december 1985 tot harmonisatie van bepaalde voorschriften van sociale aard voor het wegvervoer (PB L 370 van 31.12.1985, blz. 1) of bij de AETR-Overeenkomst vastgestelde gelijkwaardige regels, met inbegrip van de wijzigingen daarvan.
- Richtlijn 88/599/EEG van de Raad van 23 november 1988 betreffende standaardprocedures voor de controle op de toepassing van Verordening (EEG) nr. 3820/85 tot harmonisatie van bepaalde voorschriften van sociale aard voor het wegvervoer en Verordening (EEG) nr. 3821/85 betreffende het controleapparaat in het wegvervoer (PB L 325 van 29.11.1988, blz. 55), laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2135/98 (PB L 274 van 9.10.1998, blz. 1).
- Richtlijn 76/914/EEG van de Raad van 16 december 1976 betreffende het minimumniveau van de opleiding van bestuurders in het wegvervoer (PB L 357 van 29.12.1976, blz. 36).

Deel 3

- Richtlijn 96/53/EG van de Raad van 25 juli 1996 houdende vaststelling, voor bepaalde aan het verkeer binnen de Gemeenschap deelnemende wegvoertuigen, van de in het nationale en het internationale verkeer maximaal toegestane afmetingen, en van de in het internationale verkeer maximaal toegestane gewichten (PB L 235 van 17.9.1996, blz. 59).
- Richtlijn 96/96/EG van de Raad van 20 december 1996 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake de technische controle van motorvoertuigen en aanhangwagens (PB L 46 van 17.2.1997, blz. 1).
- Richtlijn 91/542/EG van de Raad van 1 oktober 1991 tot wijziging van Richtlijn 88/77/EEG inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten met betrekking tot de maatregelen die moeten worden genomen tegen de emissie van gasvormige verontreinigingen door dieselmotoren, bestemd voor het aandrijven van voertuigen (PB L 295 van 25.10.1991, blz. 1).
- Richtlijn 92/6/EEG van de Raad van 10 februari 1992 betreffende de installatie en het gebruik, in de Gemeenschap, van snelheidsbegrenzers in bepaalde categorieën motorvoertuigen (PB L 57 van 23.2.1992, blz. 27).
- Richtlijn 92/24/EEG van de Raad van 31 maart 1992 betreffende snelheidsbegrenzers of soortgelijke begrenzingssystemen voor bepaalde categorieën motorvoertuigen (PB L 129 van 14.5.1992, blz. 154).
- Richtlijn 92/97/EEG van de Raad van 10 november 1992 tot wijziging van Richtlijn 70/157/EEG inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende het toegestane geluidsniveau en de uitlaatinrichting van motorvoertuigen (PB L 371 van 19.12.1992, blz. 1).

- Richtlijn 94/55/EG van de Raad van 21 november 1994 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten inzake het vervoer van gevaarlijke goederen over de weg (PB L 319 van 12.12.1994, blz. 7).
- Richtlijn 95/50/EG van de Raad van 6 oktober 1995 betreffende uniforme procedures voor de controle op het vervoer van gevaarlijke goederen over de weg (PB L 249 van 17.10.1995, blz. 35).
- Richtlijn 96/35/EG van de Raad van 3 juni 1996 betreffende de aanwijzing en de beroepsbekwaamheid van veiligheidsadviseurs voor het vervoer van gevaarlijke goederen over de weg, per spoor of over de binnenwateren (PB L 145 van 19.6.1996, blz. 10).
- Richtlijn 96/86/EG van de Commissie van 13 december 1996 tot aanpassing aan de technische vooruitgang van Richtlijn 94/55/EG van de Raad betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten inzake het vervoer van gevaarlijke goederen over de weg (PB L 335 van 24.12.1996, blz. 43).

Deel 4

- Richtlijn 95/18/EG van de Raad van 19 juni 1995 betreffende de verlening van vergunningen aan spoorwegondernemingen (PB L 143 van 27.6.1995, blz. 70).
- Richtlijn 95/19/EG van de Raad van 19 juni 1995 inzake de toewijzing van spoorweginfrastructuurcapaciteit en de heffing van gebruiksrechten voor de infrastructuur (PB L 143 van 27.6.1995, blz. 75).
- Richtlijn 91/440/EEG van de Raad van 29 juli 1991 betreffende de ontwikkeling van de spoorwegen in de Gemeenschap (PB L 237 van 24.8.1991, blz. 25).

Deel 5

- Richtlijn 92/82/EEG van de Raad van 19 oktober 1992 betreffende de onderlinge aanpassing van de accijnstarieven voor minerale oliën (PB L 316 van 31.10.1992, blz. 19).
 - Richtlijn 96/49/EG van de Raad van 23 juli 1996 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten inzake het vervoer van gevaarlijke goederen per spoor (PB L 235 van 17.9.1996, blz. 25).
 - Richtlijn 96/87/EG van de Commissie van 13 december 1996 tot aanpassing aan de technische vooruitgang van Richtlijn 96/49/EG van de Raad betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten inzake het vervoer van gevaarlijke goederen per spoor (PB L 335 van 24.12.1996, blz. 45).
-

BIJLAGE 2

WIJZE VAN TOEPASSING VAN DE IN ARTIKEL 8 VOORGESCHREVEN HEFFINGEN

1. De Zwitserse heffing voor voertuigen met de in artikel 8, lid 2, bedoelde vergunning en een totaal effectief gewicht in beladen toestand van meer dan 28 t bedraagt ten hoogste:

- 180 CHF voor een transitorit door Zwitserland,
- 70 CHF voor een retourrit in het bilaterale verkeer vanuit of naar Zwitserland.

2. De maximale Zwitserse heffing voor voertuigen met de in artikel 8, lid 3, bedoelde vergunning, met een totaal effectief gewicht in beladen toestand van meer dan 34 t maar minder dan 40 t bedraagt voor een afstand van 300 km door het Alpengebied respectievelijk 252 CHF voor een voertuig dat niet aan de EURO-normen voldoet, 211 CHF voor een voertuig dat aan de EURO-I-norm voldoet, en 178 CHF voor een voertuig dat aan de EURO-II-norm voldoet. De heffing wordt toegepast op de wijze van artikel 40.

3. De maximale Zwitserse heffing voor voertuigen met de in artikel 8, lid 4, bedoelde vergunning en een totaal effectief gewicht in beladen toestand van meer dan 34 t maar minder dan 40 t bedraagt voor een afstand van 300 km door het Alpengebied respectievelijk 300 CHF voor een voertuig dat niet aan de EURO-normen voldoet, 240 CHF voor een voertuig dat aan de EURO-I-norm voldoet, en 210 CHF voor een voertuig dat aan de EURO-II-norm voldoet. De heffing wordt toegepast op de wijze van artikel 40.

BIJLAGE 3

EUROPESE GEMEENSCHAP

(a)

(sterk blauw papier - formaat DIN A4)

(Eerste blad van de vergunning)

(Tekst in de officiële taal (talen) of één van de officiële talen van de lidstaat die de vergunning afgeeft)

Staat die de vergunning afgeeft:
Kenteken van het land (*):

Benaming van de bevoegde autoriteit of
instantie:

VERGUNNING Nr.**voor het internationale beroepsgoederenvervoer over de weg**

Deze vergunning machtigt (²)

.....

.....

.....

tot het verrichten, over alle verkeersverbindingen op het grondgebied van de Gemeenschap, van internationaal beroepsgoederenvervoer over de weg, als omschreven in Verordening (EEG) nr. 881/92 van de Raad en volgens de algemene bepalingen van deze vergunning.

Bijzondere opmerkingen:

.....

.....

.....

Deze vergunning is geldig van tot

Afgegeven te,

.....

(³)

(¹) Kenteken van het land: (A) Oostenrijk (vanaf 1 januari 1997), (B) België, (DK) Denemarken, (D) Duitsland, (GR) Griekenland, (E) Spanje, (F) Frankrijk, (FIN) Finland, (IRL) Ierland, (I) Italië, (L) Luxemburg, (NL) Nederland, (P) Portugal, (S) Zweden, (UK) Verenigd Koninkrijk.

(²) Naam of firmanaam en volledig adres van de vervoerder.

(³) Handtekening en stempel van de bevoegde autoriteit of instantie die de vergunning afgeeft.

(Tweede blad van de vergunning)
(Tekst in de officiële taal (talen) of een van de officiële talen van de lidstaat die de vergunning afgeeft)

ALGEMENE BEPALINGEN

Deze vergunning is afgegeven uit hoofde van Verordening (EEG) nr. 881/92 van de Raad betreffende de toegang tot de markt van het goederenvervoer over de weg in de Gemeenschap van of naar het grondgebied van een lidstaat of over het grondgebied van een of meer lidstaten ⁽¹⁾.

Deze vergunning machtigt tot het verrichten, over alle verkeersverbindingen op het grondgebied van de Gemeenschap, en eventueel op de in deze vergunning gestelde voorwaarden, van internationaal beroepsgoederenvervoer over de weg:

- waarvan het punt van vertrek en het punt van aankomst in twee verschillende lidstaten gelegen zijn, met of zonder doorvoer via een of meer lidstaten of derde landen,
- van een lidstaat naar een derde land en omgekeerd, met of zonder doorvoer via een of meer lidstaten of derde landen,
- tussen derde landen met doorvoer via het grondgebied van een of meer lidstaten, alsmede ledige ritten in verband met dit vervoer.

In geval van vervoer van een lidstaat naar een derde land en omgekeerd, is deze vergunning voor het op het grondgebied van de lidstaat van inlading of van uitlading afgelegde traject geldig zodra de daartoe vereiste overeenkomst tussen de Gemeenschap en het betrokken derde land overeenkomstig Verordening (EEG) nr. 881/92 is gesloten.

De vergunning is persoonlijk en mag niet aan een derde worden overgedragen.

De vergunning kan door de bevoegde autoriteit van de lidstaat van afgifte worden ingetrokken wanneer de vervoerder onder andere:

- niet aan alle voorwaarden heeft voldaan waaraan het gebruik van de vergunning was onderworpen;
- onjuiste inlichtingen heeft verstrekt met betrekking tot de gegevens die noodzakelijk waren voor de afgifte of verlenging van de vergunning.

Het origineel van de vergunning moet door de vervoeronderneming bewaard worden.

Een voor eensluidend gewaarmerkt afschrift van de vergunning moet zich in het voertuig bevinden ⁽²⁾. In het geval van een samenstel van voertuigen moet zij het trekkende voertuig vergezellen; zij geldt voor het samenstel van voertuigen, ook als de aanhanger of oplegger niet op naam van de houder van de vergunning is geregistreerd of toegelaten tot het verkeer of indien zij zijn geregistreerd of toegelaten tot het verkeer in een andere Staat.

De vergunning moet op verzoek van de met de controle belaste beambten worden getoond.

De houder is verplicht op het grondgebied van elke lidstaat de aldaar geldende wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen, met name op het gebied van vervoer en verkeer, in acht te nemen.

⁽¹⁾ PB L 95 van 9.4.1992, blz. 1.

⁽²⁾ Onder „voertuig” dient te worden verstaan een in een lidstaat geregistreerd motorvoertuig, of een samenstel van voertuigen waarvan ten minste het trekkende voertuig in een lidstaat is geregistreerd, dat uitsluitend voor het vervoer van goederen is bestemd.

BIJLAGE 4

VERVOER WAARVOOR GEEN VERGUNNINGREGELING OF EEN VERVOERSVERGUNNING VEREIST IS

1. Postvervoer in het kader van een openbare dienstregeling.
2. Vervoer van beschadigde of onklare voertuigen.
3. Goederenvervoer met motorvoertuigen waarvan het toegestane totaalgewicht in beladen toestand, met inbegrip van dat van de aanhangwagen(s), niet meer dan 6 ton bedraagt of waarvan het toegestane laadvermogen, met inbegrip van dat van de aanhangwagen(s), niet meer dan 3,5 ton bedraagt.
4. Goederenvervoer met motorvoertuigen voorzover aan de volgende eisen wordt voldaan:
 - a) de vervoerde goederen dienen eigendom te zijn van de onderneming of door haar te zijn verkocht of gekocht, verhuurd of gehuurd, voortgebracht, gedolven, bewerkt of hersteld;
 - b) doel van het vervoer dient te zijn de goederen naar de onderneming te brengen of ze van de onderneming uit te verzenden, of wel ze te verplaatsen binnen de onderneming of voor eigen behoeften buiten de onderneming;
 - c) de voor dit vervoer gebruikte motorvoertuigen moeten door het eigen personeel van de onderneming worden bestuurd;
 - d) de voertuigen die de goederen vervoeren, moeten eigendom zijn van de onderneming of door haar op krediet zijn gekocht of door haar zijn gehuurd, in het laatste geval mits zij voldoen aan de voorwaarden van Richtlijn 84/647/EEG van de Raad van 19 december 1984 betreffende het gebruik van gehuurde voertuigen zonder bestuurder voor het vervoer van goederen over de weg.

Deze bepaling is niet van toepassing bij gebruik van een reservevoertuig bij een kortdurend defect aan het normaal gebruikte voertuig;
 - e) het vervoer mag slechts een secundaire bedrijvigheid zijn in het kader van de algemene werkzaamheden van de onderneming.
5. Vervoer van geneesmiddelen, medische apparaten en uitrusting, alsmede van andere artikelen die nodig zijn voor eerstehulpverlening, met name in geval van natuurrampen.

BIJLAGE 5

**LIJST VAN BEPALINGEN MET BETREKKING TOT HET GOEDERENVERVOER IN DRIEHOEKVERKEER
IN DE BILATERALE OVEREENKOMSTEN OP HET GEBIED VAN HET WEGVERKEER TUSSEN ZWITSER-
LAND EN VERSCHILLENDE LIDSTATEN VAN DE GEMEENSCHAP**

Land	Overeenkomst getekend op	In werking getreden op	Voorwaarden
Duitsland	17.12.1953	1.2.1954	artikel 7 volgens nationaal recht: eigenlijk driehoekverkeer toegestaan; oneigenlijk driehoekverkeer verboden.
Oostenrijk	22.10.1958	4.4.1959	artikel 8 Ondernemers die gerechtigd zijn goederenvervoer te verrichten mogen, met voertuigen die in één van de overeenkomstsluitende staten geregistreerd zijn: a) goederen die één van die staten als bestemming of herkomst hebben vervoeren. Eigenlijk driehoekverkeer toegestaan; Oneigenlijk driehoekverkeer verboden.
België	25.2.1975	24.7.1975	artikel 4, punt 1, onder b) Eigenlijk driehoekverkeer toegestaan; Oneigenlijk driehoekverkeer verboden.
Denemarken	27.8.1981	25.3.1982	artikel 4, punt 2 Voor vervoer vanuit een derde land naar de andere overeenkomstsluitende partij of vanuit de andere overeenkomstsluitende partij naar een derde land is een voor ieder geval afzonderlijk door de andere overeenkomstsluitende partij afgegeven vergunning vereist.
Spanje	23.1.1963	21.8.1963	Protocol van 29 oktober 1971: Eigenlijk driehoekverkeer toegestaan; Oneigenlijk driehoekverkeer verboden.
Finland	16.1.1980	28.5.1981	artikel 6, punt 2 + Verslag van de vergadering van de gemengde Zwitsers-Finse Commissie van 23 en 24 mei 1989 ad punt 2.2: eigenlijk en oneigenlijk driehoekverkeer toegestaan met vergunning.
Frankrijk	20.11.1951	1.4.1952	Volgens nationaal recht. Zwitserse vervoerders: eigenlijk en oneigenlijk driehoekverkeer in Frankrijk verboden. Franse vervoerders: eigenlijk en oneigenlijk driehoekverkeer in Zwitserland verboden.
Griekenland	8.8.1970	6.9.1971	artikel 3 + Verslag van de vergadering van de gemengde Zwitsers-Griekse Commissie van 11-13 december 1972 = eigenlijk en oneigenlijk driehoekverkeer toegestaan (met speciale gecontingenteerde vergunningen).
Italië	—	—	Verslag van de gemengde Zwitsers-Italiaanse Commissie van 14 juni 1993 Zwitserse vervoerders: gecontingenteerde vergunningen voor het eigenlijk driehoekverkeer. Het oneigenlijk driehoekverkeer is verboden. Italiaanse vervoerders: eigenlijk driehoekverkeer toegestaan zonder vergunning. Gecontingenteerde vergunningen voor het oneigenlijk driehoekverkeer.

Land	Overeenkomst getekend op	In werking getreden op	Voorwaarden
Ierland	—	—	Volgens nationaal recht. Zwitserse vervoerders: eigenlijk en oneigenlijk driehoeksverkeer verboden, behalve met door de Ierse autoriteiten afgegeven vergunning. Ierse vervoerders: eigenlijk en oneigenlijk driehoeksverkeer met Zwitserland toegestaan.
Luxemburg	17.5.1972	1.6.1972	De overeenkomst is niet van toepassing op personenvervoer. Voor het goederenvervoer is geen enkele regeling overeengekomen. Driehoeksverkeer volgens het nationaal recht toegestaan. (Toepassing van het wederkerigheidsbeginsel). Eigenlijk en oneigenlijk driehoeksverkeer toegestaan.
Nederland	20.5.1952	15.6.1952	De overeenkomst is niet van toepassing op personenvervoer. Voor het goederenvervoer is geen enkele regeling overeengekomen. Driehoeksverkeer is volgens nationaal recht toegestaan. (Toepassing van het wederkerigheidsbeginsel). Eigenlijk en oneigenlijk driehoeksverkeer is toegestaan.
Portugal	28.6.1973	1.1.1974	Eigenlijk en oneigenlijk driehoeksverkeer is geliberaliseerd krachtens het door de gemengde Zwitsers-Portugese Commissie op de vergadering van 6 juni genomen besluit.
Verenigd Koninkrijk	20.12.1974	21.11.1975	artikel 3, onder b) Eigenlijk driehoeksverkeer toegestaan. Oneigenlijk driehoeksverkeer verboden.
Zweden	12.12.1973	22.4.1974	artikel 4, punten 1 en 2 Driehoeksverkeer toegestaan met speciale gecontingenteerde vergunning.

Eigenlijk driehoeksverkeer: wanneer het voertuig langs de normale route door het land rijdt waar het geregistreerd staat. Bijvoorbeeld een Zwitsers voertuig verricht vervoer van Duitsland naar Italië in doorvoer door Zwitserland.

Oneigenlijk driehoeksverkeer: wanneer een voertuig niet door het land rijdt waar het geregistreerd staat. Bijvoorbeeld een Zwitsers voertuig verricht vervoer van Duitsland naar Italië in doorvoer door Oostenrijk.

BIJLAGE 6

VRIJSTELLINGEN VAN DE GEWICHTSBEPERKING EN HET VERBOD OM 'S NACHTS EN 'S ZONDAGS TE RIJDEN**I. Vrijstelling van de gewichtsbeperving tot 31 december 2004**

Voor ritten afkomstig uit het buitenland met als bestemming de Zwitserse grenszone⁽¹⁾ (en omgekeerd) worden, zonder leges, uitzonderingen toegestaan voor om het even welke goederen tot een totaalgewicht van 40 ton en voor het vervoer van 40-voets ISO-containers in het gecombineerd vervoer tot ten hoogste 44 ton. Sommige douanekantoren passen om wegebouwtechnische redenen lagere gewichten toe.

II. Andere vrijstellingen van de gewichtsbeperving

Voor ritten afkomstig uit het buitenland met als bestemming een plaats buiten de Zwitserse grenszone⁽¹⁾ (en omgekeerd) en het transitovervoer door Zwitserland mag een totaal effectief gewicht in belaste toestand dat het in Zwitserland toegestane maximale gewicht overschrijdt wat het niet in artikel 8 bedoelde vervoer worden toegestaan voor:

- a) het vervoer van ondeelbare goederen wanneer, zelfs indien een aangepast voertuig wordt gebruikt, de voorschriften niet kunnen worden nageleefd;
- b) de overbrenging of het gebruik van speciale voertuigen, met name voertuigen gebruikt bij de uitvoering van werken, die vanwege het gebruik waarvoor zij zijn bestemd, niet kunnen worden aangepast aan de voorschriften met betrekking tot het gewicht;
- c) het vervoer, in spoedgevallen, van beschadigde of defecte voertuigen;
- d) het vervoer van producten bestemd voor de bevoorrading van vliegtuigen (*catering*);
- e) het voor- en natransport over de weg bij gecombineerd vervoer, in de regel binnen een straal van 30 km vanaf de terminal.

III. Vrijstelling van het verbod om 's nachts en 's zondags te rijden

Het verbod om 's nachts en 's zondags te rijden geldt niet in de volgende gevallen:

- a) *zonder speciale vergunning*
 - ritten in het kader van de eerstehulpverlening bij rampen;
 - ritten in het kader van de eerstehulpverlening bij bedrijfsongevallen, met name in de openbaar vervoersondernemingen en in het luchtverkeer;
- b) *met speciale vergunning*

Vervoer van goederen die, vanwege hun aard, nachtritten en, om werkelijk gegronde redenen, zondagsritten rechtvaardigen:

 - bederfelijke landbouwproducten (bijvoorbeeld bessen, groenten of fruit, planten (snijbloemen inbegrepen) of vers geperste vruchtensappen) gedurende het gehele kalenderjaar;
 - slachtvarkens en -pluimvee;
 - verse melk en bederfelijke zuivelproducten;
 - circusmaterieel, muziekinstrumenten van orkesten, theaterdecors enz.;
 - dagbladen met een redactioneel gedeelte en postzendingen in het kader van de wettelijk verplichte dienstverlening.

Ten einde de procedures voor de toekenning van vergunningen te vergemakkelijken, mogen vergunningen worden afgegeven die tot twaalf maanden geldig zijn voor om het even welk aantal ritten, voorzover al deze ritten van dezelfde aard zijn.

⁽¹⁾ Het begrip „grenszone” staat omschreven in bijlage 4 van het verslag van de vijfde, op 2 april 1998 te Brussel gehouden vergadering van het in het kader van de Overeenkomst van 1992 opgericht Gemengd Comité. In de regel gaat het om een zone met een straal van 10 km gemeten vanaf het douanekantoor.

BIJLAGE 7

INTERNATIONAAL PERSONENVERVOER MET TOURINGCARS EN AUTOBUSSEN*Artikel 1***Definities**

Voor de toepassing van deze overeenkomst gelden de volgende definities:

1. Geregeld vervoer

- 1.1. Geregeld vervoer is vervoer van personen met een bepaalde regelmaat en langs een bepaalde reisweg, waarbij op vooraf vastgestelde stopplaatsen reizigers mogen worden opgenomen of mogen worden afgezet. Geregeld vervoer is voor iedereen toegankelijk, ongeacht, in voorkomend geval, de verplichting om de reis te boeken.

Een aanpassing van de exploitatievoorwaarden voor het vervoer doet niet af aan het geregelde karakter van het vervoer.

- 1.2. Tevens wordt als geregeld vervoer beschouwd, ongeacht door wie het wordt georganiseerd, vervoer van bepaalde categorieën reizigers met uitsluiting van andere reizigers, voorzover dat vervoer op de in punt 1.1 bepaalde wijze geschiedt. Dergelijk vervoer wordt „bijzondere vorm van geregeld vervoer” genoemd.

De bijzondere vorm van geregeld vervoer omvat met name:

- a) vervoer naar en van het werk van werknemers,
- b) vervoer naar en van de onderwijsinstelling van scholieren en studenten,
- c) vervoer tussen land van oorsprong en plaats van legering van militairen en hun gezinnen.

De aanpassing van de organisatie van het vervoer aan de wisselende behoeften van de gebruikers doet aan het geregelde karakter van de bijzondere vorm van het vervoer geen afbreuk.

- 1.3. Voor de organisatie van parallel of tijdelijk vervoer, met dezelfde cliënteel als bij het bestaande geregeld vervoer, het doorrijden op bepaalde stopplaatsen of het inlassen van extra stopplaatsen in het bestaande geregelde vervoer gelden dezelfde regels als die voor dat geregeld vervoer.

2. Ongeregeld vervoer

- 2.1. Ongeregeld vervoer is vervoer dat niet aan de definitie van geregeld vervoer, met inbegrip van de bijzondere vorm van geregeld vervoer, beantwoordt en dat met name wordt gekenmerkt door het transport van vooraf samengestelde groepen, op initiatief van een opdrachtgever of van de vervoerder zelf.

Voor de organisatie van parallel of tijdelijk vervoer dat vergelijkbaar is met het bestaande geregelde vervoer en op dezelfde cliëntèle is gericht, is een vergunning vereist die wordt verkregen via de procedure van afdeling I.

- 2.2. Het ongeregelde karakter van het in punt 2 bedoelde vervoer gaat niet verloren doordat het met een zekere regelmaat geschiedt.
- 2.3. Ongeregeld vervoer kan geëxploiteerd worden door een groep vervoerders die voor rekening van dezelfde opdrachtgever werken.

De namen van deze vervoerders, alsmede de overstapplaatsen onderweg, worden meegedeeld aan de bevoegde instanties van de betrokken lidstaten van de Europese Gemeenschap en Zwitserland volgens een regeling die het Gemengd Comité vaststelt.

3. Vervoer voor eigen rekening

Vervoer voor eigen rekening is het vervoer dat voor niet-lucratieve en niet-commerciële doeleinden, met name door een natuurlijke of rechtspersoon wordt verricht, mits:

- de vervoersactiviteit voor de natuurlijke of rechtspersoon slechts een bijkomende activiteit vormt,
- de gebruikte voertuigen eigendom van deze natuurlijke of rechtspersoon zijn of door haar op afbetaling zijn aangekocht of waarvoor een leasingovereenkomst op lange termijn is afgesloten, en mits zij door een personeelslid van deze natuurlijke of rechtspersoon worden bestuurd.

Afdeling I

AAN VERGUNNING ONDERWORPEN GEREGLD VERVOER

Artikel 2

Aard van de vergunning

1. Vergunningen worden gesteld op naam van de vervoerder; zij mogen door hem niet aan derden worden overgedragen. De vervoerder die de vergunning heeft gekregen mag evenwel, met instemming van de instantie bedoeld in artikel 3, lid 1, van deze bijlage het vervoer door een onderaannemer laten verrichten. In dat geval moet de naam van de onderaannemer op de vergunning worden vermeld. De onderaannemer moet voldoen aan de in artikel 17 van de overeenkomst vermelde voorwaarden.

In het geval van een associatie van ondernemingen voor de exploitatie van geregeld vervoer wordt de vergunning gesteld op naam van alle ondernemingen. Zij wordt afgegeven aan de ondernemer die het vervoer beheert; de overige ondernemingen ontvangen een kopie. Op de vergunning worden de namen van alle exploitanten vermeld.

2. De geldigheidsduur van de vergunning bedraagt maximaal vijf jaar.
3. In de vergunning worden vermeld:
 - a) het soort vervoer;
 - b) de reisweg, in het bijzonder de plaats van vertrek en van bestemming;
 - c) de geldigheidsduur van de vergunning;
 - d) de stopplaatsen en de dienstregeling.
4. De vergunning moet conform het model van Verordening (EG) nr. 2121/98⁽¹⁾ zijn.
5. De vergunningen geven de houder(s) het recht om op het grondgebied van de overeenkomstsluitende partijen geregeld vervoer te verrichten.
6. De exploitant van geregeld vervoer mag extra voertuigen gebruiken om het hoofd te bieden aan tijdelijke en uitzonderlijke omstandigheden.

In dat geval moet de vervoerder ervoor zorgen dat de volgende documenten zich in het voertuig bevinden:

- een afschrift van de vergunning voor geregeld vervoer,
- een afschrift van de overeenkomst tussen de exploitant van het geregeld vervoer en het bedrijf dat de extra voertuigen ter beschikking stelt, of een daarmee gelijkwaardig document,
- een gewaarmerkt afschrift van de communautaire vergunning voor de communautaire vervoerders of van een soortgelijke Zwitserse vergunning voor de Zwitserse vervoerders die aan de exploitant van het geregeld vervoer is afgegeven.

⁽¹⁾ Verordening (EG) nr. 2121/98 van de Commissie van 2 oktober 1998 houdende toepassingsbepalingen van Verordening (EEG) nr. 684/92 en (EG) nr. 12/98 van de Raad aangaande documenten voor het personenvervoer met touringcars en autobussen, (PB L 268 van 3.10.1998, blz. 10).

Artikel 3

Indiening van de vergunningaanvragen

1. Communautaire vervoersondernemers dienen hun vergunningaanvragen in overeenkomstig de bepalingen van artikel 6 van Verordening (EEG) nr. 684/92, als gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 11/98, en Zwitserse vervoersondernemers dienen hun vergunningsaanvragen in overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk 5 van de verordening van 25 november 1998 inzake vergunningen voor personenvervoer (OCTV)⁽¹⁾. Voor diensten waarvoor in Zwitserland niet, maar in de Gemeenschap wel een vergunning vereist is, worden de vergunningaanvragen door Zwitserse vervoerondernemers bij de Zwitserse bevoegde instanties ingediend, indien het punt van vertrek zich in Zwitserland bevindt.
2. De aanvragen moeten conform het model van Verordening (EG) nr. 2121/98 zijn.
3. De aanvrager van de vergunning verstrekt, ter ondersteuning van zijn vergunningsaanvraag, aan de instantie van afgifte alle aanvullende inlichtingen die hij dienstig acht of die hem door de instantie van afgifte worden gevraagd, met name een rijschema aan de hand waarvan de toepassing van de regelgeving inzake rij- en rusttijden, kan worden gecontroleerd, alsmede, voor de communautaire vervoerders, een afschrift van de aan de exploitant van het geregeld vervoer afgegeven communautaire vergunning voor het internationaal personenvervoer over de weg voor rekening van derden, of, voor de Zwitserse vervoerders, een soortgelijke Zwitserse vergunning.

Artikel 4

Vergunningsprocedure

1. De vergunning wordt afgegeven met instemming van de bevoegde instanties van de overeenkomstsluitende partijen op het grondgebied waarvan reizigers worden opgenomen of afgezet. De instantie van afgifte doet hun, alsmede de bevoegde instanties van de lidstaten van de Gemeenschap over het grondgebied waarvan gereisd wordt zonder dat reizigers worden opgenomen of afgezet, samen met haar beoordeling een afschrift van de aanvraag en van alle andere dienstige documenten toekomen.
2. De bevoegde instanties van Zwitserland en de lidstaten van de Gemeenschap waaraan om instemming is gevraagd, geven de instantie van afgifte binnen twee maanden uitsluitel. Deze termijn gaat in op de datum waarop het verzoek om advies is ontvangen, die wordt vermeld in de ontvangstbevestiging. Indien de instantie van afgifte binnen deze termijn geen antwoord heeft ontvangen, worden de geraadpleegde instanties geacht hun instemming te hebben gegeven en verleent de instantie van afgifte de vergunning.
3. Onverminderd de leden 7 en 8 neemt de instantie van afgifte een besluit binnen vier maanden na de datum van indiening van de vergunningaanvraag door de vervoerder.
4. De vergunning wordt verleend tenzij:
 - a) de aanvrager niet in staat is het vervoer waarvoor hij een aanvraag heeft ingediend, te verrichten met het materieel waarover hij rechtstreeks beschikt;
 - b) de aanvrager in het verleden niet heeft voldaan aan de nationale of internationale regels inzake het wegvervoer, meer bepaald aan de voorwaarden en vereisten betreffende de vergunningen voor internationaal personenvervoer, of ernstige inbreuken heeft gepleegd op de reglementering inzake de verkeersveiligheid, onder meer ten aanzien van de normen voor de voertuigen en de rij- en rusttijden van de bestuurders;
 - c) in het geval van een aanvraag voor verlenging van de vergunning, de voorwaarden voor de vergunning niet zijn vervuld;
 - d) wordt vastgesteld dat het vervoer waarop de aanvraag betrekking heeft, het bestaan van geregelde diensten waarvoor reeds een vergunning is verleend rechtstreeks bedreigt, uitgezonderd in het geval dat het geregeld vervoer in kwestie door slechts één vervoerder of groep vervoerders wordt geëxploiteerd;

(¹) RS/SR/744.11.

- e) blijkt dat de exploitatie van het vervoer waarop de aanvraag betrekking heeft, uitsluitend gericht is op de meest winstgevendende van de bestaande vervoerdiensten op de betrokken verbindingen;
- f) de bevoegde instantie van een overeenkomstsluitende partij, op basis van een grondig onderzoek, besluit dat vervoer de levensvatbaarheid van een vergelijkbaar vervoer per spoor op de betrokken directe baanvakken ernstig in het gedrang kan brengen. Alle in toepassing van deze bepaling genomen besluiten, alsmede hun rechtvaardiging, worden ter kennis van de betrokken vervoerders gebracht.

Vanaf 1 januari 2000, in de gevallen waarin een internationale vervoersdienst van personen met touringcars en met autobussen de levensvatbaarheid van een vergelijkbare vervoersdienst per spoor op de betrokken directe baanvakken ernstig in het gedrang brengt, kan de bevoegde instantie van een overeenkomstsluitende partij, met instemming van het Gemengd Comité, de vergunning voor internationaal vervoer met touringcars en autobussen schorsen of intrekken nadat de vervoerder met 6 maanden is opgezegd.

Het feit dat een vervoerder lagere prijzen biedt dan andere ondernemingen voor vervoer over de weg, of dat de verbinding in kwestie reeds door andere ondernemingen voor vervoer over de weg wordt geëxploiteerd, kan op zich geen rechtvaardiging vormen voor afwijzing van de aanvraag.

- 5. Slechts op met deze overeenkomst verenigbare gronden mogen de instantie van afgifte en de bevoegde instanties van alle lidstaten die bij de procedure ter verlening van de in lid 1 bedoelde instemming betrokken zijn de aanvraag afwijzen.
- 6. Indien geen instemming kan worden bereikt als bedoeld in lid 1, kan de zaak bij het Gemengd Comité aanhangig worden gemaakt.
- 7. Het Gemengd Comité geeft zo spoedig mogelijk een beschikking, die binnen dertig dagen na kennisgeving aan Zwitserland en de betrokken lidstaten van de Gemeenschap van toepassing wordt.
- 8. Nadat de in dit artikel vastgestelde procedure is afgewikkeld, stelt de instantie van afgifte alle in lid 1 bedoelde instanties van haar beschikking in kennis door deze in voorkomend geval een afschrift van de vergunning te doen toekomen.

Artikel 5

Afgifte en verlenging van de vergunning

- 1. Zodra de procedure van artikel 4 van deze bijlage is afgewikkeld, wordt door de instantie van afgifte een vergunning afgegeven of wordt de vergunning formeel geweigerd.
- 2. Besluiten waarbij een vergunning wordt geweigerd, moeten met redenen worden omkleed. De overeenkomstsluitende partijen zien erop toe dat de vervoerders de mogelijkheid krijgen om tegen een weigering in beroep te gaan.
- 3. Artikel 4 van deze bijlage is van overeenkomstige toepassing op de aanvragen voor verlenging van een vergunning of voor wijziging van de voorwaarden van het aan vergunning onderworpen vervoer.

In geval van minder belangrijke wijzigingen van de exploitatievoorwaarden, zoals aanpassing van de tarieven en dienstregelingen, volstaat het dat de instantie van afgifte de bevoegde instanties van de andere overeenkomstsluitende partij daarvan in kennis stelt.

Artikel 6

Verval van een vergunning

De bij het vervallen van een vergunning te volgen procedure is conform de bepalingen van artikel 9 van Verordening (EEG) nr. 684/92 en artikel 44 van de OCTV.

Artikel 7

Verplichtingen van de vervoerders

- 1. De exploitant van geregeld vervoer moet, behalve in geval van overmacht, tot aan het verstrijken van de geldigheidsduur van de vergunning, alle maatregelen nemen om een vervoerdienst te garanderen die voldoet aan de normen continuïteit, regelmaat en capaciteit alsook aan de overige door de bevoegde instantie overeenkomstig artikel 2, lid 3, van deze bijlage vastgestelde voorwaarden.

2. De vervoerder zorgt ervoor dat de reisweg, de stopplaatsen, de dienstregeling, de tarieven en de overige vervoersvoorwaarden, voorzover deze niet bij de wet zijn vastgesteld, door alle gebruikers gemakkelijk kunnen worden geraadpleegd.
3. Zwitserland en de betrokken lidstaten van de Gemeenschap hebben de bevoegdheid om, in onderling overleg en in overleg met de houder van de vergunning, in de exploitatievoorwaarden van een geregelde vervoerdienst wijzigingen aan te brengen.

Afdeling II

ONGEREGELD VERVOER EN ANDER VERVOER WAARVOOR GEEN VERGUNNING VEREIST IS

Artikel 8

Controleformulier

1. Bij het vervoer als bedoeld in artikel 18, lid 1, van de overeenkomst is steeds een controleformulier (reisblad) vereist.
2. Een vervoerder die ongeregeld vervoer verricht, dient vóór de aanvang van iedere reis het reisblad in te vullen.
3. Reisbladboekjes worden afgegeven door de bevoegde instanties van de lidstaat waar de vervoerder is gevestigd of door de door hen aangewezen organen.
4. Het model van het controleformulier en de wijze waarop het dient te worden gebruikt, worden vastgesteld door Verordening (EG) nr. 2121/98.

Artikel 9

Attest

Het in artikel 18, lid 6, van de overeenkomst voorgeschreven attest wordt afgegeven door de bevoegde instantie van Zwitserland of de lidstaat van de Gemeenschap waar het voertuig is geregistreerd.

Het is conform het door Verordening (EG) nr. 2121/98 vastgestelde model.

Afdeling III

CONTROLE EN SANCTIES

Artikel 10

Reisdocumenten

1. Reizigers die gebruik maken van geregeld vervoer, met uitzondering van een bijzondere vorm van geregeld vervoer, moeten voor de volledige duur van de reis zijn voorzien van een persoonlijk of collectief reisdocument, waarin de volgende gegevens worden vermeld:
 - plaats van vertrek en bestemming en eventueel de terugreis,
 - de geldigheidsduur van het document,
 - de prijs van het vervoer.
2. De in lid 1 bedoelde reisdocumenten moeten op verzoek van iedere met de controle belaste persoon worden overgelegd.

*Artikel 11***Controle op de weg en in de ondernemingen**

1. In het geval van vervoer voor rekening van derden geldt voor communautaire en voor Zwitserse vervoerders dat een voor eensluidend gewaarmerkt afschrift van respectievelijk de communautaire vergunning of de soortgelijke Zwitserse vergunning in het voertuig aanwezig moet zijn en op verzoek van de met de controle belaste persoon ter inzage moet worden overgelegd, alsmede, naar gelang van de aard van het vervoer, de vervoersvergunning (dan wel een eensluidend afschrift daarvan) of het reisblad.

In het geval van vervoer voor eigen rekening moet het attest (of een voor eensluidend gewaarmerkt afschrift daarvan) zich aan boord van het voertuig bevinden en op verzoek van de met de controle belaste persoon ter inzage worden overgelegd.

In het geval van het in artikel 18, lid 2 van de overeenkomst bedoeld vervoer dient het contract of een voor eensluidend gewaarmerkt afschrift daarvan als controledocument.

2. Vervoerders die touringcars en autobussen exploiteren voor internationaal personenvervoer, staan toe dat het correct verrichten van het vervoer wordt gecontroleerd, met name ten aanzien van de rij- en rusttijden.

*Artikel 12***Onderlinge bijstand**

1. De bevoegde instanties van de overeenkomstsluitende partijen verstrekken elkaar op verzoek alle beschikbare nuttige gegevens over:
 - inbreuken die vervoerders van een andere overeenkomstsluitende partij op hun grondgebied hebben gemaakt op deze overeenkomst en op de andere voor het internationaal personenvervoer met touringcars en met autobussen geldende regels, en de sancties die zijn toegepast;
 - de sancties die aan hun eigen vervoerders werden opgelegd wegens op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende partij gemaakte inbreuken.
2. De bevoegde instanties van de overeenkomstsluitende partij trekken de communautaire vergunning of de soortgelijke Zwitserse vergunning in, wanneer de houder:
 - niet meer voldoet aan de voorwaarden van artikel 17, lid 1, van deze overeenkomst,
 - wanneer de houder onjuiste inlichtingen heeft verstrekt met betrekking tot gegevens die noodzakelijk waren voor de afgifte van de communautaire vergunning of de Zwitserse vergunning voor de Zwitserse vervoerders.
3. De instantie van afgifte trekt een vergunning in, wanneer de houder niet meer voldoet aan de voorwaarden die bepalend waren voor de afgifte van de vergunning op grond van deze overeenkomst, en met name wanneer de bevoegde instanties van de overeenkomstsluitende partijen waar de vervoerder is gevestigd daarom verzoeken. Zij stelt de bevoegde instanties van de betrokken lidstaat hiervan onmiddellijk in kennis.
4. In geval van ernstige inbreuk of van kleinere herhaalde inbreuken op de regelgeving inzake vervoer en verkeersveiligheid, met name wat betreft de normen voor de voertuigen, de rij- en rusttijden van de bestuurders en het zonder vergunning verrichten van parallel of tijdelijk vervoer als bedoeld in artikel 2, punt 2.1, kunnen de bevoegde instanties van de overeenkomstsluitende partij waar de vervoerder die de inbreuk heeft gemaakt is gevestigd, met name overgaan tot intrekking van de communautaire vergunning of de soortgelijke Zwitserse vergunning voor Zwitserse vervoerders of tot tijdelijke en/of gedeeltelijke intrekking van de conforme afschriften van de communautaire vergunning of de soortgelijke Zwitserse vergunning voor Zwitserse vervoerders.

Deze sancties worden bepaald naar gelang van de ernst van de inbreuk die de houder van de communautaire vergunning of de soortgelijke Zwitserse vergunning voor Zwitserse vervoerders heeft gemaakt en naar gelang van het totaal aantal conforme afschriften waarover hij voor zijn internationaal vervoer beschikt.

BIJLAGE 8

**LIJST VAN BEPALINGEN MET BETREKKING TOT HET GOEDERENVERVOER IN DRIEHOEKSVERKEER
IN DE BILATERALE OVEREENKOMSTEN DIE TUSSEN ZWITSERLAND EN VERSCHILLENDE LIDSTATEN
VAN DE GEMEENSCHAP OP HET GEBIED VAN HET WEGVERKEER ZIJN GESLOTEN**

Land	Overeenkomst getekend op	In werking getekend op	Voorwaarden
Duitsland	17.12.1953	1.2.1954	Artikel 4 en 5 — volgens nationaal recht — inachtneming van de wederkerigheid
Oostenrijk	22.10.1958	4.4.1959	Artikel 6 — volgens nationaal recht — inachtneming van de wederkerigheid
België	25.2.1975	24.7.1975	Artikel 3 — volgens nationaal recht
Denemarken	27.8.1981	25.3.1982	Artikel 3 en 5 — volgens nationaal recht
Spanje	23.1.1963	21.8.1963	Artikel 2 en 3 — uitdrukkelijke toestemming van de andere overeenkomstsluitende partij — in onderlinge overeenstemming (wederkerigheid)
Finland	16.1.1980	28.5.1981	Artikel 3 — volgens nationaal recht
Frankrijk	20.11.1951	1.4.1952	Hoofdstuk II — in onderlinge overeenstemming — inachtneming van de wederkerigheid
Griekenland	8.8.1970	6.9.1971	Artikel 2 — in onderlinge overeenstemming (wederkerigheid)
Italië	—	—	volgens nationaal recht (geen bilaterale overeenkomst)
Ierland	—	—	volgens nationaal recht (geen bilaterale overeenkomst)
Luxemburg	17.5.1972	1.6.1972	Artikel 3 volgens nationaal recht
Nederland	20.5.1952	15.6.1952	Lid 2, punt 2 volgens nationaal recht
Portugal	28.6.1973	1.1.1974	Protocol bij de overeenkomst, punten. 5 en 6 — wederzijdse overeenstemming — wederkerigheid
Verenigd Koninkrijk	20.12.1974	21.11.1975	volgens nationaal recht (de overeenkomst heeft geen betrekking op het goederenvervoer)
Zweden	12.12.1973	22.4.1974	Artikel 3 volgens nationaal recht

BIJLAGE 9

BETREFFENDE DE KWALITEIT VAN HET SPOORVERVOER EN HET GECOMBINEERD VERVOER

Indien Zwitserland zijn toevlucht wil nemen tot de in artikel 46 van de overeenkomst voorziene beschermende maatregelen, moet aan de volgende voorwaarden worden voldaan:

1. De gemiddelde prijs van het spoorvervoer en het gecombineerd vervoer door Zwitserland ligt niet boven de kosten van een voertuig met een maximaal toegestaan gewicht van 40 t over een afstand van 300 km door het Alpengebied. Met name de gemiddelde prijs die wordt toegepast voor het begeleid gecombineerd vervoer („rollende weg”) ligt niet boven de kosten van de weg (tolheffingen en variabele kosten).
2. Zwitserland heeft maatregelen genomen om het concurrentievermogen van het goederenvervoer per spoor en het gecombineerd vervoer door Zwitserland te versterken.
3. De parameters waarmee het concurrentievermogen van het goederenvervoer per spoor en het gecombineerd vervoer wordt beoordeeld omvatten ten minste:
 - de mate waarin dienstregelingen en snelheid zijn afgestemd op de behoeften van de gebruiker,
 - de mate waarin verantwoordelijkheid wordt genomen voor de kwaliteit van de dienstverlening en deze wordt gewaarborgd,
 - de mate waarin de beloften inzake de kwaliteit van de dienstverlening worden waargemaakt en de gebruikers worden vergoed in geval van niet-nakoming daarvan door de Zwitserse vervoersondernemers,
 - boekingsvoorwaarden.

*BIJLAGE 10***WIJZE VAN TOEPASSING VAN DE IN ARTIKEL 40 VOORGESCHREVEN HEFFINGEN**

Behoudens het bepaalde in de leden 3b en 5 van artikel 40 worden de in artikel 40 voorgeschreven heffingen op de volgende wijze toegepast:

- a) voor transporten door Zwitserland over afstanden van minder of meer dan 300 km worden de heffingen berekend op basis van de daadwerkelijk in Zwitserland afgelegde afstand,
 - b) de hoogte van een heffing hangt af van de gewichtsklasse van het voertuig.
-

SLOTAKTE

de gevolmachtigden

van de EUROPESE GEMEENSCHAP

en

van de ZWITSERSE BONDSSTAAT,

bijeengekomen te Luxemburg, de eenentwintigste juni negentienhonderd negenennegentig, voor de ondertekening van de overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake het goederen- en personenvervoer per spoor en over de weg, hebben de volgende gemeenschappelijke verklaringen aangenomen die aan deze slotakte zijn gehecht:

- Gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot artikel 38, lid 6,
- Gemeenschappelijke verklaring over toekomstige verdere onderhandelingen.

Zij hebben tevens akte genomen van de volgende verklaringen die aan deze slotakte zijn gehecht:

- Verklaring van Zwitserland over het bijwonen door Zwitserland van vergaderingen van comités en commissies,
- Verklaring van Zwitserland over de benutting van contingenten (40 T),
- Verklaring van de Europese Gemeenschap over de benutting van contingenten (40 T),
- Verklaring van Zwitserland over artikel 40, lid 4,
- Verklaring van Zwitserland over de vereenvoudiging van de douaneprocedures (artikel 43, lid 1).

Hecho en Luxemburgo, el ventiuano de junio de mil novecientos noventa y nueve.

Udfærdiget i Luxembourg den enogtyvende juni nitten hundrede og nioghalvfems.

Geschehen zu Luxemburg am einundzwanzigsten Juni neunzehnhundertneunundneunzig.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις είκοσι μία Ιουνίου χίλια εννιακόσια ενενήντα εννέα.

Done at Luxembourg on the twenty-first day of June in the year one thousand nine hundred and ninety-nine.

Fait à Luxembourg, le vingt-et-un juin mil neuf cent quatre-vingt dix-neuf.

Fatto a Lussemburgo, addì ventuno giugno millenovecentonovantanove.

Gedaan te Luxemburg, de eenentwintigste juni negentienhonderd negenennegentig.

Feito em Luxemburgo, em vinte e um de Junho de mil novecentos e noventa e nove.

Tehty Luxemburgissa kahdentenkymmenentenäensimmäisenä päivänä kesäkuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäyhdeksän.

Som skedde i Luxemburg den tjugoförsta juni nittonhundraionio.

Por la Comunidad Europea
For Det Europæiske Fællesskab
Für die Europäische Gemeinschaft
Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
For the European Community
Pour la Communauté européenne
Per la Comunità europea
Voor de Europese Gemeenschap
Pela Comunidade Europeia
Euroopan yhteisön puolesta
På Europeiska gemenskapens vägnar



Por la Confederación Suiza
For Det Schweiziske Edsforbund
Für der Schweizerischen Eidgenossenschaft
Για την Ελβετική Συνομοσπονδία
For the Swiss Confederation
Pour la Confédération suisse
Per la Confederazione svizzera
Voor de Zwitserse Bondsstaat
Pela Confederação Suíça
Sveitsin valaliiton puolesta
På Schweiziska Edsförbundets vägnar



GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING MET BETREKKING**tot artikel 38, lid 6**

De overeenkomstsluitende partijen verklaren dat de bepalingen van artikel 38, lid 6, de toepassing, in het kader van het Zwitserse federale stelsel, van de federale financiële vereffeningsinstrumenten onverlet laten.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING**over toekomstige verdere onderhandelingen**

De Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat verklaren voornemens te zijn onderhandelingen te openen over sluiting van overeenkomsten betreffende onderwerpen van gemeenschappelijk belang, zoals de herziening van Protocol nr. 2 bij de vrijhandelsovereenkomst van 1972 en de deelname van Zwitserland aan bepaalde communautaire programma's op het gebied van opleidingen, jeugdzaken, media, statistiek en milieu. De voorbereidingen voor die onderhandelingen moeten binnen korte tijd na de afronding van de thans lopende bilaterale onderhandelingen beginnen.

VERKLARING**over het bijwonen door Zwitserland van vergaderingen van comités en commissies**

De Raad komt overeen dat de vertegenwoordigers van Zwitserland, als waarnemers en voor de punten die hen betreffen, de vergaderingen van de volgende comités, commissies en groepen van deskundigen bijwonen:

- comités en commissies voor onderzoeksprogramma's, waaronder het Comité voor wetenschappelijk en technisch onderzoek (CREST);
- Administratieve Commissie voor de sociale zekerheid van migrerende werknemers;
- coördinatiegroep voor de wederzijdse erkenning van diploma's van het hoger onderwijs;
- raadgevende comités voor de luchtvaart en voor de toepassing van de mededingingsvoorschriften in het luchtvervoer.

De stemming in deze commissies en comités wordt door de vertegenwoordigers van Zwitserland niet bijgewoond.

In het geval van andere commissies en comités die onderwerpen behandelen waarop deze Overeenkomsten van toepassing zijn en op welk gebied Zwitserland ofwel de communautaire wetgeving heeft overgenomen of gelijkwaardige wetgeving toepast, raadpleegt de Commissie de deskundigen van Zwitserland overeenkomstig het bepaalde in artikel 100 van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte.

VERKLARING VAN ZWITSERLAND**over de benutting van contingenten (40 T)**

Zwitserland verklaart dat ten hoogste 50 % van de contingenten die in artikel 8 van de Overeenkomst zijn vastgesteld voor Zwitserse voertuigen waarvan het totale effectieve gewicht in beladen toestand niet meer dan 40 ton bedraagt, zal worden benut voor de invoer, uitvoer of doorvoer van goederen.

VERKLARING VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAP**over de benutting van contingenten (40 T)**

De Gemeenschap verklaart dat volgens haar huidige raming ongeveer 50 % van de contingenten waarop zij op grond van artikel 8 recht heeft, voor bilateraal vervoer zal worden benut.

VERKLARING VAN ZWITSERLAND**over artikel 40, lid 4**

Zwitserland verklaart met betrekking tot de heffingen bedoeld in lid 4 van artikel 40 van de Overeenkomst, dat het de tot de opening van de eerste basistunnel of tot 1 januari 2008, indien dat eerder is, daadwerkelijk toe te passen heffingen zal vaststellen op een niveau dat lager is dan het maximum dat volgens artikel 40, lid 4, is toegestaan. Zwitserland is op basis van de huidige planning voornemens de heffing voor 2005, 2006 en 2007 vast te stellen op gemiddeld 292,50 Zwitserse frank en ten hoogste 350 Zwitserse frank.

VERKLARING VAN ZWITSERLAND**over de vereenvoudiging van de douaneprocedures (artikel 43, lid 1)**

Om de douaneafhandeling aan de grensovergangen op de weg tussen de Europese Unie en Zwitserland te vereenvoudigen stemt Zwitserland in met de volgende maatregelen, die in de loop van 1999 met voorrang zullen worden vastgesteld in het bij de Overeenkomst van 1992 ingestelde Gemengd Comité:

- In samenwerking met de douanekantoren van de buurlanden wordt erop toegezien dat de openingstijden van de kantoren aan de belangrijkste grensovergangen zodanig zijn dat vrachtwagens hun reis door Zwitserland kunnen aanvangen zodra het nachtelijk rijverbod wordt opgeheven, dan wel hun reis kunnen voortzetten zodra het nachtelijk rijverbod wordt opgeheven of hun reis kunnen voortzetten totdat dit verbod ingaat. Indien nodig mag hiervoor een met de extra kosten overeenstemmend recht worden geheven. Dit recht mag echter niet meer bedragen dan 8 CHF.
- In samenwerking met de douaneautoriteiten van de buurlanden dient erop te worden toegezien dat met ingang van 1 januari 2000 de douaneafhandeling voor vrachtwagens aan elke grensovergang tussen Zwitserland en de Europese Unie niet meer dan 30 minuten duurt (gemeten vanaf aankomst bij het eerste douanekantoor tot toestemming tot verderrijden bij het tweede kantoor).

OVEREENKOMST**tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake de handel in landbouwproducten**

DE EUROPESE GEMEENSCHAP,

hierna „de Gemeenschap” te noemen,

en

DE ZWITSERSE BONDSSTAAT,

hierna „Zwitserland” te noemen,

beide hierna „de Partijen” te noemen,

VASTBERADEN de belemmeringen voor het grootste deel van hun handelsverkeer geleidelijk op te heffen, zulks overeenkomstig de bepalingen van de Overeenkomst tot oprichting van de Wereldhandelsorganisatie inzake de totstandkoming van vrijhandelszones,

Overwegende dat de Partijen zich bij artikel 15 van de Vrijhandelsovereenkomst van 22 juli 1972 bereid hebben verklaard om met inachtneming van hun landbouwbeleid de harmonische ontwikkeling te bevorderen van het handelsverkeer in landbouwproducten waarop de Overeenkomst niet van toepassing is,

ZIJN OVEREENGEKOMEN HETGEEN VOLGT:

*Artikel 1***Doel**

1. Met deze overeenkomst wordt beoogd de vrije handelsbetrekkingen tussen de Partijen te versterken door de toegang tot de markt voor landbouwproducten van de andere Partij te vergemakkelijken.

2. Onder „landbouwproducten” wordt verstaan: de producten die zijn opgesomd in de hoofdstukken 1 tot en met 24 van het Internationaal Verdrag betreffende het geharmoniseerde systeem inzake de omschrijving en de codificering van goederen. Voor de toepassing van de bijlagen 1 tot en met 3 van deze overeenkomst zijn de producten van hoofdstuk 3 en de posten 16.04 en 16.05 van het geharmoniseerde systeem, alsmede de producten van de GN-codes 0511 91 10, 0511 91 90, 1902 20 10 en 2301 20 00 uitgezonderd.

3. De onderwerpen waarop Protocol Nr. 2 bij de Vrijhandelsovereenkomst betrekking heeft, met uitzondering van de desbetreffende concessies die bij de bijlagen 1 en 2 worden verleend, vallen buiten het toepassingsgebied van deze overeenkomst.

*Artikel 2***Tariefconcessies**

1. De tariefconcessies die Zwitserland aan de Gemeenschap verleent, onverminderd die van bijlage 3, zijn opgenomen in bijlage 1 bij deze overeenkomst.

2. De tariefconcessies die de Gemeenschap aan Zwitserland verleent, onverminderd die van bijlage 3, zijn opgenomen in bijlage 2 bij deze overeenkomst.

*Artikel 3***Concessies inzake kaas**

De bijzondere bepalingen die gelden voor het handelsverkeer in kaas zijn opgenomen in bijlage 3.

*Artikel 4***Regels betreffende de oorsprong van producten**

De voor de toepassing van de bijlagen 1 tot en met 3 bij deze overeenkomst wederzijds geldende oorsprongsregels zijn die van het Protocol Nr. 3 bij de Vrijhandelsovereenkomst.

*Artikel 5***Vermindering van de technische handelsbelemmeringen**

1. Bepalingen inzake het verminderen van de technische belemmeringen voor de handel in landbouwproducten zijn opgenomen in de bijlagen 4 tot en met 11 bij deze overeenkomst, namelijk:

— Bijlage 4: betreffende de fytosanitaire sector,

- Bijlage 5: betreffende diervoeders,
- Bijlage 6: inzake de sector zaaizaad,
- Bijlage 7: inzake de handel in wijnbouwproducten,
- Bijlage 8: betreffende de wederzijdse erkenning en bescherming van de benamingen van gedistilleerde dranken en gearomatiseerde dranken op basis van wijn,
- Bijlage 9: inzake biologische landbouwproducten en biologische levensmiddelen,
- Bijlage 10: betreffende de erkenning van de normcontroles voor verse groenten en fruit,
- Bijlage 11: inzake sanitaire en zootechnische maatregelen voor de handel in levende dieren en dierlijke producten.

2. Het eerste artikel, lid 2 en 3 en de artikelen 6 tot en met 8 en 10 tot en met 13 van deze overeenkomst zijn niet van toepassing op bijlage 11.

Artikel 6

Gemengd Landbouwcomité

1. Er wordt een Gemengd Landbouwcomité opgericht (hierna „het Comité” te noemen), dat bestaat uit vertegenwoordigers van de Partijen.
2. Het Comité is belast met het beheer van deze overeenkomst en houdt toezicht op de goede werking ervan.
3. Het Comité is bevoegd om besluiten te nemen in de in deze overeenkomst en de bijlagen bepaalde gevallen. De Partijen leggen de besluiten volgens hun eigen regels ten uitvoer.
4. Het Comité stelt zijn reglement van orde vast.
5. Het Comité spreekt zich uit met algemene stemmen.
6. De Partijen plegen met het oog op de goede uitvoering van deze overeenkomst overleg in het Comité wanneer een der partijen daarom verzoekt.
7. Het Comité richt de voor het beheer van de bijlagen bij deze overeenkomst vereiste werkgroepen op. De bepalingen betreffende met name de samenstelling en de werkwijze van deze werkgroepen worden in het reglement van orde opgenomen.

Artikel 7

Regeling van geschillen

Elke Partij kan een meningsverschil betreffende de interpretatie of de toepassing van deze overeenkomst voorleggen aan het Comité, dat de nodige maatregelen neemt om het geschil op te lossen. Alle gegevens die noodzakelijk zijn voor een diepgaand onderzoek van de situatie en voor het vinden van een aanvaardbare oplossing worden aan het Comité medegedeeld. Het Comité onderzoekt te dien einde alle maatregelen die kunnen worden genomen om de goede werking van deze overeenkomst te waarborgen.

Artikel 8

Uitwisseling van informatie

1. De Partijen wisselen alle dienstige informatie uit over de tenuitvoerlegging en de toepassing van deze overeenkomst.
2. Elke Partij geeft de andere Partij kennis van de wijzigingen die zij voornemens is aan te brengen in de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen op de gebieden waarop de overeenkomst van toepassing is en brengt de nieuwe bepalingen zo spoedig mogelijk ter kennis van de andere Partij.

Artikel 9

Geheimhouding

De vertegenwoordigers, deskundigen en andere gemachtigden van de Partijen zijn ertoe gehouden, ook na beëindiging van hun werkzaamheden, geen in het kader van deze overeenkomst verkregen informatie die onder het beroepsgeheim valt, openbaar te maken.

Artikel 10

Vrijwaringmaatregelen

1. Indien, in het kader van de toepassing van de bijlagen 1 tot en met 3 van deze overeenkomst, rekening houdende met de grote gevoeligheid van de landbouwmarkten van beide Partijen, de invoer van producten van oorsprong uit de ene Partij een ernstige verstoring van de markten van de andere veroorzaakt, plegen de Partijen onmiddellijk overleg om een adequate oplossing te vinden. In afwachting daarvan kan de betrokken Partij de maatregelen treffen die zij noodzakelijk acht.
2. Voor de vrijwaringmaatregelen waarin is voorzien bij lid 1 of in de andere bijlagen geldt dat:
 - a) de volgende procedures van toepassing zijn, behoudens bijzondere bepalingen:
 - Wanneer een Partij voornemens is vrijwaringmaatregelen te treffen ten aanzien van een deel of het geheel van het grondgebied van de andere Partij, stelt zij de andere Partij daarvan van tevoren in kennis, met opgave van redenen.

- Wanneer een Partij vrijwaringmaatregelen treft ten aanzien van een deel of het geheel van haar grondgebied of van dat van een derde land, stelt zij de andere Partij daarvan zo spoedig mogelijk in kennis.
 - Onverminderd de mogelijkheid om de vrijwaringmaatregelen onmiddellijk ten uitvoer te leggen, vindt zo spoedig mogelijk overleg tussen de Partijen plaats om passende oplossingen te vinden.
 - Wanneer door een Lidstaat van de Gemeenschap vrijwaringmaatregelen worden getroffen ten aanzien van Zwitserland, een andere Lidstaat of een derde land, stelt de Gemeenschap Zwitserland daarvan zo spoedig mogelijk in kennis.
- b) voorrang zal worden gegeven aan maatregelen die de werking van deze overeenkomst het minst verstoren.

Artikel 11

Wijzigingen

Het Comité kan wijzigingen van de bijlagen 1 en 2 en van de aanhangsels van de overige bijlagen bij deze overeenkomst vaststellen.

Artikel 12

Herziening

1. Wanneer een Partij deze overeenkomst wenst te herzien, richt zij een met redenen omkleed verzoek daartoe tot de andere Partij.
2. De Partijen kunnen het Comité ermee belasten dit verzoek te onderzoeken en eventueel aanbevelingen te doen, inzonderheid met het oog op het aanknopen van onderhandelingen.
3. De uitkomsten van de in lid 2 bedoelde onderhandelingen worden voorgelegd aan de Partijen, die deze volgens hun eigen procedures ratificeren of goedkeuren.

Artikel 13

Verruimingsclausule

1. De Partijen verbinden zich ertoe hun inspanningen voort te zetten om de wederzijdse handel in landbouwproducten geleidelijk verder te liberaliseren.
2. De Partijen onderzoeken daartoe periodiek, in het kader van het Comité, de voorwaarden waaronder die handel plaatsvindt.

3. Afhankelijk van de uitkomsten van dit onderzoek kunnen de Partijen, met inachtneming van hun landbouwbeleid en van de gevoeligheid van de landbouwmarkten, in het kader van deze overeenkomst onderhandelingen beginnen om de belemmeringen voor het handelsverkeer op landbouwgebied op wederzijds preferentiële basis en in beider voordeel verder te verminderen.

4. De akkoorden waartoe de in lid 3 bedoelde onderhandelingen leiden, worden voorgelegd aan de Partijen, die deze volgens hun eigen procedures ratificeren of goedkeuren.

Artikel 14

Tenuitvoerlegging van de overeenkomst

1. De Partijen nemen alle dienstige algemene of bijzondere maatregelen om de nakoming van de verplichtingen in het kader van deze overeenkomst te waarborgen.
2. Zij zien af van alle maatregelen die de doelstellingen van deze overeenkomst in gevaar kunnen brengen.

Artikel 15

Bijlagen

De bijlagen bij deze overeenkomst, met inbegrip van de aanhangsels, vormen een integrerend bestanddeel daarvan.

Artikel 16

Territoriale toepassing

Deze overeenkomst is van toepassing in de gebieden waar het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap van toepassing is, onder de in dat Verdrag vastgestelde voorwaarden, en op het grondgebied van Zwitserland.

Artikel 17

Inwerkingtreding en geldigheidsduur

1. Deze overeenkomst wordt door de Partijen volgens hun eigen procedures geratificeerd of goedgekeurd. Zij treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand volgende op de laatste kennisgeving van de neerlegging van de ratificatie- of goedkeuringsinstrumenten van alle zeven hiernavolgende overeenkomsten:

Overeenkomst inzake de handel in landbouwproducten

Overeenkomst betreffende het vrije verkeer van personen

Overeenkomst betreffende het vervoer door de lucht

Overeenkomst betreffende het vervoer van goederen en personen per spoor en over de weg

Overeenkomst inzake wederzijdse erkenning van de overeenstemmingsbeoordeling

Overeenkomst betreffende sommige aspecten van overheidsopdrachten

Overeenkomst inzake de wetenschappelijke en technologische samenwerking.

2. Deze overeenkomst wordt gesloten voor een initiële periode van zeven jaar. Zij wordt stilzwijgend verlengd, tenzij de Gemeenschap of Zwitserland voordat deze initiële periode

verstrekt, kennis geven van een andersluidende beslissing. Wanneer een dergelijke kennisgeving wordt gedaan, is het bepaalde in lid 4 van toepassing.

3. De Gemeenschap en Zwitserland kunnen deze overeenkomst door kennisgeving aan de andere Partij opzeggen. Wanneer een dergelijke kennisgeving wordt gedaan, is het bepaalde in lid 4 van toepassing.

4. De geldigheidsduur van de zeven in lid 1 genoemde overeenkomsten verstrekt zes maanden na ontvangst van de in lid 2 bedoelde kennisgeving van niet-verlenging of van de in lid 3 bedoelde kennisgeving van opzegging.

Hecho en Luxemburgo, el veintiuno de junio de mil novecientos noventa y nueve, en dos ejemplares en las lenguas alemana, danesa, española, finesa, francesa, griega, inglesa, italiana, neerlandesa, portuguesa y sueca, siendo cada uno de estos textos igualmente auténtico.

Udfærdiget i Luxembourg, den enogtyvende juni nitten hundrede og nioghalvfems i to eksemplarer på dansk, engelsk, finsk, fransk, græsk, italiensk, nederlandsk, portugisisk, spansk, svensk og tysk, idet hver af disse tekster har samme gyldighed.

Geschehen zu Luxemburg am einundzwanzigsten Juni neunzehnhundertneunundneunzig in zweifacher Ausfertigung in dänischer, deutscher, englischer, finnischer, französischer, griechischer, italienischer, niederländischer, portugiesischer, spanischer und schwedischer Sprache, wobei jeder dieser Wortlaute gleichermaßen verbindlich ist.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις είκοσι μία Ιουνίου χίλια εννιακόσια ενενήντα εννέα, σε δύο αντίτυπα στην αγγλική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, ισπανική, ιταλική, ολλανδική, πορτογαλική, σουηδική και φινλανδική γλώσσα, όλα δε τα κείμενα αυτά είναι εξίσου αυθεντικά.

Done at Luxembourg on the twenty-first day of June in the year one thousand nine hundred and ninety-nine, in duplicate in the Spanish, Danish, German, Greek, English, French, Italian, Dutch, Portuguese, Finnish and Swedish languages, each text being equally authentic.

Fait à Luxembourg, le vingt-et-un juin mil neuf cent quatre-vingt dix-neuf, en double exemplaire, en langues allemande, anglaise, danoise, espagnole, finnoise, française, grecque, italienne, néerlandaise, portugaise et suédoise, chacun de ces textes faisant également foi.

Fatto a Lussemburgo, addì ventuno giugno millenovecentonovantanove, in duplice esemplare, in lingua danese, finnica, francese, greca, inglese, italiana, olandese, portoghese, spagnola, svedese e tedesca. Ciascuna delle versioni linguistiche fa parimenti fede.

Gedaan te Luxemburg, de eenentwintigste juni negentienhonderd negenennegentig, in tweevoud, in de Deense, de Duitse, de Engelse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Italiaanse, de Nederlandse, de Portugese, de Spaanse en de Zweedse taal, zijnde alle talen gelijkelijk authentiek.

Feito no Luxemburgo, em vinte e um de Junho de mil novecentos e noventa e nove, em dois exemplares, nas línguas alemã, dinamarquesa, espanhola, finlandesa, francesa, grega, inglesa, italiana, neerlandesa, portuguesa e sueca, fazendo igualmente fé qualquer dos textos.

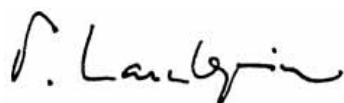
Tehty Luxemburgissa kahdentenäkymmenentenäensimmäisenä päivänä kesäkuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäyhdeksän kahtena kappaleena englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, portugalin, ranskan, ruotsin, saksan, suomen ja tanskan kielellä, ja jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen.

Utfärdat i Luxemburg den tjugoförsta juni nittonhundraionio i två exemplar på det danska, engelska, finska, franska, grekiska, italienska, nederländska, portugisiska, spanska, svenska och tyska språket, vilka samtliga texter är giltiga.

Por la Comunidad Europea
For Det Europæiske Fællesskab
Für die Europäische Gemeinschaft
Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
For the European Community
Pour la Communauté européenne
Per la Comunità europea
Voor de Europese Gemeenschap
Pela Comunidade Europeia
Euroopan yhteisön puolesta
På Europeiska gemenskapens vägnar



Por la Confederación Suiza
For Det Schweiziske Edsforbund
Für der Schweizerischen Eidgenossenschaft
Για την Ελβετική Συνομοσπονδία
For the Swiss Confederation
Pour la Confédération suisse
Per la Confederazione svizzera
Voor de Zwitserse Bondsstaat
Pela Confederação Suíça
Sveitsin valaliiton puolesta
På Schweiziska Edsförbundets vägnar



INHOUD

- BIJLAGE 1: Concessies van Zwitserland
- BIJLAGE 2: Concessies van de Gemeenschap
- BIJLAGE 3: Concessies inzake kaas
- Aanhangsel 1:* Concessies van de Gemeenschap
- Aanhangsel 2:* Concessies van Zwitserland
- Aanhangsel 3:* Lijst met de benamingen van „Italico”-kaas waarvoor invoer uit Zwitserland is toegestaan
- Aanhangsel 4:* Beschrijving van kaassoorten
- BIJLAGE 4 betreffende de fyto-sanitaire sector
- (*Aanhangsels 1 tot en met 4 volgen*)
- Aanhangsel 5:* Uitwisseling van gegevens
- BIJLAGE 5 betreffende diervoeders
- (*Aanhangsel 1 volgt*)
- Aanhangsel 2:* Lijst van de wettelijke bepalingen als bedoeld in artikel 9
- BIJLAGE 6 inzake de sector zaaizaad
- Aanhangsel 1:* Voorschriften
- Aanhangsel 2:* Instanties die belast zijn met de controle en de certificering van zaaizaad
- Aanhangsel 3:* Door Zwitserland geaccepteerde afwijkende regelingen van de Gemeenschap
- Aanhangsel 4:* Lijst van derde landen
- BIJLAGE 7 inzake de handel in wijnbouwproducten
- Aanhangsel 1:* Lijst van de in artikel 4 bedoelde wetten en besluiten betreffende wijnbouwproducten
- Aanhangsel 2:* Beschermdde bepalingen als bedoeld in artikel 6
- Aanhangsel 3:* Betreffende de artikelen 6 en 25
- BIJLAGE 8 betreffende de wederzijdse erkenning en bescherming van de benamingen van gedistilleerde dranken en gearomatiseerde dranken op basis van wijn
- Aanhangsel 1:* Beschermdde benamingen van gedistilleerde dranken van oorsprong uit de Gemeenschap
- Aanhangsel 2:* Beschermdde benamingen van gedistilleerde dranken van oorsprong uit Zwitserland
- Aanhangsel 3:* Beschermdde benamingen van gearomatiseerde dranken van oorsprong uit de Gemeenschap
- Aanhangsel 4:* Beschermdde benamingen van gearomatiseerde dranken van oorsprong uit de Zwitserland

- BIJLAGE 9 inzake biologische landbouwproducten en biologische levensmiddelen
- Aanhangsel 1:* Wettelijke bepalingen die in de Europese Gemeenschap van toepassing zijn
- Aanhangsel 2:* Uitvoeringsbepalingen
- BIJLAGE 10 betreffende de erkenning van de normcontroles voor verse groenten en fruit
- Aanhangsel:* Zwitserse controle instanties die gemachtigd zijn het in artikel 3 van bijlage 10 bedoelde controlecertificaat af te geven
- BIJLAGE 11 inzake sanitaire en zoötechnische maatregelen voor de handel in levende dieren dierlijke producten
- Aanhangsel 1:* Bestrijdingsmaatregelen/melding van ziekten
- Aanhangsel 2:* Diergezondheid: handelsverkeer en in de handel brengen
- Aanhangsel 3:* Invoer uit derde landen van levende dieren en bepaalde dierlijke producten
- Aanhangsel 4:* Zoötechniek, invoer uit derde landen inbegrepen
- Aanhangsel 5:* Controles en retributies
- Aanhangsel 6:* Dierlijke producten
- Aanhangsel 7:* Bevoegde autoriteiten
- Aanhangsel 8:* Aanpassingen aan de regionale omstandigheden
- Aanhangsel 9:* Richtsnoeren betreffende de procedures voor het uitvoeren van een audit
- Aanhangsel 10:* Grenscontroles en retributies voor keuringen en controles
- Aanhangsel 11:* Contactpunten

BIJLAGE 1

CONCESSIES VAN ZWITSERLAND

Zwitserland staat voor de hieronder vermelde producten van oorsprong uit de Gemeenschap de volgende tariefconcessies toe, eventueel voor een vastgestelde jaarlijkse hoeveelheid.

Tariefpost van Zwitserland	Omschrijving	Douanerecht (CHF/100 kg brutogewicht)	Jaarlijkse hoeveelheid (in tonnen nettogewicht)
ex 0210 11 91	Ham en delen daarvan, met been, van varkens (andere dan everzwijnen), gezouten of gepekeld, gedroogd of gerookt	vrijgesteld	
ex 0210 19 91	Ham en delen daarvan, zonder been, van varkens (andere dan everzwijnen), gezouten of gepekeld, gedroogd of gerookt	vrijgesteld	1 000 ⁽¹⁾
0210 20 10	Gedroogd rundvlees	vrijgesteld	200 ⁽²⁾
0602 10 00	Stekken zonder wortels en enten	vrijgesteld	onbeperkt
	Plantgoed in de vorm van onderstammen voor de teelt van pitvruchten (verkregen uit zaad of via vegetatieve vermeerdering):	vrijgesteld	⁽³⁾
0602 20 11	– geënt, met naakte wortels		
0602 20 19	– geënt, met kluit		
0602 20 21	– niet geënt, met naakte wortels		
0602 20 29	– niet geënt, met kluit		
	Plantgoed in de vorm van onderstammen voor de teelt van steenvruchten (verkregen uit zaad of via vegetatieve vermeerdering):	vrijgesteld	⁽³⁾
0602 20 31	– geënt, met naakte wortels		
0602 20 39	– geënt, met kluit		
0602 20 41	– niet geënt, met naakte wortels		
0602 20 49	– niet geënt, met kluit		
	Plantgoed voor de teelt van eetbare vruchten, ander dan in de vorm van onderstammen voor de teelt van pit- of steenvruchten (verkregen uit zaad of via vegetatieve vermeerdering):	vrijgesteld	onbeperkt
0602 20 51	– met naakte wortels		
0602 20 59	– ander dan met naakte wortels		
	Bomen en heesters, voor de teelt van eetbare vruchten, met naakte wortels:		
0602 20 71	– voor de teelt van pitvruchten		
0602 20 72	– voor de teelt van steenvruchten	vrijgesteld	⁽³⁾
0602 20 79	– andere dan voor de teelt van pit- of steenvruchten	vrijgesteld	onbeperkt
	Bomen en heesters, voor de teelt van eetbare vruchten, met kluit:		
0602 20 81	– voor de teelt van pitvruchten		
0602 20 82	– voor de teelt van steenvruchten	vrijgesteld	⁽³⁾
0602 20 89	– andere dan voor de teelt van pit- of steenvruchten	vrijgesteld	onbeperkt

Tariefpost van Zwitserland	Omschrijving	Douanerecht (CHF/100 kg brutogewicht)	Jaarlijkse hoeveelheid (in tonnen nettogewicht)
0602 30 00	Rododendrons en azalea's, ook indien geënt	vrijgesteld	onbeperkt
0602 40 10	Rozen, ook indien geënt: – wilde struikrozen en wilde stamrozen	vrijgesteld	onbeperkt
0602 40 91	– andere dan wilde struikrozen of wilde stamrozen: – met naakte wortels		
0602 40 99	– andere dan met naakte wortels, met kluit		
0602 90 11	Plantgoed (verkregen uit zaad of via vegetatieve vermeerdering) van gebruiksplanten, champignonbroed: – plantgoed voor groenten, en opgerolde zoden	vrijgesteld	onbeperkt
0602 90 12	– champignonbroed		
0602 90 19	– ander dan plantgoed voor groenten, opgerolde zoden of champignonbroed		
0602 90 91	Andere levende planten (wortels daaronder begrepen): – met naakte wortels	vrijgesteld	onbeperkt
0602 90 99	– andere dan met naakte wortels, met kluit		
0603 10 31	Afgesneden anjers, voor bloemstukken of voor versiering, vers, van 1 mei tot en met 25 oktober	vrijgesteld	1 000
0603 10 41	Afgesneden rozen, voor bloemstukken of voor versiering, vers, van 1 mei tot en met 25 oktober		
0603 10 51	Afgesneden bloemen, bloesems en bloemknoppen (andere dan anjers en rozen), voor bloemstukken of voor versiering, vers, van 1 mei tot en met 25 oktober: – houtachtig		
0603 10 59	– niet houtachtig		
0603 10 71	Afgesneden tulpen, voor bloemstukken of voor versiering, vers, van 26 oktober tot en met 30 april	vrijgesteld	onbeperkt
0603 10 91	Afgesneden bloemen, bloesems en bloemknoppen (andere dan tulpen en rozen), voor bloemstukken en voor versiering, vers, van 26 oktober tot en met 30 april: – houtachtig	vrijgesteld	onbeperkt
0603 10 99	– niet houtachtig		
0702 00 10	Tomaten, vers of gekoeld: – kersttomaten (cherry): – van 21 oktober tot en met 30 april	vrijgesteld	10 000
0702 00 20	– tomaten Peretti (langwerpig): – van 21 oktober tot en met 30 april		
0702 00 30	– andere tomaten met een diameter van ten minste 80 mm (vleestomaten): – van 21 oktober tot en met 30 april		
0702 00 90	– andere: – van 21 oktober tot en met 30 april		

Tariefpost van Zwitserland	Omschrijving	Douanerecht (CHF/100 kg brutogewicht)	Jaarlijkse hoeveelheid (in tonnen nettogewicht)
0705 11 11	Ijsbergsla zonder buitenste blad: – van 1 januari tot eind februari	vrijgesteld	2 000
0705 21 10	Witloof, vers of gekoeld: – van 21 mei tot en met 30 september	vrijgesteld	2 000
0709 30 10	Aubergines, vers of gekoeld: – van 16 oktober tot en met 31 mei	vrijgesteld	1 000
0709 51 00	Paddestoelen, vers of gekoeld	vrijgesteld	onbeperkt
0709 60 11	Paprika's, vers of gekoeld: – van 1 november tot en met 31 maart	2,5	onbeperkt
0709 90 50	Courgettes (inclusief bloemen van courgettes), vers of gekoeld: – van 31 oktober tot en met 19 april	vrijgesteld	2 000
ex 0710 80 90	Paddestoelen, ook indien gestoomd of in water gekookt, bevroren	vrijgesteld	onbeperkt
0802 21 90	Hazelnoten (<i>Corylus</i> spp.), vers of gedroogd: – in de dop, andere dan voor diervoeding of olie-extractie	vrijgesteld	onbeperkt
0802 22 90	– zonder dop, andere dan voor diervoeding of olie-extractie		
ex 0802 90 90	Pijnboompitten, vers of gedroogd	vrijgesteld	onbeperkt
0805 10 00	Sinaasappelen, vers of gedroogd	vrijgesteld	onbeperkt
0805 20 00	Mandarijnen (tangerines en satsuma's daaronder begrepen); clementines, wilkings en dergelijke kruisingen van citrusvruchten, vers of gedroogd	vrijgesteld	onbeperkt
0807 11 00	Watermeloenen, vers	vrijgesteld	onbeperkt
0807 19 00	Meloenen, vers, andere dan watermeloenen	vrijgesteld	onbeperkt
0809 10 11	Abrikozen, vers, in open verpakking: – van 1 september tot en met 30 juni	vrijgesteld	2 000
0809 10 91	anders verpakt: – van 1 september tot en met 30 juni		
0810 10 10	Aardbeien, vers: – van 1 september tot en met 14 mei	vrijgesteld	10 000
0810 50 00	Kiwi's, vers	vrijgesteld	onbeperkt
0910 20 00	Saffraan	vrijgesteld	onbeperkt

Tariefpost van Zwitserland	Omschrijving	Douanerecht (CHF/100 kg brutogewicht)	Jaarlijkse hoeveelheid (in tonnen nettogewicht)
1509 10 91	Olijfolie, verkregen bij de eerste persing, andere dan voor diervoeding: – in glazen recipiënten van ten hoogste 2 l	60,60 ⁽⁴⁾	onbeperkt
1509 10 99	– in glazen recipiënten van meer dan 2 l, of in andere recipiënten	86,70 ⁽⁴⁾	onbeperkt
1509 90 91	Olijfolie en fracties daarvan, ook indien geraffineerd, doch niet chemisch gewijzigd, andere dan voor diervoeding: – in glazen recipiënten van ten hoogste 2 l	60,60 ⁽⁴⁾	onbeperkt
1509 90 99	– in glazen recipiënten van meer dan 2 l, of in andere recipiënten	86,70 ⁽⁴⁾	onbeperkt
2002 10 10	Tomaten, geheel of in stukken, op andere wijze bereid of verduurzaamd dan in azijn of azijnzuur: – in recipiënten van meer dan 5 kg	2,50	onbeperkt
2002 10 20	– in recipiënten van ten hoogste 5 kg	4,50	onbeperkt
2002 90 10	Tomaten, op andere wijze bereid of verduurzaamd dan in azijn of azijnzuur, andere dan volledige tomaten of tomaten in stukken: – in recipiënten van meer dan 5 kg	vrijgesteld	onbeperkt
2002 90 21	Vruchtvlies, puree en concentraat van tomaten, in hermetisch gesloten recipiënten, met een drogestofgehalte van 25 gewichtspercenten of meer, bestaande uit tomaten en water, ook indien met toegevoegd zout of toegevoegde kruiden, in recipiënten van ten hoogste 5 kg	vrijgesteld	onbeperkt
2002 90 29	Tomaten, op andere wijze bereid of verduurzaamd dan in azijn of azijnzuur, andere dan volledige tomaten of tomaten in stukken, en andere dan vruchtvlies, puree of concentraat: – in recipiënten van ten hoogste 5 kg	vrijgesteld	onbeperkt
ex 2004 90 18	Artisjokken, op andere wijze bereid of verduurzaamd dan in azijn of azijnzuur, bevroren, andere dan producten van nr. 2006: – in recipiënten van meer dan 5 kg	17,50	onbeperkt
ex 2004 90 49	– in recipiënten van ten hoogste 5 kg	24,50	onbeperkt
2005 60 10	Asperges, op andere wijze bereid of verduurzaamd dan in azijn of azijnzuur, niet bevroren, andere dan producten van nr. 2006: – in recipiënten van meer dan 5 kg	vrijgesteld	onbeperkt
2005 60 90	– in recipiënten van ten hoogste 5 kg		
2005 70 10	Olijven, op andere wijze bereid of verduurzaamd dan in azijn of azijnzuur, niet bevroren, andere dan producten van nr. 2006: – in recipiënten van meer dan 5 kg	vrijgesteld	onbeperkt
2005 70 90	– in recipiënten van ten hoogste 5 kg		
ex 2005 90 11	Kappers en artisjokken, op andere wijze bereid of verduurzaamd dan in azijn of azijnzuur, niet bevroren, andere dan producten van nr. 2006: – in recipiënten van meer dan 5 kg	17,5	onbeperkt
ex 2005 90 40	– in recipiënten van ten hoogste 5 kg	24,5	onbeperkt

Tariefpost van Zwitserland	Omschrijving	Douanerecht (CHF/100 kg brutogewicht)	Jaarlijkse hoeveelheid (in tonnen nettogewicht)
2008 30 90	Citrusvruchten, op andere wijze bereid of verduurzaamd, ook indien met toegevoegde suiker, andere zoetstoffen of alcohol, elders genoemd noch elders onder begrepen	vrijgesteld	onbeperkt
2008 50 10	Vruchtvlies van abrikozen, op andere wijze bereid of verduurzaamd, zonder toevoeging van suiker of andere zoetstoffen, elders genoemd noch elders onder begrepen	10	onbeperkt
2008 50 90	Abrikozen, op andere wijze bereid of verduurzaamd, ook indien met toegevoegde suiker, andere zoetstoffen of alcohol, elders genoemd noch elders onder begrepen	15	onbeperkt
2008 70 10	Vruchtvlies van perziken, op andere wijze bereid of verduurzaamd, zonder toevoeging van suiker of ander zoetstoffen, elders genoemd noch elders onder begrepen	vrijgesteld	onbeperkt
2008 70 90	Perziken, op andere wijze bereid of verduurzaamd, ook indien met toegevoegde suiker, andere zoetstoffen of alcohol, elders genoemd noch elders onder begrepen	vrijgesteld	onbeperkt
ex 2009 30 19	Sap van andere citrusvruchten dan sinaasappelen, pompelmoezen of pomelo's, niet gegist, zonder toevoeging van alcohol: – zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, geconcentreerd	6	onbeperkt
ex 2009 30 20	– met toevoeging van suiker of andere zoetstoffen, geconcentreerd	14	onbeperkt
2204 21 50	Zoete wijnen, specialiteiten en mistella, in recipiënten: – van ten hoogste 2 l ⁽⁵⁾	8,5	onbeperkt
2204 29 50	– van meer dan 2 l ⁽⁵⁾	8,5	onbeperkt
ex 2204 21 50	Port, in recipiënten van ten hoogste 2 l, volgens de beschrijving ⁽⁶⁾	vrijgesteld	1 000 hl
ex 2204 21 21	Retsina (Griekse witte wijn), in recipiënten van ten hoogste 2 l, volgens de beschrijving ⁽⁷⁾	vrijgesteld	500 hl
ex 2204 29 21	Retsina (Griekse witte wijn), in recipiënten van meer dan 2 l, volgens de beschrijving ⁽⁷⁾ , met een alcohol-volumegehalte: – van meer dan 13 % vol		
ex 2204 29 22	– van ten hoogste 13 % vol		

(1) Inclusief 480 ton Parmaham en San Daniele, overeenkomstig de correspondentie tussen Zwitserland en de EEG van 25 januari 1972.

(2) Inclusief 170 ton Bresaola, overeenkomstig de correspondentie tussen Zwitserland en de EEG van 25 januari 1972.

(3) Voor een totaal contingent per jaar van 60 000 stuks plantgoed.

(4) Inclusief de bijdrage voor het garantiefonds voor de verplichte opslag.

(5) Hieronder vallen alleen de producten in de zin van bijlage 7 bij de overeenkomst.

(6) *Beschrijving:* Met portwijn wordt een kwaliteitswijn bedoeld die is vorgebracht in een bepaald gebied van Portugal dat die naam draagt, in de zin van Verordening (EEG) nr. 823/87.

(7) *Beschrijving:* Met „Retsina”-wijn wordt een tafelwijn bedoeld die voldoet aan artikel 17 en bijlage I van Verordening (EEG) nr. 822/87.

BIJLAGE 2

CONCESSIES VAN DE GEMEENSCHAP

De Gemeenschap verleent voor de producten van oorsprong uit Zwitserland uit onderstaande tabel de volgende tariefconcessies, in voorkomend geval tot een vastgestelde jaarlijkse hoeveelheid.

GN-code	Omschrijving	Toepasselijk douanerecht (in EUR/100 kg nettogewicht)	Jaarlijkse hoeveelheid (in ton nettogewicht)
ex 0210 20 90	Rundvlees zonder been, gedroogd	vrijgesteld	1 200
ex 0401 30	Room, met een vetgehalte van meer dan 6 gewichtspercenten	vrijgesteld	2 000
0403 10	Yoghurt		
0402 29 11 ex 0404 90 83	Melk voor zuigelingen, luchtdicht verpakt in verpakkingen met een netto-inhoud per onmiddellijke verpakking van niet meer dan 500 g, met een vetgehalte van meer dan 10 gewichtspercenten ⁽¹⁾	43,8	onbeperkt
0602	Andere levende planten (wortels daaronder begrepen), stekken en enten; champignonbroed	vrijgesteld	onbeperkt
0603 10	Afgesneden bloemen, bloesems en bloemknoppen, voor bloemstukken of voor versiering, vers	vrijgesteld	onbeperkt
0701 10 00	Pootaardappelen, vers of gekoeld	vrijgesteld	4 000
0702 00	Tomaten, vers of gekoeld	vrijgesteld ⁽²⁾	1 000
0703 10 19 0703 90 00	Uien, andere dan plantuitjes, prei en andere eetbare looksoorten, vers of gekoeld	vrijgesteld	5 000
0704 10 0704 90	Kool, bloemkool, boerenkool, koolrabi, en dergelijke eetbare producten van het geslacht „Brassica”, m.u.v. spruitjes, vers of gekoeld	vrijgesteld	5 500
0705 11 0705 19 00 0705 29 00	Sla (<i>Lactuca sativa</i>) en andere cichoreigroenten (<i>Cichorium</i> spp.), m.u.v. witlof (<i>Chicorium intybus</i> var. <i>foliosum</i>), vers of gekoeld	vrijgesteld	3 000
0706 10 00	Wortelen en rapen, vers of gekoeld	vrijgesteld	5 000
0706 90 05 0706 90 11 0706 90 17 0706 90 90	Krotten, schorseneren, knolselderij, radijs en dergelijke eetbare wortelen en knollen, m.u.v. mierikswortel of peperwortel (<i>Cochlearia armoracia</i>), vers of gekoeld	vrijgesteld	3 000
0707 00 05	Komkommers, vers of gekoeld	vrijgesteld ⁽²⁾	1 000
0708 20	Bonen (<i>Vigna</i> , spp., <i>Phaseolus</i> spp.), vers of gekoeld	vrijgesteld	1 000
0709 30 00	Aubergines, vers of gekoeld	vrijgesteld	500
0709 40 00	Selderij, andere dan knolselderij, vers of gekoeld	vrijgesteld	500

GN-code	Omschrijving	Toepasselijk douanerecht (in EUR/100 kg nettogewicht)	Jaarlijkse hoeveelheid (in ton nettogewicht)
0709 51	Paddestoelen, vers of gekoeld	vrijgesteld	onbeperkt
0709 52 00	Truffels, vers of gekoeld	vrijgesteld	onbeperkt
0709 70 00	Spinazie, Nieuwzeelandse spinazie en tuinmelde, vers of gekoeld	vrijgesteld	1 000
0709 90 10	Sla, andere dan „ <i>Lactuca sativa</i> ” en andere dan cichoreigroenten, vers of gekoeld	vrijgesteld	1 000
0709 90 50	Venkel, vers of gekoeld	vrijgesteld	1 000
0709 90 70	Courgettes, vers of gekoeld	vrijgesteld (2)	1 000
0709 90 90	Andere groenten, vers of gekoeld	vrijgesteld	1 000
0710 80 61 0710 80 69	Paddestoelen, ook indien gestoomd of in water gekookt, bevroren	vrijgesteld	onbeperkt
0712 90	Gedroogde groenten, ook indien in stukken of in schijven gesneden, dan wel fijngemaakt of in poedervorm, zelfs indien op basis van eerder gekookte groenten, doch niet op andere wijze bereid, behalve uien, paddestoelen en truffels	vrijgesteld	onbeperkt
ex 0808 10 20 ex 0808 10 50 ex 0808 10 90	Appelen, andere dan persappelen voor de ciderbereiding, vers	vrijgesteld (2)	3 000
0808 20	Peren en kweeperen, vers	vrijgesteld (2)	3 000
0809 10 00	Abrikozen, vers	vrijgesteld (2)	500
0809 20 95	Kersen, andere dan zure kersen, vers	vrijgesteld (2)	1 500 (3) (4)
0809 40	Pruimen en sleepruimen, vers	vrijgesteld (2)	1 000
0810 20 10	Frambozen, vers	vrijgesteld	100
0810 20 90	Bramen, moerbeien en loganbessen, vers	vrijgesteld	100
1106 30 10	Meel, gries en poeder van bananen	vrijgesteld	5
1106 30 90	Meel, gries en poeder van ander fruit van hoofdstuk 8	vrijgesteld	onbeperkt
ex 2002 90 90	Tomatenpoeder, ook indien met toegevoegde suiker, andere zoetstoffen of zetmeel (1)	vrijgesteld	onbeperkt
2003 10 80	Paddestoelen, andere dan die van het geslacht <i>Agaricus</i> , op andere wijze bereid of verduurzaamd dan in azijn of azijnzuur	vrijgesteld	onbeperkt
0710 10 00	Aardappelen, ook indien gestoomd of in water gekookt, bevroren	vrijgesteld	3 000
2004 10 10 2004 10 99	Aardappelen, op andere wijze bereid of verduurzaamd dan in azijn of azijnzuur, bevroren, andere dan de producten bedoeld bij post 2006, met uitzondering van meel, griesmeel of vlokken		

GN-code	Omschrijving	Toepasselijk douanerecht (in EUR/100 kg nettogewicht)	Jaarlijkse hoeveelheid (in ton nettogewicht)
2005 20 80	Aardappelen, op andere wijze bereid of verduurzaamd dan in azijn of azijnzuur, niet bevroren, andere dan de producten bedoeld bij post 2006, met uitzondering van meel, griesmeel of vlokken, en bereidingen in schijfjes, gebakken, ook indien gezouten of gearomatiseerd, luchtdicht verpakt, geschikt voor onmiddellijk verbruik		
ex 2005 90	Poeder bereid van andere groenten en mengsels van groenten, ook indien met toegevoegde suiker, andere zoetstoffen of zetmeel ⁽⁵⁾	vrijgesteld	onbeperkt
ex 2008 30	Vlokken en poeder van citrusvruchten, ook indien met toegevoegde suiker, andere zoetstoffen of zetmeel ⁽⁵⁾	vrijgesteld	onbeperkt
ex 2008 40	Vlokken en poeder van peren, ook indien met toegevoegde suiker, andere zoetstoffen of zetmeel ⁽⁵⁾	vrijgesteld	onbeperkt
ex 2008 50	Vlokken en poeder van abrikozen, ook indien met toegevoegde suiker, andere zoetstoffen of zetmeel ⁽⁵⁾	vrijgesteld	onbeperkt
2008 60	Kersen, op andere wijze bereid of verduurzaamd, ook indien met toegevoegde suiker, andere zoetstoffen of alcohol, elders genoemd noch elders onder begrepen	vrijgesteld	500
ex 0811 90 19 ex 0811 90 39	Kersen, ook indien gestoomd of in water gekookt, bevroren met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen		
0811 90 80	Zoete kersen, ook indien gestoomd of in water gekookt, bevroren met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen		
ex 2008 70	Vlokken en poeder van perziken, ook indien met toegevoegde suiker, andere zoetstoffen of zetmeel ⁽⁵⁾	vrijgesteld	onbeperkt
ex 2008 80	Vlokken en poeder van aardbeien, ook indien met toegevoegde suiker, andere zoetstoffen of zetmeel ⁽⁵⁾	vrijgesteld	onbeperkt
ex 2008 99	Vlokken en poeder van andere vruchten, ook indien met toegevoegde suiker, andere zoetstoffen of zetmeel ⁽⁵⁾	vrijgesteld	onbeperkt
ex 2009 19	Poeder van sinaasappelsap, ook indien met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen	vrijgesteld	onbeperkt
ex 2009 20	Poeder van pompelmoessap, ook indien met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen	vrijgesteld	onbeperkt
ex 2009 30	Poeder van andere citrusvruchten, ook indien met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen	vrijgesteld	onbeperkt
ex 2009 40	Poeder van ananassap, ook indien met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen	vrijgesteld	onbeperkt
ex 2009 70	Poeder van appelsap, ook indien met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen	vrijgesteld	onbeperkt
ex 2009 80	Poeder van perensap, ook indien met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen	vrijgesteld	onbeperkt

GN-code	Omschrijving	Toepasselijk douanerecht (in EUR/100 kg nettogewicht)	Jaarlijkse hoeveelheid (in ton nettogewicht)
ex 2009 80	Poeder van andere groenten en andere vruchten, ook indien met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen	vrijgesteld	onbeperkt

(¹) In het kader van de toepassing van deze onderverdeling wordt onder „melk voor zuigelingen” verstaan: producten die vrij zijn van ziekteverwekkende en toxicogene kiemen, en met minder dan 10 000 levensvatbare aërobe bacteriën en minder dan twee coliforme bacteriën per gram.

(²) In voorkomend geval is een ander specifiek recht dan het minimumrecht van toepassing.

(³) Met inbegrip van de 1 000 ton op grond van de brieven van 14 juli 1986.

(⁴) Wanneer de datum van inwerkingtreding van deze overeenkomst niet samenvalt met het begin van het kalenderjaar, wordt het extra contingent van 500 ton *pro rata temporis* beheerd.

(⁵) Zie de gemeenschappelijke verklaring betreffende de tariefindeling van groentenpoeder en vruchtenpoeder.

BIJLAGE 3

CONCESSIES INZAKE KAAS

1. De Gemeenschap en Zwitserland verbinden zich ertoe hun wederzijdse handelsverkeer van kaas onder tariefcode 0406 van het Geharmoniseerde Systeem geleidelijk te liberaliseren in de eerste vijf jaar na de inwerkingtreding van de overeenkomst.
2. De liberalisering zal als volgt verlopen:
 - a) **Bij invoer in de Gemeenschap:**

Vanaf het eerste jaar na de inwerkingtreding van de overeenkomst heft de Gemeenschap geen douanerechten meer bij de invoer van kaas uit Zwitserland of schaft zij die rechten geleidelijk af, eventueel voor een bepaalde hoeveelheid per jaar. De basisdouanerechten en de basishoeveelheden per jaar zijn vermeld voor de verschillende kaassoorten in aanhangsel 1 bij deze bijlage.

 - i) De Gemeenschap verlaagt de in de tabel in aanhangsel 1 vermelde basisdouanerechten met 20 % per jaar. De eerste verlaging wordt één jaar na de inwerkingtreding van de overeenkomst toegepast.
 - ii) De Gemeenschap verhoogt het in de tabel in aanhangsel 1 vermelde tariefcontingent met 1 250 ton per jaar; de eerste verhoging wordt een jaar na de inwerkingtreding van de overeenkomst toegepast. De handel wordt volledig geliberaliseerd aan het begin van het zesde jaar.
 - iii) Zwitserland hoeft de prijzen franco grens, die in de omschrijving van de producten van tariefcode 0406 van het Gemeenschappelijk douanetarief zijn vermeld, niet meer na te leven.
 - b) **Bij uitvoer uit de Gemeenschap:**

De Gemeenschap past geen restituties toe bij uitvoer naar Zwitserland van kaas van tariefcode 0406 van het Geharmoniseerde Systeem.
 - c) **Bij invoer in Zwitserland:**

Vanaf het eerste jaar na de inwerkingtreding van de overeenkomst heft Zwitserland geen douanerechten meer bij de invoer van kaas uit de Gemeenschap of schaft het die rechten geleidelijk af, eventueel voor een bepaalde hoeveelheid per jaar. De basisdouanerechten en de basishoeveelheden per jaar zijn vermeld voor de verschillende kaassoorten in aanhangsel 2, onder a), bij deze bijlage.

 - i) Zwitserland verlaagt de in de tabel in aanhangsel 2, onder a), vermelde basisdouanerechten met 20 % per jaar. De eerste verlaging wordt één jaar na de inwerkingtreding van de overeenkomst toegepast.
 - ii) Zwitserland verhoogt de totale hoeveelheid van de in de tabel in aanhangsel 2, onder a), vermelde tariefcontingenten met 2 500 ton per jaar. De eerste verhoging wordt één jaar na de inwerkingtreding van de overeenkomst toegepast. De Gemeenschap bepaalt ten minste vier maanden vóór het begin van elk jaar voor welke kaassoort(en) deze verhoging zal worden toegepast. De handel wordt volledig geliberaliseerd aan het begin van het zesde jaar.
 - d) **Bij uitvoer uit Zwitserland:**

Vanaf het eerste jaar van de inwerkingtreding van de overeenkomst schaft Zwitserland geleidelijk de uitvoersubsidies voor de aan de Gemeenschap geleverde kaas als volgt af:

 - i) De bedragen die als uitgangspunt worden genomen voor de geleidelijke afschaffing ⁽¹⁾, zijn vermeld in aanhangsel 2, onder b), bij deze bijlage.
 - ii) Deze basisbedragen worden als volgt verlaagd:
 - één jaar na de inwerkingtreding van de overeenkomst, met 30 %,
 - twee jaar na de inwerkingtreding, met 55 %,

⁽¹⁾ Deze basisbedragen zijn in onderling overleg door de Partijen berekend op basis van het verschil tussen de institutionele melkprizen die waarschijnlijk op het ogenblik van de inwerkingtreding van de overeenkomst van toepassing zullen zijn — inclusief een supplement voor tot kaas verwerkte melk — en zijn verkregen op basis van de hoeveelheid melk die voor de bereiding van de betrokken kazen nodig zijn, verminderd (uitgezonderd voor kaas waarvoor tariefcontingenten gelden) met het bedrag waarmee de Gemeenschap de douanerechten verlaagt. Subsidies mogen alleen worden toegekend voor kaas die bereid is met volledig op Zwitsers grondgebied verkregen melk.

- drie jaar na de inwerkingtreding, met 80 %,
 - vier jaar na de inwerkingtreding, met 90 %,
 - vijf jaar na de inwerkingtreding, met 100 %.
3. De Gemeenschap en Zwitserland nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de regeling voor de afgifte van invoervergunningen zodanig wordt beheerd dat regelmatige invoer mogelijk is, rekening houdend met de behoeften van de markt.
 4. De Gemeenschap en Zwitserland zorgen ervoor dat de voordelen die zij aan elkaar toestaan, niet in het gedrang worden gebracht door andere maatregelen die betrekking hebben op de invoer of de uitvoer.
 5. Als bij een van de Partijen de prijzen en/of de invoer worden verstoord, vindt op verzoek van een van de Partijen zo spoedig mogelijk overleg plaats in het in artikel 6 van de overeenkomst bedoelde Comité om een passende oplossing te vinden. In dit verband komen de Partijen overeen regelmatig prijsnoteringen en andere nuttige inlichtingen over de markt van de binnenlandse en de ingevoerde kaas uit te wisselen.
-

Aanhangsel 1

Concessies van de Gemeenschap

Bij invoer in de Gemeenschap

GN -code	Omschrijving	Basisdouane recht (in EUR/100 kg nettogewicht)	Basishoeveelheid per jaar (in tonnen)
ex 0406 20	Kaas, geraspt of in poeder, met een vochtgehalte van ten hoogste 400 g per kg kaas	vrijstelling	onbeperkt
0406 30	Smeltkaas	vrijstelling	onbeperkt
0406 90 02 0406 90 03 0406 90 04 0406 90 05 0406 90 06 0406 90 13 0406 90 15 0406 90 17	Emmental, Gruyère, Sbrinz, Appenzell, Bergkäse	6,58	onbeperkt
0406 90 18	Fromage fribourgeois ⁽¹⁾ , Vacherin Mont d'Or, Tête de moine	vrijstelling	onbeperkt
0406 90 19	Glaris (Schabziger)	vrijstelling	onbeperkt
ex 0406 90 87	Fromage des Grisons	vrijstelling	onbeperkt
0406 90 25	Tilsit	vrijstelling	onbeperkt
ex 0406	Andere kaas dan de bovengenoemde	vrijstelling	3 000

⁽¹⁾ *Synoniem:* Vacherin fribourgeois.

Aanhangsel 2

Concessies van Zwitserland

a) Bij invoer in Zwitserland

Post in het Zwitserse douanetarief	Omschrijving	Basis douanerecht (CHF/100 kg brutogewicht)	Basishoeveelheid per jaar (in tonnen)
0406 10 10	Mascarpone, Ricotta Romana, in overeenstemming met Lijst LIX Zwitserland-Liechtenstein, gehecht aan het Protocol van Marrakech	vrijstelling	onbeperkt
ex 0406 20	Kaas, geraspt of in poeder, met een vochtgehalte van ten hoogste 400 g per kg kaas	vrijstelling	onbeperkt
0406 40	– Danablu, Gorgonzola, Roquefort, in overeenstemming met Lijst LIX Zwitserland — Liechtenstein, gehecht aan het Protocol van Marrakech – Roquefort, niet in overeenstemming met Lijst LIX Zwitserland — Liechtenstein, gehecht aan het Protocol van Marrakech, met bewijs van oorsprong. – Blauw-groen geaderde kaas, andere dan Danablu, Gorgonzola en Roquefort	vrijstelling	onbeperkt
0406 90 11	Brie, Camembert, Crescenza, Italico Pont l'Evêque, Reblochon, Robbiola, Stracchino, in overeenstemming met Lijst LIX Zwitserland-Liechtenstein, gehecht aan het Protocol van Marrakech	vrijstelling	onbeperkt
ex 0406 90 19	Feta, volgens de beschrijving in aanhangsel 4	vrijstelling	onbeperkt
ex 0406 90 19	Kwark in pekel, vervaardigd uit schapenmelk, volgens de beschrijving in aanhangsel 4	vrijstelling	onbeperkt
0406 90 21	Kruidkaas, met een vochtgehalte van ten hoogste 65 %, berekend op de vetvrije massa	vrijstelling	onbeperkt
0406 90 31 0406 90 39	Caciocavallo, Canestrato (Pecorino Siciliano), Aostaler Fontina, Parmiggiano Reggiano, Grana Padano, Pecorino (Pecorino Romano, Fiore Sardo, andere Pecorino), Provolone, in overeenstemming met Lijst LIX Zwitserland — Liechtenstein, gehecht aan het Protocol van Marrakech	vrijstelling	onbeperkt
0406 90 51 0406 90 59	– Asiago, Bitto, Brà, Fontal, Montasio, Saint-Paulin (Port Salut), Saint-Nectaire, in overeenstemming met Lijst LIX Zwitserland — Liechtenstein, gehecht aan het Protocol van Marrakech	vrijstelling	5 000
ex 0406 90 91	– Raclettekaas, volgens de beschrijving in aanhangsel 4		
0406 90 60	Cantal, in overeenstemming met Lijst LIX Zwitserland — Liechtenstein, gehecht aan het Protocol van Marrakech	vrijstelling	onbeperkt
ex 0406 90 91 ex 0406 90 99	Manchego, Idiazabal, Roncal, volgens de beschrijving in aanhangsel 4	vrijstelling	onbeperkt
ex 0406 90 99	Parmiggiano Reggiano en Grana Padano, in stukken, met of zonder korst, met vermelding op de verpakking van ten minste de naam van de kaas, het vetgehalte, de verantwoordelijke verpakker en het land van productie; vetgehalte, berekend op de droge stof, ten minste 32 %, Parmiggiano Reggiano: vochtgehalte ten hoogste 32 %, Grana Padano: vochtgehalte ten hoogste 33,2 %	vrijstelling	onbeperkt
ex 0406 10 90	Kaas van het type Mozzarella, niet in overeenstemming met Lijst LIX Zwitserland — Liechtenstein, gehecht aan het Protocol van Marrakech	vrijstelling	500

Post in het Zwitserse douanetarief	Omschrijving	Basis douanerecht (CHF/100 kg brutogewicht)	Basishoeveelheid per jaar (in tonnen)
ex 0406 90 91 ex 0406 90 99	Kaas van het type Provolone, niet in overeenstemming met Lijst LIX Zwitserland — Liechtenstein, gehecht aan het Protocol van Marrakech, met een vochtgehalte van ten hoogste 65 %, berekend op de vetvrije massa	vrijstelling	500
ex 0406	Harde of halfharde kaas, andere dan de bovengenoemde, met een vochtgehalte van ten hoogste 65 %, berekend op de vetvrije massa	vrijstelling	5 000
ex 0406	Andere kaas dan de bovengenoemde	vrijstelling	1 000
0406 10 20	Mozzarella, in overeenstemming met Lijst LIX Zwitserland — Liechtenstein, gehecht aan het Protocol van Marrakech, in bewaarvloeistof, volgens de beschrijving in aanhangsel 4 (2)	185	onbeperkt
0406 30	Smelткаas, andere dan geraspt of in poeder	180,55	onbeperkt
0406 90 51	Asiago, Bitto, Fontal, Saint-Paulin (Port Salut), Saint-Nectaire, in overeenstemming met Lijst LIX Zwitserland-Liechtenstein, gehecht aan het Protocol van Marrakech, buiten de jaarlijkse hoeveelheid van 5 000 ton	289	onbeperkt
0406 90 91	Andere halfharde kaas met een vochtgehalte van meer dan 54 % en hoogstens 65 %, berekend op de vetvrije massa	315	onbeperkt

(1) De lijst met de benamingen van zachte kaas „Italico” waarvoor invoer uit Zwitserland is toegestaan, is opgenomen in aanhangsel 3.

(2) Voor Mozzarella zonder bewaarvloeistof die in overeenstemming is met de beschrijving in Lijst LIX Zwitserland — Liechtenstein, gehecht aan het Protocol van Marrakech, geldt het normale douanerecht dat in genoemde Lijst LIX is vermeld.

b) Bij uitvoer uit Zwitserland

De in punt 2, onder d), van deze bijlage bedoelde basisbedragen zijn als volgt vastgesteld:

Post in het Zwitserse douanetarief	Omschrijving	Maximale subsidie (1) bij uitvoer (2) (CHF/100 kg nettogewicht)
0406 30	Smelткаas, andere dan geraspt of in poeder	0
0406 20	Kaas van alle soorten, geraspt of in poeder	0
ex 0406 90 19	Vacherin Mont d'Or	204
0406 90 21	Glaris kruidkaas	139
ex 0406 90 99	Emmental	343
ex 0406 90 91	Fromage fribourgeois (Vacherin fribourgeois)	259
ex 0406 90 91	Fromage des Grisons	259
ex 0406 90 91	Tilsit	113
ex 0406 90 91	Tête de moine	259
ex 0406 90 91	Appenzell	274

Post in het Zwitserse douanetarief	Omschrijving	Maximale subsidie ⁽¹⁾ bij uitvoer ⁽²⁾ (CHF/100 kg nettogewicht)
ex 0406 90 91 ex 0406 90 99	Bergkäse	343
ex 0406 90 99	Gruyère	343
ex 0406 90 99	Sbrinz	384
ex 0406	Andere kaas dan de bovengenoemde: – Verse kaas en zachte kaas – Halfharde kaas – Harde en extra harde kaas	219 274 343

⁽¹⁾ Totdat de liberalisering is voltooid, behalve voor kaas van GN-code 0406 90 01 die voor verwerking bestemd is en in de Gemeenschap wordt ingevoerd in het kader van de regeling „minimummarkttoegang”.

⁽²⁾ Met inbegrip van de bedragen van alle andere maatregelen van gelijke werking.

*Aanhangsel 3***Lijst met de benamingen van „Italico”-kaas waarvoor invoer uit Zwitserland is toegestaan**

Bel Piano Lombardo

Stella Alpina

Cerriolo

Italcolombo

Tre Stelle

Cacio Giocondo

Il Lombardo

Stella d'Oro

Bel Mondo

Bick

Pastorella Cacio Reale

Valsesia

Casoni Lombardi

Formaggio Margherita

Formaggio Bel Paese

Monte Bianco

Metropoli

L'Insuperabile

Universal

Fior d'Alpe

Alpestre

Primavera

Italico Milcosa

Caciotto Milcosa

Italia

Reale

La Lombarda

Codogno

Il Novarese

Mondo Piccolo

Bel Paesino

Primula Gioconda

Alfiere

Costino

Montagnino

Lombardo

Lagoblu

Imperiale

Antica Torta Cascina S. Anna

Torta Campagnola

Martesana

Caciotta Casalpiano

Aanhangsel 4

Beschrijving van kaassoorten

De onderstaande kaassoorten komen slechts voor het in de overeenkomst vastgestelde douanerecht in aanmerking als zij beantwoorden aan de onderstaande beschrijving, de vermelde typische kenmerken bezitten en met de overeenkomstige aanduiding of benaming zijn ingevoerd.

1. Feta	
Benaming	Feta
Productiegebied	Thracië, Macedonië, Thessalië, Epirus, Sterea Ellada, Peloponnessus en Lesbos (Griekenland).
Vorm, afmetingen	Kubussen of orthogonale parallellepipedalen van verschillende grootte.
Kenmerken	Zachte kaas zonder korst. Zachte witte kaasmassa, die toch vast en enigszins broos is en een licht zuur-pikante en zout-pikante smaak heeft. Deze kaas wordt vervaardigd uit schapenmelk, waaraan soms geitenmelk (ten hoogste 30 %) wordt toegevoegd. Hij moet minstens twee maanden rijpen
Vetgehalte, berekend op de droge stof	Minstens 43 %
Drogestofgehalte	Minstens 44 %
2. Kwark in pekkel, op basis van schapenmelk	
Aanduiding	Kwark in pekkel, op basis van schapenmelk, land van oorsprong, uitsluitend vervaardigd uit schapenmelk, of Kwark in pekkel, op basis van schapenmelk, land van oorsprong, vervaardigd uit schapen- en geitenmelk
Productiegebied	De lidstaten van de Europese Unie
Vorm, afmetingen	Kubussen of orthogonale parallellepipedalen van verschillende grootte
Kenmerken	Zachte kaas zonder korst; zachte witte kaasmassa, die toch vast en enigszins broos is en een licht zuur-pikante en zout-pikante smaak heeft. Deze kaas wordt vervaardigd uit schapenmelk, waaraan soms geitenmelk (ten hoogste 10 %) wordt toegevoegd. Hij moet minstens twee maanden rijpen
Vetgehalte, berekend op de droge stof	Minstens 43 %
Drogestofgehalte	Minstens 44 %

Het overeengekomen recht geldt slechts als op de verpakking van elk stuk kaas het volledige adres van de producent is vermeld en is aangegeven dat de kaas uitsluitend is vervaardigd uit schapenmelk, dan wel uit schapenmelk waaraan geitenmelk is toegevoegd

3. Manchego	
Benaming	Manchego
Productiegebied	Comunidad Autónoma de Castilla-La Mancha (de provincies Albacete, Ciudad Real, Cuenca en Toledo)

Vorm, afmetingen, gewicht	Platte, cilindervormige kaas met bijna vlakke boven- en onderkant. Hoogte: 7 tot 12 cm. Diameter: 9 tot 22 cm. Gewicht per stuk: 1 tot 3,5 kg
Kenmerken	Harde lichtgele of groenzwarte korst; de witte tot ivoorgele kaasmassa is vast en compact en kan kleine, ongelijkmatig verdeelde gaten vertonen. Typische geur en smaak. Harde of halfharde kaas die uitsluitend wordt bereid met rauwe of gepasteuriseerde melk van schapen van het ras „Manchega”; de melk wordt gedurende 45 tot 60 minuten verwarmd tot 28 °C à 32 °C en coaguleert onder invloed van natuurlijke leb of andere toegestane coagulerende enzymen. De kaas moet minstens 60 dagen rijpen
Vetgehalte, berekend op de droge stof	Minstens 50 %
Drogestofgehalte	Minstens 55 %
4. Idiazabal	
Benaming	Idiazabal
Productiegebied	De provincies Guipuzcoa, Navarra, Alava en Vizcaya
Vorm, afmetingen, gewicht	Platte, cilindervormige kaas met bijna vlakke boven- en onderkant. Hoogte: 8 tot 12 cm. Diameter: 10 tot 30 cm. Gewicht per stuk: 1 tot 3 kg
Kenmerken	Harde korst die lichtgeel is of, indien gerookt, donkerbruin; de witte tot ivoorgele vaste kaasmassa kan kleine, ongelijkmatig verdeelde gaten vertonen. Typische geur en smaak. Kaas die uitsluitend wordt bereid met rauwe melk van schapen van de rassen Lacha en Carranzana; de melk wordt gedurende 20 tot 45 minuten verwarmd tot 28 °C à 32 °C en coaguleert onder invloed van natuurlijke leb of andere toegestane coagulerende enzymen. De kaas moet minstens 60 dagen rijpen
Vetgehalte, berekend op de droge stof	Minstens 45 %
Drogestofgehalte	Minstens 55 %
5. Roncal	
Benaming	Roncal
Productiegebied	Vallei van Roncal (Navarra)
Vorm, afmetingen, gewicht	Platte, cilindervormige kaas met bijna vlakke boven- en onderkant. Hoogte: 8 tot 12 cm. Diameter en gewicht variëren
Kenmerken	Harde, korrelachtige en vette strobruine korst. Stevige en compacte witte tot ivoorgele kaasmassa die er poreus uitziet, maar geen gaten vertoont. Typische geur en smaak. Harde of halfharde kaas, uitsluitend bereid uit schapenmelk die bij een temperatuur van 32 °C tot 37 °C coaguleert onder invloed van natuurlijke leb of andere toegestane enzymen
Vetgehalte, berekend op de droge stof	Minstens 50 %
Drogestofgehalte	Minstens 60 %
6. Raclettekaas	
Aanduiding	Land van oorsprong, bijv. Franse of Duitse raclettekaas
Productiegebied	De lidstaten van de Europese Unie

Vorm, afmetingen, gewicht	Cilinder- of blokvormige kaas. Hoogte: 5,5 tot 8 cm; diameter: 28 tot 42 cm of lengte: 28 tot 36 cm. Gewicht per stuk: 4,5 tot 7,5 kg
Kenmerken	Halfharde kaas met compacte goudgele tot lichtbruine korst waarop grijsachtige vlekken kunnen voorkomen. Zachte ivoorkleurige of geelachtige kaasmassa, die heel gemakkelijk smelt en compact is, maar enkele gaten kan vertonen. Zachte tot uitgesproken typische geur en smaak. Deze kaas wordt bereid uit gepasteuriseerde, gethermiseerde of rauwe koemelk, die met behulp van melkzuurbacteriën of andere coagulerende producten is gecoaguleerd. De wrongel wordt geperst; over het algemeen worden de wrongeldeeltjes gewassen. De kaas moet ten minste acht weken rijpen
Vetgehalte, berekend op de droge stof	Minstens 45 %
Drogestofgehalte	Minstens 55 %

7. **Mozzarella in vloeistof**

Het overeengekomen recht geldt alleen als de platte, cilindervormige kaas of stukken daarvan in een waterige oplossing worden bewaard en hermetisch verpakt zijn. De waterige oplossing moet minstens 25 procent uitmaken van het totale gewicht, d.i. dat van de cilindervormige kaas of stukken daarvan, de oplossing en de onmiddellijke verpakking.

BIJLAGE 4

BETREFFENDE DE FYTOSANITAIRE SECTOR

Artikel 1

Voorwerp

Deze bijlage betreft het vergemakkelijken van het verkeer dat tussen de Partijen plaatsvindt van de planten, plantaardige producten en andere materialen waarvoor fytosanitaire maatregelen gelden, van oorsprong uit het grondgebied van beide partijen of ingevoerd uit derde landen, die voorkomen in een overeenkomstig artikel 11 van de overeenkomst door het Comité vast te stellen aanhangsel 1.

Artikel 2

Beginselen

1. Partijen stellen vast dat zij inzake beschermende maatregelen tegen het binnenbrengen en de verspreiding van schadelijke organismen door planten, plantaardige producten en andere materialen gelijklopende wetgevingen hebben die gelijkwaardige resultaten opleveren wat betreft de bescherming tegen het binnenbrengen en de verspreiding van organismen die schadelijk zijn voor de in het aanhangsel 1, als bedoeld in artikel 1, genoemde planten en plantaardige producten. Deze vaststelling betreft eveneens de fytosanitaire voorschriften ten aanzien van de uit derde landen ingevoerde planten, plantaardige producten en andere materialen.

2. De in lid 1 bedoelde wetgevingen zijn opgenomen in een overeenkomstig artikel 11 van de overeenkomst door het Comité vast te stellen aanhangsel 2.

3. Elke Partij erkent de plantenpaspoorten van de andere Partij die zijn afgegeven door de instanties welke worden genoemd in een overeenkomstig artikel 11 van de overeenkomst door het Comité vast te stellen aanhangsel 3. Deze plantenpaspoorten bevestigen dat de respectieve voorschriften als vermeld in het in lid 2 bedoelde aanhangsel B zijn nageleefd en worden geacht te voldoen aan de bij die voorschriften gestelde eisen ten aanzien van de documenten voor het op het grondgebied van de Partijen in het verkeer brengen van de in aanhangsel 1, als bedoeld in lid 1, genoemde planten, plantaardige producten en andere materialen.

4. De in aanhangsel 1, als bedoeld in lid 1, genoemde planten, plantaardige producten en andere materialen waarvoor geen plantenpaspoort vereist is voor het verkeer binnen het grondgebied van de Partijen, mogen tussen de Partijen worden uitgewisseld zonder plantenpaspoort, hetgeen niet belet dat andere bij de respectieve wetgevingen voorgeschreven documenten kunnen worden verlangd, met name die in het kader van systemen waarmee de oorsprong van de betrokken planten, plantaardige producten en andere materialen kan worden nagespoord.

Artikel 3

1. De planten, plantaardige producten en andere materialen die niet uitdrukkelijk in aanhangsel 1, als bedoeld in lid 1, zijn genoemd en in geen van beide Partijen aan fytosanitaire maatregelen zijn onderworpen, mogen tussen de Partijen worden uitgewisseld zonder controle op het gebied van fytosanitaire maatregelen (controles van documenten, identiteitscontroles, fytosanitaire controles).

2. Een Partij die voornemens is een fytosanitaire maatregel in te voeren met betrekking tot de in lid 1 bedoelde planten, plantaardige producten en andere materialen, stelt de andere Partij daarvan in kennis.

3. Overeenkomstig artikel 10, lid 2, onderzoekt de Fytosanitaire Werkgroep de gevolgen van aangenomen wijzigingen in de zin van lid 2 hierboven voor deze bijlage en stelt zij zo nodig aanpassingen van de betrokken aanhangsels voor.

Artikel 4

Regionale voorschriften

1. Elke Partij kan op grond van identieke criteria bijzondere voorschriften vaststellen voor het verkeer van planten, plantaardige producten en andere materialen, ongeacht hun oorsprong, in en naar een deel van haar grondgebied, voor zover de in het betrokken gebied heersende fytosanitaire situatie zulks rechtvaardigt.

2. De in lid 1 bedoelde gebieden en de daarop betrekking hebbende bijzondere voorschriften worden vastgesteld in het overeenkomstig artikel 11 van de overeenkomst door het Comité vast te stellen aanhangsel 4.

Artikel 5

Controle bij de invoer

1. Elke Partij verricht steekproefsgewijze en via monsterneming fytosanitaire controles, in een verhouding die een bepaald percentage van de zendingen van in aanhangsel 1, als bedoeld in artikel 1, genoemde planten, plantaardige producten en andere materialen niet overschrijdt. Het betrokken percentage wordt door de Fytosanitaire Werkgroep voorgesteld en door het Comité vastgesteld per plant, per plantaardig product en per materiaal, rekening houdende met het risico vanuit fytosanitair oogpunt. Bij de inwerkingtreding van deze bijlage wordt dit percentage op 10 % vastgesteld.

2. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 10, lid 2, van deze bijlage kan het Comité, op voorstel van de Fytosanitaire Werkgroep, besluiten de verhouding van de in lid 1 hierboven bedoelde controles te verminderen.

3. Het bepaalde in de leden 1 en 2 is uitsluitend van toepassing op de fytosanitaire controles voor het verkeer van planten, plantaardige producten en andere materialen tussen beide Partijen.

4. Het bepaalde in de leden 1 en 2 is van toepassing onder voorbehoud van het bepaalde in artikel 11 van de overeenkomst en in de artikelen 6 en 7 van deze bijlage.

Artikel 6

Vrijwaringmaatregelen

Vrijwaringmaatregelen worden genomen overeenkomstig de procedures waarin is voorzien bij artikel 10, lid 2, van de overeenkomst.

Artikel 7

Afwijkende maatregelen

1. Wanneer een Partij voornemens is afwijkende maatregelen te nemen ten aanzien van een deel of het geheel van het grondgebied van de andere Partij, stelt zij de andere Partij daarvan voorafgaandelijk in kennis met opgave van de redenen. Onverminderd de mogelijkheid om de voorgenomen maatregelen onverwijld ten uitvoer te leggen, plegen Partijen zo spoedig mogelijk overleg om adequate oplossingen te zoeken.

2. Wanneer een Partij afwijkende maatregelen neemt ten aanzien van een deel van haar grondgebied of van een derde land, stelt zij de andere Partij daarvan zo spoedig mogelijk in kennis. Onverminderd de mogelijkheid om de voorgenomen maatregelen onverwijld ten uitvoer te leggen, plegen Partijen zo spoedig mogelijk overleg om adequate oplossingen te zoeken.

Artikel 8

Gezamenlijke controle

1. Elke Partij gaat ermee akkoord dat op verzoek van de andere Partij een gezamenlijke controle wordt verricht om de fytosanitaire situatie en de in artikel 2 bedoelde maatregelen welke gelijkwaardige resultaten opleveren, te beoordelen.

2. Onder gezamenlijke controle wordt verstaan, het verifiëren, bij de grens, of een zending van herkomst uit een van de Partijen aan de fytosanitaire voorschriften voldoet.

3. Deze controle vindt plaats volgens de door het Comité, op voorstel van de Fytosanitaire Werkgroep, vastgestelde procedure.

Artikel 9

Uitwisseling van gegevens

1. Overeenkomstig artikel 8 van de overeenkomst wisselen Partijen alle nuttige gegevens uit over de tenuitvoerlegging en de toepassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke en administratieve bepalingen met betrekking tot het voorwerp van deze bijlage, alsmede de in aanhangsel 5 bedoelde gegevens.

2. Teneinde de gelijkwaardigheid te waarborgen van de uitvoering van de regelgevingen waarop deze bijlage betrekking heeft, aanvaardt elke Partij dat, op verzoek van de andere Partij, inspectiebezoeken op haar grondgebied door deskundigen van de andere Partij plaatsvinden, in samenwerking met de voor het betrokken grondgebied bevoegde fytosanitaire instantie.

Artikel 10

Fytosanitaire Werkgroep

1. De overeenkomstig artikel 6, lid 7, van de overeenkomst ingestelde „Fytosanitaire” Werkgroep, de Werkgroep genoemd, onderzoekt elke kwestie betreffende deze bijlage en de uitvoering daarvan.

2. De werkgroep onderzoekt op gezette tijden de ontwikkeling van de interne wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die de Partijen hebben vastgesteld op de gebieden die onder deze bijlage vallen. De werkgroep doet met name voorstellen die zij aan het Comité ter goedkeuring voorlegt teneinde de aanhangsels van deze bijlage bij te werken.

*Aanhangsel 5***Uitwisseling van gegevens**

De in artikel 9, lid 1, bedoelde gegevens omvatten:

- de meldingen van onderschepping van uit derde landen of uit een deel van het grondgebied van de Partijen herkomstige en uit fytosanitair oogpunt onmiddellijk gevaar opleverende zendingen of schadelijk organismen, zoals geregeld bij Richtlijn 94/3/EEG;
 - de bij artikel 15 van Richtlijn 77/93/EEG bedoelde kennisgevingen.
-

BIJLAGE 5

BETREFFENDE DIERVOEDERS

Artikel 1

Doel

1. De Partijen verbinden zich ertoe hun wettelijke bepalingen op het gebied van diervoeders nader op elkaar af te stemmen om het handelsverkeer in deze sector te vergemakkelijken.

2. De lijst van de producten of groepen van producten ten aanzien waarvan door de Partijen is geoordeeld dat de respectieve wettelijke bepalingen van de Partijen dezelfde werking hebben, alsmede in voorkomend geval de lijst van de respectieve wettelijke bepalingen van de Partijen waarvan de voorschriften door de Partijen geacht worden dezelfde werking te hebben, worden opgenomen in een door het Comité overeenkomstig artikel 11 van de Overeenkomst op te stellen aanhangsel 1.

3. De twee Partijen schaffen de controles bij de grens af voor de producten of groepen van producten die zijn opgenomen in het in lid 2 bedoelde aanhangsel 1.

Artikel 2

Definities

In het kader van deze bijlage wordt verstaan onder:

- a) „product”: diervoeder of een in de diervoeding gebruikte stof;
- b) „inrichting”: elke eenheid die een product produceert of fabriceert, die het product in zijn bezit heeft in een tussenstadium vóórdat het in het verkeer wordt gebracht, met inbegrip van de be- of verwerking en de verpakking, of die het product in het verkeer brengt;
- c) „bevoegde instantie”: de met het verrichten van de officiële controles op het gebied van de diervoeding belaste instantie in elk van de Partijen.

Artikel 3

Uitwisseling van gegevens

Op grond van artikel 8 van de Overeenkomst delen de Partijen elkaar het volgende mee:

- de naam en het geografisch en functioneel ressort van de bevoegde instantie(s),
- de lijst van de laboratoria die met het verrichten van de analyses belast zijn,
- in voorkomend geval, de lijst van de voor de verschillende soorten producten vastgestelde punten van binnenkomst op hun grondgebied,

- de inhoud van de controleprogramma's die zijn opgezet om de overeenstemming van de producten met hun respectieve wettelijke bepalingen op het gebied van diervoeders te verifiëren.

De in het vierde streepje bedoelde programma's dienen rekening te houden met de specifieke situatie in elk van de Partijen en met name een opgave te bevatten van de aard en de frequentie van de controles die regelmatig moeten worden verricht.

Artikel 4

Algemene bepalingen inzake de controles

De Partijen treffen de nodige maatregelen opdat de voor verzending naar de andere Partij bestemde producten even zorgvuldig worden gecontroleerd als die welke bestemd zijn om op hun eigen grondgebied in het verkeer te worden gebracht; zij zien er met name op toe dat:

- de controles worden verricht met een bepaalde regelmaat, telkens wanneer wordt vermoed dat de voorschriften niet zijn nageleefd, in verhouding tot het nagestreefde doel, en met inachtneming van de risico's en van de opgedane ervaring;
- de controles betrekking hebben op alle productie- en fabricagestadia, op de aan het in het verkeer brengen voorafgaande tussenstadia, op het in het verkeer brengen, met inbegrip van de invoer, en op het gebruik van de producten;
- de controles worden verricht in het stadium dat in de gegeven omstandigheden daartoe het meest geschikt is;
- de controles in de regel niet van tevoren worden aangekondigd;
- de controles ook betrekking hebben op verboden toepassingen in diervoeders.

Artikel 5

Controle bij de oorsprong

1. De Partijen zien erop toe dat de bevoegde instanties de inrichtingen controleren om zich ervan te vergewissen dat deze hun verplichtingen nakomen en dat de producten die bestemd zijn om in het verkeer te worden gebracht, voldoen aan de eisen van de wettelijke bepalingen als bedoeld in het in artikel 1 bedoelde aanhangsel 1, die op het grondgebied van oorsprong van toepassing zijn.

2. Wanneer een vermoeden bestaat dat niet aan de bedoelde eisen is voldaan, verricht de bevoegde instantie aanvullende controles en treft zij passende maatregelen wanneer dit vermoeden wordt bevestigd.

*Artikel 6***Controle ter bestemming**

1. De bevoegde instantie van de Partij van bestemming kan op de plaats van bestemming door middel van niet-discriminerende steekproefcontroles nagaan of de producten in overeenstemming zijn met de in deze bijlage vervatte voorschriften.

2. Wanneer de bevoegde instantie van de Partij van bestemming echter over gegevens beschikt die een overtreding doen vermoeden, kunnen bovendien controles worden verricht tijdens het vervoer van de producten over het grondgebied van de betrokken Partij.

3. Wanneer de bevoegde instantie van de betrokken Partij bij een controle ter bestemming of tijdens het vervoer vaststelt dat de producten niet in overeenstemming zijn met de in deze bijlage vervatte voorschriften, neemt zij passende maatregelen en maant zij de verzender, de geadresseerde of elke andere rechthebbende aan om een van de volgende maatregelen te nemen:

- de producten worden binnen een nader te bepalen termijn in overeenstemming gebracht met de voorschriften,
- de producten worden eventueel ontsmet,
- de producten worden op een andere passende manier behandeld,
- de producten worden voor andere doeleinden gebruikt,
- de producten worden naar de Partij van oorsprong teruggezonden, nadat de bevoegde instantie van die Partij op de hoogte is gebracht,
- de producten worden vernietigd.

*Artikel 7***Controle van producten afkomstig uit een ander grondgebied dan dat van de Partijen**

1. In afwijking van artikel 4, eerste streepje, treffen de Partijen alle dienstige maatregelen om ervoor te zorgen dat de bevoegde instanties bij het binnenbrengen van producten op hun douanegebied uit een ander grondgebied dan die welke in artikel 16 van de Overeenkomst zijn omschreven, voor elke partij een controle van de documenten en steekproefsgewijs een overeenstemmingscontrole uitvoeren om zich te vergewissen van:

- de aard van de producten,
- de oorsprong van de producten,
- de geografische bestemming van de producten,

teneinde vast te stellen welke douaneregeling op die producten van toepassing is.

2. Voordat de producten in het vrije verkeer worden gebracht, vergewissen de Partijen zich er door middel van steekproefsgewijs verrichte fysieke controles van dat de producten aan de voorschriften voldoen.

*Artikel 8***Samenwerking bij vaststelling van overtredingen**

1. De Partijen verlenen elkaar wederzijds bijstand op de wijze en onder de voorwaarden die in deze bijlage zijn vastgesteld. Zij zorgen ervoor dat de wettelijke bepalingen met betrekking tot de producten die voor diervoeding worden gebruikt, correct worden toegepast, met name door elkaar bij te staan en door overtredingen van de wettelijke bepalingen op te sporen en nader te onderzoeken.

2. De in dit artikel bedoelde bijstand laat de bepalingen inzake strafrechtspleging of inzake de verlening van juridische bijstand op strafrechtelijk gebied tussen de Partijen onverlet.

*Artikel 9***Voorafgaande toelating van bepaalde producten**

1. De Partijen streven ernaar hun respectieve lijsten van producten ten aanzien waarvan de in aanhangsel 2 opgenomen wettelijke bepalingen gelden, gelijk te stellen.

2. De Partijen stellen elkaar in kennis van aanvragen tot toelating van de in lid 1 bedoelde producten.

*Artikel 10***Overleg en beschermende maatregelen**

1. De Partijen plegen overleg wanneer een Partij van oordeel is dat de andere Partij een in deze bijlage vervatte verplichting niet is nagekomen.

2. De Partij die om het overleg verzoekt, verstrekt de andere Partij alle voor een grondig onderzoek van de zaak nodige gegevens.

3. De beschermende maatregelen waarin is voorzien in een van de wettelijke bepalingen met betrekking tot de producten en groepen van producten die zijn opgenomen in het in artikel 1 bedoelde aanhangsel 1, worden vastgesteld volgens de procedure van artikel 10, lid 2, van de Overeenkomst.

4. Indien het overleg als bedoeld in lid 1 en in artikel 10, lid 2, onder a), derde streepje, van de Overeenkomst, niet tot een akkoord tussen de Partijen leidt, kan de Partij die om het overleg heeft verzocht of de in lid 3 bedoelde maatregelen heeft genomen, de nodige beschermende maatregelen treffen om de toepassing van deze bijlage mogelijk te maken.

*Artikel 11***Werkgroep diervoeders**

1. De op grond van artikel 6, lid 7, van de Overeenkomst ingestelde Werkgroep diervoeders, de „Werkgroep” genoemd, onderzoekt alle vraagstukken met betrekking tot deze bijlage en de uitvoering ervan. Zij neemt bovendien alle met deze bijlage verband houdende taken op zich.

2. De Werkgroep beoordeelt periodiek de ontwikkeling van de respectieve wettelijke bepalingen van de Partijen op de onder deze bijlage vallende gebieden. De Werkgroep kan met name aan het Comité voorstellen doen om de aanhangsels bij deze bijlage bij te werken.

*Artikel 12***Geheimhoudingsplicht**

1. Alle informatie die ter uitvoering van deze bijlage in enigerlei vorm wordt verstrekt, heeft een vertrouwelijk karakter. Zij valt onder de geheimhoudingsplicht en wordt beschermd overeenkomstig de wettelijke voorschriften die voor dergelijke informatie gelden op het grondgebied van de Partij die ze ontvangt.

2. Het in lid 1 genoemde vertrouwelijkheidsprincipe geldt niet voor de in artikel 3 bedoelde informatie.

3. Deze bijlage houdt voor een Partij wier wettelijke voorschriften of bestuurlijke gebruiken inzake de bescherming van industrie- en handelsgeheimen strikter zijn dan in deze bijlage is bepaald, geen verplichting in om informatie te verstrekken wanneer de andere Partij niet het nodige doet om aan deze striktere bepalingen te voldoen.

4. De verkregen informatie mag uitsluitend worden gebruikt voor de toepassing van het bepaalde in deze bijlage en mag door een Partij slechts voor andere doeleinden worden gebruikt als daarvoor vooraf schriftelijk toestemming is verkregen van de administratieve autoriteit die de informatie heeft verstrekt en alleen als bovendien de door deze autoriteit vastgestelde beperkingen in acht worden genomen.

Het bepaalde in lid 1 vormt geen beletsel voor het gebruik van informatie bij gerechtelijke of administratieve procedures die achteraf worden ingesteld in verband met overtredingen van het gewone strafrecht, voor zover de informatie is verkregen in het kader van een internationale procedure van gerechtelijke bijstand.

5. De Partijen mogen overeenkomstig het bepaalde in dit artikel verkregen informatie en geraadpleegde bescheiden als bewijsmateriaal gebruiken in processen-verbaal, verslagen en getuigenissen, en in rechte en bij vervolgingen.

*Aanhangsel 2***Lijst van de wettelijke bepalingen als bedoeld in artikel 9****Bepalingen van de Europese Gemeenschap**

Richtlijn 70/524/EEG van de Raad van 23 november 1970 betreffende toevoegingsmiddelen in de diervoeding (PB L 270 van 14.12.1970, blz. 1), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 98/19/EG (PB L 96 van 28.3.1998, blz. 39).

Richtlijn 82/471/EEG van de Raad van 30 juni 1982 betreffende bepaalde in diervoeding gebruikte producten (PB L 213 van 21.7.1982, blz. 8), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 96/25/EG (PB L 125 van 23.5.1996, blz. 35).

Bepalingen van Zwitserland

„Ordonnance du Conseil fédéral du 26 janvier 1994 sur la production et la mise dans le commerce des aliments pour animaux”, laatstelijk gewijzigd op 7 december 1998 (RO 1999 312).

„Ordonnance du Département fédéral de l'économie publique du 1er mars 1995 sur la production et la mise dans le commerce des aliments pour animaux, des additifs destinés à l'alimentation animale et des agents d'ensilage”, laatstelijk gewijzigd op 10 januari 1996 (RO 1996 208).

BIJLAGE 6

INZAKE DE SECTOR ZAAIZAAD

Artikel 1

Doel

1. Deze bijlage betreft zaaizaad van landbouwgewassen, groentegewassen, fruitgewassen, siergewassen en wijnstokken.
2. Onder zaaizaad in de zin van deze bijlage wordt verstaan alle teelt- of plantmateriaal.

Artikel 2

Erkenning van de onderlinge conformiteit van de voorschriften

1. Partijen erkennen dat de eisen die zijn vervat in de in aanhangsel 1, deel 1, vermelde voorschriften gelijke resultaten opleveren.
2. Zaaizaad van de soorten die zijn vermeld in de in lid 1 bedoelde voorschriften kan, onverminderd het bepaalde in de artikelen 5 en 6, tussen Partijen worden uitgewisseld en op het grondgebied van Partijen vrij in de handel worden gebracht met, als enig document dat aan de respectieve wettelijke voorschriften van Partijen is voldaan, het etiket of een ander document dat op grond van die voorschriften vereist is om de producten in de handel te brengen.
3. De instanties die moeten controleren of aan de voorschriften wordt voldaan, zijn vermeld in aanhangsel 2.

Artikel 3

Wederzijdse erkenning van de certificaten

1. Elke Partij erkent voor zaaizaad van de soorten als bedoeld in de in aanhangsel 1, deel 2, vermelde voorschriften de in lid 2 omschreven certificaten die door de in aanhangsel 2 vermelde instanties zijn opgesteld overeenkomstig de voorschriften van de andere Partij.
2. Onder certificaat in de zin van lid 1 wordt verstaan de documenten die op grond van de respectieve voorschriften van Partijen vereist zijn bij invoer van zaaizaad en die zijn omschreven in aanhangsel 1, deel 2.

Artikel 4

Onderlinge aanpassing van de voorschriften

1. Partijen doen het nodige om hun voorschriften op het gebied van het in de handel brengen van zaaizaad op die van de andere Partij af te stemmen voor de soorten als bedoeld in de in aanhangsel 1, deel 2, vermelde voorschriften en voor de soorten die niet onder de in aanhangsel 1, deel 1 en deel 2, vermelde voorschriften vallen.
2. Partijen verbinden zich ertoe om, wanneer nieuwe regelgeving wordt vastgesteld, na te gaan of de nieuwe sector in de werkingssfeer van deze bijlage kan worden opgenomen volgens de procedure van artikel 11 en artikel 12 van de overeenkomst.
3. Bij wijziging van een voorschrift betreffende een sector die onder deze bijlage valt, verbinden Partijen zich ertoe de consequenties ervan te evalueren volgens de procedure van artikel 11 en artikel 12 van de overeenkomst.

Artikel 5

Rassen

1. Zwitserland accepteert dat op zijn grondgebied zaaizaad in de handel wordt gebracht van de rassen die zijn opgenomen in de gemeenschappelijke rassenlijst van de Gemeenschap voor de soorten die zijn vermeld in de in aanhangsel 1, deel 1, vermelde voorschriften.
2. De Gemeenschap staat toe dat op haar grondgebied zaaizaad in de handel wordt gebracht van de rassen die zijn opgenomen in de Zwitserse rassenlijst voor de soorten die zijn vermeld in de in aanhangsel 1, deel 1, vermelde voorschriften.
3. Lid 1 en lid 2 gelden niet voor genetisch gemodificeerde rassen.
4. Partijen geven elkaar kennis van aanvragen om toelating of intrekkingen van aanvragen om toelating, opneming van rassen in een nationale rassenlijst en elke wijziging van een dergelijke rassenlijst. Zij delen elkaar desgevraagd een beknopte beschrijving mee van de belangrijkste gebruikskenmerken van elk nieuw ras en de kenmerken waardoor een ras van andere bekende rassen kan worden onderscheiden. Zij houden de dossiers waarin voor elk toegelaten ras een beschrijving van het ras en een duidelijke beschrijving van alle feiten op grond waarvan het is toegelaten, ter beschikking van de andere Partij. Voor genetisch gemodificeerde rassen delen zij elkaar de resultaten mee van de evaluatie van de risico's die verbonden zijn aan het introduceren van deze rassen in het milieu.

5. Tussen Partijen kan technisch overleg plaatsvinden met het oog op de evaluatie van de elementen op grond waarvan een ras voor het grondgebied van de Partijen is toegelaten. In voorkomend geval wordt de Werkgroep „Zaaizaad” in kennis gesteld van de resultaten van dit overleg.

6. Om de in lid 4 bedoelde uitwisseling van informatie te vergemakkelijken, maken Partijen gebruik van de computersystemen die daarvoor bestaan of waarvan de ontwikkeling aan de gang is.

Artikel 6

Afwijkende regelingen

1. De in aanhangsel 3 vermelde afwijkende regelingen van de Gemeenschap en van Zwitserland worden door respectievelijk Zwitserland en de Gemeenschap geaccepteerd in het kader van het handelsverkeer in zaaizaad van soorten die onder de in aanhangsel 1, deel 1, vermelde voorschriften vallen.

2. Partijen stellen elkaar in kennis van alle afwijkende regelingen met betrekking tot het in de handel brengen van zaaizaad, die zij voornemens zijn op hun hele grondgebied of op een deel daarvan toe te passen. Voor afwijkende regelingen met een korte geldigheidsduur of afwijkende regelingen die onmiddellijk van kracht moeten worden, volstaat een kennisgeving achteraf.

3. In afwijking van het bepaalde in artikel 5, lid 1, mag Zwitserland verbieden dat zaaizaad van een in de gemeenschappelijke rassenlijst van de Gemeenschap opgenomen ras op zijn grondgebied in de handel wordt gebracht.

4. In afwijking van het bepaalde in artikel 5, lid 2, mag de Gemeenschap verbieden dat zaaizaad van een in de Zwitserse rassenlijst opgenomen ras op haar hele grondgebied of een deel daarvan in de handel wordt gebracht.

5. Lid 3 en lid 4 zijn van toepassing in de gevallen die zijn vastgesteld in de in aanhangsel 1, deel 1, vermelde voorschriften van Partijen.

6. Partijen mogen van het bepaalde in lid 3 en lid 4 gebruik maken:

- binnen drie jaar na de inwerkingtreding van deze bijlage voor de rassen die in de gemeenschappelijke rassenlijst van de Gemeenschap of in de Zwitserse rassenlijst zijn opgenomen vóór de inwerkingtreding van deze bijlage;
- binnen drie jaar na de ontvangst van de in artikel 5, lid 4, bedoelde informatie voor de rassen die in de gemeenschappelijke rassenlijst van de Gemeenschap of in de Zwitserse rassenlijst zijn opgenomen na de inwerkingtreding van deze bijlage.

7. Lid 6 is op overeenkomstige wijze van toepassing op de rassen van soorten die onder voorschriften vallen die krachtens het bepaalde in artikel 4, zouden kunnen worden vermeld in aanhangsel 1, deel 1, na de inwerkingtreding van deze bijlage.

8. Tussen Partijen kan technisch overleg plaatsvinden met het oog op de evaluatie van de draagwijdte van de in de leden 1 tot en met 4 bedoelde afwijkende regelingen voor deze bijlage.

9. Lid 8 is niet van toepassing wanneer de lidstaten van de Gemeenschap op grond van de voorschriften die zijn vermeld in aanhangsel 1, deel 1, bevoegd om besluiten betreffende de afwijkende regelingen te nemen. Lid 8 geldt evenmin voor afwijkende regelingen die in overeenkomstige gevallen door Zwitserland worden vastgesteld.

Artikel 7

Derde landen

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 10 geldt de onderhavige bijlage eveneens voor zaaizaad dat op het grondgebied van Partijen in de handel wordt gebracht en dat afkomstig is uit een ander land dan een lidstaat van de Gemeenschap of Zwitserland en dat door Partijen is erkend.

2. De lijst van de in lid 1 bedoelde landen, alsmede de soorten en de draagwijdte van deze erkenning zijn opgenomen in aanhangsel 4.

Artikel 8

Vergelijkende tests

1. Er worden vergelijkende tests uitgevoerd om de zaadmonsters van partijen die op het grondgebied van de Partijen in de handel zijn gebracht a posteriori te controleren. Zwitserland neemt deel aan de vergelijkende tests van de Gemeenschap.

2. De organisatie van de vergelijkende tests in de Partijen wordt voor goedkeuring voorgelegd aan de Werkgroep „Zaaizaad”.

*Artikel 9***Werkgroep „Zaaizaad”**

1. De overeenkomstig artikel 6, lid 7, van de overeenkomst opgerichte Werkgroep „Zaaizaad”, de Werkgroep genoemd, onderzoekt elke kwestie betreffende deze bijlage en de uitvoering daarvan.

2. De Werkgroep onderzoekt op gezette tijden de ontwikkeling van de interne wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die de Partijen hebben vastgesteld op de gebieden die onder deze bijlage vallen. De Werkgroep doet met name voorstellen

die het aan het Comité ter goedkeuring voorlegt met het oog op bijwerking van de aanhangsels bij deze bijlage.

*Artikel 10***Overeenkomst met andere landen**

Partijen komen overeen dat de door elke Partij met een derde land gesloten overeenkomsten inzake wederzijdse erkenning in geen geval verplichtingen meebrengt voor de andere Partij wat betreft het accepteren van verslagen, certificaten, machtigingen en merken die door de instanties van dit derde land voor de evaluatie van de conformiteit worden afgegeven, tenzij daarover tussen Partijen een formele overeenkomst is gesloten.

Aanhangsel 1

Voorschriften

Deel 1 (erkenning van de onderlinge conformiteit van de voorschriften)

A. VOORSCHRIFTEN VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAP

1. Basisteksten

- Richtlijn 66/402/EEG van de Raad van 14 juni 1966 betreffende het in de handel brengen van zaaigranen (PB 125 van 11.7.1966, blz. 2309/66), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 96/72/EG van de Raad (PB L 304 van 27.11.1996, blz. 10).
- Richtlijn 66/403/EEG van de Raad van 14 juni 1966 betreffende het in de handel brengen van pootaardappelen (PB 125 van 11.7.1966, blz. 2320/66), laatstelijk gewijzigd bij Beschikking 98/111/EG van de Commissie (PB L 28 van 4.2.1998, blz. 42).
- Richtlijn 70/457/EEG van de Raad van 29 september 1970 betreffende de gemeenschappelijke rassenlijst voor landbouwgewassen (PB L 225 van 12.10.1970, blz. 1), laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van 1994⁽¹⁾.

2. Uitvoeringsbesluiten⁽¹⁾

- Richtlijn 72/180/EEG van de Commissie van 14 april 1972 tot vaststelling van kenmerken en minimumeisen voor het onderzoek van rassen van landbouwgewassen (PB L 108 van 8.5.1972, blz. 8).
- Richtlijn 74/268/EEG van de Commissie van 2 mei 1974 tot vaststelling van bijzondere voorwaarden met betrekking tot de aanwezigheid van *Avena fatua* in zaaizaad van groenvoedergewassen en in zaaigranen (PB L 141 van 24.5.1974, blz. 19), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 78/511/EEG van de Commissie (PB L 157 van 15.6.1978, blz. 34).
- Beschikking 80/755/EEG van de Commissie van 17 juli 1980 houdende machtiging om de voorgeschreven gegevens op de verpakkingen van zaaigranen te vermelden (PB L 207 van 9.8.1980, blz. 37), laatstelijk gewijzigd bij Beschikking 81/109/EEG van de Commissie (PB L 64 van 11.3.1981, blz. 13).
- Beschikking 81/675/EEG van de Commissie van 28 juli 1981 houdende vaststelling dat bepaalde sluitingssystemen zijn „sluitingssystemen die niet opnieuw kunnen worden gebruikt” in de zin van de Richtlijnen 66/400/EEG, 66/401/EEG, 66/402/EEG, 69/208/EEG en 70/458/EEG van de Raad (PB L 246 van 29.8.1981, blz. 26), laatstelijk gewijzigd bij Beschikking 86/563/EEG van de Commissie (PB L 327 van 22.11.1986, blz. 50).
- Beschikking 86/110/EEG van de Commissie van 27 februari 1986 betreffende de voorwaarden waaronder kan worden voorzien in uitzonderingen op het verbod om EEG-etiketten te gebruiken voor het opnieuw sluiten en het opnieuw etiketteren van verpakkingen met zaaizaad dat in derde landen is voortgebracht (PB L 93 van 8.4.1986, blz. 23).
- Richtlijn 93/17/EEG van de Commissie van 30 maart 1993 tot vaststelling van communautaire klassen voor basispootgoed van aardappelen en van de daarvoor geldende eisen en aanduidingen (PB L 106 van 30.4.1993, blz. 7).
- Beschikking 94/650/EG van de Commissie van 9 september 1994 betreffende het opzetten van een tijdelijk experiment inzake de verkoop van zaad in bulk aan de eindverbruiker (PB L 252 van 28.9.1994, blz. 15), laatstelijk gewijzigd bij Beschikking 98/174/EG (PB L 63 van 4.3.1998, blz. 31).
- Beschikking 98/320/EG van de Commissie van 27 april 1998 betreffende het opzetten van een tijdelijk experiment inzake zaadbemonstering en -controle overeenkomstig de Richtlijnen 66/400/EEG, 66/401/EEG, 66/402/EEG en 69/208/EEG van de Raad (PB L 140 van 12.5.1998, blz. 14).

⁽¹⁾ In voorkomend geval, alleen voor zaaigranen of pootaardappelen.

B. VOORSCHRIFTEN VAN ZWITSERLAND

- Loi fédérale du 29 avril 1998 sur l'agriculture (RO 1998 3033).
- Ordonnance du 7 décembre 1998 sur la production et la mise en circulation du matériel végétal de multiplication (RO 1999 420).
- Ordonnance du DFE du 7 décembre 1998 sur les semences et les plants des espèces de grandes cultures et de plantes fourragères (RO 1999 781).
- Ordonnance de l'OFAG sur le catalogue des variétés de céréales, de pommes de terre, de plantes fourragères et de chanvre (RO 1999 429) ⁽¹⁾.

Deel 2 (wederzijdse erkenning van certificaten)

A. VOORSCHRIFTEN VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAP

1. Basisteksten

- Richtlijn 66/400/EEG van de Raad van 14 juni 1966 betreffende het in de handel brengen van bietenzaad (PB L 125 van 11.7.1966, blz. 2290/66), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 96/72/EG (PB L 304 van 27.11.1996, blz. 10).
- Richtlijn 66/401/EEG van de Raad van 14 juni 1966 betreffende het in de handel brengen van zaaizaad van groenvoedergewassen (PB L 125 van 11.7.1966, blz. 2298/66), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 96/72/EG (PB L 304 van 27.11.1996, blz. 10).
- Richtlijn 69/208/EEG van de Raad van 30 juni 1969 betreffende het in de handel brengen van zaaizaad van oliehoudende planten en vezelgewassen (PB L 169 van 10.7.1969, blz. 3), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 96/72/EG (PB L 304 van 27.11.1996, blz. 10).

2. Uitvoeringsbesluiten ⁽²⁾

- Richtlijn 75/502/EEG van de Commissie van 25 juli 1975 ter beperking van de handel in zaaizaad van veldbeemdgras (*Poa pratensis* L.) tot officieel goedgekeurd zaaizaad van de categorieën „basiszaad” of „gecertificeerd zaad” (PB L 228 van 29.8.1975, blz. 26).
- Beschikking 81/675/EEG van de Commissie van 28 juli 1981 houdende vaststelling dat bepaalde sluitingssystemen zijn „sluitingssystemen die niet opnieuw kunnen worden gebruikt” in de zin van de Richtlijnen 66/400/EEG, 66/401/EEG, 66/402/EEG, 69/208/EEG en 70/458/EEG van de Raad (PB L 246 van 29.8.1981, blz. 26), laatstelijk gewijzigd bij Beschikking 86/563/EEG van de Raad (PB L 327 van 22.11.1986, blz. 50).
- Richtlijn 86/109/EEG van de Commissie van 27 februari 1986 waarbij de handel in zaaizaad van sommige soorten groenvoedergewassen, oliehoudende planten en vezelgewassen wordt beperkt tot zaaizaad dat officieel als „basiszaad” of als „gecertificeerd zaad” is goedgekeurd (PB L 93 van 8.4.1986, blz. 21), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 91/376/EEG van de Commissie (PB L 203 van 26.7.1991, blz. 108).
- Beschikking 86/110/EEG van de Commissie van 27 februari 1986 betreffende de voorwaarden waaronder kan worden voorzien in uitzonderingen op het verbod om EEG-etiketten te gebruiken voor het opnieuw sluiten en het opnieuw etiketteren van verpakkingen met zaaizaad dat in derde landen is voortgebracht (PB L 93 van 8.4.1986, blz. 23).
- Beschikking 87/309/EEG van de Commissie van 2 juni 1987 houdende machtiging om de voorgeschreven gegevens onuitwisbaar aan te brengen op de verpakkingen van zaaizaad van bepaalde soorten van voedergewassen (PB L 155 van 16.6.1987, blz. 26), laatstelijk gewijzigd bij Beschikking 97/125/EG van de Commissie (PB L 48 van 19.2.1997, blz. 35).

⁽¹⁾ In voorkomend geval, alleen voor zaaigranen of pootaardappelen.

⁽²⁾ In voorkomend geval, met uitsluiting van zaaigranen en pootaardappelen.

- Beschikking 92/195/EEG van de Commissie van 17 maart 1992 inzake een tijdelijk experiment op grond van Richtlijn 66/401/EEG van de Raad betreffende het in de handel brengen van zaaizaad van groenvoedergewassen, ten aanzien van de verhoging van het maximumgewicht per partij (PB L 88 van 3.4.1992, blz. 59), laatstelijk gewijzigd bij Beschikking 96/203/EG van de Commissie (PB L 65 van 15.3.1996, blz. 41).
- Beschikking 94/650/EG van de Commissie van 9 september 1994, betreffende het opzetten van een tijdelijk experiment inzake de verkoop van zaad in bulk aan de eindverbruiker (PB L 252 van 28.9.1994, blz. 15), laatstelijk gewijzigd bij Beschikking 98/174/EG van de Commissie (PB L 63 van 4.3.1998, blz. 31).
- Beschikking 95/232/EG van de Commissie van 27 juni 1995 betreffende het opzetten van een tijdelijk experiment in het kader van Richtlijn 69/208/EEG van de Raad ten einde de voorwaarden vast te stellen waaraan zaad van hybriden en van mengrassen van kool- en van raapzaad moet voldoen (PB L 154 van 5.7.1995, blz. 22), laatstelijk gewijzigd bij Beschikking 98/173/EG van de Commissie (PB L 63 van 4.3.1998, blz. 30).
- Beschikking 96/202/EG van de Commissie van 4 maart 1996 betreffende het opzetten van een tijdelijk experiment inzake het maximumgehalte aan inert materiaal in sojazaad (PB L 65 van 15.3.1996, blz. 39).
- Beschikking 97/125/EG van de Commissie van 24 januari 1997 houdende machtiging om de voorgeschreven gegevens onuitwisbaar aan te brengen op de verpakkingen van zaaizaad van olie- en vezelgewassen en tot wijziging van Beschikking 87/309/EEG houdende machtiging om de voorgeschreven gegevens onuitwisbaar aan te brengen op de verpakkingen van zaaizaad van bepaalde soorten van voedergewassen (PB L 48 van 19.2.1997, blz. 35).
- Beschikking 98/320/EG van de Commissie van 27 april 1998 betreffende het opzetten van een tijdelijk experiment inzake zaadbemonstering en -controle overeenkomstig de Richtlijnen 66/400/EEG, 66/401/EEG, 66/402/EEG en 69/208/EEG van de Raad (PB L 140 van 12.5.1998, blz. 14).

B. VOORSCHRIFTEN VAN ZWITSERLAND

- Loi fédérale du 29 avril 1998 sur l'agriculture (RO 1998 3033).
- Ordonnance du 7 décembre 1998 sur la production et la mise en circulation du matériel végétal de multiplication (RO 1999 420).
- Ordonnance du DFE du 7 décembre 1998 sur les semences et les plants des espèces de grandes cultures et de plantes fourragères (RO 1999 781).
- Livre des semences du DFEP du 6 juin 1974, modifié en dernier lieu le 7 décembre 1998 (RO 1999 408).

C. BIJ INVOER VEREISTE CERTIFICATEN

a) Door de Europese Gemeenschap

De documenten als bedoeld bij Beschikking 95/514/EG van de Raad (PB L 296 van 9.12.1996, blz. 34), laatstelijk gewijzigd bij Beschikking 98/162/EG van de Raad (PB L 53 van 24.2.1998, blz. 21).

b) Door Zwitserland

De officiële EG- of OESO-etiketten voor verpakkingen, afgegeven door de in aanhangsel 2 bij deze bijlage vermelde instanties, alsmede de oranje of groene formulieren van de ISTA of een overeenkomstig analysecertificaat voor zaaizaad voor elke partij zaaizaad.

Aanhangsel 2

Instanties die belast zijn met de controle en de certificering van zaaizaad

A. Europese Gemeenschap

België	Ministerie van Landbouw en Middenstand Dienst Teeltmateriaal Brussel	
Denemarken	Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri (Ministry of Food, Agriculture and Fisheries) Plantedirektoratet (Danish Plant Directorate) Lyngby	
Duitsland	Senatsverwaltung für Wirtschaft und Betriebe Referat Ernährung und Landwirtschaft – Abteilung IV E 3 – Berlin	B
	Der Direktor der Landwirtschaftskammer Rheinland als Landesbeauftragter Saatenanerkennungsstelle Bonn	BN
	Regierungspräsidium Freiburg – Abt. III, Referat 34 – Freiburg i. Br.	FR
	Bayerische Landesanstalt für Bodenkultur und Pflanzenbau — Amtliche Saatenanerkennung für landwirtsch. Saatgut Freising	FS
	Landwirtschaftskammer Hannover Referat 32 Hannover	H
	Regierungspräsidium Halle Abteilung 5, Dezernat 51 Samenprüf- und Anerkennungsstelle Halle	HAL
	Der Senator für Frauen, Gesundheit, Jugend, Soziales und Umweltschutz Referat 33 Bremen	HB
	Wirtschaftsbehörde Amt Wirtschaft u. Landwirtschaft Abt. Land- und Ernährungswirtschaft Hamburg	HH
	Landesforschungsanstalt für Landwirtschaft und Fischerei Mecklenburg-Vorpommern Landesankennungsstelle für Saat- und Pflanzgut Rostock	HRO
	Thüringer Landesanstalt für Landwirtschaft Sachgebiet 270 Jena	J
	Regierungspräsidium Karlsruhe – Referat 34 – Karlsruhe	KA

	Landwirtschaftskammer Rheinland-Pfalz – Amtliche Saatenerkennung – Bad Kreuznach	KH
	Landwirtschaftskammer Schleswig-Holstein LUFA-ITL Kiel	KI
	Hessisches Landesamt für Regionalentwicklung und Landwirtschaft Dez. 23 Kassel	KS
	Sächsisches Landesamt für Landwirtschaft Fachbereich 5, Sortenprüfung und Feldversuchswesen Saatenerkennung Nossen	MEI
	Der Direktor der Landwirtschaftskammer Westfalen-Lippe als Landes- beauftragter Gruppe 31 Landbau Münster	MS
	Landwirtschaftskammer Weser-Ems Institut für Pflanzenbau und Pflanzenschutz Referat P4 Oldenburg	OL
	Landesamt für Ernährung, Landwirtschaft und Flurneuordnung Saatenerkennungsstelle Potsdam Potsdam	P
	Regierungspräsidium Stuttgart Referat 34 a Stuttgart	S
	Landwirtschaftskammer für das Saarland Saarbrücken	SB
	Regierungspräsidium Tübingen Referat 34 Tübingen	TÜ
	Regierung von Unterfranken – Anerkennungs- und Nachkontrollstelle für Gemüsesaatgut in Bayern – Würzburg	WÜ
	Regierung von Unterfranken Abteilung Landwirtschaft – Sachgebiet Weinbau – Würzburg	WÜ
Griekenland	Ministry of Agriculture Directorate of Inputs of Crop Production Athens	
Spanje	Ministerio de Agricultura Pesca y Alimentación Dirección General de Producciones y Mercados Agrícolas Subdirección General de Semillas y Plantas de Vivero Madrid	
	Generalidad de Cataluña Departamento de Agricultura, Ganadería y Pesca Barcelona	
	Comunidad Autónoma del País Vasco Departamento de Industria, Agricultura y Pesca Vitoria	

Junta de Galicia
Consejería de Agricultura Ganadería y Montes
Santiago de Compostela

Diputación Regional de Cantabria
Consejería de Ganadería, Agricultura y Pesca
Santander

Principado de Asturias
Consejería de Agricultura
Oviedo

Junta de Andalucía
Consejería de Agricultura y Pesca
Sevilla

Comunidad Autónoma de la Región de Murcia
Consejería de Medio Ambiente, Agricultura y Pesca
Murcia

Diputación General de Aragón
Consejería de Agricultura y Medio Ambiente
Zaragoza

Junta de Comunidades de Castilla-La Mancha
Consejería de Agricultura y Medio Ambiente
Toledo

Generalidad Valenciana
Consejería de Agricultura y Medio Ambiente
Valencia

Comunidad Autónoma de La Rioja
Consejería de Agricultura, Ganadería y Desarrollo Rural
Logroño

Junta de Extremadura
Consejería de Agricultura y Comercio
Mérida

Comunidad Autónoma de Canarias
Consejería de Agricultura, Pesca y Alimentación
Santa Cruz de Tenerife

Junta de Castilla y León
Consejería de Agricultura y Ganadería
Valladolid

Comunidad Autónoma de las Islas Baleares
Consejería de Agricultura, Comercio e Industria
Palma de Mallorca

Comunidad de Madrid
Consejería de Economía y Empleo
Madrid

Diputación Foral de Navarra
Departamento de Agricultura, Ganadería y Alimentación
Pamplona

Ierland	The Department of Agriculture, Food and Forestry Agriculture House Dublin
Italië	Ente Nazionale Sementi Elette (ENSE) Milano
Luxemburg	L'Administration des Services Techniques de l'Agriculture (ASTA) Service de la Production Végétale Luxembourg
Oostenrijk	Bundesamt und Forschungszentrum für Landwirtschaft Wien Bundesamt für Agrarbiologie Linz
Nederland	Nederlandse Algemene Keuringsdienst voor zaaizaad en pootgoed van landbouwgewassen (NAK) Ede
Portugal	Ministério da Agricultura, do Desenvolvimento Rural e das Pescas Direcção Geral de Protecção das Cultura Lisboa
Finland	Kasvintuotannon tarkastuskeskus (KTTK)/Kontrollcentralen för växt- produktion Siementarkastusosasto/Frökontrollavdelingen Loimaa
Zweden	a) Zaaizaad, exclusief pootaardappelen: — Statens utsädeskontroll (SUK) (Swedish Seed Testing and Certification Institute) Svalöv — Frökontrollen Mellansverige AB Linköping — Frökontrollen Mellansverige AB Örebro b) Pootaardappelen: Statens utsädeskontroll (SUK) (Swedish Seed Testing and Certification Institute) Svalöv
Verenigd Koninkrijk	England and Wales a) Zaaizaad, exclusief pootaardappelen Ministry of Agriculture, Fisheries and Food Seeds Branch Cambridge b) Pootaardappelen Ministry of Agriculture, Fisheries and Food Plant Health Division York Scotland: Scottish Office Agriculture Fisheries and Environment Department Edinburgh

Northern Ireland

Department of Agriculture for Northern Ireland
Seeds Branch
Belfast

B. Zwitserland

Service des Semences et Plants
RAC Changins
Nyon

Dienst für Saat- und Pflanzgut
FAL Reckenholz
Zürich

Anhangsel 3

Door Zwitserland geaccepteerde afwijkende regelingen van de Gemeenschap ⁽¹⁾

- a) Beschikkingen tot vrijstelling van bepaalde lidstaten van de toepassing, ten aanzien van bepaalde gewassen, van Richtlijn 66/402/EEG van de Raad betreffende het in de handel brengen van zaaigranen:
- Beschikking 69/270/EEG van de Commissie (PB L 220 van 1.9.1969, blz. 8)
 - Beschikking 69/271/EEG van de Commissie (PB L 220 van 1.9.1969, blz. 9)
 - Beschikking 69/272/EEG van de Commissie (PB L 220 van 1.9.1969, blz. 10)
 - Beschikking 70/47/EEG van de Commissie (PB L 13 van 19.1.1970, blz. 26), gewijzigd bij Beschikking 80/301/EEG van de Commissie (PB L 68 van 14.3.1980, blz. 30)
 - Beschikking 74/5/EEG van de Commissie (PB L 12 van 15.1.1974, blz. 13)
 - Beschikking 74/361/EEG van de Commissie (PB L 196 van 19.7.1974, blz. 19)
 - Beschikking 74/532/EEG van de Commissie (PB L 299 van 7.11.1974, blz. 14)
 - Beschikking 80/301/EEG van de Commissie (PB L 68 van 14.3.1980, blz. 30)
 - Beschikking 86/153/EEG van de Commissie (PB L 115 van 3.5.1986, blz. 26)
 - Beschikking 89/101/EEG van de Commissie (PB L 38 van 10.2.1989, blz. 37).
- b) Beschikkingen tot machtiging van sommige lidstaten om de handel in zaaizaad van bepaalde granen of pootgoed van bepaalde aardappelryassen te beperken (zie Gemeenschappelijke rassenlijst voor landbouwgewassen — Twintigste volledige uitgave, kolom 4 (PB C 264 A van 30.8.1997, blz. 1)).
- c) Beschikkingen tot machtiging van sommige lidstaten om strengere maatregelen te nemen met betrekking tot de aanwezigheid van *Avena fatua* in zaaigranen:
- Beschikking 74/269/EEG van de Commissie (PB L 141 van 24.5.1974, blz. 20), gewijzigd bij Beschikking 78/512/EEG van de Commissie (PB L 157 van 15.6.1978, blz. 35) ⁽²⁾
 - Beschikking 74/531/EEG van de Commissie (PB L 299 van 7.11.1974, blz. 13)
 - Beschikking 95/75/EG van de Commissie (PB L 60 van 18.3.1995, blz. 30)
 - Beschikking 96/334/EG van de Commissie (PB L 127 van 25.5.1996, blz. 39).
- d) Beschikkingen tot machtiging van sommige lidstaten om, wat de handel in pootaardappelen betreft, voor hun gehele grondgebied of een gedeelte daarvan ten aanzien van bepaalde ziekten strengere maatregelen toe te passen dan op grond van de bijlagen I en II bij Richtlijn 66/403/EEG is vereist:
- Beschikking 93/231/EEG van de Commissie (PB L 106 van 30.4.1993, blz. 11), gewijzigd bij de Beschikking van de Commissie:
 - 95/21/EG (PB L 28 van 7.2.1995, blz. 13),
 - 95/76/EG (PB L 60 van 18.3.1995, blz. 31) en
 - 96/332/EG (PB L 127 van 25.5.1996, blz. 31).

⁽¹⁾ In voorkomend geval, alleen voor rassen van granen of aardappelen.

⁽²⁾ In voorkomend geval, alleen voor zaaigrassen of pootaardappelen.

AANHANGSEL 4

Lijst van derde landen ⁽¹⁾

Argentinië
Australië
Bulgarije
Canada
Chili
Hongarije
Israël
Kroatië
Marokko
Nieuw-Zeeland
Noorwegen
Polen
Roemenie
Slovenië
Slowakije
Tsjechische Republiek
Turkije
Uruguay
Verenigde Staten van Amerika
Zuid-Afrika

⁽¹⁾ Voor veldkeuringen van gewassen voor de teelt van zaaizaad en het geproduceerde zaaizaad is de erkenning gebaseerd op Beschikking 95/514/EG van de Raad (PB L 296 van 9.12.1995, blz. 34), laatstelijk gewijzigd bij Beschikking 98/162/EG van de Raad (PB L 53 van 24.2.1998, blz. 21) en voor de controles op de instandhouding van rassen op Beschikking 97/788/EG van de Raad (PB L 322 van 25.11.1998, blz. 39). Voor Noorwegen geldt de overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte.

BIJLAGE 7

INZAKE DE HANDEL IN WIJNBOWPRODUCTEN

Artikel 1

De Partijen komen overeen om, op basis van de beginselen van niet-discriminatie en wederkerigheid, hun onderlinge handelsverkeer van wijnbouwproducten van oorsprong uit hun grondgebied te vergemakkelijken en te bevorderen op de in deze bijlage vastgestelde voorwaarden.

Artikel 2

Deze bijlage is van toepassing voor de wijnbouwproducten die zijn omschreven:

- voor de Gemeenschap: in Verordening (EEG) nr. 822/87 van de Raad ⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1627/98 ⁽²⁾, en die onder de GN-codes 2009 60 en 2204 vallen;
- voor Zwitserland: in hoofdstuk 36 van de „Ordonnance sur les denrées alimentaires” van 1 maart 1995 en die onder de nummers 2009.60 en 2204 van het Zwitserse douanetarief vallen.

Artikel 3

In deze bijlage wordt, tenzij in de bijlage uitdrukkelijk anders is vermeld, bedoeld met:

- a) „wijnbouwproduct van oorsprong uit” gevolgd door de naam van één van de Partijen: een product in de zin van artikel 2 dat op het grondgebied van de genoemde Partij uit uitsluitend op dit grondgebied geoogste druiven is bereid overeenkomstig het bepaalde in deze bijlage;
- b) „geografische aanduiding”: elke aanduiding, met inbegrip van de oorsprongsbenaming, in de zin van artikel 22 van de Overeenkomst inzake de handelsaspecten van de intellectuele eigendom die aan de Overeenkomst tot oprichting van de Wereldhandelsorganisatie is gehecht (hierna „de TRIP's- Overeenkomst” genoemd), die door de wetten of de regelgeving van een Partij is erkend voor de omschrijving en de aanbidding van een in artikel 2 bedoeld wijnbouwproduct van oorsprong uit haar grondgebied;
- c) „traditionele uitdrukking”: een van oudsher gebruikte benaming, die vooral betrekking heeft op de productiemethode of de kwaliteit, kleur of type van een in artikel 2 bedoeld wijnbouwproduct, die in de wetgeving of de regelgeving van een Partij is erkend voor de omschrijving en de aanbidding van dat product van oorsprong uit het grondgebied van deze Partij;
- d) „beschermde benaming”: een geografische aanduiding of een traditionele uitdrukking als bedoeld onder respectievelijk b) en c), die krachtens deze bijlage beschermd is;

- e) „omschrijving”: de namen die worden gebruikt op de etikettering, in de documenten die het in artikel 2 bedoelde wijnbouwproduct begeleiden tijdens het vervoer, in de handelsdocumenten, met name rekeningen en leveringsbonnen, en in reclame;
- f) „etikettering”: alle omschrijvingen en andere aanduidingen, tekens, beeld- of handelsmerken die het in artikel 2 bedoelde wijnbouwproduct kenmerken en op dezelfde recipiënt worden aangebracht, inclusief op de verzegeling of de aan het recipiënt gehechte label en het omhulsel van de hals van de flessen;
- g) „aanbiedingsvorm”: de op de recipiënten inclusief de sluiting, de etikettering en de verpakking gebruikte namen;
- h) „verpakking”: het beschermende verpakkingsmateriaal, zoals papier, allerlei soorten verpakkingsstro, kartons en kisten, die worden gebruikt bij het vervoer van een of meer recipiënten en/of voor de aanbidding ervan met het oog op de verkoop aan de eindverbruiker.

TITEL I

BEPALINGEN INZAKE DE INVOER EN DE AFZET

Artikel 4

1. Het handelsverkeer tussen de Partijen van in artikel 2 bedoelde wijnbouwproducten van oorsprong uit hun respectieve grondgebied vindt plaats overeenkomstig de bij deze bijlage vastgestelde technische bepalingen. Met „technische bepalingen” worden bedoeld alle in aanhangsel 1 bedoelde bepalingen inzake de omschrijving van wijnbouwproducten, de oenologische procédés, de samenstelling van deze producten en de voorschriften inzake het vervoer en de afzet ervan.
2. Het Comité kan besluiten de werkingssfeer van lid 1 met andere gebieden uit te breiden.
3. De bepalingen van de in aanhangsel 1 vermelde wetten en besluiten betreffende de inwerkingtreding of de tenuitvoerlegging van deze wetten en besluiten, zijn niet van toepassing voor deze bijlage.
4. Deze bijlage laat de toepassing van nationale of communautaire bepalingen inzake het belastingstelsel, alsmede de daarmee verband houdende controlemaatregelen onverlet.

⁽¹⁾ PB L 84 van 27.3.1987, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 210 van 28.7.1998, blz. 8.

TITEL II

WEDERZIJDSE BESCHERMING VAN DE BENAMINGEN VAN DE IN ARTIKEL 2 BEDOELDE WIJNBOWPRODUCTEN*Artikel 5*

1. De Partijen nemen, overeenkomstig deze bijlage, alle maatregelen die nodig zijn voor de wederzijdse bescherming van de in artikel 6 bedoelde benamingen die gebruikt worden voor de omschrijving en de aanbidding van de in artikel 2 bedoelde wijnbouwproducten van oorsprong uit het grondgebied van de Partijen. Daartoe stelt elke Partij de passende rechtsmiddelen vast om een doeltreffende bescherming te garanderen en te voorkomen dat een traditionele uitdrukking of geografische aanduiding wordt gebruikt voor een wijnbouwproduct dat geen recht heeft op deze uitdrukking of aanduiding.

2. De beschermde benamingen van een Partij mogen uitsluitend worden gebruikt voor producten van oorsprong uit het grondgebied van de Partij waarop zij betrekking hebben en mogen slechts worden gebruikt onder de voorwaarden die zijn bepaald in de wetten en de regelgeving van deze Partij.

3. De in de leden 1 en 2 bedoelde bescherming sluit met name elk gebruik van een beschermde benaming uit voor in artikel 2 bedoelde wijnbouwproducten die niet van oorsprong zijn uit het vermelde geografische gebied, zelfs indien

- de werkelijke oorsprong van het product wordt vermeld;
- de betrokken geografische aanduiding in een andere taal is vertaald;
- deze benaming vergezeld gaat van uitdrukkingen als „genre”, „type”, „wijze”, „imitatie”, „methode” of soortgelijke uitdrukkingen.

4. Bij gelijkkluidende geografische aanduidingen:

- a) wordt, wanneer twee krachtens deze bijlage beschermde aanduidingen gelijkkluidend zijn, elk van deze aanduidingen beschermd, op voorwaarde dat de verbruiker niet wordt misleid ten aanzien van de werkelijke oorsprong van het wijnbouwproduct;
- b) mag, wanneer een krachtens deze bijlage beschermde aanduiding gelijkkluidend is met de naam van een geografisch gebied dat buiten het grondgebied van de Partijen is gelegen, deze naam worden gebruikt om een wijn die is geproduceerd in het geografisch gebied waarnaar de wijn verwijst te omschrijven en aan te bieden, op voorwaarde dat deze naam van oudsher en constant voor dit product is gebruikt, dat het gebruik ervan door het land van oorsprong is gereguleerd en aan de consument niet ten onrechte de indruk wordt gegeven dat de wijn van oorsprong is uit het grondgebied van de betrokken Partij.

5. Bij gelijkkluidende traditionele uitdrukkingen:

- a) wordt, wanneer twee krachtens deze bijlage beschermde uitdrukkingen gelijkkluidend zijn, elk van deze uitdrukkingen beschermd, op voorwaarde dat de verbruiker niet wordt misleid ten aanzien van de werkelijke oorsprong van het wijnbouwproduct;

- b) mag, wanneer een krachtens deze bijlage beschermde uitdrukking gelijkkluidend is met de naam die wordt gebruikt voor een wijnbouwproduct dat niet van oorsprong is uit het grondgebied van de Partijen, deze benaming worden gebruikt om het wijnbouwproduct te omschrijven en aan te bieden, op voorwaarde dat ze hiervoor van oudsher en constant is gebruikt, dat het gebruik ervan voor dit doel door het land van oorsprong is gereguleerd en dat aan de consument niet ten onrechte de indruk wordt gegeven dat de wijn van oorsprong is uit het grondgebied van de betrokken Partij.

6. Het Comité kan zo nodig praktische regels voor het gebruik vaststellen waardoor de in de leden 4 en 5 bedoelde gelijkkluidende aanduidingen of uitdrukkingen van elkaar kunnen worden onderscheiden; zij houden er daarbij rekening mee dat de betrokken producenten billijk moeten worden behandeld en de consumenten niet mogen worden misleid.

7. De Partijen zien ervan af zich te beroepen op het bepaalde in artikel 24, leden 4 tot en met 7, van de TRIP's-Overeenkomst om de bescherming van een benaming van de andere Partij te weigeren.

8. De in de leden 1, 2 en 3 van dit artikel bedoelde exclusieve bescherming is van toepassing op de benaming „Champagne”, die is opgenomen in de lijst van de Gemeenschap in aanhangsel bij deze bijlage. Deze exclusieve bescherming belet evenwel niet dat gedurende een overgangperiode van twee jaar die loopt vanaf de inwerkingtreding van deze bijlage, de term „Champagne” mag worden gebruikt om bepaalde wijnen van oorsprong uit het kanton Vaud in Zwitserland te omschrijven en aan te bieden, op voorwaarde dat deze wijnen niet op het grondgebied van de Gemeenschap in de handel worden gebracht en de verbruiker niet wordt misleid ten aanzien van de werkelijke oorsprong van de wijn.

Artikel 6

De volgende benamingen zijn beschermd:

- a) voor wijnbouwproducten van oorsprong uit de Gemeenschap:
 - aanduidingen die verwijzen naar de lidstaat van oorsprong van het wijnbouwproduct,
 - de in aanhangsel 2 vermelde specifieke communautaire termen,
 - de in aanhangsel 2 vermelde geografische aanduidingen en traditionele uitdrukkingen;
- b) voor wijnbouwproducten van oorsprong uit Zwitserland:
 - de termen „Suisse”, „Schweiz”, „Svizzera”, „Svizra” of elke andere naam waarmee dit land wordt aangeduid,

- de in aanhangsel 2 vermelde specifieke Zwitserse termen,
- de in aanhangsel 2 vermelde geografische aanduidingen en traditionele uitdrukkingen.

Artikel 7

1. Registratie van een handelsmerk voor een in artikel 2 bedoeld wijnbouwproduct dat een krachtens deze bijlage beschermde geografische aanduiding of traditionele uitdrukking bevat of daaruit bestaat, wordt geweigerd of wordt op verzoek van de belanghebbende ongeldig verklaard, wanneer het betrokken product niet van oorsprong is:

- uit de plaats die met de geografische aanduiding wordt aangeduid of
- uit de plaats waar de traditionele uitdrukking wordt gebruikt.

2. Een merk dat uiterlijk op 15 april 1995 was geregistreerd mag evenwel worden gebruikt tot en met 15 april 2005 op voorwaarde dat het vanaf de registrering daadwerkelijk zonder onderbreking is gebruikt.

Artikel 8

De Partijen nemen alle dienstige maatregelen om ervoor te zorgen dat, wanneer wijnbouwproducten van oorsprong uit de Partijen uit hun grondgebied worden uitgevoerd en buiten dat grondgebied worden afgezet, de krachtens deze bijlage beschermde benamingen van een Partij niet worden gebruikt voor de omschrijving en de aanbidding van dergelijke producten van oorsprong uit het grondgebied van de andere Partij.

Artikel 9

Voor zover de relevante wetgeving van de Partijen zulks toestaat, wordt de bij deze bijlage geboden bescherming ook verleend aan natuurlijke personen en rechtspersonen, alsmede aan overkoepelende organisaties, verenigingen en groeperingen van producenten, handelaren of consumenten, die hun zetel op het grondgebied van de andere Partij hebben.

Artikel 10

1. Wanneer de omschrijving of de aanbiedingsvorm van een wijnbouwproduct, inzonderheid in de etikettering of in de officiële documenten of handelsdocumenten of in de reclame, strijdig is met de uit deze bijlage voortvloeiende rechten, nemen de Partijen de nodige administratieve of gerechtelijke maatregelen om met name oneerlijke concurrentie te bestrijden of te voorkomen dat de beschermde benaming op een andere manier onrechtmatig wordt gebruikt.

2. De in lid 1 bedoelde maatregelen en acties worden inzonderheid in de volgende gevallen genomen:

- a) wanneer de vertaling van in de wetgeving van de Gemeenschap of van Zwitserland bepaalde aanduidingen in een van de talen van de andere Partij een term oplevert die aanleiding kan geven tot misverstand ten aanzien van de oorsprong van het aldus omschreven en aangeboden wijnbouwproduct;

- b) wanneer met betrekking tot een wijnbouwproduct waarvan de aanduiding krachtens deze bijlage wordt beschermd, in de aanbiedingsvorm, op de verpakking, dan wel in de reclame of in officiële documenten of handelsdocumenten aanduidingen, merken, namen, opschriften of afbeeldingen zijn aangebracht die direct of indirect onjuiste of bedrieglijke aanwijzingen bevatten omtrent de herkomst, de oorsprong, de aard of de wezenlijke eigenschappen van het product;
- c) wanneer een verpakking wordt gebruikt die misleidend zou kunnen zijn ten aanzien van de oorsprong van het wijnbouwproduct.

Artikel 11

Deze bijlage belet niet dat de Partijen aan de door deze bijlage beschermde aanduidingen een ruimere bescherming kunnen verlenen op grond van hun interne wetgeving of op grond van andere internationale overeenkomsten.

TITEL III

WEDERZIJDSE BIJSTAND VAN DE CONTROLE-INSTANTIES

Subtitel I

Voorafgaande bepalingen

Artikel 12

Voor de toepassing van het bepaalde in deze titel wordt verstaan onder:

- a) „regelgeving inzake de handel in wijnbouwproducten”: alle bij deze bijlage vastgestelde bepalingen;
- b) „bevoegde autoriteit”: elke autoriteit of elke dienst die door een Partij is aangewezen om toe te zien op de toepassing van de regelgeving inzake de handel in wijnbouwproducten;
- c) „contactautoriteit”: de instantie of de bevoegde autoriteit die door een Partij is aangewezen om te zorgen voor de noodzakelijke contacten met de contactautoriteit van de andere Partij;
- d) „verzoekende autoriteit”: een bevoegde autoriteit die door een Partij is aangewezen om verzoeken om bijstand op de bij deze titel bestreken gebieden in te dienen;
- e) „aangezochte autoriteit”: een door een Partij aangewezen bevoegde autoriteit of instantie waaraan een verzoek om bijstand op de bij deze titel bestreken gebieden wordt gericht;

- f) „overtreding”: elke overtreding van de regelgeving inzake de handel in wijnbouwproducten, alsmede elke poging tot overtreding van deze regelgeving.

Artikel 13

1. De Partijen verlenen elkaar wederzijds bijstand op de wijze en onder voorwaarden die in deze titel zijn bepaald. Zij zorgen voor de correcte toepassing van de regelgeving inzake de handel in wijnbouwproducten, met name door elkaar wederzijds bijstand te verlenen, overtredingen van deze wetgeving op te sporen en onderzoeken hierover uit te voeren.

2. De bijstand waarin deze titel voorziet laat de bepalingen inzake strafvordering of de rechtshulp de tussen Partijen in het kader van het strafrecht onverlet.

Subtitel II

Door de Partijen uit te voeren controles

Artikel 14

1. De Partijen treffen de nodige maatregelen om door middel van passende controlemaatregelen de in artikel 13 bedoelde bijstand te garanderen.

2. Deze controles worden hetzij systematisch, hetzij aan de hand van steekproeven uitgevoerd. Bij steekproefcontroles zorgen de Partijen ervoor dat het aantal, de aard en de frequentie van deze controles zodanig is dat ze representatief zijn.

3. De Partijen treffen de nodige maatregelen om het werk van de functionarissen van hun bevoegde autoriteiten te vereenvoudigen; zij zorgen er met name voor dat deze

- toegang hebben tot de wijngaarden, de installaties voor de productie, de bereiding, de opslag en de verwerking van wijnbouwproducten, alsmede tot de middelen voor het vervoer van deze producten;
- toegang hebben tot de handelsruimten of pakhuizen, alsmede tot de transportmiddelen van ieder die wijnbouwproducten of producten die voor de bereiding van wijnbouwproducten kunnen worden gebruikt, met het oog op de verkoop in voorraad heeft, in de handel brengt of vervoert;
- de wijnbouwproducten en stoffen of producten die voor de bereiding van wijnbouwproducten kunnen worden gebruikt, kunnen inventariseren;
- monsters kunnen nemen van wijnbouwproducten die met het oog op de verkoop in voorraad worden gehouden, in de handel worden gebracht of worden vervoerd;
- kennis kunnen nemen van de gegevens in de boekhouding of andere documenten die nuttig zijn voor de controle en daarvan kopieën of uittreksels kunnen nemen;

- passende conservatoire maatregelen kunnen nemen met betrekking tot de productie, de bereiding, de bewaring, het vervoer, de omschrijving, de aanbidding, de uitvoer naar het grondgebied van de andere Partij en de afzet van de wijnbouwproducten of van voor de bereiding van wijnbouwproducten bestemde producten, wanneer een gegronde vermoeden bestaat dat een ernstige overtreding van de onderhavige bijlage is begaan en inzonderheid dat frauduleuze handelingen zijn gepleegd of er gevaar is voor de volksgezondheid.

Artikel 15

1. Wanneer een Partij verscheidene bevoegde autoriteiten aanwijst, zorgt zij voor de coördinatie van de activiteiten van deze autoriteiten.

2. Elke Partij wijst één enkele contactautoriteit aan. Deze autoriteit:

- zendt de aanvragen om samenwerking met het oog op de toepassing van deze titel door aan de contactautoriteit van de andere Partij,
- neemt van voornoemde autoriteit dergelijke aanvragen in ontvangst, die zij vervolgens doorzendt aan de bevoegde autoriteit of autoriteiten van de Partij waaronder zij ressorteert,
- vertegenwoordigt deze Partij ten aanzien van de andere Partijen in het kader van in subtitel III bedoelde samenwerking,
- stelt de andere Partij in kennis van de ter uitvoering van artikel 14 getroffen maatregelen.

Subtitel III

Wederzijdse bijstand tussen controle-autoriteiten

Artikel 16

1. Op verzoek van de verzoekende autoriteit verstrekt de aangezochte autoriteit haar alle dienstige inlichtingen die het haar mogelijk maken zich ervan te vergewissen dat de regelgeving inzake het handelsverkeer van wijnbouwproducten correct wordt toegepast, met name inlichtingen betreffende geconstateerde of geplande activiteiten die een overtreding van deze regelgeving vormen of zouden kunnen vormen.

2. Op een met redenen omkleed verzoek van de verzoekende autoriteit, voert de aangezochte autoriteit een speciale controle uit, of doet zij het nodige om een dergelijke controle te laten uitvoeren, dan wel controles die het mogelijk maken de doelstellingen te verwezenlijken.

3. De in de leden 1 en 2 bedoelde aangezochte autoriteit handelt alsof ze voor eigen rekening of op verzoek van een autoriteit van haar eigen land zou handelen.

4. De verzoekende autoriteit kan, in overleg met de aangezochte autoriteit, functionarissen die bij haar in dienst zijn of die in dienst zijn bij een andere bevoegde autoriteit van de Partij die zij vertegenwoordigt, aanwijzen

- hetzij om in de kantoren van de bevoegde autoriteiten die ressorteren onder de Partij waar de aangezochte autoriteit is gevestigd, gegevens te verzamelen betreffende de correcte toepassing van de regelgeving inzake het handelsverkeer van wijnbouwproducten of betreffende controleacties, met name om kopieën van vervoerdocumenten en andere documenten of uittreksels uit registers te maken;
- hetzij om hulp te bieden bij de op grond van lid 2 vereiste activiteiten.

De in het eerste streepje bedoelde kopieën mogen slechts worden gemaakt met instemming van de aangezochte autoriteit.

5. De verzoekende autoriteit die een overeenkomstig lid 4, eerste alinea, aangewezen functionaris naar het grondgebied van een andere Partij wenst te zenden om de in het tweede streepje van voornoemde alinea bedoelde controleactiviteiten bij te wonen, meldt dit tijdig, vóór het begin van deze activiteiten, aan de aangezochte autoriteit. De functionarissen van de aangezochte autoriteit behouden steeds de leiding over de controleactiviteiten.

De functionarissen van de verzoekende autoriteit:

- leggen een schriftelijk mandaat voor waarin hun identiteit en hun functie is omschreven,
- genieten, onder het voorbehoud van de beperkingen die de wetgeving van de aangezochte autoriteit aan de eigen functionarissen oplegt bij de uitoefening van de betrokken controles:
 - de in artikel 14, lid 3, bedoelde toegangsrechten,
 - een informatierecht ten aanzien van de resultaten van de door de functionarissen van de aangezochte autoriteit op grond van artikel 14, lid 3, uitgevoerde controles,
- gedragen zich tijdens de controle overeenkomstig de regels en gebruiken die de functionarissen van de Partij op het grondgebied waarvan de controleactiviteit plaatsvindt, in acht moeten nemen.

6. De in dit artikel bedoelde met redenen omklede verzoeken worden aan de verzoekende autoriteit van de betrokken Partij meegedeeld via de contactautoriteit van voornoemde Partij. Hetzelfde geldt voor

- de antwoorden op deze verzoeken,
- de mededelingen betreffende de toepassing van de leden 2, 4 en 5.

In afwijking van het bepaalde in de eerste alinea en om de samenwerking tussen de Partijen doeltreffender en sneller te maken, kunnen deze laatste in bepaalde gevallen toestaan dat een bevoegde autoriteit

- haar met redenen omklede verzoeken of haar mededelingen rechtstreeks richt tot een bevoegde autoriteit van de andere Partij,

- rechtstreeks antwoordt op de met redenen omklede verzoeken of de mededelingen die zij ontvangt van een bevoegde autoriteit van de andere Partij.

In dat geval melden deze autoriteiten dit onverwijld aan de contactautoriteit van de betrokken Partij.

Artikel 17

Wanneer een bevoegde autoriteit van een Partij redenen heeft om te vermoeden dat of verneemt dat:

- een wijnbouwproduct niet voldoet aan de regelgeving inzake de handel in deze producten of dat fraude is gepleegd bij het verkrijgen of bij de afzet van een dergelijk product, en
- dit feit van specifiek belang is voor een Partij en aanleiding zou kunnen geven tot administratieve maatregelen of rechtsvervolging,

meldt zij dit onverwijld via de contactautoriteit waaronder zij ressorteert aan de contactautoriteit van de betrokken Partij.

Artikel 18

1. De verzoeken in het kader van deze titel worden schriftelijk gedaan. Bij deze verzoeken worden de documenten gevoegd die nodig zijn om op het verzoek te kunnen antwoorden. Wanneer de situatie een dringend antwoord vereist, kunnen mondeling gedane verzoeken worden aanvaard, maar deze moeten onverwijld schriftelijk worden bevestigd.

2. In de overeenkomstig lid 1 gedane verzoeken worden volgende gegevens vermeld:

- naam van de verzoekende autoriteit,
- gevraagde maatregel,
- doel van of reden voor het verzoek,
- betrokken wetgeving, voorschriften of andere rechtsmiddelen,
- zo juist en volledig mogelijke aanduidingen betreffende de natuurlijke personen of rechtspersonen waarop de onderzoeken betrekking hebben,
- een samenvatting van de relevante feiten.

3. De verzoeken worden gesteld in een van de officiële talen van de Partijen.

4. Indien een verzoek niet aan de formele voorwaarden voldoet, kan worden gevraagd dat het wordt verbeterd of aangevuld; het is evenwel mogelijk conservatoire maatregelen vast te stellen.

Artikel 19

1. De aangezochte autoriteit deelt de resultaten van de onderzoeken aan de verzoekende autoriteit mee in de vorm van documenten, gewaarmerkte kopieën, rapporten en soortgelijke teksten.
2. De in lid 1 bedoelde documenten kunnen worden vervangen door computergegevens, in welke vorm ook, die tot hetzelfde doel strekken.

Artikel 20

1. De Partij waaronder de aangezochte autoriteit ressorteert kan weigeren bijstand uit hoofde van deze titel te verlenen indien deze bijstand afbreuk zou kunnen doen aan de soevereiniteit, de openbare orde, de veiligheid of andere essentiële belangen van deze Partij.
2. Indien de verzoekende autoriteit om een bijstand verzoekt die zij zelf niet zou kunnen verlenen indien zij erom zou worden gevraagd, vestigt zij in haar verzoek de aandacht op dit feit. De aangezochte autoriteit moet dan beslissen welk gevolg zij aan dit verzoek zal geven.
3. Indien de bijstand wordt geweigerd, moeten deze beslissing en de redenen ervoor onverwijld aan de verzoekende autoriteit worden meegedeeld.

Artikel 21

1. De in de artikelen 16 en 17 bedoelde gegevens worden verstrekt samen met alle dienstige documenten of andere bewijsstukken, en met vermelding van de administratieve maatregelen of rechtsvervolgingen waartoe eventueel is besloten, en hebben met name betrekking op:
 - de samenstelling en de organoleptische kenmerken van het betrokken wijnbouwproduct,
 - de omschrijving en de aanbiedingsvorm van het product,
 - de naleving van de voor de productie, bereiding of afzet voorgeschreven regels.
2. De contactautoriteiten die betrokken zijn bij de zaak waarvoor de in de artikelen 16 en 17 bedoelde procedure voor wederzijdse bijstand is ingeleid, houden elkaar onverwijld op de hoogte van:
 - het verloop van de onderzoeken, met name in de vorm van rapporten en andere documenten of informatiemiddelen,
 - de administratieve of juridische gevolgen waartoe deze onderzoeken hebben geleid.
3. De door de toepassing van deze verordening veroorzaakte verplaatsingskosten zijn voor rekening van de Partij die een functionaris heeft aangewezen voor de in artikel 16, leden 2 en 4, bedoelde maatregelen.
4. Dit artikel laat de nationale bepalingen inzake geheimhouding in het kader van een gerechtelijk onderzoek onverlet.

Subtitel IV

Algemene bepalingen*Artikel 22*

1. In het kader van de toepassing van de subtitels II en III kan de bevoegde autoriteit van een Partij de bevoegde autoriteit van de andere Partij vragen monsters te nemen overeenkomstig de hiervoor op het grondgebied van deze Partij geldende bepalingen.
2. De aangezochte autoriteit bewaart de overeenkomstig lid 1 genomen monsters en wijst met name het laboratorium aan dat deze monsters zal onderzoeken. De verzoekende autoriteit kan een ander laboratorium aanwijzen om een controleonderzoek van de genomen monsters uit te voeren. Daartoe verstrekt de aangezochte autoriteit een passend aantal monsters aan de verzoekende autoriteit.
3. Indien de verzoekende autoriteit en de aangezochte autoriteit het oneens zijn over de resultaten van het in lid 2 bedoelde onderzoek, wordt door een in gezamenlijk overleg aangewezen laboratorium een arbitrageanalyse uitgevoerd.

Artikel 23

1. Elke inlichting die, in welke vorm ook, ter uitvoering van deze titel wordt verstrekt, heeft een vertrouwelijk karakter. Ze wordt gedekt door het beroepsgeheim en geniet de bescherming die aan soortgelijke informatie wordt verleend door de ter zake geldende wetgeving van de Partij die ze heeft ontvangen, of door de overeenkomstige bepalingen die gelden voor de communautaire autoriteiten, naar gelang van het geval.
2. Het bepaalde in deze titel verplicht een Partij waarvan de wetgeving of de administratieve gebruiken inzake de bescherming van industriële en commerciële geheimen striktere bepalingen bevatten dan die welke in deze titel zijn vastgesteld, niet inlichtingen te verstrekken, indien de verzoekende Partij geen voorzieningen treft om zich aan deze striktere bepalingen te houden.
3. De verkregen inlichtingen mogen slechts worden gebruikt voor de toepassing van deze titel; zij mogen op het grondgebied van een Partij slechts voor andere doeleinden worden gebruikt na de voorafgaande schriftelijke toelating van de administratieve autoriteit die ze heeft verstrekt en zijn bovendien onderworpen aan de door deze autoriteit opgelegde beperkingen.
4. Het bepaalde in lid 1 belet niet dat de betrokken inlichtingen mogen worden gebruikt in het kader van rechtszaken of administratieve maatregelen die eventueel achteraf zouden worden ingesteld wegens overtredingen van het gemeene strafrecht, op voorwaarde dat ze zijn verkregen in het kader van internationale rechtshulp.
5. De Partijen kunnen in hun processen-verbaal, rapporten en getuigenverklaringen, alsmede tijdens de procedures en vervolgingen voor de rechtbanken, de overeenkomstig het bepaalde in deze titel verkregen inlichtingen en de geraadpleegde documenten als bewijs aanhalen.

Artikel 24

De natuurlijke personen of rechtspersonen en de groeperingen van deze personen wier beroepsactiviteiten het voorwerp van de in deze titel bedoelde controles kunnen uitmaken, mogen deze controles niet belemmeren en moeten ze te allen tijde vergemakkelijken.

TITEL IV

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 25

De titels I en II zijn niet van toepassing op de in artikel 2 bedoelde wijnbouwproducten die

- a) in transitoverkeer op het grondgebied van een van de Partijen zijn of
- b) die van oorsprong zijn uit het grondgebied van een van de Partijen en die in kleine hoeveelheden tussen de Partijen worden verzonden overeenkomstig de voorwaarden en de procedures die zijn bepaald in aanhangsel 3 van deze bijlage.

Artikel 26

De Partijen

- a) verstrekken elkaar op de datum van inwerkingtreding van de bijlage
 - de lijst van de instanties die bevoegd zijn voor de opstelling van de documenten die overeenkomstig artikel 4, lid 1, het vervoer van wijnbouwproducten begeleiden,
 - de lijst van de instanties die bevoegd zijn voor de opstelling van het attest van oorsprongsbenaming in de documenten die overeenkomstig artikel 4, lid 1, het vervoer van wijnbouwproducten begeleiden,
 - de lijst van de bevoegde autoriteiten en de contactautoriteiten als bedoeld in artikel 12, onder b) en c),
 - de lijst van de laboratoria die gemachtigd zijn de in artikel 22, lid 2, bedoelde analyses uit te voeren;
- b) raadplegen elkaar en verstrekken elkaar informatie over de maatregelen die elk van de Partijen met het oog op de toepassing van deze bijlage heeft genomen. Zij stellen elkaar inzonderheid wederzijds in kennis van hun respectieve wetsbepalingen en verstrekken elkaar een overzicht van de administratieve en gerechtelijke besluiten die voor de correcte toepassing ervan van bijzonder belang zijn.

Artikel 27

1. De krachtens artikel 6, lid 7, van de overeenkomst opgerichte „Werkgroep wijnbouwproducten”, hierna de

„Werkgroep” genoemd, onderzoekt alle vraagstukken in verband met deze bijlage en de tenuitvoerlegging ervan.

2. De Werkgroep onderzoekt periodiek de ontwikkeling van de interne wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de Partijen op de door deze bijlage bestreken gebieden. Zij stelt met name voorstellen op die zij aan het Comité voorlegt om de aanhangsels van deze bijlage aan te passen en bij te werken.

Artikel 28

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 5, lid 8, mogen de wijnbouwproducten die bij de inwerkingtreding van deze bijlage waren geproduceerd, bereid, omschreven en aangeboden op een wijze die in overeenstemming was met de interne wetgeving of regelgeving van de Partijen, maar bij deze bijlage verboden zijn, in de handel worden gebracht totdat de voorraden uitgeput zijn.

2. De wijnbouwproducten die zijn geproduceerd, bereid, omschreven en aangeboden in overeenstemming met deze bijlage, maar waarvan de productie, bereiding, omschrijving en aanbiedingsvorm als gevolg van een wijziging daarvan niet langer in overeenstemming is met deze bijlage, mogen worden afgezet totdat de voorraden uitgeput zijn, tenzij het Comité een ander besluit neemt.

Artikel 29

1. De Partijen plegen overleg indien de ene Partij van mening is dat de andere Partij een uit deze bijlage voortvloeiende verplichting niet is nagekomen.

2. De Partij die het overleg vraagt, verstrekt de andere Partij alle gegevens die nodig zijn voor een grondig onderzoek van het betrokken geval.

3. In gevallen waarin uitstel de volksgezondheid in gevaar zou kunnen brengen of afbreuk zou kunnen doen aan de doeltreffendheid van de maatregelen om fraude te voorkomen, mogen zonder voorafgaand overleg passende voorlopige beschermende maatregelen worden genomen, op voorwaarde dat er onmiddellijk nadat die maatregelen zijn genomen, overleg plaatsvindt.

4. Wanneer de Partijen tijdens het in de leden 1 en 3 bedoelde overleg niet tot overeenstemming zijn gekomen, kan de Partij die om het overleg heeft verzocht of de in lid 3 bedoelde maatregelen heeft genomen, passende beschermende maatregelen nemen om een juiste toepassing van deze bijlage mogelijk te maken.

Artikel 30

De toepassing van de Briefwisseling tussen de Gemeenschap en Zwitserland betreffende de samenwerking inzake de officiële controle op wijn, die op 15 oktober 1984 te Brussel is ondertekend, wordt geschorst zolang deze bijlage in werking is.

Aanhangsel 1

Lijst van de in artikel 4 bedoelde wetten en besluiten betreffende wijnbouwproducten

A. Wetten en besluiten die van toepassing zijn bij de invoer en de afzet in Zwitserland van wijnbouwproducten van oorsprong uit de Gemeenschap

BETROKKEN WETTEN EN BESLUITEN (*)

1. 373 R 2805: Verordening (EEG) nr. 2805/73 van de Commissie van 12 oktober 1973 houdende vaststelling van de lijst van in bepaalde gebieden voortgebrachte witte kwaliteitswijnen en ingevoerde witte kwaliteitswijnen met een bijzonder gehalte aan zwaveldioxide, en houdende overgangsbepalingen betreffende het gehalte aan zwaveldioxide in vóór 1 oktober 1973 voortgebrachte wijnen (PB L 289 van 16.10.1973, blz. 21), laatstelijk gewijzigd bij:
 - 373 R 0966: Verordening (EEG) nr. 966/77 van de Commissie (PB L 115 van 6.5.1977, blz. 7).
2. 374 R 2319: Verordening (EEG) nr. 2319/74 van de Commissie van 10 september 1974 houdende bepaling van sommige wijngaardoppervlakten waarvan de tafelwijnen een totaal natuurlijk alcoholgehalte van ten hoogste 17° mogen hebben (PB L 248 van 11.9.1974, blz. 7).
3. 375 L 0106: Richtlijn 75/106/EEG van de Raad van 19 december 1974 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten inzake het voorverpakken naar volume van bepaalde vloeistoffen in voorverpakkingen met bepaalde inhoud (PB L 42 van 15.2.1975, blz. 1), laatstelijk gewijzigd bij:
 - 389 L 0676: Richtlijn 89/676/EEG van de Raad (PB L 398 van 30.12.1989, blz. 18).
4. 376 L 0895: Richtlijn 76/895/EEG van de Raad van 23 november 1976 betreffende de vaststelling van de maximale hoeveelheden residuen van bestrijdingsmiddelen in en op groenten en fruit (PB L 340 van 9.12.1976, blz. 26), laatstelijk gewijzigd bij:
 - 397 L 0041: Richtlijn 97/41/EG van de Raad (PB L 184 van 12.7.1997, blz. 33).
5. 378 R 1972: Verordening (EEG) nr. 1972/78 van de Commissie van 16 augustus 1978 tot vaststelling van de uitvoeringsbepalingen inzake de oenologische procédés (PB L 226 van 17.8.1978, blz. 11), gewijzigd bij:
 - 380 R 0045: Verordening (EEG) nr. 45/80 van de Commissie (PB L 7 van 11.1.1980, blz. 12).
6. 379 L 0700: Richtlijn 79/700/EEG van de Commissie van 24 juli 1979 tot vaststelling van communautaire bemonsteringsmethoden voor de officiële controle op residuen van bestrijdingsmiddelen in en op groenten en fruit (PB L 207 van 15.8.1979, blz. 26).
7. 384 R 2394: Verordening (EEG) nr. 2394/84 van de Commissie van 20 augustus 1984 tot bepaling, voor de wijnoogstjaren 1984/1985 en 1985/1986, van de gebruiksvoorwaarden voor ionenwisselende harsen en tot vaststelling van de toepassingsbepalingen voor de bereiding van gerectificeerde geconcentreerde druivenmost (PB L 224 van 21.8.1984, blz. 8), laatstelijk gewijzigd bij:
 - 386 R 2751: Verordening (EEG) nr. 2751/86 van de Commissie (PB L 253 van 5.9.1986, blz. 11).
8. 385 R 3804: Verordening (EEG) nr. 3804/85 van de Raad van 20 december 1985 tot vaststelling van de lijst van de met wijnstokken beplante arealen in bepaalde Spaanse gebieden waar tafelwijn een lager dan het door de Gemeenschap voorgeschreven effectief alcoholgehalte mag hebben (PB L 367 van 31.12.1985, blz. 37).
9. 386 R 0305: Verordening (EEG) nr. 305/86 van de Commissie van 12 februari 1986 betreffende het maximumtotaalgehalte aan zwaveldioxide van vóór 1 september 1986 geproduceerde wijn van oorsprong uit de Gemeenschap en, gedurende een overgangperiode, van ingevoerde wijn (PB L 38 van 13.2.1986, blz. 13).
10. 386 R 1888: Verordening (EEG) nr. 1888/86 van de Commissie van 18 juni 1986 inzake het maximum totaal zwaveldioxidegehalte van bepaalde mousserende wijnen van oorsprong uit de Gemeenschap die vóór 1 september 1986 zijn geproduceerd en, gedurende een overgangperiode, voor ingevoerde mousserende wijn (PB L 163 van 19.6.1986, blz. 19).

(*) Voor de communautaire wetgeving, situatie per 1 augustus 1998: Voor de Zwitserse wetgeving, situatie per 1 januari 1999.

11. 3 8 6 R 2 0 9 4: Verordening (EEG) nr. 2094/86 van de Commissie van 3 juli 1986 houdende uitvoeringsbepalingen inzake het gebruik van calciumtartraat voor ontzuring van bepaalde wijnbouwproducten in sommige streken van zone A (PB L 180 van 4.7.1986, blz. 17), gewijzigd bij:
 - 3 8 6 R 2 7 3 6: Verordening (EEG) nr. 2736/86 van de Commissie (PB L 252 van 4.9.1986, blz. 15).
12. 3 8 7 R 0 8 2 2: Verordening (EEG) nr. 822/87 van de Raad van 16 maart 1987 houdende een gemeenschappelijke ordening van de wijnmarkt (PB L 84 van 27.3.1987, blz. 1), laatstelijk gewijzigd bij:
 - 3 9 8 R 1 6 2 7: Verordening (EG) nr. 1627/98 van de Raad (PB L 210 van 28.7.1998, blz. 8).
13. 3 8 7 R 0 8 2 3: Verordening (EEG) nr. 823/87 van de Raad van 16 maart 1987 houdende vaststelling van bijzondere bepalingen betreffende in bepaalde gebieden voortgebrachte kwaliteitswijnen (PB L 84 van 27.3.1987, blz. 59), laatstelijk gewijzigd bij:
 - 3 9 6 R 1 4 2 6: Verordening (EG) nr. 1426/96 van de Raad (PB L 184 van 24.7.1996, blz. 1).
14. 3 8 8 R 3 3 7 7: Verordening (EEG) nr. 3377/88 van de Commissie van 28 oktober 1988 waarbij het Verenigd Koninkrijk wordt gemachtigd om op bepaalde voorwaarden een extra verhoging van het alcoholgehalte van bepaalde wijnen toe te staan (PB L 296 van 29.10.1988, blz. 69).
15. 3 8 8 R 4 2 5 2: Verordening (EEG) nr. 4252/88 van de Raad van 21 december 1988 inzake de bereiding en de afzet van in de Gemeenschap voortgebrachte likeurwijn (PB L 373 van 31.12.1988, blz. 59), laatstelijk gewijzigd bij:
 - 3 9 8 R 1 6 2 9: Verordening (EG) nr. 1629/98 van de Raad (PB L 210 van 28.7.1998, blz. 11).
16. 3 8 9 L 0 1 0 7: Richtlijn 89/107/EEG van de Raad van 21 december 1988 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten inzake levensmiddelenadditieven die in voor menselijke voeding bestemde waren mogen worden gebruikt (PB L 40 van 11.2.1989, blz. 27), gewijzigd bij:
 - 3 9 4 L 0 0 3 4: Richtlijn 94/34/EEG van de Raad (PB L 237 van 10.9.1994, blz. 1).
17. 3 8 9 L 0 1 0 9: Richtlijn 89/109/EEG van de Raad van 21 december 1989 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgeving der lidstaten inzake materialen en voorwerpen bestemd om met levensmiddelen in aanraking te komen (PB L 40 van 11.2.1989, blz. 38), gerectificeerd in PB L 347 van 28.11.1989, blz. 37.
18. 3 8 9 L 0 3 9 6: Richtlijn 89/396/EEG van de Raad van 14 juni 1989 betreffende de vermeldingen of merktekens die het mogelijk maken de Partij waartoe een levensmiddel behoort te identificeren (PB L 186 van 30.6.1989, blz. 21), laatstelijk gewijzigd bij:
 - 3 9 2 L 0 0 1 1: Richtlijn 92/11/EEG van de Raad (PB L 65 van 11.3.1992, blz. 32).
19. 3 8 9 R 2 2 0 2: Verordening (EEG) nr. 2202/89 van de Commissie van 20 juli 1989 betreffende de definitie van versnijding, wijnbereiding, bottelaar en bottelen (PB L 209 van 21.7.1989, blz. 31).
20. 3 8 9 R 2 3 9 2: Verordening (EEG) nr. 2392/89 van de Raad van 24 juli 1989 tot vaststelling van de algemene voorschriften voor de omschrijving en de aanbiedingsvorm van wijn en druivenmost (PB L 232 van 9.8.1989, blz. 13), laatstelijk gewijzigd bij:
 - 3 9 6 R 1 4 2 7: Verordening (EG) nr. 1427/96 van de Raad (PB L 184 van 24.7.1996, blz. 3).
21. 3 9 0 L 0 6 4 2: Richtlijn 90/642/EEG van de Raad van 27 november 1990 tot vaststelling van maximumgehalten aan residuen van bestrijdingsmiddelen in en op bepaalde producten van plantaardige oorsprong, met inbegrip van groenten en fruit (PB L 350 van 14.12.1990, blz. 71), laatstelijk gewijzigd bij:
 - 3 9 7 L 0 0 7 1: Richtlijn 97/71/EG van de Commissie van 15 december 1997 (PB L 347 van 18.12.1997, blz. 42).
22. 3 9 0 R 2 6 7 6: Verordening (EEG) nr. 2676/90 van de Commissie van 17 september 1990 tot vaststelling van de in de wijnsector toe te passen communautaire analysemethoden (PB L 272 van 3.10.1990, blz. 1), laatstelijk gewijzigd bij:
 - 3 9 7 R 0 8 2 2: Verordening (EG) nr. 822/97 van de Commissie (PB L 117 van 7.5.1997, blz. 10).
23. 3 9 0 R 3 2 0 1: Verordening (EEG) nr. 3201/90 van de Commissie van 16 oktober 1990 houdende uitvoeringsbepalingen voor de omschrijving en de aanbiedingsvorm van wijn en druivenmost (PB L 309 van 8.11.1990, blz. 1), laatstelijk gewijzigd bij:
 - 3 9 8 R 0 8 4 7: Verordening (EG) nr. 847/98 van de Commissie (PB L 120 van 23.4.1998, blz. 14).

Voor de toepassing van deze bijlage wordt de verordening als volgt aangevuld:

Het bepaalde in artikel 9, lid 2, tweede alinea, en in lid 3 is niet van toepassing.

24. 3 9 0 R 3 2 2 0: Verordening (EEG) nr. 3220/90 van de Commissie van 7 november 1990 tot vaststelling van de voorwaarden voor bepaalde oenologische procédés en behandelingen op grond van Verordening (EEG) nr. 822/87 van de Raad (PB L 308 van 8.11.1990, blz. 22), laatstelijk gewijzigd bij:
 - 3 9 7 R 2 0 5 3: Verordening (EEG) nr. 2053/97 van de Commissie (PB L 287 van 21.10.1997, blz. 15).
25. 3 9 1 R 3 2 2 3: Verordening (EEG) nr. 3223/91 van de Commissie van 5 november 1991 waarbij het Verenigd Koninkrijk wordt gemachtigd om op bepaalde voorwaarden een extra verhoging van het alcoholgehalte van bepaalde tafelwijnen toe te staan (PB L 305 van 6.11.1991, blz. 14).
26. 3 9 1 R 3 8 9 5: Verordening (EEG) nr. 3895/91 van de Raad van 11 december 1991 tot vaststelling van bepaalde voorschriften voor de omschrijving en de aanbiedingsvorm van speciale wijnen (PB L 368 van 31.12.1991, blz. 1).
27. 3 9 1 R 3 9 0 1: Verordening (EEG) nr. 3901/91 van de Commissie van 18 december 1991 houdende uitvoeringsbepalingen inzake de aanduiding en de presentatie van speciale wijnen (PB L 368 van 31.12.1991, blz. 15).
28. 3 9 2 R 1 2 3 8: Verordening (EEG) nr. 1238/92 van de Commissie van 8 mei 1992 houdende vaststelling van de in de sector wijn toe te passen communautaire methoden voor de analyse van neutrale alcohol (PB L 130 van 15.5.1992, blz. 13).
29. 3 9 2 R 2 3 3 2: Verordening (EEG) nr. 2332/92 van de Raad van 13 juli 1992 betreffende de in de Gemeenschap vervaardigde mousserende wijnen (PB L 231 van 13.8.1992, blz. 1), laatstelijk gewijzigd bij:
 - 3 9 8 R 1 6 2 9: Verordening (EG) nr. 1629/98 van de Raad (PB L 210 van 28.7.1998, blz. 11).
30. 3 9 2 R 2 3 3 3: Verordening (EEG) nr. 2333/92 van de Raad van 13 juli 1992 tot vaststelling van de algemene voorschriften voor de omschrijving en de aanbiedingsvorm van mousserende wijn en mousserende wijn waaraan koolzuurgas is toegevoegd (PB L 231 van 13.8.1992, blz. 9), laatstelijk gewijzigd bij:
 - 3 9 6 R 1 4 2 9: Verordening (EG) nr. 1429/96 van de Raad (PB L 184 van 24.7.1996, blz. 9).
31. 3 9 2 R 3 4 5 9: Verordening (EEG) nr. 3459/92 van de Commissie van 30 november 1992 waarbij het Verenigd Koninkrijk wordt gemachtigd een extra verhoging van het alcoholgehalte van tafelwijnen en in bepaalde gebieden voorgebrachte kwaliteitswijn toe te staan (PB L 350 van 1.12.1992, blz. 60).
32. 3 9 3 R 0 3 1 5: Verordening (EEG) nr. 315/93 van de Raad van 8 februari 1993 tot vaststelling van communautaire procedures inzake verontreinigingen in levensmiddelen (PB L 37 van 13.2.1993, blz. 1).
33. 3 9 3 R 5 8 6: Verordening (EEG) nr. 586/93 van de Commissie van 12 maart 1993 houdende afwijking van de bepalingen inzake het gehalte aan vluchtige zuren van bepaalde wijnen (PB L 61 van 13.3.1993, blz. 39), laatstelijk gewijzigd bij:
 - 3 9 6 R 0 6 9 5: Verordening (EG) nr. 693/96 van de Commissie (PB L 97 van 18.4.1996, blz. 17).
34. 3 9 3 R 2 2 3 8: Verordening (EEG) nr. 2238/93 van de Commissie van 26 juli 1993 betreffende de begeleidende documenten voor het vervoer van wijnbouwproducten en de in de wijnbouwsector bij te houden registers (PB L 200 van 10.8.1993, blz. 10), gerectificeerd in PB L 301 van 8.12.1993, blz. 29.

Voor de toepassing van de bijlage wordt de verordening als volgt aangepast:

- a) wanneer het document als bewijs van de benaming van oorsprong, als bedoeld in artikel 7 van de verordening, geldt worden de vermeldingen in het in artikel 7, lid 1, onder c), eerste streepje, bedoelde geval gewaarmerkt:
 - op de exemplaren nr. 1, nr. 2 en nr. 4, wanneer het het in Verordening (EEG) nr. 2719/92 bedoelde document betreft; of
 - op de exemplaren nr. 1 en nr. 2 wanneer het het in Verordening (EEG) nr. 3649/92 bedoelde document betreft;

- b) in geval van vervoer als bedoeld in artikel 8, lid 2, gelden de volgende regels:
- i) voor het in Verordening (EEG) nr. 2719/92 bedoelde document:
 - exemplaar nr. 2 vergezelt het product vanaf de plaats van lading tot de plaats van lossing in Zwitserland en wordt aan de geadresseerde of zijn vertegenwoordiger overhandigd,
 - exemplaar nr. 4 of een gewaarmerkte kopie van exemplaar nr. 4 wordt door de geadresseerde aan de bevoegde Zwitserse autoriteiten overhandigd;
 - ii) voor het in Verordening (EEG) nr. 3649/92 bedoelde document:
 - exemplaar nr. 2 vergezelt het product vanaf de plaats van lading tot de plaats van lossing in Zwitserland en wordt aan de geadresseerde of aan zijn vertegenwoordiger overhandigd,
 - een gewaarmerkte kopie van exemplaar nr. 2 wordt door de geadresseerde aan de bevoegde Zwitserse autoriteiten overhandigd;
- c) afgezien van de in artikel 3 bedoelde gegevens moet, overeenkomstig Richtlijn 89/396/EEG van de Raad (PB L 186 van 30.6.1989, blz. 21), in het document ook een vermelding worden aangebracht die het mogelijk maakt de Partij waartoe het wijnbouwproduct behoort te identificeren.
35. 3 9 3 R 3 1 1 1 : Verordening (EG) nr. 3111/93 van de Commissie van 10 november 1993 tot vaststelling van de in de artikelen 3 en 12 van Verordening (EEG) nr. 4252/88 bedoelde lijsten van in bepaalde gebieden voortgebrachte kwaliteitslikeurwijn (PB L 278 van 11.11.1993, blz. 48), gewijzigd bij:
- 3 9 8 R 0 6 9 3 : Verordening (EG) nr. 693/98 van de Commissie van 27 maart 1998 (PB L 96 van 28.3.1998, blz. 17).
36. 3 9 4 L 0 0 3 6 : Richtlijn 94/36/EG van het Europees Parlement en van de Raad van 30 juni 1994 inzake kleurstoffen die in levensmiddelen mogen worden gebruikt (PB L 237 van 10.9.1994, blz. 13), gerectificeerd in PB L 252 van 4.10.1996, blz. 23.
37. 3 9 4 R 2 7 3 3 : Verordening (EG) nr. 2733/94 van de Commissie van 9 november 1994 waarbij het Verenigd Koninkrijk wordt gemachtigd een extra verhoging van het alcoholgehalte van tafelwijnen en in bepaalde gebieden voortgebrachte kwaliteitswijn toe te staan (PB L 289 van 10.11.1994, blz. 5).
38. 3 9 4 R 3 2 9 9 : Verordening (EG) nr. 3299/94 van de Commissie van 21 december 1994 tot vaststelling van overgangsmaatregelen voor de wijnsector in Oostenrijk (PB L 341 van 30.12.1994, blz. 37), gewijzigd bij:
- 3 9 5 R 0 6 7 0 : Verordening (EG) nr. 670/95 van de Commissie (PB L 70 van 30.3.1995).
39. 3 9 5 L 0 0 0 2 : Richtlijn 95/2/EG van het Europees Parlement en van de Raad van 20 februari 1995 betreffende levensmiddelenadditieven met uitzondering van kleurstoffen en zoetstoffen (PB L 61 van 18.3.1995, blz. 1), gewijzigd bij:
- 3 9 6 L 0 0 8 5 : Richtlijn 96/85/EG van het Europees Parlement en van de Raad (PB L 86 van 28.3.1997, blz. 4).
40. 3 9 5 R 0 5 5 4 : Verordening (EG) nr. 554/95 van de Commissie van 13 maart 1995 houdende vaststelling van de uitvoeringsbepalingen voor de omschrijving en de aanbiedingsvorm van mousserende wijn en mousserende wijn waaraan koolzuurgas is toegevoegd (PB L 56 van 14.3.1995, blz. 3), gewijzigd bij:
- 3 9 6 R 1 9 1 5 : Verordening (EG) nr. 1915/96 van de Commissie (PB L 252 van 4.10.1996, blz. 10).
41. 3 9 5 R 0 5 9 3 : Verordening (EG) nr. 593/95 van de Commissie van 17 maart 1995 tot vaststelling van een overgangsmaatregel voor 1995 inzake het versnijden van tafelwijn in Spanje (PB L 60 van 18.3.1995, blz. 3).
42. 3 9 5 R 0 5 9 4 : Verordening (EG) nr. 594/95 van de Commissie van 17 maart 1995 tot vaststelling, voor het jaar 1995, van een overgangsmaatregel met betrekking tot het totale zuurgehalte van in Spanje en Portugal vervaardigde tafelwijn die op de markt van deze lidstaten ter consumptie wordt aangeboden (PB L 60 van 18.3.1995, blz. 5).
43. 3 9 5 R 0 8 7 8 : Verordening (EG) nr. 878/95 van de Commissie van 21 april 1995 houdende afwijking van Verordening (EEG) nr. 822/87 wat de aanzuring van de in 1994/1995 in de provincies Verona en Piacenza (Italië) geproduceerde verrijkte wijn betreft (PB L 91 van 22.4.1995, blz. 1).

44. 3 9 5 R 2 7 2 9: Verordening (EG) nr. 2729/95 van de Commissie van 27 november 1995 betreffende het natuurlijke alcohol-volumegehalte van in het wijnoogstjaar 1995/1996 geproduceerde „Prosecco di Conegliano Valdobbiadene” en „Prosecco del Montello e dei Colli Asolani”, alsmede het totale minimum alcohol-volumegehalte van de cuvées bestemd voor de bereiding ervan (PB L 284 van 28.11.1995, blz. 5).
45. 3 9 6 R 1 1 2 8: Verordening (EG) nr. 1128/96 van de Commissie van 24 juni 1996 houdende uitvoeringsbepalingen voor het versnijden van tafelwijn in Spanje (PB L 150 van 25.6.1996, blz. 13).
46. 3 9 8 R 0 8 8 1: Verordening (EG) nr. 881/98 van de Commissie van 24 april 1998 houdende uitvoeringsbepalingen inzake de bescherming van de voor bepaalde soorten v.q.p.r.d. gebruikte aanvullende traditionele aanduidingen (PB L 124 van 25.4.1998, blz. 22).

WETTEN EN BESLUITEN WAARVAN DE PARTIJEN AKTE NEMEN

De Partijen nemen akte van de inhoud van de volgende wetten en besluiten:

B. **Wetten en besluiten die van toepassing zijn bij de invoer en de afzet in de Gemeenschap van wijnbouwproducten van oorsprong uit Zwitserland**

BETROKKEN WETTEN EN BESLUITEN (*)

1. Loi fédérale sur l'agriculture du 29 avril 1998 (RO 1998 3033) (Federale landbouwwet van 29 april 1998).
2. Ordonnance sur la viticulture et l'importation de vin du 7 décembre 1998 (RO 1999 86) (Verordening inzake de wijnbouw en de invoer van wijn van 7 december 1998).
3. Ordonnance de l'OFAG sur l'assortiment fédéral des cépages et l'examen des variétés du 7 décembre 1998 (RO 1999 535) (Verordening van de OFAG betreffende de federale indeling van de wijnstokrassen en het onderzoek van de wijnstokrassen van 7 december 1998).
4. Loi fédérale sur les denrées alimentaires et les objets usuels (Loi sur les denrées alimentaires, LDAI) (Federale wet inzake levensmiddelen en gebruiksvoorwerpen (Levensmiddelenwet) van 9 oktober 1992, laatstelijk gewijzigd op 29 april 1998 (RO 1998 3033)).
5. Ordonnance sur les denrées alimentaires (ODAI) (Verordening inzake levensmiddelen) van 1 maart 1995, laatstelijk gewijzigd op 7 december 1998 (RO 1999 303).

Voor de toepassing van deze bijlage wordt deze verordening aangepast als volgt:

- a) ter uitvoering van de artikelen 11 tot en met 16 zijn de volgende oenologische procédés en behandelingen toegestaan:
 - 1) beluchting of toevoeging van argon, stikstof of zuurstof;
 - 2) warmtebehandelingen;
 - 3) het gebruik in droge wijnen, en in hoeveelheden van maximaal 5 %, van onverdunde, gezonde en verse wijnmoer die gisten bevat die afkomstig zijn van de recente verificatie van droge wijnen;
 - 4) centrifugatie en filtratie, met of zonder inerte filtratietoestof, op voorwaarde dat hierdoor geen ongewenste residuen in het aldus behandelde product achterblijven;
 - 5) het gebruik van wijnbereidingsfermenten;
 - 6) het gebruik van bereidingen van gistschillen tot maximaal 40 g per hectoliter;
 - 7) het gebruik van pilynylpolypyrrolidon tot maximaal 80 g per hectoliter;
 - 8) het gebruik van melkzuurbacteriën in wijnsuspensie;
 - 9) toevoeging van een of meer van de volgende stoffen, ter bevordering van de ontwikkeling van fermenten:
 - toevoeging van diammoniumfosfaat of van ammoniumsulfaat tot maximaal 0,3 g per liter,

(*) Voor de communautaire wetgeving, situatie per 1 augustus 1998: Voor de Zwitserse wetgeving, situatie per 1 januari 1999.

- toevoeging van ammoniumsulfiet of ammoniumbisulfiet, tot maximaal 0,2 g per liter; deze producten kunnen ook samen worden gebruikt tot maximaal 0,3 g per liter, onverminderd bovengenoemd maximum van 0,2 g per liter voor ieder product afzonderlijk;
 - toevoeging van thiaminedichloorhydraat tot maximaal 0,6 mg per liter uitgedrukt in thiamine;
- 10) gebruik van kooldioxide, van argon of van stikstof, afzonderlijk dan wel onderling vermengd, uitsluitend om een inerte atmosfeer te scheppen en het product onder afsluiting van lucht te behandelen;
 - 11) toevoeging van kooldioxide, op voorwaarde dat het gehalte aan kooldioxide van de aldus behandelde wijn niet meer bedraagt dan 2 g per liter;
 - 12) gebruik, onder de in de Zwitserse voorschriften gestelde voorwaarden, van zwaveldioxide, kaliumbisulfiet of kaliummetabisulfiet, ook kaliumdisulfiet of kaliumpyrosulfiet genoemd;
 - 13) toevoeging van sorbinezuur of van kaliumsorbaat, mits het uiteindelijke gehalte aan sorbinezuur van het behandelde product dat voor rechtstreekse menselijke consumptie in het verkeer wordt gebracht, niet meer bedraagt dan 200 mg per liter;
 - 14) toevoeging van L-ascorbinezuur, tot maximaal 150 mg per liter;
 - 15) toevoeging van citroenzuur ter stabilisatie van de wijn, mits het definitieve gehalte van de behandelde wijn niet meer bedraagt dan 1 g per liter;
 - 16) gebruik van wijnsteenzuur voor aanzuring, op voorwaarde dat het oorspronkelijke zuurgehalte met niet meer dan 2,5 g per liter, uitgedrukt in wijnsteenzuur, wordt verhoogd;
 - 17) gebruik van een of meer van de volgende stoffen voor ontzuring:
 - neutraal kaliumtartraat,
 - kaliumbicarbonaat,
 - calciumcarbonaat dat eventueel kleine hoeveelheden dubbel calciumzout van L(+)-wijnsteenzuur en L(-)-appelzuur bevat,
 - calciumtartraat of wijnsteenzuur,
 - homogene bereiding van wijnsteenzuur en calciumcarbonaat in gelijke delen, fijn verpulverd;
 - 18) klaring door middel van een of meer van de volgende stoffen voor œnologisch gebruik:
 - voedselgelatine,
 - vislijm,
 - caseïne en kaliumcaseïnaten,
 - dierlijk eiwit,
 - bentoniet,
 - siliciumdioxide in de vorm van een gel of van een colloïdale oplossing,
 - kaolien,
 - tannine,
 - pectolytische enzymen,
 - enzymatische bereiding van betaglukanase tot maximaal 3 g bereiding per hectoliter;
 - 19) toevoeging van tannine;

- 20) behandeling van de wijnen met kool voor oenologisch gebruik tot maximaal 100 g droog product per hectoliter;
 - 21) behandeling
 - van witte wijn en roséwijn met kaliumferrocyanide,
 - van rode wijn met kaliumferrocyanide of met calciumfitaat, op voorwaarde dat in de aldus behandelde wijnen residueel ijzer aanwezig blijft;
 - 22) toevoeging van metawijnsteenzuur tot maximaal 100 mg per liter;
 - 23) gebruik van Arabische gom;
 - 24) gebruik van DL-wijnsteenzuur, ook wel racemisch zuur genoemd, of een neutraal kaliumzout om het teveel aan calcium te doen neerslaan;
 - 25) gebruik voor de bereiding van mousserende wijn die wordt verkregen door gisting op fles en waarvan de moer door degorgering wordt afgescheiden:
 - van calciumalginaat of
 - van kaliumalginaat;
 - 26) het gebruik van kopersulfaat om een smaak- of geurtekort van de wijn weg te nemen, tot maximaal 1 g per hectoliter, op voorwaarde dat het kopergehalte van een aldus behandeld product niet hoger is dan 1 mg per liter;
 - 27) toevoeging van kaliumbitartraat om het neerslaan van wijnsteen te bevorderen;
 - 28) toevoeging van karamel om de kleur van likeurwijnen te intensiveren;
 - 29) gebruik van calciumsulfaat voor de bereiding van likeurwijn, op voorwaarde dat het sulfaatgehalte van de aldus behandelde wijn niet hoger is dan 2 g per liter, uitgedrukt in kaliumsulfaat;
 - 30) behandeling door electro-dialyse om de wijnsteen in wijn te stabiliseren, overeenkomstig de voorwaarden die zijn bepaald in de door het Office international de la vigne et du vin (OIV) vastgestelde regels;
 - 31) het gebruik van urease om het ureumgehalte van wijn te verlagen, overeenkomstig de voorwaarden die zijn bepaald in de regels die door het Office international de la vigne et du vin (OIV) zijn vastgesteld;
 - 32) toevoeging van distillaat van wijn of van rozijnen of krenten of van neutrale alcohol uit wijnbouwproducten voor de bereiding van likeurwijn overeenkomstig de bijzondere voorwaarden die bij de Zwitserse regelgeving zijn vastgesteld;
 - 33) toevoeging aan druiven, druivenmost of wijn, overeenkomstig de bijzondere voorwaarden die door de Zwitserse regelgeving zijn vastgesteld in verband met saccharose, van geconcentreerde druivenmost of gerectificeerde geconcentreerde druivenmost om het natuurlijk alcoholgehalte te verhogen;
 - 34) toevoeging van druivenmost of gerectificeerde geconcentreerde druivenmost voor het verzoeten van wijn, overeenkomstig de bijzondere voorwaarden die bij de Zwitserse regelgeving zijn vastgesteld;
- b) in afwijking van het bepaalde in artikel 371 van de Ordonnance, is versnijding van een Zwitserse wijn met wijn van een andere oorsprong verboden:
- voor roséwijnen en rode wijnen van de categorieën 1 en 2 (wijn met oorsprongsbenaming of met aanduiding van herkomst) vanaf de 1e januari van het vierde jaar na de inwerkingtreding van deze bijlage;
 - voor de andere wijnen dan die bedoeld in het eerste streepje, van de categorieën 1 en 2 (wijn met oorsprongsbenaming en wijn met herkomstaanduiding), vanaf de inwerkingtreding van deze bijlage;

c) in afwijking van artikel 373 van de Ordonnance zijn de regels voor de omschrijving en de aanbidding die welke gelden voor uit derde landen ingevoerde producten als bedoeld in de volgende verordeningen:

1) 3 8 9 R 2 3 9 2 : Verordening (EEG) nr. 2392/89 van de Raad van 24 juli 1989 tot vaststelling van de algemene voorschriften voor de omschrijving en de aanbiedingsvorm van wijn en druivenmost (PB L 232 van 9.8.1989, blz. 13), laatstelijk gewijzigd bij:

— 3 9 6 R 1 4 2 7 : Verordening (EG) nr. 1427/96 van de Raad (PB L 184 van 24.7.1996, blz. 3).

Voor de toepassing van deze bijlage wordt de verordening aangepast als volgt:

aa) wanneer de Zwitserse wijn in Zwitserland is verpakt in recipiënten met een nominaal volume van 60 l of minder kan de in de artikelen 25, lid 1, onder c), en in 26, lid 1, onder c), van de verordening bedoelde aanduiding van de importeur worden vervangen door die van de Zwitserse producent, kelderhouder, handelaar of bottelaar;

bb) in afwijking van het bepaalde in artikel 2, lid 3, onder i), in artikel 28, lid 1, en in artikel 43, lid 1, onder b), van de verordening kan de term „tafelwijn” eventueel aangevuld met de aanduiding „landwijn”, worden gebruikt voor Zwitserse wijnen met herkomstaanduiding (wijnen van categorie 2), overeenkomstig de bij de Zwitserse regelgeving vastgestelde voorwaarden;

cc) in afwijking van het bepaalde in artikel 30, lid 1, onder b), van de verordening is de aanduiding van één of meer wijnstokrassen toegestaan indien de Zwitserse wijn voor ten minste 85 % is verkregen uit druiven van het vermelde ras of van de vermelde rassen. Indien verscheidene rassen worden vermeld, worden ze vermeld in dalende volgorde van hun aandeel in het totaal;

dd) in afwijking van het bepaalde in artikel 31, lid 1, onder a), van de verordening mag voor een wijn van de categorie 1 of 2 het oogstjaar worden vermeld indien deze wijn voor ten minste 85 % is verkregen uit druiven die in het betrokken jaar zijn geoogst;

2) 3 9 0 R 3 2 1 0 : Verordening (EEG) nr. 3201/90 van de Commissie van 16 oktober 1990 houdende uitvoeringsbepalingen voor de omschrijving en de aanbiedingsvorm van wijn en druivenmost (PB L 309 van 8.11.1990, blz. 1), laatstelijk gewijzigd bij:

— 3 9 8 R 0 8 4 7 : Verordening (EG) nr. 847/98 van de Commissie van 22 april 1998 (PB L 120 van 23.4.1998, blz. 14).

Voor de toepassing van deze bijlage wordt de verordening aangepast als volgt:

aa) in afwijking van het bepaalde in artikel 9, lid 1, van de verordening, kan het alcoholgehalte worden vermeld per tiende volumepercent;

bb) in afwijking van het bepaalde in artikel 14, lid 7, mogen de termen „demi-sec” en „moelleux” worden vervangen door respectievelijk de termen „légèrement doux” en „demi-doux”;

3) 3 9 2 R 2 3 3 3 : Verordening (EEG) nr. 2333/92 van de Raad van 13 juli 1992 tot vaststelling van de algemene voorschriften voor de omschrijving en de aanbiedingsvorm van mousserende wijn en mousserende wijn waaraan koolzuurgas is toegevoegd (PB L 231 van 13.8.1992, blz. 9), laatstelijk gewijzigd bij:

— 3 9 6 R 1 4 2 9 : Verordening (EG) nr. 1429/96 van de Raad (PB L 184 van 24.7.1996, blz. 9).

Voor de toepassing van de bijlage wordt de verordening aangepast als volgt:

met de term „producerende lidstaat” in artikel 6, lid 2, derde alinea, wordt geacht ook Zwitserland te worden bedoeld;

4) 3 9 5 R 0 5 5 4 : Verordening (EG) nr. 554/95 van de Commissie van 13 maart 1995 houdende vaststelling van de uitvoeringsbepalingen voor de omschrijving en de aanbiedingsvorm van mousserende wijn en mousserende wijn waaraan koolzuurgas is toegevoegd (PB L 56 van 14.3.1995, blz. 3), gewijzigd bij:

— 3 9 6 R 1 9 1 5 : Verordening (EG) nr. 1915/96 van de Commissie (PB L 252 van 4.10.1996, blz. 10).

Voor de toepassing van deze bijlage wordt de verordening aangepast als volgt:

in afwijking van het bepaalde in artikel 2, eerste alinea, van de verordening, mag het effectieve alcoholgehalte worden aangeduid in tienden van een volumepercent.

6. Ordonnance sur les additifs admis dans les denrées alimentaires (Verordening inzake de toegelaten toevoegingsmiddelen in levensmiddelen) van 26 juni 1995, laatstelijk gewijzigd op 30 januari 1998 (RO 1998 530).
7. Ordonnance sur les substances étrangères et les composants dans les denrées alimentaires (Verordening inzake vreemde stoffen in en de bestanddelen van levensmiddelen) van 26 juni 1995, laatstelijk gewijzigd op 30 januari 1998 (RO 1998 273).
8. 3 7 5 L 0 1 0 6 : Richtlijn 75/106/EEG van de Raad van 19 december 1974 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten inzake het voorverpakken naar volume van bepaalde vloeistoffen in voorverpakkingen met bepaalde inhoud (PB L 42 van 16.2.1975, blz. 1), laatstelijk gewijzigd bij:
 - 3 8 9 L 0 6 7 6 : Richtlijn 89/676/EEG van de Raad 5PB L 398 van 30.12.1989, blz. 18).
9. 3 9 3 R 2 2 3 8 : Verordening (EEG) nr. 2238/98 van de Commissie van 26 juli 1993 betreffende de begeleidende documenten voor het vervoer van wijnbouwproducten en de in de wijnsector bij te houden registers (PB L 200 van 10.8.1993, blz. 10), gerectificeerd in PB L 301 van 8.12.1993, blz. 29.

Voor de toepassing van de bijlage wordt de verordening aangepast als volgt:

- a) bij elke invoer van wijnbouwproducten van oorsprong uit Zwitserland in de Gemeenschap moet een geleidedocument worden overgelegd dat is opgesteld overeenkomstig de bepalingen van de verordening. Onverminderd het bepaalde in artikel 4, moet het geleidedocument worden opgesteld overeenkomstig het model in bijlage III bij de verordening. Afgezien van de in artikel 3 bedoelde gegevens moet in het document een aanduiding worden opgenomen die het mogelijk maakt de Partij waartoe het wijnbouwproduct behoort te identificeren;
- b) het onder a) bedoelde geleidedocument vervangt het invoerdocument als bedoeld in Verordening (EEG) nr. 3590/85 van de Commissie van 18 december 1985 betreffende het bij invoer van wijn, druivensap en druivenmost voorgeschreven attest en analyseverslag (PB L 343 van 20.12.1985, blz. 20), laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 960/98 van de Commissie van 7 mei 1998 (PB L 135 van 8.5.1998, blz. 4);
- c) wanneer in de verordening de termen „lidstaat” of „lidstaten” of „communautaire of nationale bepalingen” worden gebruikt, worden deze vermeldingen geacht te verwijzen naar Zwitserland, respectievelijk de Zwitserse wetgeving.

WETTEN EN BESLUITEN WAARVAN DE PARTIJEN AKTE NEMEN

De Partijen nemen akte van de inhoud van de volgende wetten en besluiten:

—

Aanhangsel 2

BESCHERMDE BENAMINGEN ALS BEDOELD IN ARTIKEL 6

A. Beschermde benamingen voor wijnbouwproducten van oorsprong uit de Gemeenschap

I. Specifieke communautaire termen:

- 1.1. De hierna vermelde termen, als bedoeld in artikel 1 van Verordening (EEG) nr. 823/87 van de Raad ⁽¹⁾ houdende vaststelling van bijzondere bepalingen betreffende in bepaalde gebieden voortgebrachte kwaliteitswijnen, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1426/96 ⁽²⁾:
- i) de aanduiding „in een bepaald gebied voortgebrachte kwaliteitswijn”, met inbegrip van de afkorting „v.q.p.r.d.” en de gelijkwaardige aanduidingen en afkortingen in de andere talen van de Gemeenschap;
 - ii) de aanduiding „in een bepaald gebied voortgebrachte mousserende kwaliteitswijn”, met inbegrip van de afkorting „v.m.q.p.r.d.”, en de gelijkwaardige aanduidingen en afkortingen in de andere talen van de Gemeenschap, en de aanduidingen „Sekt bestimmter Anbaugebiete” of „Sekt b.A.”;
 - iii) de aanduiding „in een bepaald gebied voortgebrachte kwaliteitsparelwijn”, met inbegrip van de afkorting „v.p.q.p.r.d.”, en de gelijkwaardige aanduidingen en afkortingen in de andere talen van de Gemeenschap;
 - iv) de aanduiding „in een bepaald gebied voortgebrachte kwaliteitslikeurwijn”, met inbegrip van de afkorting „v.l.q.p.r.d.”, en de gelijkwaardige aanduidingen en afkortingen in de andere talen van de Gemeenschap.
- 1.2. De hierna vermelde aanduidingen, bedoeld in Verordening (EEG) nr. 4252/88 van de Raad inzake de bereiding en de afzet van in de Gemeenschap voortgebrachte likeurwijnen ⁽³⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EEG) nr. 1629/98 van de Raad ⁽⁴⁾:
- „οίνος φυσικός γλυκύς” („vin doux naturel”)
 - „vino generoso”
 - „vino generoso de licor”
 - „vinho generoso”
 - „vino dulce natural”
 - „vino dolce naturale”
 - „vinho dolce natural”
 - „vin doux naturel”.
- 1.3. De term „Crémant”

II. Geografische aanduidingen en traditionele uitdrukkingen per lidstaat

- I. Wijnen van oorsprong uit Duitsland
- II. Wijnen van oorsprong uit Frankrijk
- III. Wijnen van oorsprong uit Spanje
- IV. Wijnen van oorsprong uit Griekenland

⁽¹⁾ PB L 84 van 27.3.1987, blz. 59.

⁽²⁾ PB L 184 van 24.7.1996, blz. 1.

⁽³⁾ B L 373 van 31.12.1988, blz. 59.

⁽⁴⁾ PB L 210 van 28.7.1998, blz. 11.

- V. Wijnen van oorsprong uit Italië
- VI. Wijnen van oorsprong uit Luxemburg
- VII. Wijnen van oorsprong uit Portugal
- VIII. Wijnen van oorsprong uit het Verenigd Koninkrijk
- IX. Wijnen van oorsprong uit Oostenrijk

I. WIJNEN VAN OORSPRONG UIT DE BONDSREPUBLIC DUITSLAND

(A) Geografische aanduidingen

1. In bepaalde gebieden voortgebrachte kwaliteitswijnen („Qualitätswein bestimmter Anbau-gebiete“)

1.1. *Namen van de bepaalde gebieden*

- Ahr
- Baden
- Franken
- Hessische Bergstrasse
- Mittelrhein
- Mosel-Saar-Ruwer
- Nahe
- Pfalz
- Rheingau
- Rheinhessen
- Saale-Unstrut
- Sachsen
- Württemberg

1.2. *Namen van de deelgebieden, gemeenten of delen van gemeenten*

1.2.1. Bepaald gebied Ahr

(a) Deelgebieden:

Bereich Walporzheim/Ahrtal

(b) Grosslage:

Klosterberg

(c) Einzellagen:

Blume	Herrenberg	Sonnenberg
Burggarten	Laacherberg	Steinkaul
Goldkaul	Mönchberg	Übigberg
Hardtberg	Pfaffenberg	

(d) Gemeenten of delen van gemeenten:

Ahrbrück	Ehlingen	Neuenahr
Ahrweiler	Heimersheim	Pützfeld
Altenahr	Heppingen	Rech
Bachem	Lohrsdorf	Reimerzhoven
Bad Neuenahr-Ahrweiler	Marienthal	Walporzheim
Dernau	Mayschoss	

1.2.2. Bepaald gebied Hessische Bergstrasse

(a) Deelgebieden:

Bereich Starkenburg
Bereich Umstadt

(b) Grosslagen:

Rott
Schlossberg
Wolfsmagen

(c) Einzellagen:

Eckweg	Höllberg	Steingerück
Fürstenlager	Kalkgasse	Steinkopf
Guldenzoll	Maiberg	Stemmler
Hemsberg	Paulus	Streichling
Herrenberg	Steingeröll	

(d) Gemeenten of delen van gemeenten:

Alsbach	Erbach	Klein-Umstadt
Bensheim	Gross-Umstadt	Rossdorf
Bensheim-Auerbach	Hambach	Seeheim
Bensheim-Schönberg	Heppenheim	Zwingenberg
Dietzenbach		

1.2.3. Bepaald gebied Mittelrhein

(a) Deelgebieden:

Bereich Loreley
Bereich Siebengebirge

(b) Grosslagen:

Burg-Hammerstein	Lahntal	Schloss Reichenstein
Burg Rheinfels	Loreleyfelsen	Schloss Schönburg
Gedeonseck	Marxburg	Schloss Stahleck
Herrenberg	Petersberg	

(c) Einzellagen:

Brünchen	Römerberg	St. Martinsberg
Fürstenberg	Schloß Stahlberg	Wahrheit
Gartenlay	Sonne	Wolfshöhle
Klosterberg		

(d) Gemeenten of delen van gemeenten:

Ariendorf	Ehrental	Königswinter
Bacharach	Ems	Lahnstein
Bacharach-Steeg	Engenhöll	Langscheid
Bad Ems	Erpel	Leubsdorf
Bad Hönningen	Fachbach	Leutesdorf
Boppard	Filsen	Linz
Bornich	Hamm	Manubach
Braubach	Hammerstein	Medenscheid
Breitscheid	Henschhausen	Nassau
Brey	Hirzenach	Neurath
Damscheid	Kamp-Bornhofen	Niederburg
Dattenberg	Karthaus	Niederdollendorf
Dausenau	Kasbach-Ohlenberg	Niederhammerstein
Dellhofen	Kaub	Niederheimbach
Dörscheid	Kestert	Nochern
Ehrenbreitstein	Koblenz	Oberdiebach

Oberdollendorf	Rheinbrohl	Trechtingshausen
Oberhammerstein	Rheindiebach	Unkel
Obernhof	Rhens	Urbar
Oberheimbach	Rhöndorf	Vallendar
Oberwesel	Sankt-Goar	Weinähr
Osterspai	Sankt-Goarshausen	Wellmich
Patersberg	Schloss Fürstenberg	Werlau
Perscheid	Spay	Winzberg
Rheinbreitbach	Steeg	

1.2.4. Bepaald gebied Mosel-Saar-Ruwer

(a) Algemeen:

Mosel
Moseltaler
Ruwer
Saar

(b) Deelgebieden:

Bereich Bernkastel
Bereich Moseltor
Bereich Obermosel
Bereich Saar-Ruwer
Bereich Zell

(c) Grosslagen:

Badstube	Münzlay	Scharzlay
Gipfel	Nacktarsch	Schwarzberg
Goldbäumchen	Probstberg	Schwarze Katz
Grafschaft	Römerlay	Vom heissem Stein
Königsberg	Rosenhang	Weinhex
Kurfürstlay	Sankt Michael	

(d) Einzellagen:

Abteiberg	Engelströpfchen	Hirtengarten
Adler	Eucharisberg	Hitzlay
Altarberg	Falkenberg	Hofberger
Altärchen	Falklay	Honigberg
Altenberg	Felsenkopf	Hubertusberg
Annaberg	Fettgarten	Hubertuslay
Apotheke	Feuerberg	Johannisbrunnchen
Auf der Wiltingerkupp	Frauenberg	Juffer
Blümchen	Funkenberg	Kapellchen
Bockstein	Geisberg	Kapellenberg
Brauneberg	Goldgrübchen	Kardinalsberg
Braunfels	Goldkupp	Karlsberg
Brüderberg	Goldlay	Kätzchen
Bruderschaft	Goldtröpfchen	Kehrnagel
Burg Warsberg	Grafschafter Sonnenberg	Kirchberg
Burgberg	Großer Herrgott	Kirchlay
Burglay	Günterslay	Klosterberg
Burglay-Felsen	Hahnenschrittchen	Klostergarten
Burgmauer	Hammerstein	Klosterkammer
Busslay	Hasenberg	Klosterlay
Carlsfelsen	Hasenläufer	Klostersegen
Doctor	Held	Königsberg
Domgarten	Herrenberg	Kreuzlay
Domherrenberg	Herrenberg	Krone
Edelberg	Herzchen	Kupp
Elzhofberg	Himmelreich	Kurfürst
Engelgrube	Hirschlay	Lambertuslay

Laudamusberg	Paradies	Schießlay
Laurentiusberg	Paulinsberg	Schlagengraben
Lay	Paulinslay	Schleiberg
Leiterchen	Pfirsichgarten	Schlemmertröpfchen
Letterlay	Quiriniusberg	Schloß Thorer Kupp
Mandelgraben	Rathausberg	Schloßberg
Marienberg	Rausch	Sonnenberg
Marienburg	Rochusfels	Sonnenlay
Marienburger	Römerberg	Sonnenuhr
Marienholtz	Römergarten	St. Georgshof
Maximiner	Römerhang	St. Martin
Maximiner Burgberg	Römerquelle	St. Matheiser
Maximiner	Rosenberg	Stefanslay
Meisenberg	Rosenborn	Steffensberg
Monteneubel	Rosengärtchen	Stephansberg
Moullay-Hofberg	Rosenlay	Stubener
Mühlenberg	Roterd	Treppchen
Niederberg	Sandberg	Vogteiberg
Niederberg-Helden	Schatzgarten	Weisserberg
Nonnenberg	Scheidterberg	Würzgarten
Nonnengarten	Schelm	Zellerberg
Osterlämmchen		

(e) Gemeenten of delen van gemeenten:

Alf	Filzen	Lay
Alken	Fisch	Lehmen
Andel	Flussbach	Leiwen
Avelsbach	Franzenheim	Liersberg
Ayl	Godendorf	Lieser
Bausendorf	Gondorf	Löf
Beilstein	Graach	Longen
Bekond	Grewenich	Longuich
Bengel	Güls	Lorenzhof
Bernkastel-Kues	Hamm	Lörsch
Beuren	Hatzenport	Lösnich
Biebelhausen	Helfant-Esingen	Maring-Noviant
Biewer	Hetzerath	Maximin Grünhaus
Bitzingen	Hockweiler	Mehring
Brauneberg	Hupperath	Mennig
Bremm	Igel	Merl
Briedel	Irsch	Mertesdorf
Briedern	Kaimt	Merzkirchen
Brodenbach	Kanzem	Mesenich
Bruttig-Fankel	Karden	Metternich
Bullay	Kasel	Metzdorf
Burg	Kastel-Stadt	Meurich
Burgen	Kattenes	Minheim
Cochem	Kenn	Monzel
Cond	Kernscheid	Morscheid
Detzem	Kesten	Moselkern
Dhron	Kinheim	Moselsürsch
Dieblich	Kirf	Moselweiss
Dreis	Klotten	Müden
Ebernach	Klüsserath	Mühlheim
Ediger-Eller	Kobern-Gondorf	Neef
Edingen	Koblenz	Nehren
Eitelsbach	Köllig	Nennig
Ellenz-Poltersdorf	Kommelingen	Neumagen-Dhron
Eller	Könen	Niederemmel
Enkirch	Konz	Niederfell
Ensch	Korlingen	Niederleuken
Erden	Kövenich	Niedermennig
Ernst	Köwerich	Nittel
Esingen	Krettnach	Noviant
Falkenstein	Kreuzweiler	Oberbillig
Fankel	Kröv	Oberemmel
Fastrau	Krutweiler	Oberfell
Fell	Kues	Obermennig
Fellerich	Kürenz	Oberperl
Filsch	Langsur	Ockfen

Olewig	Saarburg	Treis-Karden
Olkenbach	Scharzhofberg	Trier
Onsdorf	Schleich	Trittenheim
Osann-Monzel	Schoden	Ürzig
Palzem	Schweich	Valwig
Pellingen	Sehl	Veldenz
Perl	Sehlem	Waldrach
Piesport	Sehndorf	Wasserliesch
Platten	Sehnhal	Wawern
Pölich	Senheim	Wehlen
Poltersdorf	Serrig	Wehr
Pommern	Soest	Wellen
Portz	Sommerau	Wiltingen
Pünderich	St. Aldegund	Wincheringen
Rachtig	Staat	Winningen
Ralingen	Starkenburg	Wintersdorf
Rehlingen	Tarforst	Wintrich
Reil	Tawern	Wittlich
Riol	Temmels	Wolf
Rivenich	Thörnich	Zell
Riveris	Traben-Trarbach	Zeltingen-Rachtig
Ruwer	Trarbach	Zewen-Oberkirch

1.2.5. Bepaald gebied Nahe

(a) Deelgebieden:

Bereich Kreuznach
 Bereich Schloss Böckelheim
 Bereich Nahetal

(b) Grosslagen:

Burgweg
 Kronenberg
 Paradiesgarten
 Pfarrgarten
 Rosengarten
 Schlosskapelle
 Sonnenborn

(c) Einzellagen:

Abtei	Honigberg	Paradies
Alte Römerstraße	Hörnchen	Pastorei
Altenberg	Johannisberg	Pastorenberg
Altenburg	Kapellenberg	Pfaffenstein
Apostelberg	Karthäuser	Ratsgrund
Backöfchen	Kastell	Rheingrafenberg
Becherbrunnen	Katergrube	Römerberg
Berg	Katzenhöhle	Römerhelde
Bergborn	Klosterberg	Rosenberg
Birkenberg	Klostergarten	Rosenteich
Domberg	Königsgarten	Rothenberg
Drachenbrunnen	Königsschloß	Saukopf
Edelberg	Krone	Schloßberg
Felsenberg	Kronenfels	Sonnenberg
Felseneck	Lauerweg	Sonnenweg
Forst	Liebesbrunnen	Sonnenlauf
Frühlingsplätzchen	Löhrer Berg	St. Antoniusweg
Galgenberg	Lump	St. Martin
Graukat	Marienfarter	Steinchen
Herrenzehntel	Mönchberg	Steyerberg
Hinkelstein	Mühlberg	Straußberg
Hipperich	Narrenkappe	Teufelsküche
Hofgut	Nonnengarten	Tilgesbrunnen
Hölle	Osterhöll	Vogelsang
Höllensbrand	Otterberg	Wildgrafenberg
Höllenspfad	Palmengarten	

(d) Gemeenten of delen van gemeenten:

Alsenz	Hochstätten	Raumbach
Altenbamburg	Hüffelsheim	Rehborn
Auen	Ippesheim	Roxheim
Bad Kreuznach	Kalkofen	Rüdesheim
Bad Münster-Ebernburg	Kirschroth	Rümmelsheim
Bayerfeld-Steckweiler	Langenlonsheim	Schlossböckelheim
Bingerbrück	Laubenheim	Schöneberg
Bockenu	Lauschied	Sobernheim
Boos	Lettweiler	Sommerloch
Bosenheim	Mandel	Spabrücken
Braunweiler	Mannweiler-Cölln	Sponheim
Bretzenheim	Martinstein	St. Katharinen
Burg Layen	Meddersheim	Staudernheim
Burgsponheim	Meisenheim	Steckweiler
Cölln	Merxheim	Steinhardt
Dalberg	Monzingen	Schweppenhausen
Desloch	Münster	Traisen
Dorsheim	Münster-Sarmsheim	Unkenbach
Duchroth	Münsterappel	Wald Erbach
Ebernburg	Niederhausen	Waldalgesheim
Eckenroth	Niedermoschel	Waldböckelheim
Feilbingert	Norheim	Waldhilbersheim
Gaugrehweiler	Nussbaum	Waldlaubersheim
Genheim	Oberhausen	Wallhausen
Guldental	Obermoschel	Weiler
Gutenberg	Oberndorf	Weinsheim
Hargesheim	Oberstreit	Windesheim
Heddesheim	Odernheim	Winterborn
Hergenfeld	Planig	Winzenheim

1.2.6. Bepaald gebied Rheingau

(a) Deelgebied:

Bereich Johannisberg

(b) Grosslagen:

Burgweg	Gottesthal	Mehrhölzchen
Daubhaus	Heiligenstock	Steil
Deutelsberg	Honigberg	Steinmacher
Erntebringer		

(c) Einzellagen:

Dachsberg	Kilzberg	Nußbrunnen
Doosberg	Klaus	Rosengarten
Edelmann	Kläuserweg	Sandgrub
Fuschsberg	Klosterberg	Schönhell
Gutenberg	Königin	Schützenhaus
Hasensprung	Langenstück	Selingmacher
Hendelberg	Lenchen	Sonnenberg
Herrnberg	Magdalenenkreuz	St. Nikolaus
Höllenberg	Marcobrunn	Taubenberg
Jungfer	Michelmark	Viktoriaberg
Kapellenberg	Mönchspfad	

(d) Gemeenten of delen van gemeenten:

Assmannshausen	Johannisberg	Rauenthal
Aulhausen	Kiedrich	Reichartshausen
Böddiger	Lorch	Rüdesheim
Eltville	Lorchhausen	Steinberg
Erbach	Mainz-Kostheim	Vollrads
Flörsheim	Martinsthal	Wicker
Frankfurt	Massenheim	Wiesbaden
Geisenheim	Mittelheim	Wiesbaden-Dotzheim
Hallgarten	Niederwalluf	Wiesbaden-Frauenstein
Hattenheim	Oberwalluf	Wiesbaden-Schierstein
Hochheim	Oestrich	Winkel

1.2.7. Bepaald gebied Rheinhessen

(a) Deelgebieden:

Bereich Bingen
 Bereich Nierstein
 Bereich Wonnegau

(b) Grosslagen:

Abtey	Güldenmorgen	Rehbach
Adelberg	Gutes Domtal	Rheinblick
Auflangen	Kaiserpfalz	Rheingrafenstein
Bergkloster	Krötenbrunnen	Sankt Rochuskapelle
Burg Rodenstein	Kurfürstenstück	Sankt Alban
Domblick	Liebfrauenmorgen	Spiegelberg
Domherr	Petersberg	Sybillenstein
Gotteshilfe	Pilgerpfad	Vögelsgärten

(c) Einzellagen:

Adelpfad	Herrgottspfad	Michelsberg
Äffchen	Himmelsacker	Mönchbäumchen
Alte Römerstraße	Himmelthal	Mönchspfad
Altenberg	Hipping	Moosberg
Aulenberg	Hoch	Morstein
Aulerde	Hochberg	Nonnengarten
Bildstock	Hockenmühle	Nonnenwingert
Binger Berg	Hohberg	Ölberg
Blücherpfad	Hölle	Osterberg
Blume	Höllensbrand	Paterberg
Bockshaut	Homberg	Paterhof
Bockstein	Honigberg	Pfaffenberg
Bornpfad	Horn	Pfaffenhalde
Bubenstück	Hornberg	Pfaffenkappe
Bürgel	Hundskopf	Pilgerstein
Daubhaus	Johannisberg	Rheinberg
Doktor	Kachelberg	Rheingrafenberg
Ebersberg	Kaisergarten	Rheinhöhe
Edle Weingärten	Kallenberg	Ritterberg
Eiserne Hand	Kapellenberg	Römerberg
Engelsberg	Katzebuckel	Römersteg
Fels	Kehr	Rosenberg
Felsen	Kieselberg	Rosengarten
Feuerberg	Kirchberg	Rotenfels
Findling	Kirchenstück	Rotenpfad
Frauenberg	Kirchgärtchen	Rotenstein
Fraugarten	Kirchplatte	Rotes Kreuz
Frühmesse	Klausenberg	Rothenberg
Fuchsloch	Kloppenberg	Sand
Galgenberg	Klosterberg	Sankt Georgen
Geiersberg	Klosterbruder	Saukopf
Geisterberg	Klostergarten	Sauloch
Gewürzgärtchen	Klosterweg	Schelmen
Geyersberg	Knopf	Schildberg
Goldberg	Königsstuhl	Schloß
Goldenes Horn	Kranzberg	Schloßberg
Goldgrube	Kreuz	Schloßberg-Schwätzerchen
Goldpfad	Kreuzberg	Schloßhölle
Goldstückchen	Kreuzblick	Schneckenberg
Gottesgarten	Kreuzkapelle	Schönberg
Götzenborn	Kreuzweg	Schützenhütte
Hähnchen	Leckerberg	Schwarzenberg
Hasenbiß	Leidhecke	Schloß Hammerstein
Hasensprung	Lenchen	Seilgarten
Haubenberg	Liebenberg	Silberberg
Heil	Liebfrau	Siliusbrunnen
Heiligenhaus	Liebfrauenberg	Sioner Klosterberg
Heiligenpfad	Liebfrauenthal	Sommerwende
Heilighäuschen	Mandelbaum	Sonnenberg
Heiligkreuz	Mandelberg	Sonnenhang
Herrengarten	Mandelbrunnen	Sonnenweg

Sonnheil	Steig-Terrassen	Vogelsang
Spitzberg	Stein	Wartberg
St. Annaberg	Steinberg	Wingertstor
St. Julianenbrunnen	Steingrube	Wißberg
St. Georgenberg	Tafelstein	Zechberg
St. Jakobsberg	Teufelspfad	Zellerweg am schwarzen Herrgott
Steig		

(d) Gemeenten of delen van gemeenten:

Abenheim	Friesenheim	Nack
Albig	Fürfeld	Nackenheim
Alsheim	Gabsheim	Neu-Bamberg
Alzey	Gau-Algesheim	Nieder-Flörsheim
Appenheim	Gau-Bickelheim	Nieder-Hilbersheim
Armsheim	Gau-Bischofshei	Nieder-Olm
Aspishheim	Gau-Heppenheim	Nieder-Saulheim
Badenheim	Gau-Köngernheim	Nieder-Wiesen
Bechenheim	Gau-Odernheim	Nierstein
Bechtheim	Gau-Weinheim	Ober-Flörsheim
Bechtolsheim	Gaulsheim	Ober-Hilbersheim
Bermersheim	Gensingen	Ober-Olm
Bermersheim vor der Höhe	Gimbsheim	Ockenheim
Biebelnheim	Grolsheim	Offenheim
Biebelsheim	Gross-Winternheim	Offstein
Bingen	Gumbsheim	Oppenheim
Bodenheim	Gundersheim	Osthofen
Bornheim	Gundheim	Partenheim
Bretzenheim	Guntersblum	Pfaffen-Schwabenheim
Bubenheim	Hackenheim	Spiesheim
Budenheim	Hahnheim	Sponsheim
Büdesheim	Hangen-Weisheim	Sprendlingen
Dalheim	Harxheim	Stadecken-Elsheim
Dalsheim	Hechtsheim	Stein-Bockenheim
Dautenheim	Heidesheim	Sulzheim
Dexheim	Heimersheim	Tiefenthal
Dienheim	Heppenheim	Udenheim
Dietersheim	Herrnsheim	Uelversheim
Dintesheim	Hessloch	Uffhofen
Dittelsheim-Hessloch	Hillesheim	Undenheim
Dolgesheim	Hohen-Sülzen	Vendersheim
Dorn-Dürkheim	Horchheim	Volxheim
Drais	Horrweiler	Wachenheim
Dromersheim	Ingelheim	Wackernheim
Ebersheim	Jugenheim	Wahlheim
Eckelsheim	Kempton	Wallertheim
Eich	Kettenheim	Weinheim
Eimsheim	Klein-Winterheim	Weinolsheim
Elsheim	Köngernheim	Weinsheim
Engelstadt	Kriegsheim	Weisenu
Ensheim	Laubenheim	Welgesheim
Eppelsheim	Leiselheim	Wendelsheim
Erbes-Büdesheim	Lonsheim	Westhofen
Esselborn	Lörzweiler	Wies-Oppenheim
Essenheim	Ludwigshöhe	Wintersheim
Finthen	Mainz	Wolfsheim
Flornborn	Mauchenheim	Wöllstein
Flonheim	Mettenheim	Wonsheim
Flörsheim-Dalsheim	Mölsheim	Worms
Framersheim	Mommenheim	Wörrstadt
Freilaubersheim	Monsheim	Zornheim
Freimersheim	Monzernheim	Zotzenheim
Frettenham	Mörstadt	

1.2.8. Bepaald gebied Pfalz

(a) Deelgebieden:

Bereich Mittelhardt Deutsche Weinstrasse
 Bereich südliche Weinstrasse

(b) Grosslagen:

Bischofskreuz	Honigsäckel	Ordensgut
Feuerberg	Kloster	Pfaffengrund
Grafenstück	Liebfrauenberg	Rebstöckel
Guttenberg	Kobnert	Schloss Ludwigshöhe
Herrlich	Königsgarten	Schnepfenflug vom Zellertal
Hochmess	Mandelhöhe	Schnepfenflug an der Weinstrasse
Hofstück	Mariengarten	Schwarzerde
Höllenspfad	Meerspinne	Trappenberg

(c) Einzellagen:

Abtsberg	Hochbenn	Neuberg
Altenberg	Hochgericht	Nonnengarten
Altes Löhl	Höhe	Nonnenstück
Baron	Hohenrain	Nußbien
Benn	Hölle	Nußriegel
Berg	Honigsack	Oberschloß
Bergel	Im Sonnenschein	Ölgassel
Bettelhaus	Johanniskirchel	Oschelskopf
Biengarten	Kaiserberg	Osterberg
Bildberg	Kalkgrube	Paradies
Bischofsgarten	Kalkofen	Pfaffenberg
Bischofsweg	Kapelle	Reiterpfad
Bubeneck	Kapellenberg	Rittersberg
Burgweg	Kastanienbusch	Römerbrunnen
Doktor	Kastaniengarten	Römerstraße
Eselsbuckel	Kirchberg	Römerweg
Eselshaut	Kirchenstück	Roßberg
Forst	Kirchlöh	Rosenberg
Frauenländchen	Kirschgarten	Rosengarten
Frohnwingert	Klostergarten	Rosenkranz
Fronhof	Klosterpfad	Rosenkränzel
Frühmeß	Klosterstück	Roter Berg
Fuchsloch	Königswingert	Sauschwänzel
Gässel	Kreuz	Schäfergarten
Geißkopf	Kreuzberg	Schloßberg
Gerümpel	Heidegarten	Schloßgarten
Goldberg	Heilig Kreuz	Schwarzes Kreuz
Gottesacker	Heiligenberg	Seligmacher
Gräfenberg	Held	Silberberg
Hahnen	Herrenberg	Sonnenberg
Halde	Herrenmorgen	St. Stephan
Hasen	Herrenpfad	Steinacker
Hasenzeile	Herrgottsacker	Steingebiß
Heidegarten	Hochbenn	Steinkopf
Heilig Kreuz	Hochgericht	Stift
Heiligenberg	Martinshöhe	Venusbuckel
Held	Michelsberg	Vogelsang
Herrenberg	Münzberg	Vogelsprung
Herrenmorgen	Musikantenbuckel	Wolfsberg
Herrenpfad	Mütterle	Wonneberg
Herrgottsacker	Narrenberg	Zchpeter

(d) Gemeinden of delen van gemeenten:

Albersweiler	Billigheim	Dammheim
Albisheim	Billigheim-Ingenheim	Deidesheim
Albshiem	Birkweiler	Diedesfeld
Alsterweiler	Bischheim	Dierbach
Altdorf	Bissersheim	Dirmstein
Appenhofen	Bobenheim am Berg	Dörrenbach
Asselheim	Böbingen	Drusweiler
Arzheim	Böchingen	Duttweiler
Bad Dürkheim	Bockenheim	Edenkoben
Bad Bergzabern	Bolanden	Edesheim
Barbelroth	Bornheim	Einselthum
Battenberg	Bubenheim	Ellerstadt
Bellheim	Burrweiler	Erpolzheim
Berghausen	Colgenstein-Heidesheim	Eschbach
Biedesheim	Dackenheim	Essingen

Flemlingen	Insheim	Oberhausen
Forst	Kallstadt	Oberhofen
Frankenthal	Kandel	Oberrotterbach
Frankweiler	Kapellen	Obersülzen
Freckenfeld	Kapellen-Drusweiler	Obrigheim
Freimersheim	Kapsweyer	Offenbach
Freinsheim	Kindenheim	Ottersheim/Zellerthal
Freisbach	Kirchheim an der Weinstrasse	Ottersheim
Friedelsheim	Kirchheimbolanden	Pleisweiler
Gauersheim	Kirrweiler	Pleisweiler-Oberhofen
Geinsheim	Kleinfischlingen	Queichheim
Gerolsheim	Kleinkarlbach	Ranschbach
Gimmeldingen	Kleinniedesheim	Rechtenbach
Gleisweiler	Klingen	Rhodt
Gleiszellen-Gleishorbach	Klingenmünster	Rittersheim
Göcklingen	Knittelsheim	Rödersheim-Gronau
Godramstein	Knöringen	Rohrbach
Gommersheim	Königsbach an der Weinstrasse	Römerberg
Gönnheim	Lachen/Speyerdorf	Roschbach
Gräfenhausen	Lachen	Ruppertsberg
Gronau	Landau in der Pfalz	Rüssingen
Grossfischlingen	Laumersheim	Sausenheim
Grosskarlbach	Lautersheim	Schwegenheim
Grossniedesheim	Leinsweiler	Schweigen
Grünstadt	Leistadt	Schweigen-Rechtenbach
Haardt	Lustadt	Schweighofen
Hainfeld	Maikammer	Siebelingen
Hambach	Marnheim	Speyerdorf
Harxheim	Meckersheim	St. Johann
Hassloch	Meckenheim	St. Martin
Heidesheim	Mertesheim	Steinfeld
Heiligenstein	Minfeld	Steinweiler
Hergersweiler	Mörlheim	Stetten
Herxheim am Berg	Morschheim	Ungstein
Herxheim bei Landau	Mörzheim	Venningen
Herxheimweyher	Mühlheim	Vollmersweiler
Hessheim	Mühlhofen	Wachenheim
Heuchelheim	Mussbach an der Weinstrasse	Walsheim
Heuchelheim bei Frankental	Neuleiningen	Weingarten
Heuchelheim-Klingen	Neustadt an der Weinstrasse	Weisenheim am Berg
Hochdorf-Assenheim	Niederhorbach	Weyher in der Pfalz
Hochstadt	Niederkirchen	Winden
Ilbesheim	Niederrotterbach	Zeiskam
Immesheim	Niefernheim	Zell
Impflingen	Nussdorf	Zellertal
Ingenheim		

1.2.9. Bepaald gebied Franken

(a) Deelgebieden:

Bereich Bayerischer Bodensee
 Bereich Maindreieck
 Bereich Mainviereck
 Bereich Steigerwald

(b) Grosslagen:

Burgweg	Kapellenberg	Rosstal
Ewig Leben	Kirchberg	Schild
Heiligenthal	Markgraf Babenberg	Schlossberg
Herrenberg	Ölspiel	Schlosstück
Hofrat	Ravensburg	Teufelstor
Honigberg	Renschberg	

(c) Einzellagen:

Abtsberg	Hohenbühl	Pfaffenberg
Abtsleite	Höll	Ratsherr
Altenberg	Homburg	Reifenstein
Benediktusberg	Johannisberg	Rosenberg
Berg	Julius-Echter-Berg	Scharlachberg
Berg-Rondell	Kaiser Karl	Schloßberg
Bischofsberg	Kalb	Schwanleite
Burg Hoheneck	Kalbenstein	Sommertal
Centgrafenberg	Kallmuth	Sonnenberg
Cyriakusberg	Kapellenberg	Sonnenleite
Dabug	Karthäuser	Sonnenschein
Dachs	Katzenkopf	Sonnenstuhl
Domherr	Kelter	St. Klausen
Eselsberg	Kiliansberg	Stein
Falkenberg	Kirchberg	Stein/Harfe
Feuerstein	Königin	Steinbach
First	Krähenschnabel	Stollberg
Fischer	Kreuzberg	Storchenbrünnle
Fürstenberg	Kronsberg	Tannenberg
Glatzen	Küchenmeister	Teufel
Harstell	Lämmerberg	Teufelskeller
Heiligenberg	Landsknecht	Trautlestal
Heroldsberg	Langenberg	Vögelein
Herrgottsweg	Lump	Vogelsang
Herrenberg	Mainleite	Wachhügel
Herrschaftsberg	Marsberg	Weinsteig
Himmelberg	Maustal	Wölflein
Hofstück	Paradies	Zehntgaf

(d) Gemeinden of delen van gemeenten:

Abtswind	Eichenbühl	Güntersleben
Adelsberg	Eisenheim	Haidt
Adelshofen	Elfershausen	Hallburg
Albertheim	Elsenfeld	Hammelburg
Albertshofen	Eltmann	Handthal
Altmannsdorf	Engelsberg	Hassfurt
Alzenau	Engental	Hassloch
Arnstein	Ergersheim	Heidingsfeld
Aschaffenburg	Erlabrunn	Helmstadt
Aschfeld	Erlasee	Hergolshausen
Astheim	Erlenbach bei Marktheidenfeld	Herlheim
Aub	Erlenbach am Main	Herrnsheim
Aura an der Saale	Eschau	Hessler
Bad Windsheim	Escherndorf	Himmelstadt
Bamberg	Euerdorf	Höchberg
Bergtheim	Eussenheim	Hoheim
Bergheim	Fahr	Hohenfeld
Bibergau	Falkenstein	Höllrich
Bieberehren	Feuerthal	Holzkirchen
Bischwind	Frankenberg	Holz Kirchhausen
Böttigheim	Frankenwinheim	Homburg am Main
Breitbach	Frickenhausen	Hösbach
Brück	Fuchstadt	Humprechtsau
Buchbrunn	Gädheim	Hundelshausen
Bullenheim	Gaibach	Hüttenheim
Bürgstadt	Gambach	Ickelheim
Castell	Gerbrunn	Iffigheim
Dampfach	Germünden	Ingolstadt
Dettelbach	Gerolzhofen	Iphofen
Dietersheim	Gnötzheim	Ippesheim
Dingolshausen	Gössenheim	Ipsheim
Donnersdorf	Grettstadt	Kammerforst
Dorfprozelten	Greussenheim	Karlburg
Dottenheim	Greuth	Karlstadt
Düttingsfeld	Grossheubach	Karsbach
Ebelsbach	Grosslangheim	Kaubenheim
Eherieder Mühle	Grossostheim	Kemmern
Eibelstadt	Grosswallstadt	Kirchsönbach

Kitzingen	Oberschwarzach	Tauberrettersheim
Kleinheubach	Obervolkach	Tauberzell
Kleinlangheim	Ochsenfurt	Theilheim
Kleinochsenfurt	Ottendorf	Thüngen
Klingenberg	Pflaumheim	Thüngersheim
Knetzgau	Possenheim	Tiefenstockheim
Köhler	Prappach	Tiefenthal
Kolitzheim	Prichsenstadt	Traustadt
Königsberg in Bayern	Prosselsheim	Triefenstein
Krassolzheim	Ramsthal	Trimberg
Krautheim	Randersacker	Uettingen
Kreuzwertheim	Remlingen	Uffenheim
Krum	Repperndorf	Ullstadt
Külsheim	Retzbach	Unfinden
Laudenbach	Retzstadt	Unterdürrbach
Leinach	Reusch	Untereisenheim
Lengfeld	Riedenheim	Unterhaid
Lengfurt	Rimbach	Unterleinach
Lenkersheim	Rimpar	Veitshöchheim
Lindac	Rödelsee	Viereth
Lindelbach	Rossbrunn	Vogelsburg
Lülsfeld	Rothenburg ob der Tauber	Vögnitz
Machtilshausen	Rottenberg	Volkach
Mailheim	Rottendorf	Waigolshausen
Mainberg	Röttingen	Waigolsheim
Mainbernheim	Rück	Walddachsbach
Mainstockheim	Rüdenhausen	Wasserlos
Margetshöchheim	Rüdisbronn	Wäserndorf
Markt Nordheim	Rügshofen	Weigenheim
Markt Einersheim	Saaleck	Weiherr
Markt Erlbach	Sand am Main	Weilbach
Marktbreit	Schallfeld	Weimersheim
Marktheidenfeld	Scheinfeld	Wenigumstadt
Marktstef	Schmachtenberg	Werneck
Martinsheim	Schnepfenbach	Westheim
Michelau	Schonungen	Wiebelsberg
Michelbach	Schwanfeld	Wiesenbronn
Michelfeld	Schwarzach	Wiesenfeld
Miltenberg	Schwarzenau	Wiesentheid
Mönchstockheim	Schweinfurt	Willanzheim
Mühlbach	Segnitz	Winterhausen
Mutzenroth	Seinsheim	Wipfeld
Neubrunn	Sickershausen	Wirmsthal
Neundorf	Sommerach	Wonfurt
Neuses am Berg	Sommerau	Wörth am Main
Neusetz	Sommerhausen	Würzburg
Nordheim am Main	Staffelbach	Wüstenfelden
Obereisenheim	Stammheim	Wüstenzell
Oberhaid	Steigerwald	Zeil am Main
Oberleinach	Steinbach	Zeilitzheim
Obernau	Stetten	Zell am Ebersberg
Obernbreit	Sugenheim	Zell am Main
Oberntief	Sulzfeld	Zellingen
Oberschleichach	Sulzheim	Ziegelanger
Oberschwappach	Sulzthal	

1.2.10. Bepaald gebied Württemberg

(a) Deelgebieden:

Bereich Württembergischer Bodensee
 Bereich Kocher-Jagst-Tauber
 Bereich Oberer Neckar
 Bereich Remstal-Stuttgart
 Bereich Württembergisch Unterland

(b) Grosslagen:

Heuchelberg	Lindelberg	Stromberg
Hohenneuffen	Salzberg	Tauberberg
Kirchenweinberg	Schalkstein	Wartbühl
Kocherberg	Schozachtal	Weinsteige
Kopf	Sonnenbühl	Wunnenstein
Lindauer Seegarten	Stautenberg	

(c) Einzellagen:

Altenberg	Kaiserberg	Sankt Johännser
Berg	Katzenbeißer	Schafsteige
Burgberg	Katzenöhrle	Schanzreiter
Burghalde	Kayberg	Schelmenklinge
Dachsberg	Kirchberg	Schenkenberg
Dachsteiger	Klosterberg	Scheuerberg
Dezberg	König	Schloßberg
Dieblesberg	Kriegsberg	Schloßsteige
Eberfürst	Kupferhalde	Schmecker
Felsengarten	Lämmler	Schneckenhof
Flatterberg	Lichtenberg	Sommerberg
Forstberg	Liebenberg	Sommerhalde
Goldberg	Margarete	Sonnenberg
Grafenberg	Michaelsberg	Sonntagsberg
Halde	Mönchberg	Steinacker
Harzberg	Mönchsberg	Steingrube
Heiligenberg	Mühlbacher	Stiftsberg
Herrlesberg	Neckarhälde	Wachtkopf
Himmelreich	Paradies	Wanne
Hofberg	Propstberg	Wardtberg
Hohenberg	Ranzenberg	Wildenberg
Hoher Berg	Rappen	Wohlfahrtsberg
Hundsberg	Reichshalde	Wurmberg
Jupiterberg	Rozenberg	Zweifelsberg

(d) Gemeenten of delen van gemeenten:

Abstatt	Burgbronn	Freudenthal
Adolzfurt	Cleebronn	Frickenhäusen
Affalterbach	Cleversulzbach	Gaisburg
Affaltrach	Creglingen	Geddelsbach
Aichelberg	Criesbach	Gellmersbach
Aichwald	Degerloch	Gemmrigheim
Allmersbach	Diefenbach	Geradstetten
Aspach	Dimbach	Gerlingen
Asperg	Dörzbach	Grantschen
Auenstein	Dürrenzimmern	Gronau
Baach	Duttenberg	Grossbottwar
Bad Mergentheim	Eberstadt	Grossgartach
Bad Friedrichshall	Eibensbach	Grossheppach
Bad Cannstatt	Eichelberg	Grossingersheim
Beihingen	Ellhofen	Grunbach
Beilstein	Elpersheim	Güglingen
Beinstein	Endersbach	Gündelbach
Belsenberg	Ensing	Gundelsheim
Bensingen	Enzweihingen	Haagen
Besigheim	Eppingen	Haberschlacht
Beuren	Erdmannhausen	Häfnerhaslach
Beutelsbach	Erlenbach	Hanweiler
Bieringen	Erligheim	Harsberg
Bietigheim	Ernsbach	Hausen an der Zaber
Bietigheim-Bissingen	Eschelbach	Hebsack
Bissingen	Eschenau	Hedelfingen
Bodolz	Esslingen	Heilbronn
Bönnigheim	Fellbach	Hertmannsweiler
Botenheim	Feuerbach	Hessigheim
Brackenheim	Flein	Heuholz
Brettach	Forchtenberg	Hirschau
Bretzfeld	Frauenzimmern	Hof und Lembach
Breuningsweiler	Freiberg am Neckar	Hofen
Bürg	Freudenstein	Hoheneck

Hohenhaslach	Münster	Schwabbach
Hohenstein	Murr	Schwaigern
Höpfingheim	Neckarsulm	Siebeneich
Horkheim	Neckarweihingen	Siglingen
Horrheim	Neckarwestheim	Spielberg
Hösslinsülz	Neipperg	Steinheim
Illingen	Neudenu	Sternenfels
Ilfeld	Neuenstadt am Kocher	Stetten im Remstal
Ingelfingen	Neuenstein	Stetten am Heuchelberg
Ingersheim	Neuffen	Stockheim
Kappishäusern	Neuhausen	Strümpfelbach
Kernen	Neustadt	Stuttgart
Kesselfeld	Niederhofen	Sülzbach
Kirchberg	Niedernhall	Taldorf
Kirchheim	Niederstetten	Talheim
Kleinaspach	Nonnenhorn	Tübingen
Kleinbottwar	Nordhausen	Uhlbach
Kleingartach	Nordheim	Untereisesheim
Kleinheppach	Oberderdingen	Untergruppenbach
Kleiningersheim	Oberrohrn	Unterheimbach
Kleinsachsenheim	Obersöllbach	Unterheinriet
Klingenberg	Oberstenfeld	Unterjesingen
Knittlingen	Oberstetten	Untersteinbach
Kohlberg	Obersulm	Untertürkheim
Korb	Obertürkheim	Vaihingen
Kressbronn/Bodensee	Ochsenbach	Verrenberg
Künzelsau	Ochsenburg	Vorbachzimmern
Langenbeutingen	Oedheim	Waiblingen
Laudenbach	Offenau	Waldbach
Lauffen	Öhringen	Walheim
Lehrensteinsfeld	Ötisheim	Wangen
Leingarten	Pfaffenhofen	Wasserburg
Leonbronn	Pfedelbach	Weikersheim
Lienzingen	Poppenweiler	Weiler bei Weinsberg
Lindau	Ravensburg	Weiler an der Zaber
Linsenhofen	Reinsbronn	Weilheim
Löchgau	Remshalden	Weinsberg
Löwenstein	Reutlingen	Weinstadt
Ludwigsburg	Rielingshausen	Weissbach
Maienfels	Riet	Wendelsheim
Marbach/Neckar	Rietenau	Wermutshausen
Markelsheim	Rohracker	Widdern
Markgröningen	Rommelshausen	Willsbach
Massenbachhausen	Rosswag	Wimmental
Maulbronn	Rotenberg	Windischenbach
Meimsheim	Rottenburg	Winnenden
Metzingen	Sachsenheim	Winterbach
Michelbach am Wald	Schluchtern	Winzerhausen
Möckmühl	Schnait	Wurmlingen
Mühlacker	Schöntal	Wüstenrot
Mühlhausen an der Enz	Schorndorf	Zaberfeld
Mülhausen	Schozach	Zuffenhausen
Mundelsheim	Schützlingen	

1.2.11. Bepaald gebied Baden

(a) Deelgebieden:

Bereich Badische Bergstrasse	Bereich Bodensee	Bereich Tuniberg
Kraichgau	Bereich Breisgau	Bereich Markgräflerland
Bereich Badisches Frankenland	Bereich Kaiserstuhl	Bereich Ortenau

(b) Grosslagen:

Attilafelsen	Mannaberg	Tauberkinge
Burg Lichteneck	Rittersberg	Tauberkinge
Burg Neuenfels	Schloss Rodeck	Vogtei Rötteln
Burg Zähringen	Schutterlindenberg	Vogtei Rötteln
Fürsteneck	Stiftsberg	Vulkanfelsen
Hohenberg	Stiftsberg	Vulkanfelsen
Lorettoberg		

(c) Einzellagen:

Abtsberg	Himmelreich	Rosenberg
Alte Burg	Hochberg	Roter Berg
Altenberg	Hummelberg	Rotgrund
Alter Gott	Kaiserberg	Schäf
Baßgeige	Kapellenberg	Scheibenbuck
Batzenberg	Käseberg	Schloßberg
Betschgräbler	Katzenberg	Schloßgarten
Bienenberg	Kinzigtäler	Silberberg
Bühl	Kirchberg	Sommerberg
Burggraf	Klepberg	Sonnenberg
Burgstall	Kochberg	Sonnenstück
Burgwingert	Kreuzhalde	Sonnhalde
Castellberg	Kronenbühl	Sonnhohle
Eckberg	Kuhberg	Sonnhole
Eichberg	Lasenberg	Spiegelberg
Engelsberg	Lerchenberg	St. Michaelsberg
Engelsfelsen	Lotberg	Steinfelsen
Enselberg	Maltesergarten	Steingässle
Feuerberg	Mandelberg	Steingrube
Fohrenberg	Mühlberg	Steinhalde
Gänsberg	Oberdürrenberg	Steinmauer
Gestühl	Oelberg	Sternenberg
Haselstaude	Ölbaum	Teufelsburg
Hasenberg	Ölberg	Ulrichsberg
Henkenberg	Pfarrberg	Weingarten
Herrenberg	Plauelrain	Weinhecke
Herrenbuck	Pulverbuck	Winklerberg
Herrenstück	Rebtal	Wolfhag
Hex von Dasenstein	Renchtäler	

(d) Gemeinden of delen van gemeenten:

Achern	Bötzingen	Endingen
Achkarren	Breisach	Eppingen
Altdorf	Britzingen	Erlach
Altschweier	Broggingen	Ersingen
Amoltern	Bruchsal	Erzingen
Auggen	Buchholz	Eschbach
Bad Bellingen	Buggingen	Eschelbach
Bad Rappenau	Bühl	Ettenheim
Bad Krozingen	Bühlertal	Feldberg
Bad Mingolsheim	Burkheim	Fessenbach
Bad Mergentheim	Dainbach	Feuerbach
Baden-Baden	Dattingen	Fischingen
Badenweiler	Denzlingen	Flehingen
Bahlingen	Dertingen	Freiburg
Bahnbrücken	Diedesheim	Friesenheim
Ballrechten-Dottingen	Dielheim	Gailingen
Bamlach	Diersburg	Gemmingen
Bauerbach	Diestelhausen	Gengenbach
Beckstein	Dietlingen	Gerlachsheim
Berghaupten	Dittigheim	Gissigheim
Berghausen	Dossenheim	Glottertal
Bermatingen	Durbach	Gochsheim
Bermersbach	Dürren	Gottenheim
Berwangen	Eberbach	Grenzach
Bickensohl	Ebringen	Grossrinderfeld
Biengen	Efringen-Kirchen	Grossachsen
Bilfingen	Egringen	Grötzingen
Binau	Ehrenstetten	Grunern
Binzen	Eichelberg	Hagnau
Bischoffingen	Eichstetten	Haltingen
Blankenhornsberg	Eichtersheim	Haslach
Blansingen	Eimeldingen	Hassmersheim
Bleichheim	Eisental	Hecklingen
Bodmann	Eisingen	Heidelberg
Bollschweil	Ellmendingen	Heidelsheim
Bombach	Elsenz	Heiligenzell
Bottenau	Emmendingen	Heimbach

Heinsheim	Menzingen	Rohrbach am Gisshübel
Heitersheim	Merdingen	Rotenberg
Helmsheim	Merzhausen	Rümmingen
Hemsbach	Michelfeld	Sachsenflur
Herbolzheim	Mietersheim	Salem
Herten	Mösbach	Sasbach
Hertingen	Mühlbach	Sasbachwalden
Heuweiler	Mühlhausen	Schallbach
Hilsbach	Müllheim	Schallstadt
Hilzingen	Münchweier	Schelingen
Hochburg	Mundingen	Scherzingen
Hofweier	Münzesheim	Schlatt
Höhefeld	Munzingen	Schliengen
Hohensachsen	Nack	Schmieheim
Hohenwettersbach	Neckarmühlbach	Schriesheim
Holzen	Neckarzimmern	Seefelden
Horrenberg	Nesselried	Sexau
Hügelheim	Neudenu	Singen
Hugsweier	Neuenbürg	Sinsheim
Huttingen	Neuershausen	Sinzheim
Ihringen	Neusatz	Söllingen
Immenstaad	Neuweier	Stadelhofen
Impfingen	Niedereggene	Staufen
Istein	Niederrimsingen	Steinbach
Jechtingen	Niederschopfheim	Steinenstadt
Jöhlingen	Niederweiler	Steinsfurt
Kappelrodeck	Nimburg	Stetten
Karlsruhe-Durlach	Nordweil	Stettfeld
Kembach	Norsingen	Sulz
Kenzingen	Nussbach	Sulzbach
Kiechlinsbergen	Nussloch	Sulzburg
Kippenhausen	Oberachern	Sulzfeld
Kippenheim	Oberacker	Tairnbach
Kirchardt	Oberbergen	Tannenkirch
Kirchberg	Obereggene	Tauberbischofsheim
Kirchhofen	Obergrombach	Tiefenbach
Kleinkems	Oberkirch	Tiengen
Klepsau	Oberlauda	Tiergarten
Klettgau	Oberöwisheim	Tunsel
Köndringen	Oberrimsingen	Tutschfelden
Königheim	Oberrotweil	Überlingen
Königschaffhausen	Obersasbach	Ubstadt
Königshofen	Oberschopfheim	Ubstadt-Weiler
Konstanz	Oberschüpf	Uissigheim
Kraichtal	Obertsrot	Ulm
Krautheim	Oberuhldingen	Untergrombach
Külsheim	Oberweier	Unteröwisheim
Kürnbach	Odenheim	Unterschüpf
Lahr	Ödsbach	Varnhalt
Landshausen	Offenburg	Wagenstadt
Langenbrücken	Ohlsbach	Waldangelloch
Lauda	Opfingen	Waldulm
Laudenbach	Ortenberg	Wallburg
Lauf	Östringen	Waltershofen
Laufen	Ötlingen	Walzbachtal
Lautenbach	Ottersweier	Wasenweiler
Lehen	Paffenweiler	Weiber
Leimen	Rammersweier	Weil
Leiselheim	Rauenberg	Weiler
Leutershausen	Rechberg	Weingarten
Liel	Rechberg	Weinheim
Lindelbach	Reichenau	Weisenbach
Lipburg	Reichenbach	Weisloch
Lörrach	Reichholzheim	Welmlingen
Lottstetten	Renchen	Werbach
Lützelsachsen	Rettigheim	Wertheim
Mahlberg	Rheinweiler	Wettelbrunn
Malsch	Riedlingen	Wildtal
Mauchen	Riegel	Wintersweiler
Meersburg	Ringelbach	Wittnau
Mengen	Ringsheim	Wolfenweiler

Wollbach	Zell-Weierbach	Zungweier
Wöschbach	Zeutern	Zunzingen
Zaisenhausen		

(e) Andere:

Affental/Affentaler
Badisch Rotgold
Ehrentrudis

1.2.12. Bepaald gebied Saale-Unstrut

(a) Deelgebieden:

Bereich Schloß Neuenburg
Bereich Thüringen

(b) Grosslagen:

Blütengrund
Göttersitz
Kelterberg
Schweigenberg

(c) Einzellagen:

Hahnenberg
Mühlberg
Rappental

(d) Gemeenten of delen van gemeenten:

Bad Sulza	Kaatschen	Rollsdorf
Bad Kösen	Kalzendorf	Roßbach
Burgscheidungen	Karsdorf	Schleberoda
Domburg	Kirchscheidungen	Schulpforte
Dorndorf	Klosterhäseler	Seeburg
Eulau	Langenbogen	Spielberg
Freyburg	Laucha	Steigra
Gleina	Löbaschütz	Vitzenburg
Goseck	Müncheroda	Weischütz
Großheringen	Naumburg	Weißenfels
Großjena	Nebra	Werder/Havel
Gröst	Neugönna	Zeuchfeld
Höhnstedt	Reinsdorf	Zscheiplitz
Jena		

1.2.13. Bepaald gebied Sachsen

(a) Deelgebieden:

Bereich Dresden
Bereich Elstertal
Bereich Meißen

(b) Grosslagen:

Elbhänge
Lößnitz
Schloßweinberg
Spaargebirge

(c) Einzellagen:

Kapitelberg
Heinrichsburg

(d) Gemeenten of delen van gemeenten:

Belgern	Ostritz	Radebeul
Jessen	Pesterwitz	Schlieben
Kleindröben	Pillnitz	Seußlitz
Meißen	Proschwitz	Weinböhla
Merbitz		

1.2.14. Andere aanduidingen

Liebfraumilch
Liebfrauenmilch

2. Tafelwijnen met een geografische aanduiding

Ahrtaler Landwein
Altrheingauer Landwein
Bayerischer Bodensee-Landwein
Fränkischer Landwein
Landwein der Ruwer
Landwein der Saar
Landwein der Mosel
Mitteldeutscher Landwein
Nahegauer Landwein
Pfälzer Landwein
Regensburger Landwein
Rheinburgen-Landwein
Rheinischer Landwein
Saarländischer Landwein der Mosel
Sächsischer Landwein
Schwäbischer Landwein
Starkenburger Landwein
Südbadischer Landwein
Taubertäler Landwein
Unterbadischer Landwein

(B) Traditionele uitdrukkingen

Auslese
Beerenauslese
Deutsches Weinsiegel
Eiswein
Hochgewächs
Kabinett
Landwein
Qualitätswein garantierten Ursprungs/Q.g.U.
Qualitätsschaumwein garantierten Ursprungs/Q.g.U.
Qualitätswein mit Prädikat/Q.b.A.m.Pr./Prädikatswein
Schillerwein
Spätlese
Trockenbeerenauslese
Weissherbst
Winzersekt

II. WIJNEN VAN OORSPRONG UIT DE FRANSE REPUBLIEK**A. Geografische aanduidingen****1. In bepaalde gebieden voortgebrachte kwaliteitswijnen****1.1. *Namen van bepaalde gebieden*****1.1.1 De gebieden Alsace en het Oosten****1.1.1.1. Gecontroleerde oorsprongsbenamingen**

Alsace

Alsace, gevolgd door een van de volgende plaatsnamen:

- | | |
|----------------------------|----------------------|
| — Altenberg de Bergbieten | — Moenchberg |
| — Altenberg de Bergheim | — Muenchberg |
| — Altenberg de Wolxheim | — Ollwiller |
| — Brand | — Osterberg |
| — Bruderthal | — Pfersigberg |
| — Eichberg | — Pfingstberg |
| — Engelberg | — Praelatenberg |
| — Florimont | — Rangen |
| — Frankstein | — Rosacker |
| — Froehn | — Saering |
| — Furstentum | — Schlossberg |
| — Geisberg | — Schoenenbourg |
| — Gloeckelberg | — Sommerberg |
| — Goldert | — Sonnenglanz |
| — Hatschbourg | — Spiegel |
| — Hengst | — Sporen |
| — Kanzlerberg | — Steingrubler |
| — Kastelberg | — Steinert |
| — Kessler | — Steinklotz |
| — Kirchberg de Barr | — Vorbourg |
| — Kirchberg de Ribeauvillé | — Wiebelsberg |
| — Kitterlé | — Wineck-Schlossberg |
| — Mambourg | — Winzenberg |
| — Mandelberg | — Zinnkoepflé |
| — Marckrain | — Zotzenberg |

Côtes de Toul

1.1.1.2. Vins délimités de qualité supérieure

Moselle

1.1.2. Gebied Champagne

1.1.2.1. Gecontroleerde oorsprongsbenamingen

Champagne

Coteaux Champenois

Riceys

1.1.3. Gebied Bourgogne

1.1.3.1. Gecontroleerde oorsprongsbenamingen

Aloxe-Corton

Auxey-Duresses

Auxey-Duresses Côte de Beaune

Bâtard-Montrachet

Beaujolais

Beaujolais, gevolgd door de naam van de gemeente van oorsprong:

- | | |
|---------------------------|-------------------------------|
| — Arbusonnas | — Marchampt |
| — Beaujeu | — Montmelas |
| — Blacé | — Odenas |
| — Cercié | — Pruzilly |
| — Chânes | — Quincié |
| — Charentay | — Regnié |
| — Chenas | — Rivolet |
| — Chiroubles | — Romanèche |
| — Denicé | — Saint-Amour-Bellevue |
| — Durette | — Saint-Étienne-des-Ouillères |
| — Émeringes | — Saint-Étienne-la-Varenne |
| — Fleurie | — Saint-Julien |
| — Juliénas | — Saint-Lager |
| — Jullié | — Saint-Symphorien-d'Annelles |
| — La Chapelle-de-Guinchay | — Saint-Vérand |
| — Lancié | — Salles |
| — Lantignié | — Vaux |
| — Le Perréon | — Vauxrenard |
| — Les Ardillats | — Villié Morgon |
| — Leynes | |

Beaujolais-Villages

Beaune

Bienvenues Bâtard-Montrachet

Blagny

Blagny Côte de Beaune

Bonnes Mares

Bourgogne

Bourgogne Aligoté

Bourgogne of Bourgogne Clairret, gevolgd door de naam van het deelgebied:

- | | |
|--------------------------|-------------------------|
| — Côte Chalonnaise | — Hautes-Côtes de Nuits |
| — Côtes d'Auxerre | — Vézelay |
| — Hautes-Côtes de Beaune | |

Bourgogne of Bourgogne Clairret, gevolgd door de naam van de gemeente van oorsprong:

- | | |
|------------------------|------------|
| — Chitry | — Épineuil |
| — Coulanges-la-Vineuse | — Irancy |

Bourgogne of Bourgogne Clairret, al dan niet gevolgd door de plaatsnaam:

- | | |
|--------------------------|---------------|
| — Côte Saint-Jacques | — Le Chapitre |
| — En Montre-Cul | — Montrecul |
| — La Chapelle Notre-Dame | — Montre-cul |

Bouzeron

Brouilly

Chablis

Chablis, al dan niet gevolgd door het „Climat” van oorsprong:

- | | |
|---------------|------------|
| — Blanchot | — Preuses |
| — Bougros | — Valmur |
| — Les Clos | — Vaudésir |
| — Grenouilles | |

Chablis, al dan niet gevolgd door het „Climat” van oorsprong of door een van de volgende aanduidingen:

- | | |
|----------------------|------------------------|
| — Mont de Milieu | — Côte de Léchet |
| — Montée de Tonnerre | — Beauroy |
| — Chapelot | — Troesmes |
| — Pied d'Aloup | — Côte de Savant |
| — Côte de Bréchain | — Vau Ligneau |
| — Fourchaume | — Vau de Vey |
| — Côte de Fontenay | — Vaux Ragons |
| — L'Homme mort | — Vaucoupin |
| — Vaurorent | — Vosgros |
| — Vaillons | — Vaugiraut |
| — Chatains | — Les Fourneaux |
| — Séchers | — Morein |
| — Beugnons | — Côte des Près-Girots |
| — Les Lys | — Côte de Vaubarousse |
| — Mélinots | — Berdiot |
| — Roncières | — Chaume de Talvat |
| — Les Épinottes | — Côte de Jouan |
| — Montmains | — Les Beauregards |
| — Forêts | — Côte de Cuissy |
| — Butteaux | |

Chambertin

Chambertin Clos de Bèze

Chambolle-Musigny

Chapelle-Chambertin

Charlemagne

Charmes-Chambertin

Chassagne-Montrachet

Chassagne-Montrachet Côte de Beaune

Chenas

Chevalier-Montrachet
 Chiroubles
 Chorey-lès-Beaune
 Chorey-lès-Beaune Côte de Beaune
 Clos de la Roche
 Clos des Lambrays
 Clos de Tart
 Clos de Vougeot
 Clos Saint-Denis
 Corton
 Corton-Charlemagne
 Côte de Beaune
 Côte de Beaune-Villages
 Côte de Brouilly
 Côte de Nuits-Villages
 Côte Roannaise
 Criots Bâtard-Montrachet
 Échezeaux
 Fixin
 Fleurie
 Gevrey-Chambertin
 Givry
 Grands Échezeaux
 Griotte-Chambertin
 Juliéas
 La Grande Rue
 Ladoix
 Ladoix Côte de Beaune
 Latricières-Chambertin
 Mâcon
 Mâcon-Villages

Mâcon, gevolgd door de naam van de gemeente van oorsprong:

— Azé	— Leynes
— Berzé-la-Ville	— Loché
— Berzé-le-Chatel	— Lugny
— Bissy-la-Mâconnaise	— Milly-Lamartine
— Burgy	— Montbellet
— Bussièrès	— Peronne
— Chaintres	— Pierreclos
— Chânes	— Prissé
— Chardonnay	— Pruzilly
— Charnay-lès-Mâcon	— Romanèche-Thorins
— Chasselas	— Saint-Amour-Bellevue
— Chevagny-lès-Chevrières	— Saint-Gengoux-de-Scissé
— Clessé	— Saint-Symphorien-d'Annelles
— Crèches-sur-Saône	— Saint-Vérand
— Cruzilles	— Sologny
— Davayé	— Solutré-Pouilly
— Fuissé	— Uchizy
— Gréville	— Vergisson
— Hurigny	— Verzé
— Igé	— Vinzelles
— La Chapelle-de-Guinchay	— Viré
— La Roche Vineuse	

Maranges, al dan niet gevolgd door het „Climat” van oorsprong of door een van de volgende aanduidingen:

— Clos de la Boutière	— Le Clos des Loyères
— La Croix Moines	— Le Clos des Rois
— La Fussièrè	— Les Clos Roussots

Maranges Côte de Beaune
Marsannay
Mazis-Chambertin
Mazoyères-Chambertin
Mercurey
Meursault
Meursault Côte de Beaune
Montagny
Monthélie
Monthélie Côte de Beaune
Montrachet
Morey-Saint-Denis
Morgon
Moulin-à-Vent
Musigny
Nuits
Nuits-Saint-Georges
Pernand-Vergelesses
Pernand-Vergelesses Côte de Beaune
Petit Chablis, al dan niet gevolgd door de gemeente van oorsprong:

— Beine	— Fontenay
— Béro	— Lignorelles
— Chablis	— Ligny-le-Châtel
— La Chapelle-Vaupelteigne	— Maligny
— Chemilly-sur-Serein	— Poilly-sur-Serein
— Chichée	— Préhy
— Collan	— Saint-Cyr-les-Colons
— Courgis	— Villy
— Fleys	— Viviers

Pommard
Pouilly-Fuissé
Pouilly-Loché
Pouilly-Vinzelles
Puligny-Montrachet
Puligny-Montrachet Côte de Beaune
Régnié
Richebourg
Romanée (La)
Romanée Conti
Romanée Saint-Vivant
Ruchottes-Chambertin
Rully
Saint-Amour
Saint-Aubin
Saint-Aubin Côte de Beaune
Saint-Romain
Saint-Romain Côte de Beaune
Saint-Véran
Santenay
Santenay Côte de Beaune
Savigny
Savigny Côte de Beaune
Savigny-lès-Beaune
Savigny-lès-Beaune Côte de Beaune
Tâche (La)

Vin Fin de la Côte de Nuits

Volnay

Volnay Santenots

Vosne-Romanée

Vougeot

1.1.3.2. Vins délimités de qualité supérieure

Côtes du Forez

Saint Bris

1.1.4. Gebieden Jura en Savoie

1.1.4.1. Gecontroleerde oorsprongsbenamingen

Arbois

Arbois Pupillin

Château Châlon

Côtes du Jura

Coteaux du Lyonnais

Crépy

Jura

L'Étoile

Macvin du Jura

Savoie, gevolgd door de aanduiding:

— Aymes

— Apremont

— Arbin

— Ayze

— Bergeron

— Chautagne

— Chignin

— Chignin Bergeron

— Cruet

— Frangy

Seyssel

— Jongieux

— Marignan

— Marestel

— Marin

— Monterminod

— Monthoux

— Montmélian

— Ripaille

— St-Jean de la Porte

— St-Jeoire Prieuré

1.1.4.2. Vins délimités de qualité supérieure

Bugey

Bugey, gevolgd door de naam van een „cru”

— Anglefort

— Arbignieu

— Cerdon

— Chanay

— Lagnieu

— Machuraz

— Manicle

— Montagnieu

— Montagnieu

— Virieu-le-Grand

— Virieu-le-Grand

1.1.5. Regio Côtes du Rhône

1.1.5.1. Gecontroleerde oorsprongsbenamingen

Beaumes-de-Venise

Château Grillet

Châteauneuf-du-Pape

Châtillon-en-Diois

Condrieu

Cornas

Côte Rôtie

Coteaux de Die

Coteaux de Pierrevert

Coteaux du Tricastin

Côtes du Lubéron

Côtes du Rhône

Côtes du Rhône Villages

Côtes du Rhône Villages, gevolgd door de naam van de gemeente van oorsprong:

— Beaumes de Venise

— Cairanne

— Chusclan

— Laudun

— Rasteau

— Roaix

— Rochebude

— Rousset-les-Vignes

— Sablet

— Saint-Gervais

— Saint-Maurice sur Eygues

— Saint-Pantaléon-les-Vignes

— Séguret

— Valréas

— Vinsobres

— Visan

Côtes du Ventoux

Crozes-Hermitage

Crozes Ermitage

Die

Ermitage

Gigondas

Hermitage

Lirac

Rasteau

Saint-Joseph

Saint-Péray

Tavel

Vacqueyras

1.1.5.2. Vins délimités de qualité supérieure

Côtes du Vivarais

Côtes du Vivarais, gevolgd door de naam van een „cru”:

— Orgnac-l’Aven

— Saint-Montant

— Saint-Remèze

1.1.6. Gebieden Provence en Corsica

1.1.6.1. Gecontroleerde oorsprongsbenamingen

Ajaccio

Bandol

Bellet

Cap Corse

Cassis

Corse, al dan niet gevolgd door:

— Calvi

— Coteaux du Cap-Corse

— Figari

— Sartène

— Porto Vecchio

Coteaux d’Aix-en-Provence

Les-Baux-de-Provence

Coteaux Varois

Côtes de Provence

Palette

Patrimonio

Provence

1.1.7. Gebied Languedoc-Roussillon

1.1.7.1. Gecontroleerde oorsprongsbenamingen

Banyuls

Bellegarde

Collioure

Corbières

Costières de Nîmes

Coteaux du Languedoc

Coteaux du Languedoc Picpoul de Pinet

Coteaux du Languedoc, al dan niet gevolgd door een van de volgende aanduidingen:

- | | |
|-----------------------------|--------------------------|
| — Cabrières | — Pic-Saint-Loup |
| — Coteaux de La Méjanelle | — Quatourze |
| — Coteaux de Saint-Christol | — Saint-Christol |
| — Coteaux de Vérargues | — Saint-Drézéry |
| — La Clape | — Saint-Georges-d'Orques |
| — La Méjanelle | — Saint-Saturnin |
| — Montpeyroux | — Vérargues |

Côtes du Roussillon

Côtes du Roussillon Villages

Côtes du Roussillon Villages Caramany

Côtes du Roussillon Villages Latour de France

Côtes du Roussillon Villages Lesquerde

Côtes du Roussillon Villages Tautavel

Faugères

Fitou

Frontignan

Languedoc, ook al dan niet gevolgd door de naam van de gemeente van oorsprong:

- | | |
|-------------|---------------------------|
| — Adissan | — Lieuran-Cabrières |
| — Aspiran | — Nizas |
| — Le Bosc | — Paulhan |
| — Cabrières | — Péret |
| — Ceyras | — Saint-André-de-Sangonis |
| — Fontès | |

Limoux

Lunel

Maury

Minervois

Mireval

Saint-Jean-de-Minervois

Rivesaltes

Roussillon

Saint-Chinian

1.1.7.2. Vins délimités de qualité supérieure

Cabardès

Côtes du Cabardès et de l'Orbiel

Côtes de la Malepère

Côtes de Millau

1.1.8. Zuidwestelijk gebied

1.1.8.1. Gecontroleerde oorsprongsbenamingen

Béarn

Béarn-Bellocq

Bergerac
Buzet
Cahors
Côtes de Bergerac
Côtes de Duras
Côtes du Frontonnais
Côtes du Frontonnais Fronton
Côtes du Frontonnais Villaudric
Côtes du Marmandais
Côtes de Montravel
Floc de Gascogne
Gaillac
Gaillac Premières Côtes
Haut-Montravel
Irouléguy
Jurançon
Madiran
Marcillac
Monbazillac
Montravel
Pacherenc du Vic-Bilh
Pécharmant
Rosette
Saussignac

1.1.8.2. Vins délimités de qualité supérieure

Côtes de Brulhois
Côtes de Saint-Mont
Tursan
Entraygues
Estaing
Fel
Lavilledieu

1.1.9. Gebied Bordeaux

1.1.9.1. Gecontroleerde oorsprongsbenamingen

Barsac
Blaye
Bordeaux
Bordeaux Clairet
Bordeaux Côtes de Francs
Bordeaux Haut-Benauges
Bourg
Bourgeais
Côtes de Bourg
Cadillac
Cérons
Côtes Canon-Fronsac
Canon-Fronsac
Côtes de Blaye
Côtes de Bordeaux Saint-Macaire
Côtes de Castillon

Entre-Deux-Mers
 Entre-Deux-Mers Haut-Benauge
 Fronsac
 Graves
 Graves de Vayres
 Haut-Médoc
 Lalande de Pomerol
 Listrac-Médoc
 Loupiac
 Lussac Saint-Émilion
 Margaux
 Médoc
 Montagne Saint-Émilion
 Moulis
 Moulis-en-Médoc
 Néac
 Pauillac
 Pessac-Léognan
 Pomerol
 Premières Côtes de Blaye
 Premières Côtes de Bordeaux

Premières Côtes de Bordeaux, gevolgd door de naam van de gemeente van oorsprong:

— Bassens	— Laroque
— Baurech	— Le Tourne
— Béguey	— Lestiac
— Bouliac	— Lormont
— Cadillac	— Monprimblanc
— Cambes	— Omet
— Camblanes	— Paillet
— Capian	— Quinsac
— Carbon blanc	— Rions
— Cardan	— Saint-Caprais-de-Bordeaux
— Carignan	— Saint-Eulalie
— Cenac	— Saint-Germain-de-Graves
— Cenon	— Saint-Maixant
— Donzac	— Semens
— Floirac	— Tabanac
— Gabarnac	— Verdelaix
— Haux	— Villenave de Rions
— Latresne	— Yvrac
— Langoiran	

Puisseguin Saint-Émilion
 Sainte-Croix-du-Mont
 Saint-Émilion
 Saint-Estèphe
 Sainte-Foy Bordeaux
 Saint-Georges Saint-Émilion
 Saint-Julien
 Sauternes

1.1.10. Gebied Val de Loire

1.1.10.1. Gecontroleerde oorsprongsbenamingen

Anjou
 Anjou Coteaux de la Loire
 Anjou-Villages
 Anjou-Villages Brissac

Blanc Fumé de Pouilly

Bourgueil

Bonnezeaux

Cheverny

Chinon

Coteaux de l'Aubance

Coteaux du Giennois

Coteaux du Layon

Coteaux du Layon, gevolgd door de naam van de gemeente van oorsprong:

— Beaulieu-sur Layon

— Faye-d'Anjou

— Rablay-sur-Layon

— Rochefort-sur-Loire

— Saint-Aubin-de-Luigné

— Saint-Lambert-du-Lattay

Coteaux du Layon Chaume

Coteaux du Loir

Coteaux de Saumur

Cour-Cheverny

Jasnières

Loire

Menetou Salon, al dan niet gevolgd door de naam van de gemeente van oorsprong:

— Aubinges

— Menetou-Salon

— Morogues

— Parassy

— Pigny

— Quantilly

— Saint-Céols

— Soulangis

— Vignoux-sous-les-Aix

— Humbligny

Montlouis

Muscadet

Muscadet Coteaux de la Loire

Muscadet Sèvre et Maine

Muscadet Côtes de Grandlieu

Pouilly-sur-Loire

Pouilly Fumé

Quarts-de-Chaume

Quincy

Reuilly

Sancerre

Saint-Nicolas-de-Bourgueil

Saumur

Saumur Champigny

Savennières

Savennières-Coulée-de-Serrant

Savennières-Roche-aux-Moines

Touraine

Touraine Azay-le-Rideau

Touraine Amboise

Touraine Mesland

Val de Loire

Vouvray

1.1.10.2. Vins délimités de qualité supérieure

Châteaumeillant

Côteaux d'Ancenis

Coteaux du Vendômois

Côtes d'Auvergne, al dan niet gevolgd door de naam van de gemeente van oorsprong:

— Boudes

— Chanturgue

— Châteaugay

— Corent

— Madargues

Fiefs-Vendéens, verplicht gevolgd door een van de volgende namen:

- Brem
- Mareuil
- Pissotte
- Vix

Gros Plant du Pays Nantais

Haut Poitou

Orléanais

Saint-Pourçain

Thouarsais

Valençay

1.1.11. Gebied Cognac

1.1.11.1. Gecontroleerde oorsprongsbenaming

Charentes

2. **Landwijnen die zijn omschreven met de naam van een geografische eenheid**

Vin de pays de l'Agenais

Vin de pays d'Aigues

Vin de pays de l'Ain

Vin de pays de l'Allier

Vin de pays d'Allobrogie

Vin de pays des Alpes de Haute-Provence

Vin de pays des Alpes Maritimes

Vin de pays de l'Ardeuilhou

Vin de pays de l'Ardèche

Vin de pays d'Argens

Vin de pays de l'Ariège

Vin de pays de l'Aude

Vin de pays de l'Aveyron

Vin de pays des Balmes dauphinoises

Vin de pays de la Bénovie

Vin de pays du Bérange

Vin de pays de Bessan

Vin de pays de Bigorre

Vin de pays des Bouches du Rhône

Vin de pays du Bourbonnais

Vin de pays de Cassan

Vin de pays Catalans

Vin de pays de Caux

Vin de pays de Cessenon

Vin de pays des Cévennes

Vin de pays des Cévennes „Mont Bouquet”

Vin de pays Charentais

Vin de pays Charentais „Île de Ré”

Vin de pays Charentais „Saint-Sornin”

Vin de pays de la Charente

Vin de pays des Charentes-Maritimes

Vin de pays du Cher

Vin de pays de la cité de Carcassonne

Vin de pays des collines de la Moure

Vin de pays des collines rhodaniennes

Vin de pays du comté de Grignan

Vin de pays du comté tolosan

Vin de pays des comtés rhodaniens
Vin de pays de Corrèze
Vin de pays de la Côte Vermeille
Vin de pays des coteaux charitois
Vin de pays des coteaux d'Enserune
Vin de pays des coteaux de Besilles
Vin de pays des coteaux de Cèze
Vin de pays des coteaux de Coiffy
Vin de pays des coteaux de Foncaude
Vin de pays des coteaux de Glanes
Vin de pays des coteaux de l'Ardèche
Vin de pays des coteaux de l'Auxois
Vin de pays des coteaux de la Cabrerisse
Vin de pays des coteaux de Laurens
Vin de pays des coteaux de Miramont
Vin de pays des coteaux de Murviel
Vin de pays des coteaux de Narbonne
Vin de pays des coteaux de Peyriac
Vin de pays des coteaux des Baronnies
Vin de pays des coteaux des Fenouillèdes
Vin de pays des coteaux du Cher et de l'Arnon
Vin de pays des coteaux du Grésivaudan
Vin de pays des coteaux du Libron
Vin de pays des coteaux du Littoral audois
Vin de pays des coteaux du Pont du Gard
Vin de pays des coteaux du Quercy
Vin de pays des coteaux du Salagou
Vin de pays des coteaux du Verdon
Vin de pays des coteaux et terrasses de Montauban
Vin de pays des côtes catalanes
Vin de pays des côtes de Gascogne
Vin de pays des côtes de Lastours
Vin de pays des côtes de Montestruc
Vin de pays des côtes de Pérignan
Vin de pays des côtes de Prouilhe
Vin de pays des côtes de Thau
Vin de pays des côtes de Thongue
Vin de pays des côtes du Brian
Vin de pays des côtes de Ceressou
Vin de pays des côtes du Condomois
Vin de pays des côtes du Tarn
Vin de pays des côtes du Vidourle
Vin de pays de la Creuse
Vin de pays de Cucugnan
Vin de pays des Deux-Sèvres
Vin de pays de la Dordogne
Vin de pays du Doubs
Vin de pays de la Drôme
Vin de pays du Duché d'Uzès
Vin de pays de Franche Comté
Vin de pays de Franche Comté „Coteaux de Champlitte”
Vin de pays du Gard
Vin de pays du Gers

Vin de pays des gorges de l'Hérault
Vin de pays des Hautes-Alpes
Vin de pays de la Haute-Garonne
Vin de pays de la Haute-Marne
Vin de pays des Hautes-Pyrénées
Vin de pays d'Hauterive
Vin de pays d'Hauterive „Val d'Orbieu”
Vin de pays d'Hauterive „Coteaux du Termenès”
Vin de pays d'Hauterive „Côtes de Lézignan”
Vin de pays de la Haute-Saône
Vin de pays de la Haute-Vienne
Vin de pays de la haute vallée de l'Aude
Vin de pays de la haute vallée de l'Orb
Vin de pays des hauts de Badens
Vin de pays de l'Hérault
Vin de pays de l'île de Beauté
Vin de pays de l'Indre et Loire
Vin de pays de l'Indre
Vin de pays de l'Isère
Vin de pays du jardin de la France
Vin de pays du jardin de la France „Marches de Bretagne”
Vin de pays du jardin de la France „Pays de Retz”
Vin de pays des Landes
Vin de pays de Loire-Atlantique
Vin de pays du Loir et Cher
Vin de pays du Loiret
Vin de pays du Lot
Vin de pays du Lot et Garonne
Vin de pays des Maures
Vin de pays de Maine et Loire
Vin de pays de la Meuse
Vin de pays du Mont Baudile
Vin de pays du Mont Caumes
Vin de pays des Monts de la Grage
Vin de pays de la Nièvre
Vin de pays d'Oc
Vin de pays du Périgord
Vin de pays de la Petite Crau
Vin de pays de Pézenas
Vin de pays de la principauté d'Orange
Vin de pays du Puy de Dôme
Vin de pays des Pyrénées-Atlantiques
Vin de pays des Pyrénées-Orientales
Vin de pays des Sables du golfe du Lion
Vin de pays de Saint-Sardos
Vin de pays de Sainte Marie la Blanche
Vin de pays de Saône et Loire
Vin de pays de la Sarthe
Vin de pays de Seine et Marne
Vin de pays du Tarn
Vin de pays du Tarn et Garonne
Vin de pays des Terroirs landais
Vin de pays des Terroirs landais „Coteaux de Chalosse”

Vin de pays des Terroirs landais „Côtes de l'Adour”
Vin de pays des Terroirs landais „sables fauves”
Vin de pays des Terroirs landais „sables de l'océan”
Vin de pays de Thézac-Perricard
Vin de pays du Torgan
Vin de pays d'Urfé
Vin de pays du Val de Cesse
Vin de pays du Val de Dagne
Vin de pays du Val de Montferrand
Vin de pays de la vallée du Paradis
Vin de pays des vals d'Agly
Vin de pays du Var
Vin de pays du Vaucluse
Vin de pays de la Vaunage
Vin de pays de la Vendée
Vin de pays de la Vicomté d'Aumelas
Vin de pays de la Vienne
Vin de pays de la Vistrenque
Vin de pays de l'Yonne

B. Traditionele aanduidingen

1^{er} cru
Premier cru
1^{er} cru classé
Premier cru classé
1^{er} grand cru classé
Premier grand cru classé
2^e cru classé
Deuxième cru classé
Appellation contrôlée/AC
Appellation d'origine/AO
Appellation d'origine contrôlée/AOC
Clos
Cru
Cru artisan
Cru bourgeois
Cru classé
Edelzwicker
Grand cru
Grand cru classé
Schillerwein
Sélection de grains nobles
Vendange tardive
Vin de paille
Vin de pays
Vin délimité de qualité supérieure/VDQS

III. WIJNEN VAN OORSPRONG UIT HET KONINKRIJK SPANJE

A. Geografische aanduidingen

1. In bepaalde gebieden voortgebrachte kwaliteitswijnen („Vino de calidad producido en region determinada”)

1.1. *Namen van de bepaalde gebieden*

Abona	Monterrei
Alella	Montilla-Moriles
Alicante	Navarra
Almansa	Palma
Ampurdán-Costa Brava	Penedés
Bierzo	Priorato
Binissalem-Mallorca	Rias Baixas
Bullas	Ribeiro
Calatayud	Ribera del Duero
Campo de Borja	Rioja (DO Ca)
Cariñena	Rueda
Cava	Somontano
Chacolí de Bizkaia-Bizkaiko txakolina	Tacoronte-Acentejo
Chacolí de Getaria-Getariako Txakolina	Tarragona
Cigales	Terra Alta
Conca de Barbera	Toro
Condado de Huelva	Utiel-Requena
Costers del Segre	Valdeorras
Hierro	Valdepeñas
Jerez/Xérès/Sherry	Valencia
Jumilla	Valle de Güímar
Lanzarote	Valle de la Orotava
Madrid	Ycoden-Daute-Isora
Malaga	Yecla
Mancha	
Manzanilla-Sanlúcar de Barrameda	
Méntrida	

1.2. *Namen van de deelgebieden en gemeenten*1.2.1. *Bepaald gebied Abona*

Adeje	Granadilla de Abona
Vilaflor	Villa de Arico
Arona	Fasnia
San Miguel de Abona	

1.2.2. *Bepaald gebied Alella*

Alella	Premià de Mar
Argentona	Roca del vallès
Cabrils	San Fost de Campcentelles
Martorelles	Santa Maria de Martorelles
Masnou	Teia
Mongat	Tiana
Montornés del Vallès	Vallromanes
Orrius	Vilassar de Dalt
Premià de Dalt	Villanova del Vallès

1.2.3. Bepaald gebied Alicante

(a) Alicante

Algueña
Alicante
Bañeres
Benejama
Biar
Campo de Mirra
Cañada
Castalla
Elda
Hondón de los Frailes
Hondón de las Nieves

Ibi
Mañán
Monovar
Onil
Petrer
Pinoso
Romana
Salinas
Sax
Tibi
Villena

(b) La Marina

Alcalali
Beniarbeig
Benichembla
Benidoleig
Benimeli
Benissa
Benitachell
Calpe
Castell de Castells
Denia
Gata de Gorgos
Jalón
Lliber
Miraflor

Murla
Ondara
Orba
Parcent
Pedreguer
Sagra
Sanet y Negrals
Senija
Setla y Mirarroza
Teulada
Tormos
Vall de Laguart
Vergel
Xabia

1.2.4. Bepaald gebied Almansa

Alpera
Almansa
Bonete
Chinchilla de Monte-Aragón
Corral-Rubio

Higueruela
Hoya Gonzalo
Pétrola
Villar de Chinchilla

1.2.5. Bepaald gebied Ampurdán-Costa Brava

Agullana
Aviñonet de Puigventós
Boadella
Cabanes
Cadaqués
Cantallops
Capmany
Colera
Darnius
Espolla
Figueres
Garriguella
Jonquera
Llançà
Llers
Masarach
Mollet de Perelada
Palau-Sabardera

Pau
Pedret i Marsà
Perelada
Pont de Molins
Port-Bou
Port de la Selva
Rabós
Roses
Riumors
Sant Climent de Sescebes
Selva de Mar
Terrades
Vilafant
Vilajuïga
Vilamaniscle
Vilanant
Viure

1.2.6. Bepaald gebied Bierzo

Arganza	Fresnedo
Bembibre	Molinaseca
Borrenes	Noceda
Cabañas Raras	Ponferrada
Cacabelos	Priaranza
Camponaraya	Puente de Domingo Flórez
Carracedelo	Sancedo
Carucedo	Toral de los Vados
Castropodame	Vega de Espinareda
Congosto	Villadecanes
Corullón	Villafranca del Bierzo
Cubillos del Sil	

1.2.7. Bepaald gebied Binissalem-Mallorca

Binissalem
Consell
Santa María del Camí
Sancellas
Santa Eugenia

1.2.8. Bepaald gebied Bullas

Bullas
Cehegín
Mula
Ricote
Calasparra
Caravaca
Moratalla
Lorca

1.2.9. Bepaald gebied Calatayud

Abanto	Miedes
Acered	Monterde
Alarba	Montón
Alhama de Aragón	Morata de Jiloca
Aniñón	Moros
Ateca	Munébrega
Belmonte de Gracián	Nuévalos
Bubierca	Olvés
Calatayud	Orera
Cárenas	Paracuellos de Jiloca
Castejón de Alarba	Ruesca
Castejón de las Armas	Sediles
Cervera de la Cañada	Terrer
Clarés de Ribota	Torralba de Ribota
Codos	Torrijo de la Cañada
Fuentes de Jiloca	Valtorres
Godojos	Villalba del Perejil
Ibdes	Villalengua
Maluenda	Villaroya de la Sierra
Mara	Viñuela

1.2.10. Bepaald gebied Campo de Borja

Agón	Bureta
Ainzón	Buste
Alberite de San Juan	Fuendejalón
Albeta	Magallón
Ambel	Maleján
Bisimbre	Pozuelo de Aragón
Borja	Tabuenca
Bulbunte	Vera de Moncayo

1.2.11. Bepaald gebied Cariñena

Aguarón	Encinacorba
Aladrén	Longares
Alfamén	Muel
Almonacid de la Sierra	Mezalocha
Alpartir	Paniza
Cariñena	Tosos
Cosuenda	Villanueva de Huerva

1.2.12. Bepaald gebied Cigales

Cabezón de Pisuerga	Mucientes
Cigales	Quintanilla de Trigueros
Corcos del Valle	San Martín de Valveni
Cubillas de Santa Marta	Santovenia de Pisuerga
Dueñas	Trigueros del Valle
Fuensaldaña	Valoria la Buena

1.2.13. Bepaald gebied Conca de Barbera

Barberà de la Conca	Rocafort de Queralt
Blancafort	Sarral
Conesa	Senan
Forés	Solivella
Espluga de Francolí	Vallclara
Montblanc	Vilaverd
Pira	Vimbodí

1.2.14. Bepaald gebied Condado de Huelva

Almonte	Niebla
Beas	Palma del Condado
Bollullos del Condado	Palos de la Frontera
Bonares	Rociana del Condado
Chucena	San Juan del Puerto
Hinojos	Trigueros
Lucena del Puerto	Villalba del Alcor
Manzanilla	Villarrasa
Moguer	

1.2.15. Bepaald gebied Costers del Segre

(a) Deelgebied Raimat

Lleida

(b) Deelgebied Artesa

Alòs de Balaguer
Artesa de Segre
Foradada
Penelles
Preixens

(c) Deelgebied Valle del Rio Corb

Belianes	Montornés de Segarra
Ciudadilla	Nalec
Els Omells de na Gaia	Preixana
Granyanella	San Martí de Riucorb
Granyena de Segarra	Tarrega
Guimerá	Vallbona de les Monges
Maldá	Vallfogona de Riucorb
Montoliu de Segarra	Verdú

(d) Deelgebied Les Garrigues

Arbeca
Bellaguarda
Cerviá de les Garrigues
El Vilosell
Els Omellons
Fulleda

Albi
Espluga Calba
La Floresta
La Pobla de Cérvoles
Tarrés
Vinaixa

1.2.16. Bepaald gebied Chacolí de Bizkaia/Bizkaiko Txakolina

Bakio
Balmaseda
Barakaldo
Derio
Durango
Elorrio
Erandio
Forua
Galdames
Gamiz-Fika
Gatika
Gernika
Gordexola
Gueñes
Larrabetzu
Lezama

Lekeitio
Markina
Mendata
Mendexa
Morga
Mungia
Muskiz
Muxika
Orduña
Sestao
Sopelana
Sopuerta
Zalla
Zamudio
Zaratamo

1.2.17. Bepaald gebied Chacolí De Getaria/Getariako Txakolina

Aia
Getaria
Zarautz

1.2.18. Bepaald gebied El Hierro

Frontera
Valverde

1.2.19. Bepaald gebied Jerez-Xeres-Sherry y Manzanilla-Sancular de Barrameda

Chiclana de la Frontera
Chipiona
Jerez de la Frontera
Lebrija
Puerto de Santa María
Puerto Real
Rota
Sanlúcar de Barrameda
Trebujena

1.2.20. Bepaald gebied Jumilla

Albatana
Fuente-Alamo
Hellin
Jumilla
Montealegre del Castillo
Ontur
Tobarra

1.2.21. Bepaald gebied Lanzarote

Arrecife
Hariá
San Bartolomé
Teguise
Tías
Tinajo
Yaiza

1.2.22. Bepaald gebied Málaga

Alameda	Estepona
Alcaucin	Frigiliana
Alfarnate	Fuente Piedra
Alfarnatejo	Humilladero
Algarrobo	Iznate
Alhaurín de la Torre	Macharaviaya
Almachar	Manilva
Almogía	Moclinejo
Antequera	Mollina
Archez	Nerja
Archidona	Periana
Arenas	Rincón de la Victoria
Benamargosa	Riogordo
Benamocarra	Salares
Borge	Sayalonga
Campillos	Sedella
Canillas de Albaida	Sierra de Yeguas
Canillas del Aceituno	Torrox
Casabermeja	Totalán
Casares	Velez-Málaga
Colmenar	Villanueva del Trabuco
Comares	Villanueva de Tapia
Competa	Villanueva del Rosario
Cuevas de San Marcos	Villanueva de Algaidas
Cuevas Bajas	Viñuela
Cutar	

1.2.23. Bepaald gebied La Mancha

Acabron	Casas de Haro
Ajofrin	Casas de los Pinos
Albaladejo	Casas de Benitez
Alberca de Zancara	Casas de Guijarro
Alcázar de San Juan	Castellar de Santiago
Alcolea de Calatrava	Castillo de Garcimuñoz
Alconchel de la Estrella	Cervera del Llano
Aldea del Rey	Chueca
Alhambra	Ciruelos
Almagro	Ciudad Real
Almarcha	Consuegra
Almedina	Corral de Almaguer
Almendros	Cortijos
Almodovar del Campo	Cózar
Almonacid del Marquesado	Daimiel
Almonacid de Toledo	Dosbarrios
Arenas de San Juan	Fernancaballero
Argamasilla de Alba	Fuencilla
Argamasilla de Calatrava	Fuensanta
Atalaya del Cañavate	Fuente el Fresno
Ballesteros de Calatrava	Fuente de Pedro Naharro
Barajas de Melo	Fuentelespino de Haro
Belinchón	Granátula de Calatrava
Belmonte	Guardia
Bolaños de Calatrava	Herencia
Cabanas de Yepes	Hinojosa
Cabezamesada	Hinojosos
Calzada de Calatrava	Honrubia
Campo de Criptana	Hontanaya
Camuñas	Horcajo de Santiago
Cañada de Calatrava	Huelves
Cañadajuncosa	Huerta de Valdecarábanos
Cañavate	Labores
Carrasposa de Haro	Leganiel
Carrion de Calatrava	Lezuza
Carrizosa	Lillo
Casas de Fernando Alonso	Madridejos

Malagon	Socuéllamos
Manzanares	Solana
Manzanaque	Sonseca con Casalgordo
Marjaliza	Tarancón
Mascaraque	Tarazona de la Mancha
Membrilla	Tembleque
Mesas	Terrinches
Miguel Esteban	Toboso
Miguelturra	Tomelloso
Minaya	Torralba de Calatrava
Monreal del Llano	Torre de Juan Abad
Montalbanejo	Torrubia del Campo
Montalvos	Torrubia del Castillo
Montiel	Tresjuncos
Mora	Tribaldos
Mota del Cuervo	Turleque
Munera	Uclés
Nambroca	Urda
Noblejas	Valenzuela de Calatrava
Ocaña	Valverde de Jucar
Olivares de Júcar	Vara de Rey
Ontigola con Oreja	Villa de Don Fadrique
Orgaz con Arisgotas	Villacañas
Osa de la Vega	Villaescusa de Haro
Ossa de Montiel	Villafranca de los Caballeros
Pedernoso	Villahermosa
Pedro Muñoz	Villamanrique
Pedroñeras	Villamayor de Calatrava
Picón	Villamayor de Santiago
Piedrabuena	Villaminaya
Pinarejo	Villamuelas
Poblete	Villanueva de Alcardete
Porzuna	Villanueva de Bogas
Pozoamargo	Villanueva de los Infantes
Pozorrubio	Villanueva de la Fuente
Pozuelo de Calatrava	Villar del Pozo
Pozoamargo	Villar de la Encina
Provencio	Villanueva de los Infantes
Puebla de Almoradiel	Villar del Pozo
Puebla del Principe	Villar de la Encina
Puebla de Almenara	Villar de Cañas
Puerto Lápice	Villarejo de Fuentes
Quero	Villares del Saz
Quintanar de la Orden	Villarrobledo
Rada de Haro	Villarrubia de Santiago
Roda	Villarrubia de los Ojos
Romeral	Villarrubio
Rozalén del Monte	Villarta de San Juan
Saelices	Villasequilla de Yepes
San Clemente	Villatobas
Santa Cruz de la Zarza	Villaverde y Pasaconsol
Santa Maria de los Llanos	Yebénes
Santa Cruz de los Cañamos	Yepes
Santa Maria del Campo	Zarza del Tajo
Sisante	

1.2.24. Bepaald gebied Mentrída

Albarreal de Tajo	Casarrubios del Monte
Alcabón	Castillo de Bayuela
Aldea en Cabo	Cebolla
Almorox	Cedillo del Condado
Arcicóllar	Cerralbos
Barcience	Chozas de Canales
Burujón	Domingo Pérez
Camarena	Escalona
Camarenilla	Escalonilla
Carmena	Fuensalida
Carranque	Gerindote

Hinojosa de San Vincente
 Hormigos
 Huecas
 Lominchar
 Lucillos
 Maqueda
 Mentrída- Montearagón
 Nombela
 Novés
 Otero
 Palomeque
 Paredes
 Paredas de Escalona
 Pelahustán

Portillo
 Real de San Vincente
 Recas
 Rielves
 Santa Olalla
 Santa Cruz del Retamar
 Torre de Esteban Hambrán
 Torrijos
 Val de Santo Domingo
 Valmojado
 Ventas de Retamosa
 Villamiel
 Viso
 Yunclillos

1.2.25. Bepaald gebied Montilla-Moriles

Aguilar de la Frontera
 Baena
 Cabra
 Castro del Río
 Doña Mencía
 Espejo
 Fernán-Nuñez
 Lucena
 Montalbán

Montemayor
 Montilla
 Monturque
 Moriles
 Nueva Carteya
 Puente Genil
 Rambla
 Santaella

1.2.26. Bepaald gebied Navarra

(a) Deelgebied Ribera Baja

Ablitas
 Arguedas
 Barillas
 Cascante
 Castejón
 Cintruénigo
 Corella

Fitero
 Monteagudo
 Murchante
 Tudela
 Tulebras
 Valtierra

(b) Deelgebied Ribera Alta

Artajona
 Beire
 Berbinzana
 Cadreita
 Caparroso
 Cárcar
 Carcastillo
 Falces
 Funes
 Larraga
 Lerin
 Lodoso
 Marcilla

Mérida
 Milagro
 Miranda de Arga
 Murillo el Fruto
 Murillo el Cuende
 Olite
 Peralta
 Pitillas
 Sansoain
 Santacara
 Sesma
 Tafalla
 Villafranca

(c) Deelgebied Tierra Estella

Aberin
 Allo
 Arcos
 Arellano
 Arróniz
 Ayeguí
 Barbarín
 Busto
 Desojo
 Discastillo
 Espronceda
 Estella

Igúzquiza
 Lazagurria
 Luquin
 Mendaza
 Morentin
 Oteiza de la Solana
 Sansol
 Torralba del Río
 Torres del Río
 Valle de Yerri
 Villatuerta
 Villa mayor de Monjardín

(d) Deelgebied Valdizarbe

Adios	Mendigorría
Añorbe	Muruzábal
Artazu	Obanos
Barásoain	Orisoain
Biurrun	Oloriz
Cirauqui	Puente la Reina
Etxauri	Pueyo
Enériz	Tiebas-Muruarte de Reta
Garinoain	Tirapu
Guirguillano	Ucar
Legarda	Unzué
Leoz	Uterga
Mañeru	

(e) Deelgebied Baja Montaña

Aibar	Lerga
Aoiz	Llédena
Cáseda	Lumbier
Eslava	Sada
Ezprogui	San Martín de Unx
Gallipienzo	Sangüesa
Javier	Ujué
Leache	

1.2.27. Bepaald gebied Penedès

Abrera	Olesa de Bonesvalls
Aiguamurcia	Olivella
Albinyana	Pacs del Penedès
Avinyonet	Piera
Banyeres	Pla del Penedès
Begues	Pontons
Bellvei	Puigdàlber
Bisbal del Penedès, la	Roda de Barà
Bonastre	Sant Llorenç d'Hortons
Cabanyas	Sant Quinti de Mediona
Cabrera d'Igualada	Sant Sadurn d'Anoia
Calafell	Sant Cugat Sesgarrigues
Canyelles	Sant Esteve Sesrovires
Castellet i Gornal	Sant Jaume dels Domenys
Castellvi Rosanes	Santa Margarida i els Monjos
Castellvi de la Marca	Santa Fe del Penedès
Cervelló	Santa Maria de Miralles
Corvera de Llobregat	Santa Oliva
Creixell	Sant Jaume dels Domenys
Cubelles	Sant Martí de Sarroca
Cunit	Sant Pere de Ribes
Font-rubí	Sant Pere de Riudebitlles
Gelida	Sitges
Granada	Subirats
Hostalets de Pierola	Torrelaïd
Llacuna	Torrelles de Foix
Llorenç del Penedès	Vallirana
Martorell	Vendrell, El
Mascefa	Vilafranca del Penedès
Mediona	Vilanova i la Geltrú
Montmell	Viloví
Olèrdola	

1.2.28. Bepaald gebied Priorato

Bellmunt del Priorat
 Gratallops
 Lloà
 Morera de Montsant
 Poboleda

Porrera
Torroja del Priorat
Vilella Alta
Vilella Baixa

1.2.29. Bepaald gebied Rias Baixas

(a) Deelgebied Val do Salnés

Caldas de Reis
Cambados
Meaño
Meis
Portas

Ribadumia
Sanxenxo
Vilanova de Arousa
Vilagracia de Arousa

(b) Deelgebied Condado do Tea

A Cañiza
Arbo
As Neves

Crecente
Salvaterra de Miño

(c) Deelgebied O Rosal

O Rosal
Tomiño
Tui

1.2.30. Bepaald gebied Ribeiro

Arnoia
Beade
Carralada de Avia
Castro de Miño
Cenlle

Cortegada
Leiro
Punxín
Ribadavia

1.2.31. Bepaald gebied Ribeira del Duero

Adrada de Haza
Aguilera
Alcubilla de Avellaneda
Aldehorno
Anguix
Aranda de Duero
Baños de Valdearados
Berlangas de Roa
Boada de Roa
Bocos de Duero
Burgo de Osma
Caleruega
Campillo de Aranda
Canalejas de Peñafiel
Castillejo de Robledo
Castrillo de la Vega
Castrillo de Duero
Cueva de Roa
Curiel de Duero
Fompedraza
Fresnilla de las Dueñas
Fuentecén
Fuentelcásped
Fuentelisendo
Fuentemolinos
Fuentenebro
Fuentespina
Gumiel del Mercado
Gumiel de Hizán
Guzmán
Haza
Honrubia de la Cuesta
Hontangas
Hontoria de Valdearados

Horra
Hoyales de Roa
Langa de Duero
Mambrilla de Castrejón
Manzanillo
Milagros
Miño de san Esteban
Montejo de la Vega de la Zerrezueta
Moradillo de Roa
Nava de Roa
Olivares de Duero
Olmedillo de Roa
Olmos de Peñafiel
Pardilla
Pedrosa de Duero
Peñafiel
Peñaranda de Duero
Pesquera de Duero
Piñel de Abajo
Piñel de Arriba
Quemada
Quintana del Pidio
Quintanamanvirgo
Quintanilla de Onésimo
Quintanilla de Arriba
Rábano
Roa de Duero
Roturas
San Esteban de Gormaz
San Juan del Monte
San Martín de Rubiales
Santa Cruz de la Salceda
Sequera de Haza
Sotillo de la Ribera

Terradillos de Esgueva
Torre de Peñafiel
Torregalindo
Tórtoles de Esgueva
Tubilla del Lago
Vadocondes
Valbuena de Duero
Valcabado de Roa
Valdeande
Valdearcos de la Vega

Valdezate
Vid
Villaescusa de Roa
Villalba de Duero
Villalbilla de Gumiel
Villatueda
Villaverde de Montejo
Villovela de Esgueva
Zazuar

1.2.32. Bepaald gebied Rioja

(a) Deelgebied Rioja Alavena

Baños de Ebro
Barriobusto
Cripán
Elciego
Elvillar de Alava
Labastida
Labraza
Laguardia
Lanciego

Lapuebla de Labarca
Leza
Moreda de Alava
Navaridas
Oyón
Salinillas de Buradon
Samaniego
Villanueva de Alava
Yécora

(b) Deelgebied Rioja Alta

Abalos
Alesón
Alesanco
Anguciana
Arenzana de Arriba
Arenzana de Abajo
Azofra
Badarán
Bañares
Baños de Rio Tobía
Baños de Rioja
Berceo
Bezares
Bobadilla
Briñas
Briones
Camprovín
Canillas
Cañas
Cárdenas
Casalarreina
Castañares de Rioja
Cellorigo
Cenicero
Cidamón
Cihuri
Cirueña
Cordovín
Cuzcurrita de Rio Tirón
Daroca de Rioja
Entrena
Estollo
Fonseca
Fonzaleche
Fuenmayor
Galbárruli
Gimileo
Haro

Herramélluri
Hervias
Hormilleja
Hormilla
Hornos de Moncalvillo
Huércanos
Lardero
Leiva
Logroño
Manjarrés
Matute
Medrano
Nájera
Navarrete
Ochándurí
Ollaurí
Rodezno
Sajazarra
San Millán de Yécora
San Torcuato
San Vicente de la Sonsierra
San Asensio
Santa Coloma
Sojuela
Sorzano
Sotés
Tirgo
Tormantos
Torrecilla Sobre Alesanco
Torremontalbo
Treviana
Tricio
Uruñuela
Ventosa
Villajero
Villalba de Rioja
Villar de Torre
Zarratón

(c) Deelgebied Rioja Baja

Agoncillo
Aguilar del río Alhama
Albelda de Iregua
Alberite

Alcanadre
Aldeanueva de Ebro
Alfaro
Andosilla

Aras	Leza del Rió Leza
Arnedo	Mendavia
Arrúbal	Molinos de Ocón
Ausejo	Murillo del Rió Leza
Autol	Nalda
Azagra	Ocón
Bargota	Pradejón
Bergasa	Quel
Bergasilla	Redal
Calahorra	Ribafrecha
Cervera del rio Alhama	Rincón de Soto
Clavijo	San Adrián
Corera	Santa Engracia de Jubera
Cornago	Sartaguda
Galilea	Tudelilla
Grávalos	Viana
Herce	Villa de Ocón
Igea	Villamediana de Iregua
Lagunilla del Jubera	Villar de Arnedo

1.2.33. Bepaald gebied Rueda

Aguasal	Nava del Rey
Alaejos	Nava de La Asunción
Alcazarén	Nieva
Aldehuela del Codonal	Nueva Villa de las Torres
Almenara de Adaja	Olmedo
Ataquines	Pollos
Bernuy de Coca	Pozal de Gallinas
Blasconuño de Matababras	Pozáldez
Bobadilla del Campo	Puras
Bócgas	Ramiro
Brahojos de Medina	Rapariegos
Campillo	Rodilana
Carpio del Campo	Rubi de bracamonte
Castrejón	Rueda
Castronuño	San Cristobal de la Vega
Cervillego de la Cruz	Santuiste de San Juan Bautista
Codorniz	Salvador de Zapardiel
Donhierro	San Pablo de la Moraleja
Fresno el Viejo	Seca
Fuente Olmedo	Serrada
Fuente de Santa Cruz	Siete Iglesias de Travancos
Fuente el sol	Tordesillas
Gomeznarro	San Vicente del Palacio
Hornillos	Torrecilla de la Orden
Juarros de Voltoya	Torrecilla de la Abadesa
Llano de Olmedo	Torecilla del Valle
Llomoviejo	Tolocirio
Madrigal de las Altas Torres	Valdestillas
Matapozuelos	Velascalvaro
Medina del Campo	Ventosa de la Cuesta
Mojados	Villafranca de Duero
Montejo de Arévalo	Villagonzalo de Coca
Montuenga	Villanueva de Duero
Moraleja de Coca	Villaverde de Medina
Moraleja de las Panaderas	Zarza
Muriel	

1.2.34. Bepaald gebied Somontano

Abiego	Barbastro
Adahuesca	Barbuñales
Angues	Berbegal
Alcalá del Obispo	Bierge
Alquézar	Blecua y Torres
Antillón	Capella
Argavieso	Casbas de Huesca
Azara	Castillazuelo
Azlor	Colungo

Estada	Peralta de Alcofea
Estadilla	Peraltilla
Fonz	Perarrúa
Grado	Pertusa
Graus	Pozán de Vero
Hoz y Costean	Puebla de Castro
Ibieca	Salas Altas
Ilche	Salas Bajas
Laluenga	Santa Maria Dulcis
Laperdiguera	Secastilla
Lascellas-Ponzano	Siétamo
Naval	Torres de Alcanadre
Olvena	

1.2.35. Bepaald gebied Tacoronte-Acentejo

El Sauzal	Santa Úrsula
Matanza de Acentejo	Tacoronte
Victoria de Acentejo	Tegueste
Laguna	

1.2.36. Bepaald gebied Tarragona

(a) Deelgebied Campo de Tarragona

Alcover	Nou de Gaià
Aleixar	Nulles
Alforja	Pallaresos
Alió	Perafort
Almoster	Pla da Santa María
Altafulla	Pobla de Montornès
Argentera	Pobla de Mafumet
Ascó	Puigpelat
Benisanet	Renau
Borges del Camp	Reus
Botarell	Riera de Gaià
Bràfim	Riudecanyes
Cabra del Camp	Rodonyà
Cambrils	Rourell
Castellvell del Camp	Ruidecols
Catllar	Ruidoms
Colldejou	Salomó
Constantí	Secuita
Cornudella	Selva del Camp
Duesaigües	Tarragona
Figuerola del Camp	Tivissa
Garcia	Torre del Espanyol
Garidells	Torredembarra
Ginestar	Ulldemolins
Masó	Vallmoll
Masllorens	Valls
Maspujols	Vespella
Milà	Vila-rodona
Miraver	Vilabella
Montbrió del Camp	Vilallonga del Camp
Montferri	Vilanova d'Escornalbou
Mont-roig	Vilaseca i Salou
Mora d'Ebre	Vinebre
Mora la Nova	Vinyols i els Arcs
Morell	

(b) Deelgebied Falset

Cabassers	Masroig
Capçanes	Pradell
Figuera	Torre de Fontaubella
Guiamets, Els, Marçà	

- 1.2.37. Bepaald gebied Terra Alta
- | | |
|-----------------------|---------------------|
| Arnés | Fatarella, Gandesa |
| Batea | Horta de Sant Joan |
| Bot Pinell de Brai | Pobla de Massalauca |
| Caseres | Prat de Comte |
| Corbera de Terra Alta | Vilalba dels Arcs |
- 1.2.38. Bepaald gebied Toro
- | | |
|----------------------|-------------------------|
| Argujillo | San Miguel de la Ribera |
| Bóveda de Toro | Sanzoles |
| Morales de Toro | Toro |
| Pego | Valdefinjas |
| Peleagonzalo | Venialbo |
| Piñero | Villabuena del Puente |
| San Román de Hornija | Villafranca de Duero |
- 1.2.39. Bepaald gebied Utiel-Requena
- | | |
|---------------|----------------|
| Camporrobles | Sinarcas |
| Caudete | Utiel |
| Fuenterrobles | Venta del Moro |
| Siete Aguas | Villagordo |
- 1.2.40. Bepaald gebied Valdeorras
- | | |
|--------------------------|-------------|
| Barco | Petín |
| Bollo | Rúa |
| Carballeda de Valdeorras | Rubiana |
| Laroco | Villamartin |
- 1.2.41. Bepaald gebied Valdepeñas
- | | |
|----------------------|----------------------|
| Alcubillas | Santa Cruz de Mudela |
| Moral de Calatrava | Torrenueva |
| San Carlos del Valle | Valdepeñas |
- 1.2.42. Bepaald gebied Valencia
- | | |
|------------------------|-------------------------|
| Camporrobles | Sinarcas |
| Caudete de las Fuentes | Utiel |
| Fuenterrobles | Venta del Moro |
| Requena | Villargordo del Cabriel |
| Sieteaguas | |
- (a) Deelgebied Alto Turia
- | | |
|------------------|----------|
| Alpuente | La Yesa |
| Aras de Alpuente | Titaguas |
| Chelva | Tuéjar |
- (b) Deelgebied Valentino
- | | |
|-----------|----------------------|
| Alborache | Higuieruelas |
| Alcublas | Lliria |
| Andilla | Losa del Obispo |
| Bugarra | Macastre |
| Buñol | Montserrat |
| Casinos | Montroy |
| Cheste | Montserrat |
| Chiva | Pedralba |
| Chulilla | Real de Montroy |
| Domeño | Turís |
| Estivella | Villamarxant |
| Gestálgar | Villar del Arzobispo |
| Godolleta | |

(c) Deelgebied Moscatel de Valencia

Catadau	Monserrat
Cheste	Montroy
Chiva	Real de Montroy
Godelleta	Turis
Llombai	

(d) Deelgebied Clariano

Adzaneta de Albaida	L'Olleria
Agullent	La Pobla del Duc
Albaida	Llutxent
Alfarrasí	Moixent
Ayelo de Malferit	Montaberner
Ayelo de Rugat	Montesa
Bèlgida	Montichelvo
Bellús	Ontinyent
Beniatjar	Otos
Benicolet	Palomar
Benigànim	Pinet
Bocairem	Quatretonda
Bufalí	Ràfol de Salem
Castelló de Rugat	Sempere
Font la Figuera	Terrateig
Fontanars dels Alforins	Vallada
Guadasequies	

1.2.43. Bepaald gebied Valle de Güimar

Arafo
Candelaria
Güimar

1.2.44. Bepaald gebied Valle de la Orotava

La Orotava
Puerto de la Cruz
Los Realejos

1.2.45. Bepaald gebied Vinos de Madrid

(a) Deelgebied Arganda

Ambite	Orusco
Aranjuez	Perales de Tajuña
Arganda del Rey	Pezuela de las Torres
Belmonte de Tajo	Pozuelo del Rey
Campo Real	Tielmes
Carabaña	Titulcia
Chinchón	Valdaracete
Colmenar de Oreja	Valdelaguna
Fuentidueña de Tajo	Valdilecha
Getafe	Villaconejos
Loeches	Villamanrique de Tajo
Mejorada del Campo	Villar del Olmo
Morata de Tajuña	Villarejo de Salvanés

(b) Deelgebied Navalcarnero

Álamo	Navalcarnero
Aldea del Fresno	Parla
Arroyomolinos	Serranillos del Valle
Batres	Sevilla la Nueva
Brunete	Valdemorillo
Fuenlabrada	Villamanta
Griñón	Villamantilla
Humanes de Madrid	Villanueva de la Cañada
Moraleja de Enmedio	Villaviciosa de Odón
Móstoles	

(c) Deelgebied San Martín del Valdeiglesias

Cadalso de los Vidrios
Cenicientos
Chapinería
Colmenar de Arroyo
Navas del Rey

Pelayos de la Presa
Rozas de Puerto Real
San Martín de Valdeiglesias
Villa del Prado

1.2.46. Bepaald gebied Ycoden-Daute-Isora

San Juan de la Rambla
La Guancha
Icod de los vinos
Garachico
Los Silos

Buenavista del Norte
El Tanque
Santiago del Teide
Guía de Isora

1.2.47. Bepaald gebied Yecla

Yecla

2. **Tafelwijnen met een geografische aanduiding**

Abanilla
Bages
Bajo Aragón
Cádiz
Campo de Cartagena
Cañamero
Cebreros
Contraviesa-Alpujarra
Fermoselle-Arribes del Duero
Gálvez
La Gomera
Gran Canaria-El Monte
Manchuela
Matanegra
Medina del Campo

Montánchez
Plà i Llevant de Mallorca
Pozohondo
Ribeira Sacra
Ribera Alta del Guadiana
Ribera Baja del Guadiana
Sacedón-Mondéjar
Sierra de Alcaraz
Tierra de Barros
Tierra del Vino de Zamora
Tierra Baja de Aragón
Valdejalón
Valdevimbre-Los Oteros
Valle del Cinca
Valle del Miño-Ourense

B. Traditionele uitdrukkingen

Amontillado
Chacoli-Txakolina
Criadera
Criaderas y Soleras
Crianza
Denominación de Origen / DO
Denominación de Origen calificada / DOCa
Fino
Fondillón

Lagrima
Oloroso
Pajarete
Palo cortado
Raya
Vendimia temprana
Vendimia seleccionada
Vino de la Tierra

IV. WIJNEN VAN OORSPRONG UIT DE GRIEKSE REPUBLIEK

A. Geografische aanduidingen1. **In bepaalde gebieden voortgebrachte kwaliteitswijnen**1.1. *Namen van de bepaalde gebieden*

1.1.1. Ονομασία προελεύσεως ελεγχομένη (gecontroleerde oorsprongsbenaming)

Σάμος (Samos)
Πατρών (Patras)
Ρίου Πατρών (Patras)

Κεφαλληνίας (Cephalonie)

Ρόδου (Rhodos)

Λήμνου (Lemnos)

1.1.2. Ονομασία προελεύσεως ανωτέρας ποιότητας (oorsprongsbenaming van een hogere kwaliteit)

Σητεία (Sitia)

Νεμέα (Nemie)

Σαντορίνη (Santorin)

Δαφνές (Dafnes)

Ρόδος (Rhodos)

Νάουσα (Naoussa)

Κεφαλληνίας (Cephalonie)

Ραψάνη (Rapsani)

Μαντινεία (Mantinee)

Πεζά (Peza)

Αρχάνες (Archanes)

Πάτραι (Patras)

Ζίτσα (Zitsa)

Αμύνταιον (Amynteon)

Γουμένισσα (Gumenissa)

Πάρος (Paros)

Λήμνος (Lemnos)

Αγχιάλος (Anchialos)

Πλαγιές Μελίτων (Côtes de Meliton)

Μεσενικόλα (Mesenicola)

2. **Tafelwijn**

2.1. *Ονομασία κατά παράδοση (traditionele benaming)*

Αττικής (Attikis)

Βοιωτίας (Viotias)

Ευβοίας (Evias)

Μεσογείων (Messogiuion)

Κρωπίας (Kropias)

Κορωπίου (Koropriou)

Μαρκοπούλου (Markopoulou)

Μεγάρων (Megaron)

Παιανίας (Peantias)

Λιοπεσίου (Liopepsiou)

Παλλήνης (Pallinis)

Πικερμίου (Pikermiou)

Σπάτων (Spaton)

Θηβών (Thivon)

Γιάλτρων (Gualtron)

Καρύστου (Karystou)

Χαλκίδας (Halkidas)

Ζακύνθου (Zante)

2.2. *Τοπικός οίνος (plaatselijke wijnen)*

Τοπικός οίνος Τριφυλίας (landwijn van Trifilia)

Μεσημβριώτικος τοπικός οίνος (landwijn van Messimvria)

Επανωμίτικος τοπικός οίνος (landwijn van Epanomie)
Τοπικός οίνος Πλαγιών ορεινής Κορινθίας (landwijn van de hellingen van Korinthe)
Τοπικός οίνος Πυλίας (landwijn van Pylios)
Τοπικός οίνος Πλαγιές Βερτίσκου (landwijn van de hellingen van Vertiskos)
Ηρακλειώτικος τοπικός οίνος (landwijn van Heraklion)
Λασιθιώτικος τοπικός οίνος (landwijn van Lassithie)
Πελοποννησιακός τοπικός οίνος (landwijn van Peloponnesos)
Μεσσηνιακός τοπικός οίνος (landwijn van Messina)
Μακεδονικός τοπικός οίνος (landwijn van Macedonië)
Κρητικός τοπικός οίνος (landwijn van Kreta)
Θεσσαλικός τοπικός οίνος (landwijn van Thessalië)
Τοπικός οίνος Κισάμου (landwijn van Kissamos)
Τοπικός οίνος Τυρνάβου (landwijn van Tyrnavos)
Τοπικός οίνος πλαγιές Αμπέλου (landwijn van de hellingen van Ampelos)
Τοπικός οίνος Βίλλιζας (landwijn van Villiza)
Τοπικός οίνος Γρεβενών (landwijn van Grevena)
Τοπικός οίνος Αττικής (landwijn van Attika)
Αγιορείτικος τοπικός οίνος (landwijn van Agioritikos)
Δωδεκανησιακός τοπικός οίνος (landwijn van Dodekanesos)
Αναβυσσιωτικός τοπικός οίνος (landwijn van Anavysiotikos)
Παιανίτικος τοπικός οίνος (landwijn van Peanitikos)
Τοπικός οίνος Δράμας (landwijn van Drama)
Κρανιώτικος τοπικός οίνος (landwijn van Krania)
Τοπικός οίνος πλαγιών Πάρνηθας (landwijn van de hellingen van Parnitha)
Συριανός τοπικός οίνος (landwijn van Syros)
Θηβαϊκός τοπικός οίνος (landwijn van Thiva)
Τοπικός οίνος πλαγιών Κιθαιρών (landwijn van de hellingen van Kitheron)
Τοπικός οίνος πλαγιών Πετρωτού (landwijn van de hellingen van Petrotou)
Τοπικός οίνος Γερανίων (landwijn van Gerania)
Παλληνιώτικος τοπικός οίνος (landwijn van Pallini)
Αττικός τοπικός οίνος (landwijn van Attika)
Αγοριανός τοπικός οίνος (landwijn van Agorianos)
Τοπικός οίνος Κοιλάδας Αταλάντης (landwijn van de hellingen van Atalanti)
Τοπικός οίνος Αρκαδίας (landwijn van Arcadia)
Παγγαιορείτικος τοπικός οίνος (landwijn van Paggeoritikos)
Τοπικός οίνος Μεταξάτων (landwijn van Metaxata)
Τοπικός οίνος Κλημέντι (landwijn van Klimenti)
Τοπικός οίνος Ημαθίας (landwijn van Hemathia)
Τοπικός οίνος Κέρκυρας (landwijn van Kerkyra (Corfu))
Τοπικός οίνος Σιθωνίας (landwijn van Sithonia)
Τοπικός οίνος Μαντζαβινάτων (landwijn van Mantzavinata)
Ισμαρικός τοπικός οίνος (landwijn van Ismarikos)
Τοπικός οίνος Αβδήρων (landwijn van Avdira)
Τοπικός οίνος Ιωαννίνων (landwijn van Ioannina)
Τοπικός οίνος Πλαγιές Αιγιαλείας (landwijn van de hellingen van Aigialieias)
Τοπικός οίνος Πλαγιές του Αίνου (landwijn van de hellingen van Ainou)
Θρακικός τοπικός οίνος (landwijn van Thrakie)
Τοπικός οίνος Ιλίου (landwijn van Ilion)
Μετσοβίτικος τοπικός οίνος (landwijn van Metsovon)
Κορωπίοτικός τοπικός οίνος (landwijn van Koropie)
Τοπικός οίνος Θαψάνων (landwijn van Thapsanon)
Σιατιστινός τοπικός οίνος (landwijn van Siatistinon)
Τοπικός οίνος Ριτσώνας Αυλίδος (landwijn van Ritsona Avlidos)

Τοπικός οίνος Λετρίνων (landwijn van Letrina)
 Τοπικός οίνος Τεγέας (landwijn van Tegeas)
 Αιγαιοπελαγίτικος τοπικός οίνος ή (landwijn van Egeïsche Zee)
 Τοπικός οίνος Αιγαίου Πελάγους (landwijn van Aigaion pelagos)
 Τοπικός οίνος Βορείων Πλαγιών Πεντελικού (landwijn van de noordelijke hellingen van Penteli)
 Σπατανέικος τοπικός οίνος (landwijn van Spata)
 Μαρκοπουλιώτικος τοπικός οίνος (landwijn van Markopoulo)
 Τοπικός οίνος Δηλάντιου Πεδίου (landwijn van Lilantio Pedion)
 Τοπικός οίνος Χαλκιδικής (landwijn van Chalkidiki)
 Καρυστινός τοπικός οίνος (landwijn van Karystos)
 Τοπικός οίνος Χαλικούνας (landwijn van Chalikouna)
 Τοπικός οίνος Οπουντίας Λοκρίδος (landwijn van Opountia Lokrida)
 Τοπικός οίνος Πέλλας (landwijn van Pella)
 Ανδριανιώτικος τοπικός οίνος (landwijn van Andriani)
 Τοπικός οίνος Σερρών (landwijn van Serres)
 Τοπικός οίνος Στερεάς Ελλάδος (landwijn van Sterea Ellada)

B. Traditionele uitdrukkingen

Ονομασία προελεύσεως ελεγχόμενη (gecontroleerde oorsprongsbenaming)
 Ονομασία προελεύσεως ανωτέρας ποιότητας (oorsprongsbenaming van een hogere kwaliteit)
 Ονομασία κατά παράδοση Ρετσίνα (traditionele benaming Retsina)
 Ονομασία κατά παράδοση Βερντέα Ζακύνθου (traditionele benaming Verdea de Zante)
 Τοπικός οίνος (plaatselijke wijn, landwijn)
 από διαλεκτούς αμπελώνες („grand cru“)
 Κάβα (Cava)
 Ρετσίνα (Retsina)
 Κτήμα (Ktima)
 Αρχοντικό (Archontiko)
 Αμπελώνες (Ampelones)
 Οίνος φυσικώς γλυκύς (van nature zoete wijn)

V. WIJNEN VAN OORSPRONG UIT DE ITALIAANSE REPUBLIEK

A. Geografische aanduidingen

1. **In bepaalde gebieden voortgebrachte kwaliteitswijnen („vino di qualità prodotto in una regione determinata”)**
 - 1.1. *Met de vermelding „Denominazione di origine controllata e garantita” omschreven v.q.p.r.d.*
 - Albana di Romagna
 - Asti
 - Barbaresco
 - Barolo
 - Brachetto d'Acqui
 - Brunello di Montalcino
 - Carmignano
 - Chianti/Chianti Classico, al dan niet vergezeld van een van de volgende geografische aanduidingen:
 - Montalbano
 - Rufina
 - Colli fiorentini

— Colli senesi
 — Colli aretini
 — Colline pisane
 — Montespertoli
 Cortese di Gavi
 Franciacorta
 Gattinara
 Gavi
 Ghemme
 Montefalco Sagrantino
 Montepulciano
 Recioto di Soave
 Taurasi
 Torgiano
 Valtellina
 Valtellina Grumello
 Valtellina Inferno
 Valtellina Sassella
 Valtellina Valgella
 Vernaccia di San Gimignano
 Vermentino di Gallura

1.2. *Met de vermelding „Denominazione di origine controllata (gecontroleerde oorsprongsbenaming)” aangeduide v.q.p.r.d.*

1.2.1. Regione Piémonte

Alba	Coste della Sesia
Albugnano	Diano d'Alba
Alto Monferrato	Dogliani
Acqui	Fara
Asti	Gabiano
Boca	Langhe monregalesi
Bramaterra	Langhe
Caluso	Lessona
Canavese	Loazzolo
Cantavenna	Monferrato
Carema	Monferrato Casalese
Casalese	Ovada
Casorzo d'Asti	Piemonte
Castagnole Monferrato	Pinorelese
Castelnuovo Don Bosco	Roero
Chieri	Sizzano
Colli tortonesi	Valsusa
Colline novaresi	Verduno
Colline saluzzesi	

1.2.2. Regione Val d'Aosta

Arnad-Montjovet	Enfer d'Arvier
Chambave	Morgex
Nus	Torrette
Donnas	Valle d'Aosta
La Salle	Vallée d'Aoste

1.2.3. Regione Lombardia

Botticino	Oltrepò Pavese
Capriano del Colle	Riviera del Garda Bresciano
Cellatica	San Colombano al Lambro
Garda	San Martino Della Battaglia
Garda Colli Mantovani	Terre di Franciacorta
Lugana	Valcalepio
Mantovano	

1.2.4. Regione Trentino-Alto-Adige

Alto Adige	Meranese di collina
Bozner Leiten	Santa Maddalena
Bressanone	Sorni
Brixner	St. Magdalener
Buggrafler	Südtirol
Burgraviato	Südtiroler
Calдарo	Terlaner
Casteller	Terlano
Colli di Bolzano	Teroldego Rotaliano
Eisacktaler	Trentino
Etschtaler	Trento
Gries	Val Venosta
Kalterer	Valdadige
Kalterersee	Valle Isarco
Lago di Caldaro	Vinschgau
Meraner Hügel	

1.2.5. Regione Veneto

Bagnoli di Sopra	Custoza
Bagnoli	Etschtaler
Bardolino	Gambellara
Breganze	Garda
Breganze Torcolato	Lessini Durello
Colli Asolani	Lison Pramaggiore
Colli Berici	Lugana
Colli Berici Barbarano	Montello
Colli di Conegliano	Piave
Colli di Conegliano Fregona	San Martino della Battaglia
Colli di Conegliano Refrontolo	Soave
Colli Euganei	Valdadige
Conegliano	Valdobbiadene
Conegliano Valdobbiadene	Valpantena
Conegliano Valdobbiadene Cartizze	Valpolicella

1.2.6. Regione Friuli-Venezia-Giulia

Carso	Friuli Annia
Colli Orientali del Friuli	Friuli Aquileia
Colli Orientali del Friuli Cialla	Friuli Grave
Colli Orientali del Friuli Ramandolo	Friuli Isonzo
Colli Orientali del Friuli Rosazzo	Friuli Latisana
Collio	Isonzo del Friuli
Collio Goriziano	Lison Pramaggiore

1.2.7. Regione Liguria

Albenga	Finale
Albenganese	Finalese
Cinque Terre	Golfo del Tigullio
Colli di Luni	Riviera Ligure di Ponente
Colline di Levante	Riviera dei fiori
Dolceacqua	

1.2.8. Regione Emilia-Romagna

Bosco Eliceo	Colli di Parma
Castelvetro	Colli di Rimini
Colli Bolognesi	Colli di Scandiano e Canossa
Colli Bolognesi Classico	Colli Piacentini
Colli Bolognesi Colline di Riosto	Colli Piacentini Monterosso
Colli Bolognesi Colline Marconiane	Colli Piacentini Val d'Arda
Colli Bolognesi Colline Oliveto	Colli Piacentini Val Nure
Colli Bolognesi Monte San Pietro	Colli Piacentini Val Trebbia
Colli Bolognesi Serravalle	Reggiano
Colli Bolognesi Terre di Montebudello	Reno
Colli Bolognesi Zola Predosa	Romagna
Colli d'Imola	Santa Croce
Colli di Faenza	Sorbara

1.2.9. Regione Toscana

Barco Reale di Carmignano
Bolgheri
Bolgheri Sassicaia
Candia dei Colli Apuani
Carmignano
Chianti
Chianti classico
Colli Apuani
Colli dell'Etruria Centrale
Colli di Luni
Colline Lucchesi
Costa dell'„Argentario”
Elba
Empolese
Montalcino
Montecarlo
Montecucco
Montepulciano

Montereggio di Massa Marittima
Montescudaio
Parrina
Pisano di San Torpè
Pitigliano
Pomino
San Gimignano
San Torpè
Sant'Antimo
Scansano
Val d'Arbia
Val di Cornia
Val di Cornia Campiglia Marittima
Val di Cornia Piombino
Val di Cornia San Vincenzo
Val di Cornia Suvereto
Valdichiana
Valdinievole

1.2.10. Regione Umbria

Assisi
Colli Martani
Colli Perugini
Colli Amerini
Colli Altotiberini
Colli del Trasimeno

Lago di Corbara
Montefalco
Orvieto
Orvietano
Todi
Torgiano

1.2.11. Regione Marche

Castelli di Jesi
Colli pesaresi
Colli Ascolani
Colli maceratesi
Conero
Esino
Focara

Matelica
Metauro
Morro d'Alba
Piceno
Roncaglia
Serrapetrona

1.2.12. Regione Lazio

Affile
Aprilia
Capena
Castelli Romani
Cerveteri
Circeo
Colli albani
Colli della Sabina
Colli lanuvini
Colli etruschi viterbesi
Cori
Frascati

Genazzano
Gradoli
Marino
Montecompatri Colonna
Montefiascone
Olevano romano
Orvieto
Piglio
Tarquinia
Velletri
Vignanello
Zagarolo

1.2.13. Regione Abruzzo

Abruzzo
Abruzzo Colline teramane

Controguerra
Molise

1.2.14. Regione Molise

Biferno
Pentro d'Isernia

1.2.15. Regione Campania

Avellino	Guardia Sanframondi
Aversa	Ischia
Campi Flegrei	Massico
Capri	Penisola Sorrentina
Castel San Lorenzo	Penisola Sorrentina-Gragnano
Cilento	Penisola Sorrentina-Lettere
Costa d'Amalfi Furore	Penisola Sorrentina-Sorrento
Costa d'Amalfi Ravello	Sannio
Costa d'Amalfi Tramonti	Sant'Agata de' Goti
Costa d'Amalfi	Solopaca
Falerno del Massico	Taburno
Galluccio	Tufo
Guardiolo	Vesuvio

1.2.16. Regione Puglia

Alezio	Lucera
Barletta	Manduria
Brindisi	Martinafranca
Canosa	Matino
Castel del Monte	Nardò
Cerignola	Ortanova
Copertino	Ostuni
Galatina	Puglia
Gioia del Colle	Salice salentino
Gravina	San Severo
Leverano	Squinzano
Lizzano	Trani
Locorotondo	

1.2.17. Regione Basilicata

Vulture

1.2.18. Regione Calabria

Bianco	Pollino
Bivongi	San Vito di Luzzi
Cirò	Sant'Anna di Isola Capo Rizzuto
Donnici	Savuto
Lamezia	Scavigna
Melissa	Verbicaro

1.2.19. Regione Sicilia

Alcamo	Menfi
Contea di Sclafani	Noto
Contessa Entellina	Pantelleria
Delia Nivolalli	Sambuca di Sicilia
Eloro	Santa Margherita di Belice
Etna	Sciacca
Faro	Siracusa
Lipari	Vittoria
Marsala	

1.2.20. Regione Sardegna

Alghero	Sardegna-Jerzu
Arborea	Sardegna-Mogoro
Bosa	Sardegna-Nepente di Oliena
Cagliari	Sardegna-Oliena
Campidano di Terralba	Sardegna-Semidano
Mandrolisai	Sardegna-Tempio Pausania
Oristano	Sorso Sennori
Sardegna	Sulcis
Sardegna-Capo Ferrato	Terralba

2. **Tafelwijnen met een geografische aanduiding**
- 2.1. *Abruzzo*
- | | |
|-------------------|------------------|
| Alto tirino | Colline Frentane |
| Colline Teatine | Histonium |
| Colli Aprutini | Terre di Chieti |
| Colli del sangro | Valle Peligna |
| Colline Pescaresi | Vastese |
- 2.2. *Basilicata*
- Basilicata
- 2.3. *Autonome provincie Bolzano*
- | | |
|------------|-------------------------------------|
| Dolomiti | Mitterberg tra Cauria e Tel |
| Dolomiten | Mitterberg zwischen Gfrill und Toll |
| Mitterberg | |
- 2.4. *Calabria*
- | | |
|-------------|-----------------|
| Arghilla | Palizzi |
| Calabria | Pellaro |
| Condoleo | Scilla |
| Costa Viola | Val di Neto |
| Esaro | Valdamato |
| Lipuda | Valle dei Crati |
| Locride | |
- 2.5. *Campania*
- | | |
|------------------|--------------------|
| Colli di Salerno | Paestum |
| Dugenta | Pompeiano |
| Epomeo | Roccamonfina |
| Irpinia | Terre del Volturno |
- 2.6. *Emilia-Romagna*
- | | |
|---------------------|------------------|
| Castelfranco Emilia | Ravenna |
| Bianco dei Sillaro | Rubicone |
| Emilia | Sillaro |
| Fortana del Taro | Terre die Veleja |
| Forli | Val Tidone |
| Modena | |
- 2.7. *Friuli-Venezia Giulia*
- Alto Livenza
Venezia Giulia
Venezie
- 2.8. *Lazio*
- | | |
|---------------------|---------|
| Civitella d'Agliano | Lazio |
| Colli Cimini | Nettuno |
| Frusinate | |
| Dei Frusinate | |
- 2.9. *Liguria*
- Colline Savonesi
Val Polcevera

-
- | | | |
|-------|---|---|
| 2.10. | <i>Lombardia</i>
Alto Mincio
Benaco bresciano
Bergamasca
Collina del Milanese
Montenetto di Brescia
Mantova | Pavia
Quistello
Ronchi di Brescia
Sabbioneta
Sebino
Terrazze Retiche di Sondrio |
| 2.11. | <i>Marche</i>
Marche | |
| 2.12. | <i>Molise</i>
Osco
Rotae
Terre degli Osci | |
| 2.13. | <i>Puglia</i>
Daunia
Murgia
Puglia | Salento
Tarantino
Valle d'Itria |
| 2.14. | <i>Sardegna</i>
Barbagia
Colli del Limbara
Isola dei Nuraghi
Marmila
Nuoro
Nurra
Ogliastro
Parteolla | Planargia
Romangia
Sibiola
Tharros
Trexenta
Valle dei Tirso
Valli di Porto Pino |
| 2.15. | <i>Sicilia</i>
Camarro
Colli Ericini
Fontanarossa di Cerda
Salemi | Salina
Sicilia
Valle Belice |
| 2.16. | <i>Toscana</i>
Alta Valle della Greve
Colli della Toscano centrale
Maremma toscana
Orcia | Toscana
Toscano
Val di Magra |
| 2.17. | <i>Autonome provincie Trento</i>
Dolomiten
Dolomiti
Atesino | Venezie
Vallagarina |
| 2.18. | <i>Umbria</i>
Allerona
Bettona
Cannara | Narni
Spello
Umbria |
| 2.19. | <i>Veneto</i>
Alto Livenza
Colli Trevigiani
Conselvano
Dolomiten
Dolomiti
Venezie | Marca Trevigiana
Vallagarina
Veneto
Veneto orientale
Verona
Veronese |

B. Traditionele uitdrukkingen

Amarone
Auslese
Buttafuoco
Cacc'e mmitte
Cannellino
Cerasuolo
Denominazione di origine controllata / DOC / D.O.C
Denominazione di origine controllata e garantita / DOCG / D.O.C.G.
Est! Est!! Est!!!
Fior d'arancio
Governo all'uso Toscano
Gutturnio
Indicazione geografica tipica / IGT / I.G.T
Lacrima
Lacrima Christi
Lambiccato
Ramie
Rebola
Recioto
Sangue di Guida
Scelto
Sciacchetrà
Sforzato, Sfurzat
Torcolato
Vendemmia Tardiva
Vin Santo Occhio di Pernice
Vin Santo
Vino nobile

VI. WIJNEN VAN OORSPRONG UIT HET GROOTHERTOGDOM LUXEMBURG**A. Geografische aanduidingen****1. In bepaalde gebieden voortgebrachte kwaliteitswijnen****1.1. *Namen van de bepaalde gebieden***

Ahn
Assel
Bech-Kleinmacher
Born
Bous
Burmerange
Canach
Ehnen
Ellange
Elvange
Erpeldange
Gostingen
Greiveldange
Grevenmacher

Lenningen
Machtum
Mertert
Moersdorf
Mondorf
Niederdonven
Oberdonven
Oberwormeldange
Remerschen
Remich
Rolling
Rosport
Schengen
Schwebsange
Stadtbredimus
Trintange
Wasserbillig
Wellenstein
Wintringen
Wormeldange

2. **Tafelwijnen met een geografische aanduiding**

...

B. Traditionele vermeldingen

Grand premier cru
Marque nationale appellation contrôlée/AC
Premier cru
Vin de pays

VII. WIJNEN VAN OORSPRONG UIT DE PORTUGESE REPUBLIEK

A. Geografische aanduidingen

1. **In bepaalde gebieden voortgebrachte kwaliteitswijnen („vinho de qualidade produzido em região determinada”)**

1.1. *Namen van de bepaalde gebieden*

Alcobaça	Douro
Alenquer	Encostas da Nave
Almeirim	Encostas de Aire
Arruda	Evora
Bairrada	Graciosa
Biscoitos	Granja-Amareleja
Borba	Lafões
Bucelas	Lagoa
Carcavelos	Lagos
Cartaxo	Madeira/Madère/Madera
Castelo Rodrigo	Setúbal
Chamusca	Moura
Chaves	Óbidos
Colares	Palmela
Coruche	Pico
Cova da Beira	Pinhel
Dão	Planalto Mirandês

- | | | |
|--------|--|--------------------|
| | Portalegre | Tomar |
| | Portimão | Torres Vedras |
| | Porto/Port/Oporto/Portwein/Portvin/Portwijn | Valpaços |
| | Redondo | Varosa |
| | Reguengos | Vidigueira |
| | Santarém | Vinho Verde |
| | Tavira | Vinhos Verdes |
| 1.2. | <i>Namen van de deelgebieden</i> | |
| 1.2.1. | Bepaald gebied Dão | |
| | Alva | Silgueiros |
| | Besteiros | Terras de Senhorim |
| | Castendo | Terras de Azurara |
| | Serra da Estrela | |
| 1.2.3. | Bepaald gebied Douro | |
| | Alijó | Sabrosa |
| | Lamego | Vila Real |
| | Meda | |
| 1.2.4. | Deelgebied Favaios | |
| 1.2.5. | Bepaald gebied Varosa | |
| | Tarouca | |
| 1.2.6. | Bepaald gebied Vinhos Verdes | |
| | Amarante | Monção |
| | Basto | Penafiel |
| | Braga | Vinho Verde |
| | Lima | |
| 1.2.7. | A n d e r e | |
| | Dão Nobre | |
| | Setubal roxo | |
| 2. | Tafelwijnen met een geografische aanduiding | |
| | Alentejo | |
| | Algarve | |
| | Alta Estremadura | |
| | Beira Litoral | |
| | Beira Alta | |
| | Beiras | |
| | Estremadura | |
| | Ribatejo | |
| | Minho | |
| | Terras Durienses | |
| | Terras de Sico | |
| | Terras do Sado | |
| | Trás-os-Montes | |

B. Traditionele uitdrukkingen

- Colheita Seleccionada
- Denominação de Origem/DO
- Denominação de Origem Controlada/DOC

Garrafeira
Indicação de Proveniência Regulamentada/IPR
Região demarcada
Roxo
Vinho leve
Vinho regional
Region Madeira
Frasqueira
Region Porto
Crusted/Crusting
Lágrima
Late Bottled Vintage/LBV
Ruby
Tawny
Vintage

VIII. WIJNEN VAN OORSPRONG UIT HET VERENIGD KONINKRIJK

A. Geografische aanduidingen

1. **In bepaalde gebieden voortgebrachte kwaliteitswijnen**

English Vineyards
Welsh Vineyards

2. **Tafelwijnen met een geografische aanduiding**

English Counties
Welsh Counties

B. Traditionele uitdrukkingen

Regional wine

IX. WIJNEN VAN OORSPRONG UIT DE BONDSREPUBLIC OOSTENRIJK

A. Geografische aanduidingen

1. **In bepaalde gebieden voortgebrachte kwaliteitswijnen („Qualitätswein bestimmter Anbau-gebiete“)**

1.1. *Namen van de wijnbouwgebieden*

Burgenland	Tirol
Niederösterreich	Vorarlberg
Steiermark	Wien

- 1.2. *Namen van de bepaalde gebieden*
- 1.2.1. Bepaald gebied Burgenland
- | | |
|-------------------------|------------------|
| Neusiedlersee | Mittelburgenland |
| Neusiedlersee-Hügelland | Südburgenland |
- 1.2.2. Bepaald gebied Niederösterreich
- | | |
|-----------|---------------|
| Carnuntum | Thermenregion |
| Donauland | Traisental |
| Kamptal | Wachau |
| Kremstal | Weinviertel |
- 1.2.3. Bepaald gebied Steiermark
- Süd-Oststeiermark
Südsteiermark
Weststeiermark
- 1.2.4. Bepaald gebied Wien
- Wien
- 1.3. *Gemeenten, delen van gemeenten, Großlagen, Riede, Flure, Einzellagen*
- 1.3.1. Bepaald gebied Neusiedlersee
- (a) Großlage:
- Kaisergarten
- (b) Rieden, Fluren, Einzellagen:
- | | | |
|-------------------------|----------------|---------------------|
| Altenberg | Kellern | Prädium |
| Bauernausatz | Kirchacker | Rappbühl-Weingärten |
| Bergäcker | Kirchberg | Römerstein |
| Edelgründe | Kleinackerl | Rustenäcker |
| Gabarinza | Königswiese | Sandflur |
| Goldberg | Kreuzjoch | Sandriegel |
| Hansagweg | Kurzbürg | Satz |
| Heideboden | Ladisberg | Seeweingärten |
| Henneberg | Lange Salzberg | Ungerberg |
| Herrnjoch | Langer Acker | Vierhölzer |
| Herrnsee | Lehendorf | Weidener Zeiselberg |
| Hintenausere Weingärten | Neuberg | Weidener Ungerberg |
| Jungerberg | Pohnpühl | Weidener Rosenberg |
| Kaiserberg | | |
- (c) Gemeente of delen van een gemeente:
- | | | |
|--------------------|----------------------|-----------------------|
| Andau | Halbturn | Parndorf |
| Apetlon | Illmitz | Podersdorf |
| Bruckneudorf | Jois | Potzneusiedl |
| Deutsch Jahrndorf | Kittsee | St. Andrä am Zicksee |
| Edelstal | Mönchhof | Tadten |
| Frauenkirchen | Neudorf bei Parndorf | Wallern im Burgenland |
| Gattendorf | Neusiedl am See | Weiden am See |
| Gattendorf-Neudorf | Nickelsdorf | Winden am See |
| Gols | Pamhagen | Zurndorf |
- 1.3.2. Bepaald gebied Neusiedlersee-Hügelland
- (a) Großlagen:
- Rosaliakapelle
Sonnenberg
Vogelsang

(b) Rieden, Fluren, Einzellagen:

Adler/Hrvatski vrh	Katerstein	Mönchsberg/Lesicak
Altenberg	Kirchberg	Purbacher Bugstall
Bergweinärten	Kleingebirge/Mali vrh	Reisbühel
Edelgraben	Kleinhöfleiner Hügel	Ripisce
Fölligberg	Klosterkeller Siegendorf	Römerfeld
Gaisrücken	Kogel	Römersteig
Goldberg	Kogl/Gritsch	Rosenberg
Großgebirge/Veliki vrh	Krci	Rübäcker/Ripisce
Hasenriegel	Kreuzweingärten	Schmaläcker
Haussatz	Langäcker/Dolnj sirick	St. Vitusberg
Hochkramer	Leithaberg	Steinhut
Hözlstein	Lichtenbergweingärten	Wetterkreuz
Isl	Marienthal	Wolfsbach
Johanneshöh	Mitterberg	Zbornje

(c) Gemeinden of delen van een gemeente:

Antau	Loipersbach	St. Margarethen
Baumgarten	Loretto	Schattendorf
Breitenbrunn	Marz	Schützensgebirge
Donnerskirchen	Mattersburg	Siegenderf
Draßburg	Mörbisch/See	Sigless
Draßburg-Baumgarten	Müllendorf	Steinbrunn
Eisenstadt	Neudörfel	Steinbrunn-Zillingtal
Forchtenstein	Neustift an der Rosalia	Stöttera
Forchtenau	Oggau	Stotzing
Großhöflein	Oslip	Trausdorf/Wulka
Hirm	Pöttelsdorf	Walbersdorf
Hirm-Antau	Pöttsching	Wiesen
Hornstein	Purbach/See	Wimpassing/Leitha
Kleinhöflein	Rohrbach	Wulkaprodersdorf
Klingenbach	Rust	Zagersdorf
Krensdorf	St. Georgen	Zemendorf
Leithaprodersdorf		

1.3.3. Bepaald gebied Mittelburgenland

(a) Großlage:

Goldbachtal

(b) Rieden, Fluren, Einzellagen:

Altes Weingebirge	Hochberg	Raga
Deideckwald	Hochplateau	Sandhoffeld
Dürrau	Hözl	Sinter
Gfanger	Im Weingebirge	Sonnensteig
Goldberg	Kart	Spiegelberg
Himmelsthron	Kirchholz	Weingfanger
Hochäcker	Pakitsch	Weiskreuz

(c) Gemeinden of delen van een gemeente:

Deutschkreutz	Klostermarienberg	Neckenmarkt
Frankenau	Kobersdorf	Nikitsch
Frankenau-Unterderpullendorf	Kroatisch Gerersdorf	Raiding
Girm	Kroatisch Minihof	Raiding-Unterfrauenhaid
Großmutschen	Lackenbach	Ritzing
Großwarasdorf	Lackendorf	Stoob
Haschendorf	Lutzmannsburg	Strebersdorf
Horitschon	Mannersdorf	Unterfrauenheid
Kleinmutschen	Markt St. Martin	Unterpetersdorf
Kleinwarasdorf	Nebersdorf	Unterpullendorf

1.3.4. Bepaald gebied Südburgenland

(a) Großlagen:

Pinkatal
Rechnitzer Geschriebenstein

(b) Rieden, Fluren, Einzellagen:

Gotscher
Rosengarten
Schiller
Tiefer Weg
Wohlauf

(c) Gemeenten of delen van een gemeente:

Bonisdorf	Kalch	Punitz
Burg	Kirchfidisch	Rax
Burgauberg	Kleinmürbisch	Rechnitz
Burgauberg-Neudauberg	Kohfidisch	Rehgraben
Deutsch Tschantschendorf	Königsdorf	Reinersdorf
Deutschsützen-Eisenberg	Kotezicken	Rohr
Deutsch Bieling	Kroatisch Tschantschendorf	Rohrbrunn
Deutsch Ehrendorf	Kroatisch Ehrendorf	Schallendorf
Deutsch Kaltenbrunn	Krobotek	St. Michael
Deutsch-Schützen	Krottendorf bei Güssing	St. Nikolaus
Eberau	Krottendorf bei Neuhaus am Klau-	St. Kathrein
Edlitz	senbach	Stadtschlaining
Eisenberg an der Pinka	Kukmirn	Steinfurt
Eltendorf	Kulmhohe Gfang	Strem
Gaas	Limbach	Sulz
Gamischdorf	Luising	Sumetendorf
Gerersdorf-Sulz	Markt-Neuhodis	Tobau
Glasing	Minihof-Liebau	Tschanigraben
Großmürbisch	Mischendorf	Tudersdorf
Güssing	Moschendorf	Unterbildein
Güttenbach	Mühlgraben	Urbersdorf
Hackerberg	Neudauberg	Weichselbaum
Hagensdorf	Neumarkt im Tauchental	Weiden bei Rechnitz
Hannersdorf	Neusiedl	Welgersdorf
Harmisch	Neustift	Windisch Minihof
Hasendorf	Oberbildein	Winten
Heiligenbrunn	Ollersdorf	Woppendorf
Hoell	Poppendorf	Zuberbach
Inzenhof		

1.3.5. Bepaald gebied Thermenregion

(a) Großlagen:

Badener Berg	Weißer Stein	Schatzberg
Vöslauer Hauerberg	Tattendorfer Steinhölle (Stahölln)	Kappellenweg

(b) Rieden, Fluren, Einzellagen:

Am Hochgericht	In Brunnerberg	Oberkirchen
Badener Berg	Jenibergen	Pfaffstättner Kogel
Brunner Berg	Kapellenweg	Prezessbühel
Dornfeld	Kirchenfeld	Rasslerin
Goldeck	Kramer	Römerberg
Gradenthal	Lange Bamhartstäler	Satzing
Großriede Les'hanl	Mandl-Höh	Steinfeld
Hochleiten	Mitterfeld	Weißer Stein
Holzspur		

(c) Gemeenten of delen van een gemeente:

Bad Fischau-Brunn	Brunnenthal	Gamingerhof
Bad Vöslau	Deutsch-Brodersdorf	Gießhübl
Bad Fischau	Dornau	Großau
Baden	Dreitstetten	Gumpoldskirchen
Berndorf	Ebreichsdorf	Günselsdorf
Blumau	Eggendorf	Guntramsdorf
Blumau-Neurißhof	Einöde	Hirtenberg
Braiten	Enzesfeld	Josefsthal
Brunn am Gebirge	Frohsdorf	Katzelsdorf
Brunn/Schneebergbahn	Gainfarn	Kottingbrunn

Landegg	Perchtoldsdorf	Traiskirchen
Lanzenkirchen	Pfaffstätten	Tribuswinkel
Leesodrf	Pottendorf	Trumau
Leobersdorf	Rauhenstein	Vösendorf
Lichtenwörth	Reisenberg	Wagram
Lindabrunn	Schönau/Triesting	Wampersdorf
Maria Enzersdorf	Seibersdorf	Weigelsdorf
Markt Piesting	Siebenhaus	Weikersdorf/Steinfeld
Matzendorf	Siegersdorf	Wiener Neustadt
Matzendorf-Hölles	Sollenu	Wiener Neudorf
Mitterberg	Sooß	Wienersdorf
Mödling	St. Veit	Winzendorf
Möllersdorf	Steinbrückl	Winzendorf-Muthmannsdorf
Münchendorf	Steinfeld	Wöllersdorf
Obereggendorf	Tattendorf	Wöllersdorf-Steinbrückl
Oberwaltersdorf	Teesdorf	Zillingdorf
Oyenhausen	Theresienfeld	

1.3.6. Bepaald gebied Kremstal

(a) Großlagen:

Göttweiger Berg
Kaiser Stiege

(b) Rieden, Fluren, Einzellagen:

Ebritzstein	Hochäcker	Rohrendorfer Gebling
Ehrenfelser	Im Berg	Sandgrube
Emmerlingtal	Kirchbühel	Scheibelberg
Frauengrund	Kogl	Schrattenpoint
Gartl	Kremsleithen	Sommerleiten
Gärtling	Pellingen	Sonnageln
Gedersdorfer Kaiserstiege	Pfaffenberg	Spiegel
Goldberg	Pfennigberg	Steingraben
Großer Berg	Pulverturm	Tümelstein
Hausberg	Rammeln	Weinzierlberg
Herrentrost	Reisenthal	Zehetnerin

(c) Gemeenten of delen van een gemeente:

Aigen	Imbach	Rohrendorf bei Krems
Angern	Krems	Scheibenhof
Brunn im Felde	Krems an der Donau	Senftenberg
Droß	Krustetten	Stein an der Donau
Egelsee	Landersdorf	Steinaweg-Kleinwien
Eggendorf	Meidling	Stift Göttweig
Furth	Neustift bei Schönberg	Stratzing
Gedersdorf	Oberfucha	Stratzing-Droß
Gneixendorf	Oberrohrendorf	Thallern
Göttweig	Palt	Tiefenfucha
Höbenbach	Paudorf	Unterrohrendorf
Hollenburg	Priel	Walkersdorf am Kamp
Hörfarth	Rehberg	Weinzierl bei Krems

1.3.7. Bepaald gebied Kamptal

(a) Großlage:

—

(b) Rieden, Fluren, Einzellagen:

Anger	Hiesberg	Sachsenberg
Auf der Setz	Hofstadt	Sandgrube
Friesenrock	Kalvarienberg	Spiegel
Gaisberg	Kremstal	Stein
Gallenberg	Loiser Berg	Steinhaus
Gobelsberg	Obritzberg	Weinträgerin
Heiligenstein	Pfeiffenberg	Wohra

(c) Gemeenten of delen van een gemeente:

Altenhof	Haindorf	Schiltern
Diendorf am Walde	Kammern am Kamp	Schönberg am Kamp
Diendorf/Kamp	Kamp	Schönbergneustift
Elsarn im Straßertale	Langenlois	Sittendorf
Engabrunn	Lengenfeld	Stiefern
Etsdorf am Kamp	Mittelberg	Straß im Straßertale
Etsdorf-Haitzendorf	Mollands	Thürneustift
Fernitz	Obernholz	Unterreith
Gobelsburg	Oberreith	Walkersdorf
Grunddorf	Plank/Kamp	Wiedendorf
Hadersdorf am Kamp	Peith	Zöbing
Hadersdorf-Kammern	Rothgraben	

1.3.8. Bepaald gebied Donauland

(a) Großlagen:

Klosterneuburger Weinberge
Tulbinger Kogel
Wagram-Donauland

(b) Rieden, Fluren, Einzellagen:

Altenberg	Hengsberg	Schillingsberg
Bromberg	Hengstberg	Schloßberg
Erdpreß	Himmelreich	Sonnenried
Franzhauser	Hirschberg	Steinagrund
Fuchsberg	Hochrain	Traxelgraben
Gänsacker	Kreitschental	Vorberg
Georgenberg	Kühgraben	Wadenthal
Glockengießler	Leben	Wagram
Gmirk	Ortsried	Weinlacke
Goldberg	Purgstall	Wendelstatt
Halterberg	Satzen	Wora

(c) Gemeenten of delen van een gemeente:

Ahrenberg	Gugging	Plankenberg
Abstetten	Hasendorf	Pöding
Altenberg	Henzing	Reidling
Ameisthal	Hintersdorf	Röhrenbach
Anzenberg	Hippersdorf	Ruppersthal
Atzelsdorf	Höflein an der Donau	Saladorf
Atzenbrugg	Holzleiten	Sieghartskirchen
Baumgarten/Reidling	Hütteldorf	Sitzenberg-Reidling
Baumgarten/Wagram	Judenau-Baumgarten	Spital
Baumgarten/Tullnerfeld	Katzelsdorf im Dorf	St. Andrä-Wördern
Chorherrn	Katzelsdorf/Zeil	Staasdorf
Dietersdorf	Kierling	Stettenhof
Ebersdorf	Kirchberg/Wagram	Tautendorf
Egelsee	Kleinwiesendorf	Thürnthal
Einsiedl	Klosterneuburg	Tiefenthal
Elsbach	Königsbrunn	Trasdorf
Engelmannsbrunn	Königsbrunn/Wagram	Tulbing
Fels	Königstetten	Tulln
Fels/Wagram	Kritzendorf	Unterstockstall
Feuersbrunn	Landersdorf	Wagram am Wagram
Freundorf	Michelhausen	Waltendorf
Gerasdorf b. Wien	Micheldorf	Weinzierl bei Ollern
Gollarn	Mitterstockstall	Wipfing
Gösing	Mossbierbaum	Wolfpassing
Grafenwörth	Neudegg	Wördern
Groß-Rust	Oberstockstall	Würmla
Großriedenthal	Ottenthal	Zaußenberg
Großweikersdorf	Pixendorf	Zeißelmauer
Großwiesendorf		

1.3.9. Bepaald gebied Traisental

(a) Großlage:

Traismaurer Weinberge

(b) Rieden, Fluren, Einzellagen:

Am Nasenberg	Hausberg	Sonnleiten
Antingen	In der Wiegn'n	Spiegelberg
Brunberg	In der Leithen	Tiegeln
Eichberg	Kellerberg	Valterl
Fuchsenrand	Kölbing	Weinberg
Gerichtsberg	Kreit	Wiegen
Grillenbühel	Kufferner Steinried	Zachling
Halterberg	Leithen	Zwirsch
Händlgraben	Schullerberg	

(c) Gemeenten of delen van een gemeente:

Absdorf	Inzersdorf ob der Traisen	Reichersdorf
Adletzberg	Inzersdorf-Geztersdorf	Ried
Ambach	Kappeln	Rottersdorf
Angern	Katzenberg	Schweinern
Diendorf	Killing	St. Andrä/Traisen
Dörfl	Kleinrust	St. Pölten
Edering	Kuffern	Statzendorf
Eggendorf	Langmannersdorf	Stollhofen
Einöd	Mitterndorf	Thallern
Etzersdorf	Neusiedl	Theyern
Franzhausen	Neustift	Traismauer
Frauentorf	Nußdorf ob der Traisen	Unterradlberg
Fugging	Oberndorf am Gebirge	Unterwölbing
Gemeinlebarn	Oberndorf in der Ebene	Wagram an der Traisen
Getzersdorf	Oberwinden	Waldletzberg
Großrust	Oberwölbing	Walpersdorf
Grünz	Obritzberg-Rust	Weidling
Gutenbrunn	Ossarn	Weißenkriechen/Perschling
Haselbach	Pfaffing	Wetzmannsthal
Herzogenburg	Rassing	Wielandsthal
Hilpersdorf	Ratzersdorf	Wölbing

1.3.10. Bepaald gebied Carnuntum

(a) Großlage:

—

(b) Rieden, Fluren, Einzellagen:

Aubühel	Hausweingärten	Mühlweg
Braunsberg	Hexenberg	Rosenberg
Dorfbrunnenäcker	Kirchbergen	Spitzerberg
Füllenbeutel	Lange Letten	Steinriegl
Gabler	Lange Weingärten	Tilhofen
Golden	Mitterberg	Ungerberg
Haidäcker	Mühlbachacker	Unterschilling
Hausweinäcker		

(c) Gemeenten of delen van een gemeente:

Arbesthal	Göttlesbrunn	Mannersdorf/Leithagebirge
Au am Leithagebirge	Göttlesbrunn-Arbesthal	Margarethen am Moos
Bad Deutsch-Altenburg	Gramatneusiedl	Maria Ellend
Berg	Hainburg/Donau	Moosbrunn
Bruck an der Leitha	Haslau/Donau	Pachfurth
Deutsch-Haslau	Haslau-Maria Ellend	Petronell
Ebergassing	Himberg	Petronell-Carnuntum
Enzersdorf/Fischa	Hof/Leithaberge	Prellenkirchen
Fischamend	Höflein	Regelsbrunn
Gallbrunn	Hollern	Rohrau
Gerhaus	Hundsheim	Sarasdorf

Scharndorf	Stixneusiedl	Wildungsmauer
Schloß Prugg	Trautmannsdorf/Leitha	Wilfleinsdorf
Schönabrunn	Velm	Wolfsthal-Berg
Schwadorf	Wienerherberg	Zwölfaxing
Sommerein		

1.3.11. Bepaald gebied Wachau

(a) Großlage:

Frauenweingärten

(b) Rieden, Fluren, Einzellagen:

Burgberg	Kellerweingärten	Setzberg
Frauengrund	Kiernberg	Silberbühel
Goldbügeln	Klein Gebirg	Singerriedel
Gottschelle	Mitterweg	Spickenberg
Höhlgraben	Neubergen	Steiger
Im Weingebirge	Niederpoigen	Stellenleiten
Katzengraben	Schlucht	Tranthal

(c) Gemeenten of delen van een gemeente:

Aggsbach	Krustetten	St. Lorenz
Aggsbach-Markt	Loiben	St. Johann
Baumgarten	Mautern	St. Michael
Bergern/Dunkelsteinerwald	Mauternbach	Tiefenfucha
Dürnstein	Mitterarnsdorf	Unterbergern
Eggendorf	Mühldorf	Unterloiben
Elsarn am Jauerling	Oberarnsdorf	Vießling
Furth	Oberbergern	Weißkirchen/Wachau
Groisbach	Oberloiben	Weißkirchen
Gut am Steg	Rossatz-Rührsdorf	Willendorf
Höbenbach	Schwallenbach	Willendorf in der Wachau
Joching	Spitz	Wösendorf/Wachau
Köfering		

1.3.12. Bepaald gebied Weinviertel

(a) Großlagen:

Bisamberg-Kreuzenstein	Matzner Hügel	Wolkersdorfer Hochleithen
Falkensteiner Hügelland	Retzer Weinberge	

(b) Rieden, Fluren, Einzellagen:

Adamsbergen	Fochleiten	Hinter der Kirchen
Altenberg	Freiberg	Hirschberg
Altenbergen	Freybergen	Hochfeld
Alter Kirchenried	Fuchsenberg	Hochfeld
Altes Gebirge	Fürstenbergen	Hochstraß
Altes Weingebirge	Gaisberg	Holzpoint
Am Berghundsleithen	Galgenberg	Hundsbergen
Am Lehmim	Gerichtsberg	Im Inneren Rain
Am Wagram	Geringen	Im Potschallen
Antlasbergen	Goldberg	In Aichleiten
Antonibergen	Goldbergen	In den Hausweingärten
Aschinger	Gollitschen	In Hamert
Auberg	Großbergen	In Rothenpüllen
Auflangen	Grundern	In Sechsern
Bergen	Haad	In Trenken
Bergfeld	Haidberg	Johannesbergen
Birthaler	Haiden	Jungbirgen
Bogenrain	Haspelberg	Junge Frauenberge
Bruch	Hausberg	Jungherrn
Bürsting	Hauseingärten	Kalvarienberg
Detzenberg	Hausrucker	Kapellenfeld
Die alte Haider	Heiligengeister	Kirchbergen
Ekartsberg	Hermannschachern	Kirchenberg
Feigelbergen	Herrnberg	Kirchluß

Kirchweinbergen	Preussenberg	Sonnberg
Kogelberg	Purgstall	Sonnen
Köhlberg	Raschern	Sonnleiten
Königsbergen	Reinthal	Steinberg
Kreuten	Reishübel	Steinbergen
Lamstetten	Retzer Winberge	Steinhübel
Lange Ried	Rieden um den Heldenberg	Steinperz
Lange Vierteln	Rösel	Stöckeln
Lange Weingärten	Rosenberg	Stolleiten
Leben	Roseneck	Strassfeld
Lehmfeld	Saazen	Stuffeln
Leitenberge	Sandbergen	Tallusfeld
Leithen	Sandriegl	Veigelberg
Lichtenberg	Sätzen	Vogelsinger
Ließen	Sätzweingärten	Vordere Bergen
Lindau	Sauenberg	Warthberg
Lissen	Sauhaut	Weinried
Martal	Saurüßeln	Weintalried
Maxendorf	Schachern	Weisser Berg
Merkvierteln	Schanz	Zeiseln
Mitterberge	Schatz	Zuckermantln
Mühlweingärten	Schatzberg	Zuckermantel
Neubergergen	Schilling	Zuckerschleh
Neusätzen	Schmallissen	Züngel
Nußberg	Schmidatal	Zutrinken
Ölberg	Schwarzerder	Zwickeln
Ölbergen	Sechterbergen	Zwiebelhab
Platten	Silberberg	Zwiefänger
Pöllitzern	Sommerleiten	

(c) Gemeenten of delen van een gemeente:

Alberndorf im Pulkautal	Dobermannsdorf	Gaisruck
Alt Höflein	Drasenhofen	Garmanns
Alt Ruppertsdorf	Drösing	Gars am Kamp
Altenmarkt im Thale	Dürnkrot	Gartenbrunn
Altenmarkt	Dürnleis	Gaubitsch
Altlichtenwarth	Ebendorf	Gauderndorf
Altmanns	Ebenthal	Gaweinstal
Ameis	Ebersbrunn	Gebmanns
Amelsdorf	Ebersdorf an der Zaya	Geitzendorf
Angern an der March	Eggenburg	Gettsdorf
Aschendorf	Eggendorf am Walde	Ginzersdorf
Asparn an der Zaya	Eggendorf	Glaubendorf
Aspersdorf	Eibesbrunn	Gnadendorf
Atzelsdorf	Eibesthal	Goggendorf
Au	Eichenbrunn	Goldgeben
Auersthal	Eichhorn	Göllersdorf
Augenthal	Eitzersthal	Gösting
Bad Pirawarth	Engelhartstetten	Götzendorf
Baierdorf	Engelsdorf	Grabern
Bergau	Enzersdorf bei Staatz	Grafenberg
Bernhardsthal	Enzersdorf im Thale	Grafensulz
Bisamberg	Enzersfeld	Groißbrunn
Blumenthal	Erdberg	Groß Ebersdorf
Bockfließ	Erdpreß	Groß-Engersdorf
Bogenneusiedl	Ernstbrunn	Groß-Inzersdorf
Bösendürnbach	Etzmannsdorf	Groß-Schweinbarth
Braunsdorf	Fahndorf	Großharras
Breiteneich	Falkenstein	Großkadolz
Breitenwaida	Fallbach	Großkrut
Bruderndorf	Föllim	Großmeiseldorf
Bullendorf	Frättingsdorf	Großmugl
Burgschleinitz	Frauendorf/Schmida	Großnondorf
Burgschleinitz-Kühnring	Friebritz	Großreipersdorf
Deinzendorf	Füllersdorf	Großrußbach
Diepolz	Furth	Großstelzendorf
Dietersdorf	Gaindorf	Großwetzdorf
Dietmannsdorf	Gaisberg	Grub an der March
Dippersdorf	Gaiselberg	Grübern

Grund	Kleinstetteldorf	Obergrabern
Gumping	Kleinweikersdorf	Obergrub
Guntersdorf	Kleinwetzdorf	Oberhautzentel
Guttenbrunn	Kleinwilfersdorf	Oberkreuzstetten
Hadres	Klement	Obermallebarn
Hagenberg	Kollnbrunn	Obermarkersdorf
Hagenbrunn	Königsbrunn	Obernalb
Hagendorf	Kottingneusiedl	Oberolberndorf
Hanfthal	Kotzendorf	Oberparschenbrunn
Hardegg	Kreuttal	Oberravelsbach
Harmannsdorf	Kreuzstetten	Oberretzbach
Harrersdorf	Kronberg	Oberrohrbach
Hart	Kühnring	Oberrußbach
Haselbach	Laa an der Thaya	Oberschoderlee
Haslach	Ladendorf	Obersdorf
Haugsdorf	Langenzersdorf	Obersteinabrunn
Hausbrunn	Lanzendorf	Oberstinkenbrunn
Hauskirchen	Leitzersdorf	Obersulz
Hausleiten	Leobendorf	Oberthern
Hautzendorf	Leodagger	Oberzögersdorf
Heldenberg	Limberg	Obritz
Herrnbaumgarten	Loidesthal	Olbersdorf
Herrnleis	Loosdorf	Olgersdorf
Herzogbirbaum	Magersdorf	Ollersdorf
Hetzmannsdorf	Maigen	Ottendorf
Hipples	Mailberg	Ottenthal
Höbersbrunn	Maisbirbaum	Paasdorf
Hobersdorf	Maissau	Palterndorf
Höbertsgrub	Mallersbach	Palterndorf/Dobermannsdorf
Hochleithen	Manhartsbrunn	Paltersdorf
Hofern	Mannersdorf	Passauerhof
Hohenau an der March	Marchegg	Passendorf
Hohenruppersdorf	Maria Roggendorf	Patzenthal
Hohenwarth	Mariathal	Patzmannsdorf
Hohenwarth-Mühlbach	Martinsdorf	Peigarten
Hollabrunn	Matzelsdorf	Pellendorf
Hollenstein	Matzen	Pernersdorf
Hörersdorf	Matzen-Raggendorf	Pernhofen
Horn	Maustrenk	Pettendorf
Hornsburg	Meiseldorf	Pfaffendorf
Hüttendorf	Merkersdorf	Pfaffstetten
Immendorf	Michelstetten	Pfösing
Inkersdorf	Minichhofen	Pillersdorf
Jedenspeigen	Missingdorf	Pillichsdorf
Jetzelsdorf	Mistelbach	Pirawarth
Kalladorf	Mittergrabern	Platt
Kammersdorf	Mitterretzbach	Pleißling
Karnabrunn	Mödring	Porrau
Kattau	Mollmannsdorf	Pottenhofen
Katzelsdorf	Mörtersdorf	Poysbrunn
Kettlasbrunn	Mühlbach a. M.	Poysdorf
Ketzelsdorf	Münichsthal	Pranhartsberg
Kiblitiz	Naglern	Prinzendorf/Zaya
Kirchstetten	Nappersdorf-Kammersdorf	Prottes
Kleedorf	Neubau	Puch
Klein Hadersdorf	Neudorf bei Staatz	Pulkau
Klein Riedenthal	Neuruppersdorf	Pürstendorf
Klein Haugsdorf	Neusiedl/Zaya	Putzing
Klein-Harras	Nexingin	Pyhra
Klein-Meiseldorf	Niederabsdorf	Rabensburg
Klein-Reinprechtsdorf	Niederfellabrunn	Radlbrunn
Klein-Schweinbarth	Niederhollabrunn	Raffelhof
Kleinbaumgarten	Niederkreuzstetten	Rafing
Kleinebersdorf	Niederleis	Ragelsdorf
Kleinengersdorf	Niederrußbach	Raggendorf
Kleinhöflein	Niederschleinz	Rannersdorf
Kleinkadolz	Niedersulz	Raschala
Kleinkirchberg	Nursch	Ravelsbach
Kleinrötz	Oberdümbach	Reikersdorf
Kleinsierndorf	Oberfellabrunn	Reinthal
Kleinstelzendorf	Obergänserndorf	Retz

Retz-Altstadt	Spannberg	Velm
Retz-Stadt	St. Bernhard-Frauenhofen	Velm-Götzendorf
Retzbach	St. Ulrich	Viendorf
Reyersdorf	Staatz	Waidendorf
Riedenthal	Staatz-Kautzendorf	Waitzendorf
Ringelsdorf	Starnwörth	Waltersdorf
Ringelsdorf-Niederabsdorf	Steinabrunn	Waltersdorf/March
Ringendorf	Steinbrunn	Walterskirchen
Rodingersdorf	Steinebrunn	Wartberg
Roggendorf	Stetteldorf/Wagram	Waschbach
Rohrbach	Stetten	Watzelsdorf
Rohrendorf/Pulkau	Stillfried	Weikendorf
Ronthal	Stockerau	Wetzelsdorf
Röschitz	Stockern	Wetzleinsdorf
Röschitzklein	Stoitzendorf	Weyerburg
Roseldorf	Straning	Wieselsfeld
Rückersdorf	Stranzendorf	Wiesern
Rußbach	Streifing	Wildendürnbach
Schalladorf	Streitdorf	Wilfersdorf
Schleinbach	Stronsdorf	Wilhelmsdorf
Schletz	Stützenhofen	Windisch-Baumgarten
Schönborn	Sulz im Weinviertel	Windpassing
Schöngrabern	Suttenbrunn	Wischathal
Schönkirchen	Tallesbrunn	Wolfpassing an der Hochleithen
Schönkirchen-Reyersdorf	Traunfeld	Wolfpassing
Schrattenberg	Tresdorf	Wolfsbrunn
Schrattenthal	Ulrichskirchen	Wolkersdorf/Weinviertel
Schrick	Ulrichskirchen-Schleinbach	Wollmannsberg
Seebarn	Ungerndorf	Wullersdorf
Seefeld	Unterdürnbach	Wultendorf
Seefeld-Kadolz	Untergrub	Wulzeshofen
Seitzendorf-Wolfpassing	Unterhautzental	Würnitz
Senning	Untermallebarn	Zellerndorf
Siebenhirten	Untermarkersdorf	Zemling
Sierndorf	Unternalb	Ziersdorf
Sierndorf/March	Unterolberndorf	Zissersdorf
Sigmundsherberg	Untersparchenbrunn	Zistersdorf
Simonsfeld	Unterretzbach	Zlabern
Sitzendorf an der Schmida	Unterrohrbach	Zogelsdorf
Sitzenhart	Unterstinkenbrunn	Zwentendorf
Sonnberg	Unterthern	Zwingendorf
Sonndorf		

1.3.13. Bepaald gebied Südsteiermark

(a) Großlagen:

Sausal
Südsteirisches Rebenland

(b) Rieden, Fluren, Einzellagen:

Altenberg	Karnerberg	Sernauberg
Brudersegg	Kittenberg	Speisenberg
Burgstall	Königsberg	Steinriegl
Czamilionberg/Kaltenegg	Kranachberg	Stermitzberg
Eckberg	Lubekogel	Urkogel
Eichberg	Mitteregg	Wielitsch
Einöd	Nußberg	Wilhelmshöhe
Gauitsch	Obeegg	Witscheinberg
Graßnitzberg	Päßnitzberger Römerstein	Witscheiner Herrenberg
Harrachegg	Pfarrweingarten	Zieregg
Hochgraßnitzberg	Schloßberg	Zoppelberg

(c) Gemeenten of delen van een gemeente:

Aflenz an der Sulm	Brudersegg	Eichberg-Trautenburg
Altenbach	Burgstall	Einöd
Altenberg	Eckberg	Empersdorf
Arnfels	Ehrenhausen	Ewitsch
Berghausen	Eichberg-Arnfels	Flamberg

Fötschach	Lieschen	Schönberg
Gamlitz	Maltschach	Schönegg
Gautitsch	Mattelsberg	Seggauberg
Glanz	Mitteregg	Sernau
Gleinstätten	Muggenau	Spielfeld
Goldes	Nestelbach	St. Andrä i.S.
Göttling	Nestelberg/Heimschuh	St. Andrä-Höch
Graßnitzberg	Nestelberg/Großklein	St. Johann im Saggautal
Greith	Neurath	St. Nikolai im Sausal
Großklein	Obegg	St. Nikolai/Draßling
Großwalz	Oberfahrenbach	St. Ulrich/Waasen
Grottenhof	Obergreith	Steinbach
Grubtal	Oberhaag	Steingrub
Hainsdorf/Schwarzautal	Oberlupitscheni	Steinriegel
Hasendorf an der Mur	Obervogau	Sulz
Heimschuh	Ottenberg	Sulztal an der Weinstraße
Höch	Paratheregg	Tillmitsch
Kaindorf an der Sulm	Petzles	Unterfahrenbach
Kittenberg	Pistorf	Untergreith
Kitzeck im Sausal	Pößnitz	Unterhaus
Kogelberg	Prarath	Unterlupitscheni
Kranach	Ratsch an der Weinstraße	Vogau
Kranachberg	Remsnigg	Wagna
Labitschberg	Rettenbach	Waldschach
Lang	Rettenberg	Weitendorf
Langaberg	Retznei	Wielitsch
Langegg	Sausal	Wildon
Lebring — St. Margarethen	Sausal-Kerschegg	Wolfsberg/Schw.
Leibnitz	Schirka	Zieregg
Leutschach	Schloßberg	

1.3.14. Bepaald gebied Weststeiermark

(a) Großlagen:

—

(b) Rieden, Fluren, Einzellagen:

Burgegg
Dittenberg
Guntschenberg
Hochgrail
St. Ulrich i. Gr.

(c) Gemeenten of delen van een gemeente:

Aibl	Lannach	St. Johann ob Hohenburg
Bad Gams	Ligist	St. Peter i.S.
Deutschlandsberg	Limberg	Stainz
Frauental an der Laßnitz	Marhof	Stallhofen
Graz	Mooskirchen	Straßgang
Greisdorf	Pitschgau	Sulmeck-Greith
Groß St. Florian	Preding	Unterbergla
Großradl	Schwanberg	Unterfresen
Gundersdorf	Seiersberg	Weibling
Hitzendorf	St. Bartholomä	Wernersdorf
Holleneegg	St. Martin i.S.	Wies
Krottendorf	St. Stefan ob Stainz	

1.3.15. Bepaald gebied Südoststeiermark

(a) Großlagen:

Oststeirisches Hügelland
Vulkanland

(b) Rieden, Fluren, Einzellagen:

Annaberg	Klöchberg	Schattauberg
Buchberg	Königsberg	Schemming
Burgfeld	Prebendorfberg	Schloßkogel
Hofberg	Rathenberg	Seindl
Hoferberg	Reiting	Steintal
Hohenberg	Ringkogel	Stradenberg
Hürtherberg	Rosenberg	Sulzberg
Kirchleiten	Saziani	Weinberg

(c) Gemeenten of delen van een gemeente:

Aigen	Gniebing	Klöchberg
Albersdorf-Prebuch	Goritz	Kohlgraben
Allerheiligen bei Wildon	Gosdorf	Kölddorf
Altenmarkt bei Fürstenfeld	Gossendorf	Kornberg bei Riegersburg
Altenmarkt bei Riegersburg	Grabersdorf	Krennach
Aschau	Grasdorf	Krobathen
Aschbach bei Fürstenfeld	Greinbach	Kronnersdorf
Auersbach	Großhartmannsdorf	Krottendorf
Aug-Radisch	Grössing	Krusdorf
Axbach	Großsteinbach	Kulm bei Weiz
Bad Waltersdorf	Großwilfersdorf	Laasen
Bad Radkersburg	Grub	Labuch
Bad Gleichenberg	Gruisla	Landscha bei Weiz
Bairisch Kölldorf	Gschmaier	Laßnitzhöhe
Baumgarten bei Gnas	Gutenberg an der Raabklamm	Leitersdorf im Raabtal
Bierbaum am Auersbach	Gutendorf	Lembach bei Riegersburg
Bierbaum	Habegg	Lödersdorf
Breitenfeld/Rittschein	Hainersdorf	Löffelbach
Buch-Geiseldorf	Haket	Loipersdorf bei Fürstenfeld
Burgfeld	Halbenrain	Lugitsch
Dambach	Hart bei Graz	Maggau
Deutsch Goritz	Hartberg	Magland
Deutsch Haseldorf	Hartberg-Umgebung	Mahrensdorf
Dienersdorf	Hartl	Maierdorf
Dietersdorf am Gnasbach	Hartmannsdorf	Maierhofen
Dietersdorf	Haselbach	Markt Hartmannsdorf
Dirnbach	Hatzendorf	Markt
Dörfel	Hernberg	Merkendorf
Ebersdorf	Hinteregg	Mettersdorf am Saßbach
Edelsbach bei Feldbach	Hirnsdorf	Mitterdorf an der Raab
Edla	Hochenegg	Mitterlabill
Eichberg bei Hartmannsdorf	Hochstraden	Mortantsch
Eichfeld	Hof bei Straden	Muggendorf
Entschendorf am Ottersbach	Hofkirchen bei Hardegg	Mühdorf bei Feldbach
Entschendorf	Höflach	Mureck
Etzersdorf-Rollsdorf	Hofstätten	Murfeld
Fehring	Hofstätten bei Deutsch	Nägelsdorf
Feldbach	Hohenbrugg	Nestelbach im Ilztal
Fischa	Hohenkogel	Neudau
Fladnitz im Raabtal	Hopfau	Neudorf
Flattendorf	Ilz	Neusetz
Floing	Ilztal	Neustift
Frannach	Jägerberg	Nitscha
Frösaugraben	Jahrbach	Oberdorf am Hohegg
Frössauberg	Jamm	Obergnas
Frutten	Johnsdorf-Brunn	Oberkarla
Frutten-Geißelsdorf	Jörgen	Oberklamm
Fünffing bei Gleisdorf	Kaag	Oberspitz
Fürstenfeld	Kaibing	Obertiefenbach
Gabersdorf	Kainbach	Öd
Gamling	Lalch	Ödgraben
Gersdorf an der Freistritz	Kapfenstein	Ödt
Gießelsdorf	Karbach	Ottendorf an der Rittschein
Gleichenberg-Dorf	Kirchberg an der Raab	Penzendorf
Gleisdorf	Klapping	Perbersdorf bei St. Peter
Glojach	Kleegraben	Persdorf
Gnaning	Kleinschlag	Pertlstein
Gnas	Klöch	Petersdorf

Petzelsdorf	Schölbling	Tatzen
Pichla bei Radkersburg	Schönau	Tautendorf
Pichla	Schönegg bei Pöllau	Tiefenbach bei Kaindorf
Pirsching am Traubenberg	Schrötten bei Deutsch-Goritz	Tieschen
Pischelsdorf in der Steiermark	Schwabau	Trautmannsdorf/Oststeiermark
Plesch	Schwarzau im Schwarzaual	Trössing
Pöllau	Schweinz	Übersbach
Pöllauberg	Sebersdorf	Ungerdorf
Pölten	Siebing	Unterauersbach
Poppendorf	Siegersdorf bei Herberstein	Unterbuch
Prebensdorf	Sinabelkirchen	Unterfladnitz
Pressguts	Söchau	Unterkarla
Pridahof	Speltenbach	Unterlamm
Puch bei Weiz	St. Peter am Ottersbach	Unterlaßnitz
Raabau	St. Johann bei Herberstein	Unterzirknitz
Rabenwald	St. Veit am Vogau	Vockenberg
Radersdorf	St. Kind	Wagerberg
Radkersburg Umgebung	St. Anna am Aigen	Waldsberg
Radochen	St. Georgen an der Stiefing	Walkersdorf
Ragnitz	St. Johann in der Haide	Waltersdorf in der Oststeiermark
Raning	St. Margarethen an der Raab	Waltra
Ratschendorf	St. Nikolai ob Draßling	Wassen am Berg
Reichendorf	St. Marein bei Graz	Weinberg an der Raab
Reigersberg	St. Magdalena am Lemberg	Weinberg
Reith bei Hartmannsdorf	St. Stefan im Rosental	Weinburg am Sassbach
Rettenbach	St. Lorenzen am Wechsel	Weißbach
Riegersburg	Stadtbergen	Weiz
Ring	Stainz bei Straden	Wetzelsdorf bei Jagerberg
Risola	Stang bei Hatzendorf	Wieden
Rittschein	Staudach	Wiersdorf
Rohr an der Raab	Stein	Wilhelmsdorf
Rohr bei Hartberg	Stocking	Wittmannsdorf
Rohrbach am Rosenberg	Straden	Wolfgruben bei Gleisdorf
Rohrbach bei Waltersdorf	Straß	Zehensdorf
Romatschachen	Stubenberg	Zelting
Ruppersdorf	Sulz bei Gleisdorf	Zerlach
Saaz	Sulzbach	Ziegenberg
Schachen am Römerbach	Takern	

1.3.16. Bepaald gebied Wien

(a) Großlagen:

Bisamberg-Wien
Georgenberg
Kahlenberg
Nußberg

(b) Rieden, Fluren, Einzellagen:

Altweingarten	Gernen	Mitterberg
Auckenthal	Herrenholz	Oberlaa
Bellevue	Hochfeld	Preußen
Breiten	Jungenberg	Reisenberg
Burgstall	Jungherrn	Rosengartl
Falkenberg	Kuchelviertel	Schenkenberg
Gabrissen	Langteufel	Steinberg
Gallein	Magdalenenhof	Wiesthalen
Gebhardin	Mauer	

(c) Gemeenten of delen van een gemeente:

Dornbach	Kalksburg	Ottakring
Grinzing	Liesing	Pötzleinsdorf
Groß Jedlersdorf	Mauer	Rodaun
Heiligenstadt	Neustift	Stammersdorf
Innere Stadt	Nußdorf	Strebersdorf
Josefsdorf	Ober Sievering	Unter Sievering
Kahlenbergerdorf	Oberlaa-Stadt	

1.3.17. Bepaald gebied Vorarlberg

(a) Großlagen:

—

(b) Rieden, Fluren, Einzellagen:

—

(c) Gemeenten:

Bregenz

Röthis

1.3.18. Bepaald gebied Tirol

(a) Großlagen:

—

(b) Rieden, Fluren, Einzellagen:

—

(c) Gemeinde:

Zirl

2. **Tafelwijn met een geografische aanduiding**

Burgenland

Niederösterreich

Steiermark

Tirol

Vorarlberg

Wien

B. Traditionele uitdrukkingen

Ausbruchwein

Auslese

Auslesewein

Beerenauslese

Beerenauslesewein

Bergwein

Eiswein

Heuriger

Kabinett

Kabinettwein

Landwein

Prädikatswein

Qualitätswein besonderer Reife und Leseart

Spätlese

Spätlesewein

Strohwein

Sturm

Trockenbeerenauslese

B. Beschermd benamingen voor wijnbouwproducten van oorsprong uit Zwitserland

I. Geografische aanduidingen

1. Kantons

Zürich	Appenzell Innerrhoden
Bern/Berne	Appenzell Ausserrhoden
Luzern	St. Gallen
Uri	Graubünden
Schwyz	Aargau
Nidwalden	Thurgau
Glarus	Ticino
Fribourg/Freiburg	Vaud
Basel-Land	Valais/Wallis
Basel-Stadt	Neuchâtel
Solothurn	Genève
Schaffhausen	Jura

1.1. Zürich

1.1.1. Zürichsee

Erlenbach	Meilen
— Mariahalde	— Appenhalde
— Turmgut	— Chorherren
Herrliberg	Richterswil
— Schipfgut	Stäfa
Hombrechtikon	— Lattenberg
— Feldbach	— Sternenhalde
— Rosenberg	— Uerikon
— Trüllisberg	Thalwil
Küsnacht	Uetikon am See
Kilchberg	Wädenswil
Männedorf	Zollikon

1.1.2. Limmattal

Höngg
Oberengstringen
Oetwil an der Limmat
Weiningen

1.1.3. Züricher Unterland

Bachenbülach	Niederhasli
Boppelsen	Niederweningen
Buchs	Nürensdorf
Bülach	Oberembrach
Dielsdorf	Otelfingen
Eglisau	Rafz
Freienstein	Regensberg
— Teufen	Regensdorf
— Schloss Teufen	Steinmaur
Glattfelden	Wasterkingen
Hüntwangen	Wil
Kloten	Winkel
Lufingen	Weiach

1.1.4. Weinland

Adlikon
Andelfingen
— Heiligberg
Benken
Berg am Irchel
Buch am Irchel
Dachsen
Dättlikon
Dinhard
Dorf
— Goldenberg
— Schloss Goldenberg
— Schwerzenberg
Elgg
Ellikon
Elsau
Flaach
— Worrenberg
Flurlingen
Henggart
Hettlingen
Humlikon
— Klosterberg

Kleinandelfingen
— Schiterberg
Marthalen
Neftenbach
— Wartberg
Ossingen
Pfungen
Rheinau
Rickenbach
Seuzach
Stammheim
Trüllikon
— Rudolfingen
— Wildensbuch
Truttikon
Uhwiesen (Laufen-Uhwiesen)
Volken
Waltalingen
— Schloss Schwandegg
— Schloss Giersberg
Wiesendangen
Wildensbuch
Winterthur-Wülflingen

1.2. Bern/Berne

Biel/Bienne
Erlach/Cerlier
Gampelen/Champion
Ins/Anet
Neuenstadt/La Neuveville
— Schafis/Chavannes
Ligerz/Gléresse
— Schernelz
Oberhofen

Sigriswil
Spiez
Tschugg
Tüscherz/Daucher
— Alfermée
Twann/Douane
— St. Petersinsel/Île St-Pierre
Vignelz/Vigneule

1.3. Luzern

Aesch
Altwis
Dagmersellen
Ermensee
Gelfingen
Heidegg

Hitzkirch
Hohenrain
Horw
Meggen
Weggis

1.4. Uri

Bürglen
Flüelen

1.5. Schwyz

Altendorf
Küssnacht am Rigi
Leutschen
Wangen
Wollerau

1.6. Nidwalden

Stans

- 1.7. *Glarus*
Niederurnen
Glarus
- 1.8. *Fribourg/Freiburg*
Vully
— Nant
— Praz
— Sugiez
— Môtier
— Mur
Cheyres
Font
- 1.9. *Basel-Land*
Aesch
— Tschäpperli
Arisdorf
Arlesheim
Balstahl
— Klus
Biel-Benken
Binningen
Bottmingen
Buus
Ettingen
Itingen
Liestal
Maisprach
Muttenz
Oberdorf
Pfeffingen
Pratteln
Reinach
Sissach
Tenniken
Therwil
Wintersingen
Ziefen
Zwingen
- 1.10. *Basel-Stadt*
Riehen
- 1.11. *Solothurn*
Buehegg
Dornach
Erlinsbach
Flüh
Hofstetten
Rodersdorf
Witterswil
- 1.12. *Schaffhausen*
Altdorf
Beringen
Buchberg
Buehegg
Dörflingen
— Heerenberg
Gächlingen
Hallau
Löhningen
Oberhallau
Osterfingen
Rüdlingen
Schaffhausen
— Heerenberg
— Munot
— Rheinhalde
Schleitheim
Siblingen
— Eisenhalde
Stein am Rhein
— Blaurock
— Chäferstei
Thayngen
Trasadingen
Wilchingen

- 1.13. *Appenzell Innerrhoden*
Oberegg
- 1.14. *Appenzell Ausserrhoden*
Lutzenberg
- 1.15. *St. Gallen*
Altstätten
— Forst
Amden
Au
— Monstein
Ragaz
— Freudenberg
Balgach
Berneck
— Pfauenhalde
— Rosenberg
Bronchhofen
Eichberg
Flums
Frümsen
Grabs
— Werdenberg
Heerbrugg
Jona
Marbach
Mels
Oberriet
Pfäfers
Quinten
Rapperswil
Rebstein
Rheineck
Rorschacherberg
Sargans
Sax
Sevelen
St. Margrethen
Thal
— Buchberg
Tscherlach
Walenstadt
Wartau
Weesen
Werdenberg
Wil
- 1.16. *Graubünden*
Bonaduz
Cama
Chur
Domat/Ems
Felsberg
Fläsch
Grono
Igdis
Jenins
Leggia
Maienfeld
— St. Luzisteig
Malans
Mesolcina
Monticello
Roveredo
San Vittore
Verdabbio
Zizers
- 1.17. *Aargau*
Auenstein
Baden
Bergdietikon
— Herrenberg
Biberstein
Birmenstorf
Böttstein
Bözen
Bremgarten
— Stadtreben
Döttingen
Effingen
Egliswil
Elfingen
Endingen
Ennetbaden
— Goldwand
Erlinsbach
Frick
Gansingen
Gebensdorf
Gipf-Oberfrick
Habsburg
Herznach
Hornussen
— Stiftshalde
Hottwil
Kaisten
Kirchdorf
Klingnau
Küttigen
Lengnau
Lenzburg
— Goffersberg
— Burghalden
Magden

Manndach	Steinbruck
Meisterschwanden	Spreitenbach
Mettau	Sulz
Möriken	Tegerfelden
Muri	Thalheim
Niederrohrdorf	Ueken
Oberflachs	Unterlunkhofen
Oberhof	Untersiggenthal
Oberhofen	Villigen
Obermumpf	— Schlossberg
Oberrohrdorf	— Steinbrüchler
Oeschgen	Villnachern
Remigen	Wallenbach
Rüfnach	Wettingen
— Bödeler	Wil
— Rütiberg	Wildegg
Schaffisheim	Wittnau
Schinznach	Würenlingen
Schneisingen	Würenlos
Seengen	Zeiningen
— Berstenberg	Zufikon
— Wessenberg	

1.18. *Thurgau*

1.18.1. Productiegebied I

Diessenhofen	Nussbaumen
— St. Katharinental	— St. Anna-Oelenberg
Frauenfeld	— Chindsruet-Chardüsler
— Guggenhürli	Oberneuenforn
— Holderberg	— Farhof
Herdern	— Burghof
— Kalchrain	Schlattingen
— Schloss Herdern	— Herrenberg
Hüttwilen	Stettfurt
— Guggenhüsli	— Schloss Sonnenberg
— Stadtschryber	— Sonnenberg
Niederneuenforn	Uesslingen
— Trottenhalde	— Steigässli
— Landvogt	Warth
— Chrachenfels	— Karthause Ittingen

1.18.2. Productiegebied II

Amlikon	Sulgen
Amriswil	— Schützenhalde
Buchackern	Weinfeldern
Götighofen	— Bachtobel
— Buchenhalde	— Scherbengut
— Hohenfels	— Schloss Bachtobel
Griesenberg	Schmälzler
Hessenreuti	Straussberg
Märstetten	Sunnehalde
— Ottenberg	Thurgut

1.18.3. Productiegebied III

Berlingen	Mammern
Ermatingen	Mannenbach
Eschenz	Salenstein
— Freudenfels	— Arenenberg
Fruthwilen	Steckborn

-
- 1.19. Ticino
- 1.19.1. Bellinzona
- | | |
|-----------------|---------------|
| Arbedo-Castione | Medeglia |
| Bellinzona | Moleno |
| Cadenazzo | Monte Carasso |
| Camorino | Pianezzo |
| Giubiasco | Preonzo |
| Gnosca | Robasacco |
| Gorduno | Sanantonino |
| Gudo | Sementina |
| Lumino | |
- 1.19.2. Blenio
- Corzoneso
Dongio
Malvaglia
Ponte-Valentino
Semione
- 1.19.3. Leventina
- Anzonico
Bodio
Giornico
Personico
Pollegio
- 1.19.4. Locarno
- | | |
|------------------|-----------------|
| Ascona | Loco |
| Auessio | Losone |
| Berzona | Magadino |
| Borgnone | Mergoscia |
| Brione s/Minusio | Minusio |
| Brissago | Mosogno |
| Caviano | Muralto |
| Cavigliano | Orselina |
| Contone | Piazzogna |
| Corippo | Ronco s/Ascona |
| Cugnasco | San Nazzaro |
| Gerra Gambarogno | S. Abbondio |
| Gerra Verzasca | Tegna |
| Gordola | Tenero-Contra |
| Intragna | Verscio |
| Lavertezzo | Vira Gambarogno |
| Locarno | Vogorno |
- 1.19.5. Lugano
- | | |
|----------------|-----------------|
| Agno | Breganzona |
| Agra | Brusion Arsizio |
| Aranno | Cademario |
| Arogno | Cadempino |
| Astano | Cadro |
| Barbengo | Cagiallo |
| Bedano | Camignolo |
| Bedigliora | Canobbio |
| Bioggio | Carabbia |
| Bironico | Carabietta |
| Bissone | Carona |
| Busco Luganese | Caslano |

Cimo	Neggio
Comano	Novaggio
Croglio	Origlio
Cureggia	Pambio-Noranco
Cureglia	Paradiso
Curio	Pazallo
Davesco Soragno	Ponte Capriasca
Gentilino	Porza
Grancia	Pregassona
Gravesano	Pura
Iseo	Rivera
Lamone	Roveredo
Lopagno	Rovio
Lugaggia	Sala Capriasca
Lugano	Savosa
Magliaso	Sessa
Manno	Sigirino
Maroggia	Sonvico
Massagno	Sorengo
Melano	Tesserete
Melide	Toricella-Taverne
Mezzovico-Vira	Vaglio
Migliaglia	Vernate
Montagnola	Vezia
Monteggio	Vico Morcote
Morcote	Viganello
Muzzano	Villa Luganese

1.19.6. Mendrisio

Arzo	Mendrisio
Balerna	Meride
Besazio	Monte
Bruzella	Morbio Inferiore
Caneggio	Morbio Superiore
Capolago	Novazzano
Casima	Rancate
Castel San Pietro	Riva San Vitale
Chiasso	Salorino
Chiasso-Pedrinata	Stabio
Coldrerio	Tremona
Genestrerio	Vacallo
Ligornetto	

1.19.7. Riviera

Biasca
Claro
Cresciano
Iragna
Lodrino
Osogna

1.19.8. Valle Maggia

Aurigeno	Gordevio
Avegno	Lodano
Cavigno	Maggia
Cevio	Moghegno
Giumaglio	Someo

1.20. *Vaud*1.20.1. *Gebied ten oosten van Lausanne*

Aigle	— Savuit
Belmont-sur-Lausanne	Montreux
Bex	Ollon
Blonay	Paudex
Calamin	Puidoux
Chardonne	Pully
— Cure d'Attalens	Riex
Chexbres	Rivaz
Corbeyrier	Roche
Corseaux	St-Légier-La Chiésaz
Corsier-sur-Vevey	St-Saphorin
Cully	— Burignion
Dezaley	— Faverges
Dezaley-Marsens	Treytorrens
Epesses	Vevey
Grandvaux	Veytaux
Jongny	Villeneuve
La Tour-de-Peilz	Villette
Lavey-Morcles	— Châtelard
Lutry	Yvorne

1.20.2. *Gebied ten westen van Lausanne*

Aclens	Gilly
Allaman	Givrins
Arnex-sur-Nyon	Gollion
Arzier	Gland
Aubonne	Grens
Begnins	Lavigny
Bogis-Bossey	Lonay
Borex	Luins
Bougy-Villars	— Château de Luins
Bremblens	Lully
Buchillon	Lussy-sur-Morges
Bursinel	Mex
Bursins	Mies
Bussigny-près-Lausanne	Monnaz
Bussy-Chardonney	Mont-sur-Rolle
Chigny	Morges
Clarmont	Nyon
Coinsins	Perroy
Colombier	Prangins
Commugny	Préverenges
Coppet	Prilly
Crans-près-Céligny	Reverolle
Crassier	Rolle
Crissier	Romanel-sur-Morges
Denens	Saint-Livres
Denges	Saint-Prex
Duillier	Signy-Avenex
Dully	St-Saphorin-sur-Morges
Echandens	Tannay
Echichens	Tartegnin
Ecublens	Saint-Sulpice
Essertines-sur-Rolle	Tolochenaz
Etoy	Trélex
Eysins	Vaux-sur-Morges
Féchy	Vich
Founex	Villars-Sainte-Croix
Genolier	Villars-sous-Yens

	Vinzel	Vullierens
	Vufflens-la-Ville	Yens
	Vufflens-le-Château	
1.20.3.	C ô t e s - d e - l ' O r b e	
	Agiez	Method
	Arnex-sur-Orbe	Montcherand
	Baulmes	Orbe
	Bavois	Orny
	Belmont-sur-Yverdon	Pompaples
	Chamblon	Rances
	Champvent	Suscévaz
	Chavornay	Treycovagnes
	Corcelles-sur-Chavornay	Valeyres-sous-Rances
	Eclépens	Villars-sous-Champvent
	Essert-sous-Champvent	Yvonand
	La Sarraz	
1.20.4.	N o r d v a u d o i s	
	Bonvillars	
	Concise	
	Corcelles-près-Concise	
	Fiez	
	Fontaines-sur-Grandson	
	Grandson	
	Montagny-près-Yverdon	
	Novalles	
	Onnens	
	Valeyres-sous-Montagny	
1.20.5.	V u l l y	
	Bellerive	
	Chabrey	
	Champmartin	
	Constantine	
	Montmagny	
	Mur	
	Vallamand	
	Villars-le-Grand	
1.21.	V a l a i s / W a l l i s	
	Agarn	Collombey-Muraz
	Ardon	Collonges
	Ausserberg	Conthey
	Ayent	Dorénav
	— Signèse	Eggerberg
	Baltschieder	Embd
	Bovernier	Ergisch
	Bratsch	Evionnaz
	Brig/Brigue	Fully
	Chablais	— Beudon
	Chalais	— Branson
	Chamoson	— Châtaignier
	— Ravanay	Gampel
	— Saint Pierre-de-Clage	Grimisuat
	— Trémazières	— Champlan
	Charrat	— Mollignon
	Chermignon	— Le Mont
	— Ollon	— Saint Raphaël
	Chippis	Grône

Hohtenn	— La Millière
Lalden	— Muraz
Lens	— Noës
— Flanthey	Sion
— Saint-Clément	— Batassé
— Vaas	— Bramois
Leytron	— Châteauneuf
— Grand-Brûlé	— Châtroz
— Montagnon	— Clavoz
— Montibeux	— Corbassière
— Ravanay	— La Folie
Leuk/Loèche	— Lentine
— Lichten	— Maragnenaz
Martigny	— Molignon
— Coquempey	— Le Mont
Martigny-Combe	— Mont d'Or
— Plan Cerisier	— Montorge
Miège	— Pagane
Montana	— Uvrier
— Corin	Stalden
Monthey	Staldenried
Nax	Steg
Nendaz	Troistorrents
Niedergesteln	Turtmann/Tourtemagne
Port-Valais	Varen/Varone
— Les Évouettes	Venthône
Randogne	— Anchette
— Loc	— Darnonaz
Raron/Rarogne	Vernamiège
Riddes	Vétroz
Saillon	— Balavaud
Saint-Léonard	— Magnot
Saint-Maurice	Veyras
Salgesch/Salquenen	— Bernune
Salins	Muzot
Saxon	Ravyre
Savièse	Vernayaz
— Diolly	Vex
Sierre	Vionnaz
— Champsabé	Visp/Viège
— Crétaplan	Visperterminen
— Géronde	Vollèges
— Goubing	Vouvry
— Granges	Zeneggen

1.22. *Neuchâtel*

Auvernier	Gorgier
Bevaix	Hauterive
Bôle	Le Landeron
Boudry	Neuchâtel
Colombier	— Champréveyres
Corcelles	— La Coudre
Cormondrèche	Peseux
Cornaux	Saint-Aubin
Cortailod	Saint-Blaise
Cressier	Vaumarcus
Fresens	

1.23. *Genève*

Aire-la-Ville	Avusy
Anières	Bardonnex
Avully	— Charrot

— Landecy	Laconnex
Bellevue	Meinier
Bernex	— Le Carre
— Lully	Meyrin
Cartigny	Perly-Certoux
Céligny ou Côte Céligny	Plans-les-Ouates
Chancy	Presinge
Choulex	Puplinge
Collex-Bossy	Russin
Collonge-Bellerive	Satigny
Cologny	— Bourdigny
Confignon	— Chouilly
Corsier	— Peissy
Dardagny	Soral
— Essertines	Troinex
Genthod	Vandoeuvres
Gy	Vernier
Hermance	Veyrier
Jussy	

1.24. *Jura*
Buix
Soyhières

II. **Zwitserse traditionele uitdrukkingen**

Appellation d'origine
Appellation d'origine contrôlée
Attestierter Winzerwy
Bondola
Clos
Cru
Denominazione di origine
Denominazione di origine controllata
Dôle
Dorin
Fendant
Goron
Grand Cru
Kontrollierte Ursprungsbezeichnung
La Gerle
Landwein
Nostrano
Perdrix Blanche
Perlan
Premier Cru
Salvagnin
Schiller
Terravin
Ursprungsbezeichnung
Vin de pays
Vinatura
VITI
Winzerwy

*Aanhangsel 3***betreffende de artikelen 6 en 25**

- I. De bescherming van de in artikel 6 van de bijlage bedoelde benamingen sluit het gebruik van de onderstaande namen van wijnstokkrassen voor wijnen van oorsprong uit Zwitserland niet uit, voor zover deze namen worden gebruikt in overeenstemming met de Zwitserse wetgeving en in combinatie met een geografische aanduiding die duidelijk de oorsprong van de wijn aangeeft:
- Ermitage/Hermitage
 - Johannisberg
- II. Onverminderd het bepaalde in artikel 6 van deze bijlage betreffende de bescherming van de traditionele uitdrukkingen, en in afwachting van de vaststelling door Zwitserland, binnen drie jaar na de inwerkingtreding van deze bijlage, van de vereiste regelgeving om voor de hierna vermelde namen een omschrijving vast te stellen, opdat ze als traditionele uitdrukkingen kunnen worden beschermd krachtens Titel II van deze bijlage, mogen deze namen voor de aanduiding en de aanbidding van wijn van oorsprong uit Zwitserland worden gebruikt, op voorwaarde dat ze buiten het grondgebied van de Gemeenschap worden afgezet.
- Auslese
 - Beerenauslese
 - Beerli
 - Beerliwein
 - Eiswein
 - Gletscherwein
 - Oeil de Perdrix
 - Sélection de grain noble
 - Spätlese
 - Strohwein
 - Süsdruck
 - Trockenbeerenauslese
 - Vendange tardive
 - Vendemmia tardiva
 - Vin de gelée
 - Vin des Glaciers
 - Vin de paille
 - Vin doux naturel
 - Weissherbst

Overeenkomstig bijlage I bij Verordening (EEG) nr. 3201/90 mogen de uitdrukkingen „Auslese”, „Beerliwein” en „Spätlese” evenwel ook worden gebruikt voor producten die in de Gemeenschap worden afgezet.

- III. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 25, onder b), en onder voorbehoud van de bijzondere bepalingen die gelden voor het stelsel van de documenten die het vervoer begeleiden, is de bijlage niet van toepassing voor wijnbouwproducten die
- (a) deel uitmaken van de bagage van reizigers en voor particuliere consumptie bestemd zijn;
 - (b) door een particulier worden verzonden naar een andere particulier en voor particuliere consumptie bestemd zijn;

- (c) deel uitmaken van de persoonlijke bezittingen van particulieren, bij verhuizing of bij erfenis;
 - (d) worden ingevoerd voor wetenschappelijke of technische experimenten, tot een hoeveelheid van ten hoogste 1 hl;
 - (e) bestemd zijn voor diplomatieke vertegenwoordigingen, consulaten en daarmee gelijkgestelde instanties en die krachtens de daartoe ingestelde vrijstellingsregeling worden ingevoerd;
 - (f) deel uitmaken van de boordprovisie van internationale vervoermiddelen.
-

BIJLAGE 8

BETREFFENDE DE WEDERZIJDSE ERKENNING EN BESCHERMING VAN DE BENAMINGEN VAN GEDISTILLEERDE DRANKEN EN GEAROMATISEERDE DRANKEN OP BASIS VAN WIJN

Artikel 1

De Partijen komen overeen om, op basis van de beginselen van niet-discriminatie en wederkerigheid, hun onderlinge handelsverkeer van gedistilleerde dranken en gearomatiseerde dranken op basis van wijn te vergemakkelijken en te bevorderen.

Artikel 2

Deze bijlage is van toepassing op de volgende producten:

- (a) de gedistilleerde dranken zoals die zijn gedefinieerd:
- voor de Gemeenschap in Verordening (EEG) nr. 1576/89, laatstelijk gewijzigd bij de Akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor de Republiek Oostenrijk, de Republiek Finland en het Koninkrijk Zweden,
 - voor Zwitserland in hoofdstuk 39 van de Ordonnance sur les denrées alimentaires, laatstelijk gewijzigd op 7 december 1998 (RO 1999 303)

en die onder code 2208 van het Internationaal Verdrag betreffende het geharmoniseerde systeem inzake de omschrijving en de codificering van goederen vallen;

- (b) de gearomatiseerde wijnen, gearomatiseerde dranken op basis van wijn en gearomatiseerde cocktails van wijnbouwproducten, hierna „gearomatiseerde dranken” genoemd, zoals die zijn gedefinieerd:
- voor de Gemeenschap in Verordening (EEG) nr. 1601/91, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2061/96,
 - voor Zwitserland in hoofdstuk 36 van de Ordonnance sur les denrées alimentaires, laatstelijk gewijzigd op 7 december 1998 (RO 1999 303)

en die onder codenummers 2205 en ex 2206 van het Internationaal Verdrag betreffende het geharmoniseerde systeem inzake de omschrijving en de codificering van de goederen vallen.

Artikel 3

In deze bijlage wordt verstaan onder:

- (a) „gedistilleerde drank van oorsprong uit”, gevolgd door de naam van een van de Partijen: een in de aanhangsels 1 en 2 vermelde gedistilleerde drank die is bereid op het grondgebied van de vermelde Partij;
- (b) „gearomatiseerde drank van oorsprong uit”, gevolgd door de naam van een van de Partijen: een in de Aanhangsels 3 en 4 vermelde gearomatiseerde drank die is bereid op het grondgebied van de vermelde Partij;
- (c) „aanduiding”: de benamingen die worden gebruikt in de etikettering, in de documenten die de gedistilleerde drank of gearomatiseerde drank tijdens het vervoer begeleiden, in de handelsdocumenten en met name in de facturen en de leveringsbonnen, alsmede in de reclame;
- (d) „etikettering”: alle aanduidingen en andere vermeldingen, tekens, afbeeldingen of merken die de gedistilleerde drank of de gearomatiseerde drank kenmerken en die zijn aangebracht op een recipiënt, inclusief op de sluiting, of op de aan de recipiënt bevestigde label en het halsetiket;
- (e) „aanbiedingsvorm”: de benamingen die worden gebruikt op de recipiënten en op de sluitingen ervan, in de etikettering en op de verpakking;
- (f) „verpakking”: de beschermde omhulsels van papier, allerlei soorten verpakkingstro, kartons en kisten, die bij het vervoer van een of meer recipiënten worden gebruikt.

Artikel 4

1. De volgende benamingen zijn beschermd:
 - (a) voor gedistilleerde dranken van oorsprong uit de Gemeenschap: de in Aanhangsel 1 vermelde benamingen;
 - (b) voor gedistilleerde dranken van oorsprong uit Zwitserland: de in Aanhangsel 2 vermelde benamingen;
 - (c) voor gearomatiseerde dranken van oorsprong uit de Gemeenschap: de in Aanhangsel 3 vermelde benamingen;
 - (d) voor gearomatiseerde dranken van oorsprong uit Zwitserland: de in Aanhangsel 4 vermelde benamingen.

2. Voor de gedistilleerde dranken die in de Italiaans sprekende regio's van Zwitserland zijn geproduceerd uit in deze regio's verkregen druiven en die zijn vermeld in Aanhangsel 2, mag de benaming „druivendraf-eau-de-vie”, overeenkomstig Verordening (EEG) nr. 1576/89 en niettegenstaande het bepaalde in artikel 1, lid 4, onder f), tweede alinea, van die verordening, worden vervangen door de benaming „grappa”.

Artikel 5

1. In Zwitserland mogen de beschermde communautaire benamingen slechts worden gebruikt
 - op de bij de wetten en in de overige regelgeving van de Gemeenschap vastgestelde voorwaarden en
 - voor de gedistilleerde dranken en de gearomatiseerde dranken van oorsprong uit de Gemeenschap waarop zij betrekking hebben.

2. In de Gemeenschap mogen de beschermde Zwitserse benamingen slechts worden gebruikt:
 - op de bij de wetten en in de overige regelgeving van Zwitserland vastgestelde voorwaarden en
 - voor de gedistilleerde dranken en de gearomatiseerde dranken van oorsprong uit Zwitserland waarop zij betrekking hebben.

3. Onverminderd de artikelen 22 en 23 van de Overeenkomst inzake de handelsaspecten van de intellectuele eigendom in bijlage 1 C van de Overeenkomst tot oprichting van de Wereldhandelsorganisatie (hierna TRIP's-overeenkomst genoemd) nemen de Partijen, overeenkomstig het bepaalde in deze bijlage, alle nodige maatregelen om de wederzijdse bescherming te verzekeren van de in artikel 4 bedoelde benamingen die voor de aanduiding van gedistilleerde dranken en gearomatiseerde dranken van oorsprong uit het grondgebied van de Partijen worden gebruikt. Elke Partij geeft de belanghebbende Partijen de nodige rechtsmiddelen om te voorkomen dat een benaming wordt gebruikt om een gedistilleerde drank of een gearomatiseerde drank aan te duiden die niet van oorsprong is uit de plaats waarnaar de betrokken benaming verwijst of waar de betrokken benaming traditioneel wordt gebruikt.

4. De Partijen weigeren de toepassing van de bij dit artikel vastgestelde bescherming niet in de omstandigheden als bedoeld in de leden 4, 5, 6 en 7 van artikel 24 van de TRIP's-overeenkomst.

Artikel 6

De in artikel 5 bedoelde bescherming geldt ook indien de werkelijke oorsprong van de gedistilleerde drank of de gearomatiseerde drank is vermeld, alsmede wanneer de benaming wordt gebruikt in vertaling of wordt gebruikt in combinatie met uitdrukkingen zoals „genre”, „type”, „stijl”, „imitatie”, „methode” of andere soortgelijke uitdrukkingen waarin grafische symbolen voorkomen die aanleiding kunnen geven tot verwarring.

Artikel 7

Indien twee of meer benamingen voor gedistilleerde dranken of gearomatiseerde dranken gelijkkluidend zijn, wordt elke benaming beschermd. De Partijen stellen de praktische regels vast waardoor de betrokken gelijkkluidende benamingen van elkaar zullen worden onderscheiden; zij houden er daarbij rekening mee dat de betrokken producenten billijk moeten worden behandeld en dat de consumenten niet mogen worden misleid.

Artikel 8

De bepalingen van deze bijlage mogen in geen geval afbreuk doen aan het recht van personen om voor handelsdoeleinden hun naam of de naam van de vorige eigenaar van het bedrijf te gebruiken, tenzij dat op een zodanige manier gebeurt dat de consumenten zouden kunnen worden misleid.

Artikel 9

Geen enkele bepaling van deze bijlage verplicht een Partij ertoe een benaming van de andere Partij te beschermen die in het land van oorsprong niet of niet langer beschermd wordt of die in dat land in onbruik is geraakt.

Artikel 10

De Partijen nemen alle maatregelen om ervoor te zorgen dat, wanneer gedistilleerde dranken of gearomatiseerde dranken van oorsprong uit de Partijen uit hun grondgebied worden uitgevoerd en buiten hun grondgebied worden afgezet, de uit hoofde van deze bijlage beschermde benamingen van een Partij niet worden gebruikt voor de aanduiding en de aanbidding van een gedistilleerde drank of een gearomatiseerde drank van oorsprong uit het grondgebied van de andere Partij.

Artikel 11

Voor zover de relevante wetgeving van de Partijen zulks toestaat, wordt de door deze bijlage geboden bescherming ook verleend aan natuurlijke personen en rechtspersonen, alsmede aan overkoepelende organisaties, verenigingen en groeperingen van producenten, handelaren of consumenten, wier zetel op het grondgebied van de andere Partij is gevestigd.

Artikel 12

Wanneer de aanduiding of de aanbiedingsvorm van een gedistilleerde drank of een gearomatiseerde drank, met name op de etikettering of in de officiële of handelsdocumenten of in reclame, in strijd is met deze bijlage, nemen de Partijen de vereiste administratieve of gerechtelijke maatregelen om oneerlijke concurrentie te voorkomen of te voorkomen dat de beschermde benaming op een andere wijze onwettig wordt gebruikt.

Artikel 13

Deze bijlage geldt niet voor gedistilleerde dranken en gearomatiseerde dranken:

- (a) in transitoverkeer op het grondgebied van een van de Partijen, of
- (b) die van oorsprong zijn uit het grondgebied van een van de Partijen en tussen de overeenkomstsluitende Partijen worden verzonden in kleine hoeveelheden:
 - (aa) die deel uitmaken van de persoonlijke bagage van reizigers en bestemd zijn voor particuliere consumptie;
 - (bb) die worden verzonden van een particulier naar een andere, en bestemd zijn voor particuliere consumptie;
 - (cc) die deel uitmaken van de persoonlijke bezittingen in geval van verhuizing van particulieren of van erfenis;
 - (dd) die worden ingevoerd voor wetenschappelijke of technische experimenten, tot een maximumhoeveelheid van 1 hl;
 - (ee) die bestemd zijn voor diplomatieke vertegenwoordigingen, consulaten en daarmee gelijkgestelde instanties, en die krachtens de daartoe ingestelde vrijstellingsregeling worden ingevoerd;
 - (ff) die deel uitmaken van de boordprovisie van internationale vervoermiddelen.

Artikel 14

1. Elke Partij wijst de instanties aan die verantwoordelijk zijn voor de controle op de uitvoering van deze bijlage.
2. De Partijen delen elkaar uiterlijk twee maanden na de inwerkingtreding van deze bijlage de namen en adressen van de vorenbedoelde instanties mee. Deze instanties werken nauw en rechtstreeks met elkaar samen.

Artikel 15

1. Indien een van de overeenkomstig artikel 14 aangewezen instanties redenen heeft om aan te nemen:
 - (a) dat een in artikel 2 omschreven gedistilleerde drank of gearomatiseerde drank die tussen Zwitserland en de Gemeenschap wordt of is verhandeld, niet voldoet aan de bepalingen van deze bijlage of aan de in de Gemeenschap of in Zwitserland voor de sector gedistilleerde dranken geldende bepalingen, en
 - (b) dat zulks voor een Partij van bijzonder belang is en aanleiding zou kunnen geven leiden tot administratieve of gerechtelijke maatregelen,

stelt deze instantie de Commissie en de bevoegde instantie(s) van de andere Partij hiervan onverwijld in kennis.

2. De krachtens lid 1 te verstrekken gegevens dienen vergezeld te gaan van officiële documenten, handelsdocumenten of andere ter zake dienstige bescheiden. Bovendien moet worden aangegeven welke administratieve of gerechtelijke maatregelen eventueel zullen worden genomen. Over de betrokken gedistilleerde drank of gearomatiseerde drank moeten met name de volgende gegevens worden vermeld:

- (a) de producent en degene die de gedistilleerde drank of de gearomatiseerde drank voorhanden heeft,
- (b) de samenstelling van deze drank,
- (c) de aanduiding en de aanbestedingsvorm,
- (d) bijzonderheden over de overtreding van de bepalingen inzake de productie en het in het verkeer brengen.

Artikel 16

1. De Partijen plegen overleg indien een Partij van mening is dat de andere Partij een uit de bijlage voortvloeiende verplichting niet is nagekomen.

2. De Partij die het overleg vraagt, verstrekt de andere Partij alle gegevens die nodig zijn voor een grondig onderzoek van het betrokken geval.

3. In gevallen waarin uitstel de volksgezondheid in gevaar zou kunnen brengen of afbreuk zou kunnen doen aan de doeltreffendheid van de maatregelen om fraude te voorkomen, mogen zonder voorafgaand overleg voorlopige conservatoire maatregelen worden genomen, op voorwaarde dat er onmiddellijk nadat die maatregelen zijn genomen, overleg plaatsvindt.

4. Wanneer de Partijen tijdens het in de lid 1 bedoelde overleg niet tot overeenstemming zijn gekomen, kan de Partij die om het overleg heeft verzocht of die de in lid 1 bedoelde maatregelen heeft genomen, passende conservatoire maatregelen nemen om de toepassing van deze bijlage mogelijk te maken.

Artikel 17

1. De overeenkomstig artikel 7, lid 5, van de overeenkomst opgerichte Werkgroep voor gedistilleerde dranken, hierna „Werkgroep” genoemd, komt op verzoek van een van de Partijen afwisselend in de Gemeenschap en in Zwitserland bijeen, wanneer zulks voor de tenuitvoerlegging van de overeenkomst nodig is.

2. De Werkgroep onderzoekt alle problemen die zich bij de uitvoering van deze bijlage voordoen. De werkgroep kan met name aan het Comité aanbevelingen doen die bijdragen tot het bereiken van de doelstellingen van deze bijlage.

Artikel 18

Indien de wetgeving van een Partij wordt gewijzigd om andere benamingen dan die welke in de Aanhangsels bij deze bijlage zijn vermeld, te beschermen, zullen deze benamingen binnen een redelijke termijn na de beëindiging van het overleg in de lijst worden opgenomen.

Artikel 19

1. Gedistilleerde dranken en gearomatiseerde dranken die bij de inwerkingtreding van deze bijlage legaal zijn geproduceerd, aangeduid en aangeboden op een wijze die echter bij deze bijlage is verboden, mogen nog worden verkocht, door groothandelaren gedurende een periode van één jaar na de inwerkingtreding van de overeenkomst en door kleinhandelaren totdat de voorraden uitgeput zijn. Zodra deze bijlage in werking is getreden, mogen de in deze bijlage vermelde gedistilleerde dranken en gearomatiseerde dranken niet meer worden geproduceerd buiten de grenzen van hun gebied van oorsprong.
 2. Gedistilleerde dranken en gearomatiseerde dranken die in overeenstemming met de overeenkomst zijn geproduceerd, aangeduid en aangeboden, maar waarvan de aanduiding en aanbiedingsvorm als gevolg van een wijziging daarvan niet langer in overeenstemming zijn met deze overeenkomst, mogen worden afgezet totdat de voorraden uitgeput zijn, tenzij het Comité anders beslist.
-

*Aanhangsel 1***Beschermde benamingen van gedistilleerde dranken van oorsprong uit de Gemeenschap****1. Rum**

Rhum de la Martinique

Rhum de la Guadeloupe

Rhum de la Réunion

Rhum de la Guyane

(Deze benamingen kunnen vergezeld gaan van de aanduiding „traditionnel”.)

Ron de Málaga

Ron de Granada

Rum da Madeira

2. (a) Whisky

Scotch whisky

Irish whisky

Whisky español

(Deze benamingen kunnen vergezeld gaan van de aanduiding „malt” of „grain”.)

(b) Whiskey

Irish whiskey

Uisce Beatha Eireannach/Irish whiskey

(Deze benamingen kunnen vergezeld gaan van de aanduiding „pot still”.)

3. Gedistilleerde dranken van granen

Eau-de-vie de seigle de marque nationale luxembourgeoise

Korn

Kornbrand

4. Wijn-eau-de-vie

Eau-de-vie de Cognac

Eau-de-vie des Charentes

Cognac

(Deze benaming kan vergezeld gaan van één van de volgende aanduidingen:

- Fine,
- Grande Fine Champagne,
- Grande Champagne,
- Petite Fine Champagne,
- Fine Champagne,

- Borderies,
- Fins Bois,
- Bons Bois.)

Fine Bordeaux

Armagnac

Bas-Armagnac

Haut-Armagnac

Ténarèse

Eau-de-vie de vin de la Marne

Eau-de-vie de vin originaire d'Aquitaine

Eau-de-vie de vin de Bourgogne

Eau-de-vie de vin originaire du Centre-Est

Eau-de-vie de vin originaire de Franche-Comté

Eau-de-vie de vin originaire du Bugey

Eau-de-vie de vin de Savoie

Eau-de-vie de vin originaire des Coteaux de la Loire

Eau-de-vie de vin des Côtes-du-Rhône

Eau-de-vie de vin originaire de Provence

Faugères ou eau-de-vie de Faugères

Eau-de-vie de vin originaire du Languedoc

Aguardente do Minho

Aguardente do Douro

Aguardente da Beira Interior

Aguardente da Bairrada

Aguardente do Oeste

Aguardente do Ribatejo

Aguardente do Alentejo

Aguardente do Algarve

5. Brandy

Brandy de Jerez

Brandy del Penedès

Brandy italiano

Brandy Αττικής/Brandy uit Attika

Brandy Πελοποννήσου/Brandy uit de Peloponnesos

Brandy Κεντρικής Ελλάδας/Brandy uit Centraal-Griekenland

Deutscher Weinbrand

Wachauer Weinbrand, Weinbrand Dürnstein

6. Druivendraf-eau-de-vie

Eau-de-vie de marc de Champagne of marc de Champagne

Eau-de-vie de marc originaire d'Aquitaine

Eau-de-vie de marc de Bourgogne

Eau-de-vie de marc originaire du Centre-Est

Eau-de-vie de marc originaire de Franche-Comté

Eau-de-vie de marc originaire de Bugey

Eau-de-vie de marc originaire de Savoie

Marc de Bourgogne

Marc de Savoie

Marc d'Auvergne

Eau-de-vie de marc originaire des Coteaux de la Loire

Eau-de-vie de marc des Côtes du Rhône

Eau-de-vie de marc originaire de Provence

Eau-de-vie de marc originaire du Languedoc

Marc d'Alsace Gewürztraminer

Marc de Lorraine

Bagaceira do Minho

Bagaceira do Douro

Bagaceira da Beira Interior

Bagaceira da Bairrada

Bagaceira do Oeste

Bagaceira do Ribatejo

Bagaceiro do Alentejo

Bagaceira do Algarve

Orujo gallego

Grappa

Grappa di Barolo

Grappa piemontese of del Piemonte

Grappa lombarda of di Lombardia

Grappa trentina of del Trentino

Grappa friulana of del Friuli

Grappa veneta of del Veneto

Südtiroler Grappa/Grappa dell'Alto Adige

Τσικουδιά Κρήτης/Tsikoudia uit Kreta

Τσίπουρο Μακεδονίας/Tsipouro uit Macedonië

Τσίπουρο Θεσσαλίας/Tsipouro uit Thessalië

Τσίπουρο Τυρνάβου/Tsipouro uit Tyrnavos

Eau-de-vie de marc de marque nationale luxembourgeoise

7. **Vruchten-eau-de-vie**

Schwarzwälder Kirschwasser

Schwarzwälder Himbeergeist

Schwarzwälder Mirabellenwasser

Schwarzwälder Williamsbirne

Schwarzwälder Zwetschgenwasser

Fränkisches Zwetschgenwasser

Fränkisches Kirschwasser

Fränkischer Obstler

Mirabelle de Lorraine

Kirsch d'Alsace

Quetsch d'Alsace

Framboise d'Alsace

Mirabelle d'Alsace

Kirsch de Fougerolles

Südtiroler Williams/Williams dell'Alto Adige

Südtiroler Aprikot of Südtiroler

Marille/Aprikot dell'Alto Adige of Marille dell'Alto Adige

Südtiroler Kirsch/Kirsch dell'Alto Adige

Südtiroler Zwetschgeler/Zwetschgeler dell'Alto Adige

Südtiroler Obstler/Obstler dell'Alto Adige

Südtiroler Gravensteiner/Gravensteiner dell'Alto Adige

Südtiroler Golden Delicious/Golden Delicious dell'Alto Adige

Williams friulano of del Friuli

Sliwovitz del Veneto

Sliwovitz del Friuli-Venezia Giulia

Sliwovitz del Trentino-Alto Adige

Distillato di mele trentino of del Trentino

Williams trentino of del Trentino

Sliwovitz trentino of del Trentino

Aprikot trentino of del Trentino

Medronheira do Algarve

Medronheira do Buçaco

Kirsch of Kirschwasser Friulano
Kirsch of Kirschwasser Trentino
Kirsch of Kirschwasser Veneto
Aguardente de pèra da Louisa
Eau-de-vie de pommes de marque nationale luxembourgeoise
Eau-de-vie de poires de marque nationale luxembourgeoise
Eau-de-vie de kirsch de marque nationale luxembourgeoise
Eau-de-vie de quetsch de marque nationale luxembourgeoise
Eau-de-vie de mirabelle de marque nationale luxembourgeoise
Eau-de-vie de prunelles de marque nationale luxembourgeoise
Wachauer Marillenbrand

8. **Appelcider-en perencider-eau-de-vie**

Calvados du Pays d'Auge
Calvados
Eau-de-vie de cidre de Bretagne
Eau-de-vie de poiré de Bretagne
Eau-de-vie de cidre de Normandie
Eau-de-vie de poiré de Normandie
Eau-de-vie de cidre du Maine
Aguardiente de sidra de Asturias
Eau-de-vie de poiré du Maine

9. **Gentiaan-eau-de-vie**

Bayerischer Gebirgsenzian
Südtiroler Enzian/Genzians dell'Alto Adige
Genziana trentina of del Trentino

10. **Gedistilleerde dranken van vruchten**

Pacharán
Pacharán navarro

11. **Met jeneverbessen gearomatiseerde gedistilleerde dranken**

Ostfriesischer Korngenever
Genièvre Flandre Artois
Hasseltse jenever
Balegemse jenever

Péket de Wallonie

Steinhäger

Plymouth Gin

Gin de Mahón

12. Met karwij gearomatiseerde gedistilleerde dranken

Dansk Akvavit/Dansk Aquavit

Svensk Aquavit/Svensk Akvavit/Swedish Aquavit

13. Met anijs gearomatiseerde gedistilleerde dranken

Anis español

Évoca anisada

Cazalla

Chinchón

Ojén

Rute

Ouzo/Oúço

14. Likeur

Berliner Kümmel

Hamburger Kümmel

Münchener Kümmel

Chiemseer Klosterlikör

Bayerischer Kräuterlikör

Cassis de Dijon

Cassis de Beaufort

Irish Cream

Palo de Mallorca

Ginünha portuguesa

Licor de Singevergs

Benediktbeurer Klosterlikör

Ettaler Klosterlikör

Ratafia de Champagne

Ratafia catalana

Anis portuguès

Finnish berry/fruit liqueur

Grossglockner Alpenbitter

Marizzeller Magenlikör

Mariazeller Jagasaftl

Puchheimer Bitter

Puchheimer Schlossgeist

Steinfelder Magenbitter

Wachauer Marüllenlikör

Jägertee, Jagertee, Jagatee

15. **Gedistilleerde dranken**

Pommeau de Bretagne

Pommeau du Maine

Pommeau de Normandie

Svensk punsch/Swedish punsch

16. **Wodka**

Svensk vodka/Swedish vodka

Suomalainen vodka/Finsk vodka/Vodka of Finland

*Aanhangsel 2***Beschermde benamingen van gedistilleerde dranken van oorsprong uit Zwitserland****Wijn-eau-de-vie**

Eau-de-vie de vin du Valais

Brandy du Valais

Druivendraf-eau-de-vie

Baselbieter Marc

Grappa del Ticino/Grappa Ticinese

Grappa della Val Calanca

Grappa della Val Bregaglia

Grappa della Val Mesolcina

Grappa della Valle di Poschiavo

Marc d'Auvernier

Marc de Dôle du Valais

Vruchten-eau-de-vie

Aargauer Bure Kirsch

Abricot du Valais

Abricotine du Valais

Baselbieterkirsch

Baselbieter Zwetschgenwasser

Bernbieter Kirsch

Bernbieter Mirabellen

Bernbieter Zwetschgenwasser

Bérudges de Cornaux

Canada du Valais

Coing d'Ajoie

Coing du Valais

Damassine d'Ajoie

Damassine de la Baroche

Emmentaler Kirsch

Framboise du Valais

Freiämter Zwetschgenwasser

Fricktaler Kirsch

Golden du Valais
Gravenstein du Valais
Kirsch d'Ajoie
Kirsch de la Béroche
Kirsch du Valais
Kirsch suisse
Luzerner Kirsch
Luzerner Zwetschgenwasser
Mirabelle d'Ajoie
Mirabelle du Valais
Poire d'Ajoie
Poire d'Orange de la Baroche
Pomme d'Ajoie
Pomme du Valais
Prune d'Ajoie
Prune du Valais
Prune impériale de la Baroche
Pruneau du Valais
Rigi Kirsch
Seeländer Pflümliwasser
Urschwyzerkirsch
Williams du Valais
Zuger Kirsch

Appelcider-eau-de-vie en perencider-eau-de-vie

Bernbieter Birnenbrand
Freiämter Theilerbirnenbrand
Luzerner Birnenträsch
Luzerner Theilerbirnenbrand

Gentiaan-eau-de-vie

Gentiane du Jura

Met jeneverbessen gearomatiseerde gedistilleerde dranken

Genièvre du Jura

Liqueur

Bernbieter Cherry Brandy Liqueur
Bernbieter Griottes Liqueur
Bernbieter Kirschen Liqueur
Liqueur de poires Williams du Valais
Liqueur d'abricot du Valais
Liqueur de framboise du Valais

Kruiden-eau-de-vie

Bernbieter Kräuterbitter
Eau-de-vie d'herbes du Jura
Eau-de-vie d'herbes du Valais
Genépi du Valais
Gotthard Kräuterbrand
Luzerner Chrüter (Kräuterbrand)
Walliser Chrüter (Kräuterbrand)

Andere

Lie du Mandement
Lie de Dôle du Valais
Lie du Valais

*Aanhangsel 3***Beschermde benamingen van gearomatiseerde dranken van oorsprong uit de Gemeenschap**

Clarea

Sangría

Nürnberger Glühwein

Thüringer Glühwein

Vermouth de Chambéry

Vermouth de Torini

—————

*Aanhangsel 4***Beschermde benamingen van gearomatiseerde dranken van oorsprong uit Zwitserland**

Geen

—————

BIJLAGE 9

INZAKE BIOLOGISCHE LANDBOUWPRODUCTEN EN BIOLOGISCHE LEVENSMIDDELEN*Artikel 1***Doel**

Onverminderd hun verplichtingen ten aanzien van de niet van de Partijen afkomstige producten, en onverminderd andere geldende wettelijke bepalingen, verbinden de Partijen zich ertoe, op basis van de beginselen van non-discriminatie en wederkerigheid de handel in biologische landbouwproducten en biologische levensmiddelen die afkomstig zijn uit de Gemeenschap en Zwitserland en die in overeenstemming zijn met de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van Aanhangsel 1, te bevorderen.

*Artikel 2***Werkingsfeer**

1. Deze bijlage geldt voor op biologische wijze geproduceerde plantaardige producten en levensmiddelen, die in overeenstemming zijn met de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in Aanhangsel 1.
2. De Partijen verbinden zich ertoe de werkingssfeer van deze bijlage uit te breiden tot dieren, dierlijke producten en voedingsmiddelen die ingrediënten van dierlijke oorsprong bevatten, zodra zij de desbetreffende wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen hebben vastgesteld. Tot deze uitbreiding van de bijlage kan door het Comité worden besloten na vaststelling van de equivalentie overeenkomstig artikel 3 en door wijziging van Aanhangsel 1 overeenkomstig de procedure van artikel 8.

*Artikel 3***Equivalentiebeginsel**

1. De Partijen erkennen de onderlinge equivalentie van hun respectieve wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die zijn vermeld in Aanhangsel 1 bij deze bijlage. Zij kunnen overeenkomen een aantal aspecten of producten van de equivalentieregeling uit te sluiten. Zij preciseren dit in Aanhangsel 1.
2. De Partijen stellen alles in het werk om te zorgen voor een equivalente ontwikkeling van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die specifiek op de in artikel 2 bedoelde producten betrekking hebben.

*Artikel 4***Vrij verkeer van biologische producten**

De overeenkomstsluitende Partijen treffen, volgens hun daarvoor bestemde interne procedures, de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de in artikel 2 bedoelde producten, voor zover die in overeenstemming zijn met de in Aanhangsel 1 genoemde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de andere Partij, kunnen worden ingevoerd en in de handel gebracht.

*Artikel 5***Etikettering**

1. Met het oog op de ontwikkeling van een regeling op grond waarvan kan worden voorkomen dat de in deze bijlage bedoelde biologische producten opnieuw worden geëtiketteerd, stellen de Partijen alles in het werk om te garanderen dat in het kader van hun respectieve wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen:
 - aanduidingen van op biologische wijze geproduceerde producten in de verschillende officiële talen van de Partijen, worden beschermd,
 - op de etiketten van de producten die aan equivalente criteria voldoen, verplicht dezelfde aanduidingen worden gebruikt.
2. De Partijen kunnen bepalen dat de ingevoerde producten die afkomstig zijn van de andere Partij, moeten beantwoorden aan de etiketteringsvoorschriften die zijn vastgesteld in hun respectieve wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen als opgenomen in Aanhangsel 1.

*Artikel 6***Derde landen**

1. De overeenkomstsluitende Partijen stellen alles in het werk om de equivalentie van de invoerregelingen die gelden voor op biologische wijze geproduceerde producten van oorsprong uit derde landen, te garanderen.
2. Om te garanderen dat derde landen volgens gelijkwaardige criteria worden erkend, plegen de overeenkomstsluitende Partijen onderling overleg voordat zij een derde land erkennen en in de in het kader van hun wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen daartoe opgestelde lijst opnemen.

*Artikel 7***Uitwisseling van informatie**

Ter uitvoering van artikel 8 van de overeenkomst delen de Partijen en de lidstaten elkaar met name de volgende informatie mede:

- de lijst van de bevoegde autoriteiten, de controle-instanties en hun codenummers, alsmede de controleverslagen van de daarvoor bevoegde autoriteiten;
- de lijst van administratieve besluiten op grond waarvan de invoer van biologische producten uit een derde land is toegestaan;
- overeenkomstig de procedure van artikel 10bis, lid 1, van Verordening (EEG) nr. 2092/91 geconstateerde onregelmatigheden of overtredingen met betrekking tot de in Aanhangsel 1 opgenomen wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen.

*Artikel 8***Werkgroep biologische producten**

1. De Werkgroep Biologische producten, hierna „Werkgroep” genoemd, die is ingesteld op grond van artikel 6, lid 7, van de overeenkomst, onderzoekt alle problemen in verband met deze bijlage en de tenuitvoerlegging ervan.
2. De Werkgroep onderzoekt op gezette tijden de ontwikkeling van de onder deze bijlage vallende wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de Partijen. Zij heeft met name tot taak:
 - de equivalentie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de Partijen na te gaan, met het oog op de opnemings ervan in Aanhangsel 1,
 - het Comité voor te stellen om, zo nodig, ter wille van een coherente tenuitvoerlegging van de in deze bijlage bedoelde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen op het grondgebied van de Partijen, uitvoeringsbepalingen in Aanhangsel 2 bij deze bijlage op te nemen;
 - het Comité voor te stellen de werkingssfeer van deze bijlage tot andere dan de in artikel 2, lid 1, bedoelde producten uit te breiden.

*Artikel 9***Vrijwaringmaatregelen**

1. Wanneer vertraging voor een van de Partijen schade zou opleveren die moeilijk te verhelpen zou zijn, kunnen zonder voorafgaand overleg voorlopige beschermende maatregelen worden vastgesteld, op voorwaarde dat het overleg onmiddellijk daarna plaatsvindt.
2. Wanneer de Partijen ondanks het in lid 1 bedoelde overleg niet tot overeenstemming kunnen komen, kan de Partij die om overleg heeft verzocht of de in lid 1 bedoelde maatregelen heeft getroffen, passende voorlopige maatregelen vaststellen zodat deze bijlage kan worden toegepast.

Aanhangsel 1

Wettelijke bepalingen die in de Europese gemeenschap van toepassing zijn

- Verordening (EEG) nr. 2092/91 van de Raad van 24 juni 1991 inzake de biologische productiemethode en aanduidingen dienaangaande op landbouwproducten en levensmiddelen (PB L 198 van 22.7.1991, blz. 1), laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1900/98 van de Commissie van 4 september 1998 (PB L 247 van 5.9.1998, blz. 6)
- Verordening (EEG) nr. 94/92 van de Commissie van 14 januari 1992 tot vaststelling van nadere bepalingen inzake de regeling voor de invoer uit derde landen, als bedoeld in Verordening (EEG) nr. 2092/91 van de Raad inzake de biologische productiemethode en aanduidingen dienaangaande op landbouwproducten en levensmiddelen (PB L 11 van 17.1.1992, blz. 14), laatstelijk gewijzigd bij Verordening nr. (EG) 1367/98 van de Commissie (PB L 185 van 30.6.1998, blz. 11)
- Verordening (EEG) nr. 3457/92 van de Commissie van 30 november 1992 tot vaststelling van nadere bepalingen betreffende het controlecertificaat voor invoer uit derde landen in de Gemeenschap, als bedoeld in Verordening (EEG) nr. 2092/91 van de Raad inzake de biologische productiemethode en aanduidingen dienaangaande op landbouwproducten en levensmiddelen (PB L 350 van 1.12.1992, blz. 56)
- Verordening (EEG)nr. 207/93 van de Commissie van 29 januari 1993 tot vaststelling van de inhoud van bijlage VI bij Verordening (EEG) nr. 2092/91 inzake de biologische productiemethode en aanduidingen dienaangaande op landbouwproducten en levensmiddelen en tot vaststelling van bepalingen voor de toepassing van artikel 5, lid 4, van die verordening (PB L 25 van 2.2.1993, blz. 5, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG)nr. 345/97 van de Commissie (PB L 58 van 27.2.1997, blz. 38)

Wettelijke bepalingen die in Zwitserland van toepassing zijn

- Verordening („Ordonnance”) van 22 september 1997 over de biologische landbouw en de benamingen voor op biologische wijze geproduceerde plantaardige producten en levensmiddelen (Ordonnance sur l'agriculture biologique), laatstelijk gewijzigd op 7 december 1998 (RO 1999 399)
- Verordening („Ordonnance”) van het departement voor economische zaken van de Bondsstaat van 22 september 1997 over de biologische landbouw, laatstelijk gewijzigd op 7 december 1998 (RO 1999 292)

Uitsluiting van de equivalentieregeling

Zwitserse producten met bestanddelen die in het kader van de omschakeling op de biologische landbouw zijn geproduceerd.

—

Aanhangsel 2

Uitvoeringsbepalingen

Geen

—

BIJLAGE 10

BETREFFENDE DE ERKENNING VAN DE NORMCONTROLES VOOR VERSE GROENTEN EN FRUIT*Artikel 1***Werkingsfeer**

Deze bijlage geldt voor verse groenten en fruit voor verse consumptie, waarvoor de Gemeenschap op grond van Verordening (EEG) nr. 2200/96 handelsnormen heeft vastgesteld, met uitzondering van citrusvruchten.

*Artikel 2***Doel**

1. Op in artikel 1 bedoelde producten van oorsprong uit Zwitserland of van oorsprong uit de Gemeenschap en vanuit Zwitserland opnieuw naar de Gemeenschap uitgevoerd, die vergezeld gaan van het in artikel 3 bedoelde controlecertificaat wordt in de Gemeenschap geen normcontrole toegepast bij het binnenbrengen in het douanegebied van de Gemeenschap.

2. Het Office fédéral de l'agriculture wordt erkend als instantie die moet nagaan of de producten van oorsprong uit Zwitserland of van oorsprong uit de Gemeenschap en van uit Zwitserland opnieuw naar de Gemeenschap uitgevoerd, voldoen aan de normen van de Gemeenschap of aan gelijkwaardige normen. Het Office fédéral de l'agriculture kan daartoe de in het Aanhangsel genoemde controle-instanties machtigen de normcontrole uit te voeren op voorwaarde dat:

- het Office fédéral de l'agriculture de Europese Commissie ervan in kennis stelt welke instanties gemachtigd zijn om de controles uit te voeren;
- deze controle-instanties het in artikel 3 bedoelde certificaat afgeven;
- de gemachtigde instanties beschikken over controleurs die een door het Office fédéral de l'agriculture erkende opleiding hebben genoten, alsmede over het nodige materieel en de nodige installaties voor het uitvoeren van verificaties en analyses die voor de controle vereist zijn, en adequate apparatuur om de informatie door te zenden.

3. Indien Zwitserland een controle verricht om na te gaan of de in artikel 1 bedoelde producten aan de handelsnormen voldoen voordat deze producten in het douanegebied van Zwitserland worden binnengebracht, worden aan de in deze bijlage vervatte bepalingen gelijkwaardige bepalingen vastgesteld op grond waarvan de producten van oorsprong uit de Gemeenschap van dergelijke controle worden vrijgesteld.

*Artikel 3***Controlecertificaat**

1. In deze bijlage wordt onder „controlecertificaat” verstaan:

- hetzij het in bijlage I bij Verordening (EEG) nr. 2251/92 opgenomen model;
- hetzij het UN/ECE-model dat aan het protocol van Genève inzake de standardisatie van verse groenten en fruit, en droge en gedroogde vruchten („Geneva Protocol on Standardization of Fresh Fruit and Vegetables, and Dry and Dried Fruit”) is gehecht;
- hetzij het OESO-model dat aan het besluit van de Raad van de OESO betreffende de OESO-regeling inzake de toepassing van internationale normen voor groenten en fruit („OECD — Scheme for the Application of International Standards for Fruit and Vegetables”) is gehecht.

2. Het controlecertificaat vergezelt de partij producten die van oorsprong zijn uit Zwitserland, of die van oorsprong zijn uit de Gemeenschap en vanuit Zwitserland opnieuw naar de Gemeenschap worden uitgevoerd, totdat zij op het grondgebied van de Gemeenschap in het vrije verkeer worden gebracht.

3. Op het controlecertificaat moet het stempel van één van de in het Aanhangsel bij deze bijlage genoemde instanties zijn aangebracht.

4. Wanneer de in artikel 2, lid 2, bedoelde machtiging wordt ingetrokken, worden de door de betrokken controleinstantie afgegeven controlecertificaten niet langer erkend in de zin van deze bijlage.

Artikel 4

Uitwisseling van informatie

1. Overeenkomstig artikel 8 van de Overeenkomst deelt elke partij de andere partij met name de lijst mede van de bevoegde instanties en de instanties die de normcontroles uitvoeren. De Europese Commissie stelt het Office fédéral de l'agriculture in kennis van onregelmatigheden of inbreuken ten aanzien van de geldende normen die zij heeft geconstateerd met betrekking tot partijen groenten en fruit die van oorsprong zijn uit Zwitserland of van oorsprong zijn uit de Gemeenschap en vanuit Zwitserland opnieuw naar de Gemeenschap worden uitgevoerd, en die vergezeld gaan van het controlecertificaat.
2. Teneinde te kunnen nagaan of aan de in artikel 2, tweede alinea, derde streepje, vastgestelde voorwaarden wordt voldaan, accepteert het Office fédéral de l'agriculture, wanneer de Europese Commissie daartoe een verzoek indient, dat ter plaatse een gezamenlijke controle van de gemachtigde instanties plaatsvindt.
3. De gezamenlijke controle wordt uitgevoerd volgens de door de Werkgroep „groenten en fruit” voorgestelde en door het Comité goedgekeurde procedure.

Artikel 5

Vrijwaringclausule

1. De overeenkomstsluitende partijen plegen overleg indien een partij van mening is dat de andere partij een uit deze bijlage voortvloeiende verplichting niet is nagekomen.
2. De overeenkomstsluitende partij die het overleg vraagt, verstrekt de andere partij alle gegevens die nodig zijn voor een grondig onderzoek van het betrokken geval.
3. Wanneer wordt geconstateerd dat partijen producten van oorsprong uit Zwitserland of van oorsprong uit de Gemeenschap en vanuit Zwitserland opnieuw naar de Gemeenschap uitgevoerd, die vergezeld gaan van het controlecertificaat, niet aan de geldende normen beantwoorden en dat elk uitstel of vertraging afbreuk zou kunnen doen aan de doeltreffendheid van de maatregelen om fraude te voorkomen of aanleiding zou geven tot concurrentievervalsing, mogen zonder voorafgaand overleg voorlopige vrijwaringsmaatregelen worden genomen, op voorwaarde dat er onmiddellijk nadat die maatregelen zijn genomen, overleg plaatsvindt.
4. Wanneer de overeenkomstsluitende partijen bij het in lid 1 of lid 3 bedoelde overleg geen overeenstemming bereiken, kan de partij die om het overleg heeft verzocht of die de in lid 3 bedoelde maatregelen heeft genomen, passende vrijwaringsmaatregelen nemen die kunnen gaan tot de gedeeltelijke of volledige schorsing van het bepaalde in deze bijlage.

Artikel 6

Werkgroep „groenten en fruit”

1. De op grond van artikel 6, lid 7, van de Overeenkomst opgerichte „Werkgroep groenten en fruit” onderzoekt elke kwestie die betrekking heeft op deze bijlage en op de tenuitvoerlegging daarvan. Zij onderzoekt op gezette tijden de ontwikkeling van de interne wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de partijen op de gebieden die onder deze bijlage vallen.
2. De „Werkgroep groenten en fruit” stelt met name voorstellen op die zij aan het Comité voorlegt met het oog op de aanpassing en de bijwerking van het Aanhangsel bij deze bijlage.

*Aanhangsel***Zwitserse controle instanties die gemachtigd zijn het in artikel 3 van bijlage 10 bedoelde controlecertificaat af te geven**

1. Fruit-Union Suisse
Baarer Str. 88
CH-6302 ZUG

 2. Union Suisse du Légume
Bahnhofstraße 87
CH-3232 INS
-

BIJLAGE 11

**INZAKE SANITAIRE EN ZOÖTECHNISCHE MAATREGELEN VOOR DE HANDEL IN LEVENDE DIEREN
EN DIERLIJKE PRODUCTEN**

Artikel 1

1. Titel I van deze bijlage heeft betrekking op
 - de maatregelen tot bestrijding van bepaalde dierziekten en de melding van die ziekten;
 - de handel in en invoer uit derde landen van levende dieren en van sperma, eicellen en embryo's daarvan.
2. Titel II van deze bijlage heeft betrekking op de handel in dierlijke producten.

TITEL I

**HANDEL IN LEVENDE DIEREN, EN VAN SPERMA, EICELLEN
EN EMBRYO'S DAARVAN**

Artikel 2

1. De Partijen constateren dat zij, met betrekking tot de bestrijding en de melding van dierziekten, overeenkomstige wetgevingen hebben die tot identieke resultaten leiden.
2. De in lid 1 van dit artikel bedoelde wetgevingen zijn opgenomen in Aanhangsel 1. Voor de toepassing van deze wetgevingen gelden de in hetzelfde Aanhangsel opgenomen bijzondere uitvoeringsbepalingen.

Artikel 3

De Partijen komen overeen dat de handel in levende dieren en van sperma, eicellen en embryo's daarvan plaatsvindt volgens de in Aanhangsel 2 opgenomen wetgevingen. Voor de toepassing van deze wetgevingen gelden de in hetzelfde Aanhangsel opgenomen bijzondere uitvoeringsbepalingen.

Artikel 4

1. De Partijen constateren dat zij, met betrekking tot de invoer uit derde landen van levende dieren en van sperma, eicellen en embryo's daarvan, overeenkomstige wetgevingen hebben die tot identieke resultaten leiden.

2. De in lid 1 van dit artikel bedoelde wetgevingen zijn opgenomen in Aanhangsel 3. Voor de toepassing van deze wetgevingen gelden de in hetzelfde Aanhangsel opgenomen bijzondere uitvoeringsbepalingen.

Artikel 5

De Partijen stellen de in Aanhangsel 4 opgenomen bepalingen op zoötechnisch gebied vast.

Artikel 6

De Partijen komen overeen dat voor de controles op het handelsverkeer en de invoer uit derde landen van levende dieren en van sperma, eicellen en embryo's daarvan de in Aanhangsel 5 opgenomen bepalingen van toepassing zijn.

TITEL II

HANDEL IN DIERLIJKE PRODUCTEN

*Artikel 7***Doel**

Deze titel heeft tot doel de handel in dierlijke producten tussen de Partijen te vergemakkelijken door een regeling in te stellen voor de erkenning van de gelijkwaardigheid van de door de Partijen op deze producten toegepaste sanitaire maatregelen zonder dat de bescherming van de volksgezondheid en de diergezondheid daarbij in het gedrang wordt gebracht, en het overleg en de samenwerking inzake sanitaire maatregelen te verbeteren.

*Artikel 8***Multilaterale verplichtingen**

Deze titel vormt op geen enkele manier een beperking van de rechten en plichten die voor de Partijen voortvloeien uit de Overeenkomst tot oprichting van de Wereldhandelsorganisatie en de bijlagen daarbij en met name de SFN-Overeenkomst.

*Artikel 9***Werkingsfeer**

1. De werkingsfeer van deze titel wordt in eerste instantie beperkt tot de sanitaire maatregelen die door elke Partij worden toegepast voor dierlijke producten als vermeld in Aanhangsel 6.

2. Tenzij anders is bepaald in de Aanhangsels bij deze titel en onverminderd artikel 20 van deze bijlage, is deze titel niet van toepassing op sanitaire maatregelen die betrekking hebben op voedingsmiddelenadditieven (alle additieven en kleurstoffen, hulpstoffen bij de verwerking, smaakstoffen), bestraling, contaminanten (fysische contaminanten en residuen van diergeneesmiddelen), chemische stoffen die hun oorsprong vinden in de migratie van stoffen uit het verpakkingsmateriaal, chemische stoffen die niet zijn toegestaan (voedingsmiddelenadditieven die niet zijn toegestaan, hulpstoffen bij de verwerking, verboden diergeneesmiddelen, enz.), etikettering van levensmiddelen, gemedicineerde diervoeders en voormengsels.

Artikel 10

Definities

In het kader van deze titel gelden de volgende definities:

- a) dierlijke producten: dierlijke producten waarop de in Aanhangsel 6 genoemde bepalingen van toepassing zijn;
- b) sanitaire maatregelen: sanitaire maatregelen als omschreven in punt 1 van bijlage A bij de SFN-Overeenkomst, voor zover het dierlijke producten betreft;
- c) adequaat niveau van sanitaire bescherming: de mate van bescherming volgens de definitie in punt 5 van bijlage A bij de SFN-Overeenkomst, voor zover het dierlijke producten betreft;
- d) bevoegde autoriteiten:
 - i) Zwitserland — de in Aanhangsel 7, deel a), genoemde autoriteiten;
 - ii) Europese Gemeenschap — de in Aanhangsel 7, deel b), genoemde autoriteiten.

Artikel 11

Aanpassing aan regionale omstandigheden

1. Onverminderd het bepaalde in lid 2 van dit artikel zijn de maatregelen in het kader van artikel 2 van toepassing op het handelsverkeer tussen de Partijen onderling.

2. Wanneer een van de Partijen van oordeel is dat zij een bijzondere status heeft ten aanzien van een bepaalde ziekte kan zij om erkenning van die status verzoeken. De betrokken Partij kan eveneens op grond van die status aanvullende garanties eisen bij de invoer van dierlijke producten. De garanties met betrekking tot bepaalde ziekten worden opgenomen in Aanhangsel 8.

Artikel 12

Gelijkwaardigheid

1. De erkenning van de gelijkwaardigheid vereist een evaluatie en aanvaarding van:
 - de wetgeving, de normen en procedures, alsmede de programma's, die controle mogelijk moeten maken en moeten garanderen dat aan de nationale eisen en aan die van de importerende partij wordt voldaan;
 - de structuur — toegelicht aan de hand van de nodige bewijsstukken — van de betrokken bevoegde autoriteit(en), de bevoegdheden, de hiërarchische opbouw, de toegepaste procedures en de beschikbare middelen;
 - de taak van de betrokken bevoegde autoriteit ten aanzien van het controleprogramma en de garanties terzake.

Bij deze evaluatie houden de Partijen rekening met de opgedane ervaring.

2. De gelijkwaardigheid geldt met betrekking tot sanitaire maatregelen voor de sectoren levende dieren of dierlijke producten of delen van die sectoren, met betrekking tot regelingen inzake wetgeving, inspecties en controles, of delen van dergelijke regelingen, of met betrekking tot specifieke eisen op het gebied van wetgeving, inspectie en/of hygiëne.

Artikel 13

Bepaling van de gelijkwaardigheid

1. Om te bepalen of een door een exporterende Partij toegepaste maatregel voldoet aan het vastgestelde adequate niveau van sanitaire bescherming, volgen de Partijen de onderstaande procedure:
 - i) de sanitaire maatregel waarvoor erkenning van de gelijkwaardigheid wordt nagestreefd, wordt geïdentificeerd;
 - ii) de importerende Partij geeft enige toelichting bij het doel van de sanitaire maatregel, met inbegrip van een aan de omstandigheden aangepaste evaluatie van het risico of de risico's in verband waarmee de sanitaire maatregel is getroffen, en legt uit wat moet worden verstaan onder adequaat niveau van sanitaire bescherming;
 - iii) de exporterende Partij toont aan dat haar sanitaire maatregel voldoet aan het door de importerende Partij vastgestelde adequate niveau van sanitaire bescherming;
 - iv) de importerende Partij bepaalt of de door de exporterende Partij vastgestelde sanitaire maatregel al dan niet voldoet aan het door haar vastgestelde adequate niveau van sanitaire bescherming;
 - v) de importerende Partij erkent de sanitaire maatregel van de exporterende Partij als gelijkwaardig indien de exporterende Partij op objectieve wijze heeft aangetoond dat de maatregel voldoet aan het door de importerende Partij vastgestelde adequate niveau van sanitaire bescherming.

2. Indien de gelijkwaardigheid niet is erkend, gelden voor het handelsverkeer de voorwaarden die door de importerende Partij in verband met het adequate niveau van bescherming zijn vastgesteld overeenkomstig Aanhangsel 6. De exporterende Partij kan ermee instemmen de door de importerende Partij vastgestelde voorwaarden in acht te nemen onverminderd, in voorkomend geval, het resultaat van de in lid 1 omschreven procedure.

Artikel 14

Erkenning van sanitaire maatregelen

1. In Aanhangsel 6 wordt de lijst vastgesteld van de sectoren of delen van sectoren waarvoor op de datum van inwerkingtreding van deze bijlage de respectieve sanitaire maatregelen als gelijkwaardig worden erkend in het kader van het handelsverkeer. Voor die sectoren en delen van sectoren gelden voor de handel in dierlijke producten de in Aanhangsel 6 vermelde wettelijke bepalingen. Voor de toepassing van deze wettelijke bepalingen gelden de in het genoemde Aanhangsel bedoelde bijzondere voorschriften.

2. In Aanhangsel 6 wordt ook een lijst vastgesteld van de sectoren of delen van sectoren waarvoor de Partijen uiteenlopende sanitaire maatregelen toepassen.

Artikel 15

Grenscontroles en retributies

De controles op het handelsverkeer tussen de Gemeenschap en Zwitserland voor dierlijke producten worden verricht overeenkomstig het bepaalde in

- a) deel A van Aanhangsel 10 voor de als gelijkwaardig erkende maatregelen;
- b) deel B van Aanhangsel 10 voor de maatregelen die niet als gelijkwaardig zijn erkend;
- c) deel C van Aanhangsel 10 voor de specifieke maatregelen;
- d) deel D van Aanhangsel 10 voor de retributies

Artikel 16

Audit

1. Om het vertrouwen in de doeltreffende tenuitvoerlegging van deze titel te vergroten, heeft elke Partij het recht om, ten aanzien van de exporterende Partij, een aantal audits te verrichten, met name:

- a) een evaluatie van het door de bevoegde autoriteiten uitgevoerde controleprogramma, of van een deel daarvan, waarbij eventueel ook de inspectie- en auditprogramma's worden gecontroleerd en
- b) controles ter plaatse.

Deze audits worden verricht overeenkomstig het bepaalde in Aanhangsel 9.

2. Voor de Gemeenschap:

- verricht de Gemeenschap de in lid 1 bedoelde audits;
- verrichten de Lid-Staten de in artikel 15 bedoelde grenscontroles.

3. Voor Zwitserland verrichten de Zwitserse autoriteiten de in lid 1 bedoelde audits en de in artikel 15 bedoelde grenscontroles.

4. Met wederzijdse instemming van de Overeenkomstsluitende Partijen kan elke Partij:

- a) de uitkomsten en conclusies van de audits en van de grenscontroles meedelen aan landen die deze bijlage niet hebben ondertekend, of
- b) gebruik maken van de uitkomsten en conclusies van audits en van grenscontroles die zijn uitgevoerd met betrekking tot landen die deze bijlage niet hebben ondertekend.

Artikel 17

Melding

1. Voor zover zij niet vallen onder de desbetreffende maatregelen die zijn vermeld in de artikelen 2 en 20 van deze bijlage zijn de bepalingen van het onderhavige artikel van toepassing.

2. De Partijen melden aan elkaar:

- binnen 24 uur, belangrijke wijzigingen inzake de gezondheidsstatus;
- zo spoedig mogelijk, alle uit epizoötiologisch oogpunt belangrijke informatie betreffende ziekten die niet vallen onder lid 1, of nieuwe ziekten;
- eventuele aanvullende maatregelen die, naast de normale sanitaire maatregelen, zijn getroffen voor de bestrijding of de uitroeiing van een dierziekte of ter bescherming van de volksgezondheid, en eventuele wijzigingen in het preventiebeleid met name het vaccinatiebeleid.

3. De in lid 2 bedoelde meldingen worden schriftelijk gedaan bij de in Aanhangsel 11 vermelde contactpunten.

4. Uit een oogpunt van volksgezondheid en/of diergezondheid ernstige en dringende gevallen worden mondeling gemeld bij de in Aanhangsel 11 vermelde contactpunten en binnen 24 uur schriftelijk bevestigd.

5. Wanneer een Partij zich ernstige zorgen maakt in verband met risico's voor de gezondheid van mens of dier, vindt, indien daarom wordt verzocht, zo spoedig mogelijk en in elk geval binnen 14 dagen overleg plaats over de situatie. Elke Partij tracht de nodige informatie te verstrekken om onderbrekingen van het handelsverkeer te voorkomen en om tot een voor alle Partijen aanvaardbare oplossing te komen.

Artikel 18

Uitwisseling van informatie en indiening van wetenschappelijke documenten of gegevens

1. De Partijen wisselen op uniforme en systematische wijze informatie uit over de tenuitvoerlegging van deze titel, teneinde de nodige garanties te verstrekken, wederzijds vertrouwen te creëren en de doelmatigheid van de gecontroleerde programma's aan te tonen. Indien nodig kan de verwezenlijking van die doelstelling worden bevorderd door de uitwisseling van ambtenaren.

2. De uitwisseling van informatie inzake wijzigingen in de respectieve sanitaire maatregelen en van andere relevante informatie betreft met name:

- de mogelijkheid om voordat zij definitief worden vastgesteld, voorstellen voor wijzigingen inzake de wettelijke normen of voorschriften die relevant zijn voor deze titel te onderzoeken. In voorkomend geval kan de voorgenomen wijziging op verzoek van een van de Partijen aan het Gemengd Veterinair Comité worden voorgelegd;
- gegevens over de meest recente ontwikkelingen op het gebied van het handelsverkeer van dierlijke producten;
- informatie over de resultaten van de in artikel 16 bedoelde audits.

3. De Partijen zien erop toe dat de wetenschappelijke documenten of gegevens ter staving van hun beweringen/aanspraken worden ingediend bij de bevoegde wetenschappelijke instanties. Deze instanties evalueren die gegevens op het juiste moment en delen de resultaten van hun onderzoek mede aan beide Partijen.

4. De contactpunten voor die uitwisseling van informatie worden vastgesteld in Aanhangsel 11.

TITEL III

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 19

Gemengd Veterinair Comité

1. Er wordt een Gemengd Veterinair Comité opgericht, dat bestaat uit vertegenwoordigers van de Partijen. Het comité onderzoekt elke kwestie die betrekking heeft op deze bijlage en op de uitvoering daarvan. Het neemt bovendien alle taken in verband met deze bijlage op zich.

2. Het Gemengd Veterinair Comité heeft beslissingsbevoegdheid in de in deze bijlage bedoelde gevallen. De besluiten van het Gemengd Veterinair Comité worden door de Partijen volgens hun eigen regels uitgevoerd.

3. Het Gemengd Veterinair Comité onderzoekt regelmatig de ontwikkeling van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de Partijen in de gebieden waarop deze bijlage betrekking heeft. Het kan besluiten de Aanhangsels bij deze bijlage te wijzigen, met name met de bedoeling ze aan te passen en bij te werken.

4. Het Gemengd Veterinair Comité neemt besluiten met eenparigheid van stemmen.

5. Het Gemengd Veterinair Comité stelt zijn reglement van orde vast. Het Comité kan, afhankelijk van de behoeften, op verzoek van een der Partijen worden bijeengeroepen.

6. Het Gemengd Veterinair Comité kan technische werkgroepen instellen waarin deskundigen van de Partijen zitting hebben, met als opdracht de technische en wetenschappelijke vraagstukken in verband met deze bijlage op te sporen en te behandelen. Wanneer een expertise vereist is, kan het Gemengd Veterinair Comité eveneens technische werkgroepen ad hoc, en met name wetenschappelijke werkgroepen, instellen die niet uitsluitend uit vertegenwoordigers van de Partijen hoeven te zijn samengesteld.

Artikel 20

Vrijwaringclausule

1. Indien de Europese Gemeenschap of Zwitserland overweegt vrijwaringsmaatregelen toe te passen ten opzichte van de andere Overeenkomstsluitende Partij, wordt deze daarvan vooraf in kennis gesteld. Onverminderd de mogelijkheid om de voorgenomen maatregelen onmiddellijk toe te passen, vindt zo spoedig mogelijk overleg plaats tussen de bevoegde diensten van de Commissie en die van Zwitserland ten einde adequate oplossingen te zoeken. In voorkomend geval kan, op verzoek van een van beide Partijen de kwestie worden voorgelegd aan het Gemengd Comité.

2. Indien een lidstaat van de Europese Gemeenschap voornemens is om voorlopige vrijwaringsmaatregelen toe te passen ten opzichte van Zwitserland, wordt dit land daarvan vooraf in kennis gesteld.

3. Indien de Commissie besluit om ten aanzien van een deel van het grondgebied van de Europese Gemeenschap of van een derde land vrijwaringsmaatregelen toe te passen, stelt de bevoegde dienst de bevoegde Zwitserse autoriteiten daarvan zo spoedig mogelijk op de hoogte. Na onderzoek van de situatie neemt Zwitserland de uit dat besluit voortvloeiende maatregelen, tenzij het die maatregelen niet gerechtvaardigd acht. In dat laatste geval is het bepaalde in lid 1 van toepassing.

4. Indien Zwitserland besluit om ten aanzien van een derde land vrijwaringsmaatregelen toe te passen stelt het de bevoegde diensten van de Commissie daarvan zo spoedig mogelijk op de hoogte. Onverminderd de mogelijkheid die Zwitserland heeft om de voorgenomen maatregelen onmiddellijk toe te

passen, vindt zo spoedig mogelijk overleg plaats tussen de bevoegde diensten van de Commissie en die van Zwitserland, teneinde adequate oplossingen te zoeken. In voorkomend geval kan op verzoek van een van beide Partijen de kwestie worden voorgelegd aan het Gemengd Comité.

Aanhangsel 1

Bestrijdingsmaatregelen/melding van ziekten**I. Mond- en klauwzeer****A. WETGEVING**

Europese Gemeenschap

Zwitserland

- | | |
|---|---|
| <ol style="list-style-type: none"> 1. Richtlijn 85/511/EEG van de Raad van 18 november 1985 tot vaststelling van gemeenschappelijke maatregelen ter bestrijding van mond- en klauwzeer (PB L 315 van 26.11.1985, blz. 11), laatstelijk gewijzigd bij de Akte van toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden 2. Richtlijn 90/423/EEG van de Raad van 26 juni 1990 tot wijziging van Richtlijn 85/511/EEG tot vaststelling van gemeenschappelijke maatregelen ter bestrijding van mond- en klauwzeer, Richtlijn 64/432/EEG inzake veterinairerechtelijke vraagstukken op het gebied van het intracommunautaire handelsverkeer in runderen en varkens en Richtlijn 72/462/EEG inzake gezondheidsvraagstukken en veterinairerechtelijke vraagstukken bij de invoer van runderen en varkens en van vers vlees en vleesproducten uit derde landen (PB L 224 van 18.8.1990, blz. 13) | <ol style="list-style-type: none"> 1. Wet inzake epizoötiën (LFE = Federale wet) van 1 juli 1966, laatstelijk gewijzigd op 18 juni 1993 (RS 916.40), en met name de artikelen 1, 1 bis en 9 bis (maatregel tegen zeer besmettelijke epizoötiën, doelstellingen van de bestrijding) en 57 (technische uitvoeringsbepalingen, internationale samenwerking) 2. Verordening inzake epizoötiën (OFE — Federale verordening) van 27 juni 1995, laatstelijk gewijzigd op 16 september 1996 (RS 916.401), en met name de artikelen 2 (zeer besmettelijke epizoötiën), 49 (het omgaan met voor het dier pathogene micro-organismen), 73 en 74 (reiniging en ontsmetting), 77-98 (gemeenschappelijke bepalingen inzake zeer besmettelijke epizoötiën), 99-103 (specifieke maatregelen inzake de bestrijding van mond- en klauwzeer) 3. Verordening van 1 juli 1992 betreffende het Instituut voor virologie en immunoprofylaxe (RS 172.216.35), en met name artikel 2 (referentielaboratorium, registratie, controle en beschikbaarstelling van vaccin tegen mond- en klauwzeer) |
|---|---|

B. BIJZONDERE UITVOERINGSBEPALINGEN

1. De Commissie en het Federaal Veterinair Bureau stellen elkaar in principe op de hoogte van het voornemen om een noodvaccinatie uit te voeren. In bijzonder dringende gevallen wordt pas achteraf gemeld welk besluit is genomen en hoe het is uitgevoerd. In elk geval vindt zo spoedig mogelijk overleg plaats in het Gemengd Veterinair Comité.
2. Overeenkomstig artikel 97 van de Verordening inzake epizoötiën beschikt Zwitserland over een noodplan. Het Federaal Veterinair Bureau heeft de technische bepalingen ter uitvoering van dit noodplan vastgesteld (nr. 95/65).
3. Het gemeenschappelijk referentielaboratorium voor de identificatie van mond- en klauwzeervirus is het „Institute for Animal Health, Pirbright Laboratory, England”. Zwitserland draagt zijn deel van de kosten voor de uit deze aanwijzing voortvloeiende werkzaamheden. De bevoegdheden en taken van het laboratorium zijn vastgesteld bij Beschikking 89/531/EEG (PB L 279 van 28.9.1989, blz. 32).

II. Klassieke varkenspest**A. WETGEVING**

Europese Gemeenschap

Zwitserland

- | | |
|--|--|
| <p>Richtlijn 80/217/EEG van de Raad van 22 januari 1980 tot vaststelling van gemeenschappelijke maatregelen ter bestrijding van klassieke varkenspest (PB L 47 van 21.2.1980, blz. 11), laatstelijk gewijzigd bij de Akte van toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden</p> | <ol style="list-style-type: none"> 1. Wet inzake epizoötiën (LFE) van 1 juli 1966, laatstelijk gewijzigd op 18 juni 1993 (RS 916.40), en met name de artikelen 1, 1 bis, 9 bis (maatregel tegen zeer besmettelijke epizoötiën, doelstellingen van de bestrijding) en 57 (technische uitvoeringsbepalingen, internationale samenwerking) |
|--|--|

2. Verordening inzake epizoötiën (OFE) van 27 juni 1995, laatstelijk gewijzigd op 16 september 1996 (RS 916.401), en met name de artikelen 2 (zeer besmettelijke epizoötiën), 40-47 (verwijdering en valorisatie van afval), 49 (het omgaan met voor het dier pathogene micro-organismen), 73 en 74 (reiniging en ontsmetting), 77-98 (gemeenschappelijke bepalingen inzake zeer besmettelijke epizoötiën), 116-121 (constatering van varkenspest bij het slachten, specifieke maatregelen inzake de bestrijding van de varkenspest)
3. Verordening van 1 juli 1992 betreffende het Instituut voor virologie en immunoprofylaxe (RS 172.216.35), en met name artikel 2 (referentielaboratorium)
4. Verordening van 3 februari 1993 betreffende het verwijderen van dierlijk afval (OELDA), laatstelijk gewijzigd op 17 april 1996 (RS 916.401)

B. BIJZONDERE UITVOERINGSBEPALINGEN

1. De Commissie en het Federaal Veterinair Bureau stellen elkaar op de hoogte van het voornemen om een noodvaccinatie uit te voeren. In elk geval vindt zo spoedig mogelijk overleg plaats in het Gemengd Veterinair Comité.
2. Indien nodig stelt het Federaal Veterinair Bureau Overeenkomstig artikel 117, lid 5, van de Verordening inzake epizoötiën technische uitvoeringsbepalingen vast ten aanzien van het merken en de behandeling van vlees dat afkomstig is uit de beschermings- en de toezichtsgebieden.
3. Overeenkomstig artikel 121 van de Verordening inzake epizoötiën verbindt Zwitserland zich ertoe een programma uit te voeren voor de uitroeiing van klassieke varkenspest bij wilde varkens, als omschreven in artikel 6 bis van Richtlijn 80/217/EEG. In het Gemengd Veterinair Comité vindt zo spoedig mogelijk overleg plaats.
4. Overeenkomstig artikel 97 van de verordening inzake epizoötiën beschikt Zwitserland over een noodplan. Het Federaal Veterinair Bureau heeft technische bepalingen ter uitvoering van dit noodplan vastgesteld (nr. 95/65).
5. Het Gemengd Veterinair Comité is verantwoordelijk voor de uitvoering van de controles ter plaatse op grond van artikel 14 bis van Richtlijn 80/217/EEG en van artikel 57 van de Wet inzake epizoötiën.
6. Indien nodig stelt het Federaal Veterinair Bureau overeenkomstig artikel 89, lid 2, van de Verordening inzake epizoötiën de technische uitvoeringsbepalingen vast ten aanzien van de serologische tests van de varkens in de beschermings- en de toezichtsgebieden overeenkomstig Bijlage IV bij Richtlijn 80/217/EEG.
7. Het gemeenschappelijk referentielaboratorium voor klassieke varkenspest is het „Institut für Virologie der Tierärztlichen Hochschule Hannover, Bischofsholer Damm 15, Hannover”. Zwitserland draagt zijn deel van de kosten voor de uit deze aanwijzing voortvloeiende werkzaamheden. De taken en bevoegdheden van het laboratorium zijn vastgesteld in bijlage VI bij Richtlijn 80/217/EEG.

III. Paardenpest

A. WETGEVING

Europese Gemeenschap

Richtlijn 92/35/EEG van de Raad van 29 april 1992 tot vaststelling van controlevoorschriften en van maatregelen ter bestrijding van paardepest (PB L 157 van 10.6.1992, blz. 19), laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden

Zwitserland

1. Wet inzake epizoötiën (LFE) van 1 juli 1966, laatstelijk gewijzigd op 18 juni 1993 (RS 916.40), en met name de artikelen 1, 1 bis en 9 bis (maatregel tegen zeer besmettelijke epizoötiën, doelstellingen van de bestrijding) en 57 (technische uitvoeringsbepalingen, internationale samenwerking)

2. Verordening inzake epizoötiën (OFE) van 27 juni 1995, laatstelijk gewijzigd op 16 september 1996 (RS 916.401), en met name de artikelen 2 (zeer besmettelijke epizoötiën), 49 (het omgaan met voor het dier pathogene micro-organismen), 73 en 74 (reiniging en ontsmetting), 77-98 (gemeenschappelijke bepalingen inzake zeer besmettelijke epizoötiën), 112-115 (specifieke maatregelen inzake de bestrijding van paardenpest)
3. Verordening van 1 juli 1992 (RS 172.216.35) betreffende het instituut voor virologie en immunoprofylaxe, en met name artikel 2 (referentielaboratorium)

B. BIJZONDERE UITVOERINGSBEPALINGEN

1. Indien zich in Zwitserland een uitzonderlijk ernstige epizoötie voordoet, komt het Gemengd Veterinair Comité bijeen om de situatie te onderzoeken. De bevoegde Zwitserse autoriteiten verbinden zich ertoe om, met inachtneming van de uitkomsten van dit onderzoek, de nodige maatregelen te nemen.
2. Het gemeenschappelijk referentielaboratorium voor paardenpest is het „Laboratorio de Sanidad y Producción Animal, Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación, 28119 Algete, Madrid, España”. Zwitserland draagt zijn deel van de kosten voor de uit deze aanwijzing voortvloeiende werkzaamheden. De bevoegdheden en taken van het laboratorium zijn vastgesteld in bijlage III bij Richtlijn 92/35/EEG.
3. Het Gemengd Veterinair Comité is verantwoordelijk voor de uitvoering van de controles ter plaatse op grond van artikel 16 van Richtlijn 92/35/EEG en artikel 57 van de Wet inzake epizoötiën.
4. Overeenkomstig artikel 97 van de verordening inzake epizoötiën beschikt Zwitserland over een noodplan. Het Federaal Veterinair Bureau heeft de technische bepalingen ter uitvoering van dit noodplan vastgesteld (nr. 95/65).

IV. Aviaire influenza

A. WETGEVING

Europese Gemeenschap

Zwitserland

Richtlijn 92/40/EEG van de Raad van 19 mei 1992 tot vaststelling van communautaire maatregelen voor de bestrijding van aviaire influenza (PB L 167 van 22.6.1992, blz. 1), laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden

1. Wet inzake epizoötiën (LFE) van 1 juli 1966, laatstelijk gewijzigd op 18 juni 1993 (RS 916.40), en met name de artikelen 1, 1 bis en 9 bis (maatregel tegen zeer besmettelijke epizoötiën, doelstellingen van de bestrijding) en 57 (technische uitvoeringsbepalingen, internationale samenwerking)
2. Verordening inzake epizoötiën (OFE) van 27 juni 1995, laatstelijk gewijzigd op 16 september 1996 (RS 916.401), en met name de artikelen 2 (zeer besmettelijke epizoötiën), 49 (het omgaan met voor het dier pathogene micro-organismen), 73 en 74 (reiniging en ontsmetting), 77-98 (gemeenschappelijke bepalingen inzake zeer besmettelijke epizoötiën), 122-125 (specifieke maatregelen betreffende aviaire influenza)
3. Verordening van 1 juli 1992 (RS 172.216.35) betreffende het Instituut voor virologie en immunoprofylaxe, en met name artikel 2 (referentielaboratorium)

B. BIJZONDERE UITVOERINGSBEPALINGEN

1. Het gemeenschappelijk referentielaboratorium voor aviaire influenza is het „Central Veterinary Laboratory, New Haw, Weybridge, Surrey KT 15 3NB United Kingdom”. Zwitserland draagt zijn deel van de kosten voor de uit deze aanwijzing voortvloeiende werkzaamheden. De taken en bevoegdheden van het laboratorium zijn vastgesteld in Bijlage V bij Richtlijn 92/40/EEG.

2. Overeenkomstig artikel 97 van de verordening inzake epizoötiën beschikt Zwitserland over een noodplan. Het Federaal Veterinair Bureau heeft de technische bepalingen ter uitvoering van dit noodplan vastgesteld (nr. 95/65).
3. Het Gemengd Veterinair Comité is verantwoordelijk voor de uitvoering van de controles ter plaatse op grond van artikel 18 van Richtlijn 92/40/EEG en artikel 57 van de Wet inzake epizoötiën.

V. Ziekte van Newcastle

A. WETGEVING

Europese Gemeenschap

Richtlijn 92/66/EEG van de Raad van 14 juli 1992 tot vaststelling van communautaire maatregelen voor de bestrijding van de ziekte van Newcastle (PB L 260 van 5.9.1992, blz. 1), laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden

Zwitserland

1. Wet inzake epizoötiën (LFE) van 1 juli 1966, laatstelijk gewijzigd op 18 juni 1993 (RS 916.40), en met name de artikelen 1, 1 bis, 9 bis (maatregel tegen zeer besmettelijke epizoötiën, doelstellingen van de bestrijding) en 57 (technische uitvoeringsbepalingen, internationale samenwerking)
2. Verordening inzake epizoötiën (OFE) van 27 juni 1995, laatstelijk gewijzigd op 16 september 1996 (RS 916.401), en met name de artikelen 2 (zeer besmettelijke epizoötiën), 40-47 (verwijdering en valorisatie van afval), 49 (het omgaan met voor het dier pathogene micro-organismen), 73 en 74 (reiniging en ontsmetting), 77-98 (gemeenschappelijke bepalingen inzake zeer besmettelijke epizoötiën), 122-125 (specifieke maatregelen met betrekking tot de ziekte van Newcastle)
3. Verordening van 1 juli 1992 betreffende het Instituut voor virologie en immunoprofylaxe (RS 172.216.35), en met name artikel 2 (referentielaboratorium)
4. Instructie (technische richtlijn) van het Federaal Veterinair Bureau van 20 juni 1989 betreffende de bestrijding van paramyxovirose bij duiven (Bull. OFF. vét. féd. 90 (13, blz. 113 (vaccinatie), enz.))
5. Verordening van 3 februari 1993 inzake de verwijdering van dierlijke afval (OELDA), laatstelijk gewijzigd op 17 april 1996 (RS 916.401.22)

B. BIJZONDERE UITVOERINGSBEPALINGEN

1. Het gemeenschappelijk referentielaboratorium voor de ziekte van Newcastle is het „Central Veterinary Laboratory, New Haw, Weybridge, Surrey, KT 15 3NB, United Kingdom”. Zwitserland draagt zijn deel van de kosten voor de uit deze aanwijzing voortvloeiende werkzaamheden. De taken en bevoegdheden van het laboratorium zijn vastgesteld in bijlage V bij Richtlijn 92/66/EEG.
2. Overeenkomstig artikel 97 van de verordening inzake epizoötiën beschikt Zwitserland over een noodplan. Het Federaal Veterinair Bureau heeft de technische bepalingen ter uitvoering van dit noodplan vastgesteld (nr. 95/65).
3. Het Gemengd Veterinair Comité is verantwoordelijk voor de uitwisseling van informatie als bedoeld in de artikelen 17 en 19 van Richtlijn 92/66/EEG.
4. Het Gemengd Veterinair Comité is verantwoordelijk voor de uitvoering van de controles ter plaatse op grond van artikel 22 van Richtlijn 92/66/EEG en artikel 57 van de wet inzake epizoötiën.

VI. **Visziekten**

A. WETGEVING

Europese Gemeenschap

Richtlijn 93/53/EEG van de Raad van 24 juni 1993 tot vaststelling van minimale communautaire maatregelen voor de bestrijding van bepaalde visziekten (PB L 175 van 19.7.1993, blz. 23), gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden

Zwitserland

1. Wet inzake epizoötiën (LFE) van 1 juli 1966, laatstelijk gewijzigd op 18 juni 1993 (RS 916.40), en met name de artikelen 1, 1 bis en 10 (maatregel ter bestrijding van epizoötiën) en 57 (technische uitvoeringsbepalingen, internationale samenwerking)
2. Verordening inzake epizoötiën (OFE) van 27 juni 1995, laatstelijk gewijzigd op 16 september 1996 (RS 916.401), en met name de artikelen 3 en 4 (de bedoelde epizoötiën), 61 (verplichtingen van de pachters van visrechten en van de met het toezicht op de visserij belaste instellingen), 62-76 (algemene bestrijdingsmaatregelen), 275-290 (specifieke maatregelen met betrekking tot visziekten, diagnoseslaboratorium)

B. BIJZONDERE UITVOERINGSBEPALINGEN

1. In Zwitserland is het kweken van zalm momenteel niet toegestaan en komt ook geen zalm voor. Daarom is in de Zwitserse wetgeving bepaald dat infectieuze zalmanemie gewoon moet worden beschouwd als een ziekte waarop toezicht moet worden gehouden. In het kader van deze bijlage verbinden de Zwitserse autoriteiten zich ertoe hun wetgeving zo te wijzigen dat infectieuze zalmanemie beschouwd wordt als ziekte die moet worden bestreden. Eén jaar na de inwerkingtreding van deze bijlage wordt de situatie opnieuw bezien in het Gemengd Veterinair Comité.
2. Momenteel worden in Zwitserland geen platte oesters gekweekt. Het Federaal Veterinair Bureau verbindt zich ertoe om, indien zich *Bonamia ostreae* of *Marteilia refringens* voordoet, de in de communautaire wetgeving vastgestelde noodmaatregelen te treffen op grond van artikel 57 van de Wet inzake epizoötiën.
3. In de in artikel 7 van Richtlijn 93/53/EEG bedoelde gevallen vindt de kennisgeving plaats in het Gemengd Veterinair Comité.
4. Het gemeenschappelijk referentielaboratorium voor visziekten is het „Statens Veterinaere Serumlaboratorium, Landbrugsministeriet, Hangövej 2, 8200 Århus, Danmark”. Zwitserland draagt zijn deel van de kosten voor de uit deze aanwijzing voortvloeiende werkzaamheden. De taken en bevoegdheden van het laboratorium zijn vastgesteld in bijlage C bij Richtlijn 93/53/EEG.
5. Overeenkomstig artikel 97 van de Verordening inzake epizoötiën beschikt Zwitserland over een noodplan. Het Federaal Veterinair Bureau heeft de technische bepalingen ter uitvoering van dit noodplan vastgesteld (nr. 95/65).
6. Het Gemengd Veterinair Comité is verantwoordelijk voor de uitvoering van de controles ter plaatse op grond van artikel 16 van Richtlijn 93/53/EEG en artikel 57 van de Wet inzake epizoötiën.

VII. **Andere ziekten**

A. WETGEVING

Europese Gemeenschap

Richtlijn 92/119/EEG van de Raad van 17 december 1992, tot vaststelling van algemene communautaire maatregelen voor de bestrijding van bepaalde dierziekten en van specifieke maatregelen ten aanzien van de vesiculaire varkensziekte (PB L 62 van 15.3.1993, blz. 69), laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden

Zwitserland

1. Wet inzake epizoötiën (LFE) van 1 juli 1966, laatstelijk gewijzigd op 18 juni 1993 (RS 916.40), en met name de artikelen 1, 1 bis en 9 bis (maatregelen ter bestrijding van zeer besmettelijke epizoötiën, doelstellingen van de bestrijding) en 57 (technische uitvoeringsbepalingen, internationale samenwerking)

2. Verordening inzake epizoötiën (OFE) van 27 juni 1995, laatstelijk gewijzigd op 16 september 1996 (RS 916.401), en met name de artikelen 2 (zeer besmettelijke epizoötiën), 49 (het omgaan met voor het dier pathogene micro-organismen), 73 en 74 (reiniging en ontsmetting), 77-98 (gemeenschappelijke bepalingen met betrekking tot zeer besmettelijke epizoötiën), 103-105 (specifieke maatregelen met betrekking tot de bestrijding van vesiculaire varkensziekte)
3. Verordening van 1 juli 1992 inzake het Instituut voor Virologie en Immunoprofylaxe (RS 172.216.35), en met name artikel 2 (referentielaboratorium)

B. BIJZONDERE UITVOERINGSBEPALINGEN

1. In de in artikel 6 bedoelde gevallen vindt de kennisgeving plaats in het Gemengd Veterinair Comité.
2. Het gemeenschappelijk referentielaboratorium voor vesiculaire varkensziekte is het „AFR Institute for Animal Health, Pirbright laboratory, Ash Road, Pirbright, Woking Surrey, GU240NF, United Kingdom”. Zwitserland draagt zijn deel van de kosten voor de uit deze aanwijzing voortvloeiende werkzaamheden. De bevoegdheden en taken van het laboratorium zijn vastgesteld in bijlage III bij Richtlijn 92/119/EEG.
3. Overeenkomstig artikel 97 van de verordening inzake epizoötiën beschikt Zwitserland over een noodplan. Het Federaal Veterinair Bureau heeft de technische bepalingen ter uitvoering van dit noodplan vastgesteld (nr. 95/65).
4. Het Gemengd Veterinair Comité is verantwoordelijk voor de controle ter plaatse op grond van artikel 22 van Richtlijn 92/119/EEG en artikel 57 van de Wet inzake epizoötiën.

VIII. De melding van dierziekten

A. WETGEVING

Europese Gemeenschap

Richtlijn 82/894/EEG van de Raad van 21 december 1982 inzake de melding van dierziekten in de Gemeenschap (PB L 378 van 31.12.1982, blz. 58), laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden

Zwitserland

1. Wet inzake epizoötiën (LFE) van 1 juli 1966, laatstelijk gewijzigd op 18 juni 1993 (RS 916.40), en met name de artikelen 11 (melding van ziekten) en 57 (technische uitvoeringsbepalingen, internationale samenwerking)
2. Verordening inzake epizoötiën (OFE) van 27 juni 1995, laatstelijk gewijzigd op 16 september 1996 (RS 916.401), en met name de artikelen 2-5 (bedoelde ziekten), 59-65 en 291 (meldingsplicht, kennisgeving), 292-299 (toezicht, uitvoering, administratieve steun)

B. BIJZONDERE UITVOERINGSBEPALINGEN

In samenwerking met het Federaal Veterinair Bureau zorgt de Commissie ervoor dat Zwitserland wordt opgenomen in de bij Richtlijn 82/894/EEG vastgestelde regeling inzake de melding van dierziekten.

Aanhangsel 2

Diergezondheid: handelsverkeer en in de handel brengen**I. Runderen en varkens****A. WETGEVING**

Europese Gemeenschap

Zwitserland

Richtlijn 64/432/EEG van de Raad van 26 juni 1964 inzake veterinaire-rechtelijke vraagstukken op het gebied van het intracommunautaire handelsverkeer in runderen en varkens (PB L 121 van 29.7.1964, blz. 1977/64), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 95/25/EG van de Raad (PB L 243 van 11.10.1995, blz. 16)

1. Verordening inzake epizoötieën (OFE) van 27 juni 1995, laatstelijk gewijzigd op 16 september 1996 (RS 916.401), en met name de artikelen 27-31 (markten, tentoonstellingen), 34-37 (handel), 73 en 74 (reiniging en ontsmetting), 116-121 (Afrikaanse varkenspest), 135-141 (ziekte van Aujeszky), 150-157 (runderbrucellose), 158-165 (tuberculose), 166-169 (enzoötische boviene leukose), 170-174 (IBR/IPV), 175-195 (spongiforme encefalopathieën), 186-189 (ziekten van de geslachtsorganen bij runderen), 207-211 (varkensbrucellose), 297 (erkenning van markten, verzamelcentra, ontsmettingscentra)
2. Verordening inzake de invoer, doorvoer en uitvoer van dieren en dierlijke producten (OITE) van 20 april 1988, laatstelijk gewijzigd op 14 mei 1997 (RS 916.443.11)

B. BIJZONDERE UITVOERINGSBEPALINGEN

1. Krachtens artikel 297, eerste alinea, van de verordening inzake epizoötieën wordt het Federaal Veterinair Bureau belast met de erkenning van de verzamelcentra als omschreven in artikel 2 van Richtlijn 64/432/EEG.
2. De kennisgeving als bedoeld in artikel 3, lid 8, van Richtlijn 64/432/EEG, vindt plaats in het Gemengd Veterinair Comité.
3. In het kader van deze bijlage wordt erkend dat Zwitserland voldoet aan de in artikel 3, lid 13, van Richtlijn 64/432/EEG vastgestelde voorwaarden met betrekking tot runderbrucellose. Zwitserland verbindt zich ertoe om, voor de handhaving van de erkenning als officieel brucellosevrij rundveebeslag, de volgende voorwaarden te doen naleven:
 - a) Wanneer een rund ervan verdacht wordt met runderbrucellose te zijn besmet, wordt dat onmiddellijk gemeld bij de bevoegde autoriteiten en worden bij het dier de officiële tests voor de opsporing van brucellose verricht, met name ten minste twee serologische tests met complementbindingsreactie alsmede een microbiologisch onderzoek van monsters die zijn genomen ingeval een abortus is geconstateerd.
 - b) Zolang het dier van besmetting wordt verdacht, d.i. totdat de onder a) genoemde tests een negatief resultaat hebben opgeleverd, wordt de erkenning als officieel brucellosevrij beslag geschorst voor het beslag waarvan het van besmetting verdachte dier deel uitmaakt.

Nadere gegevens over de positieve beslagen en een epizoötiologisch verslag worden aan het Gemengd Veterinair Comité toegezonden. Indien Zwitserland niet meer aan een van de in artikel 3, lid 13, eerste alinea, van Richtlijn 64/432/EEG vastgestelde voorwaarden voldoet, stelt het Federaal Veterinair Bureau de Commissie daarvan onmiddellijk in kennis. Het Gemengd Veterinair Comité bespreekt dan de situatie ten einde de in dit lid vastgestelde bepalingen te herzien.

4. In het kader van deze bijlage wordt erkend dat Zwitserland voldoet aan de in artikel 3, lid 14, van Richtlijn 64/432/EEG vastgestelde voorwaarden met betrekking tot rundertuberculose. Zwitserland verbindt zich ertoe om, voor de handhaving van de erkenning als officieel tuberculosevrij rundveebeslag, de volgende voorwaarden te doen naleven:
 - a) Er wordt een identificatiesysteem ingevoerd waarmee voor ieder rund kan worden nagegaan uit welk beslag het oorspronkelijk afkomstig is en van welke andere beslagen het deel heeft uitgemaakt.
 - b) Bij ieder rund dat wordt geslacht, wordt een keuring na het slachten verricht door een officiële dierenarts.

- c) Ieder vermoeden van tuberculose bij een levend, dood of geslacht rund, wordt bij de bevoegde autoriteiten gemeld.
- d) Bij ieder verdacht dier verrichten de bevoegde autoriteiten de nodige onderzoeken om het vermoeden te bevestigen of te weerleggen, en gaan zij na uit welk beslag het dier oorspronkelijk afkomstig is en van welke andere beslagen het deel heeft uitgemaakt. Wanneer bij het slachten of bij de keuring na het slachten letsels worden ontdekt die op tuberculose wijzen, laten de bevoegde autoriteiten deze letsels in een laboratorium onderzoeken.
- e) Van alle beslagen waarvan de verdachte runderen deel hebben uitgemaakt, wordt de erkenning als officieel tuberculosevrij beslag geschorst totdat uit klinisch onderzoek, laboratoriumtests of tuberculinetests is gebleken dat er geen rundertuberculose aanwezig was.
- f) Wanneer het vermoeden van tuberculose door tuberculinetests, klinisch onderzoek of laboratoriumtests wordt bevestigd, wordt van de betrokken beslagen de erkenning als officieel tuberculosevrij beslag ingetrokken.
- g) De erkenning als officieel tuberculosevrij beslag blijft ingetrokken totdat alle als besmet beschouwde dieren uit het beslag zijn verwijderd, het bedrijf en het materieel zijn ontsmet en alle overblijvende runderen die ten minste zes weken oud zijn, negatief hebben gereageerd op ten minste twee officiële Overeenkomstig bijlage B bij Richtlijn 64/432/EEG uitgevoerde intradermale tuberculinetests, waarvan de eerste moet zijn verricht ten minste zes maanden nadat het besmette dier uit het beslag is verwijderd, en de tweede ten minste zes maanden daarna.

Nadere gegevens over de besmette beslagen en een epizoötiologisch verslag worden aan het Gemengd Veterinair Comité toegezonden. Indien Zwitserland niet meer aan een van de in artikel 3, lid 14, eerste alinea, van Richtlijn 64/432/EEG vastgestelde voorwaarden voldoet, stelt het Federaal Veterinair Bureau de Commissie daarvan onmiddellijk in kennis. Het Gemengd Veterinair Comité bespreekt dan de situatie ten einde de in dit lid vastgestelde bepalingen te herzien.

- 5. In het kader van deze bijlage wordt erkend dat Zwitserland voldoet aan de in bijlage G, hoofdstuk I.B. bij Richtlijn 64/432/EEG vastgestelde voorwaarden met betrekking tot enzoötische boviene leukose (EBL). Zwitserland verbindt zich ertoe om, voor de handhaving van de erkenning als officieel EBL-vrij rundveebeslag, de volgende voorwaarden te doen naleven:
 - a) Het Zwitserse rundveebestand wordt steekproefsgewijs gecontroleerd. De bemonstering moet volstaan om met een betrouwbaarheid van 99 % te bevestigen dat minder dan 0,2 % van alle beslagen met EBL is besmet.
 - b) Bij ieder rund dat wordt geslacht, wordt een keuring na het slachten verricht door een officiële dierenarts.
 - c) Ieder vermoeden van EBL op grond van een klinisch onderzoek, een keuring na het slachten of een vleeskeuring, wordt bij de bevoegde autoriteiten gemeld.
 - d) Wanneer besmetting met EBL wordt vermoed of bevestigd, wordt van het betrokken beslag de erkenning als officieel EBL-vrij beslag geschorst totdat de inbeslagneming wordt ingetrokken.
 - e) De inbeslagneming wordt ingetrokken indien, nadat de besmette dieren en eventueel de kalveren daarvan zijn verwijderd, twee serologische tests die met een tussenpoos van ten minste 90 dagen zijn verricht, negatief resultaat hebben opgeleverd.

Indien bij 0,2 % van de beslagen EBL is geconstateerd, stelt het Federaal Veterinair Bureau de Commissie daarvan onmiddellijk in kennis. Het Gemengd Veterinair Comité bespreekt dan de situatie ten einde de in dit lid vastgestelde bepalingen te herzien.

- 6. In het kader van deze bijlage wordt erkend dat Zwitserland officieel vrij is van infectieuze boviene rhinotracheïtis (IBR). Zwitserland verbindt zich ertoe om, voor de handhaving van deze erkenning, de volgende voorwaarden te doen naleven:
 - a) Het Zwitserse rundveebestand wordt steekproefsgewijs gecontroleerd. De bemonstering moet volstaan om met een betrouwbaarheid van 99 % te bevestigen dat minder dan 0,1 % van alle beslagen met infectieuze boviene rhinotracheïtis is besmet.
 - b) Bij fokstieren van meer dan 24 maanden wordt jaarlijks een serologisch onderzoek verricht.
 - c) Ieder vermoeden van IBR wordt bij de bevoegde autoriteiten gemeld en bij ieder verdacht dier worden de officiële tests voor de opsporing van IBR, met name virologische of serologische tests, verricht.

- d) Wanneer besmetting met IBR wordt vermoed of bevestigd, wordt van het betrokken beslag de erkenning als officieel IBR-vrij beslag geschorst totdat de inbeslagneming wordt ingetrokken.
- e) De inbeslagneming wordt ingetrokken indien een serologisch onderzoek, uitgevoerd ten vroegste dertig dagen nadat de besmette dieren uit het beslag zijn verwijderd, een negatief resultaat heeft opgeleverd.

In verband met de erkenning van de status van Zwitserland, is het bepaalde in Beschikking 93/42/EEG *mutatis mutandis* van toepassing.

Het Federaal Veterinair Bureau stelt de Commissie onmiddellijk in kennis van elke wijziging in de voorwaarden voor de erkenning. Het Gemengd Veterinair Comité bespreekt de situatie ten einde de in dit lid vastgestelde bepalingen te herzien.

7. In het kader van deze bijlage wordt Zwitserland erkend als officieel vrij van de ziekte van Aujeszky. Zwitserland verbindt zich ertoe om, voor de handhaving van deze erkenning, de volgende voorwaarden te doen naleven:
 - a) Het Zwitserse bestand wordt steekproefsgewijs gecontroleerd. De bemonstering moet volstaan om met een betrouwbaarheid van 99 % te bevestigen dat minder dan 0,1 % van alle beslagen met de ziekte van Aujeszky is besmet.
 - b) Ieder vermoeden van de ziekte van Aujeszky wordt bij de bevoegde autoriteiten gemeld en bij ieder verdacht dier worden de officiële tests voor de opsporing van de ziekte van Aujeszky, met name virologische of serologische tests, verricht.
 - c) Wanneer besmetting met de ziekte van Aujeszky wordt vermoed of geconstateerd, wordt van alle betrokken beslagen de erkenning als officieel vrij van de ziekte van Aujeszky geschorst, totdat de inbeslagneming wordt ingetrokken.
 - d) De inbeslagneming wordt ingetrokken indien, nadat alle besmette dieren uit het beslag zijn verwijderd, twee serologische tests bij alle fokdieren en bij een representatief aantal mestdieren, uitgevoerd met een tussenpoos van ten minste 21 dagen, een negatief resultaat hebben opgeleverd.

In verband met de erkenning van de status van Zwitserland is het bepaalde in Beschikking 93/24/EEG *mutatis mutandis* van toepassing.

Het Federaal Veterinair Bureau stelt de Commissie onmiddellijk in kennis van elke wijziging in de voorwaarden voor de erkenning. Het Gemengd Veterinair Comité bespreekt de situatie ten einde de in dit lid vastgestelde bepalingen te herzien.

8. De eventuele vaststelling van aanvullende garanties ten aanzien van transmissibele gastro-enteritis bij het varken (TGE) en dysgenetisch en respiratoire syndroom bij het varken, wordt zo snel mogelijk besproken in het Gemengd Veterinair Comité. De Commissie houdt het Federaal Veterinair Bureau op de hoogte van de verdere ontwikkelingen.
9. In Zwitserland wordt het Instituut voor Veterinaire bacteriologie van de Universiteit van Bern belast met de officiële controle van de tuberculines als bedoeld in bijlage B, punt 12, bij Richtlijn 64/432/EEG.
10. In Zwitserland wordt het Instituut voor Veterinaire bacteriologie van de Universiteit van Bern belast met het officiële toezicht op de antigenen (brucellose) als bedoeld in bijlage C, punt A.9, bij Richtlijn 64/432/EEG.
11. In het handelsverkeer tussen de Lid-Staten van de Gemeenschap en Zwitserland moeten runderen en varkens steeds vergezeld gaan van een gezondheidscertificaat volgens een van de in bijlage F bij Richtlijn 64/432/EEG vastgestelde modellen. De volgende aanpassingen moeten daarbij worden aangebracht:
 - in de titel wordt telkens „en Zwitserland” toegevoegd;
 - punt III wordt telkens gelezen: „De dieren hebben sedert ten minste zes maanden vóór de dag van inlading of sedert hun geboorte op het grondgebied van de Lid-Staat van verzending of op dat van Zwitserland verbleven.”;
 - in voetnoot 4 van model I, voetnoot 5 van model II, voetnoot 4 van model III en voetnoot 5 van model IV, wordt telkens „Voor Zwitserland: vétérinaire de contrôle” toegevoegd.

II. Schapen en geiten

A. WETGEVING

Europese Gemeenschap

Richtlijn 91/68/EEG van de Raad van 28 januari 1991 inzake veterinaire voorschriften voor het intracommunautaire handelsverkeer in schapen en geiten (PB L 46 van 19.2.1991, blz. 19), laatstelijk gewijzigd bij de Akte van toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden

Zwitserland

1. Verordening inzake epizoötiën (OFE) van 27 juni 1995, laatstelijk gewijzigd op 16 september 1996 (RS 916.401), en met name de artikelen 27-31 (markten, tentoonstellingen), 34-37 (handel), 73 en 74 (reiniging en ontsmetting), 142-149 (rabies), 158-165 (tuberculose), 166-169 (scrapie), 190-195 (schape- en geitebrucellose), 196-199 (agalactia infectiosa), 200-203 (capriene arthritis/encefalitis), 233-235 (brucellose bij de ram), 297 (erkenning van markten, verzamelcentra, ontsmettingscentra)
2. Verordening inzake de invoer, doorvoer en uitvoer van dieren en dierlijke producten (OITE) van 20 april 1988, laatstelijk gewijzigd op 14 mei 1997 (SR 916.443.11)

B. BIJZONDERE UITVOERINGSBEPALINGEN

1. De kennisgeving als bedoeld in artikel 3, lid 2, tweede alinea, van Richtlijn 91/68/EEG, vindt plaats in het Gemengd Veterinair Comité.
2. Het Gemengd Veterinair Comité is bevoegd voor de controles ter plaatse op grond van artikel 11 van Richtlijn 91/68/EEG en van artikel 57 van de Wet inzake epizoötiën.
3. In het kader van deze bijlage wordt erkend dat Zwitserland officieel vrij is van schape- en geitebrucellose. Zwitserland verbindt zich ertoe om, voor de handhaving van deze erkenning, de in bijlage A, hoofdstuk I, punt II.2, vastgestelde maatregelen te doen uitvoeren.

Wanneer schape- of geitebrucellose uitbreekt of weer oplaait, stelt de Commissie het Gemengd Veterinair Comité daarvan in kennis, ten einde de nodige maatregelen te kunnen treffen naargelang van de ontwikkeling van de situatie.

4. Gedurende een periode van één jaar na de inwerkingtreding van deze bijlage moeten voor Zwitserland bestemde mest- en fokgeiten aan de volgende eisen voldoen:
 - de geiten van het bedrijf van oorsprong die ouder zijn dan zes maanden moeten in de afgelopen drie jaar driemaal met een tussenpoos van 12 maanden met negatief resultaat een serologische test op virale capriene arthritis-encefalitis hebben ondergaan,
 - de geiten moeten minder dan dertig dagen voor de verzending met negatief resultaat een serologische test op arthritis-encefalitis hebben ondergaan.

Het bepaalde in deze paragraaf wordt binnen een jaar na de datum van inwerkingtreding van deze bijlage opnieuw onderzocht in het Gemengd Veterinair Comité.

5. In het handelsverkeer tussen de Lid-Staten van de Gemeenschap en Zwitserland moeten schapen en geiten vergezeld gaan van een gezondheidscertificaat volgens een van de in bijlage E bij Richtlijn 91/68/EEG vastgestelde modellen. De volgende aanpassingen moeten daarbij worden aangebracht:
 - in de titel wordt telkens „en Zwitserland” toegevoegd,
 - de tekst in punt III, onder a), wordt gelezen: „zijn geboren op het grondgebied van de Gemeenschap of dat van Zwitserland en sedertdien aldaar gefokt, of”.

III. Paardachtigen

A. WETGEVING

Europese Gemeenschap

Richtlijn 90/426/EEG van de Raad van 26 juni 1990 tot vaststelling van veterinairerechtelijke voorschriften voor het verkeer van paardachtigen en de invoer van paardachtigen uit derde landen (PB L 224 van 18.8.1990, blz. 42), laatstelijk gewijzigd bij de Akte van toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden

Zwitserland

1. Verordening inzake epizoötiën (OFE) van 27 juni 1995, laatstelijk gewijzigd op 16 september 1996 (RS 916.401), en met name de artikelen 112-115 (paardenpest), 204-206 (dourine, paardenencefalomyelitis, infectieuze anemie, kwade droes), 240-244 (besmettelijke baarmoederontsteking bij paarden)
2. Verordening inzake de invoer, doorvoer en uitvoer van dieren en dierlijke producten (OITE), van 20 april 1988, laatstelijk gewijzigd op 14 mei 1997 (RS 916.443.11)

B. BIJZONDERE UITVOERINGSBEPALINGEN

1. De kennisgeving als bedoeld in artikel 3 van Richtlijn 90/426/EEG vindt plaats in het Gemengd Veterinair Comité.
2. De kennisgeving als bedoeld in artikel 6 van Richtlijn 90/426/EEG vindt plaats in het Gemengd Veterinair Comité.
3. Het Gemengd Veterinair Comité is bevoegd voor de controles ter plaatse op grond van artikel 10 van Richtlijn 90/426/EEG en artikel 57 van de Wet inzake epizoötiën.
4. a) Bijlage B bij Richtlijn 90/426/EEG is *mutatis mutandis* van toepassing voor Zwitserland.
b) Bijlage C bij Richtlijn 90/426/EEG is *mutatis mutandis* van toepassing voor Zwitserland. Aan de titel wordt „en uit Zwitserland” toegevoegd. In de voetnoot c) onderaan de bladzijde wordt „Voor Zwitserland: vétérinaire de contrôle” toegevoegd.

IV. Pluimvee en broedeieren

A. WETGEVING

Europese Gemeenschap

Richtlijn 90/539/EEG van de Raad van 15 oktober 1990 tot vaststelling van veterinairerechtelijke voorschriften voor het intracomunautaire handelsverkeer en de invoer uit derde landen van pluimvee en broedeieren (PB L 303 van 31.10.1990, blz. 6), laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden

Zwitserland

1. Verordening inzake epizoötiën (OFE), van 27 juni 1995, laatstelijk gewijzigd op 16 september 1996 (RS 916.401), en met name de artikelen 25 (vervoer), 122-125 (vogelpest en ziekte van Newcastle), 255-261 (Salmonella Enteritidis), 262-265 (infectieuze laryngotracheïtis)
2. Verordening inzake de invoer, doorvoer en uitvoer van dieren en dierlijke producten (OITE) van 20 april 1988, laatstelijk gewijzigd op 14 mei 1997 (RS 916.443.11), en met name artikel 64 bis (erkenning van exportfirma's)

B. BIJZONDERE UITVOERINGSBEPALINGEN

1. Zwitserland legt aan het Gemengd Veterinair Comité een plan voor waarin de met het oog op de erkenning van zijn inrichtingen voorgenomen maatregelen zijn aangegeven, als bedoeld in artikel 3 van Richtlijn 90/539/EEG.
2. Overeenkomstig artikel 4 van Richtlijn 90/539/EEG wordt het Instituut voor Veterinaire Bacteriologie van de Universiteit van Bern aangewezen als het nationaal referentielaboratorium voor Zwitserland.
3. De voorwaarde inzake het verblijf als bedoeld in artikel 7, lid 1, eerste streepje, van Richtlijn 90/539/EEG is *mutatis mutandis* van toepassing voor Zwitserland.

4. De Zwitserse autoriteiten verbinden zich ertoe om bij verzending van broedeieren naar de Gemeenschap de in Verordening (EEG) nr. 1868/77 van de Commissie bepaalde regels voor het merken van eieren na te leven. Voor Zwitserland worden de kenletters „CH” gebruikt.
5. De voorwaarde inzake het verblijf als bedoeld in artikel 9, onder a), van Richtlijn 90/539/EEG is *mutatis mutandis* van toepassing voor Zwitserland.
6. De voorwaarde inzake het verblijf als bedoeld in artikel 10, onder a), van Richtlijn 90/539/EEG, is *mutatis mutandis* van toepassing voor Zwitserland.
7. De voorwaarde inzake het verblijf als bedoeld in artikel 11, lid 2, eerste streepje, van Richtlijn 90/539/EEG, is *mutatis mutandis* van toepassing voor Zwitserland.
8. In het kader van deze bijlage wordt erkend dat Zwitserland voldoet aan de in artikel 12, lid 2, van Richtlijn 90/539/EEG vastgestelde voorwaarden ten aanzien van de ziekte van Newcastle en derhalve de status bezit van gebied „waar niet tegen de ziekte van Newcastle wordt ingeënt”. Het Federaal Veterinair Bureau stelt de Commissie onmiddellijk op de hoogte van eventuele wijzigingen in de omstandigheden op grond waarvan deze status werd erkend. Het Gemengd Veterinair Comité bespreekt dan de situatie ten einde het bepaalde in dit lid te herzien.
9. Gedurende een periode van een jaar na de inwerkingtreding van deze bijlage moet voor Zwitserland bestemd fok- en gebruikspluimvee voldoen aan de volgende eisen:
 - gedurende ten minste zes maanden voor de verzending mag in de troep of broederij van oorsprong geen enkel geval van infectieuze laryngotracheïtis gediagnostiseerd zijn,
 - het fok- en gebruikspluimvee mag niet gevaccineerd zijn tegen infectieuze laryngotracheïtis.

Het bepaalde in deze paragraaf wordt binnen een jaar na de datum van inwerkingtreding van deze bijlage opnieuw onderzocht in het Gemengd Veterinair Comité.

10. De verwijzingen naar de naam van de Lid-Staat als bedoeld in artikel 15, gelden *mutatis mutandis* als verwijzing naar Zwitserland.
11. a) Bij verzendingen uit de Europese Gemeenschap naar Zwitserland moet een gezondheidscertificaat worden gebruikt volgens een van de modellen in Bijlage IV bij Richtlijn 90/539/EEG. In rubriek 9 wordt „Lid-Staat van bestemming” telkens vervangen door: „Land van bestemming: Zwitserland”.
- b) Bij verzendingen uit Zwitserland naar de Europese Gemeenschap moet een gezondheidscertificaat worden gebruikt volgens een van de modellen in Bijlage IV bij Richtlijn 90/539/EEG, aangepast als volgt:
 - in de titel wordt „Europese Gemeenschap” vervangen door „Zwitserland”,
 - in rubriek 2 wordt „Lid-Staat van oorsprong” vervangen door „Land van oorsprong: Zwitserland”,
 - in rubriek 14 wordt de verklaring onder a) vervangen door:
 - model 1: „De hierboven omschreven eieren voldoen aan het bepaalde in de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en Zwitserland van ... (Bijlage 11, Aanhangsel 2, punt IV)”,
 - model 2: „De hierboven omschreven kuikens voldoen aan het bepaalde in de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en Zwitserland van ... (Bijlage 11, Aanhangsel 2, punt IV)”,
 - model 3: „Het hierboven omschreven pluimvee voldoet aan het bepaalde in de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en Zwitserland van ... (Bijlage 11, Aanhangsel 2, punt IV)”,
 - model 4: „Het hierboven omschreven pluimvee of de hierboven omschreven eieren voldoen aan het bepaalde in de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en Zwitserland van ... (Bijlage 11, Aanhangsel 2, punt IV)”,
 - model 5: „Het hierboven omschreven pluimvee voldoet aan het bepaalde in de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en Zwitserland van ... (Bijlage 11, Aanhangsel 2, punt IV)”,
 - model 6: „Het hierboven omschreven pluimvee voldoet aan het bepaalde in de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en Zwitserland van ... (Bijlage 11, Aanhangsel 2, punt IV)”,
12. De Zwitserse autoriteiten verbinden zich ertoe om bij uitvoer van Zwitserland naar Finland of Zweden ten aanzien van Salmonella de in de communautaire wetgeving vastgestelde garanties te verstrekken.

V. Aquicultuurdieren en aquicultuurproducten

A. WETGEVING

Europese Gemeenschap

Richtlijn 91/67/EEG van de Raad van 28 januari 1991 inzake veterinairerechtelijke voorschriften voor het in de handel brengen van aquicultuurdieren en aquicultuurproducten (PB L 46 van 19.2.1991, blz. 1), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 95/22/EG van de Raad (PB L 243 van 11.10.1995, blz. 1)

Zwitserland

1. Verordening inzake epizoötiën (OFE) van 27 juni 1995, laatstelijk gewijzigd op 16 september 1996 (RS 916.401), en met name de artikelen 275-290 (ziekten van vissen en zoetwaterkreeften) en 297 (erkenning van inrichtingen, zones en laboratoria)
2. Verordening inzake de invoer, doorvoer en uitvoer van dieren en dierlijke producten (OITE) van 20 april 1988, laatstelijk gewijzigd op 14 mei 1997 (RS 916.443.11), en met name artikel 64 bis (erkenning van exportfirma)

B. BIJZONDERE UITVOERINGSBEPALINGEN

1. De in artikel 4 van Richtlijn 91/67/EEG bedoelde informatie wordt verstrekt in het Gemengd Veterinair Comité.
2. Het Gemengd Veterinair Comité is bevoegd voor de eventuele toepassing van de artikelen 5, 6 en 10 van Richtlijn 91/67/EEG voor Zwitserland.
3. Het Gemengd Veterinair Comité is bevoegd voor de eventuele toepassing van de artikelen 12 en 13 van Richtlijn 91/67/EEG voor Zwitserland.
4. De Zwitserse autoriteiten verbinden zich ertoe de in artikel 15 van Richtlijn 91/67/EEG bedoelde bemonsterings-schema's en diagnosemethoden toe te passen.
5. Het Gemengd Veterinair Comité is bevoegd voor de controles ter plaatse op grond van artikel 17 van Richtlijn 91/67/EEG en artikel 57 van de Wet inzake epizoötiën.
6.
 - a) Bij het in de handel brengen van levende vis, eieren en gameten afkomstig uit een erkend gebied moet een vervoerdocument worden gebruikt volgens het model in bijlage E, hoofdstuk 1, bij Richtlijn 91/67/EEG.
Wanneer dit document wordt opgesteld door de Zwitserse autoriteiten moet in rubriek VI „in Richtlijn 91/67/EEG” worden vervangen door „in de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en Zwitserland van ... (Bijlage 11, Aanhangsel 2, punt V)”.
 - b) Bij het in de handel brengen van levende vis, eieren en gameten afkomstig uit een erkend bedrijf moet een vervoerdocument worden gebruikt volgens het model in bijlage E, hoofdstuk 2, bij Richtlijn 91/67/EEG.
Wanneer dit document wordt opgesteld door de Zwitserse autoriteiten moet in rubriek VI „in Richtlijn 91/67/EEG” worden vervangen door „in de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en Zwitserland van ... (Bijlage 11, Aanhangsel 2, punt V)”.
 - c) Bij het in de handel brengen van weekdieren afkomstig uit een erkend kustgebied moet een vervoerdocument worden gebruikt volgens het model in bijlage E, hoofdstuk 3, bij Richtlijn 91/67/EEG.
 - d) Bij het in de handel brengen van weekdieren afkomstig uit een erkend bedrijf moet een vervoerdocument worden gebruikt volgens het model in bijlage E, hoofdstuk 4, bij Richtlijn 91/67/EEG.
 - e) Bij het in de handel brengen van levende gekweekte vis, week- of schaaldieren, en van eieren of gameten daarvan die niet behoren tot de soorten die, naargelang van het geval, gevoelig zijn voor IHN, VHS of bonamiose, marteilose, moet een vervoerdocument worden gebruikt volgens het model in bijlage I bij Beschikking 93/22/EEG van de Commissie.
Wanneer dit document wordt opgesteld door de Zwitserse autoriteiten wordt in punt V.c) „genoemd in bijlage A, kolom 2, lijsten I en II, bij Richtlijn 91/67/EEG” vervangen door „naargelang van het geval IHN, VHS of bonamiose, marteilose”.
 - f) Bij het in de handel brengen van levende in het wild levende vis, week- of schaaldieren, en van eieren of gameten daarvan moet een vervoerdocument gebruikt worden volgens het model in bijlage II bij Beschikking 93/22/EEG van de Commissie.

VI. Embryo's van runderen

A. WETGEVING

Europese Gemeenschap

Richtlijn 89/556/EEG van de Raad van 25 september 1989 tot vaststelling van veterinaire voorschriften voor het intracommunautaire handelsverkeer in embryo's van als huisdier gehouden runderen en de invoer daarvan uit derde landen (PB L 302 van 19.10.1989, blz. 1), laatstelijk gewijzigd bij Beschikking 94/113/EG van de Commissie (PB L 53 van 24.2.1994, blz. 23)

Zwitserland

1. Verordening inzake epizoötiën (OFE) van 27 juni 1995, laatstelijk gewijzigd op 16 september 1996 (RS 916.401), en met name de artikelen 56-58 (embryotransplantatie)
2. Verordening inzake de invoer, doorvoer en uitvoer van dieren en dierlijke producten (OITE) van 20 april 1988, laatstelijk gewijzigd op 14 mei 1997 (RS 916.443.11), en met name de artikelen 64 bis en 76 (erkenning van de embryoteams als exportfirma)

B. BIJZONDERE UITVOERINGSBEPALINGEN

1. Het Gemengd Veterinair Comité is bevoegd voor de controles ter plaatse op grond van artikel 15 van Richtlijn 89/556/EEG en artikel 57 van de Wet inzake epizoötiën.
2. a) Bij verzendingen uit de Europese Gemeenschap naar Zwitserland moet een gezondheidscertificaat worden gebruikt volgens het model in bijlage C bij Richtlijn 89/556/EEG. In rubriek 9 moet „Lid-Staat van bestemming” worden vervangen door „Land van bestemming: Zwitserland”.
 - b) Bij verzendingen uit Zwitserland naar de Europese Gemeenschap moet een gezondheidscertificaat worden gebruikt volgens het model in bijlage C bij Richtlijn 89/556/EEG, aangepast als volgt:
 - in rubriek 2 wordt „Lid-Staat van herkomst” vervangen door „Land van herkomst: Zwitserland”;
 - in rubriek 13, a) en b) wordt Richtlijn 89/556/EEG „vervangen door” de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en Zwitserland van ... (Bijlage 11, Aanhangsel 2, punt VI).

VII. Sperma van runderen

A. WETGEVING

Europese Gemeenschap

Richtlijn 88/407/EEG van de Raad van 14 juni 1988 tot vaststelling van de veterinaire voorschriften van toepassing op het intracommunautaire handelsverkeer in sperma van runderen en de invoer daarvan (PB L 194 van 22.7.1988, blz. 10), laatstelijk gewijzigd bij de Akte van toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden

Zwitserland

1. Verordening inzake epizoötiën (OFE) van 27 juni 1995, laatstelijk gewijzigd op 16 september 1996 (RS 916.401), en met name de artikelen 51-55 (kunstmatige inseminatie)
2. Verordening inzake de invoer, doorvoer en uitvoer van dieren en dierlijke producten (OITE) van 20 april 1988, laatstelijk gewijzigd op 14 mei 1997 (RS 916.443.11), en met name de artikelen 64 bis en 76 (erkenning van de KI-stations als exportfirma)

B. BIJZONDERE UITVOERINGSBEPALINGEN

1. Voor de toepassing van artikel 4, lid 2, van Richtlijn 88/407/EEG wordt geconstateerd dat in Zwitserland alle centra uitsluitend dieren bevatten die negatief hebben gereageerd op de serumneutralisatietest of de Elisa-test.
2. De informatie als bedoeld in artikel 5, lid 2, van Richtlijn 88/407/EEG wordt verstrekt in het Gemengd Veterinair Comité.
3. Het Gemengd Veterinair Comité is bevoegd voor de controles ter plaatse op grond van artikel 16 van Richtlijn 88/407/EEG en artikel 57 van de Wet inzake epizoötiën.

4. a) Bij verzendingen uit de Europese Gemeenschap naar Zwitserland moet een gezondheidscertificaat worden gebruikt volgens het model in bijlage D bij Richtlijn 88/407/EEG.
- b) Bij verzendingen uit Zwitserland naar de Europese Gemeenschap wordt het gezondheidscertificaat volgens het model in bijlage D bij Richtlijn 88/407/EEG als volgt aangepast:
- in rubriek IV wordt Richtlijn 88/407/EEG telkens vervangen door „de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en Zwitserland van ... (Bijlage 11, Aanhangsel 2, punt VII)“.

VIII. Sperma van varkens

A. WETGEVING

Europese Gemeenschap

Zwitserland

Richtlijn 90/429/EEG van de Raad van 26 juni 1990 tot vaststelling van de veterinaire voorschriften van toepassing op het intracommunautaire handelsverkeer in sperma van varkens en de invoer daarvan (PB L 224 van 18.8.1990, blz. 62), laatstelijk gewijzigd bij de Akte van toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden

1. Verordening inzake epizoötiën (OFE) van 27 juni 1995, laatstelijk gewijzigd op 16 september 1996 (RS 916.401), en met name de artikelen 51-55 (kunstmatige inseminatie)
2. Verordening inzake de invoer, doorvoer en uitvoer van dieren en dierlijke producten (OITE) van 20 april 1988, laatstelijk gewijzigd op 14 mei 1997 (RS 916.443.11), en met name de artikelen 64 bis en 76 (erkenning van KI-stations als exportfirma)

B. BIJZONDERE UITVOERINGSBEPALINGEN

1. De informatie bedoeld in artikel 5, lid 2, van Richtlijn 90/429/EEG wordt verstrekt in het Gemengd Veterinair Comité.
2. Het Gemengd Veterinair Comité is bevoegd voor de controles ter plaatse op grond van artikel 16 van Richtlijn 90/429/EEG en artikel 57 van de Wet inzake epizoötiën.
3. a) Bij verzendingen uit de Europese Gemeenschap naar Zwitserland moet een gezondheidscertificaat worden gebruikt volgens het model in bijlage D bij Richtlijn 90/429/EEG; het moet als volgt worden aangepast: in rubriek 9 wordt „Lid-Staat van bestemming” vervangen door „Land van bestemming: Zwitserland”.
- b) Bij verzendingen uit Zwitserland naar de Europese Gemeenschap wordt het gezondheidscertificaat volgens het model in bijlage D bij Richtlijn 90/429/EEG als volgt aangepast:
 - in rubriek 2 wordt „Lid-Staat van herkomst” vervangen door „Land van herkomst: Zwitserland”,
 - in rubriek 13 wordt „Richtlijn 90/429/EEG” telkens vervangen door „de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en Zwitserland van ... (Bijlage 11, Aanhangsel 2, punt VIII)“.

IX. Andere diersoorten

A. WETGEVING

Europese Gemeenschap

Zwitserland

Richtlijn 92/65/EEG van de Raad van 13 juli 1992 tot vaststelling van de veterinaire voorschriften voor het handelsverkeer en de invoer in de Gemeenschap van dieren, sperma, eicellen en embryo's waarvoor ten aanzien van de veterinaire voorschriften geen specifieke communautaire regelgeving als bedoeld in bijlage A, onder I, van Richtlijn 90/425/EEG geldt (PB L 268 van 14.9.1992, blz. 54), laatstelijk gewijzigd bij Beschikking 95/176/EG van de Commissie (PB L 117 van 25.5.1995, blz. 23)

1. Verordening inzake epizoötiën (OFE) van 27 juni 1995, laatstelijk gewijzigd op 16 september 1996 (RS 916.401), en met name de artikelen 51-55 (kunstmatige inseminatie) en 56-58 (embryotransplantatie)
2. Verordening inzake de invoer, doorvoer en uitvoer van dieren en dierlijke producten (OITE) van 20 april 1988, laatstelijk gewijzigd op 14 mei 1997 (RS 916.443.11), en met name de artikelen 25-30 (invoer van honden, katten en andere dieren), 64 (uitvoervoorwaarden), 64 bis en 76 (erkenning van de KI-stations en embryoteams als exportfirma)

B. BIJZONDERE UITVOERINGSBEPALINGEN

1. In het kader van deze bijlage betreft dit punt het handelsverkeer van levende dieren die niet vallen onder het bepaalde in de punten I tot en met V, alsmede van sperma, eicellen en embryo's die niet vallen onder het bepaalde in de punten VI tot en met VIII.
2. De Europese Gemeenschap en Zwitserland verbinden zich ertoe het handelsverkeer van de in punt 1 bedoelde levende dieren, sperma, eicellen en embryo's niet te verbieden of te beperken op andere veterinairerechtelijke gronden dan die welke voortvloeien uit de toepassing van deze bijlage, met name eventuele vrijwaringsmaatregelen op grond van artikel 20.
3.
 - a) Bij het verzenden uit de Europese Gemeenschap naar Zwitserland van andere soorten hoefdieren dan bedoeld in de punten I, II en III, moet een gezondheidscertificaat worden gebruikt volgens het model in bijlage E bij Richtlijn 92/65/EEG, aangevuld met het in artikel 6, lid A, punt 1, onder f), van die richtlijn vastgestelde attest.
 - b) Bij verzendingen uit Zwitserland naar de Europese Gemeenschap moet een gezondheidscertificaat worden gebruikt volgens het model in bijlage E bij Richtlijn 92/65/EEG, aangevuld met het in artikel 6, lid A, punt 1, onder f), van die richtlijn vastgestelde attest. Het certificaat moet als volgt worden aangepast:
 - „... Richtlijn 64/432/EEG” wordt vervangen door „Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en Zwitserland van ... (Bijlage 11, Aanhangel 2, punt IX)”.
4.
 - a) Bij het verzenden van haasachtigen uit de Europese Gemeenschap naar Zwitserland moet een gezondheidscertificaat worden gebruikt volgens het model in bijlage E bij Richtlijn 92/65/EEG, eventueel aangevuld met het in artikel 9, lid 2, tweede alinea, van Richtlijn 92/65/EEG vastgestelde attest.
 - b) Bij het verzenden van haasachtigen uit Zwitserland naar de Europese Gemeenschap moet een gezondheidscertificaat worden gebruikt volgens het model in bijlage E bij Richtlijn 92/65/EEG, eventueel aangevuld met het in artikel 9, lid 2, tweede alinea, van Richtlijn 92/65/EEG vastgestelde attest. Dit attest kan door de Zwitserse autoriteiten zodanig worden aangepast dat daarin het bepaalde in artikel 9 van Richtlijn 92/65/EEG *in extenso* wordt opgenomen.
5. De in artikel 9, lid 2, vierde alinea, van Richtlijn 92/65/EEG bedoelde kennisgeving wordt gedaan in het Gemengd Veterinair Comité.
6.
 - a) Voor het verzenden van honden en katten uit de Europese Gemeenschap naar Zwitserland geldt het bepaalde in artikel 10, lid 2, van Richtlijn 92/65/EEG.
 - b) Voor het verzenden van honden en katten uit Zwitserland naar andere Lid-Staten van de Europese Gemeenschap dan het Verenigd Koninkrijk, Ierland en Zweden, geldt het bepaalde in artikel 10, lid 2, van Richtlijn 92/65/EEG. De Zwitserse autoriteiten kunnen het in artikel 10, lid 2, onder a), vijfde streepje, vastgestelde attest zodanig aanpassen dat daarin het bepaalde in artikel 10, lid 2, onder a) en b), en lid 3, onder b), van Richtlijn 92/65/EEG *in extenso* wordt opgenomen.
 - c) Voor het verzenden van honden en katten uit Zwitserland naar het Verenigd Koninkrijk, Ierland en Zweden geldt het bepaalde in artikel 10, lid 3, van Richtlijn 92/65/EEG. Voor die bestemmingen moet een certificaat worden gebruikt volgens het model in Beschikking 94/273/EG van de Commissie dat als volgt moet worden aangepast: „Lid-Staat van herkomst” wordt vervangen door „Land van herkomst: Zwitserland”. De identificatie vindt plaats volgens het bij Beschikking 94/274/EG van de Commissie vastgestelde identificatiesysteem.
7.
 - a) Voor het verzenden van sperma, eicellen en embryo's van schapen en geiten uit de Europese Gemeenschap naar Zwitserland moet een certificaat worden gebruikt volgens het bij Beschikking 95/388/EG vastgesteld model, aangepast als volgt:
 - in de titel wordt na „intracommunautair” telkens „of met Zwitserland” ingevoegd,
 - in rubriek 9 wordt „Lid-Staat van bestemming” vervangen door „Land van bestemming: Zwitserland”.
 - b) Voor het verzenden van sperma, eicellen en embryo's van schapen en geiten uit Zwitserland naar de Europese Gemeenschap moet een certificaat worden gebruikt volgens het bij Beschikking 95/388/EG van de Commissie vastgestelde model, aangepast als volgt:
 - in rubriek 2 wordt „Lid-Staat van winning” vervangen door „Land van winning: Zwitserland”,
 - in rubriek 13, mogen de Zwitserse autoriteiten de daar vermelde voorschriften *in extenso* opnemen.

8. a) Voor het verzenden van sperma van paarden uit de Europese Gemeenschap naar Zwitserland moet een certificaat worden gebruikt volgens het bij Beschikking 95/307/EG van de Commissie vastgestelde model, aangepast als volgt:
 - in rubriek 9 wordt „Lid-Staat van bestemming” vervangen door „Land van bestemming: Zwitserland”.
 - b) Voor het verzenden van sperma van paarden uit Zwitserland naar de Europese Gemeenschap moet een certificaat worden gebruikt volgens het bij Beschikking 95/307/EG van de Commissie vastgestelde model, aangepast als volgt:
 - in rubriek 2 wordt „Lid-Staat van winning” vervangen door „Land van winning: Zwitserland”.
 9. a) Voor het verzenden van eicellen en embryo's van paarden uit de Europese Gemeenschap naar Zwitserland moet een certificaat worden gebruikt volgens het bij Beschikking 95/294/EG van de Commissie vastgestelde model, aangepast als volgt:
 - in rubriek 9 wordt „Lid-Staat van bestemming” vervangen door „Land van bestemming: Zwitserland”.
 - b) Voor het verzenden van eicellen en embryo's van paarden uit Zwitserland naar de Europese Gemeenschap moet een certificaat worden gebruikt volgens het bij Beschikking 95/294/EG van de Commissie vastgestelde model, aangepast als volgt:
 - in rubriek 2 wordt „Lid-Staat van winning” vervangen door „Land van winning: Zwitserland”.
 10. a) Voor het verzenden van eicellen en embryo's van varkens uit de Europese Gemeenschap naar Zwitserland moet een certificaat worden gebruikt volgens het bij Beschikking 95/483/EG van de Commissie vastgestelde model, aangepast als volgt:
 - in de titel wordt na „intracommunautair” „of met Zwitserland” ingevoegd,
 - in rubriek 9 wordt „Lid-Staat van bestemming” vervangen door „Land van bestemming: Zwitserland”.
 - b) Voor het verzenden van eicellen en embryo's van varkens uit Zwitserland naar de Europese Gemeenschap moet een certificaat worden gebruikt volgens het bij Beschikking 95/483/EG van de Commissie vastgestelde model, aangepast als volgt:
 - in rubriek 2 wordt „Lid-Staat van winning” vervangen door „Land van winning: Zwitserland”.
 11. De in artikel 24, lid 2, van Richtlijn 92/65/EEG bedoelde kennisgeving wordt gedaan in het Gemengd Veterinair Comité.
 12. Voor de handel tussen de Europese Gemeenschap en Zwitserland in de in punt 1 bedoelde levende dieren moet *mutatis mutandis* een gezondheidscertificaat worden gebruikt volgens het model in bijlage E bij Richtlijn 92/65/EEG.
-

*Aanhangsel 3***Invoer uit derde landen van levende dieren en bepaalde dierlijke producten****I. Europese Gemeenschap — Wetgeving****A. Runderen, varkens, schapen en geiten**

Richtlijn 72/462/EEG van de Raad van 12 december 1972 inzake gezondheidsvraagstukken en veterinairerechtelijke vraagstukken bij de invoer van runderen, varkens, schapen en geiten, van vers vlees of van vleesproducten uit derde landen (PB L 302 van 31.12.1972, blz. 28), laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden.

B. Paardachtigen

Richtlijn 90/426/EEG van de Raad van 26 juni 1990 tot vaststelling van veterinairerechtelijke voorschriften voor het verkeer van paardachtigen en de invoer van paardachtigen uit derde landen (PB L 224 van 18.8.1990, blz. 42), laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden.

C. Pluimvee en broedeieren

Richtlijn 90/539/EEG van de Raad van 15 oktober 1990 tot vaststelling van veterinairerechtelijke voorschriften voor het intracommunautaire handelsverkeer en de invoer uit derde landen van pluimvee en broedeieren (PB L 303 van 31.10.1990, blz. 6), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 95/22/EG van de Raad (PB L 243 van 11.10.1995, blz. 1).

D. Aquicultuurdieren

Richtlijn 91/67/EEG van de Raad van 28 januari 1991 inzake veterinairerechtelijke voorschriften voor het in de handel brengen van aquicultuurdieren en aquicultuurproducten (PB L 46 van 19.2.1991, blz. 1), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 95/22/EG van de Raad (PB L 243 van 11.10.1995, blz. 1).

E. Weekdieren

Richtlijn 91/492/EEG van de Raad van 15 juli 1991 tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften voor de productie en het in de handel brengen van levende tweekleppige weekdieren (PB L 268 van 24.9.1991, blz. 1), laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden.

F. Embryo's van runderen

Richtlijn 89/556/EEG van de Raad van 25 september 1989 tot vaststelling van veterinairerechtelijke voorschriften voor het intracommunautaire handelsverkeer in embryo's van als huisdier gehouden runderen en de invoer daarvan uit derde landen (PB L 302 van 19.10.1989, blz. 1), laatstelijk gewijzigd bij Beschikking 94/113/EG van de Commissie (PB L 53 van 24.2.1994, blz. 23).

G. Sperma van runderen

Richtlijn 88/407/EEG van de Raad van 14 juni 1988 tot vaststelling van de veterinairerechtelijke voorschriften van toepassing op het intracommunautaire handelsverkeer in diepgevroren sperma van runderen en de invoer daarvan (PB L 194 van 22.7.1988, blz. 10), laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden.

H. Sperma van varkens

Richtlijn 90/429/EEG van de Raad van 26 juni 1990 tot vaststelling van de veterinairerechtelijke voorschriften van toepassing op het intracommunautaire handelsverkeer in sperma van varkens en de invoer daarvan (PB L 224 van 18.8.1990, blz. 62), laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden.

I. Andere levende dieren („bezemrichtlijn”)

Richtlijn 92/65/EEG van de Raad van 13 juli 1992 tot vaststelling van de veterinairerechtelijke voorschriften voor het handelsverkeer en de invoer in de Gemeenschap van dieren, sperma, eicellen en embryo's waarvoor ten aanzien van de veterinairerechtelijke voorschriften geen specifieke communautaire regelgeving als bedoeld in bijlage A, onder I, van Richtlijn 90/425/EEG geldt (PB L 268 van 14.9.1992, blz. 54), laatstelijk gewijzigd bij Beschikking 95/176/EG van de Commissie (PB L 117 van 24.5.1995, blz. 23).

II. Zwitserland — Wetgeving

Verordening inzake de invoer, doorvoer en uitvoer van dieren en dierlijke producten (OITE) van 20 april 1988, laatstelijk gewijzigd op 27 juni 1995 (RS 916.443.11).

III. Uitvoeringsbepalingen

In het algemeen moet het Federaal Veterinair Bureau dezelfde bepalingen toepassen als zijn vastgesteld in punt I van dit aanhangsel. Het Federaal Veterinair Bureau kan evenwel strengere maatregelen nemen en aanvullende garanties eisen. In dat geval en onverminderd de mogelijkheid om deze maatregelen onmiddellijk toe te passen, vindt overleg plaats in het Gemengd Veterinair Comité om adequate oplossingen te zoeken. Indien het Federaal Veterinair Bureau minder restrictieve maatregelen wil toepassen, licht het de bevoegde dienst van de Commissie daarvan tevoren in. In dat geval vindt overleg plaats in het Gemengd Veterinair Comité ten einde adequate oplossingen te zoeken. In afwachting van die oplossingen passen de Zwitserse autoriteiten de geplande maatregelen niet toe.

—

*Aanhangsel 4***Zoötechniek, invoer uit derde landen inbegrepen****I. Europese Gemeenschap — Wetgeving****A. Runderen**

Richtlijn 77/504/EEG van de Raad van 25 juli 1977 betreffende raszuivere fokrunderen (PB L 206 van 12.8.1977, blz. 8), laatstelijk gewijzigd bij de Akte van toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden.

B. Varkens

Richtlijn 88/661/EEG van de Raad van 19 december 1988 betreffende de zoötechnische normen die gelden voor fokvarkens (PB L 382 van 31.12.1988, blz. 36), laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden.

C. Schapen, geiten

Richtlijn 89/361/EEG van de Raad van 30 mei 1989 betreffende raszuivere fokschapen en -geiten (PB L 153 van 6.6.1989, blz. 30).

D. Paardachtigen

- a) Richtlijn 90/427/EEG van de Raad van 26 juni 1990 tot vaststelling van zoötechnische en genealogische voorschriften voor het intracommunautaire handelsverkeer in paardachtigen (PB L 224 van 18.8.1990, blz. 55).
- b) Richtlijn 90/428/EEG van de Raad van 26 juni 1990 inzake het handelsverkeer in voor wedstrijden bestemde paardachtigen en houdende vaststelling van de voorwaarden voor deelneming aan deze wedstrijden (PB L 224 van 18.8.1990, blz. 60).

E. Raszuivere dieren

Richtlijn 91/174/EEG van de Raad van 25 maart 1991 inzake zoötechnische en genealogische voorschriften voor de handel in rasdieren en tot wijziging van de Richtlijnen 77/504/EEG en 90/425/EEG (PB L 85 van 5.4.1991, blz. 37).

F. Invoer uit derde landen

Richtlijn 94/28/EG van de Raad van 23 juni 1994 tot vaststelling van de beginselen inzake de zoötechnische en genealogische voorschriften voor de invoer uit derde landen van dieren, alsmede van sperma, eicellen en embryo's en tot wijziging van Richtlijn 77/504/EEG betreffende raszuivere fokrunderen (PB L 178 van 12.7.1994, blz. 66).

II. Zwitserland — Wetgeving

De Zwitserse autoriteiten hebben een ontwerp van landbouwwet opgesteld en ingediend. Dit wetsontwerp geeft de Federale Raad de bevoegdheid verordeningen goed te keuren op het onder dit Aanhangsel vallende gebied. De Zwitserse autoriteiten verbinden zich ertoe om vanaf de inwerkingtreding van deze bijlage een soortgelijke wetgeving goed te keuren als de in punt I van dit Aanhangsel opgenomen wetgeving, die tot identieke resultaten leidt. Dit Aanhangsel zal zo spoedig mogelijk worden herzien aan de hand van de door de Zwitserse autoriteiten goedgekeurde nieuwe bepalingen.

III. **Overgangsbepalingen**

Onverminderd de in de Aanhangsels 5 en 6 vastgestelde voorschriften inzake de zoötechnische controles, verbinden de Zwitserse autoriteiten zich ertoe erop toe te zien dat bij het verzenden van dieren, sperma, eicellen en embryo's het bepaalde in Richtlijn 94/28/EG van de Raad wordt nageleefd.

Eventuele problemen in het handelsverkeer worden op verzoek van een van de Partijen aan het Gemengd Veterinair Comité voorgelegd.

*Aanhangsel 5***Controles en retributies**

HOOFDSTUK 1

Handelsverkeer tussen de Europese Gemeenschap en Zwitserland**I. ANIMO-netwerk**

In samenwerking met het Federaal Veterinair Bureau neemt de Commissie Zwitserland op in het computernetwerk ANIMO. Zo nodig worden in het Gemengd Veterinair Comité overgangsmaatregelen vastgesteld.

II. Voorschriften voor paardachtigen

De controles in het kader van het handelsverkeer tussen de Europese Gemeenschap en Zwitserland worden uitgevoerd overeenkomstig Richtlijn 90/425/EEG van de Raad van 26 juni 1990 inzake veterinaire en zoötechnische controles in het intracommunautaire handelsverkeer in bepaalde levende dieren en producten in het vooruitzicht van de totstandbrenging van de interne markt (PB L 224 van 18.8.1990, blz. 29), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 92/118/EEG van de Raad (PB L 62 van 15.3.1993, blz. 49).

Het Gemengd Veterinair Comité is bevoegd voor de toepassing van de artikelen 9 en 22.

III. Voorschriften voor dieren die bestemd zijn voor beweiding in grensgebieden

1. De officiële dierenarts van het land van verzending:
 - informeert 48 uur tevoren, de officiële dierenarts van het land van bestemming over de komst van de dieren;
 - onderzoekt de dieren minder dan 48 uur vóór hun vertrek voor beweiding; de dieren moeten naar behoren geïdentificeerd zijn;
 - geeft een certificaat af waarvan het model door het Gemengd Veterinair Comité moet worden vastgesteld.
2. De officiële dierenarts van het land van bestemming controleert de dieren bij aankomst in het land van bestemming en onderzoekt of zij voldoen aan de in deze bijlage vastgestelde voorschriften.
3. Tijdens de gehele duur van de beweiding moeten de dieren onder douanetoezicht blijven.
4. De eigenaar van de dieren moet schriftelijk verklaren dat hij akkoord gaat om:
 - a) zich, net als elke eigenaar uit de Gemeenschap/Zwitserland, te houden aan alle in toepassing van deze bijlage genomen maatregelen en aan alle andere plaatselijke maatregelen;
 - b) de uit de toepassing van deze bijlage voortvloeiende controlekosten te betalen;
 - c) zijn volledige medewerking te geven aan de door de officiële autoriteiten van het land van verzending of bestemming vereiste douane- of veterinaire controle.
5. De beweiding moet beperkt blijven tot een grensgebied van 10 km of, in naar behoren gemotiveerde speciale gevallen, een grotere afstand aan beide kanten van de grens tussen Zwitserland en de Gemeenschap.

6. Bij het uitbreken van ziekten worden in gezamenlijk overleg tussen de bevoegde veterinaire autoriteiten passende maatregelen genomen.

Bovenbedoelde autoriteiten zullen het vraagstuk van de eventuele kosten onderzoeken. Zonodig wordt de kwestie aan het Gemengd Veterinair Comité voorgelegd.

IV. Specifieke voorschriften

- A. Voor slachtdieren die bestemd zijn voor het slachthuis van Basel worden bij één van de grensovergangen naar het Zwitserse grondgebied alleen de documenten gecontroleerd. Dit voorschrift geldt uitsluitend voor dieren afkomstig uit het departement Haut-Rhin of de Landkreise Lörrach, Waldshut, Breisgau-Hochschwarzwald en de stad Fribourg i.B. Het kan worden uitgebreid tot de andere slachthuizen langs de grens tussen de EG en Zwitserland.
- B. Voor dieren die bestemd zijn voor de douane-enclave Livigno worden alleen te Ponte Gallo de documenten gecontroleerd. Dit voorschrift geldt uitsluitend voor dieren uit het kanton Graubünden. Het kan worden uitgebreid tot andere gebieden onder douanecontrole, die langs de grens tussen de EG en Zwitserland liggen.
- C. Voor dieren die bestemd zijn voor het kanton Graubünden worden alleen de documenten gecontroleerd in la Drossa. Dit voorschrift geldt uitsluitend voor dieren uit de douane-enclave Livigno. Het kan worden uitgebreid tot andere gebieden langs de grens tussen de EG en Zwitserland.
- D. Voor levende dieren die op het grondgebied van de EG rechtstreeks of onrechtstreeks in een trein worden geladen om, na transitovervoer over het grondgebied van Zwitserland, elders in de EG te worden uitgeladen, is alleen vereist dat de Zwitserse veterinaire autoriteiten tevoren worden ingelicht. Dit voorschrift geldt alleen voor treinen waarvan de samenstelling niet tijdens het vervoer wordt gewijzigd.

V. Voorschriften voor dieren die over het grondgebied van de Gemeenschap of Zwitserland worden vervoerd

- A. Voor levende dieren van oorsprong uit de Gemeenschap die over het Zwitserse grondgebied worden vervoerd, controleren de Zwitserse autoriteiten uitsluitend de documenten. In geval van verdenking kunnen zij alle nodige controles uitoefenen.
- B. Voor levende dieren uit Zwitserland die over het grondgebied van de Gemeenschap worden vervoerd, controleren de communautaire autoriteiten uitsluitend de documenten. In geval van verdenking kunnen zij alle nodige controles uitoefenen. De Zwitserse autoriteiten garanderen dat de dieren vergezeld zullen gaan van een door de autoriteiten van het eerste derde land waar de dieren naartoe gaan afgegeven certificaat van niet-terugleiding.

VI. Algemene voorschriften

Deze bepalingen gelden voor die gevallen waarop de paragrafen II tot en met V niet van toepassing zijn.

- A. Voor levende dieren van oorsprong uit de Gemeenschap of Zwitserland die bestemd zijn voor de uitvoer moeten de volgende controles worden verricht:
- controle van de documenten,
 - identiteitscontrole,
 - en, in geval van verdenking:
 - fysieke controle.
- B. Voor levende dieren uit andere landen dan die welke vallen onder deze bijlage, waarop de controles bedoeld in Richtlijn 91/496/EEG zijn uitgeoefend, moeten de volgende controles worden verricht:
- controle van de documenten,
 - identiteitscontrole,
 - en, in geval van verdenking:
 - fysieke controle.

VII. Grensinspectieposten — Handelsverkeer tussen de Europese Gemeenschap en Zwitserland

A. Voor de Gemeenschap:

voor Duitsland, de volgende posten:

- Bietingen (weg)
- Konstanz Strasse (weg)
- Weil am Rhein/Mannheim (spoorweg, weg)

voor Frankrijk, de volgende posten:

- Divonne (weg)
- Saint Julien/Bardonnex (weg)
- Ferney-Voltaire/Genève (vliegveld)
- Saint-Louis/Basel (vliegveld)

voor Italië, de volgende posten:

- Campocologno (spoorweg)
- Chiasso (weg, spoorweg)
- Grote Sint Bernard-Pollein (weg)

voor Oostenrijk, de volgende grensovergangen en bijbehorende inspectieposten:

- Tisis (weg)
- Höchst (weg)
- Buchs (spoorweg)

B. Voor Zwitserland:

- grens met Duitsland:

Thayngen	(weg)
Kreuzlingen	(weg)
Basel	(weg/spoorweg/ vliegveld)
- grens met Frankrijk:

Bardonnex	(weg)
Basel	(weg/spoorweg/ vliegveld)
Genève	(weg/vliegveld)
- grens met Italië:

Campocologno	(spoorweg)
Chiasso	(weg/spoorweg)
Martigny	(weg)
- grens met Oostenrijk:

Schaanwald	(weg)
St. Margrethen	(weg)
Buchs	(spoorweg)

HOOFDSTUK 2

Invoer uit derde landen**I. Wetgeving**

De controles in het kader van de invoer uit derde landen worden uitgevoerd Overeenkomstig Richtlijn 91/496/EEG van de Raad van 15 juli 1991 tot vaststelling van de beginselen voor de organisatie van de veterinaire controles voor dieren uit derde landen die in de Gemeenschap worden binnengebracht en tot wijziging van de Richtlijnen 89/662/EEG, 90/425/EEG en 90/675/EEG (PB L 268 van 24.4.1991, blz. 56), laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden.

II. Uitvoeringsbepalingen

- A. Voor de toepassing van artikel 6 van Richtlijn 91/496/EEG zijn de inspectieposten aan de grens: vliegveld Basel-Mülhausen, het vliegveld van Genève en het vliegveld van Zürich. Het Gemengd Veterinair Comité is bevoegd voor de verdere wijzigingen.
- B. Het Gemengd Veterinair Comité is bevoegd voor de controles ter plaatse op grond van artikel 19 van Richtlijn 91/496/EEG en artikel 57 van de Wet inzake epizoötiën.

HOOFDSTUK 3

Specifieke bepalingen

- Voor Frankrijk zal in het Gemengd Veterinair Comité overleg worden gepleegd over de gevallen Ferney-Voltaire/vliegveld van Genève en St. Louis/vliegveld van Basel.
- Voor Zwitserland zal in het Gemengd Veterinair Comité overleg worden gepleegd over de gevallen vliegveld Genève-Cointrin en vliegveld Basel-Mülhausen.

I. Wederzijdse bijstand**A. WETGEVING****Europese Gemeenschap****Zwitserland**

Richtlijn 89/608/EEG van de Raad van 21 november 1989, betreffende wederzijdse bijstand tussen de administratieve autoriteiten van de Lid-Staten en samenwerking tussen deze autoriteiten en de Commissie met het oog op de juiste toepassing van de veterinaire en zoötechnische wetgeving (PB L 351 van 2.12.1989, blz. 34)

Wet inzake epizoötiën (LFE) van 1 juli 1966 (RS 916.40), en met name artikel 57

B. BIJZONDERE UITVOERINGSBEPALINGEN

Het Gemengd Veterinair Comité is bevoegd voor de toepassing van de artikelen 10, 11 en 16 van Richtlijn 89/608/EEG.

II. Identificatie van dieren**A. WETGEVING****Europese Gemeenschap****Zwitserland**

Richtlijn 92/102/EEG van de Raad van 27 november 1992 met betrekking tot de identificatie en de registratie van dieren (PB L 355 van 5.12.1992, blz. 32), gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden

Verordening inzake epizoötiën (OFE) van 27 juni 1995, laatstelijk gewijzigd op 16 september 1996 (RS 916.401), en met name de artikelen 7-22 (registratie en identificatie)

B. BIJZONDERE UITVOERINGSBEPALINGEN

1. Het Gemengd Veterinair Comité is bevoegd voor de toepassing van artikel 3, lid 2, en artikel 4, lid 1, onder a), vijfde alinea, en lid 2, van Richtlijn 92/102/EEG.
2. Voor verplaatsingen van varkens, schapen en geiten binnen het Zwitsers grondgebied wordt in artikel 5, lid 3, genoemde datum gelezen als 1 juli 1999.
3. Het Gemengd Veterinair Comité coördineert de eventuele invoering van elektronische identificatiemiddelen als bedoeld in artikel 10 van Richtlijn 92/102/EEG.

III. SHIFT-systeem

A. WETGEVING

Europese Gemeenschap

Zwitserland

Beschikking 92/438/EEG van de Raad van 13 juli 1992 betreffende de informatisering van de veterinaire procedures bij invoer (SHIFT-project), tot wijziging van de Richtlijnen 90/675/EEG, 91/496/EEG en 91/628/EEG, alsmede Beschikking 90/424/EEG, en tot intrekking van Beschikking 88/192/EEG (PB L 243 van 25.8.1992, blz. 27), laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden

Verordening inzake epizoötieën (OFE) van 27 juni 1995, laatstelijk gewijzigd op 16 september 1996 (RS 916.401)

B. BIJZONDERE UITVOERINGSBEPALINGEN

In samenwerking met het Federaal Veterinair Bureau neemt de Commissie Zwitserland op in het bij Beschikking 92/438/EEG van de Raad ingestelde SHIFT-systeem.

IV. Bescherming van de dieren

A. WETGEVING

Europese Gemeenschap

Zwitserland

Richtlijn 91/628/EEG van de Raad van 19 november 1991 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en tot wijziging van de Richtlijnen 90/425/EEG en 91/496/EEG (PB L 340 van 11.12.1991, blz. 17), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 95/29/EG van de Raad (PB L 148 van 30.6.1995, blz. 52)

Verordening inzake de bescherming van dieren van 27 mei 1981 (RS 455.1)

Verordening inzake de invoer, doorvoer en uitvoer van dieren en dierlijke producten (OITE) van 20 april 1988, laatstelijk gewijzigd op 14 mei 1997 (RS 916.443.11)

B. BIJZONDERE UITVOERINGSBEPALINGEN

1. De Zwitserse autoriteiten verbinden zich ertoe om in het handelsverkeer tussen Zwitserland en de Europese Gemeenschap en bij de invoer uit derde landen Richtlijn 91/628/EEG na te leven.
2. De in artikel 8, vierde alinea, van Richtlijn 91/628/EEG bedoelde kennisgeving wordt gedaan in het Gemengd Veterinair Comité.
3. Het Gemengd Veterinair Comité is bevoegd voor de controles ter plaatse op grond van artikel 10 van Richtlijn 91/628/EEG en artikel 65 van de Verordening inzake de invoer, doorvoer en uitvoer van dieren en dierlijke producten van 20 april 1988, laatstelijk gewijzigd op 27 juni 1995 (RS 916.443.11).
4. De in artikel 18, lid 3, tweede alinea, van Richtlijn 91/628/EEG bedoelde kennisgeving wordt gedaan in het Gemengd Veterinair Comité.

V. Sperma, eicellen en embryo's

Het bepaalde in hoofdstuk VI en hoofdstuk 2 van dit Aanhangsel is mutatis mutandis van toepassing.

VI. Retributies

- A. De Zwitserse autoriteiten verbinden zich ertoe om voor de controles op levende dieren afkomstig uit andere landen dan die waarop deze bijlage betrekking heeft ten minste de retributies vermeld in bijlage C, hoofdstuk 2 bij Richtlijn 96/43/EG te innen.
- B. Voor dieren van oorsprong uit de Gemeenschap of uit Zwitserland, die bestemd zijn voor invoer in de Gemeenschap of in Zwitserland gelden de volgende retributies:
- 2,5 EUR/t, met een minimum van 15 EUR en een maximum van 175 EUR per zending.
- C. Voor
- slachtdieren bestemd voor het slachthuis van Basel;
 - dieren bestemd voor de douane-enclave Livigno;
 - dieren bestemd voor het kanton Graubünden;
 - levende dieren die rechtstreeks of onrechtstreeks op een plaats in het grondgebied van de EG op een trein worden geladen en op een andere plaats in de EG worden uitgeladen;
 - levende dieren die over het grondgebied van Zwitserland worden vervoerd;
 - levende dieren van oorsprong uit Zwitserland die over het grondgebied van de Gemeenschap worden vervoerd;
 - paardachtigen is geen retributie verschuldigd.
- D. Voor dieren bestemd voor beweiding in het grensgebied gelden de volgende retributies:
- 1 EUR/dier voor het land van verzending en 1 EUR/dier voor het land van bestemming met een minimum van 10 EUR en een maximum van 100 EUR per zending.
- E. In dit hoofdstuk wordt onder „zending” verstaan een hoeveelheid dieren van hetzelfde type, waarvoor één gezondheidscertificaat of -document is afgegeven, die met hetzelfde transportmiddel wordt vervoerd, die is verzonden door één enkele afzender en afkomstig is uit hetzelfde land van uitvoer of deel daarvan en dezelfde bestemming heeft.

Aanhangsel 6

Dierlijke producten

HOOFDSTUK 1

Sectoren waarvoor beide partijen de gelijkwaardigheid van de wetgevingen erkennen

Producten: Voor menselijke consumptie bestemde melk en zuivelproducten van runderen**Niet voor menselijke consumptie bestemde melk en zuivelproducten van runderen**

	Uitvoer van de Gemeenschap naar Zwitserland			Uitvoer van Zwitserland naar de Gemeenschap		
	Handelsvoorwaarden		Gelijkwaardigheid	Handelsvoorwaarden		Gelijkwaardigheid
	Normen EG	Normen Zwitserland		Normen Zwitserland	Normen EG	
Diergezondheid — Runderen	64/432/EEG 92/46/EEG 92/118/EEG	Verordening inzake epizoötieën (OFE) van 27 juni 1995, laatstelijk gewijzigd op 16 september 1996 (RS 916.401), en met name de artikelen 47, 61, 65, 101, 155, 163, 169, 173, 177, 224 en 295	Ja	Verordening inzake epizoötieën (OFE) van 27 juni 1995, laatstelijk gewijzigd op 16 september 1996 (RS 916.401), en met name de artikelen 47, 61, 65, 101, 155, 163, 169, 173, 177, 224 en 295	64/432/EEG 92/46/EEG 92/118/EEG	Ja
Volksgezondheid	92/46/EEG 92/118/EEG	<p>Verordening van 18 oktober 1995 betreffende het garanderen van de kwaliteit van de melkvoorziening (Or-AOL, RS 916.351.0)</p> <p>Verordening van de Centrale unie van Zwitserse melkproducenten van 25 januari 1996 betreffende het garanderen van de kwaliteit in de industriële melkverwerking (RS 916.351.04)</p> <p>Verordening van de Centrale unie van Zwitserse melkproducenten van 16 januari 1996, betreffende het garanderen van de kwaliteit in de inrichtingen voor melkproductie (RS 916.351.05)</p> <p>Verordening van de USAL van 24 januari 1996 betreffende het verzekeren van de kwaliteit voor de ambachtelijke verwerking van melk (RS 916.351.06)</p> <p>Verordening van de Zwitserse unie van de kaashandel van 30 januari 1996 betreffende het verzekeren van de kwaliteit bij het rijpen en voorverpakken van kaas (RS 916.351.07)</p>	Ja	<p>Verordening van 18 oktober 1995 betreffende het garanderen van de kwaliteit van de melkvoorziening (Or-AOL, RS 916.351.0)</p> <p>Verordening van de Centrale unie van Zwitserse melkproducenten van 25 januari 1996 betreffende het garanderen van de kwaliteit in de industriële melkverwerking (RS 916.351.04)</p> <p>Verordening van de Centrale unie van Zwitserse melkproducenten van 16 januari 1996, betreffende het garanderen van de kwaliteit in de inrichtingen voor melkproductie (RS 916.351.05)</p> <p>Verordening van de USAL van 24 januari 1996 betreffende het verzekeren van de kwaliteit voor de ambachtelijke verwerking van melk (RS 916.351.06)</p> <p>Verordening van de Zwitserse unie van de kaashandel van 30 januari 1996 betreffende het verzekeren van de kwaliteit bij het rijpen en voorverpakken van kaas (RS 916.351.07)</p>	92/46/EEG 92/118/EEG	Ja

Producten Dierlijk afval

Uitvoer van de Europese Gemeenschap naar Zwitserland				Uitvoer van Zwitserland naar de Europese Gemeenschap			
Handelsvoorwaarden		Gelijkwaardigheid	Bijzondere voorwaarden	Handelsvoorwaarden		Gelijkwaardigheid	Bijzondere voorwaarden
Normen EG	Zwitserse normen			Zwitserse normen	Normen EG		
90/667/EEG	<p>Verordening van 3 februari 1993 betreffende de verwijdering van dierlijk afval (OELDA) laatstelijk gewijzigd op 17 april 1996 (RS 916.401)</p> <p>Verordening van 20 april 1988 betreffende de invoer, doorvoer en uitvoer van dieren, dierlijke producten (OITE), laatstelijk gewijzigd op 14 mei 1997 (RS 916.443.11) en met name de artikelen 64a, 76 en 77 (erkenning als exportbedrijf, uitvoervoorwaarden voor dierlijk afval)</p>	Ja	<p>Het handelsverkeer in hoogrisicomateriaal is verboden. Het vraagstuk zal opnieuw worden onderzocht in het Gemengd Veterinair Comité.</p>	<p>Verordening van 3 februari 1993 betreffende de verwijdering van dierlijk afval (OELDA) laatstelijk gewijzigd op 17 april 1996 (RS 916.401)</p> <p>Verordening van 20 april 1988 betreffende de invoer, doorvoer en uitvoer van dieren, dierlijke producten (OITE), laatstelijk gewijzigd op 14 mei 1997 (RS 916.443.11) en met name de artikelen 64a, 76 en 77 (erkenning als exportbedrijf, uitvoervoorwaarden voor dierlijk afval)</p>	90/667/EEG	Ja	<p>Het handelsverkeer in hoogrisicomateriaal is verboden. Het vraagstuk zal opnieuw worden onderzocht in het Gemengd Veterinair Comité.</p>

HOOFDSTUK II

Andere sectoren die niet vallen onder hoofdstuk I**I. Uitvoer van de Gemeenschap naar Zwitserland**

De uitvoer vindt plaats volgens de voorwaarden die gelden voor het intracommunautaire handelsverkeer. De zendingen gaan evenwel altijd vergezeld van een door de bevoegde autoriteiten afgegeven certificaat waarin is vermeld dat aan deze voorwaarden is voldaan.

Zo nodig zullen de modellen van de certificaten in het Gemengd Veterinair Comité worden besproken.

II. Uitvoer van Zwitserland naar de Gemeenschap

De uitvoer vindt plaats volgens de relevante voorwaarden van de communautaire wetgeving. De modellen voor de certificaten worden besproken in het Gemengd Veterinair Comité.

Zolang deze modellen niet zijn vastgesteld, zijn de momenteel vereiste certificaten van toepassing.

HOOFDSTUK III

Overgang van een sector van hoofdstuk II naar hoofdstuk I

Zodra Zwitserland een wetgeving heeft goedgekeurd die het gelijkwaardig acht met de communautaire wetgeving wordt de kwestie voorgelegd aan het Gemengd Veterinair Comité. Hoofdstuk I van dit Aanhangsel zal na bestudering van de resultaten van het uitgevoerde onderzoek zo spoedig mogelijk worden aangevuld.

*Aanhangsel 7***Bevoegde autoriteiten**

DEEL A

Zwitserland

De controle op sanitair en veterinair gebied wordt uitgeoefend door het Federale Ministerie van Economische Zaken en het Federale Ministerie van Binnenlandse Zaken. Met name geldt het volgende:

- voor de uitvoer naar de Gemeenschap is het Ministerie van Economische Zaken bevoegd voor de afgifte van certificaten inzake de inachtneming van de overeengekomen normen en eisen op veterinairrechtelijk gebied;
- voor de invoer van levensmiddelen van dierlijke oorsprong is het Ministerie van Economische Zaken bevoegd voor alle normen en eisen op veterinairrechtelijk gebied voor vlees (inclusief vis, schaal- en weekdieren) en vleesproducten (inclusief vis, schaal- en weekdieren) en is het Ministerie van Binnenlandse Zaken bevoegd voor melk, zuivelproducten, eieren en eiproducten.
- voor de invoer van andere dierlijke producten is het Ministerie van Economische Zaken bevoegd voor de normen en eisen op veterinairrechtelijk gebied.

DEEL B

Europese Gemeenschap

De controle wordt gezamenlijk uitgevoerd door de nationale diensten van de Lid-Staten en door de Europese Commissie. Met name geldt het volgende:

- met betrekking tot de uitvoer naar Zwitserland zijn de Lid-Staten bevoegd voor de controle op de productieomstandigheden en de productievoorschriften, inclusief de voorgeschreven inspecties en het afgeven van gezondheidscertificaten betreffende de inachtneming van de overeengekomen normen en eisen;
- de Europese Commissie is bevoegd voor de algemene coördinatie, de inspecties/audits van de controleregelingen en de vereiste wetgevende maatregelen die een uniforme toepassing van de normen en voorschriften in de Europese interne markt moeten garanderen.

*Aanhangsel 8***Aanpassingen aan de regionale omstandigheden**

*Aanhangsel 9***Richt snoeren betreffende de procedures voor het uitvoeren van een audit**

In dit verband wordt onder „audit” verstaan de beoordeling van de resultaten.

1. Algemene principes

- 1.1. Audits worden verricht in samenwerking tussen de beoordelende Partij (de „beoordelaar”) en de beoordeelde Partij (de „beoordeelde”) overeenkomstig het bepaalde in dit aanhangsel. Wanneer dit nodig wordt geacht kunnen ook inrichtingen en voorzieningen worden gecontroleerd.
- 1.2. Audits moeten erop gericht zijn de efficiency van de controlerende autoriteit te toetsen en niet individuele zendingen levensmiddelen of inrichtingen af te keuren. Wanneer uit een audit blijkt dat er ernstig risico bestaat voor de gezondheid van mens of dier, neemt de beoordeelde onmiddellijk corrigerende maatregelen. Die maatregelen kunnen betrekking hebben op onderzoek van de desbetreffende regelingen, methode van tenuitvoerlegging, evaluatie van het eindresultaat, mate van overeenstemming en de daarop aansluitende corrigerende maatregelen.
- 1.3. De frequentie van de audits wordt aangepast aan de resultaten. Bij matige resultaten wordt de frequentie verhoogd; bij ontoereikende resultaten treft de beoordeelde corrigerende maatregelen met inachtneming van de richtlijnen van de beoordelaar.
- 1.4. Audits en de daarop gebaseerde besluiten moeten transparant en consistent zijn.

2. Principes betreffende de beoordelaar

Wie verantwoordelijk is voor het uitvoeren van een audit dient een plan op te stellen, bij voorkeur overeenkomstig internationaal erkende normen, dat betrekking heeft op de volgende punten:

- 2.1. het onderwerp, de grondigheid en de werkingssfeer van de audit;
- 2.2. datum en plaats van de audit, en een tijdschema tot en met de opstelling van het eindrapport;
- 2.3. de taal of talen waarin de audit wordt verricht en het rapport wordt geschreven;
- 2.4. de identiteit van de beoordelaars, met vermelding van de leider indien het een team betreft. Voor het uitvoeren van audits van specifieke systemen en programma's kan enige ter zake nuttige beroepservaring vereist zijn;
- 2.5. een programma van de vergaderingen met ambtenaren en de bezoeken aan inrichtingen of voorzieningen. De identiteit van de te bezoeken inrichtingen of voorzieningen dient niet vooraf te worden bepaald;
- 2.6. onverminderd de bepalingen inzake vrije nieuwsgaring dient de beoordelaar voor uit commercieel oogpunt gevoelige gegevens de nodige vertrouwelijkheid in acht te nemen. Belangenconflicten moeten worden vermeden;
- 2.7. inachtneming van de voorschriften betreffende gezondheid en veiligheid op het werk en van de rechten van de betrokkene.

Dit plan wordt vooraf met vertegenwoordigers van de beoordeelde bezien.

3. Principes betreffende de beoordeelde

De volgende principes gelden voor maatregelen die door de beoordeelde worden genomen om de audit te vergemakkelijken.

- 3.1. De beoordeelde verleent zijn volledige medewerking aan de beoordelaar en wijst de personeelsleden aan die daarvoor verantwoordelijk zijn. De samenwerking kan met name betrekking hebben op:
 - de toegang tot alle relevante regelingen en normen;
 - de toegang tot overeenstemmingsprogramma's en adequate registers en documenten;

- de toegang tot audit- en controleverslagen;
- documentatie inzake corrigerende maatregelen en sancties;
- vereenvoudigde toegang tot inrichtingen.

3.2. De beoordeelde stelt een gedocumenteerd programma op om derden ervan te overtuigen dat op consistente en uniforme wijze aan de normen wordt voldaan.

4. Procedures

4.1. Startvergadering

Met vertegenwoordigers van beide Partijen wordt een startvergadering gehouden. Op deze vergadering geeft de beoordelaar een overzicht van het auditprogramma en bevestigt dat de nodige middelen, documentatie en andere voorzieningen beschikbaar zijn om de audit te verrichten.

4.2. Overzicht documenten

Het overzicht van de documenten kan een overzicht inhouden van de documenten en gegevens als bedoeld in punt 3.1, de structuren en bevoegdheden van de beoordeelde, en elke relevante wijziging in de regelingen inzake voedselcontrole en certificering die sedert de goedkeuring van deze bijlage of sedert de laatste audit zijn ingevoerd, waarbij vooral de nadruk wordt gelegd op de tenuitvoerlegging van de aspecten in de regeling inzake keuring en certificering die betrekking hebben op de hier bedoelde dieren of producten. Dit kan een onderzoek inhouden van relevante gegevens en documenten betreffende keuringen en certificeringen.

4.3. Controle ter plaatse

4.3.1. Tot deze maatregel kan worden besloten op basis van een risico-evaluatie, waarbij rekening is gehouden met elementen als de betrokken producten, de wijze waarop de betrokken industriële sector of het betrokken exporterende land in het verleden met de overeenstemmingsvoorschriften is omgegaan, de omvang van de productie en van de in- en uitvoer, wijzigingen inzake infrastructuur en aard van de nationale controle- en certificeringsregelingen.

4.3.2. Controle ter plaatse kan ook inhouden dat een bezoek wordt gebracht aan productie- en bereidingsinstallaties, aan ruimten voor handling en opslag van voeder en aan controlelaboratoria om na te gaan of de gegevens die zijn vermeld in het onder punt 4.2 bedoelde referentiemateriaal met de werkelijkheid overeenstemmen.

4.4. Follow-up audit

Wanneer een follow-up audit wordt uitgevoerd om na te gaan of tekortkomingen zijn bijgestuurd, kan worden volstaan met een onderzoek inzake die punten waarvoor bijsturing nodig was.

5. Werkdocumenten

De formulieren voor de rapportering van de bevindingen en conclusies van een audit worden zoveel mogelijk genormaliseerd ten einde een uniforme, transparante en efficiënte aanpak van de audit te garanderen. De werkdocumenten kunnen een checklist van de te evalueren gegevens bevatten. Een dergelijke checklist kan betrekking hebben op:

- wetgeving;
- structuur en werking van inspectie- en certificeringsdiensten;
- gegevens over de inrichting en de werkingsprocedures;
- gezondheidsstatistieken, bemonsteringsplannen en resultaten;
- maatregelen en procedures inzake overeenstemming;
- procedures voor rapportering en het indienen van klachten;
- trainingsprogramma's.

6. Slotvergadering

Een slotvergadering wordt gehouden met vertegenwoordigers van beide Partijen, met name met de ambtenaren die verantwoordelijk zijn voor de nationale inspectie- en certificeringsprogramma's. Tijdens deze vergadering licht de beoordelaar de resultaten van de audit toe. De informatie wordt duidelijk en beknopt gepresenteerd zodat de conclusies van de audit door iedereen worden begrepen.

Een actieplan voor correctie van eventueel geconstateerde tekortkomingen wordt opgesteld door de beoordeelde, bij voorkeur met vaststelling van een tijdschema voor de voltooiing daarvan.

7. Rapportering

Het ontwerp-rapport van de audit wordt zo snel mogelijk aan de beoordeelde gezonden. De beoordeelde krijgt één maand de tijd om opmerkingen bij het ontwerp-rapport in te dienen; alle opmerkingen van de beoordeelde worden in het eindrapport opgenomen.

Aanhangsel 10

Grenscontroles en retributies voor keuringen en controles**A. Grenscontrole voor de sectoren waarvoor beide partijen de gelijkwaardigheid hebben erkend**

Aard van de grenscontrole	Percentage
1. Controle van de documenten	100 %
2. Fysieke controle	
— melk en zuivelproducten	1 %
— dierlijk afval	1 %

B. Grenscontrole voor andere dan de in A bedoelde sectoren

Aard van de grenscontrole	Percentage
1. Controle van de documenten	100 %
2. Fysieke controle	max. 10 %

C. Specifieke maatregelen

- Van bijlage 3 bij Aanbeveling nr. 1/94 van de gemengde Commissie EEG-Zwitserland, ter vergemakkelijking van bepaalde veterinaire controles en formaliteiten voor dierlijke producten en levende dieren wordt nota genomen. Het vraagstuk zal zo spoedig mogelijk opnieuw worden behandeld in het Gemengd Veterinair Comité.
- Het vraagstuk betreffende het Frans-Zwitserse handelsverkeer van visserijproducten uit het meer van Genève en het Duits-Zwitserse handelsverkeer van visserijproducten uit het meer van Konstanz (Bodenmeer) wordt zo spoedig mogelijk onderzocht in het Gemengd Veterinair Comité.

D. Retributies

- Voor de sectoren waarvoor de gelijkwaardigheid door beide partijen is erkend gelden de volgende retributies:
1,5 EUR/t ,met een minimum van 30 en een maximum van 350 EUR per zending.
- Voor de andere sectoren dan die bedoeld zijn in punt 1, gelden de volgende retributies:
3,5 EUR/t ,met een minimum van 30 EUR en een maximum van 350 EUR per zending.

Het bepaalde in dit punt zal een jaar na de inwerkingtreding van deze bijlage opnieuw worden onderzocht in het Gemengd Veterinair Comité.

*Aanhangsel 11***Contactpunten****Voor de Europese Gemeenschap**

De directeur
DG VI/B/II „Volksgezondheid, diergeneeskunde en gewasbescherming”
Europese Commissie
B-1049 Brussel

Andere belangrijke contactpunten:

De directeur
Voedsel- en Veterinair Bureau
Dublin
Ierland

Het hoofd van de eenheid
DG VI/B/II/4 „Coördinatie horizontale gezondheidsvraagstukken”
Europese Commissie
B-1049 Brussel

Voor Zwitserland

Office vétérinaire fédéral
Case postale
3003 Berne
Suisse
Tel. (41-31) 323 85 01/02
Fax (41-31) 323 85 22

Andere belangrijke contactpunten:

Office fédéral de la santé publique
Case postale
3003 Berne
Tel. (41-31) 322 21 11
Fax (41-31) 322 95 07

Centrale du Service d'inspection et de consultation en matière d'économie laitière
Schwarzenburgstraße 161
3097 Liebefeld-Berne
Tel. (41-31) 323 81 03
Fax (41-31) 323 82 27

SLOTAKTE

De gevolmachtigden

van de EUROPESE GEMEENSCHAP

en

van de ZWITSERSE BONDSSTAAT,

bijeengekomen te Luxemburg, op eenentwintig juni negentienhonderd negenennegentig, voor de ondertekening van de overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake de handel in landbouwproducten, hebben de volgende gemeenschappelijke verklaringen aangenomen die aan deze slotakte zijn gehecht:

- Gemeenschappelijke verklaring over de bilaterale overeenkomsten tussen de lidstaten van de Europese Unie en Zwitserland,
- Gemeenschappelijke verklaring betreffende de tariefindeling van groentenpoeder en vruchtenpoeder,
- Gemeenschappelijke verklaring betreffende de vleessector,
- Gemeenschappelijke verklaring betreffende de wijze waarop Zwitserland zijn tariefcontingenten in de vleessector beheert,
- Gemeenschappelijke verklaring inzake de uitvoering van bijlage 4 betreffende de fytosanitaire sector,
- Gemeenschappelijke verklaring betreffende de versnijding van wijnbouwproducten van oorsprong uit de Gemeenschap die worden afgezet op het Zwitserse grondgebied,
- Gemeenschappelijke verklaring betreffende de wetgeving inzake gedistilleerde dranken en gearomatiseerde dranken op basis van wijn,
- Gemeenschappelijke verklaring betreffende de bescherming van geografische aanduidingen en oorsprongregels van landbouwproducten en levensmiddelen,
- Gemeenschappelijke verklaring bij bijlage 11 inzake sanitaire en zoötechnische maatregelen voor de handel in levende dieren en dierlijke producten,
- Gemeenschappelijke verklaring over toekomstige verdere onderhandelingen.
- Zij hebben tevens kennis genomen van de volgende verklaringen die aan deze slotakte zijn gehecht:

Verklaring van de Europese Gemeenschap betreffende de zogeheten „fondue” bereidingen,

- Verklaring van Zwitserland betreffende grappa,
- Verklaring van Zwitserland betreffende de benaming van gevogelte en de verwijzing daarin naar het houderijsysteem,
- Verklaring over het bijwonen door Zwitserland van vergaderingen van comités en commissies.

Hecho en Luxemburgo, el veintiuno de junio de mil novecientos noventa y nueve.

Udfærdiget i Luxembourg den enogtyvende juni nitten hundrede og nioghalvfems.

Geschehen zu Luxemburg am einundzwanzigsten Juni neunzehnhundertneunundneunzig.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις είκοσι μία Ιουνίου χίλια εννιακόσια ενενήντα εννέα.

Done at Luxembourg on the twenty-first day of June in the year one thousand nine hundred and ninety-nine.

Fait à Luxembourg, le vingt-et-un juin mil neuf cent quatre-vingt dix-neuf.

Fatto a Lussemburgo, addì ventuno giugno millenovecentonovantanove.

Gedaan te Luxemburg, de eenentwintigste juni negentienhonderd negenennegentig.

Feito em Luxemburgo, em vinte e um de Junho de mil novecentos e noventa e nove.

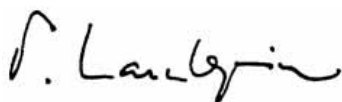
Tehty Luxemburgissa kahdentenakymmenentenäensimmäisenä päivänä kesäkuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäyhdeksän.

Som skedde i Luxemburg den tjugoförsta juni nittonhundraionionio.

Por la Comunidad Europea
For Det Europæiske Fællesskab
Für die Europäische Gemeinschaft
Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
For the European Community
Pour la Communauté européenne
Per la Comunità europea
Voor de Europese Gemeenschap
Pela Comunidade Europeia
Euroopan yhteisön puolesta
På Europeiska gemenskapens vägnar



Por la Confederación Suiza
For Det Schweiziske Edsforbund
Für die Schweizerische Eidgenossenschaft
Για την Ελβετική Συνομοσπονδία
For the Swiss Confederation
Pour la Confédération suisse
Per la Confederazione svizzera
Voor de Zwitserse Bondsstaat
Pela Confederação Suíça
Sveitsin valaliiton puolesta
På Schweiziska edsförbundets vägnar



GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING**betreffende de bilaterale overeenkomsten tussen de lidstaten van de Europese Unie en Zwitserland**

De Europese Gemeenschap en Zwitserland erkennen dat de bepalingen van de tussen de lidstaten van de Europese Unie en Zwitserland gesloten bilaterale overeenkomsten van toepassing zijn onverminderd en onder voorbehoud van de verplichtingen welke voor de overeenkomstsluitende staten voortvloeien uit het lidmaatschap van de Europese Unie of van de Wereldhandelsorganisatie.

Voorts wordt overeengekomen dat de bepalingen van de bovenbedoelde overeenkomsten slechts geldig zijn voor zover zij verenigbaar zijn met het Gemeenschapsrecht, de door de Gemeenschap gesloten internationale overeenkomsten daaronder begrepen.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING**betreffende de tariefindeling van groentenpoeder en vruchtenpoeder**

Teneinde te waarborgen dat de concessies die de Gemeenschap voor sommige van de in bijlage 2 bij de overeenkomst inzake de handel in landbouwproducten genoemde groentenpoeders en vruchtenpoeders aan Zwitserland toestaat, worden verleend en hun waarde behouden, komen de douane-autoriteiten van de Partijen overeen de bijwerking van de tariefindeling van groentenpoeder en vruchtenpoeder te onderzoeken in het licht van de met de toepassing van de tariefconcessies opgedane ervaring.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING**betreffende de vleessector**

Met ingang van 1 juli 1999 zal, voor een periode van één jaar te rekenen vanaf de inwerkingtreding van de overeenkomst, door de Gemeenschap, rekening houdende met de BSE-crisis en met de maatregelen die sommige lidstaten ten aanzien van de uitvoer van Zwitserland hebben genomen, bij wijze van uitzondering, een aan het ad-valoremrecht onderworpen en van het specifiek recht vrijgesteld autonoom contingent van 700 ton netto worden geopend voor gedroogd rundvlees. De situatie zal opnieuw worden bekeken indien de restrictieve invoermaatregelen die sommige lidstaten ten aanzien van Zwitserland hebben genomen aan het einde van de voornoemde periode niet zijn opgeheven.

Als tegenprestatie handhaaft Zwitserland gedurende dezelfde periode en onder de tot hiertoe geldende voorwaarden zijn concessies voor 480 ton netto Parmaham en San Danieleham, 50 ton netto Serranoham en 170 ton netto Bresaola.

De toepasselijke oorsprongsregels zijn die van het niet-preferentieel stelsel.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING**betreffende de wijze waarop Zwitserland zijn tariefcontingenten in de vleessector beheert**

De Europese Gemeenschap en Zwitserland verklaren voornemens te zijn de wijze waarop Zwitserland zijn tariefcontingenten in de vleessector beheert, gezamenlijk te herzien, met name in het licht van de bepalingen van de WTO, teneinde te komen tot een beheerswijze die minder belemmerend is voor het handelsverkeer.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING**inzake de uitvoering van bijlage 4 betreffende de fytosanitaire sector**

Zwitserland en de Europese Gemeenschap, hierna te noemen „de Partijen”, verbinden zich ertoe de bijlage 4 betreffende de fytosanitaire sector zo spoedig mogelijk ten uitvoer te leggen. De tenuitvoerlegging van deze bijlage 4 vindt plaats naarmate de Zwitserse wetgeving voor de in aanhangsel A van deze verklaring genoemde planten, plantaardige producten en andere materialen gelijkwaardig wordt gemaakt aan de in aanhangsel B van deze verklaring opgesomde wettelijke voorschriften van de Europese Gemeenschap, volgens een procedure die erop is gericht in het aanhangsel 1 van bijlage 4 de lijst van de planten, plantaardige producten en andere materialen en in aanhangsel 2 van die bijlage de wettelijke voorschriften van de Partijen vast te stellen. Deze procedure is er eveneens op gericht de aanhangsels 3 en 4 van die bijlage te completeren op basis van de aanhangsels C en D van deze verklaring voor de Gemeenschap, enerzijds, en op basis van de desbetreffende bepalingen voor Zwitserland, anderzijds.

De artikelen 9 en 10 van bijlage 4 worden ten uitvoer gelegd vanaf de inwerkingtreding van die bijlage, teneinde zo spoedig mogelijk de instrumenten te installeren die het mogelijk maken de lijst van planten, plantaardige producten en andere materialen van aanhangsel 1 van bijlage 4, de lijst van wettelijke voorschriften van de Partijen die gelijkwaardige resultaten opleveren wat betreft de bescherming tegen het binnenbrengen en de verspreiding van voor planten en plantaardige producten schadelijke organismen van aanhangsel 2 van bijlage 4 en de lijst van de voor het afgeven van de plantenpaspoorten bevoegde overheidsinstanties van aanhangsel 3 van bijlage 4 op te stellen, en in voorkomend geval aanhangsel 4 van bijlage 4 te vervolledigen met de gebieden en de daarop betrekking hebbende bijzondere voorschriften.

De in artikel 10 van bijlage 4 bedoelde Fytosanitaire Werkgroep onderzoekt zo spoedig mogelijk de wijzigingen van de Zwitserse wetgeving teneinde na te gaan of zij resultaten opleveren die gelijkwaardig zijn aan die van de wetgeving van de Europese Gemeenschap wat betreft de bescherming tegen het binnenbrengen en de verspreiding van voor planten en plantaardige producten schadelijke organismen. De werkgroep ziet erop toe dat bijlage 4 geleidelijk ten uitvoer wordt gelegd opdat zij zo snel mogelijk van toepassing wordt op een zo groot mogelijk aantal van de in aanhangsel A van deze verklaring genoemde planten, plantaardige producten en andere materialen.

Teneinde de totstandkoming te bevorderen van wetgevingen die gelijkwaardige resultaten opleveren wat betreft de bescherming tegen het binnenbrengen en de verspreiding van voor planten en plantaardige producten schadelijke organismen, verbinden Partijen zich ertoe technisch overleg met elkaar te plegen.

*Aanhangsel A***PLANTEN, PLANTAARDIGE PRODUCTEN EN ANDERE MATERIALEN WAARVOOR DE PARTIJEN EEN OPLOSSING IN OVEREENSTEMMING MET DE BEPALINGEN VAN BIJLAGE 4 TRACHTEN TE VINDEN****A. PLANTEN, PLANTAARDIGE PRODUCTEN EN ANDERE MATERIALEN VAN OORSPRONG UIT HET GRONDGEBIED VAN DE PARTIJEN****1. Planten en plantaardige producten die in het verkeer worden gebracht**1.1. *Planten bestemd voor opplant, met uitzondering van zaden**Beta vulgaris* L.*Humulus lupulus* L.*Prunus* L. ⁽¹⁾1.2. *Delen van planten, met uitzondering van vruchten en zaden, welke levende pollen voor bestuiving bevatten**Chaenomeles* Lindl.*Cotoneaster* Ehrh.*Crataegus* L.*Cydonia* Mill.*Eriobotrya* Lindl.*Malus* Mill.*Mespilus* L.*Pyracantha* Roem.*Pyrus* L.*Sorbus* L. met uitzondering van *S. Intermedia* (Ehrh.) Pers.*Stranvaesia* Lindl.1.3. *Planten van stolonen- of knollenvormende soorten, bestemd voor opplant**Solanum* L. en hybriden daarvan1.4. *Planten, met uitzondering van vruchten en zaden**Vitis* L.**2. Planten, plantaardige producten en ander materiaal, geproduceerd door producenten die hun productie verkopen aan personen die zich beroepshalve bezighouden met de productie van planten met uitzondering van de planten, plantaardige producten en ander materiaal die klaargemaakt zijn en gereed voor verkoop aan de eindgebruiker, en waaromtrent door de (bevoegde overheidsinstantie van) Partijen is verzekerd dat de productie ervan duidelijk gescheiden is van die van andere producten**2.1. *Planten, met uitzondering van zaden**Abies* spp.*Apium graveolens* L.

(1) Onder voorbehoud van de bijzondere maatregelen die ten aanzien van het sharkavirus worden overwogen.

Argyranthemum spp.
Aster spp.
Brassica spp.
Castanea Mill.
Cucumis spp.
Dendranthema (DC) Des Moul.
Dianthus L. en hybriden daarvan
Exacum spp.
Fragaria L.
Gerbera Cass.
Gypsophila L.
Impatiens L.: alle rassen hybriden uit Nieuw-Guinea
Lactuca spp.
Larix Mill.
Leucanthemum L.
Lupinus L.
Pelargonium L'Hérit. ex Ait.
Picea A. Dietr.
Pinus L.
Populus L.
Pseudotsuga Carr.
Quercus L.
Rubus L.
Spinacia L.
Tanacetum L.
Tsuga Carr.
Verbena L.

2.2. *Planten, bestemd voor opplant, met uitzondering van zaden*

Solanaceae , andere dan die bedoeld in punt 1.3.

2.3. *Planten, beworteld of met aanhangend of bijgevoegd groeimedium*

Araceae
Marantaceae
Musaceae
Persea Mill.
Strelitziaceae

2.4. *Zaden en bollen*

Allium ascalonicum L.

Allium cepa L.

Allium schoenoprasum L.

2.5. *Planten, bestemd voor opplant*

Allium porrum L.

2.6. *Bollen en knollen, bestemd voor opplant*

Camassia Lindl.

Chionodoxa Boiss.

Crocus flavus Weston cv. Golden Yellow

Galanthus L.

Galtonia candicans (Baker) Decne

Gladiolus Tourn. ex L.: minicultivars en de hybriden daarvan, zoals *G. callianthus* Marais, *G. colvillei* Sweet, *G. nanus* hort., *G. ramosus* hort. en *G. tubergenii* hort.

Hyacinthus L.

Iris L.

Ismene Herbert (*Hymenocallis* Salisb.)

Muscari Mill.

Narcissus L.

Ornithogalum L.

Puschkinia Adams

Scilla L.

Tigridia Juss.

Tulipa L.

B. PLANTEN EN PLANTAARDIGE PRODUCTEN VAN OORSPRONG UIT ANDERE DAN DE IN DEEL A BEDOELDE GEBIEDEN

3. **Alle voor opplant bestemde planten**

met uitzondering van:

— zaden, andere dan bedoeld in punt 4

— de volgende planten:

Citrus L.

Clausena Burm. f.

Fortunella Swingle

Murraya Koenig ex L.

Palmae

Poncirus Raf.

4. Zaden

- 4.1. Zaden van oorsprong uit Argentinië, Australië, Bolivia, Chili, Nieuw-Zeeland en Uruguay

Cruciferae

Gramineae

Trifolium spp.

- 4.2. Zaden, ongeacht hun oorsprong, voor zover deze niet het grondgebied van een van de Partijen is

Allium cepa L.

Allium porrum L.

Allium schoenoprasum L.

Capsicum spp.

Helianthus annuus L.

Lycopersicon lycopersicum (L.) Karst. ex Farw.

Medicago sativa L.

Phaseolus L.

Prunus L.

Rubus L.

Zea mays L.

- 4.3. Zaden van oorsprong uit Afghanistan, India, Irak, Mexico, Nepal, Pakistan en de Verenigde Staten van Amerika, van de soorten

Triticum

Secale

X *Triticosecale*

5. Planten, met uitzondering van vruchten en zaden

Vitis L.

6. Delen van planten, met uitzondering van vruchten en zaden

Coniferales

Dendranthema (DC) Des Moul.

Dianthus L.

Pelargonium L'Hérit. ex Ait.

Populus L.

Prunus L. (van oorsprong uit niet-Europese landen)

Quercus L.

7. **Vruchten (van oorsprong uit niet-Europese landen)**

Annona L.

Cydonia Mill.

Diospyros L.

Malus Mill.

Mangifera L.

Passiflora L.

Prunus L.

Psidium L.

Pyrus L.

Ribes L.

Syzygium Gaertn.

Vaccinium L.

8. **Knollen, andere dan bestemd voor opplant**

Solanum tuberosum L.

9. **Hout dat geheel of gedeeltelijk zijn natuurlijke ronde oppervlak heeft behouden, met of zonder schors, of in de vorm van plakjes, spanen, kleine stukjes, zaagsel, resten en afval**

a) dat geheel of gedeeltelijk is verkregen uit de volgende soorten:

— *Castanea* Mill.

— *Castanea* Mill., *Quercus* L. (ook wanneer het hout zijn natuurlijke ronde oppervlak niet heeft behouden, van oorsprong uit Noordamerikaanse landen)

— *Coniferales* andere dan *Pinus* L. (van oorsprong uit niet-Europese landen, ook wanneer het hout zijn natuurlijke ronde oppervlak niet heeft behouden)

— *Pinus* L. (ook wanneer het hout zijn natuurlijke ronde oppervlak niet heeft behouden)

— *Populus* L. (van oorsprong uit landen van het Amerikaanse continent)

— *Acer saccharum* Marsh. (ook wanneer het hout zijn natuurlijke ronde oppervlak niet heeft behouden, van oorsprong uit Noordamerikaanse landen)

en

b) beantwoord aan een van de volgende omschrijvingen:

GN-code	Omschrijving
4401 10	Brandhout, in de vorm van ronde of andere blokken, rijshout, takkenbossen en dergelijke
ex 4401 21	Hout in plakjes, spanen of kleine stukjes: – naaldhout, van oorsprong uit niet-Europese landen
4401 22	Hout in plakjes, spanen of kleine stukjes: – – andere dan naaldhout

GN-code	Omschrijving
4401 30	Resten en afval van hout, niet geperst tot blokken, briketten, pellets of dergelijke vormen
ex 4403 20	Hout, onbewerkt, ook indien ontschorst, ontdaan van het spint of enkel vierkant behakt of vierkant bezaagd: – naaldhout van oorsprong uit niet-Europese landen
4403 91	Hout, onbewerkt, ook indien ontschorst, ontdaan van het spint of enkel vierkant behakt of vierkant bezaagd: – andere dan behandeld met verf, met creosoot of met andere conserveringsmiddelen – – eik (<i>Quercus</i> spp.)
4403 99	Hout, onbewerkt, ook indien ontschorst, ontdaan van het spint of enkel vierkant behakt of vierkant bezaagd: – andere dan behandeld met verf, met creosoot of met andere conserveringsmiddelen – – andere dan naaldhout, eik (<i>Quercus</i> spp.) of beuk (<i>Fagus</i> spp.)
ex 4404 10	Gekloofde staken; palen en stokken van hout, aangepunt doch niet overlangs gezaagd: – naaldhout, van oorsprong uit niet-Europese landen
ex 4404 20	Gekloofde staken; palen en stokken van hout, aangepunt doch niet overlangs gezaagd: – ander dan van naaldhout
4406 10	Houten dwarsliggers en wisselhouten: – niet geïmpregneerd
ex 4407 10	Hout, overlangs gezaagd of afgestoken, dan wel gesneden of geschild, niet geschaafd, geschuurd of met vingerlasverbinding, met een dikte van meer dan 6 mm, meer bepaald balken, planken, platen en latten: – naaldhout, van oorsprong uit niet-Europese landen
ex 4407 91	Hout, overlangs gezaagd of afgestoken, dan wel gesneden of geschild, niet geschaafd, geschuurd of met vingerlasverbinding, met een dikte van meer dan 6 mm, meer bepaald balken, planken, platen en latten: – eik (<i>Quercus</i> spp.)
ex 4407 99	Hout, overlangs gezaagd of afgestoken, dan wel gesneden of geschild, niet geschaafd, geschuurd of met vingerlasverbinding, met een dikte van meer dan 6 mm, meer bepaald balken, planken, platen en latten: – ander dan naaldhout, tropische houtsoorten, eik (<i>Quercus</i> spp.) of beuk (<i>Fagus</i> spp.)
ex 4415 10	Pakkisten, kratten, trommels, van hout, van oorsprong uit niet-Europese landen
ex 4415 20	Laadborden, laadkisten en andere laadplateaus, van hout, van oorsprong uit niet-Europese landen
ex 4416 00	Kuipen, van hout, duighout daaronder begrepen, van eik (<i>Quercus</i> spp.)

Laadborden en laadkisten (GN-code ex 4415 20) die voldoen aan de norm voor „UIC-laadborden” en dienovereenkomstig zijn gemerkt, zijn eveneens vrijgesteld.

10. **Grond en groeimedium**

- a) grond en groeimedium als zodanig, geheel of gedeeltelijk bestaande uit grond of vaste organische stoffen zoals plantendelen, humus met turf of schors, doch niet uitsluitend bestaande uit turf;
 - b) aan planten aanhangende of daarbij gevoegde grond en groeimedium, geheel of gedeeltelijk bestaande uit onder a) genoemd materiaal, of geheel of gedeeltelijk bestaande uit turf of vaste anorganische stof bestemd om de levenskracht van de planten te handhaven.
-

Aanhangsel B

WETGEVINGEN

Bepalingen van de Europese Gemeenschap

- Richtlijn 69/464/EEG van de Raad van 8 december 1969 betreffende de bestrijding van de wratziekte
- Richtlijn 69/465/EEG van de Raad van 8 december 1969 betreffende de bestrijding van het aardappelpycystenaaltje
- Richtlijn 69/466/EEG van de Raad van 8 december 1969 betreffende de bestrijding van de San José-schildluis
- Richtlijn 74/647/EEG van de Raad van 9 december 1974 betreffende de bestrijding van de anjerbladroller
- Richtlijn 77/93/EEG van de Raad van 21 december 1976 betreffende de beschermende maatregelen tegen het binnenbrengen en de verspreiding in de Gemeenschap van voor planten en voor plantaardige producten schadelijke organismen, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 98/2/EG van de Commissie van 8 januari 1998
- Beschikking 91/261/EEG van de Commissie van 2 mei 1991 waarbij Australië vrij van *Erwinia amylovora* (Burr.) Winkl. et al. wordt verklaard
- Richtlijn 92/70/EEG van de Commissie van 30 juli 1992 tot vaststelling van nadere bepalingen inzake de in het kader van de erkenning van beschermde gebieden in de Gemeenschap te verrichten onderzoeken
- Richtlijn 92/76/EEG van de Commissie van 6 oktober 1992 tot erkenning van beschermde gebieden in de Gemeenschap waar bijzondere plantenziekterisico's bestaan, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 98/17/EG van de Commissie van 11 maart 1998
- Richtlijn 92/90/EEG van de Commissie van 3 november 1992 tot vaststelling van de verplichtingen van producenten en importeurs van planten, plantaardige producten en andere materialen, en van nadere bepalingen inzake registratie
- Richtlijn 92/105/EEG van de Commissie van 3 december 1992 tot een zekere mate van standaardisering van plantenpaspoorten voor het verkeer van bepaalde planten, plantaardige producten en andere materialen in de Gemeenschap, en tot vaststelling van nadere regels voor de afgifte van deze paspoorten en van de voorwaarden en nadere regels voor de vervanging ervan
- Beschikking 93/359/EEG van de Commissie van 28 mei 1993 tot machtiging van de lidstaten afwijkingen van sommige bepalingen van Richtlijn 77/93/EEG van de Raad toe te staan voor hout van *Thuja* L., van oorsprong uit de Verenigde Staten van Amerika
- Beschikking 93/360/EEG van de Commissie van 28 mei 1993 tot machtiging van de lidstaten afwijkingen van sommige bepalingen van Richtlijn 77/93/EEG van de Raad toe te staan voor hout van *Thuja* L., van oorsprong uit Canada
- Beschikking 93/365/EEG van de Commissie van 2 juni 1993 tot machtiging van de lidstaten afwijkingen van sommige bepalingen van Richtlijn 77/93/EEG van de Raad toe te staan voor naaldhout dat een warmtebehandeling heeft ondergaan, van oorsprong uit Canada, en tot vaststelling van nadere bepalingen inzake het merken van dergelijk hout
- Beschikking 93/422/EEG van de Commissie van 22 juni 1993 tot machtiging van de lidstaten afwijkingen van sommige bepalingen van Richtlijn 77/93/EEG van de Raad toe te staan voor kunstmatig gedroogd naaldhout, van oorsprong uit Canada, en tot vaststelling van nadere bepalingen inzake het merken van dergelijk hout
- Beschikking 93/423/EEG van de Commissie van 22 juni 1993 tot machtiging van de lidstaten afwijkingen van sommige bepalingen van Richtlijn 77/93/EEG van de Raad toe te staan voor kunstmatig gedroogd naaldhout, van oorsprong uit de Verenigde Staten van Amerika, en tot vaststelling van nadere bepalingen inzake het merken van dergelijk hout
- Richtlijn 93/50/EEG van de Commissie van 24 juni 1993 tot nadere omschrijving van bepaalde niet in bijlage V, deel A van Richtlijn 77/93/EEG van de Raad vermelde planten waarvan de producenten, of de in het productiegebied van die planten gelegen opslagplaatsen of verzendingscentra, in een officieel register moeten worden opgenomen
- Richtlijn 93/51/EEG van de Commissie van 24 juni 1993 tot vaststelling van voorschriften voor het verkeer van bepaalde planten, plantaardige producten of andere materialen via een beschermd gebied en voor het verkeer, binnen een beschermd gebied, van dergelijke planten, plantaardige producten of andere materialen van oorsprong uit dat gebied

- Beschikking 93/452/EEG van de Commissie van 15 juli 1993 tot machtiging van de lidstaten om voor planten van, respectievelijk *Chamaecyparis* Spach, *Juniperus* L. en *Pinus* L., van oorsprong uit Japan, afwijkingen van sommige bepalingen van Richtlijn 77/93/EEG van de Raad toe te staan, laatstelijk gewijzigd bij Beschikking 96/711/EG van de Commissie van 27 november 1996
- Beschikking 93/467/EEG van de Commissie van 19 juli 1993 tot machtiging van de lidstaten om voor de stammen van eikehout (*Quercus* L.), met bast, van oorsprong uit Canada en de Verenigde Staten van Amerika, afwijkingen van sommige bepalingen van Richtlijn 77/93/EEG van de Raad toe te staan, laatstelijk gewijzigd bij Beschikking 96/724/EG van de Commissie van 29 november 1996
- Richtlijn 93/85/EEG van de Raad van 4 oktober 1993 betreffende de bestrijding van aardappelringrot
- Richtlijn 95/44/EG van de Commissie van 26 juli 1995 tot vaststelling van de voorwaarden waaronder bepaalde in de bijlagen I tot en met V bij Richtlijn 77/93/EEG van de Raad vermelde schadelijke organismen, planten, plantaardige producten en andere materialen voor proefnemingen of wetenschappelijke doeleinden en voor selectiewerkzaamheden in de Gemeenschap of in bepaalde beschermde gebieden daarvan mogen worden binnengebracht of van een andere plaats overgebracht, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/46/EG van de Commissie van 25 juli 1997
- Beschikking 95/506/EG van de Commissie van 24 november 1995 tot machtiging van bepaalde lidstaten om ten aanzien van het Koninkrijk der Nederlanden tijdelijk aanvullende maatregelen te nemen tegen de verspreiding van *Pseudomonas solanacearum* (Smith) Smith, laatstelijk gewijzigd bij Beschikking 97/649/EG van de Commissie van 26 september 1997
- Beschikking 96/301/EG van de Commissie van 3 mei 1996 tot machtiging van de lidstaten om ten aanzien van Egypte tijdelijk aanvullende maatregelen te nemen tegen de verspreiding van *Pseudomonas solanacearum* (Smith) Smith
- Beschikking 96/618/EG van de Commissie van 16 oktober 1996 tot machtiging van de lidstaten om voor niet voor opplant bestemde aardappelen van oorsprong uit de Republiek Senegal afwijkingen van sommige bepalingen van Richtlijn 77/93/EEG van de Raad toe te staan
- Beschikking 97/5/EG van de Commissie van 12 december 1996 waarbij Hongarije vrij van *Clavibacter michiganensis* (Smith) Davis et al ssp. *Sepedonicus* (Spieckerman en Kotthoff) Davis et al wordt verklaard
- Beschikking 97/353/EG van de Commissie van 20 mei 1997 tot machtiging van de lidstaten om voor aardbeiplanten (*Fragaria* L.), bestemd voor opplant, met uitzondering van zaden, van oorsprong uit Argentinië, afwijking van sommige bepalingen van Richtlijn 77/93/EEG van de Raad toe te staan
- Richtlijn 98/22/EG van de Commissie van 15 april 1998 tot vaststelling van de minimumeisen voor de uitvoering in de Gemeenschap van fytosanitaire controles van planten, plantaardige producten of andere materialen uit derde landen, in niet op de plaats van bestemming gevestigde controleposten

*Aanhangsel C***VOOR HET OPSTELLEN VAN DE PLANTENPASPOORTEN BEVOEGDE OVERHEIDSINSTANTIES****Europese Gemeenschap**

Ministerie van Middenstand en Landbouw
Dienst voor Plantenkwaliteit en -bescherming
WTC 3 — 6e Verdieping
Simon Bolivarlaan 30
B-1210 Brussel
Tel. (32-2) 208 37 04
Fax (32-2) 208 37 05

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskerei
Plantedirektoratet
Skovbrynet 20
DK-2800 Lyngby
Tel. (45) 45 96 66 00
Fax (45) 45 96 66 10

Bundesministerium für Ernährung, Landwirtschaft und Forsten
Rochusstraße 1
D-53123 Bonn 1
Tel. (49-228) 529 35 90
Fax (49-228) 529 42 62

Ministry of Agriculture
Directorate of Plant Produce
Plant Protection Service
3-5, Ippokratous Str.
GR-10164 Athens
Tel. (30-1) 360 54 80
Fax (30-1) 361 71 03

Ministerio de Agricultura Pesca y Alimentacion
Direccion General de Sanidad de la Produccion Agraria
Subdireccion general de Sanidad Vegetal
MAPA, c/Velazquez, 147 1a Planta
E-28002 Madrid
Tel. (34-1) 347 82 54
Fax (34-1) 347 82 63

Ministry of Agriculture and Forestry
Plant Production Inspection Centre
Plant Protection Service
Vilhonvuorenkatu 11 C, PO box 42
FIN-00501 Helsinki
Tel. (358-0) 13 42 11
Fax (358-0) 13 42 14 99

Ministère de l'Agriculture, de la Pêche et de l'Alimentation
Direction générale de l'Alimentation
Sous-direction de la Protection des végétaux
175 rue du Chevaleret
F-75013 Paris
Tel. (33-1) 49 55 49 55
Fax (33-1) 49 55 59 49

Ministero delle Risorse Agricole, Alimentari e Forestali
DGPAAN — Servizio Fitosanitario Centrale
Via XX Settembre, 20
I-00195 Roma
Tel. (39-6) 488 42 93-46 65 50 70
Fax (39-6) 481 46 28

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij
Plantenziektenkundige Dienst (PD)
Geertjesweg 15 — Postbus 91026700 HC Wageningen
The Netherlands
Tel. (31-317) 49 69 11
Fax (31-317) 42 17 01

Bundesministerium für Land- und Forstwirtschaft
Stubenring 1
Abteilung Pflanzenschutzdienst
A-1012 Wien
Tel. (43-1) 711 00 68 06
Fax. (43-1) 711 00 65 07

Direcção-geral de Protecção das culturas
Quinta do Marquês
P-2780 Oeiras
Tel. (351-1) 443 50 58/443 07 72/3
Fax (351-1) 442 06 16/443 05 27

Swedish Board of Agriculture
Plant Protection Service
S-55182 Jönköping
Tel. (46-36) 15 59 13
Fax (46-36) 12 25 22

Ministère de l'Agriculture
ASTA
16, route d'Esch — BP 1904
L-1019 Luxembourg
Tel. (352) 45 71 72 218
Fax (352) 45 71 72 340

Department of Agriculture, Food and Forestry
Plant Protection Service
Agriculture House (7 West), Kildare street
Dublin 2
Ireland
Tel. (353-1) 607 20 03
Fax (353-1) 661 62 63

Ministry of Agriculture, Fisheries and Food
Plant Health Division
Foss House, Kings Pool
1-2 Peasholme Green
York YO1 2PX
United Kingdom
Tel. (44-1904) 45 51 61
Fax (44-1904) 45 51 63

*Aanhangsel D***BIJ ARTIKEL 4 BEDOELDE GEBIEDEN EN DAAROP BETREKKING HEBBENDE BIJZONDERE VOORSCHRIFTEN**

De bij artikel 4 bedoelde gebieden en de daarop betrekking hebbende bijzondere voorschriften zijn vastgesteld bij de volgende wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de Partijen:

Bepalingen van de Europese Gemeenschap

- Richtlijn 92/76/EEG van de Commissie van 6 oktober 1992 tot erkenning van beschermde gebieden in de Gemeenschap waar bijzondere plantenziekterisico's bestaan
- Richtlijn 92/103/EEG van de Commissie van 1 december 1992 tot wijziging van de bijlagen I tot en met IV bij Richtlijn 77/93/EEG van de Raad betreffende de beschermende maatregelen tegen het binnenbrengen en de verspreiding in de Gemeenschap van voor planten en voor plantaardige producten schadelijke organismen
- Richtlijn 93/106/EEG van de Commissie van 29 november 1993 houdende wijziging van Richtlijn 92/76/EEG van de Commissie tot erkenning van beschermde gebieden in de Gemeenschap waar bijzondere plantenziekterisico's bestaan
- Richtlijn 93/110/EG van de Commissie van 9 december 1993 tot wijziging van sommige bijlagen bij Richtlijn 77/93/EEG van de Raad betreffende de beschermende maatregelen tegen het binnenbrengen en de verspreiding in de Gemeenschap van voor planten en voor plantaardige producten schadelijke organismen
- Richtlijn 94/61/EG van de Commissie van 15 december 1994 tot verlenging van de in artikel 1 van Richtlijn 92/76/EEG vastgestelde periode van voorlopige erkenning van bepaalde beschermde gebieden
- Richtlijn 95/4/EG van de Commissie van 21 februari 1995 tot wijziging van enkele bijlagen bij Richtlijn 77/93/EEG van de Raad betreffende de beschermende maatregelen tegen het binnenbrengen en de verspreiding in de Gemeenschap van voor planten en voor plantaardige producten schadelijke organismen
- Richtlijn 95/40/EG van de Commissie van 19 juli 1995 houdende wijziging van Richtlijn 92/76/EEG tot erkenning van beschermde gebieden in de Gemeenschap waar bijzondere plantenziekterisico's bestaan
- Richtlijn 95/65/EG van de Commissie van 14 december 1995 houdende wijziging van Richtlijn 92/76/EEG tot erkenning van beschermde gebieden in de Gemeenschap waar bijzondere plantenziekterisico's bestaan
- Richtlijn 95/66/EG van de Commissie van 14 december 1995 tot wijziging van bepaalde bijlagen bij Richtlijn 77/93/EEG van de Raad betreffende de beschermende maatregelen tegen het binnenbrengen en de verspreiding in de Gemeenschap van voor planten en voor plantaardige producten schadelijke organismen
- Richtlijn 96/14/EG van de Commissie van 12 maart 1996 tot wijziging van bepaalde bijlagen bij Richtlijn 77/93/EEG van de Raad betreffende de beschermende maatregelen tegen het binnenbrengen en de verspreiding in de Gemeenschap van voor planten en voor plantaardige producten schadelijke organismen
- Richtlijn 96/15/EG van de Commissie van 14 maart 1996 houdende wijziging van Richtlijn 92/76/EEG tot erkenning van beschermde gebieden in de Gemeenschap waar bijzondere plantenziekterisico's bestaan
- Richtlijn 96/76/EG van de Commissie van 29 november 1996 houdende wijziging van Richtlijn 92/76/EEG tot erkenning van beschermde gebieden in de Gemeenschap waar bijzondere plantenziekterisico's bestaan
- Richtlijn 95/41/EG van de Commissie van 19 juli 1995 tot wijziging van enkele bijlagen bij Richtlijn 77/93/EEG van de Raad betreffende de beschermende maatregelen tegen het binnenbrengen en de verspreiding in de Gemeenschap van voor planten en voor plantaardige producten schadelijke organismen
- Richtlijn 98/17/EG van de Commissie van 11 maart 1998 houdende wijziging van Richtlijn 92/76/EEG tot erkenning van beschermde gebieden in de Gemeenschap waar bijzondere plantenziekterisico's bestaan

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING**betreffende de versnijding van wijnbouwproducten van oorsprong uit de Gemeenschap die worden afgezet op het Zwitserse grondgebied**

Krachtens artikel 4, lid 1, juncto Aanhangsel 1, onder A, van bijlage 7, is versnijding op het Zwitserse grondgebied van wijnbouwproducten van oorsprong uit de Gemeenschap onderling of met producten met een andere oorsprong slechts toegestaan onder de voorwaarden die zijn bepaald in de relevante communautaire wetgeving of, bij gebreke daarvan, in de wetgeving van de lidstaten, als bedoeld in Aanhangsel 1. Op deze producten is artikel 371 van de Zwitserse verordening inzake levensmiddelen van 1 maart 1995 derhalve niet van toepassing.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING**betreffende de wetgeving inzake gedistilleerde dranken en gearomatiseerde dranken op basis van wijn**

De Partijen, verlangend voorwaarden tot stand te brengen die bevorderlijk zijn voor hun onderlinge handel in gedistilleerde dranken en gearomatiseerde dranken op basis van wijn en daartoe de technische belemmeringen voor de handel in de genoemde dranken uit de weg te ruimen, komen het volgende overeen:

Zwitserland verbindt zich ertoe zijn wetgeving gelijkwaardig te maken aan de relevante wetgeving van de Gemeenschap en onmiddellijk de nodige procedures in te leiden om de wetgeving inzake de definitie, de aanduiding en de aanbiedingsvorm van gedistilleerde dranken en gearomatiseerde dranken op basis van wijn tegen uiterlijk drie jaar na de inwerkingtreding van de overeenkomst aan te passen.

Zodra door Zwitserland een wetgeving tot stand is gebracht die door beide partijen gelijkwaardig aan de Gemeenschapswetgeving wordt geacht, leiden de Europese Gemeenschap en Zwitserland de procedures in om een bijlage betreffende de wederzijdse erkenning van hun wetgeving inzake gedistilleerde dranken en gearomatiseerde dranken op basis van wijn in de landbouwovereenkomst op te nemen.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING**betreffende de bescherming van geografische aanduidingen en oorsprongsbenamingen van landbouwproducten en levensmiddelen**

De Europese Gemeenschap en Zwitserland (hierna „de Partijen” te noemen) zijn het erover eens dat de wederzijdse bescherming van oorsprongsbenamingen en geografische aanduidingen een wezenlijk onderdeel vormt van de liberalisering van het handelsverkeer tussen de Partijen inzake landbouwproducten en levensmiddelen. De opneming van bepalingen daaromtrent in de bilaterale landbouwovereenkomst is een noodzakelijke aanvulling op bijlage 7 bij de overeenkomst betreffende de handel in wijnbouwproducten, en met name Titel II daarvan, betreffende de wederzijdse bescherming van de benamingen van die producten, en op bijlage 8 bij de overeenkomst, betreffende de wederzijdse erkenning en de bescherming van de benamingen van gedistilleerde dranken en gearomatiseerde dranken op basis van wijn.

De Partijen zijn voornemens bepalingen betreffende de wederzijdse bescherming van oorsprongsbenamingen en geografische aanduidingen in de overeenkomst inzake de handel in landbouwproducten op te nemen op basis van gelijkwaardigheid van de wetgevingen, zowel wat betreft de voorwaarden voor registratie van oorsprongsbenamingen en geografische aanduidingen, als wat betreft de controlestelsels. De opneming van de betrokken bepalingen in de overeenkomst dient plaats te vinden op een voor beide partijen aanvaardbaar tijdstip, en ten vroegste wanneer de toepassing van artikel 17 van Verordening (EEG) nr. 2081/92 van de Raad voor de Gemeenschap in haar huidige samenstelling is voltooid. In afwachting daarvan houden de Partijen elkaar, met inachtneming van de juridische verplichtingen, op de hoogte van de bij de werkzaamheden op dit gebied gemaakte vorderingen.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING

bij Bijlage 11 inzake sanitaire en zoötechnische maatregelen voor de handel in levende dieren en dierlijke producten

De Commissie zal, in samenwerking met de betrokken lidstaten, de ontwikkeling op het gebied van BSE en de ter bestrijding van de ziekte door Zwitserland genomen maatregelen aandachtig volgen, teneinde tot een adequate oplossing te komen. Zwitserland verbindt er zich in die omstandigheden toe om geen procedures tegen de Gemeenschap of lidstaten van de Gemeenschap in te leiden in het kader van de Wereldhandelsorganisatie.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING

over toekomstige verdere onderhandelingen

De Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat verklaren voornemens te zijn onderhandelingen te openen over sluiting van overeenkomsten betreffende onderwerpen van gemeenschappelijk belang, zoals de herziening van Protocol nr. 2 bij de vrijhandelsovereenkomst van 1972 en de deelname van Zwitserland aan bepaalde communautaire programma's op het gebied van opleidingen, jeugdzaken, media, statistiek en milieu. De voorbereidingen voor die onderhandelingen moeten binnen korte tijd na de afronding van de thans lopende bilaterale onderhandelingen beginnen.

VERKLARING VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAP

betreffende de zogeheten „fondue”-bereidingen

De Europese Gemeenschap verklaart bereid te zijn om de lijst van kazen die in zogeheten „fondue”-bereidingen worden gebruikt, te onderzoeken in het kader van de aanpassing van Protocol 2 bij de vrijhandelsovereenkomst van 1972.

VERKLARING VAN ZWITSERLAND

betreffende grappa

Zwitserland verklaart de in de Gemeenschap vastgestelde definitie van de benaming „Grappa” (druivendraf-eau-de-vie), als bedoeld in artikel 1, lid 4, onder f), van Verordening nr. 1576/89 van de Raad van 29 mei 1989, te zullen eerbiedigen.

VERKLARING VAN ZWITSERLAND

betreffende de benaming van gevogelte en de verwijzing daarin naar het houderijsysteem

Zwitserland verklaart momenteel geen specifieke wetgeving te hebben inzake de benaming van gevogelte en de verwijzing daarin naar het houderijsysteem.

Zwitserland verklaart voornemens te zijn onmiddellijk de nodige procedures in te leiden om uiterlijk drie jaar na de inwerkingtreding van de overeenkomst te beschikken over een specifieke wetgeving inzake de benaming van gevogelte en de verwijzing daarin naar het houderijsysteem die gelijkwaardig is aan de Gemeenschapswetgeving op dit gebied.

Zwitserland verklaart adequate wettelijke bepalingen te hebben aangenomen, in het bijzonder wat betreft de bescherming van consumenten tegen bedrog en misleiding, de bescherming van dieren, de bescherming van merknamen en het tegengaan van oneerlijke concurrentie.

Zwitserland verklaart dat er in het kader van de bestaande wetgeving op wordt toegezien dat de consument goed en objectief wordt geïnformeerd, teneinde gelijke mededingingsvoorwaarden voor gevogelte van oorsprong uit Zwitserland en gevogelte van oorsprong uit de Gemeenschap te waarborgen. In het bijzonder wordt erop gelet dat geen onjuiste of bedrieglijke aanduidingen worden gebruikt waardoor de consument wordt misleid omtrent de aard van de producten, het systeem waarin de dieren zijn gehouden en de benaming van het gevogelte dat in Zwitserland op de markt wordt gebracht.

VERKLARING

over het bijwonen door Zwitserland van vergaderingen van comités en commissies

De Raad komt overeen dat de vertegenwoordigers van Zwitserland, als waarnemers en voor de punten die hen betreffen, de vergaderingen van de volgende comités, commissies en groepen van deskundigen bijwonen:

- comités en commissies voor onderzoeksprogramma's, waaronder het Comité voor wetenschappelijk en technisch onderzoek (CREST);
- Administratieve Commissie voor de sociale zekerheid van migrerende werknemers;
- coördinatiegroep voor de wederzijdse erkenning van diploma's van het hoger onderwijs;
- raadgevende comités voor de luchtvaart en voor de toepassing van de mededingingsvoorschriften in het luchtvervoer.

De stemming in deze commissies en comités wordt door de vertegenwoordigers van Zwitserland niet bijgewoond.

In het geval van andere commissies en comités die onderwerpen behandelen waarop deze Overeenkomsten van toepassing zijn en op welk gebied Zwitserland ofwel de communautaire wetgeving heeft overgenomen of gelijkwaardige wetgeving toepast, raadpleegt de Commissie de deskundigen van Zwitserland overeenkomstig het bepaalde in artikel 100 van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte.

OVEREENKOMST**tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake wederzijdse erkenning van de overeenstemmingsbeoordeling**

DE EUROPESE GEMEENSCHAP, hierna „de Gemeenschap” genoemd, en

DE ZWITSERSE BONDSSTAAT, hierna „Zwitserland” genoemd,

beide hierna „de Partijen” genoemd,

Gezien de nauwe betrekkingen tussen de Gemeenschap en Zwitserland,

Gelet op de Vrijhandelsovereenkomst van 22 juli 1972 tussen Zwitserland en de Europese Economische Gemeenschap,

Wensende een overeenkomst te sluiten inzake wederzijdse erkenning van de overeenstemmingsbeoordelingsprocedures waaraan producten dienen te worden onderworpen om toegang te verkrijgen tot de markt van de andere Partij,

Overwegende dat de wederzijdse erkenning van de overeenstemmingsbeoordeling het handelsverkeer tussen de Partijen vergemakkelijkt, onverminderd de bescherming van de gezondheid, de veiligheid, het milieu en de consument;

Overwegende dat de harmonisatie van de respectieve wetgevingen de wederzijdse erkenning vereenvoudigt;

Rekening houdend met hun verplichtingen als overeenkomstsluitende Partijen bij de Overeenkomst tot oprichting van de Wereldhandelsorganisatie en, in het bijzonder, de Overeenkomst inzake technische handelsbelemmeringen, die het sluiten van overeenkomsten inzake wederzijdse erkenning aanmoedigt,

Overwegende dat de overeenkomsten inzake wederzijdse erkenning bijdragen tot de internationale harmonisatie van de technische voorschriften, normen en beginselen die aan de procedures voor het beoordelen van de overeenstemming ten grondslag liggen,

Overwegende dat de nauwe betrekkingen tussen de Gemeenschap en Zwitserland, enerzijds, en IJsland, Liechtenstein en Noorwegen, anderzijds, de sluiting van soortgelijke overeenkomsten tussen deze landen en Zwitserland wenselijk maken,

ZIJN OVEREENGEKOMEN DE VOLGENDE OVEREENKOMST TE SLUITEN:

*Artikel 1***Doel**

1. De Gemeenschap en Zwitserland aanvaarden wederzijds de door de in bijlage 1 vermelde organen van de andere Partij afgegeven rapporten, certificaten, vergunningen en overeenstemmingsmerken evenals de verklaringen van overeenstemming van de fabrikant waaruit blijkt dat de betrokken producten op de in artikel 3 genoemde gebieden aan de eisen van de andere Partij voldoen.

2. Om te vermijden dat procedures tweemaal worden uitgevoerd, aanvaarden de Gemeenschap en Zwitserland wederzijds, wanneer de door Zwitserland gestelde eisen gelijkwaardig worden geacht met die van de Gemeenschap en omgekeerd, de door de in bijlage 1 vermelde organen van de andere Partij afgegeven rapporten, certificaten en vergunningen evenals de verklaringen van overeenstemming van de fabrikant, waaruit blijkt dat het betrokken product op de onder artikel 3 vallende gebieden aan hun respectieve voorschriften voldoet. In

de rapporten, certificaten, vergunningen en door de fabrikant afgegeven verklaringen van overeenstemming wordt met name vermeld dat het betrokken product in overeenstemming is met de communautaire wetgeving. Op de producten die in een Partij in de handel worden gebracht, dienen de door de wetgeving van deze Partij voorgeschreven overeenstemmingsmerken te worden aangebracht .

3. Het bij artikel 10 ingestelde comité bepaalt in welke gevallen lid 2 van toepassing is.

*Artikel 2***Definities**

1. Voor de toepassing van deze overeenkomst wordt verstaan onder:

„overeenstemmingsbeoordeling”: systematisch onderzoek om te bepalen in hoeverre een product, procédé of dienst aan de gestelde eisen voldoet;

„overeenstemmingsbeoordelingsorgaan”: overheidsinstantie of particuliere instelling die alle handelingen of een gedeelte van de handelingen van het overeenstemmingsbeoordelingsproces verricht;

„aanwijzende autoriteit”: instantie die wettelijk bevoegd is de onder haar ressorterende overeenstemmingsbeoordelingsorganen aan te wijzen, aanwijzingen te schorsen of in te trekken en schorsingen of intrekkingen ongedaan te maken.

2. Aan de in deze overeenkomst gebruikte algemene termen in verband met de overeenstemmingsbeoordeling kan de betekenis worden gegeven die daaraan is verleend in de definities van Guide 2 (versie 1996) van de internationale normalisatieorganisaties ISO/CEI en in Europese norm EN 45020 (versie 1993).

Artikel 3

Toepassingsgebied

1. Deze overeenkomst heeft betrekking op de verplichte overeenstemmingsbeoordelingsprocedures zoals deze uit de in bijlage 1 vermelde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen voortvloeien.

2. In bijlage 1 zijn de sectoren omschreven waarop deze overeenkomst van toepassing is. Deze bijlage is onderverdeeld in sectoriële hoofdstukken die in beginsel als volgt zijn ingedeeld:

Afdeling I: Wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen;

Afdeling II: Overeenstemmingsbeoordelingsorganen;

Afdeling III: Aanwijzende autoriteiten

Afdeling IV: Bijzondere regels voor de aanwijzing van overeenstemmingsbeoordelingsorganen;

Afdeling V: Aanvullende bepalingen (in voorkomend geval).

3. Bijlage 2 omvat algemene bepalingen betreffende de aanwijzing van overeenstemmingsbeoordelingsorganen.

Artikel 4

Oorsprong

1. Deze overeenkomst heeft betrekking op producten van oorsprong uit een van de Partijen, onverminderd de bijzondere bepalingen neergelegd in bijlage 1.

2. Voor zover deze producten eveneens vallen onder de overeenkomsten inzake wederzijdse erkenning van de overeenstemmingsbeoordeling die zijn gesloten tussen Zwitserland en de lidstaten van zowel de EVA als de EER is de overeenkomst eveneens op de producten van deze EVA-lidstaten van toepassing.

3. De oorsprong van de producten wordt vastgesteld overeenkomstig de regels inzake de niet-preferentiële oorsprong die in elke Partij of, in voorkomend geval, in de in lid 2 genoemde landen van toepassing zijn. In geval van onderlinge verschillen tussen deze voorschriften gelden de voorschriften van de Partij waar de goederen in de handel zullen worden gebracht.

4. Het bewijs van de oorsprong kan door overlegging van een certificaat van oorsprong worden geleverd. Dit certificaat is niet vereist wanneer de goederen worden ingevoerd onder geleide van een certificaat inzake goederenverkeer EUR 1 of een factuurverklaring, afgegeven overeenkomstig het bepaalde in protocol nr. 3 van de Vrijhandelsovereenkomst van 22 juli 1972 tussen Zwitserland en de EEG, indien op dit document als land van oorsprong een van de Partijen of een land dat lid is van zowel de EVA als de EER is vermeld.

Artikel 5

Overeenstemmingsbeoordelingsorganen

De Partijen erkennen dat de in bijlage 1 vermelde organen bevoegd en deskundig zijn om de overeenstemmingsbeoordeling te verrichten.

Artikel 6

Aanwijzende autoriteiten

1. De Partijen dragen zorg dat hun aanwijzende autoriteiten over de nodige bevoegdheden en deskundigheid beschikken om de in bijlage 1 vermelde organen aan te wijzen, dergelijke aanwijzingen in te trekken of te schorsen of de schorsingen en schorsingen ongedaan te maken. Bij de aanwijzing van overeenstemmingsbeoordelingsorganen passen de autoriteiten de in bijlage 2 neergelegde algemene regels voor de aanwijzing toe, onder voorbehoud van het bepaalde in de afdelingen IV van bijlage 1. De genoemde autoriteiten passen deze regels eveneens toe bij de intrekking en de schorsing van aanwijzingen en bij het ongedaan maken van dergelijke intrekkingen of schorsingen.

2. Besluiten inzake de opnemings- of schrapping van overeenstemmingsbeoordelingsorganen in bijlage 1 worden genomen op voorstel van een Partij overeenkomstig de procedure van artikel 11.

3. Wanneer een aanwijzende autoriteit een in bijlage 1 vermeld, onder haar ressorterend overeenstemmingsbeoordelingsorgaan schorst of een dergelijke schorsing ongedaan maakt, stelt de betrokken Partij de andere Partij en de voorzitter van het comité daarvan onverwijld in kennis. De door het betrokken overeenstemmingsbeoordelingsorgaan tijdens de duur van schorsing afgegeven rapporten, certificaten, vergunningen en overeenstemmingsmerken behoeven door de Partijen niet te worden erkend.

*Artikel 7***Verificatie van de aanwijzingsprocedures**

1. De Partijen wisselen informatie uit over de procedures die zij toepassen om ervoor te zorgen dat de onder hen ressorterende, in bijlage 1 genoemde overeenstemmingsbeoordelingsorganen de in bijlage 2 vermelde algemene regels voor de aanwijzing naleven, onder voorbehoud van het bepaalde in de afdelingen IV van bijlage 1.
2. De Partijen vergelijken de methoden die zij toepassen om na te gaan of aangewezen overeenstemmingsbeoordelingsorganen de in bijlage 2 vermelde algemene regels voor de aanwijzing naleven, onder voorbehoud van het bepaalde in de afdelingen IV van bijlage 1. Voor deze vergelijking kunnen de bestaande systemen van de Partijen voor de erkenning van overeenstemmingsbeoordelingsorganen worden gebruikt.
3. Deze verificatie wordt uitgevoerd volgens de procedure die overeenkomstig artikel 10 door het comité wordt vastgesteld.

*Artikel 8***Verificatie van overeenstemmingsbeoordelingsorganen**

1. Elke Partij heeft, in uitzonderlijke omstandigheden, het recht de technische deskundigheid te betwisten van de door de andere Partij voorgestelde of in bijlage 1 vermelde overeenstemmingsbeoordelingsorganen die onder de andere Partij ressorteren.

Een dergelijke betwisting wordt met objectieve redenen omkleed schriftelijk aan de andere Partij en aan de voorzitter van het comité medegegeeld.

2. In geval van onenigheid hieromtrent, bevestigt in het comité, tussen de Partijen wordt de technische deskundigheid van het betwiste overeenstemmingsbeoordelingsorgaan door de Partijen gezamenlijk onderzocht in samenwerking met de betrokken bevoegde autoriteiten.

Het resultaat van dit onderzoek wordt in het comité besproken met het doel zo spoedig mogelijk een oplossing te vinden voor het probleem.

3. Elke Partij zorgt ervoor dat de technische deskundigheid van de onder haar ressorterende overeenstemmingsbeoordelingsorganen te allen tijde aan de ter zake geldende voorschriften kan worden getoetst.

4. Behoudens andersluidende beslissing van het comité wordt het betwiste orgaan door de bevoegde aanwijzende autoriteit geschorst vanaf het tijdstip waarop de onenigheid wordt vastgesteld tot het tijdstip waarop in het comité overeenstemming wordt bereikt.

*Artikel 9***Tenuitvoerlegging van de overeenkomst**

1. De Partijen waarborgen in onderlinge samenwerking de goede werking van de in bijlage 1 vermelde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen.
2. De aanwijzende autoriteiten dragen met passende middelen zorg voor de naleving van de in bijlage 2 opgenomen algemene regels voor de aanwijzing van de in bijlage 1 genoemde, onder hun bevoegdheid vallende overeenstemmingsbeoordelingsorganen, onder voorbehoud van het bepaalde in de bijlagen IV van bijlage 1.
3. De in bijlage 1 vermelde overeenstemmingsbeoordelingsorganen nemen op passende wijze deel aan de door elke Partij verrichte coördinatie- en vergelijkingswerkzaamheden op de in bijlage 1 genoemde gebieden, met het oog op de uniforme toepassing van de overeenstemmingsbeoordelingsprocedures waarin is voorzien door de wetgeving van de Partijen waarop deze overeenkomst van toepassing is.

*Artikel 10***Comité**

1. Er wordt een comité voor de wederzijdse erkenning van de overeenstemmingsbeoordeling (hierna „het comité” genoemd) ingesteld, bestaande uit vertegenwoordigers van de Partijen, dat wordt belast met het beheer van deze overeenkomst en dat toezicht houdt op de goede werking daarvan. Het comité doet aanbevelingen en neemt besluiten in de gevallen waarin deze overeenkomst voorziet. Het spreekt zich uit met algemene stemmen.

2. Het comité stelt zijn reglement van orde vast, dat bepalingen bevat betreffende, onder meer, de bijeenroeping van vergaderingen, de aanwijzing van zijn voorzitter en de omschrijving van diens mandaat.

3. Het comité komt bijeen wanneer dit nodig is, doch ten minste eenmaal per jaar. Elke Partij kan om een bijeenkomst verzoeken.

4. Het comité spreekt zich uit over alle kwesties in verband met deze overeenkomst. Het is in het bijzonder bevoegd voor:

- a) de opnemings van overeenstemmingsbeoordelingsorganen in bijlage 1;
- b) de schrapping van overeenstemmingsbeoordelingsorganen in bijlage 1;
- c) het vaststellen van de procedure voor de in artikel 7 bedoelde verificaties;

- d) het vaststellen van de procedure voor de in artikel 8 bedoelde verificaties;
 - e) het onderzoek van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen waarvan de Partijen elkaar overeenkomstig artikel 12 in kennis hebben gesteld, ten einde de gevolgen daarvan voor de overeenkomst te beoordelen en de desbetreffende afdelingen van bijlage 1 te wijzigen.
5. Het comité kan op voorstel van een Partij de bijlagen bij deze overeenkomst wijzigen.

Artikel 11

Opneming en schrapping van overeenstemmingsbeoordelingsorganen in bijlage 1

Het comité beslist over de opneming en de schrapping van overeenstemmingsbeoordelingsorganen in bijlage 1 overeenkomstig de volgende procedure:

- a) Een Partij die verlangt dat een overeenstemmingsbeoordelingsorgaan in bijlage 1 wordt opgenomen of daarin wordt geschrapt, doet de voorzitter van het comité en de andere Partij een voorstel voor een daartoe strekkend besluit toekomen. Dit voorstel gaat vergezeld van de nodige informatie.
- b) Indien de andere Partij het voorstel aanvaardt of niet binnen 60 dagen na de datum van kennisgeving van het voorstel bezwaar aantekent, wordt het besluit door het comité aangenomen.
- c) Indien de andere Partij binnen deze termijn van 60 dagen bezwaar aantekent, is de in artikel 8, lid 2, bedoelde procedure van toepassing.
- d) De voorzitter van het comité geeft de Partijen onverwijld kennis van alle besluiten van het comité. Deze treden in werking op de datum die in het besluit is vastgesteld.
- e) Wanneer het comité besluit een overeenstemmingsbeoordelingsorgaan in bijlage 1 op te nemen, erkennen de Partijen de door dit orgaan afgegeven rapporten, certificaten, vergunningen en overeenstemmingsmerken vanaf de datum van inwerkingtreding van dit besluit. Wanneer het comité besluit een orgaan in bijlage 1 te schrappen, erkennen de Partijen de door dit orgaan afgegeven rapporten, certificaten, vergunningen en overeenstemmingsmerken tot de datum waarop het besluit in werking treedt.

Artikel 12

Uitwisseling van informatie

- 1. De Partijen wisselen alle ter zake dienstige informatie uit over de tenuitvoerlegging en de toepassing van de in bijlage 1 vermelde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen.

2. Elke Partij geeft de andere Partij kennis van de wijzigingen die zij voornemens is aan te brengen in de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die betrekking hebben op de gebieden waarop de overeenkomst van toepassing is en brengt de nieuwe bepalingen uiterlijk 60 dagen voor deze in werking treden ter kennis van de andere Partij.

3. Wanneer de wetgeving van een Partij voorschrijft dat bepaalde gegevens door een op haar grondgebied gevestigde persoon ter beschikking dienen te worden gehouden van de bevoegde autoriteit, kan deze bevoegde autoriteit zich voor het verkrijgen van deze gegevens eveneens wenden tot de bevoegde autoriteit van de andere Partij of rechtstreeks tot de fabrikant, dan wel, in voorkomend geval, haar op het grondgebied van de andere Partij gevestigde vertegenwoordiger.

4. Elke Partij stelt de andere Partij onverwijld in kennis van de op haar grondgebied genomen vrijwaringsmaatregelen.

Artikel 13

Vertrouwelijkheid

De vertegenwoordigers, deskundigen en andere tussenpersonen van de Partijen mogen de in het kader van deze overeenkomst verkregen informatie die is aangemerkt als vertrouwelijk onder het beroepsgeheim valt, ook na het beëindigen van hun werkzaamheden, niet openbaar maken. Dergelijke informatie mag enkel voor de in deze overeenkomst omschreven doeleinden worden gebruikt.

Artikel 14

Geschillenbeslechting

Elke Partij kan een meningsverschil betreffende de interpretatie of de toepassing van deze overeenkomst voorleggen aan het Comité, dat de nodige maatregelen neemt om het geschil op te lossen. Alle voor een diepgaand onderzoek van de situatie en voor het vinden van een aanvaardbare oplossing noodzakelijke gegevens worden aan het Comité medegedeeld. Het Comité onderzoekt te dien einde alle maatregelen die kunnen worden genomen om de goede werking van deze overeenkomst te waarborgen.

Artikel 15

Overeenkomsten met derde landen

De Partijen komen overeen dat overeenkomsten inzake wederzijdse erkenning die door een Partij worden gesloten met landen die geen partij zijn bij deze overeenkomst, voor de andere Partij in geen geval de verplichting inhouden de door overeenstemmingsbeoordelingsorganen van deze derde landen afgegeven verklaringen van overeenstemming van de fabrikant, rapporten, certificaten, vergunningen en overeenstemmingsmerken te aanvaarden, behoudens formeel akkoord tussen de Partijen hieromtrent.

*Artikel 16***Bijlagen**

De bijlagen bij deze overeenkomst vormen een integrerend bestanddeel daarvan.

*Artikel 17***Territoriale toepassing**

Deze overeenkomst is van toepassing in de gebieden waar het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap van toepassing is, onder de in dat Verdrag vastgestelde voorwaarden, en op het grondgebied van Zwitserland.

*Artikel 18***Herziening**

1. Wanneer een Partij deze overeenkomst wenst te herzien, stelt zij het Comité daarvan in kennis. De wijziging wordt van kracht na voltooiing van de desbetreffende interne procedures van de Partijen.

2. Het Comité kan op voorstel van een Partij de bijlagen 1 en 2 bij deze overeenkomst wijzigen.

*Artikel 19***Schorsing**

Wanneer een Partij constateert dat de andere Partij de bepalingen van deze overeenkomst niet nakomt, kan zij de toepassing van bijlage 1 na raadpleging van het Comité geheel of ten dele opschorten.

*Artikel 20***Verworven rechten**

De Partijen blijven de rapporten, certificaten, vergunningen, overeenstemmingsmerken en verklaringen van overeenstemming van de fabrikant erkennen die vóór het verstrijken van deze overeenkomst overeenkomstig de bepalingen daarvan werden afgegeven, indien het verzoek tot inleiding van de

overeenstemmingsbeoordelingsprocedure vóór de kennisgeving van niet-verlenging of opzegging van deze overeenkomst werd gedaan.

*Artikel 21***Inwerkingtreding en geldigheidsduur**

1. Deze overeenkomst wordt door de Partijen volgens hun eigen procedures geratificeerd of goedgekeurd. Zij treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand volgende op de laatste kennisgeving van de neerlegging van de ratificatie- of goedkeuringsinstrumenten van al de zeven hiernavolgende overeenkomsten:

Overeenkomst inzake het vrije verkeer van personen

Overeenkomst inzake luchtvervoer

Overeenkomst inzake het vervoer van goederen en personen, per spoor en over de weg

Overeenkomst inzake de handel in landbouwproducten

Overeenkomst inzake de wederzijdse erkenning van de overeenstemmingsbeoordeling

Overeenkomst inzake bepaalde aspecten van de overheidsopdrachten

Overeenkomst inzake wetenschappelijke en technologische samenwerking.

2. Deze overeenkomst wordt gesloten voor een initiële periode van zeven jaar. Zij wordt stilzwijgend verlengd, tenzij de Gemeenschap of Zwitserland voor het verstrijken van deze initiële periode kennis geven van een andersluidende beslissing. Wanneer een dergelijke kennisgeving wordt gedaan, is het bepaalde in lid 4 van toepassing.

3. De Gemeenschap en Zwitserland kunnen deze overeenkomst door kennisgeving aan de andere Partij opzeggen. Indien een dergelijke kennisgeving wordt gedaan is het bepaalde in lid 4 van toepassing.

4. De geldigheidsduur van de zeven in lid 1 genoemde overeenkomsten verstrijkt zes maanden na ontvangst van de in lid 2 bedoelde kennisgeving van niet-verlenging of van de in lid 3 bedoelde kennisgeving van opzegging.

Hecho en Luxemburgo, el veintiuno de junio de mil novecientos noventa y nueve. El presente Acuerdo se establecerá por duplicado en lenguas alemana, danesa, española, finesa, francesa, griega, inglesa, italiana, neerlandesa, portuguesa y sueca y cada uno de estos textos será auténtico.

Udfærdiget i Luxembourg, den enogtyvende juni nitten hundrede og nioghalvfems i to eksemplarer på dansk, engelsk, finsk, fransk, græsk, italiensk, nederlandsk, portugisisk, spansk, svensk og tysk, idet hver af disse tekster har samme gyldighed.

Geschehen zu Luxemburg am einundzwanzigsten Juni neunzehnhundertneunundneunzig in zwei Urschriften in dänischer, deutscher, englischer, finnischer, französischer, griechischer, italienischer, niederländischer, portugiesischer, schwedischer und spanischer Sprache, wobei jeder Wortlaut gleichermaßen verbindlich ist.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις είκοσι μία Ιουνίου χίλια εννιακόσια ενενήντα εννέα. Η παρούσα συμφωνία καταρτίζεται εις διπλούν στα αγγλικά, τα γαλλικά, τα γερμανικά, τα δανικά, τα ελληνικά, τα ισπανικά, τα ιταλικά, τα ολλανδικά, τα πορτογαλικά, τα σουηδικά και τα φινλανδικά, καθένα από τα κείμενα αυτά είναι αυθεντικό.

Done at Luxembourg on the twenty-first day of June in the year one thousand and ninety-nine. This Agreement is drawn up in duplicate in the Danish, Dutch, English, Finnish, French, German, Greek, Italian, Portuguese, Spanish and Swedish languages, each text being equally authentic.

Fait à Luxembourg, le vingt-et-un juin mil neuf cent quatre-vingt dix-neuf, en double exemplaire, en langues allemande, anglaise, danoise, espagnole, finnoise, française, grecque, italienne, néerlandaise, portugaise et suédoise, chacun de ces textes faisant également foi.

Fatto a Lussemburgo, addì ventuno giugno millenovecentonovantanove, in due copie nelle lingue danese, finlandese, francese, greco, inglese, italiano, olandese, portoghese, spagnolo, svedese e tedesco; tutte facenti ugualmente fede.

Gedaan te Luxemburg, de eenentwintigste juni negentienhonderd negennegentig, in tweevoud in de Deense, de Duitse, de Engelse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Italiaanse, de Nederlandse, de Portugese, de Spaanse en de Zweedse taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek.

Feito em Luxemburgo, em vinte e um de Junho de mil novecentos e noventa e nove, em dois exemplares em língua alemã, inglesa, dinamarquesa, espanhola, finlandesa, francesa, grega, italiana, neerlandesa, portuguesa e sueca, todas as versões fazendo igualmente fé.

Tehty Luxemburgissa kahdentenäkymmenentenäensimmäisenä päivänä kesäkuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäyhdeksän kahtena kappaleena englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, portugalin, ranskan, ruotsin, saksan, suomen ja tanskan kielellä, ja jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen.

Utfärdat i Luxemburg den tjugoförsta juni nittonhundraionio i två exemplar på det danska, engelska, finska, franska, grekiska, italienska, nederländska, portugisiska, spanska, svenska och tyska språket, vilka samtliga texter är lika giltiga.

Por la Comunidad Europea

For Det Europæiske Fællesskab

Für die Europäische Gemeinschaft

Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα

For the European Community

Pour la Communauté européenne

Per la Comunità europea

Voor de Europese Gemeenschap

Pela Comunidade Europeia

Euroopan yhteisön puolesta

På Europeiska gemenskapens vägnar



Por la Confederación Suiza
For Det Schweiziske Edsforbund
Für die Schweizerische Eidgenossenschaft
Για την Ελβετική Συνομοσπονδία
For the Swiss Confederation
Pour la Confédération suisse
Per la Confederazione svizzera
Voor de Zwitserse Bondsstaat
Pela Confederação Suíça
Sveitsin valaliiton puolesta
På Schweiziska edsförbundets vägnar

D. Lauber

Hein

*BIJLAGE 1***SECTOREN**

Deze bijlage omvat de volgende sectoriële hoofdstukken:

Hoofdstuk 1	Machines
Hoofdstuk 2	Persoonlijke beschermingsmiddelen
Hoofdstuk 3	Speelgoed
Hoofdstuk 4	Medische hulpmiddelen
Hoofdstuk 5	Gasgestookte apparaten
Hoofdstuk 6	Drukapparatuur
Hoofdstuk 7	Eindapparatuur voor telecommunicatie
Hoofdstuk 8	Apparaten en systemen bestemd voor gebruik in een explosieve omgeving
Hoofdstuk 9	Elektrisch materieel en elektromagnetische compatibiliteit
Hoofdstuk 10	Bouwterreinmachines en bouwterreinmaterieel
Hoofdstuk 11	Meetinstrumenten en voorverpakkingen
Hoofdstuk 12	Motorvoertuigen
Hoofdstuk 13	Landbouwtrekkers en bosbouwtrekkers
Hoofdstuk 14	Goede laboratoriumpraktijken (GLP)
Hoofdstuk 15	Geneesmiddelen, GMP-inspectie en certificering van charges

HOOFDSTUK 1

MACHINES

Afdeling 1

Wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen

Bepalingen bedoeld in artikel 1, lid 2

Europese Gemeenschap	Richtlijn 98/37/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 juni 1998 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende machines (PB L 207 van 23.7.1998, blz. 1).
Zwitserland	Federale wet van 19 maart 1976 betreffende de veiligheid van technische installaties en apparaten (RO 1977 2370), laatstelijk gewijzigd op 18 juni 1993 (RO 1995 2766)
	Beschikking van 12 juni 1995 betreffende de veiligheid van technische installaties en apparaten (RO 1995 2770), laatstelijk gewijzigd op 17 juni 1996 (RO 1996 1867)
	Beschikking van 12 juni 1995 betreffende de procedures voor het beoordelen van de overeenstemming van technische installaties en apparaten (RO 1995 2783)

Afdeling 2

Overeenstemmingsbeoordelingsorganen

Het bij artikel 10 van deze overeenkomst ingestelde Comité stelt volgens de in artikel 11 van deze overeenkomst omschreven procedure een lijst van overeenstemmingsbeoordelingsorganen vast en werkt deze bij.

Afdeling III

Aanwijzende autoriteiten

Europese Gemeenschap

— Oostenrijk:	Bundesministerium für wirtschaftliche Angelegenheiten
— België:	Ministère des Affaires économiques Ministerie van Economische Zaken
— Denemarken:	Direktoratet for Arbejdstilsyner
— Finland:	Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö / Social- och hälsovårdsministeriet
— Frankrijk:	Ministère de l'emploi et de la solidarité Direction des relations du travail Bureau CT 5 Ministère de l'économie, des finances et de l'industrie Secrétariat d'État à l'industrie Direction générale des stratégies industrielles Sous-direction de la qualité et de la normalisation
— Duitsland:	Bundesministerium für Arbeit und Sozialordnung
— Griekenland:	Ministry of Development
— Ierland:	Department of Enterprise and Employment
— Italië:	Ministero dell'Industria, del Commercio e dell'Artigianato
— Luxemburg:	Ministère des Transports

— Nederland:	Staat der Nederlanden
— Portugal:	Onder het gezag van de Portugese regering: Instituto Português da Qualidade
— Spanje:	Ministerio de Industria y Energía
— Zweden:	Vallend onder het gezag van de Zweedse regering: Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC)
— Verenigd Koninkrijk:	Department of Trade and Industry
Zwitserland	Office fédéral du développement économique et de l'emploi

Afdeling IV

Bijzondere regels voor de aanwijzing van overeenstemmingsbeoordelingsorganen

Bij de aanwijzing van overeenstemmingsbeoordelingsorganen houden de aanwijzende autoriteiten zich aan de algemene regels van bijlage 2 bij deze overeenkomst en van bijlage VII bij Richtlijn 98/137/EEG.

Afdeling V

Aanvullende bepalingen

1. *Tweedehandse machines*

De wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van afdeling I zijn niet van toepassing op tweedehandse machines.

Het beginsel van artikel 1, lid 2, van deze overeenkomst is echter wel van toepassing op machines die legaal op de markt werden gebracht en/of in gebruik werden genomen in een van de Partijen en als tweedehandse machines naar de andere Partij worden uitgevoerd.

De andere bepalingen betreffende tweedehandse machines, bijvoorbeeld inzake de veiligheid op het werk die in het land van invoer van toepassing zijn, blijven van kracht.

HOOFDSTUK 2

PERSOONLIJKE BESCHERMINGSMIDDELEN

Afdeling I

Wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen

Bepalingen bedoeld in artikel 1, lid 2

Europese Gemeenschap	Richtlijn van de Raad van 21 december 1989 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten betreffende persoonlijke beschermingsmiddelen (89/686/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 96/58/EG van het Europees Parlement en de Raad van 3 september 1996 (PB L 236 van 18.9.1996, blz. 44)
Zwitserland	Federale wet van 19 maart 1976 betreffende de veiligheid van technische installaties en apparaten (RO 1977 2370), laatstelijk gewijzigd op 18 juni 1993 (RO 1995 2766) Beschikking van 12 juni 1995 betreffende de veiligheid van technische installaties en apparaten (RO 1995 2770), laatstelijk gewijzigd op 17 juni 1996 (RO 1996 1867) Beschikking van 12 juni 1995 betreffende de procedures voor het beoordelen van de overeenstemming van technische installaties en apparaten (RO 1995 2783)

Afdeling II

Overeenstemmingsbeoordelingsorganen

Het bij artikel 10 van deze overeenkomst ingestelde Comité stelt volgens de in artikel 11 van deze overeenkomst omschreven procedure een lijst van overeenstemmingsbeoordelingsorganen vast en zorgt ervoor dat deze lijst wordt bijgewerkt.

Afdeling III

Aanwijzende autoriteiten

Europese Gemeenschap

Zwitserland

Office fédéral du développement économique et de l'emploi

Afdeling IV

Bijzondere regels voor de aanwijzing van overeenstemmingsbeoordelingsorganen

Bij de aanwijzing van overeenstemmingsbeoordelingsorganen houden de aanwijzende autoriteiten zich aan de algemene regels van bijlage 2 bij deze overeenkomst en van bijlage V bij Richtlijn 89/686/EEG.

HOOFDSTUK 3

SPEELGOED

Afdeling I

Wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen

Deel 1: Bepalingen bedoeld in artikel 1, lid 1

Europese Gemeenschap

Richtlijn van de Raad van 3 mei 1988 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake de veiligheid van speelgoed (88/378/EEG) (PB L 187 van 16.7.1988, blz. 1) en latere wijzigingen daarvan

Zwitserland

Federale wet van 9 oktober 1992 betreffende levensmiddelen en gebruiksvoorwerpen (RS 817.0) en latere wijzigingen daarvan

Beschikking van 1 maart 1995 betreffende gebruiksvoorwerpen (RS 817.04) en latere wijzigingen daarvan

Beschikking van 26 mei 1995 betreffende de veiligheid van speelgoed (RS 817.044.1) en latere wijzigingen daarvan

Afdeling II

Overeenstemmingsbeoordelingsorganen

Het bij artikel 10 van deze overeenkomst ingestelde comité stelt volgens de in artikel 11 van deze overeenkomst omschreven procedure een lijst van overeenstemmingsbeoordelingsorganen vast en zorgt ervoor dat deze lijst wordt bijgewerkt.

Afdeling III

Aanwijzende autoriteiten

Europese Gemeenschap

Zwitserland

Office fédéral de la santé publique

Afdeling IV

Bijzondere regels voor de aanwijzing van overeenstemmingsbeoordelingsorganen

Bij de aanwijzing van deze organen houden de aanwijzende autoriteiten zich aan de regels van bijlage 2 bij deze overeenkomst en van bijlage III bij Richtlijn 88/378/EEG.

Afdeling V

Aanvullende bepalingen1. *Informatie over de verklaring en het technisch dossier*

Overeenkomstig artikel 10, lid 4, van Richtlijn 88/378/EEG ontvangen de in afdeling III genoemde autoriteiten op eenvoudig verzoek een afschrift van de verklaring van EG-typeonderzoek en, op met redenen omkleed verzoek, een afschrift van het technisch dossier en van de verslagen van de verrichte onderzoeken.

2. *Verstrekken van informatie aan instanties*

Overeenkomstig artikel 10, lid 5, van Richtlijn 88/378/EEG informeren de Zwitserse instanties het Office fédéral de la santé publique wanneer zij weigeren een verklaring van EG-typeonderzoek af te geven. Het Office fédéral de la santé publique deelt deze informatie aan de Commissie van de EG mede.

HOOFDSTUK 4

MEDISCHE HULPMIDDELEN

Afdeling I

Wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen*Bepalingen bedoeld in artikel 1, lid 2*

Europese Gemeenschap	Richtlijn van de Raad van 20 juni 1990 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake actieve implanteerbare medische hulpmiddelen (90/385/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 93/68/EEG van de Raad van 22 juli 1993 (PB L 220 van 30.8.1993, blz. 1)
	Richtlijn van de Raad van 14 juni 1993 betreffende medische hulpmiddelen (93/42/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 98/79/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 oktober 1998 (PB L 331 van 7.12.1998, blz. 1)
Zwitserland	Federale wet van 19 maart 1976 betreffende de veiligheid van technische installaties en apparaten (RO 1977 2370), laatstelijk gewijzigd op 18 juni 1993 (RO 1995 2766)
	Federale wet van 24 juni 1902 betreffende elektrische installaties met zwakstroom en met sterkstroom (RO 19 252 en RO 4 798), laatstelijk gewijzigd op 3 februari 1993 (RO 1993 901)
	Federale wet van 9 juni 1977 betreffende metrologie (RO 1977 2394), laatstelijk gewijzigd op 18 juni 1993 (RO 1993 3149)
	Federale wet van 22 maart 1991 betreffende beveiliging tegen straling (RO 1994 1933)
	Beschikking van 24 januari 1996 betreffende medische hulpmiddelen (RO 1996 987), laatstelijk gewijzigd op 17 juni 1996 (RO 1996 1868)

Afdeling II

Overeenstemmingsbeoordelingsorganen

Het bij artikel 10 van deze overeenkomst ingestelde comité stelt volgens de in artikel 11 van deze overeenkomst omschreven procedure een lijst van overeenstemmingsbeoordelingsorganen vast en zorgt ervoor dat deze lijst wordt bijgewerkt.

Afdeling III

Aanwijzende autoriteiten*Europese Gemeenschap*

— Oostenrijk:	Bundesministerium für Arbeit, Gesundheit und Soziales
— België:	Ministère de la Santé publique, de l'Environnement et de l'Intégration sociale. Inspection pharmaceutique Ministerie van Volksgezondheid, Leefmilieu en Sociale Integratie Farmaceutische inspectie
— Denemarken:	Sundhedsministeriet
— Finland:	Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö / Social- och hälsovårdsministeriet
— Frankrijk:	Ministère de l'emploi et de la solidarité Ministère de l'économie, des finances et de l'industrie
— Duitsland:	Bundesministerium für Gesundheit
— Griekenland:	Ministry of Health
— Ierland:	Department of Health
— Italië:	Ministero Sanità
— Luxemburg:	Ministère de la Santé
— Nederland:	Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Sport
— Portugal:	Ministerio da Saude
— Spanje:	Ministerio Sanidad y Consumo
— Zweden:	Onder het gezag van de Zweedse regering: Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC)
— Verenigd Koninkrijk:	Department of Health
<i>Zwitserland</i>	Office fédéral de la santé publique

Afdeling IV

Bijzondere regels voor de aanwijzing van de in afdeling II genoemde overeenstemmingsbeoordelingsorganen

Bij de aanwijzing van overeenstemmingsbeoordelingsorganen houden de aanwijzende autoriteiten zich aan de algemene regels van bijlage 2 bij deze overeenkomst, evenals aan die van bijlage XI bij Richtlijn 93/42/EEG, wat de overeenkomstig die richtlijn aangewezen organen betreft, en van bijlage VIII bij Richtlijn 90/385/EEG, wat de overeenkomstig die richtlijn aangewezen organen betreft.

Afdeling V

Aanvullende bepalingen1. *Registratie van de persoon die verantwoordelijk is voor het in de handel brengen van medische hulpmiddelen*

Elke fabrikant die de in artikel 14 van Richtlijn 93/42/EEG bedoelde medische hulpmiddelen in een van de Partijen in de handel brengt, deelt de bevoegde autoriteiten van de Partij waar hij zijn maatschappelijke zetel heeft de in dit artikel bedoelde gegevens mede. De Partijen erkennen wederzijds deze registratie. De fabrikant is niet verplicht op het grondgebied van de andere Partij een persoon aan te wijzen die verantwoordelijk is voor het in de handel brengen van de betrokken producten.

2. *Etikettering van medische hulpmiddelen*

Voor de etikettering van de medische hulpmiddelen bedoeld in bijlage 1, punt 13.3, onder a), van Richtlijn 93/42/EEG vermelden fabrikanten van beide Partijen hun naam of handelsnaam en adres. De fabrikanten zijn niet verplicht op het etiket, de buitenste verpakking of de gebruiksaanwijzing de naam en het adres te vermelden van de persoon die verantwoordelijk is voor het in de handel brengen, noch die van de gevolmachtigde of de op het grondgebied van de andere Partij gevestigde importeur.

3. *Uitwisseling van informatie*

De Partijen wisselen overeenkomstig artikel 9 van deze overeenkomst de informatie uit waarin artikel 8 van Richtlijn 90/385/EEG en artikel 10 van Richtlijn 93/42/EEG voorzien.

HOOFDSTUK 5

GASGESTOOKTE APPARATEN

Afdeling I

Wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen*Bepalingen bedoeld in artikel 1, lid 1*

Europese Gemeenschap	Richtlijn van de Raad van 21 mei 1992 betreffende de rendementseisen voor nieuwe olie- en gasgestookte centrale verwarmingsketels (92/42/EEG) (PB L 167 van 22.6.1992, blz. 17) en latere wijzigingen daarvan
Zwitserland	Beschikking van 16 december 1985 betreffende luchtvervuiling (bijlagen 3 en 4) (RS 814.318.142.1) en latere wijzigingen daarvan

Bepalingen bedoeld in artikel 1, lid 2

Europese Gemeenschap	Richtlijn van de Raad van 29 juni 1990 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake gastoestellen (90/396/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 93/68/EEG van de Raad van 22 juli 1993 (PB L 220 van 30.8.1993, blz. 1)
Zwitserland	Federale wet van 19 maart 1976 betreffende de veiligheid van technische installaties en apparaten (RO 1977 2370), laatstelijk gewijzigd op 18 juni 1993 (RO 1995 2766)
	Beschikking van 12 juni 1995 betreffende de veiligheid van technische installaties en apparaten (RO 1995 2770), laatstelijk gewijzigd op 17 juni 1996 (RO 1996 1867)
	Beschikking van 12 juni 1995 betreffende de procedures voor het beoordelen van de overeenstemming van technische installaties en apparaten (RO 1995 2783)

Afdeling II

Overeenstemmingsbeoordelingsorganen

Het bij artikel 10 van deze overeenkomst ingestelde comité stelt volgens de in artikel 11 van deze overeenkomst omschreven procedure een lijst van overeenstemmingsbeoordelingsorganen vast en zorgt ervoor dat deze lijst wordt bijgewerkt.

Afdeling III

Aanwijzende autoriteiten

Bepalingen bedoeld in artikel 1, punt 1

Europese Gemeenschap

Zwitserland Office fédéral de l'environnement, des forêts et du paysage

Bepalingen bedoeld in artikel 1, lid 2

Europese Gemeenschap

Zwitserland Office fédéral du développement économique et de l'emploi

Afdeling IV

Bijzondere regels voor de aanwijzing van overeenstemmingsbeoordelingsorganen

Bij de aanwijzing van overeenstemmingsbeoordelingsorganen houden de aanwijzende autoriteiten zich aan de algemene regels van bijlage 2 evenals aan die van bijlage V bij Richtlijn 92/42/EEG, wat de overeenkomstig deze richtlijn aangewezen organen betreft, en van bijlage V bij Richtlijn 90/396/EEG, wat de overeenkomstig deze richtlijn aangewezen organen betreft.

HOOFDSTUK 6

DRUKAPPARATUUR

Afdeling I

Wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen

Bepalingen bedoeld in artikel 1, lid 1

Europese Gemeenschap Richtlijn van de Raad van 17 september 1984 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten inzake naadloze stalen gasflessen (84/525/EEG) (PB L 300 van 19.11.1984, blz. 1) en latere wijzigingen daarvan

Richtlijn van de Raad van 17 september 1984 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten inzake naadloze gasflessen van niet-gelegeerd aluminium en van een aluminiumlegering (84/526/EEG) (PB L 300 van 19.11.1984, blz. 20) en latere wijzigingen daarvan

Richtlijn van de Raad van 17 september 1984 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten inzake gelaste gasflessen van ongelegeerd staal (84/527/EEG) (PB L 300 van 19.11.1984, blz. 48) en latere wijzigingen daarvan

Richtlijn van de Raad van 25 juni 1987 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake drukvaten van eenvoudige vorm (87/404/EEG) (PB L 220 van 8.8.1987, blz. 48) en latere wijzigingen daarvan

Richtlijn 97/23/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 mei 1997 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten betreffende drukapparatuur (PB L 181 van 9.7.1997, blz. 1) en latere wijzigingen daarvan

- Zwitserland
- Geen wetgeving op het gebied waarop de Richtlijnen 84/525/EEG, 84/526/EEG en 84/527/EEG van toepassing zijn
- Wat Richtlijn 87/404/EEG betreft:
- Federale wet van 20 maart 1981 inzake de ongevallenverzekering (RS 832.20) en latere wijzigingen daarvan
- Beschikking van 19 maart 1938 inzake de installatie en het gebruik van drukvaten (RS 832.312.12) en latere wijzigingen daarvan

Afdeling II

Overeenstemmingsbeoordelingsorganen

Het bij artikel 10 van deze overeenkomst ingestelde comité stelt volgens de in artikel 11 van deze overeenkomst omschreven procedure een lijst van overeenstemmingsbeoordelingsorganen vast en zorgt ervoor dat deze lijst wordt bijgewerkt.

Afdeling III

Aanwijzende autoriteiten

Europese Gemeenschap

- Oostenrijk: Bundesministerium für Wirtschaftliche Angelegenheiten
- België: Ministère des Affaires économiques
Ministerie van Economische Zaken
- Denemarken: Direktoratet for Arbejdstilsynet
- Finland: Kauppa- ja teollisuusministeriö / Handels- och industriministeriet
- Frankrijk: Ministère de l'économie, des finances et de l'industrie
Secrétariat d'État à l'industrie
Direction de l'action régionale de la petite et moyenne industrie
Sous-direction de la sécurité industrielle
Ministère de l'économie, des finances et de l'industrie
Secrétariat d'État à l'industrie
Direction Générale des stratégies industrielles
Sous-direction de la qualité et de la normalisation
- Duitsland: Bundesministerium für Arbeit und Sozialordnung
- Griekenland: Ministry of Development
- Ierland: Department of Enterprise and Employment
- Italië: Ministero dell'Industria, del Commercio e dell'Artigianato
- Luxemburg: Ministère des Transports
- Nederland: Staat der Nederlanden
- Portugal: Onder het gezag van de Portugese regering:
Instituto Português da Qualidade
- Spanje: Ministerio de Industria y Energía
- Zweden: Onder het gezag van de Zweedse regering:
Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC)
- Verenigd Koninkrijk: Department of Trade and Industry

Zwitserland

Office fédéral du développement économique et de l'emploi

Afdeling IV

Bijzondere regels voor de aanwijzing van overeenstemmingsbeoordelingsorganen

Bij de aanwijzing van overeenstemmingsbeoordelingsorganen houden de aanwijzende autoriteiten zich aan de algemene regels van bijlage 2 evenals aan die van bijlage III bij Richtlijn 87/404/EEG.

Afdeling V

Aanvullend bepalingen*Erkenning van certificaten door Zwitserland*

Wanneer de in afdeling I vermelde wettelijke bepalingen van Zwitserland in een overeenstemmingsbeoordelingsprocedure voorzien, erkent Zwitserland de door een in afdeling II vermeld communautair orgaan afgegeven certificaten ten bewijze van de overeenstemming van het produkt met norm EN 286.

HOOFDSTUK 7

EINDAPPARATUUR VOOR TELECOMMUNICATIE

Afdeling I

Wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen*Bepalingen bedoeld in artikel 1, lid 2*

Europese Gemeenschap

Richtlijn 98/13/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 1998 betreffende eindapparatuur voor telecommunicatie en apparatuur voor satellietgrondstations alsmede inzake de onderlinge erkenning van de conformiteit van die apparatuur (PB L 74 van 12.3.1998, blz. 1)

Beschikking van de Commissie van 9 juli 1997 inzake gemeenschappelijke technische voorschriften voor eindapparatuur die is bestemd om te worden aangesloten op openbare circuitgeschakelde datanetwerken en ONP- huurlijnen die gebruik maken van een interface volgens CCITT-aanbeveling X.21 (97/544/EG) (PB L 223 van 13.8.1997, blz. 18)

Beschikking van de Commissie van 9 juli 1997 inzake gemeenschappelijke technische voorschriften voor de algemene koppelingseisen voor DTE-apparatuur (Data Terminal Equipment) voor aansluiting op openbare pakketgeschakelde datanetwerken (PSPDNs) die een interface volgens CCITT-aanbeveling X.25 aanbieden (97/545/EG) (PB L 223 van 13.8.1997, blz. 21)

Beschikking van de Commissie van 9 juli 1997 inzake gemeenschappelijke technische voorschriften voor de algemene eindapparatuurkoppelingseisen voor Digital Enhanced Cordless Telecommunications (DECT) (tweede uitgave) (97/523/EG) (PB L 215 van 7.8.1997, blz. 48)

Beschikking van de Commissie van 9 juli 1997 inzake gemeenschappelijke technische voorschriften voor de telefonietoepassingseisen voor Digital Enhanced Cordless Telecommunications (DECT) (tweede uitgave) (97/524/EG) (PB L 215 van 7.8.1997, blz. 50)

Beschikking van de Commissie van 28 november 1995 inzake gemeenschappelijke technische voorschriften met koppelingseisen voor eindapparatuur voor digitale Europese draadloze telecommunicatie (DECT) — openbaar toegangsprofiel (PAP)-toepassingen (95/525/EG) (PB L 300 van 13.12.1995, blz. 35)

Beschikking van de Commissie van 9 juli 1997 inzake gemeenschappelijke technische voorschriften voor de koppelingseisen van de eindapparatuurinterface voor aansluiting op digitale ongestructureerde ONP-huurlijnen van 2 048 kbit/s (amendement 1) (97/520/EG) (PB L 215 van 7.8.1997, blz. 41)

Beschikking van de Commissie van 9 juli 1997 inzake gemeenschappelijke technische voorschriften voor de koppelingseisen van de eindapparatuurinterface voor aansluiting op digitale gestructureerde ONP-huurlijnen van 2 048 kbit/s (97/521/EG) (PB L 215 van 7.8.1997, blz. 44)

Beschikking van de Commissie van 9 juli 1997 inzake gemeenschappelijke technische voorschriften voor de koppelingseisen van de eindapparatuurinterface voor aansluiting op digitale onbeperkte ONP-huurlijnen van 64 kbit/s (amendement 1) (97/522/EG) (PB L 215 van 7.8.1997, blz. 46)

Beschikking van de Commissie van 9 juli 1997 inzake gemeenschappelijke technische voorschriften voor de algemene koppelingseisen van de eindapparatuurinterface voor aansluiting op tweedraads analoge ONP-huurlijnen (97/486/EG) (PB L 208 van 2.8.1997, blz. 44)

Beschikking van de Commissie van 9 juli 1997 inzake gemeenschappelijke technische voorschriften voor de algemene koppelingseisen van de eindapparatuurinterface voor aansluiting op vierdraads analoge ONP-huurlijnen (97/487/EG) (PB L 208 van 2.8.1997, blz. 47)

Beschikking van de Commissie van 28 november 1995 inzake gemeenschappelijke technische voorschriften voor het digitale netwerk voor geïntegreerde diensten (ISDN), 3,1 kHz telefonische teledienst, koppelingseisen voor handset-eindapparaten (95/526/EG) (PB L 300 van 13.12.1995, blz. 38)

Beschikking van de Commissie van 9 juli 1997 inzake gemeenschappelijke technische voorschriften voor de koppelingseisen voor GAP-toepassingen (Generic Access Profile) van DECT-eindapparatuur (Digital Enhanced Cordless Telecommunications) (97/525/EG) (PB L 215 van 7.8.1997, blz. 52)

Beschikking van de Commissie van 19 september 1997 inzake gemeenschappelijke technische voorschriften voor de koppelingseisen van de eindapparatuurinterface voor aansluiting op digitale ongestructureerde en gestructureerde huurlijnen van 34 Mbit/s (97/639/EG) (PB L 271 van 3.10.1997, blz. 16)

Beschikking van de Commissie van 31 oktober 1997 inzake gemeenschappelijke technische voorschriften voor de koppelingseisen van de eindapparatuurinterface voor aansluiting op digitale ongestructureerde en gestructureerde huurlijnen van 140 Mbit/s (97/751/EG) (PB L 305 van 8.11.1997, blz. 66)

Beschikking van de Commissie van 17 juni 1998 inzake gemeenschappelijke technische voorschriften voor het pan-Europese digitale net voor geïntegreerde diensten (ISDN) — Enkelvoudige toegang (1e wijziging) (kennisgeving geschied onder nummer C (1998) 1607) (98/515/EG) (PB L 232 van 19.8.1998, blz. 7)

Beschikking van de Commissie van 17 juni 1998 inzake gemeenschappelijke technische voorschriften voor het pan-Europese digitale net voor geïntegreerde diensten (ISDN) — Meervoudige toegang (1e wijziging) (kennisgeving geschied onder nummer C (1998) 1613) (98/520/EG) (PB L 232 van 19.8.1998, blz. 19)

Beschikking van de Commissie van 17 juni 1998 inzake gemeenschappelijke technische voorschriften voor het Europees Radiobereikensysteem (ERMES); eisen voor ontvangers (2e uitgave) (kennisgeving geschied onder nummer C (1998) 1615) (voor de EER relevante tekst) (98/522/EG) (PB L 232 van 19.8.1998, blz. 25)

Beschikking van de Raad van 20 juli 1998 inzake gemeenschappelijke technische voorschriften voor de koppelingseisen voor de aansluiting op analoge openbare geschakelde telefoonnetwerken (PSTN's) van eindapparatuur (behalve de als gerechtvaardigde uitzondering erkende eindapparatuur ten behoeve van de spraaktelefoon dienst), waarin de netwerkadressering, voor zover daarin is voorzien, plaatsvindt door middel van DTMF-signalering (Duel Tone Multi Frequency (98/482/EG) (PB L 216 van 4.8.1998, blz. 8)

Beschikking van de Commissie van 4 september 1998 inzake gemeenschappelijke technische voorschriften betreffende eisen inzake de telefonietoepassing voor pan-Europese openbare cellulaire digitale landmobiele communicatie, (fase II) (tweede uitgave) (kennisgeving geschied onder nummer C (1998) 2561) (98/542/EG) (PB L 254 van 16.9.1998, blz. 28)

Beschikking van de Commissie van 3 september 1998 inzake gemeenschappelijke technische voorschriften voor het terrestrisch telecommunicatiesysteem voor vliegtuigpassagiers (TFTS) (kennisgeving geschied onder nummer C (1998) 2378) (98/535/EG) (PB L 251 van 11.9.1998, blz. 36)

Beschikking van de Commissie van 17 juni 1998 inzake gemeenschappelijke technische voorschriften voor landmobiele satellietgrondstations met lage transmissiesnelheid (LEMS) die in de 11/12/14 GHz-banden werken (kennisgeving geschied onder nummer C (1998) 1608) (98/516/EG) (PB L 232 van 19.8.1998, blz. 10)

Beschikking van de Commissie van 17 juni 1998 inzake gemeenschappelijke technische voorschriften voor transportabele grondstations voor Satellite News Gathering (SNG TES) die in de 11-12/13-14 GHz-banden werken (kennisgeving geschied onder nummer C (1998) 1609) (98/517/EG) (PB L 232 van 19.8.1998, blz. 12)

Beschikking van de Commissie van 17 juni 1998 inzake gemeenschappelijke technische voorschriften voor ISDN packet-mode onder gebruikmaking van meervoudige toegang tot een ISDN (kennisgeving geschied onder nummer C (1998) 1610) (98/518/EG) (PB L 232 van 19.8.1998, blz. 14)

Beschikking van de Commissie van 17 juni 1998 inzake gemeenschappelijke technische voorschriften voor Very Small Aperture Terminals (VSAT) die in de 11/12/14 GHz-banden werken (kennisgeving geschied onder nummer C (1998) 1612) (98/519/EG) (PB L 232 van 19.8.1998, blz. 17)

Beschikking van de Commissie van 17 juni 1998 inzake gemeenschappelijke technische voorschriften voor ISDN packet-mode onder gebruikmaking van enkelvoudig toegang tot een ISDN (kennisgeving geschied onder nummer C (1998) 1614) (98/521/EG) (PB L 232 van 19.8.1998, blz. 22)

Beschikking van de Commissie van 3 september 1998 inzake gemeenschappelijke technische voorschriften voor mobiele grondstations voor persoonlijke satelliet-communicatie-netwerken (S-PCN), waaronder handgrondstations, (S-PCN), waaronder handgrondstations, voor S-PCN die werken in de frequentiebanden 1,6/2,4 GHz onder de mobiele satellietdienst (MSS) (kennisgeving geschied onder nummer C (1998) 2375) (98/533/EG) (PB L 247 van 5.9.1998, blz. 11)

Beschikking van de Commissie van 3 september 1998 inzake gemeenschappelijke technische voorschriften voor mobiele grondstations voor persoonlijke satelliet-communicatie-netwerken (S-PCN), waaronder handgrondstations, voor S-PCN die werken in de frequentiebanden 2,0 GHz onder de mobiele satellietdienst (MSS) (kennisgeving geschied onder nummer C (1998) 2376) (98/534/EG) (PB L 247 van 5.9.1998, blz. 13)

Beschikking van de Commissie van 4 september 1998 inzake gemeenschappelijke technische voorschriften voor de telefonietoepassingseisen voor mobiele stations die bestemd zijn voor gebruik met openbare digitale cellulaire telecommunicatie-netwerken van fase II die in de DCS 1800 band werken (2e uitgave) (kennisgeving geschied onder nummer C (1998) 2562) (98/543/EG) (PB L 254 van 16.9.1998, blz. 32)

Beschikking van de Commissie van 16 september 1998 inzake gemeenschappelijke technische voorschriften voor de algemene koppelingseisen voor openbare pan-Europese cellulaire digitale landmobiele communicatie, fase II (tweede uitgave) (kennisgeving geschied onder nummer C (1998) 2720) (98/574/EG) (PB L 278 van 15.10.1998, blz. 30)

Beschikking van de Commissie van 16 september 1998 inzake gemeenschappelijke technische voorschriften voor de algemene koppelingseisen voor mobiele stations voor gebruik met openbare digitale cellulaire telecommunicatienetwerken die werken in de GSM 1800 band fase II (2e uitgave), (kennisgeving geschied onder nummer C (1998) 2721) (98/575/EG) (PB L 278 van 15.10.1998, blz. 35)

Beschikking van de Commissie van 16 september 1998 inzake gemeenschappelijke technische voorschriften betreffende de koppelingseisen voor eindapparatuur die bestemd is voor aansluiting op openbare geschakelde telefoonnetwerken (PSTN's) en als analoog telefoontoestel kan fungeren (kennisgeving geschied onder nummer C (1998) 2722) (98/576/EG) (PB L 278 van 15.10.1998, blz. 40)

Beschikking van de Commissie van 16 september 1998 inzake gemeenschappelijke technische voorschriften voor Very Small Aperture Terminals (VSAT's) die in de 4 GHz- of de 6 GHz-band werken (kennisgeving geschied onder nummer C (1998) 2723) (98/577/EG) (PB L 278 van 15.10.1998, blz. 43)

Beschikking van de Commissie van 16 september 1998 inzake gemeenschappelijke technische voorschriften voor landmobiele satellietgrondstations (LMES) met lage transmissiesnelheid die 1,5/1,6 GHz-band werken (kennisgeving geschied onder nummer C (1998) 2724) (98/578/EG) (PB L 278 van 15.10.1998, blz. 46)

Beschikking van de Commissie van 30 november 1998 inzake gemeenschappelijke technische voorschriften voor landmobiele satellietgrondstations (LMES) die in de 1,5/1,6 GHz-band werken (kennisgeving geschied onder nummer C (1998) 3695) (98/734/EG) (PB L 351 van 29.12.1998, blz. 37)

Zwitserland

Federale wet van 30.4.97 betreffende telecommunicatie (LTC; RO 1997 2187)

Beschikking van de Federale Raad van 6.10.97 betreffende telecommunicatie-installaties (OIT; RO 1997 2853)

Beschikking van OFCOM van 9.12.97 betreffende telecommunicatie-installaties (RO 1998 485)

Bijlage 1 bij de beschikking van OFCOM betreffende telecommunicatie-installaties (RO 1998 488), laatstelijk gewijzigd op 9 maart 1999 (RO 1999 1191):

Dwingende technische normen:

10.1 op basis van CTR1 (97/544/EG)

10.2 op basis van CTR2 uitgave 2 (97/545/EG)

10.3 op basis van CTR3 wijziging 1 (98/515/EG)

10.4 op basis van CTR4 wijziging 1 (98/520/EG)

10.6 op basis van CTR6 uitgave 2 (97/523/EG)

10.7 op basis van CTR7 uitgave 2 (98/522/EG)

10.8 op basis van CTR8 (95/526/EG)

10.10 op basis van CTR10 uitgave 2 (97/524/EG)

10.11 op basis van CTR11 (95/525/EG)

10.12 op basis van CTR12 wijziging 1 (97/520/EG)

10.13 op basis van CTR13 (97/521/EG)

10.14 op basis van CTR14 wijziging 1 (97/522/EG)

10.15 op basis van CTR15 (97/486/EG)

- 10.17 op basis van CTR17 (97/487/EG)
- 10.19 op basis van CTR19 uitgave 2 (98/574/EG)
- 10.20 op basis van CTR20 uitgave 2 (98/542/EG)
- 10.21 op basis van CTR21 (98/482/EG)
- 10.22 op basis van CTR22 (97/525/EG)
- 10.23 op basis van CTR23 (98/535/EG)
- 10.24 op basis van CTR24 (97/639/EG)
- 10.25 op basis van CTR25 (97/751/EG)
- 10.26 op basis van CTR26 (98/578/EG)
- 10.27 op basis van CTR27 (98/516/EG)
- 10.28 op basis van CTR28 (98/519/EG)
- 10.30 op basis van CTR30 (98/517/EG)
- 10.31 op basis van CTR31 uitgave 2 (98/575/EG)
- 10.32 op basis van CTR32 uitgave 2 (98/543/EG)
- 10.33 op basis van CTR33 (98/521/EG)
- 10.34 op basis van CTR34 (98/518/EG)
- 10.38 op basis van CTR38 (98/576/EG)
- 10.41 op basis van CTR41 (98/533/EG)
- 10.42 op basis van CTR42 (98/534/EG)
- 10.43 op basis van CTR43 (98/577/EG)
- 10.44 op basis van CTR44 (98/734/EG)

Afdeling II

Overeenstemmingsbeoordelingsorganen

Het bij artikel 10 van deze overeenkomst ingestelde comité stelt volgens de in artikel 11 van deze overeenkomst omschreven procedure een lijst van overeenstemmingsbeoordelingsorganen vast en zorgt ervoor dat deze lijst wordt bijgewerkt.

Afdeling III

Aanwijzende autoriteiten

Europese Gemeenschap

- Oostenrijk: Bundesministerium für Wissenschaft und Verkehr
- België: Institut belge des services postaux et des télécommunications
Belgisch instituut voor postdiensten en telecommunicatie
- Denemarken: Telestyrelsen
- Finland: Liikenneministeriö / Trafikministeriet

— Frankrijk:	Ministère de l'économie, des finances et de l'industrie Secrétariat d'État à l'industrie Direction des postes et télécommunications. Service des télécommunications Direction Générale des stratégies industrielles. Sous-direction de la qualité et de la normalisation
— Duitsland:	Bundesministerium für Wissenschaft und Technologie
— Griekenland:	Ministry of Transport
— Ierland:	Department of Transport, Energy and Communications
— Italië:	Ministero delle Comunicazione voor EMC aspecten: Ministero dell'Industria, del Commercio e dell'Artigianato
— Luxemburg:	Ministère des Transports voor EMC aspecten: Administration des Postes et Télécommunications
— Nederland:	Ministerie van Verkeer en Waterstaat
— Portugal:	Instituto das Comunicações de Portugal
— Spanje:	Ministerio de Fomento
— Zweden:	Vallend onder de bevoegdheid van de Zweedse regering: Styrelsen för ackreditering och teknisk kontrol (SWEDAC)
— Verenigd Koninkrijk:	Department of Trade and Industry
Zwitserland	Office fédéral de la communication

Afdeling IV

Bijzondere regels voor de aanwijzing van overeenstemmingsbeoordelingsorganen

Voor de aanwijzing van de overeenstemmingsbeoordelingsorganen houden de aanwijzende autoriteiten zich aan de algemene regels van bijlage 2 evenals aan die van bijlage V bij Richtlijn 98/13/EG.

Afdeling V

Aanvullende bepalingen

1. *Administratieve beschikking*

De Partijen erkennen wederzijds de administratieve beschikking (artikel 11, lid 6, van Richtlijn 98/13/EG + artikel 31 van de Federale wet van 30 april 1997 betreffende telecomcommunicaties (LTC; RO 1997 2187) en artikel 8 ss van de Beschikking van de Federale Raad van 6 oktober 1997 betreffende telecomcommunicatie-installaties (OIT; RO 1997 2853) houdende goedkeuring van de aansluiting van de betrokken eindapparatuur op het openbare telecommunicatienet⁽¹⁾).

2. *Kennisgeving van de verklaring van de fabrikant of de leverancier*

De persoon die verantwoordelijk is voor het in de handel brengen van de in artikel 3, lid 1, van Richtlijn 98/13/EG bedoelde telecomcommunicatieapparatuur in een van de Partijen, brengt de verklaring van de fabrikant of de leverancier ter kennis van de aangemelde instantie van de Partij waar de apparatuur voor het eerst in de handel wordt gebracht.

⁽¹⁾ Voor de toepassing van deze overeenkomst moet onder „openbaar telecommunicatienet”, in de Zwitserse wetgeving, de installaties van een dienstverlenende onderneming worden verstaan.

3. *Beproevinglaboratoria*

De Partijen delen elkaar mede welke beproevingslaboratoria werden aangewezen voor het uitvoeren van onderzoeken in het kader van de in artikel 10 van Richtlijn 98/13/EG bedoelde procedures. De bepalingen van de desbetreffende geharmoniseerde normen voor de aanwijzing van deze laboratoria zijn van toepassing.

4. *Uitwisseling van gegevens tussen overeenstemmingsbeoordelingsorganen*

4.1. Overeenkomstig het bepaalde in bijlage I, punt 7s van Richtlijn 98/13/EG houden de in afdeling II van deze bijlage genoemde overeenstemmingsbeoordelingsorganen relevante informatie betreffende afgegeven en ingetrokken typegoedkeuringscertificaten ter beschikking van de andere organen.

4.2. Overeenkomstig het bepaalde in de bijlagen III, punt 6, en IV, punt 6, van Richtlijn 98/13/EG houden de in afdeling II van deze bijlage genoemde overeenstemmingsbeoordelingsorganen relevante informatie betreffende afgegeven en ingetrokken goedkeuringen van kwaliteitssystemen ter beschikking van de andere organen.

HOOFDSTUK 8

APPARATEN EN SYSTEMEN BESTEMD VOOR GEBRUIK IN EEN EXPLOSIEVE OMGEVING

Afdeling I

Wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen

Bepalingen bedoeld in artikel 1, lid 2

Europese Gemeenschap

Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad van 23 maart 1994 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende apparaten en beveiligingssystemen bedoeld voor gebruik op plaatsen waar ontploffingsgevaar kan heersen (94/9/EG) (PB L 100 van 19.4.1994, blz. 1)

Richtlijn van de Raad van 18 december 1975 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der Lid-Statens betreffende elektrisch materieel, bestemd voor gebruik in explosieve omgeving (76/117/EEG) (PB L 24 van 30.1.1976, blz. 45)

Richtlijn van de Raad van 6 februari 1979 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de Lid-Statens betreffende elektrisch materieel, bestemd voor gebruik in „explosieve omgeving”, dat aan bepaalde beveiligingswijzen voldoet (79/196/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/53/EG van de Commissie van 11 september 1997 (PB L 257 van 20.9.1997, blz. 27)

Richtlijn van de Raad van 15 februari 1982 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de Lid-Statens betreffende elektrisch materieel, bestemd voor gebruik in explosieve omgeving van mijn-gashoudende mijnen (82/130/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 98/65/EG van de Commissie van 3 september 1998 (PB L 257 van 19.9.1998, blz. 29)

Zwitserland

Federale wet van 24 juni 1902 betreffende elektrische installaties voor zwak- en sterkstroom (RO 19 252 en RS 4 798), laatstelijk gewijzigd op 3 februari 1993 (RO 1993 901)

Beschikking van 2 maart 1998 betreffende beschermingsapparaten en systemen bestemd voor gebruik in een explosieve omgeving (RO 1998 963)

Federale wet van 19 maart 1976 inzake de veiligheid van technische installaties en apparaten (RO 1977 2370), laatstelijk gewijzigd op 18 juni 1993 (RO 1995 2766)

Beschikking van 12 juni 1995 inzake de veiligheid van technische installaties en apparaten (RO 1995 2770), laatstelijk gewijzigd op 17 juni 1996 (RO 1996 1867)

Beschikking van 12 juni 1995 betreffende procedures voor het beoordelen van de overeenstemming van technische installaties en apparaten (RO 1995 2783)

Afdeling II

Overeenstemmingsbeoordelingsorganen

Het bij artikel 10 van deze overeenkomst ingestelde comité stelt volgens de in artikel 11 van deze overeenkomst omschreven procedure een lijst van overeenstemmingsbeoordelingsorganen vast en zorgt ervoor dat deze lijst wordt bijgewerkt.

Afdeling III

Aanwijzende autoriteiten

Europese Gemeenschap

Zwitserland

Office fédéral de l'énergie

Afdeling IV

Bijzondere regels voor de aanwijzing van overeenstemmingsbeoordelingsorganen

Bij de aanwijzing van overeenstemmingsbeoordelingsorganen houden de aanwijzende autoriteiten zich aan de algemene regels van bijlage 2 evenals aan die van bijlage XI bij Richtlijn 94/9/EG.

Afdeling V

Aanvullende bepalingen1. *Uitwisseling van informatie*

De in afdeling II genoemde overeenstemmingsbeoordelingsorganen doen de in artikel 9, lid 2, van Richtlijn 76/117/EEG bedoelde informatie aan de lidstaten, de bevoegde autoriteiten in Zwitserland en/of de andere overeenstemmingsbeoordelingsorganen toekomen.

2. *Technische documentatie*

De fabrikanten, hun vertegenwoordigers of de personen die verantwoordelijk zijn voor het in de handel brengen van de betrokken producten kunnen ermee volstaan de technische documentatie die de nationale autoriteiten voor hun controles nodig hebben, op het grondgebied van één van de Partijen beschikbaar te houden gedurende tenminste 10 jaar, te rekenen vanaf de datum waarop het product voor het laatst werd vervaardigd.

De Partijen verbinden zich ertoe alle relevante documentatie op verzoek van de autoriteiten van de andere Partij beschikbaar te stellen.

HOOFDSTUK 9

ELEKTRISCH MATERIEEL EN ELEKTROMAGNETISCHE COMPATIBILITEIT

Afdeling I

Wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen

Bepalingen bedoeld in artikel 1, lid 2

Europese Gemeenschap

Richtlijn van de Raad van 19 februari 1973 betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke voorschriften van de lidstaten inzake elektrisch materieel bestemd voor gebruik binnen bepaalde spanningsgrenzen (73/23/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 93/68/EEG van de Raad van 22 juli 1993 (PB L 220 van 30.8.1993, blz. 1)

- Richtlijn van de Raad van 3 mei 1989 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake elektromagnetische compatibiliteit (89/336/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 93/68/EEG van de Raad van 22 juli 1993 (PB L 220 van 30.8.1993, blz. 1)
- Zwitserland
- Federale wet van 24 juni 1902 betreffende elektrische installaties voor zwak- en sterkstroom (RO 19 252 en RS 4 798), laatstelijk gewijzigd op 3 februari 1993 (RO 1993 901)
- Beschikking van 30 maart 1994 betreffende elektrische installaties voor zwakstroom (RO 1994 1185)
- Beschikking van 30 maart 1994 betreffende elektrische installaties voor sterkstroom (RO 1994 1199), laatstelijk gewijzigd op 5 december 1995 (RO 1195 1024)
- Beschikking van 9 april 1997 betreffende elektrisch laagspanningsmaterieel (RO 1997 1016)
- Beschikking van 9 april 1997 betreffende elektromagnetische compatibiliteit (RO 1997 1008)

Afdeling II

Overeenstemmingsbeoordelingsorganen

Het bij artikel 10 van deze overeenkomst ingestelde comité stelt volgens de in artikel 11 van deze overeenkomst omschreven procedure een lijst van overeenstemmingsbeoordelingsorganen vast en zorgt ervoor dat deze lijst wordt bijgewerkt.

Afdeling III

Aanwijzende autoriteiten

Europese Gemeenschap

- Oostenrijk: Bundesministerium für wirtschaftliche Angelegenheiten
- België: Ministère des Affaires économiques
Ministerie van Economische Zaken
- Denemarken: Voor elektriciteit:
Boligministeriet
Voor EMC aspecten:
Telestyrelsen
- Finland: Kauppa- ja teollisuusministeriö/Liikenneministeriö / Trafikministeriet (EMC aspecten van televisie- en radiocommunicatieapparatuur) Handels-och industrieministeriet
- Frankrijk: Ministère de l'économie, des finances et de l'industrie. Secrétariat d'Etat à l'industrie
Direction générale des stratégies industrielles
- Duitsland: Bundesministerium für Arbeit und Sozialordnung
Voor EMC aspecten:
Bundesministerium für Wirtschaft und Technologie
- Griekenland: Ministry of Development
- Ierland: Department of Enterprise and Employment
- Italië: Ministero dell'Industria, del Commercio e dell'Artigianato
- Luxemburg: Ministère des Transports
- Nederland: Staat der Nederlanden
Voor EMC aspecten:
de minister van Verkeer en Waterstaat

— Portugal:	Onder het gezag van de Portugese regering: Instituto Português da Qualidade.
— Spanje:	Ministerio de Industria y Energía
— Zweden:	Onder het gezag van de Zweedse regering: Styrelsen för ackreditering och teknisk kontrol (SWEDAC)
— Verenigd Koninkrijk:	Department of Trade and Industry
Zwitserland	Office fédéral de l'énergie

Afdeling IV

Bijzondere regels voor de aanwijzing van overeenstemmingsbeoordelingsorganen

Bij de aanwijzing van overeenstemmingsbeoordelingsorganen houden de aanwijzende autoriteiten zich aan de algemene regels van bijlage 2 evenals aan die van bijlage II bij Richtlijn 89/336/EEG.

Afdeling V

Aanvullende bepalingen

1. *Technische documentatie*

De fabrikanten, hun vertegenwoordigers of de personen die verantwoordelijk zijn voor het in de handel brengen van de betrokken producten kunnen ermee volstaan de technische documentatie die de nationale autoriteiten voor hun controles nodig hebben, op het grondgebied van één van de Partijen beschikbaar te houden gedurende tenminste 10 jaar, te rekenen vanaf de datum waarop het product voor het laatst werd vervaardigd.

De Partijen verbinden zich ertoe alle relevante documentatie op verzoek van de autoriteiten van de andere Partij beschikbaar te stellen.

2. *Normalisatie-instellingen*

De Partijen winnen overeenkomstig het bepaalde in artikel 11 van Richtlijn 73/23/EEG informatie in betreffende de instanties die belast zijn met het vaststellen van de in artikel 5 van de richtlijn bedoelde normen.

3. *Bevoegde instanties*

De Partijen winnen inlichtingen in omtrent en erkennen wederzijds de instanties die belast zijn met het opstellen van de technische constructiedossiers en/of de certificaten bedoeld in artikel 8, lid 2, van Richtlijn 73/23/EEG en artikel 10, lid 2, van Richtlijn 89/336/EEG.

4. *Bijzondere maatregelen*

De Partijen geven elkaar overeenkomstig artikel 6, lid 2, van Richtlijn 89/336/EEG kennis van de bijzondere maatregelen die overeenkomstig het bepaalde in lid 1 van dit artikel worden genomen.

5. *Bevoegde autoriteiten*

De Partijen delen elkaar overeenkomstig het bepaalde in artikel 10, lid 6, van Richtlijn 89/336/EEG de namen van de in dit artikel bedoelde bevoegde autoriteiten mede.

HOOFDSTUK 10

BOUWTERREINMACHINES EN BOUWTERREINMATERIEEL

Afdeling I

Wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen*Bepalingen bedoeld in artikel 1, lid 1*

Europese Gemeenschap	<p>Richtlijn van de Raad van 19 december 1978 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake het bepalen van het geluid dat door bouwterreinmachines en bouwterreinmaterieel wordt uitgestraald (79/113/EEG) (PB L 33 van 8.2.1979, blz. 15) en latere wijzigingen</p> <p>Richtlijn van de Raad van 17 september 1984 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake gemeenschappelijke bepalingen voor bouwmaterieel en bouwmaschinen (84/532/EEG) (PB L 300 van 19.11.1984, blz. 111) en latere wijzigingen</p> <p>Richtlijn van de Raad van 17 september 1984 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake het toelaatbare geluidsvermogensniveau van motorcompressoren (84/533/EEG) (PB L 300 van 19.11.1984, blz. 123) en latere wijzigingen</p> <p>Richtlijn van de Raad van 17 september 1984 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake het toelaatbare geluidsvermogensniveau van torenkranen (84/534/EEG) (PB L 300 van 19.11.1984, blz. 130) en latere wijzigingen</p> <p>Richtlijn van de Raad van 17 september 1984 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake het toelaatbare geluidsvermogensniveau van aggregaten voor laswerk (84/535/EEG) (PB L 300 van 19.11.1984, blz. 142) en latere wijzigingen</p> <p>Richtlijn van de Raad van 17 september 1984 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake het toelaatbare geluidsvermogensniveau van energie-aggregaten (84/536/EEG) (PB L 300 van 19.11.1984, blz. 149) en latere wijzigingen</p> <p>Richtlijn van de Raad van 17 september 1984 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake het toelaatbare geluidsvermogensniveau van met de hand bediende betonbrekers en trilhamers voor sloopwerk (PB L 300 van 19.11.1984, blz. 156) (84/537/EEG) en latere wijzigingen</p> <p>Richtlijn van de Raad van 22 december 1986 betreffende de beperking van geluidsemissies van hydraulische graafmachines, kabelgraafmachines, dozers, laders en graaflaadmachines (86/662/EEG) (PB L 384 van 31.12.1986, blz. 1) en latere wijzigingen</p> <p>Richtlijn van de Raad van 17 september 1984 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten inzake het toelaatbare geluidsvermogensniveau van gazonmaaimachines (84/538/EEG) (PB L 300 van 19.11.1984, blz. 171) en latere wijzigingen</p>
Zwitserland	Geen wetgeving

Afdeling II

Overeenstemmingsbeoordelingsorganen

Het bij artikel 10 van deze overeenkomst ingestelde comité stelt volgens de in artikel 11 van deze overeenkomst omschreven procedure een lijst van overeenstemmingsbeoordelingsorganen vast en zorgt ervoor dat deze lijst wordt bijgewerkt.

Afdeling III

Aanwijzende autoriteiten

Europese Gemeenschap

Zwitserland

Office fédéral de l'environnement, des forêts et du paysage

Afdeling IV

Bijzondere regels voor de aanwijzing van overeenstemmingsbeoordelingsorganen

Bij de aanwijzing van overeenstemmingsbeoordelingsorganen houden de aanwijzende autoriteiten zich aan de algemene regels van bijlage 2 evenals aan de regels van bijlage II bij Richtlijn 84/532/EEG van de Raad, gewijzigd bij Richtlijn 88/665/EEG van de Raad.

HOOFDSTUK 11

MEETINSTRUMENTEN EN VOORVERPAKKINGEN

Afdeling I

Wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen

Bepalingen bedoeld in artikel 1, lid 1

Europese Gemeenschap

Richtlijn van de Raad van 12 oktober 1971 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake de meting van het natuurgewicht van granen (71/347/EEG) (PB L 239 van 28.10.1971, blz. 1) en latere wijzigingen

Richtlijn van de Raad van 12 oktober 1971 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake de inhoudsbepaling van sloopstanks (71/349/EEG) (PB L 239 van 28.10.1971, blz. 15) en latere wijzigingen

Richtlijn van de Raad van 17 december 1974 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake koudwatermeters (75/33/EEG) (PB L 14 van 20.1.1975, blz. 1) en latere wijzigingen

Richtlijn van de Raad van 27 juli 1976 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake alcoholmeters en areometers voor alcohol (76/765/EEG) (PB L 262 van 27.9.1976, blz. 143) en latere wijzigingen

Richtlijn van de Raad van 21 december 1976 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake taxameters (77/95/EEG) (PB L 26 van 31.1.1977, blz. 59) en latere wijzigingen

Richtlijn van de Raad van 5 december 1978 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake automatische weegwerktuigen, uitgevoerd als gewichtscontrolemachines en gewichtssorteermachines (78/1031/CEE) (PB L 364 van 27.12.1978, blz. 1) en latere wijzigingen

Richtlijn van de Raad van 11 september 1979 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake warmwatermeters (79/830/EEG) (PB L 259 van 15.10.1979, blz. 1) en latere wijzigingen

Richtlijn van de Raad van 26 mei 1986 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake manometers voor luchtbanden van automobielen (86/217/EEG) (PB L 152 van 6.6.1989, blz. 48) en latere wijzigingen

Richtlijn van de Raad van 20 juni 1990 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen van de lidstaten inzake niet-automatische weegwerktuigen (90/384/EEG) (PB L 189 van 20.7.1990, blz. 1) en latere wijzigingen

Richtlijn van de Raad van 19 december 1974 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake het voorverpakken naar volume van bepaalde vloeistoffen in voorverpakkingen met bepaalde inhoud (75/106/EEG) (PB L 42 van 15.2.1975, blz. 1) en latere wijzigingen

Richtlijn van de Raad van 19 december 1974 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake flessen, gebruikt als tapmaat (75/107/EEG) (PB L 42 van 15.2.1975, blz. 14) en latere wijzigingen

Richtlijn van de Raad van 20 januari 1976 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake het voorverpakken naar gewicht of volume van bepaalde producten in voorverpakkingen (76/211/EEG) (PB L 46 van 21.2.1976, blz. 1) en latere wijzigingen

Richtlijn van de Raad van 15 januari 1980 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake de voor bepaalde voorverpakte producten toegestane reeksen van nominale hoeveelheden en nominale capaciteiten (80/232/EEG) (PB L 51 van 25.2.1980, blz. 1) en latere wijzigingen

Zwitserland

Beschikking van 21 mei 1986 betreffende meetapparaten voor thermische energie (RS 941.231) en latere wijzigingen

Beschikking van 15 juli 1970 betreffende verklaringen die gelden als verbintenis bij de handel in goederen in meetbare hoeveelheden (RS 941.281) en latere wijzigingen

Beschikking van 25 oktober 1972 betreffende verklaringen (RS 941.281.1) en latere wijzigingen

Beschikking van 3 december 1973 betreffende volume-meetinstrumenten (RS 941.211) en latere wijzigingen

Beschikking van 17 december 1984 betreffende de kwalificatie van meetinstrumenten (RS 941.210)

Beschikking van 15 augustus 1986 betreffende weeginstrumenten (RS 941.221.1)

Bepalingen bedoeld in artikel 1, lid 2

Europese Gemeenschap

Richtlijn van de Raad van 20 december 1979 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten op het gebied van de meeteenheden en tot intrekking van Richtlijn 71/354/EEG (80/181/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 89/617/EEG van de Raad van 27 november 1989 (PB L 357 van 7.12.1989, blz. 28)

Richtlijn van de Raad van 26 juli 1971 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende voor meetmiddelen en metrologische controlemethoden geldende algemene bepalingen (71/316/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 88/665/EEG van de Raad van 21 december 1988 (PB L 382 van 31.12.1988, blz. 42)

Richtlijn van de Raad van 26 juli 1971 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake blikvormige gewichten voor gewone weging van 5 tot 50 kilogram en cilindrische gewichten voor gewone weging van 1 gram tot 10 kilogram (71/317/EEG) (PB L 202 van 6.9.1971, blz. 14)

Richtlijn van de Raad van 26 juli 1971 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake gasmeters (71/318/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 82/623/EEG van de Commissie van 1 juli 1982 (PB L 252 van 27.8.1982, blz. 5)

Richtlijn van de Raad van 26 juli 1971 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake vloeistofmeters, watermeters uitgezonderd (71/319/EEG) (PB L 202 van 6.9.1971, blz. 32)

Richtlijn van de Raad van 12 oktober 1971 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake hulpinrichtingen voor vloeistofmeters, watermeters uitgezonderd (71/348/EEG) (PB L 239 van 25.10.1971, blz. 9)

Richtlijn van de Raad van 19 november 1973 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake stoffelijke lengtematen (73/362/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 85/146/EEG van de Commissie van 31 januari 1985 (PB L 54 van 23.2.1985, blz. 29)

Richtlijn van de Raad van 4 maart 1974 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake gewichten van 1 mg tot en met 50 kg die een grotere nauwkeurigheid hebben dan de gewichten van de klasse gewone weging (74/148/EEG) (PB L 84 van 28.3.1974, blz. 3)

Richtlijn van de Raad van 24 juni 1975 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake continu totaliserende bandwegers (75/410/EEG) (PB L 183 van 14.7.1975, blz. 25)

Richtlijn van de Raad van 27 juli 1976 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake alcoholtabellen (76/766/EEG) (PB L 262 van 27.9.1976, blz. 149)

Richtlijn van de Raad van 4 november 1976 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake kilowatt-uurmeters (76/891/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 82/621/EEG van de Commissie van 1 juli 1982 (PB L 252 van 27.8.1982, blz. 1)

Richtlijn van de Raad van 5 april 1977 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende meetinstallaties voor andere vloeistoffen dan water (77/313/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 82/625/EEG van de Commissie van 1 juli 1982 (PB L 252 van 27.8.1982, blz. 10)

Zwitserland

Federale wet van 9 juni 1977 betreffende de metrologie (RO 1977 2394), laatstelijk gewijzigd op 18 juni 1993 (RO 1993 3149)

Beschikking van 23 november 1994 betreffende de eenheden (RO 1994 3109)

Beschikking van 8 april 1991 betreffende meetinstrumenten voor lengtemeting (RO 1991 1306)

Beschikking van 1 december 1986 betreffende apparaten voor het meten van vloeistoffen andere dan water (RO 1987 216)

Beschikking van 15 augustus 1986 betreffende gewichten (RO 1986 2022), laatstelijk gewijzigd op 21 november 1995 (RO 1995 5646)

Beschikking van 4 augustus 1986 betreffende gasmeters (RO 1986 1491)

Beschikking van 4 augustus 1986 betreffende apparaten voor het meten van energie en elektrisch vermogen (RO 1986 1496)

Afdeling II

Overeenstemmingsbeoordelingsorganen

Het bij artikel 10 van deze overeenkomst ingestelde comité stelt volgens de in artikel 11 van deze overeenkomst omschreven procedure een lijst van overeenstemmingsbeoordelingsorganen vast en zorgt ervoor dat deze lijst wordt bijgewerkt.

Afdeling III

Aanwijzende autoriteiten

Bepalingen bedoeld in artikel 1, lid 1

Europese Gemeenschap

Zwitserland

Office fédéral de métrologie

Bepalingen bedoeld in artikel 1, lid 2

Europese Gemeenschap

Zwitserland

Office fédéral de métrologie

Afdeling IV

Bijzondere regels voor de aanwijzing van overeenstemmingsbeoordelingsorganen

Bij de aanwijzing van overeenstemmingsbeoordelingsorganen houden de aanwijzende autoriteiten zich aan de algemene regels van bijlage 2 evenals, voor de producten waarop deze richtlijn van toepassing is, die van bijlage V bij Richtlijn 90/384/EEG.

Afdeling V

Aanvullende bepalingen

1. *Uitwisseling van informatie*

De in afdeling II vermelde overeenstemmingsbeoordelingsorganen stellen de in punt 1.5 van bijlage II bij Richtlijn 90/384/EEG bedoelde informatie op gezette tijden ter beschikking van de lidstaten en van de bevoegde autoriteiten in Zwitserland.

De in afdeling II vermelde overeenstemmingsbeoordelingsorganen kunnen om mededeling van de onder punt 1.6 van bijlage II bij Richtlijn 90/384/EEG bedoelde informatie verzoeken.

2. *Voorverpakkingen*

Zwitserland erkent, wat het in de handel brengen van communautaire voorverpakkingen in Zwitserland betreft, de controles die overeenkomstig de in afdeling I vermelde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen door een in afdeling II vermeld communautair orgaan worden uitgevoerd.

Wat de statistische controle van de op de voorverpakkingen aangegeven hoeveelheden betreft, erkent de Europese Gemeenschap de in de artikelen 24 tot 40 van de beschikking inzake de verklaringen (RS 941.281.1) omschreven Zwitserse methode als gelijkwaardig met de communautaire methode zoals deze in de bijlagen II bij de Richtlijnen 75/106/EEG en 76/211/EEG, gewijzigd bij Richtlijn 78/891/EEG, is omschreven. De Zwitserse producenten wier voorverpakkingen in overeenstemming zijn met de communautaire wetgeving en die volgens de Zwitserse methode werden gecontroleerd, brengen op hun naar de EG uitgevoerde producten het e-merk aan.

HOOFDSTUK 12

MOTORVOERTUIGEN

Afdeling I

Wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen

Bepalingen bedoeld in artikel 1, lid 2

Europese Gemeenschap

Richtlijn van de Raad van 6 februari 1970 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende de goedkeuring van motorvoertuigen en aanhangwagens daarvan (70/156/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 98/14/EG van de Commissie van (PB L 91 van 25.3.1998, blz. 1)

Richtlijn van de Raad van 6 februari 1970 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende het toegestane geluidsniveau en de uitlaatinrichting van motorvoertuigen (70/157/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 96/20/EEG van de Commissie van 27 maart 1996 (PB L 92 van 13.4.1996, blz. 23)

Richtlijn van de Raad van 20 maart 1970 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten met betrekking tot de maatregelen die moeten worden genomen tegen de luchtverontreiniging door gassen afkomstig van motoren met elektrische ontsteking in motorvoertuigen (70/220/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 96/69/EG van het Europees Parlement en de Raad van 8 oktober 1996 (PB L 282 van 1.11.96, blz. 64)

Richtlijn van de Raad van 20 maart 1970 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende reservoirs voor vloeibare brandstof en de beschermingsinrichtingen aan de achterzijde van motorvoertuigen en aanhangwagens daarvan (70/221/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/19/EG van de Commissie van 18 april 1997 (PB L 125 van 16.5.1997, blz. 1)

Richtlijn van de Raad van 20 maart 1970 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende de plaats en het aanbrengen van de achterste kentekenplaten van motorvoertuigen en aanhangwagens daarvan (70/222/EEG) (PB L 76 van 6.4.1970, blz. 25)

Richtlijn van de Raad van 8 juni 1970 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende de stuurinrichtingen van motorvoertuigen en aanhangwagens daarvan (70/311/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 92/62/EEG van de Commissie van 2 juli 1992 (PB L 199 van 18.7.1992, blz. 33)

Richtlijn van de Raad van 27 juli 1970 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende deuren van motorvoertuigen en aanhangwagens daarvan (70/387/EEG) (PB L 176 van 10.8.1970, blz. 5)

Richtlijn van de Raad van 27 juli 1970 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende de geluidssignaalinrichting van motorvoertuigen (70/388/EEG) (PB L 176 van 10.8.1970, p. 12)

Richtlijn van de Raad van 1 maart 1971 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende achteruitkijkspiegels van motorvoertuigen (71/127/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 88/321/EEG van de Commissie van 16 mei 1988 (PB L 147 van 14.6.1988, p. 77)

Richtlijn van de Raad van 26 juli 1971 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende de reminrichtingen van bepaalde categorieën motorvoertuigen en aanhangwagens daarvan (71/320/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 98/12/EG van de Commissie van 27 januari 1998 (PB L 81 van 18.3.1998, blz. 1)

Richtlijn van de Raad van 20 juni 1972 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende de onderdrukking van radiostoringen veroorzaakt door motoren met elektrische ontsteking van motorvoertuigen (72/245/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 95/54/EG van de Commissie van 31 oktober 1995 (PB L 266 van 8.11.1995, blz. 1)

Richtlijn van de Raad van 2 augustus 1972 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten met betrekking tot de maatregelen die moeten worden genomen tegen de verontreiniging door dieselmotoren, bestemd voor het aandrijven van voertuigen (72/306/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/20/EG van de Commissie van 18 april 1997 (PB L 125 van 16.5.1997, blz. 21)

Richtlijn van de Raad van 17 december 1973 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende de binneninrichting van motorvoertuigen (delen van het interieur met uitzondering van achteruitkijkspiegel(s), plaats van bedieningsorganen, dak of rol- of schuifdak, rugleuning en achterzijde van de zitplaatsen) (74/60/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 78/632/EEG van de Commissie van 19 mei 1978 (PB L 206 van 29.7.1978, blz. 26)

Richtlijn van de Raad van 17 december 1973 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende de inrichtingen ter beveiliging tegen het gebruik van motorvoertuigen door onbevoegden (74/61/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 95/56/EG van de Commissie van 8 november 1995 (PB L 286 van 29.11.1995, blz. 1)

Richtlijn van de Raad van 4 juni 1974 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende de binneninrichting van motorvoertuigen (gedrag van de stuurinrichting bij botsingen) (74/297/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 91/662/EEG van de Commissie van 6 december 1991 (PB L 366 van 31.12.1991, blz. 1)

Richtlijn van de Raad van 22 juli 1974 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende de binneninrichting van motorvoertuigen (sterkte van de zitplaatsen en van hun bevestiging) (74/408/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 96/37/EG van de Commissie van 31 augustus 1996 (PB L 186 van 25.7.1996, blz. 28)

Richtlijn van de Raad van 17 september 1974 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende naar buiten uitstekende delen van motorvoertuigen (74/483/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 87/354/EEG van de Raad van 25 juni 1987 (PB L 192 van 11.7.1987, blz. 43)

Richtlijn van de Raad van 26 juni 1975 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende de achteruitrij-inrichtingen en de snelheidsmeter van motorvoertuigen (75/443/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/39/EG van de Commissie van 24 juni 1997 (PB L 177 van 5.7.1997, blz. 15)

Richtlijn van de Raad van 18 december 1975 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake de voorgeschreven platen en gegevens en de plaats en wijze waarop zij op motorvoertuigen en aanhangwagens daarvan moeten worden aangebracht (76/114/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 87/354/EEG van de Raad van 25 juni 1987 (PB L 192 van 11.7.1987, blz. 43)

Richtlijn van de Raad van 18 december 1975 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende bevestigingspunten voor veiligheidsgordels van motorvoertuigen (76/115/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 96/38/EEG van de Commissie van 17 juni 1996 (PB L 187 van 26.7.1996, blz. 95)

Richtlijn van de Raad van 27 juli 1976 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende de installatie van verlichtings- en lichtsignaalinrichtingen van motorvoertuigen en aanhangwagens daarvan (76/756/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/28/EG van de Commissie van 11 juni 1997 (PB L 171 van 30.6.1997, blz. 1)

Richtlijn van de Raad van 27 juli 1976 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende retroreflectoren voor motorvoertuigen en aanhangwagens daarvan (76/757/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/29/EG van de Commissie van 11 juni 1997 (PB L 171 van 30.6.1997, blz. 11)

Richtlijn van de Raad van 27 juli 1976 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende markeringslichten, breedtelichten, achterlichten en stoplichten van motorvoertuigen en aanhangwagens daarvan (76/758/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/30/EG van de Commissie van 11 juni 1997 (PB L 171 van 30.6.1997, blz. 25)

Richtlijn van de Raad van 27 juli 1976 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende richtingaanwijzers van motorvoertuigen en aanhangwagens daarvan (76/759/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 89/277/EEG van de Commissie van 28 maart 1989 (PB L 109 van 20.4.1989, blz. 25)

Richtlijn van de Raad van 27 juli 1976 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende de achterkentekenplaat-verlichting van motorvoertuigen en aanhangwagens daarvan (76/760/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 87/354/EEG van de Raad van 25 juni 1987 (PB L 192 van 11.7.1987, blz. 43)

Richtlijn van de Raad van 27 juli 1976 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende koplichten van motorvoertuigen voor groot licht en/of dimlicht, alsmede betreffende elektrische gloeilampen voor deze koplichten (76/761/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 89/517/EEG van de Commissie van 1 augustus 1989 (PB L 265 van 12.9.1989, blz. 15)

Richtlijn van de Raad van 27 juli 1976 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende mistlichten voor alsmede lampen daarvan, voor motorvoertuigen (76/762/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 87/354/EEG van de Raad van 25 juni 1987 (PB L 192 van 11.7.1987, blz. 43)

Richtlijn van de Raad van 17 mei 1977 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake sleepinrichtingen voor motorvoertuigen (77/389/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 96/64/EG van de Commissie van 2 oktober 1996 (PB L 258 van 11.10.1996, blz. 26)

Richtlijn van de Raad van 28 juni 1977 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende de mistlichten achter van motorvoertuigen en aanhangwagens daarvan (77/538/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 89/518/EEG van de Commissie van 1 augustus 1989 (PB L 265 van 12.9.1989, blz. 24)

Richtlijn van de Raad van 28 juni 1977 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende achteruitrijlichten van motorvoertuigen en aanhangwagens daarvan (77/539/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/32/EG van de Commissie van 11 juni 1997 (PB L 177 van 30.6.1997, blz. 63)

Richtlijn van de Raad van 28 juni 1977 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende de parkeerlichten van motorvoertuigen (77/540/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 87/354/EEG van de Raad van 25 juni 1987 (PB L 192 van 11.7.1987, blz. 43)

Richtlijn van de Raad van 28 juni 1977 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake veiligheidsgordels en bevestigingssystemen in motorvoertuigen (77/541/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 96/36/EG van de Commissie van 17 juni 1996 (PB L 178 van 17.7.1996, blz. 15)

Richtlijn van de Raad van 27 september 1977 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake het zichtveld van de bestuurder van motorvoertuigen (77/649/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 90/630/EEG van de Commissie van 30 oktober 1990 (PB L 341 van 6.12.1990, blz. 20)

Richtlijn van de Raad van 21 december 1977 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende de binneninrichting van motorvoertuigen (identificatie van bedieningsorganen, verklikkerlichten en meters) (78/316/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 94/53/EG van de Commissie van 15 november 1994 (PB L 299 van 22.11.1994, blz. 26)

Richtlijn van de Raad van 21 december 1977 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake ontdooiings- en ontwasemingsinrichtingen voor het glasoppervlak van motorvoertuigen (78/317/EEG) (PB L 81 van 28.3.1978, blz. 27)

Richtlijn van de Raad van 21 december 1977 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende ruitenwissers en ruitensproeiers van motorvoertuigen (78/318/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 94/68/EG van de Commissie van 16 december 1994 (PB L 354 van 31.12.1994, blz. 1)

Richtlijn van de Raad van 12 juni 1978 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake de verwarming van het interieur van motorvoertuigen (78/548/EEG) (PB L 168 van 26.6.1978, blz. 40)

Richtlijn van de Raad van 12 juni 1978 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake de wielafschermingen van motorvoertuigen (78/549/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 94/78/EG van de Commissie van 21 december 1994 (PB L 354 van 31.12.1994, blz. 10)

Richtlijn van de Raad van 16 oktober 1978 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende hoofdsteunen van zitplaatsen van motorvoertuigen (78/932/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 87/354/EEG van de Raad van 25 juni 1987 (PB L 192 van 11.7.1987, blz. 43)

Richtlijn van de Raad van 16 december 1980 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake het brandstofverbruik van motorvoertuigen (80/1268/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 93/116/EG van de Commissie van 17 december 1993 (PB L 329 van 30.12.1993, blz. 39)

Richtlijn van de Raad van 16 december 1980 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake het motorvermogen van motorvoertuigen (80/1269/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/21/EG van de Commissie van 18 april 1997 (PB L 125 van 16.5.1997, blz. 31)

Richtlijn van de Raad van 25 juli 1996 houdende vaststelling, voor bepaalde aan het verkeer binnen de Gemeenschap deelnemende wegvoertuigen, van de in het nationale en het internationale verkeer maximaal toegestane afmetingen, en van de in het internationale verkeer maximaal toegestane gewichten) (PB L 235 van 17.9.1996, blz. 59)

Richtlijn van de Raad van 3 december 1987 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten met betrekking tot de maatregelen die moeten worden genomen tegen de emissie van gasvormige verontreinigingen door dieselmotoren, bestemd voor het aandrijven van voertuigen (88/77/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 96/1/EG van de Raad van 22 januari 1996 (PB L 40 van 17.2.1996, blz. 1)

Richtlijn van de Raad van 13 april 1989 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende de zijdelingse afscherming (zijdelingse beschermingsinrichtingen) bij bepaalde motorvoertuigen en aanhangwagens daarvan (89/297/EEG) (PB L 124 van 5.5.1989, blz. 1)

Richtlijn van de Raad van 18 juli 1989 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake de diepte van de groeven in luchtbanden van bepaalde categorieën motorvoertuigen en aanhangwagens daarvan (89/459/EEG) (PB L 226 van 3.8.1989, blz. 4)

Richtlijn van de Raad van 27 maart 1991 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake opspatafschermingsystemen bij bepaalde categorieën motorvoertuigen en aanhangwagens daarvan (91/226/EEG) (PB L 103 van 23.4.1991, blz. 5)

Richtlijn van de Raad van 10 februari 1992 betreffende de installatie en het gebruik, in de Gemeenschap, van snelheidsbegrenzers op bepaalde categorieën motorvoertuigen (92/6/EEG) (PB L 57 van 2.3.1992, blz. 27)

Richtlijn van de Raad van 31 maart 1992 betreffende massa's en afmetingen van motorvoertuigen van categorie M1 (92/21/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 95/48/EG van de Commissie van 20 september 1995 (PB L 233 van 30.9.1995, blz. 73)

Richtlijn van de Raad van 31 maart 1992 betreffende de veiligheidsruiten en de materialen voor ruiten van motorvoertuigen en aanhangwagens daarvan (92/22/EEG) (PB L 129 van 14.5.1992, blz. 11)

Richtlijn van de Raad van 31 maart 1992 betreffende banden voor motorvoertuigen en aanhangwagens daarvan alsmede betreffende de montage ervan (92/23/EEG) (PB L 129 van 14.5.1992, blz. 95)

Richtlijn van de Raad van 31 maart 1992 betreffende snelheidsbegrenzers of soortgelijke begrenzingssystemen voor bepaalde categorieën motorvoertuigen (92/24/EEG) (PB L 129 van 14.5.1992, blz. 154)

Richtlijn van de Raad van 17 december 1992 betreffende de naar buiten uitstekende delen die zich vóór de achterwand van de cabine van motorvoertuigen van categorie N bevinden (92/114/EEG) (PB L 409 van 31.12.1992, blz. 17)

Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 1994 betreffende mechanische koppelinrichtingen van motorvoertuigen en aanhangwagens en de bevestiging van die inrichtingen aan deze voertuigen (94/20/EG) (PB L 195 van 29.7.1994, blz. 1)

Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 inzake de verbrandingseigenschappen van bij de inwendige constructie van bepaalde categorieën motorvoertuigen gebruikte materialen (95/28/EG) (PB L 281 van 23.11.1995, blz. 1)

Richtlijn 86/27/EG van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 1996 betreffende de bescherming van de inzittenden van motorvoertuigen bij zijdelingse botsingen en tot wijziging van Richtlijn 70/156/EEG (PB L 169 van 8.7.1996, blz. 1)

Richtlijn 96/79/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 1996, betreffende de bescherming van de inzittenden van motorvoertuigen bij frontale botsingen en houdende wijziging van Richtlijn 70/156/EEG (PB L 18 van 21.1.1997, blz. 7)

Richtlijn 97/27/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 juli 1997 betreffende de massa's en afmetingen van bepaalde categorieën motorvoertuigen en aanhangwagens daarvan en tot wijziging van Richtlijn 70/156/EEG (PB L 233 van 25.8.1997, blz. 1 en PB L 263 van 25.9.1997, blz. 30)

Zwitserland

Beschikking van 19 juni 1995 betreffende technische voorschriften voor motorvoertuigen en aanhangwagens daarvan (RO 1995 4145), laatstelijk gewijzigd op 21 april 1997 (RO 1997 1280)

Beschikking van 19 juni 1995 betreffende de typegoedkeuring van wegvoertuigen (RO 1995 3997)

Afdeling II

Overeenstemmingsbeoordelingsorganen

Het bij artikel 10 van deze overeenkomst ingestelde comité stelt volgens de in artikel 11 van deze overeenkomst omschreven procedure een lijst van keuringsinstanties, technische diensten en expertisebureaus vast en zorgt ervoor dat deze lijst wordt bijgewerkt.

Europese Gemeenschap

Zwitserland

Bevoegde keuringsinstantie

Office fédéral des routes
Section des homologations
CH-3003 Bern

Afdeling III

Aanwijzende autoriteiten

Europese Gemeenschap

- | | |
|----------------|---|
| — Oostenrijk | Bundesministerium für öffentliche Wirtschaft und Verkehr |
| — België: | Ministère des Communications et de l'Infrastructure
Ministerie van Verkeer en Infrastructuur |
| — Denemarken: | Road safety and Transport Agency |
| — Finland: | Liikenneministeriö / Trafikministeriet |
| — Frankrijk: | Ministère des Transports |
| — Duitsland: | Bundesministerium für Verkehr, Bau- und Wohnungswesen |
| — Griekenland: | Ministry of Transport |
| — Ierland: | Department of Enterprise and Employment |
| — Italië: | Ministero dei Trasporti |
| — Luxemburg: | Ministère des Transports |
| — Nederland: | Rijksdienst voor het Wegverkeer |
| — Portugal: | Direcção-Geral de Viação |

— Spanje:	Ministerio de Industria, Comercio y Energía
— Sweden:	Onder het gezag van de Zweedse regering: Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC) Vägverlet Statens Naturvårdsverk (betreffende emissie): Richtlijnen 70/220/EEG, 72/306/EEG, 88/77/EEG en 77/537/EEG
— Verenigd Koninkrijk:	Vehicle Certification Agency
Zwitserland	Office fédéral des routes

Afdeling IV

Bijzondere regels voor de aanwijzing van overeenstemmingsbeoordelingsorganen

Bij de aanwijzing van overeenstemmingsbeoordelingsorganen houden de aanwijzende autoriteiten zich aan hun in afdeling I vermelde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen.

Afdeling V

Aanvullende bepalingen

De bepalingen van deze afdeling zijn uitsluitend van toepassing in de betrekkingen tussen Zwitserland, enerzijds, en de Europese Gemeenschap, anderzijds.

1. Uitwisseling van informatie

De autoriteiten in Zwitserland en in de lidstaten die bevoegd zijn voor de goedkeuring van motorvoertuigen wisselen de informatie uit waaraan wordt gerefereerd in artikel 4, leden 5 en 6, van Richtlijn 70/156/EEG, gewijzigd bij Richtlijn 92/53/EEG en laatstelijk aan de vooruitgang van de techniek aangepast bij Richtlijn 98/14/EG van de Commissie.

Wanneer Zwitserland of de lidstaten weigeren een voertuig goed te keuren overeenkomstig het bepaalde in artikel 4, lid 2, van Richtlijn 70/156/EEG, gewijzigd bij Richtlijn 92/53/EEG en laatstelijk aan de vooruitgang van de techniek aangepast bij Richtlijn 98/14/EG van de Commissie, dan stellen de bevoegde autoriteiten van Zwitserland en van de lidstaten elkaar daarvan in kennis onder vermelding van de redenen van hun besluit. De bevoegde autoriteiten in Zwitserland delen hun besluit bovendien aan de Commissie mede.

2. Erkenning van voertuig-typegoedkeuringen

Zwitserland erkent eveneens de typegoedkeuringen die voor de inwerkingtreding van deze overeenkomst door de in afdeling II van dit hoofdstuk genoemde goedkeuringsinstanties werden afgegeven overeenkomstig het bepaalde in Richtlijn 70/156/EEG, gewijzigd bij Richtlijn 92/53/EEG en laatstelijk aan de vooruitgang van de techniek aangepast bij Richtlijn 98/14/EG van de Commissie, en die nog van toepassing zijn in de EG.

De Europese Gemeenschap erkent de door Zwitserland afgegeven voertuig-typegoedkeuringen wanneer de door Zwitserland gestelde eisen gelijkwaardig worden geacht met de bepalingen van Richtlijn 70/156/EEG, gewijzigd bij Richtlijn 92/53/EEG en laatstelijk aan de vooruitgang van de techniek aangepast bij Richtlijn 98/14/EG van de Commissie

De erkenning van de door Zwitserland afgegeven voertuig-typegoedkeuringen wordt opgeschort indien Zwitserland nalaat zijn wetgeving aan te passen aan al de vigerende wetgeving van de Gemeenschap in verband met de voertuig-typegoedkeuring.

3. Vrijwaringsclausules van de voertuig-typegoedkeuringen

Registratie en ingebruikneming

1. De lidstaten en Zwitserland registreren nieuwe voertuigen of geven toestemming tot verkoop of ingebruikneming van dergelijke voertuigen om redenen in verband met de bouw of de werking daarvan op de uitdrukkelijke voorwaarde dat deze voertuigen vergezeld gaan van een geldig certificaat van overeenstemming. De lidstaten en Zwitserland kunnen de verkoop van niet-afgewerkte voertuigen niet verbieden, doch kunnen de permanente registratie of de ingebruikneming daarvan weigeren zolang de betrokken voertuigen niet zijn afgewerkt.

2. De lidstaten en Zwitserland geven toestemming tot de verkoop of de ingebruikneming van onderdelen en technische eenheden op de uitdrukkelijke voorwaarde dat deze onderdelen of technische eenheden aan de desbetreffende richtlijn of aan de met deze richtlijn overeenstemmende Zwitserse wetgeving voldoen.

3. Indien een lidstaat of Zwitserland vaststellen dat voertuigen, onderdelen of technische eenheden van een bepaald type een ernstig gevaar vormen voor de verkeersveiligheid, hoewel zij vergezeld gaan van een geldig certificaat van overeenstemming of op passende wijze gemerkt zijn, kunnen deze lidstaat of Zwitserland gedurende ten hoogste zes maanden de registratie van dergelijke voertuigen weigeren, dan wel de verkoop of ingebruikneming op hun grondgebied van dergelijke voertuigen, onderdelen of technische eenheden verbieden. Zij geven hiervan onverwijld kennis aan de andere lidstaten, aan Zwitserland en aan de Commissie, onder vermelding van de redenen die aan hun besluit ten grondslag liggen. Indien Zwitserland of de lidstaat die de typegoedkeuring heeft afgegeven het hem ter kennis gebrachte vermeende gevaar voor de verkeersveiligheid betwist, trachten Zwitserland of de betrokken lidstaten een oplossing te vinden voor het probleem. De Europese Commissie en het Comité worden op de hoogte gehouden en plegen voor zover nodig overleg ten einde een regeling te treffen voor het geschil.

Maatregelen in verband met de overeenstemming van de productie

1. Zwitserland of een lidstaat die een voertuig-typegoedkeuring afgeeft, neemt de in bijlage X bij kaderrichtlijn 70/156/EEG, gewijzigd bij Richtlijn 92/53/EEG en laatstelijk aan de vooruitgang van de techniek aangepast bij Richtlijn 98/14/EG van de Commissie, omschreven maatregelen ten aanzien van deze goedkeuring teneinde, eventueel in samenwerking met de bevoegde goedkeuringsinstanties van de andere lidstaten of van Zwitserland, na te gaan of de nodige maatregelen zijn genomen om te waarborgen dat de vervaardigde voertuigen, systemen, onderdelen of technische eenheden in overeenstemming zijn met het goedgekeurde type.

2. Zwitserland of een lidstaat die een typegoedkeuring heeft afgegeven, neemt de in bijlage X bij kaderrichtlijn 70/156/EEG, gewijzigd bij Richtlijn 92/53/EEG en laatstelijk aan de vooruitgang van de techniek aangepast bij Richtlijn 98/14/EG van de Commissie, bedoelde maatregelen in verband met deze goedkeuring teneinde, eventueel in samenwerking met de goedkeuringsinstanties van de andere lidstaten of van Zwitserland, na te gaan of de in lid 1 bedoelde maatregelen nog steeds toereikend zijn en of de vervaardigde voertuigen, systemen, onderdelen of technische eenheden nog steeds in overeenstemming zijn met het goedgekeurde type. Deze controle om de overeenstemming met het goedgekeurde type te waarborgen, heeft enkel betrekking op de procedures bedoeld in punt 2 van bijlage X bij kaderrichtlijn 70/156/EEG, gewijzigd bij Richtlijn 92/53/EEG en laatstelijk aan de vooruitgang van de techniek aangepast bij Richtlijn 98/14/EG van de Commissie, evenals in de bijzondere richtlijnen waarin specifieke eisen worden gesteld.

Niet-overeenstemming met het goedgekeurde type

1. Een product is niet in overeenstemming met het goedgekeurde type wanneer ten opzichte van het typegoedkeuringsformulier en/of het informatiepakket afwijkingen worden geconstateerd die niet krachtens artikel 5, lid 3 of lid 4, werden toegestaan door Zwitserland of de lidstaat die de typegoedkeuring heeft verricht. Een voertuig kan niet als niet in overeenstemming met het goedgekeurde type worden beschouwd wanneer de in de desbetreffende richtlijnen vastgestelde toleranties niet zijn overschreden.

2. Indien Zwitserland of een lidstaat die een typegoedkeuring hebben verricht, vaststellen dat voertuigen, onderdelen of technische eenheden die vergezeld gaan van een certificaat van overeenstemming of die voorzien zijn van een goedkeuringsmerkteken niet in overeenstemming zijn met het goedgekeurde type, nemen deze lidstaat of Zwitserland de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de vervaardigde voertuigen, onderdelen of technische eenheden opnieuw in overeenstemming worden gebracht met het goedgekeurde type. De goedkeuringsinstanties van deze lidstaat of van Zwitserland stellen de goedkeuringsinstanties van de andere lidstaten en/of van Zwitserland in kennis van de genomen maatregelen, die in laatste instantie de intrekking van de goedkeuring kunnen inhouden.

3. Indien Zwitserland of een lidstaat vaststellen dat voertuigen, onderdelen of technische eenheden die vergezeld gaan van een certificaat van overeenstemming of die voorzien zijn van een goedkeuringsmerkteken niet in overeenstemming zijn met het goedgekeurde type, kunnen zij Zwitserland of de lidstaat die de goedkeuring heeft verricht, verzoeken na te gaan of de vervaardigde voertuigen, onderdelen of technische eenheden in overeenstemming zijn met het goedgekeurde type. Deze verificatie dient zo spoedig mogelijk plaats te vinden doch in elk geval binnen zes maanden na de datum van het daartoe strekkende verzoek.

4. In geval van:

- typegoedkeuring waarbij de niet-overeenstemming van een voertuig uitsluitend het gevolg is van de niet-overeenstemming van een systeem, onderdeel of technische eenheid, of
- gefaseerde typegoedkeuring waarbij de niet-overeenstemming van een afgewerkt voertuig uitsluitend het gevolg is van de niet-overeenstemming van een systeem, onderdeel of technische eenheid die integrerend deel uitmaken van het niet-afgewerkte voertuig, of van de niet-overeenstemming van het niet-afgewerkte voertuig zelf, verzoeken de voor de typegoedkeuring bevoegde instanties, hetzij Zwitserland, hetzij de lidstaat of lidstaten die de typegoedkeuring van een systeem, onderdeel, technische eenheid of niet-afgewerkt voertuig hebben verricht, de noodzakelijke maatregelen te nemen om de vervaardigde voertuigen opnieuw in overeenstemming te brengen met het goedgekeurde type. Deze maatregelen dienen zo spoedig mogelijk te worden genomen doch in elk geval binnen zes maanden na de datum van het daartoe strekkende verzoek, in voorkomend geval in samenwerking met Zwitserland of de lidstaat die het verzoek heeft ingediend.

Wanneer niet-overeenstemming wordt vastgesteld, nemen de voor de typegoedkeuring bevoegde instanties in Zwitserland of in de lidstaat die het systeem, het onderdeel, de technische eenheid of het niet-afgewerkte voertuig heeft goedgekeurd de maatregelen bedoeld in artikel 2 van kaderrichtlijn 70/156/EEG, gewijzigd bij Richtlijn 92/53/EEG en laatstelijk aan de vooruitgang van de techniek aangepast bij Richtlijn 98/14/EG van de Commissie.

5. De voor de typegoedkeuring bevoegde instanties in de lidstaten en in Zwitserland stellen elkaar binnen één maand in kennis van de intrekking van een typegoedkeuring en van de redenen welke daaraan ten grondslag liggen.

6. Indien de lidstaat die de typegoedkeuring heeft verricht of Zwitserland de niet-conformiteit waarvan zij in kennis werden gesteld betwisten, treffen de betrokken lidstaten en Zwitserland de nodige regelingen om het geschil te beslechten. De Commissie en het Comité worden van de ontwikkelingen op de hoogte gehouden en plagen indien nodig op passende wijze overleg om een oplossing te vinden voor het probleem.

HOOFDSTUK 13

LANDBOUWTREKKERS OF BOSBOUWTREKKERS

Afdeling I

Wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen

Bepalingen bedoeld in artikel 1, lid 2

Europese Gemeenschap

Richtlijn van de Raad van 4 maart 1974 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende de goedkeuring van landbouw- of bosbouwtrekkers op wielen (74/150/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/54/EG van het Europees Parlement en van de Raad van 23 september 1997 (PB L 277 van 10.10.1997, blz. 24)

Richtlijn van de Raad van 4 maart 1974 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende bepaalde onderdelen en eigenschappen van landbouw- of bosbouwtrekkers op wielen (74/151/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 98/38/EG van de Commissie van 3 juni 1998 (PB L 170 van 16.6.1998, blz. 13)

Richtlijn van de Raad van 4 maart 1974 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende de door de constructie bepaalde maximumsnelheid en de laadplatforms van landbouw- of bosbouwtrekkers op wielen (74/152/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/54/EG van het Europees Parlement en van de Raad van 23 september 1997 (PB L 277 van 10.10.1997, blz. 24)

Richtlijn van de Raad van 25 juni 1974 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende de achteruitkijkspiegels van de landbouw- of bosbouwtrekkers op wielen (74/346/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 98/40/EG van de Commissie van 8 juni 1998 (PB L 171 van 17.6.1998, blz. 28)

Richtlijn van de Raad van 25 juni 1974 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende het zichtveld en de ruitewissers van landbouw- of bosbouwtrekkers op wielen (74/347/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/54/EG van het Europees Parlement en van de Raad van 23 september 1997 (PB L 277 van 10.10.1997, blz. 24)

Richtlijn van de Raad van 20 mei 1975 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende de stuurinrichting van landbouw- of bosbouwtrekkers op wielen (75/321/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 98/39/EG van de Commissie van 5 juni 1998 (PB L 170 van 16.6.1998, blz. 15)

Richtlijn van de Raad van 20 mei 1975 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende de onderdrukking van radiostoringen, veroorzaakt door motoren of elektrische ontsteking van landbouw- of bosbouwtrekkers op wielen (75/322/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/54/EG van het Europees Parlement en van de Raad van 23 september 1997 (PB L 277 van 10.10.1997, blz. 24)

Richtlijn van de Raad van 6 april 1976 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende de reminrichting van landbouw- en bosbouwtrekkers op wielen (76/432/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/54/EG van het Europees Parlement en van de Raad van 23 september 1997 (PB L 277 van 10.10.1997, blz. 24)

Richtlijn van de Raad van 27 juli 1976 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende de zitplaatsen voor meerrijders op landbouw- of bosbouwtrekkers op wielen (76/763/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/54/EG van het Europees Parlement en van de Raad van 23 september 1997 (PB L 277 van 10.10.1997, blz. 24)

Richtlijn van de Raad van 29 maart 1977 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake het geluidsniveau op oorhoogte van bestuurders van landbouw- of bosbouwtrekkers op wielen (77/311/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/54/EG van het Europees Parlement en van de Raad van 23 september 1997 (PB L 277 van 10.10.1997, blz. 24)

Richtlijn van de Raad van 28 juni 1977 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende kantelbeveiligingsinrichtingen op landbouw- of bosbouwtrekkers op wielen 77/536/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 89/680/EEG van de Raad van 21 december 1989 (PB L 398 van 30.12.1989, blz. 26)

Richtlijn van de Raad van 28 juni 1977 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende de maatregelen die moeten worden genomen tegen de verontreiniging door dieselmotoren, bestemd voor het aandrijven van landbouw- of bosbouwtrekkers op wielen 77/537/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/54/EG van het Europees Parlement en van de Raad van 23 september 1997 (PB L 277 van 10.10.1997, blz. 24)

Richtlijn van de Raad van 25 juli 1978 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende de bestuurderszitplaats op landbouw- of bosbouwtrekkers op wielen (78/764/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/54/EG van het Europees Parlement en van de Raad van 23 september 1997 (PB L 277 van 10.10.1997, blz. 24)

Richtlijn van de Raad van 17 oktober 1978 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende de installatie van de verlichtings- en lichtsignaalinrichtingen van landbouw- of bosbouwtrekkers op wielen (78/933/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn van het Europees Parlement en van de Raad 97/54/EG van 23 september 1997 (PB L 277 van 10.10.1997, blz. 24)

Richtlijn van de Raad van 17 mei 1979 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende de onderdeelgoedkeuring van verlichtings- en lichtsignaalinrichtingen van landbouw- en bosbouwtrekkers op wielen (79/532/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/54/EG van het Europees Parlement en van de Raad van 23 september 1997 (PB L 277 van 10.10.1997, blz. 24)

Richtlijn van de Raad van 17 mei 1979 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende de sleepinrichting en de achteruitrijinrichting van landbouw- of bosbouwtrekkers op wielen (79/533/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/54/EG van het Europees Parlement en van de Raad van 23 september 1997 (PB L 277 van 10.10.1997, blz. 24)

Richtlijn van de Raad van 25 juni 1979 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende kantelbeveiligingsinrichtingen op landbouw- of bosbouwtrekkers op wielen (statische proeven) (79/622/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 88/413/EEG van de Commissie van 22 juni 1988 (PB L 200 van 26.7.1988, blz. 32)

Richtlijn van de Raad van 24 juni 1980 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake de bedieningsruimte, de toegankelijkheid van de cabine alsmede deuren en ramen van landbouw- en bosbouwtrekkers op wielen (80/720/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/54/EG van het Europees Parlement en van de Raad van 23 september 1997 (PB L 277 van 10.10.1997, blz. 24)

Richtlijn van de Raad van 26 mei 1986 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake aftakassen en de beveiliging daarvan bij landbouw- en bosbouwtrekkers op wielen (86/297/EEG) laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/54/EG van het Europees Parlement en van de Raad van 23 september 1997 (PB L 277 van 10.10.1997, blz. 24)

Richtlijn van de Raad van 26 mei 1986 betreffende kantelbeveiligingsinrichtingen aan de achterzijde op land- of bosbouwsmalspoortrekkers (86/298/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 89/682/EEG van de Raad van 21 december 1989 (PB L 398 van 30.12.1989, blz. 29)

Richtlijn van de Raad van 24 juli 1986 betreffende de installatie, plaats, werking en identificatie van de bedieningsorganen van land- en bosbouwtrekkers op wielen (86/415/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/54/EG van het Europees Parlement en van de Raad van 23 september 1997 (PB L 277 van 10.10.1997, blz. 24)

Richtlijn van de Raad van 25 juni 1987 betreffende vóór de bestuurderszitplaats bevestigde kantelbeveiligingsinrichtingen voor land- of bosbouwsmalspoortrekkers op wielen (87/402/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 89/681/EEG van de Raad van 21 december 1989 (PB L 398 van 30.12.1989, blz. 27)

Richtlijn van de Raad van 21 december 1988 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende bepaalde onderdelen en kenmerken van landbouw- of bosbouwtrekkers op wielen (89/173/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/54/EG van het Europees Parlement en van de Raad van 23 september 1997 (PB L 277 van 10.10.1997, blz. 24)

Zwitserland

Beschikking van 19 juni 1995 betreffende technische voorschriften voor landbouwtrekkers (RO 1995 4171)

Beschikking van 19 juni 1995 betreffende de type-goedkeuring van wegvoertuigen (RO 1995 3997)

Afdeling II

Overeenstemmingsbeoordelingsorganen

Het bij artikel 10 van deze overeenkomst ingestelde comité stelt volgens de in artikel 11 van deze overeenkomst omschreven procedure een lijst van goedkeuringsinstanties, technische diensten en expertise-instanties vast en zorgt ervoor dat deze lijst wordt bijgewerkt.

Europese Gemeenschap

Zwitserland

Bevoegde goedkeuringsinstantie

Office fédéral des routes, Section des homologations
CH-3003 Bern

Afdeling III

Aanwijzende autoriteiten

Europese Gemeenschap

- Oostenrijk: Bundesministerium für öffentliche Wirtschaft und Verkehr
- België: Ministère des Communications et de l'Infrastructure
Ministerie van Verkeer en Infrastructuur
- Denemarken: Road safety and Transport Agency
- Finland: Liikenneministeriö / Trafikministeriet
- Frankrijk: Ministère des Transports
- Duitsland: Bundesamt für Ernährung und Forsten
- Griekenland: Ministry of Transport
- Ierland: Department of Enterprise and Employment

— Italië:	Ministero dei Trasporti
— Luxemburg:	Ministère des Transports
— Nederland:	Rijksdienst voor het Wegverkeer
— Portugal:	Direcção-Geral de Viação
— Spanje:	Ministerio de Industria y Energía
— Sweden:	Onder het gezag van de Zweedse regering: Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC) Vägverket Statens Naturvårdsverk (betreffende emissie): Richtlijnen 70/220/EEG, 72/306/EEG, 88/77/EEG en 77/537/EEG
— Verenigd Koninkrijk:	Vehicle Certification Agency
Zwitserland	Office fédéral des routes

Afdeling IV

Bijzondere voorschriften voor de aanwijzing van overeenstemmingsbeoordelingsorganen

Bij de aanwijzing van overeenstemmingsbeoordelingsorganen passen de aanwijzende autoriteiten hun in afdeling I vermelde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen toe.

Afdeling V

Aanvullende bepalingen

Uitwisseling van informatie

De bevoegde autoriteiten van de lidstaten en Zwitserland delen elkaar mede welke in de handel gebrachte voertuigen, inrichtingen en systemen in overeenstemming zijn met het goedgekeurde type (artikel 5 en artikel 6 van Richtlijn 74/150/EEG) en welke daar niet mee in overeenstemming zijn (artikel 8, Richtlijn 74/150/EEG).

HOOFDSTUK 14

GOEDE LABORATORIUMPRAKTIJKEN (GLP)

Toepassingsgebied

De bepalingen van dit sectorhoofdstuk hebben betrekking op het testen, overeenkomstig de GLP, van chemicaliën, hetzij stoffen, hetzij preparaten, waarop de in afdeling I vermelde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van toepassing zijn. Voor de toepassing van dit hoofdstuk zijn de bepalingen van artikel 4 van deze overeenkomst die betrekking hebben op de oorsprong niet van toepassing.

Behoudens specifieke definities in dit hoofdstuk hebben de gebruikte termen de betekenis die daaraan is gegeven in de „OECD Principles of Good Laboratory Practice” (OESO-beginselen van goede laboratoriumpraktijken) [Aanhangsel II van het besluit van de Raad van de OESO van 12 mei 1981 C(81)30(Final)], de „Guides for Compliance Monitoring Procedures for Good Laboratory Practice” (procedures voor de handhaving van goede laboratoriumpraktijken) [Aanhangsel I van het besluit/de aanbeveling van de Raad van de OESO van 2 oktober 1989 C(89)87 (Final)], de GLP-Consensusdocumenten en de „OECD Series on Principles of Good Laboratory Practice and Compliance Monitoring” (beginselen van goede laboratoriumpraktijken en het toezicht op de naleving van deze beginselen) alsmede alle wijzigingen daarvan.

De Partijen erkennen de gelijkwaardigheid van elkaars programma's voor de handhaving van goede laboratoriumpraktijken die in overeenstemming zijn met de bovengenoemde besluiten en aanbevelingen van de OESO en met de in afdeling IV vermelde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen.

De Partijen verbinden zich tot de wederzijdse erkenning van onderzoek, en van de daaruit voortvloeiende gegevens, dat is verricht door de in afdeling II vermelde beproevingslaboratoria van de andere Partij, op voorwaarde dat deze laboratoria deelnemen aan het programma voor de handhaving van goede laboratoriumpraktijken van die Partij overeenkomstig de bovenvermelde beginselen en bepalingen.

De Partijen verbinden zich ertoe de conclusies van controles op onderzoek en inspecties van beproevingslaboratoria te aanvaarden die door de in afdeling III vermelde toezichthoudende instanties zijn uitgevoerd.

Afdeling I

Wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen

Wat het testen van chemicaliën overeenkomstig GLP betreft, zijn de desbetreffende voorschriften van de hierna vermelde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van toepassing.

Bepalingen bedoeld artikel 1, lid 1

Europese Gemeenschap

Toevoegingsmiddelen in diervoeding

Richtlijn van de Raad van 18 april 1983 tot vaststelling van richtsnoeren voor de beoordeling van bepaalde producten die worden gebruikt in de diervoeding (83/228/EEG) (PB L 126 van 13.5.1983, blz. 23)

Richtlijn van de Raad van 16 februari 1987 tot vaststelling van richtsnoeren voor de beoordeling van toevoegingsmiddelen in diervoeding (87/153/EEG) (PB L 64 van 7.2.1987, blz. 19) en latere wijzigingen

Levensmiddelen

Richtlijn van de Raad van 14 juni 1989 inzake de officiële controle op levensmiddelen (89/397/EEG) (PB L 186 van 30.6.1989, blz. 23) en latere wijzigingen

Richtlijn van de Raad van 29 oktober 1993 betreffende bijkomende maatregelen inzake de officiële controle op levensmiddelen (93/99/EEG) (PB L 290 van 24.11.1993, blz. 14) en latere wijzigingen

Cosmetica

Richtlijn van de Raad van 14 juni 1993 houdende zesde wijziging van Richtlijn 76/768/EEG betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake cosmetische producten (93/35/EEG) (PB L 151 van 23.6.1993, blz. 32) en latere wijzigingen

Zwitserland

Geen GLP-wetgeving

Bepalingen bedoeld artikel 1, lid 2

Europese Gemeenschap

Nieuwe en bestaande chemicaliën

Richtlijn van de Raad van 18 december 1986 betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen inzake de toepassing van de beginselen van goede laboratoriumpraktijken en het toezicht op de toepassing ervan voor tests op chemische stoffen (87/18/EEG) (PB L 15 van 17.1.1987, blz. 29)

Richtlijn van de Raad van 30 april 1992 tot zevende wijziging van Richtlijn 67/548/EEG betreffende de aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen inzake de indeling, de verpakking en het kenmerken van gevaarlijke stoffen (92/32/EEG) (PB L 154 van 5.6.1992, blz. 1)

Richtlijn van de Raad van 7 juni 1988 betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten inzake de indeling, de verpakking en het kenmerken van gevaarlijke preparaten (88/379/EEG) (PB L 187 van 16.7.1988, blz. 14)

Verordening (EEG) van de Raad van 23 maart 1993 inzake de beoordeling en de beperking van risico's van bestaande stoffen (793/93/EEG) (PB L 84 van 5.4.1993, blz. 1)

Geneesmiddelen

Richtlijn van de Raad van 22 december 1986 tot wijziging van Richtlijn 75/318/EEG betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake de analytische, toxicologisch-farmacologische en klinische normen en voorschriften betreffende proeven op farmaceutische specialiteiten (87/19/EEG) (PB L 15 van 17.1.1987, blz. 31)

Richtlijn van de Raad van 22 december 1986 tot wijziging van Richtlijn 65/65/EEG betreffende de aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen inzake farmaceutische specialiteiten (87/21/EEG) (PB L 15 van 17.1.1987, blz. 36)

Richtlijn van de Commissie van 19 juli 1991 tot wijziging van de bijlage bij Richtlijn 75/318/EEG van de Raad betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake de analytische, toxicologisch-farmacologische en klinische normen en voorschriften betreffende proeven op farmaceutische specialiteiten (91/507/EEG) (PB L 270 van 26.9.1991, blz. 32)

Geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik

Richtlijn van de Raad van 22 december 1986 tot wijziging van Richtlijn 81/852/EEG inzake de analytische, toxicologisch-farmacologische en klinische normen en voorschriften betreffende proeven op geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik (87/20/EEG) (PB L 15 van 17.1.1987, blz. 34)

Richtlijn van de Commissie van 20 maart 1992 tot wijziging van de bijlage bij Richtlijn 81/852/EEG van de Raad inzake de analytische, toxicologisch-farmacologische en klinische normen en voorschriften betreffende proeven op geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik (92/18/EEG) (PB L 97 van 10.4.1992, blz. 1)

Gewasbeschermingsmiddelen

Richtlijn van de Raad van 15 juli 1991 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen (91/414/EEG) (PB L 230 van 19.8.1991, blz. 1)

Richtlijn van de Commissie van 27 juli 1993 tot wijziging van Richtlijn 91/414/EEG van de Raad betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen (93/71/EEG) (PB L 221 van 31.8.1993, blz. 27)

Richtlijn van de Commissie van 14 juli 1995 tot wijziging van Richtlijn 91/414/EEG van de Raad betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen (95/35/EG) (PB L 172 van 22.7.1995, blz. 6)

Zwitserland

Federale wet van 7 oktober 1983 betreffende de bescherming van het milieu (RO 1984 1122), laatstelijk gewijzigd op 21 december 1995 (RO 1997 1155)

Beschikking van 9 juni 1986 betreffende milieuvriendelijke stoffen (RO 1986 1254), laatstelijk gewijzigd op 11 november 1998 (RO 1999 39)

Federale wet van 21 maart 1969 betreffende de handel in toxische stoffen (RO 1972 435), laatstelijk gewijzigd op 21 december 1995 (RO 1997 1155)

Beschikking van 19 september 1983 betreffende toxische stoffen (RO 1983 1387), laatstelijk gewijzigd op 11 november 1998 (RO 1999 56)

Verordeningen van 25 mei 1972 ter uitvoering van de overeenkomst tussen de kantons betreffende het toezicht op geneesmiddelen, laatstelijk gewijzigd op 23 november 1995

Afdeling II

Overeenstemmingsbeoordelingsorganen

Voor de toepassing van dit sectorhoofdstuk worden onder overeenstemmingsbeoordelingsorganen verstaan de beproevingslaboratoria die zijn erkend in het kader van het programma voor GLP-toezicht van elke Partij.

Het in artikel 10 van deze overeenkomst bedoelde Comité zal aan de hand van de door de partijen overeenkomstig het bepaalde in afdeling V van dit hoofdstuk verstrekte informatie en volgens de in artikel 11 van deze overeenkomst omschreven procedure, een lijst opstellen en permanent bijwerken van de beproevingslaboratoria waarvan is vastgesteld dat zij aan de GLP-beginselen voldoen.

Afdeling III

Voor de aanwijzing van overeenstemmingsbeoordelingsorganen bevoegde autoriteiten

Voor de toepassing van dit sectorhoofdstuk worden onder „aanwijzende autoriteiten” verstaan de officiële „GLP Monitoring Authorities” (autoriteiten die toezicht houden op de toepassing van GLP) van de Partijen

Europese Gemeenschap

- | | |
|--|---|
| <p>— Oostenrijk</p> <p>Bondsministerie voor het Milieu, de Jeugd en het Gezin
Departement II/2
Stubenbastei 5
A-1010 Wenen</p> | <p>Alle producten</p> |
| <p>— België</p> <p>Ministère de la santé publique, de l'environnement et de l'intégration sociale. Inspection pharmaceutique
Ministerie van Volksgezondheid, Leefmilieu en Sociale Integratie. Farmaceutische Inspectie
Juliette Wytsmanstraat 14
B-1050 Brussel</p> | <p>Alle producten</p> |
| <p>— Denemarken</p> <p>Deense dienst voor Industrie en Handel
Tagensvej 137
DK-2200 Copenhagen N</p> <p>Deense Dienst voor Geneesmiddelen
378, Frederikssundsvej
DK-2700 Bronshoj</p> | <p>Industriële chemicaliën en pesticiden</p> <p>Farmaceutische producten</p> |
| <p>— Finland</p> <p>Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö / Social- och hälsovårdsministeriet
PL 267 Box
FIN-00531 Helsinki</p> | <p>Alle producten</p> |
| <p>— Frankrijk</p> <p>Groupe Interministériel des produits chimiques (GIPC)
3/5 Rue Barbet de Jouy
F-75353 Paris 07 SP</p> <p>Agence du Médicament
143/147 Boulevard Anatole France
F-93200 Saint Denis</p> <p>Ministère de la Santé
Direction Générale de la Santé, Sous-direction pharmacie
1, place de Fontenoy
F-75350 Paris 07 SP</p> <p>CNEVA
Agence de médicament vétérinaire, service inspections et contrôles
BP 203
F-35302 Fougères Cedex</p> | <p>Industriële chemicaliën, pesticiden en andere dan farmaceutische producten</p> <p>Farmaceutische producten voor ander dan diergeneeskundig gebruik</p> <p>Cosmetische producten</p> <p>Diergeneeskundige producten</p> |

-
- | | |
|--|---|
| — Duitsland
Bondsmijnisterie voor het milieu, de natuurbescherming en de nucleaire veiligheid
D-53175 Bonn | Alle producten |
| — Griekenland
Algemeen laboratorium van de staat voor chemische producten
An Tsoha straat 16
GR-11521 Athene | Alle producten |
| — Ierland
Irish Laboratory Accreditation Board (ILAB)
Wilton Park House
Wilton Place
Dublin 2
Ierland | Alle producten |
| — Italië
Ministero della Sanità
Dipartimento della Prevenzione
GLP Compliance Monitoring Unit
Via della Sierra Nevada 60
I-00144 Rome | Alle producten |
| — Nederland
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Inspectie voor de gezondheidszorg, keuringsdienst van waren en veterinaire inspectie van de Volksgezondheid
GLP-afdeling
Postbus 16.108
2500 BC's Gravenhage
Nederland | Alle producten |
| — Portugal
Instituto Portugues da Qualidade
Ministerio da Industria e Comercio pesticiden
Rua C à Av. Dos Très Vales
P-2825 Monte da Caparica

Instituto Nacional de Farmacia e do Medicamento
Parque de Saúde de Lisboa
Avenida do Brasil 53
P-1700 Lisboa | Industriële chemicaliën

Farmaceutische producten en middelen voor diergeneeskundig gebruik |
| — Spanje
Ministerio de Sanidad y Consumo
Agencia Espanola des Medicamento
Subdireccion General de Seguridad de los Medicamentos
Paseo del Prado, 18-20
E-28014 Madrid | Farmaceutische producten en cosmetica |
| — Zweden
Läkemedelsverket (Dienst voor medische producten)
Box 26
S-75103 Uppsala

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Zweedse erkenningsinstelling SWEDAC)
Box 2231
S-10315 Stockholm | Farmaceutische producten, producten voor lichaamsverzorging en cosmetische producten

Alle andere producten |
| — Verenigd Koninkrijk
Department of Health
GLP Monitoring Authority
Hannibal House, Market Towers
1, Nine Elms Lane
London SW8 5NQ
Verenigd Koninkrijk | Alle producten |

Zwitserland

Milieuonderzoek alle producten
 Federale Dienst voor milieu, bosbouw en het landschap
 CH-3003 Bern

Gezondheidsonderzoek farmaceutische producten
 Interkantonnale dienst voor het toezicht op geneesmiddelen
 Erlachstraße 8
 Postbus
 CH-3000 Bern 9

Gezondheidsonderzoek alle producten, met uitzondering van farmaceutica
 Federale Dienst voor de volksgezondheid/Afdeling chemische producten

Chemicals Division
 CH-3003 Bern

Afdeling IV

Procedures voor de aanwijzing van overeenstemmingsbeoordelingsorganen

Voor de toepassing van deze sectorbijlage wordt onder „aanwijzing van een overeenstemmingsbeoordelingsorgaan” verstaan de procedure volgens welke de „GLP-Monitoring Authorities” bepalen of een beproevingslaboratorium aan de GLP-voorschriften voldoet. Te dien einde passen zij de voorschriften en procedures toe van de hierna vermelde besluiten die als gelijkwaardig aan en conform met de vorengenoemde besluiten C(81) 30 Final en C(89) 87 Final van de Raad van de OESO worden beschouwd:

Europese Gemeenschap	Richtlijn van de Raad van 18 december 1986 betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen inzake de toepassing van de beginselen van goede laboratoriumpraktijken en het toezicht op de toepassing ervan voor tests op chemische stoffen (87/18/EEG) (PB L 15 van 17.1.1987, blz. 29)
	Richtlijn van de Raad van 9 juni 1988 inzake de inspectie en de verificatie van de goede laboratoriumpraktijken (GLP) (88/320/EEG) (PB L 145 van 11.6.1988, blz. 35)
	Richtlijn van de Commissie van 18 december 1989 tot aanpassing aan de vooruitgang van de techniek van de bijlage bij Richtlijn 88/320/EEG van de Raad inzake de inspectie en de verificatie van de goede laboratoriumpraktijken (GLP) (90/18/EEG) (PB L 11 van 13.1.1990, blz. 37)
Zwitserland	Federale wet van 7 oktober 1983 inzake de bescherming van het milieu (RO 1984 1122), laatstelijk gewijzigd op 21 december 1995 (RO 1997 1155)
	Beschikking van 9 juni 1986 betreffende stoffen die schadelijk zijn voor het milieu (RO 1986 1254), laatstelijk gewijzigd op 11 november 1998 (RO 1999 39)
	Federale wet van 21 maart 1969 inzake de handel in giftige stoffen (RO 1972 435), laatstelijk gewijzigd op 21 december 1995 (RO 1197 1155)
	Beschikking van 19 september 1983 betreffende giftige stoffen (RO 1983 1387), laatstelijk gewijzigd op 11 november 1998 (RO 1999 56)
	Verordeningen van 25 mei 1972 ter uitvoering van de interkantonnale overeenkomst inzake toezicht op geneesmiddelen, laatstelijk gewijzigd op 23 november 1995
	Procedures en voorschriften betreffende GLP in Zwitserland DFI/IKS, maart 1986

Afdeling V

Aanvullende bepalingen1. *Uitwisseling van informatie*

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 12 van de overeenkomst doen de Partijen elkaar minstens eenmaal per jaar een lijst toekomen van de beproevingslaboratoria waarvoor inspecties en controles op onderzoek hebben aangetoond dat zij goede laboratoriumpraktijken toepassen en geven de Partijen elkaar kennis van de data van deze inspecties of controles op onderzoek evenals van de GLP-status van de betrokken beproevingslaboratoria (mate waarin deze aan de GLP-voorschriften voldoen).

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 6 van de overeenkomst brengen de Partijen elkaar tijdig op de hoogte wanneer een onder de bepalingen van afdeling II van deze sectorbijlage vallend beproevingslaboratorium dat verklaart goede laboratoriumpraktijken toe te passen, de GLP-voorschriften in zodanige mate niet naleeft dat de integriteit of de authenticiteit van de controles daardoor in het gedrang worden gebracht.

De Partijen verstrekken op met redenen omkleed verzoek van de andere Partij aanvullende informatie betreffende inspecties van beproevingslaboratoria of controles op onderzoek.

2. *Inspecties van beproevingslaboratoria*

Een Partij kan om aanvullende inspecties van beproevingslaboratoria of controles op onderzoek verzoeken wanneer er met documentair bewijsmateriaal gestaafde twijfel bestaat omtrent de vraag of een test overeenkomstig de GLP-voorschriften werd uitgevoerd.

Wanneer, in uitzonderlijke gevallen, deze twijfel blijft bestaan en de verzoekende Partij kan aantonen dat de zaak voor haar van bijzondere betekenis is, kan zij overeenkomstig artikel 8 van de overeenkomst een of meer deskundigen van haar in afdeling III vermelde instanties aanwijzen om aan een door de instanties van de andere Partij uitgevoerde laboratoriuminspectie of controle op onderzoek deel te nemen.

3. *Vertrouwelijkheid*

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 13 van de overeenkomst houden de Partijen alle informatie geheim waarvan zij kennis hebben gekregen ingevolge het bepaalde in dit sectorhoofdstuk of in het kader van een inspectie of controle op onderzoek waaraan zij hebben deelgenomen en die onder de definitie van het zakengeheim of van vertrouwelijke commerciële of financiële informatie valt. Zij behandelen die informatie met minstens dezelfde mate van vertrouwelijkheid als de Partij die ze heeft verstrekt en dragen zorg dat elke instantie die dergelijke informatie ter kennis komt deze op dezelfde wijze behandelt.

4. *Samenwerking*

Teneinde op de hoogte te blijven van de controleprocedures van de andere Partij, kan elke Partij krachtens artikel 9 van de overeenkomst verzoeken als waarnemer te mogen deelnemen aan de inspectie van een beproevingslaboratorium door de instanties van de andere Partij, op voorwaarde dat het betrokken beproevingslaboratorium daarmee instemt.

HOOFDSTUK 15

GENEESMIDDELEN, GMP-INSPECTIE EN CERTIFICERING VAN CHARGES**Toepassingsgebied**

De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing op alle in Zwitserland en de Europese Gemeenschap industrieel vervaardigde geneesmiddelen waarop de voorschriften inzake „Good Manufacturing Practice” (GMP — goede fabricagemethoden) betrekking hebben.

Voor de geneesmiddelen waarop dit hoofdstuk van toepassing is, erkent elke Partij de resultaten van door de bevoegde inspectiediensten van de andere Partij uitgevoerde inspecties van fabrikanten, evenals de desbetreffende, door de bevoegde instanties van de andere Partij afgegeven fabricagevergunningen.

De verklaring van de fabrikant dat een charge aan de desbetreffende specificaties voldoet, wordt door de andere Partij zonder nieuwe controles bij invoer erkend.

Bovendien worden charges die officieel zijn vrijgegeven door de ter zake bevoegde instanties van de exporterende Partij, door de andere Partij erkend.

Onder „geneesmiddelen” worden verstaan alle producten die zijn omschreven in de farmaceutische wetgeving van de Europese Gemeenschap en Zwitserland zoals deze in afdeling I van dit hoofdstuk is vermeld. Het begrip „geneesmiddelen” omvat alle geneeskundige producten voor menselijk en diergeneeskundig gebruik, zoals chemische en biologische farmaceutische producten, immunologische producten, radiofarmaca, stabiele medicinale producten vervaardigd van menselijk bloed of plasma, voormengsels voor de vervaardiging van diervoeders met medicinale werking en, in voorkomend geval, vitaminen, mineralen, geneesmiddelen op basis van kruiden en homeopathische geneesmiddelen.

„GMP” is het onderdeel van de kwaliteitsborging dat garandeert dat de producten tijdens het fabricageproces steeds worden vervaardigd en gecontroleerd volgens kwaliteitsnormen die beantwoorden aan het gebruik waarvoor zij bestemd zijn en die in de vergunning voor het in de handel brengen en de productspecificaties zijn omschreven. Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt met GMP tevens bedoeld het systeem waarbij de fabrikant de specificaties van het product en het fabricageprocédé van de houder of de aanvrager van de vorengenoemde vergunning ontvangt en ervoor zorgt dat het geneesmiddel overeenkomstig deze specificaties wordt vervaardigd (vergelijkbaar met „bevoegde persoon” certificering in de Europese Gemeenschap).

Voor geneesmiddelen die in de ene Partij wel, doch in de andere Partij niet bij de wet zijn geregeld, kan de fabrikant vragen dat, voor de toepassing van deze overeenkomst, de controle door de plaatselijk bevoegde controledienst wordt uitgevoerd. Deze bepalingen zijn onder meer van toepassing op de vervaardiging van actieve farmaceutische ingrediënten, intermediaire producten en producten die bestemd zijn voor gebruik bij klinisch onderzoek, alsmede op de overeengekomen inspecties voor het in de handel brengen. De uitvoeringsbepalingen zijn in afdeling III onder punt 3 opgenomen.

Certificering van fabrikanten

Op verzoek van een exporteur, een importeur of de bevoegde instantie van de andere Partij, certificeren de instanties die verantwoordelijk zijn voor de afgifte van fabricagevergunningen en voor het toezicht op de vervaardiging van geneesmiddelen, dat de fabrikant:

- beschikt over een vergunning voor de vervaardiging van het betrokken geneesmiddel of voor de toepassing van een specifiek fabricageprocédé
- regelmatig door de bevoegde instanties geïnspecteerd wordt, en
- voldoet aan de nationale GMP-voorschriften die door beide Partijen als gelijkwaardig zijn erkend en waarvan de lijst in afdeling I van dit hoofdstuk is opgenomen. Indien naar afwijkende GMP-voorschriften wordt verwezen, wordt dit in het certificaat vermeld.

Het certificaat vermeldt tevens de plaats(en) waar de producten worden vervaardigd (en, in voorkomend geval, de beproevingslaboratoria waaraan werkzaamheden werden uitbesteed).

Certificaten worden zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen 30 kalenderdagen afgegeven. In uitzonderlijke gevallen, bij voorbeeld wanneer een nieuwe inspectie moet worden uitgevoerd, kan deze termijn tot 60 dagen worden verlengd.

Certificering van charges

Elke uitgevoerde charge gaat vergezeld van een certificaat dat de fabrikant zelf heeft opgesteld (zelfcertificering) na een volledige kwalitatieve analyse, een kwantitatieve analyse van al de actieve ingrediënten en alle andere proeven of controles die noodzakelijk zijn om te garanderen dat de kwaliteit van het product aan de voorschriften van de vergunning voor het in de handel brengen voldoet. Dit certificaat, waarin wordt verklaard dat de charge aan de specificaties voldoet, wordt door de importeur van deze charge bewaard. Het wordt overgelegd op verzoek van de bevoegde instantie.

Bij de afgifte van een certificaat houdt de fabrikant rekening met de vigerende voorschriften van de WHO betreffende de kwaliteit van farmaceutische producten in het internationale handelsverkeer. Het certificaat vermeldt de overeengekomen specificaties van het product, de analysemethoden en de resultaten van de analyses. Het bevat een verklaring dat de aantekeningen in verband met de fabricage en de verpakking van de charge werden gecontroleerd en in overeenstemming bevonden met GMP. Het certificaat wordt ondertekend door de persoon die verantwoordelijk is voor de vrijgave van de charge voor verkoop of levering. In de Europese Gemeenschap is dit de „bevoegde persoon” als bedoeld in artikel 21 van Richtlijn 75/319/EEG en in Zwitserland de verantwoordelijke persoon bedoeld in de artikelen 4 en 5 van de beschikking betreffende immunobiologische producten, de artikelen 4 en 5 van de beschikking betreffende immunobiologische producten voor diergeneeskundig gebruik en artikel 10 van de richtlijnen van het IOCM voor de vervaardiging van geneesmiddelen.

Officiële vrijgave van charges

Wanneer een officiële procedure voor de vrijgave van charges van toepassing is, worden de door een in afdeling II vermelde instantie van de exporterende Partij verrichte officiële vrijgaven van charges door de andere Partij erkend. De fabrikant legt het certificaat van de officiële vrijgave van de charge over.

Voor de Europese Gemeenschap is de officiële procedure voor de vrijgave van charges neergelegd in het document getiteld „Control Authority Batch Release of Vaccines and Blood Products of 24 september 1998” (administratieve procedure van de EG voor de vrijgave van charges) en in een aantal specifieke procedures voor de vrijgave van charges. Voor Zwitserland is de officiële procedure voor de vrijgave van charges omschreven in de artikelen 22-27 van de beschikking betreffende immunobiologische producten, de artikelen 20-25 van de beschikking betreffende immunobiologische producten voor diergeneeskundig gebruik en de artikelen 4-6 van de richtlijnen van het IOCM betreffende de officiële vrijgave van charges.

Afdeling I

Ten aanzien van GMP zijn de ter zake geldende bepalingen van de hierna vermelde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van toepassing. De referentie-kwaliteitseisen van de uit te voeren producten, met inbegrip van de fabricagemethoden en de productspecificaties, zijn evenwel die van de desbetreffende door de bevoegde autoriteit van de invoerende Partij afgegeven vergunningen voor het in de handel brengen van het product.

Bepalingen bedoeld in artikel 1, lid 2

Europese Gemeenschap	<p>Richtlijn van de Raad van 26 januari 1965 betreffende de aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen inzake farmaceutische specialiteiten (65/65/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 93/39/EEG van de Raad van 14 juni 1993 (PB L 214 van 24.8.1993, blz. 22)</p> <p>Richtlijn van de Raad van 20 mei 1975 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake de analytische, toxicologisch-farmacologische en klinische normen en voorschriften betreffende proeven op farmaceutische specialiteiten (76/319/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 89/341/EEG van de Raad van 3 mei 1989 (PB L 142 van 25.5.1989, blz. 11)</p> <p>Richtlijn van de Raad van 28 september 1981 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik (81/851/EEG), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 90/676/EEG van de Raad van 13 december 1990 (PB L 373 van 31.12.1990, blz. 15)</p> <p>Richtlijn van de Commissie van 13 juni 1991 tot vastlegging van beginselen en richtsnoeren inzake goede praktijken bij het vervaardigen van geneesmiddelen voor toepassing bij de mens (91/356/EEG) (PB L 193 van 17.7.1991, blz. 30)</p> <p>Richtlijn van de Commissie van 23 juli 1991 tot vastlegging van beginselen en richtsnoeren inzake goede praktijken bij het vervaardigen van geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik (91/412/EEG) (PB L 228 van 17.8.1991, blz. 70)</p> <p>Verordening (EEG) nr. 2309/93 van de Raad van 22 juli 1993 tot vaststelling van communautaire procedures voor het verlenen van vergunningen voor en het toezicht op geneesmiddelen voor menselijk en diergeneeskundig gebruik en tot oprichting van een Europees Bureau voor de geneesmiddelenbeoordeling, laatstelijk gewijzigd bij Verordening van de Commissie van 23 maart 1998 (PB L 88 van 24.3.1998, blz. 7)</p> <p>Richtlijn van de Raad van 31 maart 1992 betreffende de groothandel in geneesmiddelen voor menselijk gebruik (25/92/EEG) (PB L 113 van 30.4.1992, blz. 1) & Handleiding goede distributiemethoden</p> <p>Gids inzake goede praktijken bij het vervaardigen van geneesmiddelen deel IV van de voorschriften inzake geneesmiddelen in de Europese Gemeenschap</p>
Zwitserland	<p>Federale wet van 6 oktober 1989 betreffende de farmacopee (RO 1190 570)</p> <p>Beschikking van 23 augustus 1983 betreffende immunobiologische producten (RO 1989 1797), laatstelijk gewijzigd op 24 februari 1993 (RO 1993 963)</p> <p>Beschikking van 22 juni 1994 betreffende stralingsbescherming (RO 1994 1947)</p> <p>Federale wet van 22 maart 1996 betreffende de controle van bloed, bloedproducten en transplantaten (RO 1996 2296)</p> <p>Beschikking van 26 juni 1996 betreffende de controle van bloed, bloedproducten en transplantaten (RO 1996 2309)</p> <p>Federale wet van 1 juli 1966 betreffende dierziekten (RO 1966 1621)</p>

Beschikking van 27 juni 1995 betreffende immunobiologische producten voor diergeneeskundig gebruik (RO 1995 37 16)

Interkantonaal overeenkomst van 3 juni 1971 betreffende de controle van geneesmiddelen (RO 1972 1026), laatstelijk gewijzigd op 1 januari 1979 (RO 1979 252)

Verordeningen van 25 mei 1972 ter uitvoering van de interkantonaal overeenkomst betreffende de controle van geneesmiddelen, laatstelijk gewijzigd op 14 mei 1998

Richtlijnen van de interkantonaal dienst voor de controle van geneesmiddelen (IOCM) van 18 mei 1995 betreffende de vervaardiging van geneesmiddelen

Richtlijnen van de IOCM van 23 mei 1995 betreffende de vervaardiging van actieve farmaceutische ingrediënten

Richtlijnen van de IOCM van 20 mei 1976 betreffende de groothandel in geneesmiddelen

Richtlijnen van de IOCM van 24 november 1994 betreffende de vrijgave van charges door de bevoegde instanties

Richtlijnen van de IOCM van 19 mei 1988 betreffende de vervaardiging en de distributie van medicinaal dierenvoer

Richtlijnen van de IOCM van 19 november 1998 voor de inspectie van fabrikanten van geneesmiddelen (inspectierichtlijnen)

Afdeling II

Overeenstemmingsbeoordelingsorganen

Voor de toepassing van dit hoofdstuk worden onder „overeenstemmingsbeoordelingsorganen” verstaan de officiële GMP-inspectiediensten van elke Partij.

Europese Gemeenschap

— Duitsland

Bundesministerium für Gesundheit
Am Propsthof 78a
D-53108 Bonn
Tel.: (49-228) 941 23 40
Fax: (49-228) 941 49 23

voor immunologie:
Paul-Ehrlich-Institut, Federal Agency for Sera & Vaccines
Postfach/PO Box
D-63207 Langen
Tel.: (49-610) 377 10 10
Fax: (49-610) 377 12 34

— Oostenrijk

Bundesministerium für Gesundheit und Konsumentenschutz
Radetzkystraße 2
A-1031 Wien
Tel.: (43-1) 711 724 642
Fax: (43-1) 714 92 22

— België

Inspection générale de la Pharmacie/Algemene Farmaceutische Inspectie
Cité administrative de l'État/Rijksadministratief Centrum
Quartier Vésale/Vesalius Gebouw
B-1010 Bruxelles/Brussel
Tel.: (32-2) 210 49 24
Fax: (32-2) 210 48 80

— Denemarken

Sundhedsstyrelsen Medicines Division
Frederikssundsvej 378
DK-2700 Brønshøj
Tel.: (45) 44 88 93 20
Fax: (45) 42 84 70 77

-
- Spanje
Ministerio de Sanidad y Consumo
Subdirección General de Control Farmaceutico
Paseo del Prado 18-20
E-28014 Madrid
Tel.: (34-1) 596 40 68
Fax: (34-1) 596 40 69

 - Finland
Nationaal bureau voor geneesmiddelen
PO Box 278
FIN-00531 Helsinki
Tel.: (358-0) 396 72 112
Fax: (358-0) 714 469

 - Frankrijk
geneesmiddelen voor menselijk gebruik:
Agence du Médicament
143-145 boulevard Anatole France
F-93200 Saint-Denis
Tel.: (33) 148 13 20 00
Fax: (33) 148 13 24 78

geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik:
Agence Nationale du Médicament Vétérinaire la haute Marche — Javené
F-35133 Fougères
Tel.: (33) 9 994 78 78
Fax: (33) 9 994 78 99

 - Griekenland
Nationale organisatie voor geneesmiddelen (E.O.F.)
Mesogion 284
GR-Athens 15562
Tel.: (30-1) 654 55 30
Fax: (30-1) 654 95 91

 - Ierland
National Drugs Advisory Board
63-64 Adelaide Road
Dublin 2
Ierland
Tel.: (353-1) 676 49 71-7
Fax: (353-1) 676 78 36

 - Italië
Ministero della Sanità
Direzione generale del servizio farmaceutico
Viale della Civiltà Romana 7
I-00144 Roma
Tel.: (39) 06 59 94 36 76
Fax: (39) 06 59 94 33 65

 - Luxemburg
Division de la Pharmacie et des Médicaments
10 rue C.M. Spoo
L-2546 Luxembourg
Tel.: (352) 47 85 590/93
Fax: (352) 22 44 58

 - Nederland
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn, en Sport
Inspectie voor de Gezondheidszorg
Postbus 5406
2280 HK Rijswijk
Nederland
Tel.: (31-70) 340 79 11
Fax: (31-70) 340 51 77

- Portugal
Instituto Nacional da Farmácia e do Medicamento — INFARMED
Av. do Brasil, 53
P-1700 Lissabon
Tel.: (351-1) 795
Fax: (351-1) 795 91 16

- Verenigd Koninkrijk
for human and veterinary (non immunologicals):
Medicines Control Agency
1 Nine Elms Lane
London SW8 5NQ
Verenigd Koninkrijk
Tel.: (44-171) 273 05 00
Fax: (44-171) 273 06 76

for veterinary immunologicals
Veterinary Medicines Directorate
Woodham Lane
New Haw, Addlestone
Surrey KT15 3NB
Verenigd Koninkrijk
Tel.: (44-193) 233 69 11
Fax: (44-193) 233 66 18

- Zweden
Läkemedelsverket — Medical Products Agency
Husargatan 8,
Box 26
S-751 03 Uppsala
Tel.: (46-18) 17 46 00
Fax: (46-18) 54 85 66

Zwitserland

Zwitserse Federale dienst voor de Volksgezondheid, afdeling biologische producten, CH-3003 Bern (immunobiologische producten voor menselijk gebruik)

Instituut voor virologie en immunoprofilactica, CH-3147 Bern (immunobiologische producten voor diergeneeskundig gebruik)

Interkantonale dienst voor het toezicht op geneesmiddelen, CH-3000 Bern (alle andere geneesmiddelen voor menselijk en diergeneeskundig gebruik).

Afdeling III

Aanvullende bepalingen

1. Toezending van inspectieverslagen

De bevoegde inspectiediensten stellen op met redenen omkleed verzoek een afschrift ter beschikking van het laatste inspectieverslag van de plaats waar de producten werden vervaardigd of, indien analysewerkzaamheden werden uitbesteed, de plaats waar de producten werden gecontroleerd. Het verzoek kan betrekking hebben op een compleet inspectieverslag of op een deelverslag (zie punt 2). Elke Partij behandelt deze inspectieverslagen met de door de andere Partij gevraagde mate van vertrouwelijkheid.

De Partijen dragen zorg dat de inspectieverslagen binnen 30 kalenderdagen worden toegezonden. Ingeval van nieuwe inspecties kan deze termijn tot 60 dagen worden verlengd.

2. Inspectieverslagen

Een compleet inspectieverslag omvat een zogenaamde „Site Master File” (opgesteld door de fabrikant of de inspectiedienst) en een narratief verslag van de inspectiedienst. Indien de andere Partij specifieke vragen heeft omtrent een onderneming dan wordt een deelverslag opgesteld.

3. *Toepasselijke GMP*

- a) De fabrikanten worden geïnspecteerd op basis van de vigerende GMP van de exporterende Partij (zie Afdeling I).
- b) Voor geneesmiddelen die onder de farmaceutische wetgeving van de importerende Partij doch niet onder die van de exporterende Partij vallen, inspecteert de plaatselijk bevoegde inspectiedienst die bereid is een inspectie van de desbetreffende fabricageprocédés te verrichten deze procédés op basis van zijn eigen GMP of, bij ontstentenis van specifieke GMP-voorschriften, op basis van de vigerende GMP van de importerende Partij.

Voor specifieke producten of categorieën van producten (bij voorbeeld voor onderzoek bestemde geneesmiddelen, uitgangsstoffen, tussenproducten die niet enkel actieve farmaceutische ingrediënten zijn) wordt de gelijkwaardigheid van de GMP-voorschriften bepaald overeenkomstig de procedure die wordt vastgesteld door het comité.

4. *Aard van de inspecties*

- a) Bij de inspecties wordt normaliter nagegaan of de fabrikant aan de GMP-voorschriften voldoet. Dit zijn de zogenaamde algemene GMP-inspecties (ook geregelde, periodieke of routine-inspecties genoemd).
- b) Bij product- of procesgerichte inspecties (in bepaalde gevallen zijn dit de aan het in de handel brengen van de producten voorafgaande inspecties) wordt de fabricage van één of meer producten, dan wel een proces of reeks van processen gecontroleerd. Zij omvatten onder meer een beoordeling van de validatie en de naleving van bepaalde specifieke fabricage- of controle-elementen zoals deze in de vergunning voor het in de handel brengen zijn omschreven. Indien nodig wordt de inspectiedienst op vertrouwelijke grondslag de nodige productinformatie verstrekt (kwaliteitsdossier van een aanvraag- of vergunningdossier).

5. *Vergoedingen*

De regeling inzake de vergoeding van inspectie- of personeelskosten hangt af van de plaats waar de fabrikant gevestigd is. Van fabrikanten die op het grondgebied van de andere Partij gevestigd zijn, wordt geen vergoeding van inspectie- of personeelskosten verlangd.

6. *Vrijwaringsclausule betreffende inspecties*

Elke Partij behoudt zich het recht voor haar eigen inspecties te verrichten en deelt de redenen daarvoor aan de andere Partij mede. Dergelijke inspecties worden de andere Partij vooraf ter kennis gebracht en worden overeenkomstig artikel 8 van de Overeenkomst gezamenlijk door de bevoegde instanties van beide Partijen uitgevoerd. Op deze vrijwaringsclausule wordt slechts in uitzonderingsgevallen een beroep gedaan.

7. *Uitwisseling van informatie tussen de autoriteiten en harmonisatie van de kwaliteitseisen*

De Partijen wisselen overeenkomstig de algemene bepalingen van deze overeenkomst alle informatie uit die noodzakelijk is voor de wederzijdse erkenning van inspecties.

Voorts houden de bevoegde autoriteiten in Zwitserland en de Europese Unie elkaar op de hoogte van alle nieuwe technische richtsnoeren of inspectieprocedures. Elke Partij raadpleegt de andere Partij vooraleer dergelijke richtsnoeren of procedures worden goedgekeurd en tracht de harmonisatie daarvan te bevorderen.

8. *Opleiding van inspecteurs*

Overeenkomstig artikel 9 van de overeenkomst is de door de overheidsdiensten georganiseerde opleiding van inspecteurs toegankelijk voor inspecteurs van de andere Partij. De Partijen bij de overeenkomst houden elkaar op de hoogte van deze opleidingen.

9. *Gezamenlijke inspecties*

Krachtens artikel 12 van de overeenkomst kunnen in onderling overleg tussen de Partijen gezamenlijke inspecties worden georganiseerd. Deze gezamenlijke inspecties hebben ten doel in beide Partijen een gelijke interpretatie van de voorschriften in verband met inspecties en inspectiecriteria in de praktijk te bevorderen. De organisatie van deze inspecties en de vorm waarin zij plaatsvinden, worden overeengekomen volgens procedures die door het bij artikel 10 van de overeenkomst ingestelde comité zijn goedgekeurd.

10. *Waarschuwingssysteem*

De Partijen richten in onderling overleg een aantal contactpunten op die de bevoegde autoriteiten en de fabrikanten de mogelijkheid geven de autoriteiten van de andere overeenkomstsluitende Partij met spoed in kennis te stellen van kwaliteitsproblemen, terugroepingen van charges, namaakproducten en andere problemen die aanvullende controles of opschorting van de distributie van een charge noodzakelijk kunnen maken. De waarschuwingsprocedure wordt tot in bijzonderheden uitgewerkt.

De Partijen dragen zorg dat elke schorsing of intrekking (geheel of ten dele) van een fabricagevergunning wegens niet-naleving van de GMP-voorschriften die gevolgen kan hebben voor de bescherming van de volksgezondheid ten spoedigste ter kennis wordt gebracht van de andere Partij.

11. *Contactpunten*

Voor de toepassing van deze overeenkomst worden voor alle technische problemen, zoals de uitwisseling van inspectieverslagen, de opleiding van inspecteurs, technische voorschriften, enz. de volgende contactpunten vastgesteld:

voor de EG:

de Directeur van het Europees Bureau voor de geneesmiddelenbeoordeling, en

voor Zwitserland:

de in afdeling II vermelde officiële GMP-inspectiediensten.

12. *Meningsverschillen*

De Partijen stellen alles in het werk om meningsverschillen in verband met, onder meer, de naleving van de voorschriften door fabrikanten en de conclusies van inspectieverslagen op te lossen. Onopgeloste meningsverschillen worden aan het bij artikel 10 van de overeenkomst ingestelde comité voorgelegd.

—

BIJLAGE 2

ALGEMENE REGELS VOOR DE AANWIJZING VAN OVEREENSTEMMINGS-BEOORDELINGSORGANEN**A. Algemene vereisten en voorwaarden**

1. In het kader van deze overeenkomst zijn de aanwijzende autoriteiten als enige verantwoordelijk voor de bevoegdheid en deskundigheid van de organen die zij hebben aangewezen. Zij wijzen uitsluitend entiteiten aan die onder hun bevoegdheid vallen en die over een juridische identiteit beschikken.
2. De aanwijzende autoriteiten wijzen overeenstemmingsbeoordelingsorganen aan die op objectieve wijze kunnen aantonen dat zij de certificeringseisen en -procedures die in de in bijlage 1 vermelde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen zijn neergelegd en die van toepassing zijn op het product, de categorie van producten of de sector waarvoor zij zijn aangewezen correct interpreteren en dat zij over de nodige ervaring en deskundigheid beschikken om deze eisen en procedures toe te passen.
3. Technische deskundigheid kan worden aangetoond op basis van:
 - technische kennis van de categorie producten, processen of diensten die het betrokken overeenstemmingsbeoordelingsorgaan zal controleren
 - kennis van de technische normen en/of wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen waarin de aanwijzing voorziet
 - fysieke middelen voor het uitvoeren van de betreffende overeenstemmingsbeoordeling
 - een goede organisatie van deze werkzaamheden, en
 - alle andere elementen waaruit blijkt dat de overeenstemmingsbeoordeling onder alle omstandigheden naar behoren zal worden uitgevoerd.
4. De criteria inzake technische deskundigheid zijn in zoverre mogelijk gebaseerd op internationaal erkende documenten, met name de reeks EN 45000-normen of gelijkwaardige documenten, evenals op specifieke interpretatieve documenten. Deze documenten dienen uiteraard van toepassing te zijn op de verschillende eisen waarin de vigerende wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen voorzien.
5. De Partijen verbinden zich ertoe de harmonisatie van de aanwijzings- en overeenstemmingsbeoordelingsprocedures aan te moedigen door het bevorderen van samenwerking tussen aanwijzende autoriteiten en overeenstemmingsbeoordelingsorganen, met name in de vorm van coördinatievergaderingen, deelname aan wederzijdse erkenningsregelingen en vergaderingen van ad-hoc werkgroepen. De Partijen zullen bovendien trachten de erkenningsinstellingen ertoe te bewegen aan wederzijdse erkenningsregelingen deel te nemen.

B. Systeem voor het verifiëren van de technische deskundigheid van overeenstemmingsbeoordelingsorganen

6. Om de technische deskundigheid van overeenstemmingsbeoordelingsorganen te verifiëren kunnen de bevoegde autoriteiten een beroep doen op diverse mechanismen waarin beide Partijen voldoende vertrouwen hebben. Indien nodig deelt een Partij de aanwijzende autoriteit mede welke methoden haar ter beschikking staan om deze deskundigheid aan te tonen.

a) Erkenning

Erkenning houdt in dat het betrokken overeenstemmingsbeoordelingsorgaan wordt geacht aan de door de andere Partij gestelde eisen inzake technische deskundigheid te voldoen. Dit is het geval wanneer de bevoegde erkenningsinstelling:

- de desbetreffende internationale voorschriften naleeft (EN 45000-reeks of ISO/ISCGuides), of
- partij is bij multilaterale regelingen die in collegiale toetsing voorzien, of

- onder toezicht van een aanwijzende autoriteit en overeenkomstig een nog vast te stellen regeling deelneemt aan programma's ter vergelijking en uitwisseling van technische ervaring, ten einde het vertrouwen in de technische deskundigheid van de erkenningsinstellingen en overeenstemmingsbeoordelingsorganen in stand te houden. Dergelijke programma's kunnen gezamenlijke evaluaties, bijzondere samenwerkingsprojecten en overeenstemmingsbeoordelingen omvatten.

Wanneer in de voorschriften waaraan overeenstemmingsbeoordelingsorganen zijn onderworpen, is bepaald dat deze de overeenstemming van het product, het productieproces of de dienst rechtstreeks aan technische normen of specificaties toetsen, dan kunnen de aanwijzende autoriteiten de erkenning als gerechtvaardigd vermoeden van de technische deskundigheid van het overeenstemmingsbeoordelingsorgaan beschouwen, op voorwaarde dat deze erkenning het mogelijk maakt de deskundigheid van de organen voor de toepassing van deze technische normen of specificaties te evalueren. De aanwijzing geldt uitsluitend voor deze taken van het overeenstemmingsbeoordelingsorgaan.

Wanneer in de voorschriften waaraan de overeenstemmingsbeoordelingsorganen zijn onderworpen, is bepaald dat deze de overeenstemming van het product, het productieproces of de dienst niet rechtstreeks aan technische normen of specificaties, doch aan algemene eisen (essentiële vereisten) toetsen, dan kunnen de aanwijzende autoriteiten de erkenning als gerechtvaardigd vermoeden van de technische deskundigheid van het overeenstemmingsbeoordelingsorgaan beschouwen, op voorwaarde dat deze erkenning elementen bevat die het mogelijk maken te bepalen of het overeenstemmingsbeoordelingsorgaan (technische kennis van het produkt, kennis van het gebruik daarvan, enz.) in staat is de overeenstemming van het product met deze essentiële vereisten te beoordelen. De aanwijzing geldt uitsluitend voor deze taken van het overeenstemmingsbeoordelingsorgaan.

b) *Anderen methoden*

Bij gebreke van een erkenningsstelsel of om andere redenen kunnen de verantwoordelijke autoriteiten van de overeenstemmingsbeoordelingsorganen verlangen dat deze hun deskundigheid op andere wijze aantonen, bij voorbeeld door:

- deelname aan regionale of internationale wederzijdse erkenningsregelingen of certificeringssystemen
- regelmatige, met de nodige deskundigheid uitgevoerde collegiale toetsingen op basis van transparante criteria
- onderzoek van de deskundigheid, of
- vergelijkingen tussen overeenstemmingsbeoordelingsorganen.

C. **Beoordeling van het verificatiesysteem**

7. Nadat een verificatiesysteem is vastgesteld dat het mogelijk maakt de deskundigheid van overeenstemmingsbeoordelingsorganen te evalueren, wordt de andere Partij verzocht na te gaan of dit systeem garandeert dat de aanwijzingsprocedure aan haar eigen juridische normen voldoet. Deze verificatie heeft in hoofdzaak betrekking op de relevantie en de doeltreffendheid van het verificatiesysteem, veel meer dan op de overeenstemmingsbeoordelingsorganen zelf.

D. **Formele aanwijzing**

8. In hun voorstellen aan het comité tot opnemings van overeenstemmingsbeoordelingsorganen in de bijlagen, verstrekken de Partijen voor elk orgaan de hierna volgende informatie:
- a) naam
 - b) postadres
 - c) faxnummer
 - d) sectorhoofdstuk, categorie producten, processen of diensten waarvoor de aanwijzing geldt
 - e) overeenstemmingsbeoordelingsprocedures waarvoor de aanwijzing geldt
 - f) toegepaste procedures.

SLOTAKTE

De gevolmachtigden

van de EUROPESE GEMEENSCHAP

en

van de ZWITSERSE BONDSSTAAT,

bijeengekomen te Luxemburg, op de eenentwintigste juni negentienhonderd negenennegentig, voor de ondertekening van de overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake de wederzijdse erkenning van de overeenstemmingsbeoordeling tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat, hebben de volgende gemeenschappelijke verklaringen aangenomen die aan deze slotakte zijn gehecht:

Gemeenschappelijke verklaring van de overeenkomstsluitende partijen betreffende de herziening van artikel 4,

Gemeenschappelijke verklaring betreffende de wederzijdse erkenning van Goede Klinische Praktijken en GKP-inspecties,

Gemeenschappelijke verklaring betreffende de bijwerking van de bijlagen,

Gemeenschappelijke verklaring over toekomstige verdere onderhandelingen.

Zij hebben tevens kennis genomen van de volgende verklaring die aan deze slotakte is gehecht:

Verklaring over het bijwonen door Zwitserland van vergaderingen van comités en commissies.

Hecho en Luxemburgo, el día veintiuno de junio del año mil novecientos noventa y nueve.

Udfærdiget i Luxembourg, den enogtyvende juni nitten hundrede og nioghalvfems.

Geschehen zu Luxemburg am einundzwanzigsten Juni neunzehnhundertneunundneunzig.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις είκοσι μία Ιουνίου χίλια εννιακόσια ενενήντα εννέα.

Done at Luxembourg on the twenty-first day of June in the year one thousand nine hundred and ninety-nine.

Fait à Luxembourg, le vingt-et-un juin mil neuf cent quatre-vingt dix-neuf.

Fatto a Lussemburgo, addì ventuno giugno millenovecentonovantanove.

Gedaan te Luxemburg, de eenentwintigste juni negentienhonderd negenennegentig.

Feito no Luxemburgo, em vinte e um de Junho de mil novecentos e noventa e nove.

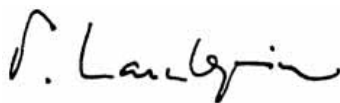
Tehty Luxemburgissa kahdentenakymmenentenäensimmäisenä päivänä kesäkuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäyhdeksän.

Som gjordes i Luxemburg den tjugoförsta juni nittonhundra-nittionio.

Por la Comunidad Europea
For Det Europæiske Fællesskab
Für die Europäische Gemeinschaft
Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
For the European Community
Pour la Communauté européenne
Per la Comunità europea
Voor de Europese Gemeenschap
Pela Comunidade Europeia
Euroopan yhteisön puolesta
På Europeiska gemenskapens vägnar



Por la Confederación Suiza
For Det Schweiziske Edsforbund
Für die Schweizerische Eidgenossenschaft
Για την Ελβετική Συνομοσπονδία
For the Swiss Confederation
Pour la Confédération suisse
Per la Confederazione svizzera
Voor de Zwitserse Bondsstaat
Pela Confederação Suíça
Sveitsin valaliiton puolesta
På Schweiziska edsförbundets vägnar



GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING VAN DE OVEREENKOMSTSLUITENDE PARTIJEN**betreffende de herziening van artikel 4**

De overeenkomstsluitende partijen verbinden zich ertoe artikel 4 te herzien teneinde daarin met name de producten uit andere landen op te nemen zodra zij met deze landen overeenkomsten inzake wederzijdse erkenning van de overeenstemmingsbeoordeling hebben gesloten.

Op dat tijdstip worden de bepalingen van afdeling V van hoofdstuk 12 van de overeenkomst herzien.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING**betreffende de wederzijdse erkenning van goede klinische praktijken en GKP-inspecties**

Voor geneesmiddelen mogen de resultaten van op het grondgebied van de Partijen bij deze overeenkomst uitgevoerde klinische tests momenteel worden gebruikt in aanvragen voor vergunningen voor het in de handel brengen en voor wijzigingen of verlengingen daarvan. De Partijen komen in beginsel overeen deze klinische tests verder te aanvaarden voor zover zij betrekking hebben op aanvragen voor vergunningen voor het in de handel brengen. Tevens komen zij overeen de harmonisatie van de goede klinische praktijken te bevorderen, met name door de huidige Verklaringen van Helsinki en Tokio en alle in het kader van de internationale conferentie inzake harmonisatie vastgestelde richtlijnen voor klinische tests ten uitvoer te leggen. Gezien de ontwikkelingen op het gebied van de regelgeving in verband met inspecties en vergunningen voor klinische tests in de Europese Gemeenschap, zal het noodzakelijk zijn in de nabije toekomst meer specifieke regelingen voor de wederzijdse erkenning van het overheidstoezicht op de betrokken tests uit te werken en deze in een afzonderlijk hoofdstuk op te nemen.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING VAN DE OVEREENKOMSTSLUITENDE PARTIJEN**betreffende bijwerking van de bijlagen**

De overeenkomstsluitende partijen verbinden zich ertoe de bijlagen van de overeenkomst op het gebied van de wederzijdse erkenning van de conformiteitsbeoordeling uiterlijk een maand na de inwerkingtreding van de overeenkomst bij te werken.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING**over toekomstige verdere onderhandelingen**

De Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat verklaren voornemens te zijn onderhandelingen te openen over sluiting van overeenkomsten betreffende onderwerpen van gemeenschappelijk belang, zoals de herziening van Protocol nr. 2 bij de vrijhandelsovereenkomst van 1972 en de deelname van Zwitserland aan bepaalde communautaire programma's op het gebied van opleidingen, jeugdzaken, media, statistiek en milieu. De voorbereidingen voor die onderhandelingen moeten binnen korte tijd na de afronding van de thans lopende bilaterale onderhandelingen beginnen.

VERKLARING

over het bijwonen door Zwitserland van vergaderingen van comités en commissies

De Raad komt overeen dat de vertegenwoordigers van Zwitserland, als waarnemers en voor de punten die hen betreffen, de vergaderingen van de volgende comités, commissies en groepen van deskundigen bijwonen:

- comités en commissies voor onderzoeksprogramma's, waaronder het Comité voor wetenschappelijk en technisch onderzoek (CREST);
- Administratieve Commissie voor de sociale zekerheid van migrerende werknemers;
- coördinatiegroep voor de wederzijdse erkenning van diploma's van het hoger onderwijs
- raadgevende comités voor de luchtvaart en voor de toepassing van de mededingingsvoorschriften in het luchtvervoer.

De stemming in deze commissies en comités wordt door de vertegenwoordigers van Zwitserland niet bijgewoond.

In het geval van andere commissies en comités die onderwerpen behandelen waarop deze Overeenkomsten van toepassing zijn en op welk gebied Zwitserland ofwel de communautaire wetgeving heeft overgenomen of gelijkwaardige wetgeving toepast, raadpleegt de Commissie de deskundigen van Zwitserland overeenkomstig het bepaalde in artikel 100 van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte.

OVEREENKOMST**tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat betreffende sommige aspecten van overheidsopdrachten**

DE EUROPESE GEMEENSCHAP (hierna „de Gemeenschap” te noemen),

enerzijds, en

DE ZWITSERSE BONDSSTAAT (hierna „Zwitserland” te noemen),

anderzijds,

hierna „partijen” te noemen,

OVERWEGENDE de inspanningen en verbintenissen van de partijen om hun respectieve markten voor overheidsopdrachten te liberaliseren, met name in het kader van de Overeenkomst inzake overheidsopdrachten (GPA) die op 15 april 1994 in Marrakesh werd gesloten en op 1 januari 1996 in werking is getreden, alsmede door de vaststelling van nationale regelgeving voor de daadwerkelijke openstelling van de markten voor overheidsopdrachten door middel van een geleidelijke liberalisatie,

OVERWEGENDE de briefwisseling van 25 maart en 5 mei 1994 tussen de Commissie van de Europese Gemeenschappen en het Zwitserse Office fédéral des affaires économiques extérieures,

OVERWEGENDE de overeenkomst van 22 juli 1972 tussen Zwitserland en de Gemeenschap,

VERLANGENDE de draagwijdte van hun respectieve aanhangsels I van de GPA te verbeteren en te verruimen;

TEVENS VERLANGENDE de liberalisatie voort te zetten via de toekenning van wederzijdse toegang tot opdrachten voor leveringen, werken en diensten van telecommunicatieorganisaties en spoorwegexploitanten, organisaties die werkzaam zijn in de sector energievoorziening andere dan de elektriciteitsvoorziening en particuliere ondernemingen die op basis van door een bevoegde instantie verleende uitsluitende of bijzondere rechten een dienst van openbaar nut aanbieden in de sectoren drinkwater- of elektriciteitsvoorziening, stadsvervoer, luchthavens en binnen- of zeehavens,

ZIJN ALS VOLGT OVEREENGEKOMEN:

HOOFDSTUK 1**VERRUIMING VAN DE DRAAGWIJDTE VAN DE OVEREENKOMST INZAKE OVERHEIDSOPDRACHTEN DIE IN HET KADER VAN DE WERELDHANDELSORGANISATIE IS GESLOTEN***Artikel 1***Verplichtingen van de Gemeenschap**

1. Om de draagwijdte van haar verbintenissen ten aanzien van Zwitserland in het kader van de Overeenkomst inzake overheidsopdrachten (GPA), die op 15 april 1994 in het kader van de Wereldhandelsorganisatie (WTO) werd gesloten, aan te vullen en te verruimen, zegt de Gemeenschap toe haar bijlagen en algemene aantekeningen op aanhangsel I van de GPA als volgt te zullen wijzigen:

Schrapping van „Zwitserland” in het eerste streepje van algemene aantekening 2, zodat Zwitserse leveranciers en dienstverrichters de mogelijkheid krijgen de gunning van opdrachten door de in bijlage 2, lid 2, opgesomde organisaties uit de Gemeenschap overeenkomstig artikel XX aan te vechten.

2. De Gemeenschap stelt het secretariaat van de WTO binnen een maand na de vankrachtwording van deze overeenkomst van deze wijziging in kennis.

*Artikel 2***Verplichtingen van Zwitserland**

1. Om de draagwijdte van zijn verbintenissen in het kader van de GPA ten aanzien van de Gemeenschap aan te vullen en te verruimen, zegt Zwitserland toe zijn bijlagen en algemene aantekeningen op aanhangsel I van de GPA als volgt te zullen wijzigen:

Toevoeging aan de lijst van organisaties in bijlage 2, na punt 2, van de volgende alinea:

„3. De overheden en openbare instellingen op het niveau van districten en gemeenten.”

2. Zwitserland stelt het secretariaat van de WTO binnen een maand na de vankrachtwording van deze overeenkomst van deze wijziging in kennis.

HOOFDSTUK II

**OPDRACHTEN DOOR TELECOMMUNICATIE
ORGANISATIES, SPOORWEGEXPLOITANTEN
EN SOMMIGE NUTSBEDRIJVEN**

Artikel 3

Doel, definities en draagwijdte

1. Deze overeenkomst heeft tot doel te zorgen voor wederzijdse, doorzichtige en niet-discriminerende toegang voor de leveranciers en dienstverrichters van beide partijen tot opdrachten voor de levering van producten en diensten, inclusief diensten op het gebied van de bouw, door telecommunicatieorganisaties, spoorwegexploitanten, organisaties die werkzaam zijn in de sector energievoorziening andere dan de elektriciteitsvoorziening en particuliere ondernemingen die een dienst van openbaar nut aanbieden van beide partijen.

2. Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

- a) „telecommunicatieorganisaties” (hierna „TO's” te noemen), organisaties die openbare telecommunicatienetwerken ter beschikking stellen of exploiteren of die een of meer openbare telecommunicatiediensten verstrekken en die hetzij een overheidsdienst of openbaar bedrijf zijn, hetzij uitsluitende of bijzondere rechten genieten die hun door een bevoegde instantie van een van beide partijen voor de uitoefening van deze activiteit zijn verleend;
- b) „openbaar telecommunicatienetwerk”, de ter beschikking van het publiek staande telecommunicatie-infrastructuur waarmee signalen tussen bepaalde eindstations van het netwerk kunnen worden overgebracht door middel van draden, straalverbindingen, optische middelen of andere elektromagnetische middelen;
- c) „openbare telecommunicatiediensten”, diensten die geheel of gedeeltelijk bestaan in het overbrengen en doorgeven van signalen op het openbare telecommunicatienet door middel van telecommunicatieprocédés, met uitzondering van radio-omroep en van televisie;
- d) „spoorwegexploitanten” (hierna „SE's” te noemen), organisaties die zich onder meer bezighouden met de exploitatie van netten voor het verlenen van een dienst van openbaar nut op het gebied van het vervoer per spoor en die hetzij een overheidsdienst of openbaar bedrijf zijn, hetzij uitsluitende of bijzondere rechten genieten die hun door een bevoegde instantie van een van beide partijen voor de uitoefening van deze activiteit zijn verleend;
- e) „organisaties die werkzaam zijn in de sector energievoorziening andere dan de elektriciteitsvoorziening”, organisaties die hetzij een overheidsdienst of openbaar bedrijf zijn, hetzij uitsluitende of bijzondere rechten genieten die hun door een bevoegde instantie van een van beide partijen zijn verleend en die zich onder meer bezighouden met een van de onder i) of ii) hieronder genoemde activiteiten of met een combinatie daarvan:

- i) de beschikbaarstelling of exploitatie van vaste netten voor het verlenen van een dienst aan het publiek op het gebied van de productie, het vervoer of de distributie van gas of warmte, dan wel de gas- of warmtetoevoer aan die netten,
 - ii) de exploitatie van een geografisch gebied met het oogmerk van prospectie of winning van aardolie, gas, steenkool of andere vaste brandstoffen;
- f) „particuliere ondernemingen die een dienst van openbaar nut aanbieden”, aanbestedende diensten die niet onder de GPA vallen maar die uitsluitende of bijzondere rechten genieten die hun door een bevoegde instantie van een van beide partijen zijn verleend en die zich onder meer bezighouden met een van de onder i) tot en met v) genoemde activiteiten of met een combinatie daarvan:
- i) de beschikbaarstelling of exploitatie van vaste netten voor het verlenen van een dienst aan het publiek op het gebied van de productie, het vervoer of de distributie van drinkwater, of de drinkwatertoevoer aan die netten,
 - ii) de beschikbaarstelling of exploitatie van vaste netten voor het verlenen van een dienst aan het publiek op het gebied van de productie, het vervoer of de distributie van elektriciteit, of de elektriciteitstoevoer aan die netten,
 - iii) de beschikbaarstelling van luchthavens of andere vervoerterminals aan luchtvaartmaatschappijen,
 - iv) de beschikbaarstelling van zee- of binnenhavens of andere vervoerterminals aan zeevervoermaatschappijen en binnenvaartondernemingen,
 - v) de exploitatie van netten voor het verlenen van een dienst aan het publiek op het gebied van stadsspoorwegverbindingen, automatische systemen, tram-, trolley-, bus- of kabelverbindingen.

3. Deze overeenkomst is van toepassing op alle wetten, voorschriften of praktijken met betrekking tot opdrachten die worden geplaatst door TO's en SE's van de partijen, door organisaties die werkzaam zijn in de sector energievoorziening andere dan de elektriciteitsvoorziening en door particuliere ondernemingen die een dienst van openbaar nut aanbieden (hierna „onder de overeenkomst vallende organisaties” te noemen), zoals omschreven in dit artikel en nader opgesomd in de bijlagen I tot en met IV, alsmede op de gunning van alle opdrachten door deze onder de overeenkomst vallende organisaties.

4. De artikel en 4 en 5 zijn van toepassing op opdrachten of reeksen opdrachten met een geraamde waarde, exclusief BTW, van ten minste:

- a) voor opdrachten van TO's:
 - i) 600 000 EUR of de tegenwaarde daarvan in SDR voor leveringen en diensten,
 - ii) 5 000 000 EUR of de tegenwaarde daarvan in SDR voor werken;

- b) voor opdrachten van SE's en organisaties die werkzaam zijn in de sector energievoorziening andere dan de elektriciteitsvoorziening:
- i) 400 000 EUR of de tegenwaarde daarvan in SDR voor leveringen en diensten,
 - ii) 5 000 000 EUR of de tegenwaarde daarvan in SDR voor werken;
- c) voor opdrachten van particuliere ondernemingen die een dienst van openbaar nut aanbieden:
- i) 400 000 SDR of de tegenwaarde daarvan in EUR voor leveringen en diensten,
 - ii) 5 000 000 SDR of de tegenwaarde daarvan in EUR voor werken.

De omrekening van EUR in SDR geschiedt overeenkomstig de in de Overeenkomst inzake overheidsopdrachten (GPA) voorgeschreven procedures.

5. Dit hoofdstuk is niet van toepassing op door TO's gegunde opdrachten voor aankopen die uitsluitend moeten dienen om hen in staat te stellen een of meer telecommunicatiediensten aan te bieden, wanneer het andere organisaties vrij staat in hetzelfde geografische gebied dezelfde diensten aan te bieden onder nagenoeg identieke voorwaarden. Elke partij stelt de andere partij onmiddellijk in kennis van dergelijke opdrachten. Deze bepaling wordt onder dezelfde voorwaarden van toepassing op opdrachten van SE's, van organisaties die werkzaam zijn in de sector energievoorziening andere dan de elektriciteitsvoorziening en van particuliere ondernemingen die een dienst van openbaar nut aanbieden, zodra die sectoren zijn geliberaliseerd.

6. Wat diensten, inclusief diensten op het gebied van de bouw, betreft is deze overeenkomst van toepassing op de in de bijlagen VI en VII bij deze overeenkomst vermelde diensten.

7. Deze overeenkomst is niet van toepassing op de onder de overeenkomst vallende organisaties, indien deze voldoen aan de voorwaarden zoals vermeld, voor de Gemeenschap, in artikel 2, leden 4 en 5, artikel 3, artikel 6, lid 1, artikel 7, lid 1, artikel 9, lid 1, artikel 10, artikel 11, artikel 12, en artikel 13, lid 1, van Richtlijn 93/38/EG, zoals laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 98/4/EG (PB L 101 van 1.4.1998, blz. 1) en, voor Zwitserland, in de bijlagen VI en VIII.

Zij is evenmin van toepassing op opdrachten van SE's voor de aankoop of de huur van producten ter financiering van opdrachten voor leveringen die conform de regels van deze overeenkomst zijn geplaatst.

Artikel 4

Aanbestedingsprocedures

1. De partijen zien erop toe dat de door hun onder de overeenkomst vallende organisaties gevolgde aanbestedingsprocedures en -praktijken beantwoorden aan de beginselen van non-discriminatie, doorzichtigheid en eerlijkheid. Bedoelde procedures en praktijken moeten ten minste aan de volgende voorwaarden voldoen:

- a) de oproep tot mededinging geschiedt door een indicatieve aankondiging, de aankondiging van een voorgenomen opdracht of een mededeling inzake het bestaan van een erkenningsstelsel. Deze berichten of een samenvatting van de belangrijkste elementen ervan worden ten minste in één van de officiële talen van de GPA op nationaal niveau wat Zwitserland betreft, of op communautair niveau wat de EG betreft, bekendgemaakt. Zij bevatten alle nodige gegevens aangaande de voorgenomen aanbesteding, inclusief zo mogelijk het soort aanbestedingsprocedure dat wordt gevolgd;
- b) de termijnen zijn lang genoeg om de leveranciers of dienstverrichters in staat te stellen hun offertes op te stellen en in te dienen;
- c) het bestek omvat alle nodige gegevens, met name technische specificaties en selectie- en gunningscriteria, om de inschrijvers in staat te stellen offertes in te dienen die aan de eisen voldoen. Het bestek moet op aanvraag aan de leveranciers of dienstverrichters worden toegezonden;
- d) de selectiecriteria zijn niet-discriminerend. Wanneer een betrokken aanbestedende dienst een erkenningsregeling toepast, moet dat systeem zijn gebaseerd op van tevoren vastgestelde niet-discriminerende criteria en moet desgewenst informatie worden verstrekt over de procedure en voorwaarden voor deelneming;
- e) als gunningscriterium geldt hetzij de economisch voordeligste aanbieding, waarbij specifieke beoordelingscriteria zoals de leverings- of uitvoeringstermijn, de kosteneffectiviteit, kwaliteit, technische verdiensten, klantenservice, verbintenissen met betrekking tot reserveonderdelen, prijs, enz. een rol spelen, hetzij alleen de laagste prijs.

2. De partijen zorgen ervoor dat hun onder de overeenkomst vallende organisaties bij de in het bestek opgenomen technische specificaties meer het accent leggen op prestatiekenmerken dan op het ontwerp of op beschrijvende kenmerken. De specificaties dienen gebaseerd te zijn op internationale normen, wanneer deze bestaan, en anders op nationale technische voorschriften, erkende nationale normen of bouwvoorschriften. Het is verboden technische specificaties vast te stellen of toe te passen die tot doel of als gevolg hebben dat onnodige belemmeringen worden opgeworpen voor de aankoop van producten of diensten van een van beide partijen door een onder de overeenkomst vallende organisatie van de andere partij of voor de handel in deze goederen of diensten tussen de partijen.

Artikel 5

Beroepsprocedures

1. De partijen zorgen voor niet-discriminerende, snelle, doorzichtige en doeltreffende procedures die leveranciers of dienstverrichters in staat stellen beroep in te stellen tegen veronderstelde inbreuken op deze overeenkomst die zich hebben voorgedaan in het kader van aanbestedingen waarbij zij een belang hebben of hadden. De in bijlage V beschreven beroepsprocedures zijn van toepassing.

2. De partijen zien erop toe dat hun respectieve onder de overeenkomst vallende organisaties de relevante stukken aangaande de onder dit hoofdstuk vallende aanbestedingsprocedures gedurende ten minste drie jaar bewaren.

3. De partijen zien erop toe dat de besluiten van de voor de beroepsprocedures verantwoordelijke instanties daadwerkelijk worden uitgevoerd.

HOOFDSTUK III

ALGEMENE EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 6

Non-discriminatie

1. De partijen zorgen ervoor dat de onder de overeenkomst vallende organisaties die op hun respectieve grondgebieden zijn gevestigd, bij hun procedures en praktijken in verband met de gunning van opdrachten boven de in artikel 3, lid 4, genoemde drempelwaarde:

- a) producten, diensten, leveranciers en dienstverrichters van de andere partij niet minder gunstig behandelen dan
 - i) binnenlandse producten, diensten, leveranciers en dienstverrichters, en
 - ii) producten, diensten, leveranciers en dienstverrichters uit derde landen;
- b) een op het nationaal grondgebied gevestigd leverancier of dienstverrichter niet minder gunstig behandelen dan een andere op het nationaal grondgebied gevestigde leverancier of dienstverrichter op grond van de mate van eigendom van of deelneming in natuurlijke of rechtspersonen van de andere partij;
- c) een op het nationaal grondgebied gevestigd leverancier of dienstverrichter niet discrimineren omdat het geleverde product of de geleverde dienst uit de andere partij afkomstig is;
- d) bij de erkenning of selectie van producten, diensten, leveranciers en dienstverrichters of bij de beoordeling van de offertes en de gunning van de opdrachten geen compensaties verlangen.

2. De partijen verbinden zich ertoe op generlei wijze directe of indirecte discriminerende gedragingen op te leggen aan de bevoegde instanties of aan de onder de overeenkomst vallende organisaties. In bijlage X zijn voorbeelden van gebieden opgenomen waarop zich een dergelijke discriminatie zou kunnen voordoen.

3. Ten aanzien van procedures en praktijken in verband met de plaatsing van opdrachten beneden de in artikel 3, lid 4, genoemde drempelwaarden verbinden partijen zich ertoe de onder de overeenkomst vallende organisaties aan te sporen de leveranciers en dienstverrichters van de andere partij overeenkomstig het bepaalde in lid 1 te behandelen. De partijen komen overeen dat uiterlijk vijf jaar na de inwerkingtreding van deze overeenkomst de voorwaarden en de werking van deze bepaling opnieuw zullen worden bekeken in het licht van de bij de onderlinge betrekkingen opgedane ervaringen. Daartoe zal het Gemengd Comité lijsten opstellen van de situaties waarin het in artikel 6 neergelegde beginsel wordt toegepast.

4. De in lid 1, met name onder a), punt i), en in de leden 2 en 3 uiteengezette beginselen laten de maatregelen onverlet die noodzakelijk zijn voor het integratieproces van de EG en voor de totstandbrenging en de werking van de communautaire interne markt alsmede voor de ontwikkeling van de Zwitserse interne markt. Voorts doen deze principes, met name die welke onder a), punt ii), zijn uiteengezet, geen afbreuk aan de preferentiële behandeling die wordt verleend krachtens bestaande of toekomstige regionale overeenkomsten inzake economische integratie. De toepassing van deze bepaling mag echter de werking van deze overeenkomst niet uithollen. De maatregelen waarop deze bepaling van toepassing is, worden opgesomd in bijlage IX; elke partij kan andere maatregelen aanmelden die hiervoor in aanmerking komen. Op verzoek van een van de partijen wordt in het Gemengd Comité overleg gepleegd om een blijvende goede werking van deze overeenkomst te waarborgen.

Artikel 7

Uitwisseling van informatie

1. Voor zover noodzakelijk met het oog op de goede toepassing van hoofdstuk II, wisselen de partijen onderling informatie uit over voorgenomen wijzigingen in hun relevante wetgeving die onder de werkingssfeer van deze overeenkomst vallen of zouden kunnen vallen (ontwerp-richtlijnen, ontwerpen van wet en van andere besluiten, voorstellen tot wijziging van het Concordat intercantonale).

2. Elke partij stelt de andere tevens in kennis van elk ander vraagstuk betreffende de interpretatie en toepassing van deze overeenkomst.

3. De partijen delen elkaar de namen en adressen mee van „contactpunten” die tot taak hebben inlichtingen te verstrekken over de rechtsregels die onder de werkingssfeer van deze overeenkomst en van de GPA vallen, met inbegrip van die op lokaal niveau.

Artikel 8

Toezichhoudende autoriteit

1. Op de tenuitvoerlegging van deze overeenkomst op het grondgebied van elk partij wordt toezicht gehouden door een onafhankelijke autoriteit. Deze autoriteit is bevoegd om kennis te nemen van elk bezwaar en elke klacht over de toepassing van deze overeenkomst. Zij treedt snel en doeltreffend op.

2. Uiterlijk twee jaar na de inwerkingtreding van deze overeenkomst wordt deze autoriteit tevens de bevoegdheid verleend om zelf een procedure in te leiden of administratieve of gerechtelijke stappen te ondernemen tegen onder de overeenkomst vallende organisaties die zich schuldig maken aan schendingen van deze overeenkomst bij het plaatsen van opdrachten.

Artikel 9

Dringende maatregelen

1. Indien een partij van oordeel is dat de andere de krachtens deze overeenkomst op haar rustende verplichtingen niet is nagekomen of dat een wettelijke of bestuursrechtelijke bepaling dan wel een gedraging van de andere partij de voordelen die voor haar uit deze overeenkomst voortvloeien in aanzienlijke mate beperkt of dreigt te beperken en indien de partijen het niet snel eens kunnen worden over een passende vergoeding of over een andere oplossing voor het geschil, kan de gelaedeerde partij, onverminderd de andere rechten en verplichtingen die zij aan het internationale recht ontleent, de toepassing van deze overeenkomst partiel of, in voorkomend geval, volledig opschorten. In dat geval stelt zij de andere partij daarvan onverwijld in kennis. De gelaedeerde partij kan voorts overeenkomstig artikel 18, lid 3, de overeenkomst opzeggen.

2. De draagwijdte en de geldigheidsduur van deze maatregelen blijven beperkt tot hetgeen noodzakelijk is om de situatie recht te zetten en in voorkomend geval een billijk evenwicht tussen de uit deze overeenkomst voortvloeiende rechten en plichten tot stand te brengen.

Artikel 10

Geschillenbeslechting

Elk geschil betreffende de uitlegging of toepassing van deze overeenkomst kan door elk van beide overeenkomstsluitende partijen aan het Gemengd Comité worden voorgelegd. Dit tracht een oplossing voor het geschil te vinden. Alle gegevens die dienstig kunnen zijn voor een grondig onderzoek van de situatie, met het oog op het vinden van een aanvaardbare oplossing, worden aan het Gemengd Comité verstrekt. Het Gemengd Comité onderzoekt in dit verband alle mogelijkheden die een blijvende goede werking van deze overeenkomst kunnen waarborgen.

Artikel 11

Gemengd Comité

1. Er wordt een Gemengd Comité ingesteld dat verantwoordelijk is voor het beheer en de correcte toepassing van deze overeenkomst. In dat verband biedt het een kader voor gedachtewisselingen en voor de uitwisseling van gegevens, alsmede voor overleg tussen de partijen.

2. Het Gemengd Comité is samengesteld uit vertegenwoordigers van de partijen en neemt in onderlinge overeenstemming standpunten in. Het stelt zijn reglement van orde vast en kan werkgroepen oprichten die het bij de uitvoering van zijn taak bijstaan.

3. Met het oog op de goede werking van deze overeenkomst komt het Gemengd Comité minstens eenmaal per jaar of op verzoek van een van de partijen bijeen.

4. Het Gemengd Comité onderzoekt op geregelde tijden de bijlagen van deze overeenkomst en kan deze op verzoek van een van de partijen wijzigen.

Artikel 12

Informatietechnologie

1. De partijen werken samen om ervoor te zorgen dat de informatie die in hun respectieve gegevensbanken over overheidsopdrachten is opgeslagen, met name de informatie in aankondigingen en bestekken, wat kwaliteit en toegankelijkheid betreft vergelijkbaar is. Ook werken zij samen om te ervoor te zorgen dat de informatie die langs elektronische weg ten behoeve van overheidsopdrachten tussen belanghebbenden wordt uitgewisseld wat kwaliteit en toegankelijkheid betreft vergelijkbaar is.

2. Met inachtneming van de problemen die op het gebied van de interoperabiliteit en interconnectie bestaan, en na overeenstemming te hebben bereikt aangaande de vergelijkbaarheid van de in lid 1 bedoelde informatie, nemen de partijen de vereiste maatregelen om de leveranciers en dienstverrichters van de andere partij toegang te verlenen tot de in hun gegevensbanken opgeslagen informatie over aanbestedingen en met name tot aankondigen van aanbestedingen. Zij geven de leveranciers en dienstverrichters van de andere partij dus toegang tot hun elektronische aanbestedingssystemen en met name tot elektronische inschrijvingsmogelijkheden. De partijen houden eveneens naar behoren rekening met artikel XXIV, lid 8, van de GPA.

Artikel 13

Tenuitvoerlegging

1. De partijen nemen alle algemene of bijzondere maatregelen die ertoe dienen dat de uit deze overeenkomst voortvloeiende verplichtingen worden nagekomen.

2. Zij zien af van alle maatregelen die het bereiken van de doelstellingen van deze overeenkomst in gevaar zouden kunnen brengen.

Artikel 14

Herziening

De partijen toetsen de werking van deze overeenkomst binnen drie jaar na de datum van haar inwerkingtreding teneinde de tenuitvoerlegging ervan zo nodig te verbeteren.

Artikel 15

Relatie met de WTO-akkoorden

Deze overeenkomst doet geen afbreuk aan de rechten en plichten die voor de partijen uit de in het kader van de WTO gesloten akkoorden voortvloeien.

Artikel 16

Geografisch toepassingsgebied

Deze overeenkomst is van toepassing op de gebieden die vallen onder het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, onder de voorwaarden die in het Verdrag zijn genoemd, enerzijds, en op het grondgebied van de Zwitserse Bondsstaat anderzijds.

Artikel 17

Bijlagen

De bijlagen bij deze overeenkomst maken daarvan een integreerend deel uit.

Artikel 18

Inwerkingtreding en duur

1. Deze overeenkomst wordt door de partijen geratificeerd of goedgekeurd volgens de voor iedere partij geldende procedures. Zij treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand na de laatste kennisgeving van nederlegging van de

ratificatie- of goedkeuringsakten voor alle zeven onderstaande akkoorden:

- akkoord over bepaalde aspecten van overheidsopdrachten;
- akkoord inzake het vrije verkeer van personen;
- akkoord inzake de luchtvaart;
- akkoord inzake het goederen- en personenvervoer per spoor en over de weg;
- akkoord inzake de handel in landbouwproducten;
- akkoord over de wederzijdse erkenning op het gebied van de conformiteitsbeoordeling;
- akkoord inzake wetenschappelijke en technologische samenwerking.

2. Deze overeenkomst geldt aanvankelijk voor zeven jaar. Zij wordt voor onbepaalde tijd verlengd, tenzij de Gemeenschap of Zwitserland vóór het aflopen van de aanvankelijke periode van zeven jaar de andere partij ervan in kennis stelt de overeenkomst niet te willen verlengen. In dit laatste geval zijn de bepalingen van lid 4 van toepassing.

3. De Gemeenschap en Zwitserland kunnen de overeenkomst opzeggen door de andere partij van hun besluit in kennis te stellen. In het geval van opzegging zijn de bepalingen van lid 4 van toepassing.

4. De geldigheid van de zeven in lid 1 genoemde akkoorden vervalt zes maanden na ontvangst van het bericht van niet-verlenging overeenkomstig lid 2 of van opzegging overeenkomstig lid 3.

Hecho en Luxemburgo, el veintiuno de junio de mil novecientos noventa y nueve. El presente Acuerdo se establecer por duplicado en lenguas alemana, danesa, española, finesa, francesa, griega, inglesa, italiana, neerlandesa, portuguesa y sueca y cada uno de estos textos será auténtico.

Udfærdiget i Luxembourg, den enogtyvende juni nitten hundrede og nioghalvfems. Denne aftale er udfærdiget i to eksemplarer på dansk, engelsk, finsk, fransk, græsk, italiensk, nederlandsk, portugisisk, spansk, svensk og tysk, idet hver af disse tekster har samme gyldighed.

Geschehen zu Luxemburg am einundzwanzigsten Juni neunzehnhundertneunundneunzig. Dieses Abkommen ist in zwei Urschriften in dänischer, deutscher, englischer, finnischer, französischer, griechischer, italienischer, niederländischer, portugiesischer, spanischer und schwedischer Sprache abgefaßt, wobei jeder Wortlaut gleichermaßen verbindlich ist.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις είκοσι μία Ιουνίου χίλια εννιακόσια ενενήντα εννέα. Η παρούσα συμφωνία καταρτίζεται εις διπλούν στα αγγλικά, τα γαλλικά, τα γερμανικά, τα δανικά, τα ελληνικά, τα ισπανικά, τα ιταλικά, τα ολλανδικά, τα πορτογαλικά, τα σουηδικά και τα φινλανδικά, καθένα από τα κείμενα αυτά είναι αυθεντικό.

Done at Luxembourg on the twenty-first day of June in the year one thousand and ninety-nine. This Agreement is drawn up in duplicate in the Danish, Dutch, English, Finnish, French, German, Greek, Italian, Portuguese, Spanish and Swedish languages, each of these texts being equally authentic.

Fait à Luxembourg, le vingt-et-un juin mil neuf cent quatre-vingt dix-neuf. Le présent accord est établi, en double exemplaire, en langues allemande, anglaise, danoise, espagnole, finnoise, française, grecque, italienne, néerlandaise, portugaise et suédoise, chacun de ces textes faisant également foi.

Fatto a Lussemburgo, addì ventuno giugno millenovecentonovantanove. Il presente Accordo è redatto, in duplice copia, in lingua danese, finlandese, francese, greca, inglese, italiana, olandese, portoghese, spagnola, svedese e tedesca; ognuno di questi testi fa ugualmente fede.

Gedaan te Luxemburg, de eenentwintigste juni negentienhonderd negenennegentig. Deze overeenkomst is opgesteld in tweevoud in de Deense, de Duitse, de Engelse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Italiaanse, de Nederlandse, de Portugese, de Spaanse en de Zweedse taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek.

Feito no Luxemburgo, em vinte e um de Junho de mil novecentos e noventa e nove. O presente Acordo é estabelecido em exemplar duplo, nas línguas alemã, inglesa, dinamarquesa, espanhola, finlandesa, francesa, grega, italiana, neerlandesa, portuguesa e sueca, fazendo igualmente fé qualquer dos textos.

Tehty Luxemburgissa kahdentenäkymmenentenäensimmäisenä päivänä kesäkuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäyhdeksän. Tämä sopimus on laadittu kahtena kappaleena englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, portugalin, ranskan, ruotsin, saksan, suomen ja tanskan kielellä, ja jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen.

Utfärdat i Luxemburg den tjugoförsta juni nittonhundra nittonio i två exemplar på det danska, engelska, finska, franska, grekiska, italienska, nederländska, portugisiska, spanska, svenska och tyska språket, vilka samtliga texter är lika giltiga.

Por la Comunidad Europea
For Det Europæiske Fællesskab
Für die Europäische Gemeinschaft
Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
For the European Community
Pour la Communauté européenne
Per la Comunità europea
Voor de Europese Gemeenschap
Pela Comunidade Europeia
Euroopan yhteisön puolesta
På Europeiska gemenskapens vägnar



Por la Confederación Suiza
For Det Schweiziske Edsforbund
Für die Schweizerische Eidgenossenschaft
Για την Ελβετική Συνομοσπονδία
For the Swiss Confederation
Pour la Confédération suisse
Per la Confederazione svizzera
Voor de Zwitserse Bondsstaat
Pela Confederação Suíça
Sveitsin valaliiton puolesta
På Schweiziska edsförbundets vägnar



BIJLAGE I

(als bedoeld in artikel 3, lid 1 en lid 2, sub a) tot en met c), en lid 5, van de overeenkomst)

TELECOMMUNICATIEORGANISATIES DIE ONDER DE OVEREENKOMST VALLEN

Bijlage I A — Europese Gemeenschappen

België	Belgacom
Denemarken	Tele Danmark en dochterondernemingen
Duitsland	Deutsche Bundespost Telekom
Griekenland	OTE/Hellenic Telecom Organization
Spanje	Telefónica de España SA
Frankrijk	France Telecom
Ierland	Telecom Éireann
Italië	Telecom Italia
Luxemburg	Administration des postes et télécommunications
Nederland	Koninklijke PTT Nederland NV en dochterondernemingen, met uitzondering van PTT Post BV
Oostenrijk	Österreichische Post- und Telekommunikation (PTT)
Portugal	Telecom Portugal, SA en dochterondernemingen
Finland	Sonera
Zweden	Telia
Verenigd Koninkrijk	British Telecommunications (BT) City of Kingston upon Hull

Deze telecommunicatieorganisaties vallen onder de overeenkomst voorzover op hen Richtlijn 93/38/EEG, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 98/4/EG (PB L 101 van 4.4.1998, blz. 1) van toepassing is.

Bijlage I B — Zwitserland

Nadere omschrijving van de organisaties die een activiteit op het gebied van de telecommunicatie uitoefenen in de zin van artikel 3, lid 1 en lid 2, sub a) tot en met c) van de overeenkomst

Organisaties die openbare telecommunicatiediensten verlenen krachtens een concessie in de zin van artikel 66, eerste alinea, van de „loi fédérale sur les télécommunications” van 30 april 1997.

Bijvoorbeeld: Swisscom.

BIJLAGE II

(als bedoeld in artikel 3, lid 1 en lid 2, sub d), en lid 5, van de overeenkomst)

SPOORWEGEXPLOITANTEN DIE ONDER DE OVEREENKOMST VALLEN

Bijlage II A — Europese Gemeenschappen

België	Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen/Société nationale des chemins de fer belges.
Denemarken	Danske Statsbaner (DSB). Organisaties werkzaam/opgericht op grond van lov nr. 295 af 6. juni 1984 om privatbanerne, jf. lov nr. 245 af 6. august 1977.
Duitsland	Deutsche Bundesbahn. Andere organisaties die openbare vervoerdiensten per trein leveren, als bedoeld in paragraaf 2, lid 1, van de Allgemeine Eisenbahngesetz vom 29. März 1951.
Griekenland	Organismos Sidirodromon Ellados/Griekse Spoorwegen (OSE)/Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος (ΟΣΕ).
Spanje	Red Nacional de los Ferrocarriles Españoles (RENFE). Ferrocarriles de Vía Estrecha (FEVE). Ferrocarriles de la Generalitat de Catalunya (FGC). Eusko Trenbideak (Bilbao). Ferrocarriles de la Generalitat Valenciana (FGV).
Frankrijk	Société nationale des chemins de fer français en andere réseaux ferroviaires ouverts au public, als bedoeld in de loi d'orientation des transports intérieurs du 30 décembre 1982, titre II, chapitre 1 ^{er} du transport ferroviaire.
Ierland	Iarnrod Éireann (Irish Rail).
Italië	Ferrovie dello Stato. Organisaties die openbare vervoerdiensten per trein leveren en werkzaam zijn op grond van een concessie overeenkomstig artikel 10 van de Regio Decreto 9 maggio 1912, n. 1447, che approva il Testo unico delle disposizioni di legge per le ferrovie concesse all'Industria privata, le tramvie a trazione meccanica e gli automobili. Organisaties die werkzaam zijn op grond van een door de Staat overeenkomstig speciale wetten verleende concessie, cf. Titolo XI, Capo II, Sezione Ia del Regio Decreto 9 maggio 1912, n. 1447, che approva il Testo unico delle disposizioni di legge per le ferrovie concesse all'industria privata, le tramvie a trazione meccanica e gli automobili. Organisaties die openbare vervoerdiensten per trein leveren en werkzaam zijn op grond van een concessie overeenkomstig artikel 4 van de Legge 14 giugno 1949, n. 410 — Concorso dello Stato per la riattivazione dei pubblici servizi di trasporto in concessione. Organisaties of lokale overheden die openbare vervoerdiensten per trein leveren op grond van een concessie overeenkomstig artikel 14 van de Legge 2 agosto 1952, n. 1221 — Provvedimenti per l'esercizio ed il potenziamento di ferrovie e di altre linee di trasporto in regime di concessione.
Luxemburg	Chemins de fer luxembourgeois (CFL).
Nederland	Nederlandse Spoorwegen NV.
Oostenrijk	Organisaties die openbare vervoerdiensten per trein leveren overeenkomstig de Eisenbahngesetz 1957 (BGBl. nr. 60/1957).
Portugal	Caminhos de Ferro Portugueses.
Finland	Valtionrautatiet/Statsjärnvägarna (Staatsspoorwegen).

Zweden	<p>Openbare organisaties die vervoerdiensten per trein leveren overeenkomstig förordningen (1988:1379) om statens spåranläggningar & lagen (1990:1157) om järnvägssäkerhet.</p> <p>Regionale en lokale openbare organisaties die regionale of lokale spoorwegverbindingen verzorgen op grond van lagen (1978:438) om huvudmannaskap foer viss kollektiv persontrafik.</p> <p>Particuliere organisaties die vervoerdiensten per trein leveren op grond van een vergunning overeenkomstig foerordningen (1988:1379) om statens spaaranläggningar indien deze vergunningen overeenstemmen met artikel 2, lid 3, van de richtlijn.</p>
Verenigd Koninkrijk	<p>British Railways Boards.</p> <p>Northern Ireland Railways.</p>

Bijlage II B — Zwitserland

Nadere omschrijving van de organisaties voor spoorwegvervoer in de zin van artikel 3, lid 1 en lid 2, sub d), van de overeenkomst

Chemins de fer fédéraux (CFE) ⁽¹⁾

Organisaties in de zin van artikel 1, tweede alinea en artikel 2, eerste alinea van de „loi fédérale du 20 décembre 1957 sur les chemins de fer”, voorzover zij diensten van openbaar vervoer per spoor (normaalspoor en smalspoor) ter beschikking stellen of exploiteren ⁽¹⁾.

Bijvoorbeeld: BLS, MthB, chemin de fer du Jura, RhB, FO, GFM.

⁽¹⁾ Met uitzondering van financiële participaties en ondernemingen die niet direct op het gebied van vervoer werkzaam zijn.

BIJLAGE III

(als bedoeld in artikel 3, lid 1 en lid 2, sub e), en lid 5, van de overeenkomst)

ORGANISATIES WERKZAAM IN DE SECTOR VAN DE ENERGIEVOORZIENING

Bijlage III A — Europese Gemeenschappen

a) Vervoer of distributie van gas of warmte

- België
- Distrigaz SA, werkzaam op grond van de wet van 29 juli 1983.
- Organisaties belast met het vervoer van gas (op basis van een vergunning of concessie) overeenkomstig de wet van 12 april 1965, als gewijzigd bij de wet van 28 juli 1987.
- Organisaties belast met de distributie van gas en werkzaam overeenkomstig de wet betreffende de intercommunales van 22 december 1986.
- Lokale overheden, of verenigingen daarvan, belast met de distributie van warmte.
- Denemarken
- Dansk Olie og Naturgas A/S, werkzaam op basis van een exclusief recht, verleend overeenkomstig de bekendtgoerelse nr. 869 af 18 juni 1979 om eneretsbevilling til indførsel, forhandling, transport og oplagring af naturgas.
- Organisaties die werkzaam zijn overeenkomstig lov nr. 249 af 7 juni 1972 om naturgasforsyning.
- Organisaties belast met de distributie van gas of warmte op grond van een vergunning overeenkomstig hoofdstuk IV van lov om varmeforsyning, jf lov-bekendtgoerelse nr 330 af 29 juni 1983.
- Organisaties belast met het vervoer van gas op grond van een vergunning overeenkomstig bekendtgoerelse nr 141 af 13 marts 1974 om roerledningsanlaeg paa dansk kontinentalsokkelomraade til transport af kulbrinter (het installeren van pijpleidingen op het continentaal plat voor het vervoer van koolwaterstoffen).
- Duitsland
- Organisaties belast met het vervoer of de distributie van gas als bedoeld in paragraaf 2, lid 2, van de Gesetz zur Foerderung der Energiewirtschaft vom 13 Dezember 1935 (Energiewirtschaftsgesetz), laatstelijk gewijzigd bij de wet van 19 december 1977.
- Lokale overheden of verenigingen daarvan, belast met de distributie van warmte.
- Griekenland
- DEP, belast met het vervoer of de distributie van gas overeenkomstig Ministerieel Besluit 2583/1987 (Anathesi sti Dimosia Epicheirisi Petrelaioy armodiotiton schetikon me to fysiko serio) Systasi tis DEPA AE (Dimosia Epicheirisi Aerioy, Anonymos Etaireia).
- Gemeentelijk Gasbedrijf van Athene NV, DEFA belast met het vervoer of de distributie van gas.
- Spanje
- Organisaties die werkzaam zijn op grond van Ley nº 10 de 15 de junio de 1987.

Frankrijk	<p>Société nationale des gaz du Sud-Ouest, belast met het vervoer van gas.</p> <p>Gaz de France, opgericht bij en werkzaam op grond van de loi 46/6288 du 8 avril 1946 sur la nationalisation de l'électricité et du gaz.</p> <p>Organisaties (sociétés d'économie mixte of régies) belast met de distributie van elektriciteit als bedoeld in artikel 23 van de loi 48/1260 du 12 août 1948 portant modification des lois 46/6288 du 8 avril 1946 et 46/2298 du 21 octobre 1946 sur la nationalisation de l'électricité et du gaz.</p> <p>Compagnie française du méthane, belast met het vervoer van gas.</p> <p>Lokale overheden, of verenigingen daarvan, belast met de distributie van warmte.</p>
Ierland	<p>Irish Gas Board werkzaam op grond van de Gas Act 1976 to 1987 en andere organisaties geregeld bij Statute.</p> <p>Dublin Corporation, belast met de distributie van warmte.</p>
Italië	<p>SNAM et SGM e Montedison, belast met het vervoer van gas.</p> <p>Organisaties belast met de distributie van gas overeenkomstig de Testo unico delle leggi sull'assunzione diretta dei pubblici servizi da parte dei comuni e delle province approvato con Regio Decreto 15 ottobre 1925, n. 2578 et du Decreto del PR n. 902 del 4 ottobre 1986.</p> <p>Organisaties belast met de distributie van warmte overeenkomstig artikel 10 de Legge n. 308 del 29 maggio 1982, (norme sul contenimento dei consumi energetici, lo sviluppo delle fonti rinnovabili di energia, l'esercizio di centrali elettriche alimentate con combustibili diversi dagli idrocarburi).</p> <p>Lokale overheden, of verenigingen daarvan, belast met de distributie van warmte.</p>
Luxemburg	<p>Société de transport de gaz SOTEG SA.</p> <p>Gaswierk Esch-Uelzecht SA.</p> <p>Service industriel de la commune de Dudelange.</p> <p>Service industriel de la commune de Luxembourg.</p> <p>Lokale overheden, of verenigingen daarvan, belast met de distributie van warmte.</p>
Nederland	<p>NV Nederlandse Gasunie.</p> <p>Organisaties belast met het vervoer of de distributie van gas op basis van een door de lokale overheden overeenkomstig de Gemeentewet verleende vergunning.</p> <p>Lokale en provinciale organisaties belast met het vervoer of de distributie van gas overeenkomstig de Gemeentewet en de Provinciewet.</p> <p>Lokale overheden, of verenigingen daarvan, belast met de distributie van warmte.</p>
Oostenrijk	<p>Gas: aanbestedende diensten voor het vervoer of de distributie van gas, overeenkomstig Energiewirtschaftsgesetz 1935, dRGL. I S 1451/1935, laatstelijk gewijzigd bij dRGL. I S 467/1941.</p> <p>Warmte: administratieve diensten voor het vervoer of de distributie van warmte, krachtens vergunningen overeenkomstig de Oostenrijkse wet tot regeling van ambacht, handel en industrie (Gewerbeordnung, BGBl. Nr. 50/1974).</p>

Portugal	Petroquímica e Gás de Portugal (EP) overeenkomstig Decreto-Lei no 346-A/88 de 29 de Setembro de 1988.
Finland	Gemeentelijke energiebedrijven, of verenigingen daarvan, dan wel andere organisaties voor het vervoer of de distributie van gas of warmte, krachtens een door de gemeentelijke overheid verleende concessie.
Zweden	Organisaties die gas of warmte vervoeren of distribueren krachtens een concessie overeenkomstig lagen (1978:160) om vissa roerledningar.
Verenigd Koninkrijk	British Gas PLC en andere organisaties die werkzaam zijn op grond van de Gas Act 1986. Lokale overheden, of verenigingen daarvan, belast met de distributie van warmte, overeenkomstig Local Government (Miscellaneous Provisions) Act 1976. Electricity Boards, belast met de distributie van warmte, overeenkomstig Electricity Act 1947.

b) Exploratie en winning van aardolie of aardgas

De organisaties aan wie machtiging, vergunning, licentie of concessie werd verleend voor de exploratie of winning van aardolie en aardgas overeenkomstig de volgende wettelijke bepalingen:

België	Wet van 1 mei 1939, aangevuld bij Koninklijk Besluit nr. 83 van 28 november 1939 betreffende het opsporen en de winning van aardolie en aardgas. Koninklijk Besluit van 15 november 1919. Koninklijk Besluit van 7 april 1953. Koninklijk Besluit van 15 maart 1960 (Wet inzake het continentaal plat van 15 juni 1969). Arrêté de l'exécutif régional wallon van 29 september 1982. Besluit van de Vlaamse Executieve van 30 mei 1984.
Denemarken	Lov nr. 293 af 10 juni 1981 om anvendelse af Danmarks undergrund. Lov om kontinentalsoklen, jf lov bekendtgoerelse nr 182 af 1 maj 1979.
Duitsland	Bundesberggesetz vom 13 August 1980, laatstelijk gewijzigd op 12 februari 1990.
Griekenland	Wet 87/1975 tot oprichting van DEP EKY (Peri idryseos Dimosias Epicheiriseos Petrelaioy).
Spanje	Ley sobre Investigación y Explotación de Hidrocarburos de 27 de junio de 1974 en de toepassingsbesluiten daarvan.
Frankrijk	Code minier (décret 56-838 du 16 août 1956), als gewijzigd bij de loi 56-1327 du 29 décembre 1956, l'ordonnance 58-1186 du 10 décembre 1958, décret 60-800 du 2 août 1960, loi 77-620 du 16 juin 1977, décret 80-204 du 11 mars 1980.
Ierland	Continental Shelf Act 1960. Petroleum and Other Minerals Development Act 1960. Ireland Exclusive Licensing Terms 1975. Revised Licensing Terms 1987. Petroleum (Production) Act (NI) 1964.

Italië	Legge 10 febbraio 1953, n. 136. Legge 11 gennaio 1957, n. 6 als gewijzigd bij Legge 21 luglio 1967, n. 613.
Luxemburg	—
Nederland	Mijnwet nr. 285 van 21 april 1810. Wet opsporing delfstoffen nr. 258 van 3 mei 1967. Mijnwet continentaal plat 1965, nr. 428 van 23 september 1965.
Oostenrijk	Organisaties opgericht op grond van de Berggesetz 1975 (BGBl. nr. 259/1975), laatstelijk gewijzigd bij (BGBl. Nr. 193/1993).
Portugal	Area émergée: Decreto-Lei n.º 543/74 de 16 de Outubro de 1974, n.º 168/77 de 23 de Abril de 1977, n.º 266/80 de 7 de Agosto de 1980, n.º 174/85 de 21 de Maio de 1985 et Despacho n.º 22 de 15 de Março de 1979. Area immergée: Decreto-Lei n.º 47973 de 30 de Setembro de 1967, n.º 49369 de 11 de Novembro de 1969, n.º 97/71 de 24 de Março de 1971, n.º 96/74 de 13 de Março de 1974, n.º 266/80 de 7 de Agosto de 1980, n.º 2/81 de 7 de Janeiro de 1981 et n.º 245/82 de 22 de Junho de 1982.
Finland	—
Zweden	Organisaties die aardolie of aardgas exploreren of winnen op grond van een concessie overeenkomstig minerallagen (1991:45) of waaraan machtiging is verleend overeenkomstig lagen (1966:314) om kontinentalsokkeln.
Verenigd Koninkrijk	Petroleum Production Act 1934, als aangevuld bij de Continental Shelf Act 1964. Petroleum (Production) Act (Northern Ireland) 1964.
c) Exploratie en winning van steenkool en andere vaste brandstoffen	
België	Organisaties belast met de exploratie of winning van steenkool en andere vaste brandstoffen overeenkomstig het arrêté du Régent du 22 août 1948 en de loi du 22 avril 1980.
Denemarken	Organisaties belast met de exploratie of winning van steenkool of andere vaste brandstoffen overeenkomstig lovbekendtgørelse nr 531 af 10 oktober 1984.
Duitsland	Organisaties belast met de exploratie of winning van steenkool of andere vaste brandstoffen overeenkomstig de Bundesberggesetz vom 13. August 1980, laatstelijk gewijzigd op 12 februari 1990.
Griekenland	Openbaar elektriciteitsbedrijf Dimosia Epicheirisi Ilektrismoy, dat is belast met de exploratie of winning van steenkool of andere vaste brandstoffen overeenkomstig de Mijnwet van 1973, als gewijzigd bij de wet van 27 april 1976.
Spanje	Organisaties belast met de exploratie of winning van steenkool of andere vaste brandstoffen ingevolge Ley 22/1973, de 21 de julio de 1973, de Minas, gewijzigd bij Ley 54/1980 de 5 de noviembre de 1980 en bij Real Decreto Legislativo 1303/1986 de 28 de junio de 1986.
Frankrijk	Organisaties belast met de exploratie of winning van steenkool of andere vaste brandstoffen overeenkomstig de code minier (décret 56-863 du 16 août 1956), als gewijzigd bij loi 77-620 du 16 juin 1977, décret 80-204 en arrêté du 11 mars 1980.

Ierland	Bord na Mona. Organisaties belast met de exploratie en winning van steenkool overeenkomstig de Minerals Development Acts, 1940-1970.
Italië	Carbo Sulcis SpA.
Luxemburg	—
Nederland	—
Oostenrijk	Organisaties die steenkool of andere vaste brandstoffen exploreren of winnen overeenkomstig de Berggesetz 1975 (BGBl. nr. 0259/1975).
Portugal	Empresa Carbonífera do Douro. Empresa Nacional de Urânio.
Finland	Organisaties die steenkool of andere vaste brandstoffen exploreren of winnen en die werken op basis van een exclusief recht overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van Laki oikeudesta luovuttaa valtion maaomaisuutta ja tuloatuottavia oikeuksia (687/78).
Zweden	Organisaties belast met de exploratie of winning van steenkool of andere vaste brandstoffen die werkzaam zijn op grond van een concessie overeenkomstig minerallagen (1991:45) of lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter of waaraan machtiging is verleend overeenkomstig Lag (1966:314) om kontinentalsockeln.
Verenigd Koninkrijk	British Coal Corporation (BCC), opgericht overeenkomstig de Coal Industry Nationalization Act 1946. Organisaties waaraan een vergunning is verleend door de BCC overeenkomstig de Coal Industry Nationalization Act 1946. Organisaties belast met de exploratie of winning van steenkool en andere vaste brandstoffen overeenkomstig de Mineral Development Act (Northern Ireland) 1969.

Bijlage III B — Zwitserland

a) Vervoer of distributie van gas of warmte

Organisaties belast met het vervoer of de distributie van gas op grond van een concessie in de zin van artikel 2 van de „loi fédérale du 4 octobre 1963 sur les installations de transport par conduites de combustibles ou carburants liquides ou gazeux”.

Organisaties belast met het vervoer of de distributie van warmte op grond van een kantonale concessie.

Bijvoorbeeld: SWISSGAS AG, Gaznat SA, Gasverbund Ostschweiz AG, REFUNA AG, Cadbar SA.

b) Exploratie en winning van aardolie of aardgas

Organisaties voor de exploratie en de winning van aardolie of aardgas overeenkomstig het „Concordat intercantonal du 24 septembre 1955 concernant la prospection et l'exploitation du pétrole entre les cantons de Zurich, Schwyz, Glaris, Zoug, Schaffhouse, Appenzell Rh.-Ext., Appenzell Rh.-Int., Saint-Gall, Argovie et Thurgovie”.

Bijvoorbeeld: Seag AG.

c) Exploratie en winning van steenkool of andere vaste brandstoffen

Geen organisaties in Zwitserland.

BIJLAGE IV

(als bedoeld in artikel 3, lid 1 en lid 2, sub f), en lid 5, van de overeenkomst)

PARTICULIERE ORGANISATIES DIE EEN DIENST VAN OPENBAAR NUT AANBIEDEN EN DIE ONDER DE OVEREENKOMST VALLEN

Bijlage IV A — Europese Gemeenschappen

a) Productie, vervoer of distributie van drinkwater

- | | |
|-------------|---|
| België | <p>Organisatie opgericht ingevolge het décret du 2 juillet 1987 de la région wallonne érigeant en entreprise régionale de production et d'adduction d'eau le service du ministère de la région chargé de la production et du grand transport d'eau</p> <p>Organisatie opgericht ingevolge het arrêté du 23 avril 1986 portant constitution d'une société wallonne de distribution d'eau</p> <p>Organisatie opgericht ingevolge het Besluit van de Vlaamse Gemeenschap van 17 juli 1985 houdende vaststelling van de statuten van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening</p> <p>Organisaties voor de productie of de distributie van water opgericht ingevolge de wet betreffende de intercommunales van 22 december 1986.</p> <p>Organisaties voor de productie of distributie van water opgericht ingevolge de gemeentewet, artikel 147 bis, ter en quater inzake gemeentebedrijven</p> |
| Denemarken | <p>Organisaties voor de productie of distributie van water, bedoeld in artikel 3, lid 3, van lovbekendtgørelse om vandforsyning m.v. af 4 juli 1985</p> |
| Duitsland | <p>Organisaties voor de productie of distributie van water bedoeld in de Eigenbetriebsverordnungen of Eigenbetriebsgesetze van de Länder (Kommunale Eigenbetriebe).</p> <p>Organisaties voor de productie of distributie van water overeenkomstig de Gesetze ueber die Kommunale Gemeinschaftsarbeit oder Zusammenarbeit van de Länder.</p> <p>Organisaties voor de productie van water overeenkomstig de Gesetz über Wasser- und Bodenverbände vom 10. Februar 1937 en de erste Verordnung über Wasser- und Bodenverbände vom 3. September 1937</p> <p>(Regiebetriebe), voor de productie of distributie van water overeenkomstig de Kommunalgesetze, en in het bijzonder de Gemeindeordnungen der Länder.</p> <p>Organisaties opgericht overeenkomstig de Aktiengesetz vom 6. September 1965, laatstelijk gewijzigd op 19. Dezember 1985 of GmbH-Gesetz vom 20. Mai 1898, laatstelijk gewijzigd op 15 mei 1986, of die de rechtsvorm hebben van een Kommanditgesellschaft, voor de productie of distributie van water op grond van een speciale overeenkomst met de regionale of lokale overheden</p> |
| Griekenland | <p>Het waterleidingbedrijf van Athene (Etaireia Ydrefseos — Apochetefseos Protenoy-sis) ingesteld overeenkomstig wet 1068/80 van 23 augustus 1980</p> <p>Het waterleidingbedrijf van Saloniki (Organismos Ydrefseos Thessalonikis) dat zijn activiteit uitoefent overeenkomstig Presidentieel Besluit 61/1988</p> <p>Het waterleidingbedrijf van Volos (Etaireia Ydrefseos Voloy) dat zijn activiteit uitoefent overeenkomstig wet 890/1979</p> <p>Gemeentebedrijven (Dimotikes Epicheiriseis Ydrefseos-Apochetefseos) voor de productie of distributie van water, opgericht overeenkomstig wet 1069/80 van 23 augustus 1980</p> <p>Samenwerkingsverbanden van lagere overheden (Syndesmoi Ydrefsis) die hun activiteit uitoefenen op grond van de wet op de lagere overheden (Kodikas Dimon kai Koinotiton) uitgevoerd op grond van Presidentieel Besluit 76/1985</p> |

Spanje	<p>Organisaties voor de productie of distributie van water overeenkomstig Ley n° 7/1985 de 2 de abril de 1985. Reguladora de las Bases del Régimen local en het Decreto Real n° 781/1986 Texto Refundido Régimen local</p> <p>Canal de Isabel II. Ley de la Comunidad Autónoma de Madrid de 20 de diciembre de 1984</p> <p>Mancomunidad de los Canales de Taibilla, Ley de 27 de abril de 1946</p>
Frankrijk	<p>Organisaties voor de productie of distributie van water overeenkomstig de:</p> <ul style="list-style-type: none">— dispositions générales sur les régies, code des communes L 323-1 à L 328-8, R 323-1 à R 323-6 (dispositions générales sur les régies)— code des communes L 323-8, R 323-4 (régies directes ou de fait) décret-loi du 28 décembre 1926, règlement d'administration publique du 17 février 1930— code des communes L 323-10 à L 323-13, R 323-75 à 323-132 (régies à simple autonomie financière)— code des communes L 323-9, R 323-7 à R 323-74, décret du 19 octobre 1959 (régies à personnalité morale et à autonomie financière)— code des communes L 324-1 à L 324-6, R 324-1 à R 324-13 (gestion déléguée, concession et affermage)— jurisprudence administrative, circulaire intérieure du 13 décembre 1975 (gérance)— code des communes R 324-6, circulaire intérieure du 13 décembre 1975 (régie intéressée)— circulaire intérieure du 13 décembre 1975 (exploitation aux risques et périls)— décret du 20 mai 1955, loi du 7 juillet 1983 sur les sociétés d'économie mixte (participation à une société d'économie mixte)— code des communes L 322-1 à L 322-6, R 322-1 à R 322-4 (dispositions communes aux régies, concessions et affermage)
Ierland	<p>Organisaties die water produceren of distribueren overeenkomstig de Local Government (Sanitary Services) Act 1878 to 1964</p>
Italië	<p>Organisaties die water produceren of distribueren overeenkomstig de Testo unico delle leggi sull'assunzione diretta dei pubblici servizi da parte dei comuni e delle province approvato con Regio Decreto 15 ottobre 1925, n. 2578 en het Decreto del P.R. n. 902 del 4 ottobre 1986</p> <p>Ente Autonomo Acquedotto Pugliese, ingesteld overeenkomstig RDL 19 ottobre 1919, n. 2060</p> <p>Ente Acquedotti Siciliani, ingesteld overeenkomstig leggi regionali 4 settembre 1979, n. 2/2 e 9 agosto 1980, n. 81</p> <p>Ente Sardo Acquedotti e Fognature, ingesteld overeenkomstig legge del 5 giugno 1963 n. 9</p>
Luxemburg	<p>De lokale overheidsdiensten voor watervoorziening</p> <p>Gemeentelijke samenwerkingsverbanden belast met de productie of distributie van water opgericht overeenkomstig de loi du 14 février 1900 concernant la création des syndicats de communes telle qu'elle a été modifiée et complétée par la loi du 23 décembre 1958 et par la loi du 29 juillet 1981 en overeenkomstig de loi du 31 juillet 1962 ayant pour objet le renforcement de l'alimentation en eau potable du grand-duché de Luxembourg à partir du réservoir d'Esch-sur-Sûre</p>

- | | |
|--|--|
| Nederland | Organisaties voor de productie of distributie van water overeenkomstig de Waterleidingwet van 6 april 1957, gewijzigd bij de wetten van 30 juni 1967, 10 september 1975, 23 juni 1976, 30 september 1981, 25 januari 1984, 29 januari 1986 |
| Oostenrijk | Lokale overheidsdiensten (Gemeinden) en intercommunale organisaties (Gemeindeverbände) die drinkwater produceren, vervoeren en distribueren overeenkomstig de Wasserversorgungsgesetze van de negen Länder |
| Portugal | Empresa Pública das Águas Livres voor de productie of distributie van water overeenkomstig de Decreto-Lei n.º 190/81 de 4 de Julho de 1981

Lokale overheidsdiensten voor de productie of distributie van water |
| Finland | Organisaties voor de productie, het vervoer en de distributie van drinkwater overeenkomstig artikel 1 van Laki yleisistä vesi- ja viemäerilaitoksista (982/77) van 23 december 1977 |
| Zweden | Lokale overheden en gemeentelijke bedrijven voor de productie, het vervoer of de distributie van drinkwater, overeenkomstig lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar |
| Verenigd Koninkrijk | Water Companies voor de productie of distributie van water overeenkomstig de Water Acts 1945 en 1989

Central Scotland Water Development Board, die water produceert en de Water Authorities voor de productie of distributie van water overeenkomstig de Water (Scotland) Act 1980

Het Department of the Environment for Northern Ireland dat belast is met de productie en distributie van water overeenkomstig de Water and Sewerage (Northern Ireland) Order 1973 |
| b) Productie, vervoer of distributie van elektriciteit | |
| België | Organisaties belast met vervoer of distributie van elektriciteit overeenkomstig artikel 5 betreffende gemeentelijke en intercommunale bedrijven van de wet op de elektriciteitsvoorziening van 10 maart 1925

Organisaties belast met vervoer of distributie van elektriciteit overeenkomstig de wet betreffende de intercommunales van 22 december 1986

Ebes, Intercom, Unerg en andere organisaties belast met productie, vervoer of distributie van elektriciteit aan wie een concessie is verleend voor de distributie overeenkomstig artikel 8 van de gemeentelijke en intercommunale vergunningen van de wet op de elektriciteitsvoorziening van 10 maart 1925

De Openbare Elektriciteitsmaatschappij (Société publique de production d'électricité (SPE)) |
| Denemarken | Organisaties belast met de productie of het vervoer van elektriciteit op basis van een licentie overeenkomstig paragraaf 3, stk. 1, van de lov nr. 54 af 25 februar 1976 om elforsyning, jf bekendtgoerelse nr. 607 af 17 december 1976 om elforsyningslovens anvendelsesområde

Organisaties belast met de distributie van elektriciteit, als bedoeld in paragraaf 3, stk. 2, van de lov nr. 54 af 25 februar 1976 om elforsyning, jf bekendtgoerelse nr. 607 af 17 december 1976 om elforsyningslovens anvendelsesomraede en (op basis van machtiging tot onteigening) overeenkomstig de artikel en 10 tot en met 15 van de lov om elektriske staerkstroemsanlaeg, jf lovbekendtoe else nr 669 af 28 december 1977 |
| Duitsland | Organisaties belast met de productie, het vervoer of de distributie van elektriciteit, als bedoeld in paragraaf 2, lid 1, van de Gesetz zur Förderung der Energiewirtschaft (Energiewirtschaftsgesetz) vom 13. Dezember 1935, laatstelijk gewijzigd door de Gesetz vom 19.12.1977, en eigen elektriciteitsproductie voor zover deze onder het toepassingsgebied valt van artikel 2, lid 5, van de richtlijn |

Griekenland	De Dimosia Epicheirisi Ilektrismoy (Openbare Energiemaatschappij). Opgericht overeenkomstig wet 1468 van 2 augustus 1950, Peri idryseos Dimosias Epicheiriseos Ilektrismoy, en werkzaam op grond van wet 57/85, Domi, rolos kai tropos dioikisis kai leitoyrgias tis koinonikopoiimenis Dimosias Epicheirisis Ilektrismoy
Spanje	Organisaties belast met de productie, vervoer of distributie van elektriciteit ingevolge artikel 1 van de Decreto, de 12 de marzo de 1954, dat de Reglamento de verificaciones eléctricas y regularidad en el suministro de energía goedkeurt. Decreto 2617/1966, de 20 de octubre, sobre autorización administrativa en materia le instalaciones eléctricas Red Eléctrica de España SA, opgericht ingevolge de Decreto Real n° 91/1985 de 23 de enero
Frankrijk	Électricité de France, opgericht bij en werkzaam op grond van de loi 46/6288 du 8 avril 1946 sur la nationalisation de l'électricité et du gaz Organisaties (sociétés d'économie mixte of régies) voor de distributie van elektriciteit als bedoeld in artikel 28 van de loi 48/1260 du 12 août 1948 portant modification des lois 46/6288 du 8 avril 1946 et 46/2298 du 21 octobre 1946 sur la nationalisation de l'électricité et du gaz Compagnie nationale du Rhône
Ierland	The Electricity Supply Board (ESB) ingesteld bij en werkzaam op grond van de Electricity Supply Act 1927
Italië	Ente nazionale per l'energia elettrica opgericht bij de legge n. 1643, 6 dicembre 1962, approvata con Decreto n. 1720, 21 dicembre 1965 Organisaties die werkzaam zijn op grond van een concessie overeenkomstig artikel 4, leden 5 of 8, van legge del 6 dicembre 1962, n. 1643 — Istituzione dell'Ente nazionale per la energia elettrica e trasferimento ad esso delle imprese sercenti le industrie elettriche Organisaties die werkzaam zijn op grond van een concessie overeenkomstig artikel 20 van de Decreto del Presidente della Repubblica del 18 marzo 1965, n. 342 — Norme integrative della legge del 6 dicembre 1962, n. 1643 e norme relative al coordinamento e all'esercizio delle attività elettriche esercitate da enti ed imprese diverse dell'Ente nazionale per l'energia elettrica
Luxemburg	Compagnie grand-ducale d'électricité de Luxembourg, die elektriciteit produceert of distribueert overeenkomstig de convention du 11 novembre 1927 concernant l'établissement et l'exploitation des réseaux de distribution d'énergie électrique dans le grand-duché du Luxembourg approuvée par la loi du 4 janvier 1928 Société électrique de l'Our (SEO) Syndicat de communes SIDOR
Nederland	Elektriciteitsproductie Oost-Nederland Elektriciteitsbedrijf Utrecht-Noord-Holland-Amsterdam (UNA) Elektriciteitsbedrijf Zuid-Holland (EZH) Elektriciteitsproductiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ) Provinciale Zeeuwse Energie Maatschappij (PZEM) Samenwerkende Elektriciteitsbedrijven (SEP) Organisaties belast met de distributie van elektriciteit op basis van een vergunning van de provinciale overheid overeenkomstig de Provinciewet

- | | |
|---------------------|---|
| Oostenrijk | Organisaties die elektriciteit produceren, vervoeren of distribueren overeenkomstig het tweede Verstaatlichungsgesetz (BGBl. nr. 81/1947) en het Elektrizitätswirtschaftsgesetz (BGBl. nr. 260/1975), met inbegrip van de Elektrizitätswirtschaftsgesetze van de negen Länder. |
| Portugal | <p>Electricidade de Portugal (EDP), opgericht bij Decreto-Lei n.º 502/76 van de 30 de Junho de 1976</p> <p>Lokale overheidsdiensten belast met de distributie van elektriciteit ingevolge Artigo 1.º — Decreto-Lei n.º 344-B/82 de 1 de Setembro de 1982, gewijzigd door Decreto-Lei n.º 297/86 de 19 de Setembro de 1986 Organisaties belast met productie van elektriciteit overeenkomstig de Decreto-Lei n.º 189/88 de 27 de Maio de 1988</p> <p>Onafhankelijke elektriciteitsproducenten overeenkomstig de Decreto-Lei n.º 189/88 de 27 de Maio de 1988</p> <p>Empresa de Electricidade dos Açores — EDA, EP, opgericht overeenkomstig Decreto Regional n.º 16/80 de 21 de Agosto de 1980</p> <p>Empresa de Electricidade da Madeira, EP, opgericht overeenkomstig fDecreto-Lei no 12/74 de 17 de Janeiro de 1974 en geregionaliseerd overeenkomstig Decreto-Lei n.º 31/79 de 24 de Fevereiro de 1979 en Decreto-Lei n.º 91/79 de 19 de Abril de 1979</p> |
| Finland | Organisaties voor de productie, het vervoer of de distributie van elektriciteit krachtens een concessie overeenkomstig artikel 27 van Saehkoelaki (319/79) van 16 maart 1979 |
| Zweden | Organisaties voor het vervoer of de distributie van elektriciteit krachtens een concessie overeenkomstig lagen (1902:71 s. 1) innefattande vissa bestaemlser om elektriska anlaegningar |
| Verenigd Koninkrijk | <p>De Central Electricity Generating Board en de Area Electricity Boards, belast met de productie, het vervoer of de distributie van elektriciteit ingevolge de Electricity Act en de Electricity Act 1957</p> <p>De North of Scotland Hydro-Electricity Board (NSHB), belast met de productie, het vervoer en de distributie van elektriciteit overeenkomstig de Electricity (Scotland) Act 1979</p> <p>De South Scotland Electricity Board (SSEB), belast met de productie, het transport en de distributie van elektriciteit overeenkomstig de Electricity (Scotland) Act 1979</p> <p>De Northern Ireland Electricity Service (NIES), opgericht ingevolge de Electricity Supply (Northern Ireland) Order 1972</p> |
| c) | Aanbestedende diensten op het gebied van stadsspoorwegverbindingen, geautomatiseerde systemen, tram-, trolley-, bus of kabelverbindingen |
| België | <p>Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen (NMB)/Société nationale des chemins de fer vicinaux (SNCV)</p> <p>Openbare vervoerdiensten die werkzaam zijn op grond van een overeenkomst met de NMB overeenkomstig de artikel en 16 en 21 van de besluitwet van 30 december 1946 betreffende het betaald vervoer van personen over de weg per autobus of autocar</p> <p>Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel (MIVB)</p> <p>Maatschappij van het Intercommunaal Vervoer te Antwerpen (MIVA)</p> <p>Maatschappij van het Intercommunaal Vervoer te Gent (MIVG)</p> <p>Société des transports intercommunaux de Charleroi (STIC)</p> <p>Société des transports intercommunaux de la région liégeoise (STIL)</p> |

Société des transports intercommunaux de l'agglomération verviétoise (STIAV), en andere organisaties die opgericht zijn overeenkomstig de loi relative à la création de sociétés de transports en commun urbains/Wet betreffende de oprichting van maatschappijen voor stedelijk gemeenschappelijk vervoer van 22 februari 1962

Openbare vervoerdiensten krachtens een overeenkomst met de MIVB overeenkomstig artikel 10 of met andere transportdiensten overeenkomstig artikel 11 van Koninklijk Besluit 140 van 30 december 1982 betreffende de saneringsmaatregelen toepasselijk op sommige instellingen van openbaar nut, behorend tot het Ministerie van Verkeerswezen

Denemarken

Danske Statsbaner (DSB)

Openbare busdiensten die werkzaam zijn (almindeig rutekoersel) op basis van een vergunning overeenkomstig lov nr. 115 af 29. marts 1978 om buskoersel

Duitsland

Openbare vervoerdiensten (Öffentlichen Personennahverkehr) overeenkomstig het Personenbeförderungsgesetz vom 21. März 1961, laatstelijk gewijzigd per 25 juli 1989

Griekenland

Ilektrokinita Leoforeia Periochis Athinon-Peiraios (trolleybussen in de regio Athene-Piraeus) die werkzaam zijn op grond van decreet 768/1970 en wet 588/1977

Ilektrikoi Sidirodromoi Athinon-Peiraios Athènes (elektrische spoorwegen Athene-Piraeus) die werkzaam zijn op grond van de wetten 352/1976 en 588/1977

Epicheirisi Astikon Sygkoinonion (stadsvervoermaatschappij) werkzaam overeenkomstig wet 588/1977

Koino Tameio Eisprazeos Leoforeion (Gemeenschappelijk Fonds voor busexploitatie) dat werkzaam is op grond van decreet 102/1973

RODA (Dimotiky Epicheirisi Leoforeion Rodoy) (Roda: gemeentelijk busbedrijf op Rhodos)

Organismos Astikon Sygkoinonion Thessalonikis (stadsvervoerbedrijf van Thessaloniki) dat werkzaam is op grond van decreet 3721/1957 en wet 716/1980

Spanje

Diensten voor openbaar busvervoer overeenkomstig artikel 71 van de Ley de Régimen local

Corporación metropolitana de Madrid

Corporación metropolitana de Barcelona

Diensten voor openbaar busvervoer, overeenkomstig artikel 71 van de Ley de Ordenación de Transportes Terrestres de 31 de julio de 1987

Openbare stads- en streekbusdiensten overeenkomstig de artikel en 113 tot en met 118 van de Ley de Ordenación de Transportes Terrestres de 31 de julio de 1987

FEVE, RENFE (of Empresa Nacional de Transportes de Viajeros por Carretera) die openbare busdiensten exploiteren overeenkomstig de Disposiciones adicionales, Primera, de la Ley de Ordenación de Transportes Terrestres de 31 de julio de 1957

Diensten voor openbaar busvervoer overeenkomstig de Disposiciones Transitorias, Tercera, de la Ley de Ordenación de Transportes Terrestres de 31 de julio de 1957

Frankrijk	<p>Openbare vervoerdiensten als bedoeld in artikel 7-II van de loi 82-1153 du 30 décembre 1982 (transports intérieurs, orientation)</p> <p>Régie autonome des transports parisiens, Société nationale des chemins de fer français, APTR, en andere openbare vervoerdiensten die werkzaam zijn op grond van een vergunning van het syndicat des transports parisiens krachtens de ordonnance de 1959 et ses décrets d'application relatifs à l'organisation des transports de voyageurs dans la région parisienne</p>
Ierland	<p>Iarnrod Éireann (Irish Rail)</p> <p>Bus Éireann (Irish Bus)</p> <p>Bus Átha Cliath (Dublin Bus)</p> <p>Openbare vervoerdiensten overeenkomstig de gewijzigde Road Transport Act 1932</p>
Italië	<p>Openbare vervoerdiensten die werkzaam zijn op basis van een concessie overeenkomstig de Legge 28 settembre 1939, n. 1822 — Disciplina degli autoservizi di linea (autolinee per viaggiatori, bagagli e pacchi agricoli in regime di concessione all'industria privata) — artikel 1, als gewijzigd bij artikel 45 van het Decreto del Presidente della Repubblica 28 giugno 1955, n. 771</p> <p>Openbare vervoerdiensten in de zin van artikel 1, n. 15, van Regio Decreto 15 ottobre 1925, n. 2578 — Approvazione del Testo unico della legge sull'assunzione diretta dei pubblici servizi da parte dei comuni e delle province</p> <p>Organisaties die werkzaam zijn op grond van een concessie in de zin van artikel 242 of artikel 256 van Regio Decreto 9 maggio 1912, n. 1447, che approva il Testo unico delle disposizioni di legge per le ferrovie concesse all'industria privata, le tramvie a trazione meccanica e gli automobili</p> <p>Organisaties die werkzaam zijn op grond van een concessie in de zin van artikel 4 van Legge 14 giugno 1949, n. 410, concorso dello Stato per la riattivazione dei pubblici servizi di trasporto in concessione</p> <p>Organisaties die werkzaam zijn op grond van een concessie in de zin van artikel 14 van Legge 2 agosto 1952, n. 1221 — Provvedimenti per l'esercizio ed il potenziamento di ferrovie e di altre linee di trasporto in regime di concessione</p>
Luxemburg	<p>Chemins de fer du Luxembourg (CFL)</p> <p>Service communal des autobus municipaux de la ville de Luxembourg</p> <p>Transports intercommunaux du canton d'Esch-sur-Alzette (TICE)</p> <p>Autobusondernemers werkzaam op grond van het Règlement grand-ducal du 3 février 1978 concernant les conditions d'octroi des autorisations d'établissement et d'exploitation des services de transports routiers réguliers de personnes rémunérées</p>
Nederland	<p>Openbare vervoerdiensten overeenkomstig hoofdstuk II (Openbaar vervoer) van de Wet Personenvervoer van 12 maart 1987</p>
Oostenrijk	<p>Openbare vervoerdiensten ingesteld overeenkomstig de Eisenbahngesetz 1957 (BGBl. nr. 60/1957) en de Kraftfahrlniengesetz 1952 (BGBl. nr. 84/1952)</p>

Portugal	<p>Rodoviária Nacional, EP</p> <p>Companhia Carris de Ferro de Lisboa</p> <p>Metropolitano de Lisboa, EP</p> <p>Serviços de Transportes Colectivos do Porto</p> <p>Serviços Municipalizados de Transporte do Bareiro</p> <p>Serviços Municipalizados de Transporte de Aveiro</p> <p>Serviços Municipalizados de Transporte de Braga</p> <p>Serviços Municipalizados de Transporte de Coimbra</p> <p>Serviços Municipalizados de Transporte de Portalegre</p>
Finland	<p>Openbare of particuliere busondernemingen die werkzaam zijn op grond van Laki (343/91) luvanvaraisesta henkiloeliikenteestae tiellae en Helsingfors' kaupungin liikennelaitos (Vervoersraad van Helsingfors), die bus- en tramvervoer aan het publiek bieden</p>
Zweden	<p>Openbare stadsspoorweg- of tramdiensten die werkzaam zijn op grond van lagen (1978:438) om huvudmannaskap foer viss kollektiv persontrafik en lagen (1990:1157) om jaernvaegssaekerhet</p> <p>Openbare of particuliere trolleybus- of busdiensten die werkzaam zijn op grond van lagen (1978:438) om huvudmannaskap foer viss kollektiv persontrafik en lagen (1983:293) om yrkestrafik</p>
Verenigd Koninkrijk	<p>Openbare vervoerdiensten overeenkomstig de London Regional Transport Act 1984</p> <p>Glasgow Underground</p> <p>Greater Manchester Rapid Transit Company</p> <p>Docklands Light Railway</p> <p>London Underground Ltd</p> <p>British Railways Board</p> <p>Tyne and Wear Metro.</p>
d) Aanbestedende diensten op het gebied van luchthavenfaciliteiten	
België	<p>Regie der Luchtwegen opgericht bij de Besluitwet van 20 november 1946 houdende instelling van de Regie der Luchtwegen, gewijzigd bij Koninklijk Besluit van 5 oktober 1970 houdende wijziging van het statuut van de Regie der Luchtwegen</p>
Denemarken	<p>Luchthavens werkzaam op basis van een vergunning ingevolge paragraaf 55, lid 1, van de lov om luftfart, jf. lovbekendtgørelse nr. 408 af 11. september 1985</p>
Duitsland	<p>Luchthavens bedoeld in paragraaf 38, lid 2, punt 1, van de Luftverkehrszulassungssordnung vom 13 März 1979, zuletzt geändert durch die Verordnung vom 21. juli 1986</p>
Griekenland	<p>Luchthavens werkzaam ingevolge wet 517/1931 tot instelling van de burgerluchtvaart [(Ypiresia Politikis Aeroporias (YPA))]</p> <p>Internationale luchthavens werkzaam ingevolge Presidentieel Besluit 647/981</p>

Spanje	Luchthavens in beheer bij Aeropuertos Nacionales werkzaam ingevolge het Real Decreto 278/1982 de 15 de octubre de 1982
Frankrijk	<p>Aéroports de Paris, werkzaam overeenkomstig titre V, articles L 251-1 à 252-1 van de code de l'aviation civile</p> <p>Aéroport de Bâle-Mulhouse, opgericht op grond van de convention franco-suisse du 4 juillet 1949</p> <p>Luchthavens als bedoeld in article L 270-1 du code de l'aviation civile</p> <p>Luchthavens die werkzaam zijn overeenkomstig het cahier des charges type d'une concession d'aéroport, décret du 6 mai 1955</p> <p>Luchthavens die werkzaam zijn op basis van een convention d'exploitation overeenkomstig article L/221 du code de l'aviation civile</p>
Ierland	<p>Luchthavens van Dublin, Cork en Shannon onder beheer van Aer Rianta-Irish Airports</p> <p>Luchthavens die werkzaam zijn op grond van een public use licence die is verleend ingevolge de Air Navigation and Transport Act No 40/1936, Transport Fuel and Power (Transfer of Departmental Administration and Ministerial Functions) Order 1959 (SI No 125 of 1959) en de Air Navigation (Aerodromes and Visual Ground Aids) Order 1970 (SI No 291 of 1970)</p>
Italië	<p>Nationale burgerluchthavens die werkzaam zijn overeenkomstig de Codice della navigazione, Regio Decreto 30 marzo 1942, n. 327, cf. artikel 692</p> <p>Luchthavens die worden geëxploiteerd op basis van een concessie die is verleend overeenkomstig artikel 694 van de Codice della navigazione, Regio Decreto 30 marzo 1942, n. 327</p>
Luxemburg	Aéroport de Findel
Nederland	Burgerluchthavens die werkzaam zijn op basis van de artikel en 18 e.v. van de Luchtvaartwet van 15 januari 1958 (Stbld. 47), als gewijzigd op 7 juni 1978
Oostenrijk	<p>Austro Control GmbH</p> <p>Organisaties als bedoeld in de artikel en 63 tot en met 80 van de Luftfahrtgesetz 1957 (BGBl. nr. 253/1957)</p>
Portugal	<p>Luchthavens onder het beheer van Aeroportos de Navegação Aérea (ANA) EP overeenkomstig de Decreto-Lei n.º 246/79</p> <p>Aeroporto de Funchal en Aeroporto de Porto Santo, onder regionaal gesteld bestuur overeenkomstig de Decreto-Lei n.º 284/81</p>
Finland	Luchthavens in beheer bij „Ilmailulaitos/Luftfartsverket” overeenkomstig Ilmailulaki (595/64)
Zweden	<p>Nationale luchthavens onder nationaal beheer die werkzaam zijn overeenkomstig lagen (1957:297) om luffart</p> <p>Particuliere luchthavens onder particulier beheer die werkzaam zijn op grond van een wettelijke exploitatievergunning, indien deze vergunning voldoet aan de criteria van artikel 2, lid 3, van de richtlijn</p>
Verenigd Koninkrijk	<p>Luchthavens onder beheer van British Airports Authority plc</p> <p>Luchthavens die public limited companies (plc's) zijn, ingevolge de 1986 Airports Act</p>

- e) Aanbestedende diensten op het gebied van zeehaven- en binnenhavenfaciliteiten of andere terminals
- België
- Naamloze vennootschap van het Kanaal en van de Brusselse haveninrichtingen
- Port autonome de Liège
- Port autonome de Namur
- Port autonome de Charleroi
- Haven van de stad Gent
- Maatschappij der Brugse haveninrichtingen — La Compagnie des installations maritimes de Bruges
- Intercommunale maatschappij van de linker Scheldeoever (Haven van Antwerpen) — Société intercommunale de la rive gauche de l'Escaut
- Haven van Nieuwpoort
- Haven van Oostende
- Denemarken
- Havens als bedoeld in artikel 1, I tot III, van de bekendtgoerelse nr. 604 af 16. december 1985 om hvilke havne der er omfattet af lov om trafikhavne, jf. lov nr. 239 af 12. maj 1976 om trafikhavn
- Duitsland
- Zeehavens die geheel of gedeeltelijk onder territoriale overheden (Länder, Kreise, Gemeinden) ressorteren
- Binnenhavens die overeenkomstig de Wassergesetze van de Laender ressorteren onder de Hafensordnung
- Griekenland
- Haven van Piraeus (Organismos Limenos Peiraios) ingesteld overeenkomstig Noodwet 1559/1950 en Wet 1630/1951
- Haven van Thessaloniki (Organismos Limenos Thessalonikis), ingesteld overeenkomstig Besluit AN 2251/1953
- Andere havens beheerd overeenkomstig Presidentieel Besluit 649/1977 M.A. 649/1977 Epopteia, organosi leitoyrgias kai dioikitikos elenchos limenon (toezichthoudende instantie voor exploitatie en beheer)
- Spanje
- Puerto de Huelva, opgericht overeenkomstig Decreto de 2 de octubre de 1969, n° 2380/69. Puertos y Faros. Otorga Régimen de Estatuto de Autonomía al Puerto de Huelva
- Puerto de Barcelona, opgericht overeenkomstig Decreto de 25 de agosto de 1978, n° 2407/78. Puertos y Faros. Otorga al de Barcelona Régimen de Estatuto de Autonomía
- Puerto de Bilbao, opgericht overeenkomstig Decreto de 25 de agosto de 1978, n° 2408/78. Puertos y Faros. Otorga al de Bilbao Régimen de Estatuto de Autonomía
- Puerto de Valencia, opgericht overeenkomstig Decreto 25 de agosto de 1978, n° 2409/78. Puertos y Faros. Otorga al de Valencia Régimen de Estatuto de Autonomía
- Juntas de Puertos, werkzaam ingevolge de Ley 27/68 de 20 de junio de 1968 . Puertos y Faros. Juntas de Puertos y Estatutos de Autonomía en de Decreto de 9 de abril de 1970, n° 1350/70. Juntas de Puertos. Reglamento
- Havens die worden beheerd door de Comisión Administrativa de Grupos de Puertos, en werkzaam zijn ingevolge de Ley 27/68 de 20 de junio de 1968, Decreto 1958/78 de 23 de junio de 1978 et du Decreto 571/81 de 6 de mayo de 1981
- Havens die zijn vermeld in de Real Decreto 989/82 de 14 de mayo de 1982. Puertos. Clasificación de los de interés general

Frankrijk	<p>Port autonome de Paris, ingesteld overeenkomstig loi 68/917 du 24 octobre 1968 relative au port autonome de Paris</p> <p>Port autonome de Strasbourg, opgericht overeenkomstig de convention du 20 mai 1923 entre l'État et la ville de Strasbourg relative à la construction du port rhénan de Strasbourg et à l'exécution de travaux d'extension de ce port, goedgekeurd bij de loi du 26 avril 1924</p> <p>Andere binnenhavens opgericht of beheerd overeenkomstig article 6 [navigation intérieure] van het décret 69-140 du 6 février 1969 relatif aux concessions d'outillage public dans les ports maritimes</p> <p>Autonome havens werkzaam overeenkomstig de artikel en L 111-1 e.v. van de code des ports maritimes</p> <p>Niet autonome havens werkzaam overeenkomstig de artikel en R 121-1 e.v. van de code des ports maritimes</p> <p>Havens die worden beheerd door regionale autoriteiten (départements) of werkzaam zijn overeenkomstig een door de regionale autoriteiten (départements) overeenkomstig article 6 van de loi 86-663 du 22 juillet 1983 complétant la loi 83-8 du 7 janvier 1983 relative à la répartition des compétences entre les communes, départements et l'État</p>
Ierland	<p>Havens die overeenkomstig de Harbour Acts 1946 and 1976 werkzaam zijn</p> <p>Haven van Dun Laoghaire, werkzaam overeenkomstig de State Harbours Act 1924</p> <p>Haven van Rosslare Harbour, werkzaam overeenkomstig de Finguard and Rosslare Railways and Harbours Act 1899</p>
Italië	<p>Nationale havens en andere havens die overeenkomstig de Codice della navigazione, Regio Decreto 30 marzo 1942, n. 32, ressorteren onder de Capitaneria di Porto</p> <p>Autonome havens (enti portuali), opgericht op grond van speciale wetten overeenkomstig artikel 19 van de Codice della Navigazione, Regio Decreto 30 marzo 1942, n. 327</p>
Luxemburg	<p>Port de Mertert, opgericht en werkzaam overeenkomstig de loi du 22 juillet 1963 relative à l'aménagement et à l'exploitation d'un port fluvial sur la Moselle</p>
Nederland	<p>Havenbedrijven, opgericht en werkzaam ingevolge de Gemeentewet van 29 juni 1851</p> <p>Havenschap Vlissingen, opgericht bij de wet van 10 september 1970 houdende een gemeenschappelijke regeling tot oprichting van het Havenschap Vlissingen</p> <p>Havenschap Terneuzen, opgericht bij de wet van 8 april 1970 houdende een gemeenschappelijke regeling tot oprichting van het Havenschap Terneuzen</p> <p>Havenschap Delfzijl, opgericht bij de wet van 31 juli 1957 houdende een gemeenschappelijke regeling tot oprichting van het Havenschap Delfzijl</p> <p>Industrie- en havenschap Moerdijk, opgericht bij de gemeenschappelijke regeling tot oprichting van het Industrie- en havenschap Moerdijk van 23 oktober 1970, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit nr. 23 van 4 maart 1972</p>
Oostenrijk	<p>Binnenhavens die geheel of gedeeltelijk onder Laender en/of Gemeinden ressorteren</p>
Portugal	<p>Porto de Lisboa opgericht overeenkomstig het Decreto Real de 18 de Fevereiro de 1907 en werkzaam op grond van Decreto-Lei n.º 36976 de 20 de Julho de 1948</p> <p>Porto do Douro e Leixões opgericht overeenkomstig Decreto-Lei n.º 36977 de 20 de Julho de 1948</p> <p>Porto do Sines opgericht overeenkomstig de Decreto-Lei n.º 508/77 de 14 de Dezembro de 1977</p> <p>Portos de Setúbal, Aveiro, Figueira da Foz, Viana do Castelo, Portimao e Faro die werkzaam zijn op grond van Decreto-Lei no 37754 de 18 de Fevereiro de 195</p>

Finland	Havens die werkzaam zijn overeenkomstig Laki kunnallisista satamajaerjestyksistae ja liikennemaksuista (955/76) Saimaa Canal (Saimaan kanavan hoitokunta)
Zweden	Havenfaciliteiten en terminals overeenkomstig lagen (1983:293) om inraettande, utvidgning och avlysning av allmän farled och allmän hamn, og förordningen (1983:744) om trafiken på Göta kanal
Verenigd Koninkrijk	Havendiensten in de zin van section 57 van de Harbours Act 1964 die havenfaciliteiten verlenen aan zee- of binnenvrachtschepen

Bijlage IV B — Zwitserland

Nadere omschrijving van de particuliere organisaties in de zin van artikel 3, lid 1 en lid 2, sub f), van de overeenkomst

a) Productie, vervoer of distributie van drinkwater

Organisaties voor de productie, het vervoer en de distributie van drinkwater. Deze oefenen hun werkzaamheden uit overeenkomstig de kantonale of lokale regelgeving dan wel op grond van individuele contracten die met inachtneming van die regelgeving zijn opgesteld

Bijvoorbeeld: Wasserversorgung Zug AG, Wasserversorgung Düringen.

b) Productie, vervoer of distributie van elektriciteit

Organisaties voor het vervoer en de distributie van elektriciteit, waarvan het recht om te onteigenen kan worden toegekend overeenkomstig de „loi fédérale du 24 juin 1902 concernant les installations électriques à faible et à fort courant”

Organisaties voor de productie van elektriciteit overeenkomstig de „loi fédérale du 22 décembre 1916 sur l'utilisation des forces hydrauliques” en de „loi fédérale du 23 décembre 1959 sur l'utilisation pacifique de l'énergie atomique et la protection contre les radiations”

Bijvoorbeeld: CKW, ATEL, EGL.

c) Stadsspoorwegverbindingen, tram, geautomatiseerde systemen, trolleybus, bus of kabelverbindingen

Organisaties die tramdiensten exploiteren in de zin van artikel 2, eerste alinea, van de „loi fédérale du 20 décembre 1957 sur les chemins de fer”

Organisaties die diensten van openbaar vervoer in de zin van artikel 4, eerste alinea, van de „loi fédérale du 29 mars 1950 sur les entreprises de trolleybus” aanbieden

Organisaties die op professionele wijze regelmatig personen vervoeren volgens een dienstregeling op basis van een concessie in de zin van artikel 4 van de „loi fédérale du 18 juin 1993 sur le transport de voyageurs et les entreprises de transport par route” en wanneer zij een vaste verbinding onderhouden in de zin van artikel 5, derde alinea van de „ordonnance du 18 décembre 1995 sur les indemnités, les prêts et les aides financières selon la loi sur les chemins de fer”

d) Luchthavens

Organisaties die luchthavens exploiteren op grond van een concessie in de zin van artikel 37, eerste alinea, van de „loi fédérale du 21 décembre 1948 sur la navigation aérienne”

Bijvoorbeeld: Bern-Belp, Birrfeld, Grenchen, Samedan

BIJLAGE V

[als bedoeld in artikel 5 van deze overeenkomst (beroepsprocedures)]

1. Elk beroep wordt voorgelegd aan een rechterlijke instantie of een onafhankelijke beroepsinstantie die geen belang heeft bij het resultaat van de aanbesteding, wier leden niet blootstaan aan externe beïnvloeding en wier besluiten in rechte bindend zijn. De eventuele termijn waarbinnen een beroepsprocedure kan worden ingesteld mag in geen geval minder bedragen dan tien dagen en gaat pas in vanaf het tijdstip waarop de reden van de klacht bekend is of redelijkerwijs als bekend mag worden verondersteld.

Indien het een niet-rechterlijke beroepsinstantie betreft, moet hoger beroep bij een rechterlijke instantie mogelijk zijn of moeten de regels inzake procesvoering bepalen dat:

- a) de deelnemers worden gehoord voordat een beslissing wordt genomen; zij kunnen zich laten vertegenwoordigen en bijstaan tijdens de procedures en hebben toegang tot alle proceduremogelijkheden;
 - b) getuigen kunnen worden gehoord en de gevraagde aanbestedingsstukken die voor de procedures nodig zijn ter inzage aan de beroepsinstantie worden overgelegd;
 - c) de procedure in het openbaar plaatsvindt en beslissingen schriftelijk worden uitgebracht en met redenen worden omkleed.
2. De partijen zorgen ervoor dat de maatregelen met betrekking tot beroepsprocedures tenminste omvatten, hetzij bepalingen voor de gezagsdragers die ertoe strekken dat:
 - a) bij de eerste gelegenheid voorlopige maatregelen worden getroffen met het doel de beweerde inbreuk ongedaan te maken of verdere schade voor de betrokken belangen te voorkomen, inclusief maatregelen om de procedure voor de gunning van een opdracht of de tenuitvoerlegging van eventuele door de onder de overeenkomst vallende organisatie genomen besluiten op te schorten en
 - b) onwettig genomen besluiten nietig worden verklaard of dat wordt gezorgd voor hun nietigverklaring, inclusief via de schrapping van discriminerende technische, economische of financiële specificaties in aanbestedingsberichten, bekendmakingen van voorgenomen opdrachten, of van het bestaan van een erkenningsstelsel, bestekken of enig ander document dat betrekking heeft op de desbetreffende gunningsprocedure. De bevoegdheid van de voor de beroepsprocedure verantwoordelijke instantie kan evenwel worden beperkt tot het toekennen van een schadevergoeding aan elke persoon die door een inbreuk schade heeft geleden, op voorwaarde dat het contract met de onder de overeenkomst vallende organisaties is gesloten;

hetzij bepalingen voor de gezagsdragers die hen in staat stellen indirecte druk uit te oefenen op de onder de overeenkomst vallende organisaties teneinde hen ertoe te brengen inbreuken te verhelpen, ervoor te zorgen dat er geen inbreuken worden gemaakt, en te verhinderen dat er schade wordt berokkend.

3. Beroepsprocedures voorzien eveneens in de toekenning van schadevergoeding aan hen die door de inbreuk schade hebben geleden. Wanneer er schadevergoeding wordt geëist op grond van het feit dat een besluit onwettig werd genomen, kan de partij eisen dat het betwiste besluit eerst nietig of onwettig wordt verklaard.

BIJLAGE VI

(als bedoeld in artikel 3, lid 6 en lid 7, van de overeenkomst)

DIENSTEN

De volgende diensten die voorkomen in de sectoriële classificatie van diensten, die is opgenomen in document MTN.GNS/W/120, vallen onder de onderhavige overeenkomst:

Benaming	CPC-indeling (Central product classification)
Onderhouds- en reparatiediensten	6112, 6122, 633, 886
Diensten voor vervoer over land ⁽¹⁾ , met inbegrip van diensten voor vervoer per pantservagen en koeriersdiensten, postvervoer uitgezonderd	712 (uitgezonderd 71235) 7512, 87304
Diensten voor luchtvervoer van passagiers en vracht, met uitzondering van postvervoer	73 (uitgezonderd 7321)
Postvervoer over land (met uitzondering van de spoorwegdiensten) en door de lucht	71235, 7321
Telecommunicatiediensten	752 ⁽²⁾ (uitgezonderd 7524, 7525, 7526)
Financiële diensten:	
a) verzekeringsdiensten	ex 81, 812, 814
b) bankverrichtingen en diensten in verband met beleggingen ⁽³⁾	
Computer- en aanverwante diensten	84
Diensten van accountancy, controle en boekhouding	862
Diensten voor marktonderzoek en peiling van de openbare mening	864
Diensten voor bedrijfsadvisering en aanverwante diensten	865, 866 ⁽⁴⁾
Bouwkundige diensten; technische en geïntegreerde technische diensten; diensten van stedenbouw en landschapsarchitectuur; diensten voor aanverwante technische en wetenschappelijke advisering; diensten voor het uitvoeren van technische proeven en analyses	867
Advertentie- en reclamediensten	871
Diensten voor het schoonmaken van gebouwen en het beheer van onroerende goederen	874, 82201-82206
Uitgeverij- en drukkerijdiensten, tegen een vergoeding of op contractbasis	88442
Riolering en vuilophaaldiensten; afvalverwerking en aanverwante diensten	94

De verbintenissen die de partijen met deze overeenkomst zijn aangegaan op het gebied van diensten, inclusief diensten in de bouw, gaan niet verder dan de initiële verbintenissen als vermeld in de uiteindelijke aanbiedingen van de EG en Zwitserland in het kader van de Algemene Overeenkomst betreffende de handel in diensten.

(1) Met uitzondering van spoorwegdiensten

(2) Uitgezonderd spraaktelefonie-, telex-, radiotelefonie-, semafoon- en satellitendiensten

(3) Uitgezonderd financiële diensten betreffende de uitgifte, de aankoop, de verkoop en de overdracht van effecten of andere financiële instrumenten, alsmede diensten die door centrale banken worden verricht.

(4) Uitgezonderd diensten van arbitrage en bemiddeling

Deze overeenkomst is niet van toepassing op:

- 1) opdrachten voor het verrichten van diensten die worden gegund aan een instantie die zelf een aanbestedende dienst is in de zin van deze overeenkomst en bijlage 1, 2 of 3 bij de GPA op basis van een alleenrecht dat zij uit hoofde van de bekendgemaakte wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen geniet;
- 2) opdrachten voor het verrichten van diensten die door een aanbestedende dienst bij een met hem verbonden onderneming worden geplaatst, of die door een gemeenschappelijke onderneming, bestaande uit verscheidene aanbestedende diensten voor de uitoefening van de in artikel 3 van deze overeenkomst bedoelde activiteiten, worden geplaatst bij een van deze aanbestedende diensten of bij een met een van deze aanbestedende diensten verbonden onderneming, mits ten minste 80 % van de gemiddelde omzet die deze onderneming de laatste drie jaar op het gebied van het verrichten van diensten heeft behaald, afkomstig is van de levering van deze diensten aan de ondernemingen waarmee zij is verbonden; wanneer dezelfde dienst of soortgelijke diensten worden geleverd door meer dan een onderneming die met de aanbestedende dienst is verbonden, moet rekening worden gehouden met de totale omzet die afkomstig is van de levering van diensten door deze ondernemingen;
- 3) opdrachten voor het verrichten van diensten die gericht zijn op de verwerving of huur, ongeacht de financiële modaliteiten ervan, van grond, bestaande gebouwen of andere onroerende zaken, of die betrekking hebben op de rechten hierop;
- 4) opdrachten op het gebied van werkgelegenheid;
- 5) opdrachten betreffende de aankoop, de ontwikkeling, de productie of de coproductie van programmamateriaal door televisie-omroeporganisaties en overeenkomsten betreffende zendtijd.

BIJLAGE VII

(als bedoeld in artikel 3, lid 6 van de overeenkomst)

DIENSTEN IN DE BOUW

Nadere omschrijving van de diensten in de bouw die onder de overeenkomst vallen

1. Definitie

Een opdracht voor het verrichten van diensten in de bouw is een opdracht die gericht is op het uitvoeren, met welke middelen dan ook, van werkzaamheden van de bouwnijverheid in de zin van afdeling 51 van de Central Product Classification (CPC).

2. Lijst van werkzaamheden van afdeling 51 CPC

Bouwrijp maken van terreinen en bouwplaatsen	511
Algemene bouwkundige werken	512
Algemene civieltechnische werken	513
Monteren en optrekken van geprefabriceerde constructies	514
Gespecialiseerde werkzaamheden in de bouw	515
Installatiewerkzaamheden in de bouw	516
Afwerking van gebouwen	517
Overige diensten	518

De verbintenissen die de partijen met deze overeenkomst zijn aangegaan op het gebied van diensten, inclusief diensten in de bouw, gaan niet verder dan de initiële verbintenissen als vermeld in de uiteindelijke aanbiedingen van de EG en Zwitserland in het kader van de Algemene Overeenkomst betreffende de handel in diensten.

BIJLAGE VIII

(als bedoeld in artikel 3, lid 7, van de overeenkomst)

Zwitserland

Deze overeenkomst is niet van toepassing in Zwitserland:

- a) op opdrachten die door de aanbestedende diensten worden geplaatst met andere doeleinden dan het uitoefenen van hun in artikel 3, lid 2, en in de bijlagen I tot en met IV bij deze overeenkomst beschreven activiteiten, of voor het uitoefenen van hun activiteiten buiten Zwitserland
- b) op opdrachten die worden geplaatst voor wederverkoop of verhuur aan derden, indien de aanbestedende dienst geen bijzondere of uitsluitende rechten bezit om het voorwerp van de opdracht te verkopen of te verhuren en het andere instanties vrijstaat dit te verkopen of te verhuren op dezelfde voorwaarden als de aanbestedende dienst
- c) op opdrachten die worden geplaatst voor de aankoop van water
- d) op opdrachten die worden geplaatst door een aanbestedende dienst die geen overheidsdienst is en die zorgt voor de toevoer van drinkwater of elektriciteit aan netten voor dienstverlening aan het publiek, wanneer de productie van drinkwater of elektriciteit door de betrokken dienst geschiedt omdat het verbruik ervan noodzakelijk is voor de uitoefening van een andere dan de in artikel 3, lid 2, onder f), punten i) en ii), bedoelde activiteit en wanneer de toevoer aan het openbare net uitsluitend afhangt van het eigen verbruik van de dienst en niet meer heeft bedragen dan 30 % van de totale drinkwater- of energieproductie van de dienst, berekend als het gemiddelde over de laatste drie jaren, met inbegrip van het lopende jaar
- e) op opdrachten die worden geplaatst door een aanbestedende dienst die geen overheidsdienst is en die zorgt voor de toevoer van gas of warmte aan netten voor dienstverlening aan het publiek, wanneer de productie van gas of warmte door de betrokken dienst het onvermijdelijke resultaat is van de uitoefening van een andere dan de in artikel 3, lid 2, onder e), punt i), bedoelde activiteit en wanneer de toevoer aan het openbare net slechts gericht is op een economische exploitatie van deze productie en overeenstemt met maximaal 20 % van de omzet van de dienst, berekend als het gemiddelde over de laatste drie jaren, met inbegrip van het lopende jaar
- f) op opdrachten die worden geplaatst voor de levering van energie of brandstoffen, bestemd voor de opwekking van energie
- g) op opdrachten die worden geplaatst door aanbestedende diensten die een openbare busdienst verzorgen, indien andere diensten vrijelijk deze dienstverlening, algemeen dan wel voor een bepaald geografisch gebied, onder dezelfde voorwaarden als de aanbestedende diensten kunnen verrichten
- h) op opdrachten die worden geplaatst door aanbestedende diensten die een activiteit als bedoeld in artikel 3, lid 2, sub d), uitoefenen voorzover die opdrachten betrekking hebben op de verkoop en leasing van producten met het oog op de financiering van een opdracht voor leveringen die wel volgens de regels van deze overeenkomst is geplaatst
- i) op opdrachten die worden geplaatst krachtens een internationale overeenkomst en die de gemeenschappelijke verwezenlijking of exploitatie van een project door de partijen beogen
- j) op opdrachten die volgens de specifieke procedure van een internationale organisatie worden geplaatst
- k) op opdrachten wanneer die door de partijen geheim zijn verklaard of wanneer de uitvoering ervan overeenkomstig de geldende wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen van de overeenkomstsluitende landen gepaard moet gaan met bijzondere veiligheidsmaatregelen of wanneer de bescherming van de fundamentele belangen van de staatsveiligheid van dat land zulks vereist.

BIJLAGE IX

(als bedoeld in artikel 6, lid 4, van de overeenkomst)

Bijlage IX A — Door de Europese Gemeenschap aangemelde maatregelen**Bijlage IX B — Door Zwitserland aangemelde maatregelen**

De beroepsmogelijkheden die overeenkomstig artikel 6, lid 4, van deze overeenkomst voor opdrachten beneden de drempelbedragen zijn ingevoerd in de kantons en gemeenten op grond van de „loi fédérale sur le marché intérieur” van 6 oktober 1995.

BIJLAGE X

(als bedoeld in artikel 6, lid 2, van de overeenkomst)

Voorbeelden van gebieden waarop een dergelijke discriminatie kan voorkomen:

Alle rechtsregels, procedures of gedragingen, zoals heffingen, prijspreferenties, voorwaarden inzake het gebruik van lokale materialen, voorwaarden inzake lokale investeringen of lokale productie, voorwaarden inzake verlening van licenties of vergunningen, rechten van financiering of aanbidding die een discriminatie inhouden of die een onder de overeenkomst vallende dienst van een van de partijen ertoe verplichten bij de gunning van opdrachten discriminerend op te treden tegen producten, diensten, leveranciers of dienstverleners van de andere partij.

SLOTAKTE

de gevolmachtigden

van de EUROPESE GEMEENSCHAP

en

van de ZWITSERSE BONDSSTAAT

bijeengekomen te Luxemburg, op de eenentwintigste juni negentienhonderd negenennegentig, voor de ondertekening van de overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat betreffende sommige aspecten van overheidsopdrachten, hebben de volgende gemeenschappelijke verklaringen aangenomen die aan deze slotakte zijn gehecht:

Gemeenschappelijke verklaring van de overeenkomstsluitende partijen over de aanbestedingsprocedures en de beroepsprocedures,

Gemeenschappelijke verklaring van de overeenkomstsluitende partijen over de toezichthoudende autoriteiten,

Gemeenschappelijke verklaring van de overeenkomstsluitende partijen betreffende bijwerking van de bijlagen,

Gemeenschappelijke verklaring over toekomstige verdere onderhandelingen.

Zij hebben tevens kennis genomen van de volgende verklaringen die aan deze slotakte zijn gehecht:

Verklaring van Zwitserland over het wederkerigheidsbeginsel met betrekking tot de toegang tot overheidsopdrachten op districts- en gemeenteniveau voor leveranciers en dienstverleners uit de Europese Gemeenschap

Verklaring over het bijwonen door Zwitserland van vergaderingen van comités en commissies.

Hecho en Luxemburgo, el veintiuno de junio de mil novecientos noventa y nueve.

Udfærdiget i Luxembourg, den enogtyvende juni nitten hundrede og nioghalvfems.

Geschehen zu Luxemburg am einundzwanzigsten Juni neunzehnhundertneunundneunzig.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις είκοσι μία Ιουνίου χίλια εννιακόσια ενενήντα εννέα.

Done at Luxembourg on the twenty-first day of June in the year one thousand and ninety-nine.

Fait à Luxembourg, le vingt-et-un juin mil neuf cent quatre-vingt dix-neuf.

Fatto a Lussemburgo, addì ventuno giugno millenovecentonovantanove.

Gedaan te Luxemburg, de eenentwintigste juni negentienhonderd negenennegentig.

Feito em Luxemburgo, em vinte e um de Junho de mil novecentos e noventa e nove.

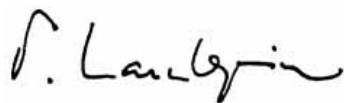
Tehty Luxemburgissa kahdentakymmenentenäensimmäisenä päivänä kesäkuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäyhdeksän.

Som skedde i Luxemburg den tjugoförsta juni nittonhundra-nittionio.

Por la Comunidad Europea
For Det Europæiske Fællesskab
Für die Europäische Gemeinschaft
Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
For the European Community
Pour la Communauté européenne
Per la Comunità europea
Voor de Europese Gemeenschap
Pela Comunidade Europeia
Euroopan yhteisön puolesta
På Europeiska gemenskapens vägnar



Por la Confederación Suiza
For Det Schweiziske Edsforbund
Für die Schweizerische Eidgenossenschaft
Για την Ελβετική Συνομοσπονδία
For the Swiss Confederation
Pour la Confédération suisse
Per la Confederazione svizzera
Voor de Zwitserse Bondsstaat
Pela Confederação Suíça
Sveitsin valaliiton puolesta
På Schweiziska edsförbundets vägnar



GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING VAN DE OVEREENKOMSTSLUITENDE PARTIJEN**over de aanbestedingsprocedures en de beroepsprocedures**

De partijen komen overeen dat bij het opleggen, enerzijds, aan de onder de overeenkomst vallende Zwitserse ondernemingen, van de naleving van de GPA-regels, en anderzijds, aan de onder de overeenkomst vallende ondernemingen van de Gemeenschap en haar lidstaten, van de naleving van de voorschriften van Richtlijn 93/38/EEG, zoals laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 4/98/EG (PB L 101 van 1.4.1998, blz. 1) en van Richtsnoer 92/13/EEG (PB L 76 van 23.3.1992, blz. 14), zij voldoen aan alle verplichtingen van de artikelen 4 en 5 van de overeenkomst betreffende sommige aspecten van overheidsopdrachten.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING VAN DE OVEREENKOMSTSLUITENDE PARTIJEN**over de toezichthoudende autoriteiten**

Wat betreft de Gemeenschap kan de in artikel 8 van deze overeenkomst bedoelde toezichthoudende autoriteit de Commissie van de EG zijn of een onafhankelijke nationale autoriteit van een lidstaat zonder dat een van deze een exclusieve bevoegdheid heeft om op grond van deze overeenkomst op te treden. Overeenkomstig artikel 155 van het EG-verdrag bezit de Commissie van de EG reeds de in de tweede alinea van artikel 8 bedoelde bevoegdheden.

Wat Zwitserland betreft, kan de toezichthoudende autoriteit een federale autoriteit voor het gehele Zwitserse grondgebied zijn of een kantonale autoriteit voor de terreinen van haar bevoegdheid.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING VAN DE OVEREENKOMSTSLUITENDE PARTIJEN**betreffende bijwerking van de bijlagen**

De partijen verbinden zich ertoe de bijlagen van de overeenkomst op het gebied van de wederzijdse erkenning van de conformiteitsbeoordeling uiterlijk een maand na de inwerkingtreding van de overeenkomst bij te werken.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING**over toekomstige verdere onderhandelingen**

De Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat verklaren voornemens te zijn onderhandelingen te openen over sluiting van overeenkomsten betreffende onderwerpen van gemeenschappelijk belang, zoals de herziening van Protocol nr. 2 bij de vrijhandelsovereenkomst van 1972 en de deelname van Zwitserland aan bepaalde communautaire programma's op het gebied van opleidingen, jeugdzaken, media, statistiek en milieu. De voorbereidingen voor die onderhandelingen moeten binnen korte tijd na de afronding van de thans lopende bilaterale onderhandelingen beginnen.

VERKLARING VAN ZWITSERLAND

over het wederkerigheidsbeginsel met betrekking tot de toegang tot overheidsopdrachten op districts- en gemeenteniveau voor leveranciers en dienstverleners uit de Europese Gemeenschap

In overeenstemming met het wederkerigheidsbeginsel en teneinde de toegang tot overheidsaanbestedingen op districts- en gemeenteniveau te beperken tot leveranciers en dienstverleners uit de Europese Gemeenschap, voegt Zwitserland aan algemene aantekening nr. 1 van zijn bijlagen bij de Overeenkomst inzake overheidsopdrachten een nieuwe alinea toe van de volgende strekking:

„met betrekking tot opdrachten die worden geplaatst door de in bijlage 2, onder 3, bedoelde entiteiten aan leveranciers van producten en diensten uit Canada, Israël, Japan, Korea, Noorwegen, de Verenigde Staten van Amerika, Hongkong (China), Singapore en Aruba.”

VERKLARING

over het bijwonen door Zwitserland van vergaderingen van comités en commissies

De Raad komt overeen dat de vertegenwoordigers van Zwitserland, als waarnemers en voor de punten die hen betreffen, de vergaderingen van de volgende comités, commissies en groepen van deskundigen bijwonen:

- comités en commissies voor onderzoeksprogramma's, waaronder het Comité voor wetenschappelijk en technisch onderzoek (CREST);
- Administratieve Commissie voor de sociale zekerheid van migrerende werknemers;
- coördinatiegroep voor de wederzijdse erkenning van diploma's van het hoger onderwijs
- raadgevende comités voor de luchtvaart en voor de toepassing van de mededingingsvoorschriften in het luchtvervoer.

De stemming in deze commissies en comités wordt door de vertegenwoordigers van Zwitserland niet bijgewoond.

In het geval van andere commissies en comités die onderwerpen behandelen waarop deze Overeenkomsten van toepassing zijn en op welk gebied Zwitserland ofwel de communautaire wetgeving heeft overgenomen of gelijkwaardige wetgeving toepast, raadpleegt de Commissie de deskundigen van Zwitserland overeenkomstig het bepaalde in artikel 100 van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte.

OVEREENKOMST**inzake wetenschappelijke en technologische samenwerking tussen de Europese Gemeenschappen en de Zwitserse Bondsstaat**

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE, handelend namens de Europese Gemeenschap, en DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN, (hierna „de Commissie” genoemd) handelend namens de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, hierna samen „de Europese Gemeenschappen” genoemd,

enerzijds, en

DE ZWITSERSE BONDSRAAD, handelend namens de Zwitserse Bondsstaat, hierna „Zwitserland” genoemd,

anderzijds,

hierna de „overeenkomstsluitende Partijen” genoemd,

OVERWEGENDE dat de nauwe banden tussen Zwitserland en de Europese Gemeenschappen de overeenkomstsluitende Partijen tot voordeel strekken;

OVERWEGENDE het belang van wetenschappelijk en technologisch onderzoek voor de Europese Gemeenschappen en voor Zwitserland en hun wederzijds belang bij samenwerking op dit gebied teneinde middelen beter te gebruiken en onnodig dubbel werk te vermijden;

OVERWEGENDE dat Zwitserland en de Europese Gemeenschappen momenteel onderzoekprogramma's op gebieden van gemeenschappelijk belang ten uitvoer leggen;

OVERWEGENDE dat de Europese Gemeenschappen en Zwitserland er belang bij hebben in deze programma's tot wederzijds voordeel samen te werken;

OVERWEGENDE het belang dat beide Partijen erbij hebben de wederzijdse toegang van hun onderzoekentiteiten tot onderzoek- en technologische ontwikkelingsactiviteiten in Zwitserland enerzijds en de kaderprogramma's van de Europese Gemeenschappen voor onderzoek- en technologische ontwikkeling anderzijds aan te moedigen;

OVERWEGENDE dat de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en Zwitserland in 1978 een 0samenwerkings-overeenkomst op het gebied van de beheerste thermonucleaire kernversmelting en plasmafysica hebben gesloten, hierna de „fusieovereenkomst” te noemen;

OVERWEGENDE dat de overeenkomstsluitende Partijen op 8 januari 1986 een kaderovereenkomst voor wetenschappelijke en technische samenwerking hebben gesloten, welke overeenkomst op 17 juli 1987 in werking is getreden;

OVERWEGENDE dat in artikel 6 van de genoemde kaderovereenkomst is bepaald dat de in de kaderovereenkomst bedoelde samenwerking ten uitvoer dient te worden gelegd door middel van daartoe strekkende overeenkomsten;

OVERWEGENDE dat het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie bij Besluit nr. 182/1999/EG van 22 december 1998 het vijfde kaderprogramma van de Europese Gemeenschap voor activiteiten op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie (1998-2002), hierna het „vijfde kaderprogramma” genoemd, hebben aangenomen; dat de Raad van de Europese Unie bij Besluit nr. 99/64/Euratom van 22 december 1998 het vijfde kaderprogramma van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (Euratom) voor activiteiten op het gebied van onderzoek en opleiding (1998-2002), hierna het „nucleaire kaderprogramma genoemd”, heeft aangenomen, beide programma's hierna samen „de beide kaderprogramma's” te noemen;

OVERWEGENDE dat, onverminderd de toepasselijke bepalingen van de Verdragen tot oprichting van de Europese Gemeenschappen, deze overeenkomst en alle daarin vermelde activiteiten op generlei wijze afbreuk zullen doen aan de bevoegdheden van de lidstaten van de Europese Unie om met Zwitserland bilaterale activiteiten op het gebied van wetenschap, technologie, onderzoek en ontwikkeling uit te voeren en in voorkomend geval daartoe overeenkomsten te sluiten,

ZIJN OVEREENGEKOMEN HETGEEN VOLGT:

*Artikel 1***Voorwerp van de overeenkomst**

1. Onverminderd de fusieovereenkomst geldt voor de vorm van en de voorwaarden voor de Zwitserse deelneming aan de uitvoering van de beide kaderprogramma's het bepaalde in deze overeenkomst.

In Zwitserland gevestigde onderzoekentiteiten kunnen deelnemen aan alle specifieke programma's van de beide kaderprogramma's.

2. Zwitserse wetenschappers of onderzoekentiteiten kunnen aan de activiteiten van het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek deelnemen voorzover op deze deelneming, lid 1, niet van toepassing is.

3. In de Europese Gemeenschappen gevestigde onderzoekentiteiten, met inbegrip van het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek, kunnen aan onderzoekprogramma's en -projecten in Zwitserland deelnemen wat betreft onderwerpen die overeenstemmen met die van de programma's van de beide kaderprogramma's.

4. Als bedoeld in deze overeenkomst zijn onder „onderzoekentiteiten” onder andere begrepen: universiteiten, onderzoekorganisaties, industriële ondernemingen, met inbegrip van kleine en middelgrote ondernemingen, en personen.

*Artikel 2***Vormen en middelen van samenwerking**

De samenwerking kan de volgende vormen aannemen:

- 1) Deelname van in Zwitserland gevestigde onderzoekentiteiten aan alle krachtens de beide kaderprogramma's aangenomen specifieke programma's overeenkomstig de voorwaarden die zijn neergelegd in de regels voor de deelneming van ondernemingen, onderzoekcentra en universiteiten aan de activiteiten van de Europese Gemeenschap op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie en de activiteiten van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie op het gebied van onderzoek en opleiding.
- 2) Financiële bijdrage van Zwitserland aan de begrotingen van de met het oog op de tenuitvoerlegging van de beide kaderprogramma's aangenomen programma's overeenkomstig artikel 5, lid 2.
- 3) Deelname van in de Europese Gemeenschappen gevestigde onderzoekentiteiten aan door de overheid gefinancierde Zwitserse onderzoekprojecten, met name de door Zwitserland gefinancierde prioritaire programma's, overeenkomstig de voorwaarden die zijn neergelegd in de onderscheiden Zwitserse voorschriften en met instemming van de partners in het specifieke project en het beheer van het corresponderende Zwitserse programma. In de Europese Gemeenschappen gevestigde entiteiten die aan Zwitserse onderzoekprogramma's en -projecten deelnemen, dragen hun eigen kosten met inbegrip van hun relatieve aandeel in de kosten van algemeen beheer en administratie van het project.

- 4) Tijdsige verschaffing van informatie en documentatie over de tenuitvoerlegging van de beide kaderprogramma's en de prioritaire programma's in Zwitserland.

*Artikel 3***Aanpassing**

De samenwerking kan te allen tijde met instemming van de overeenkomstsluitende Partijen worden aangepast en uitgebreid.

*Artikel 4***Intellectuele eigendomsrechten en verplichtingen**

1. Onverminderd bijlage A en de toepasselijke wetgeving hebben in Zwitserland gevestigde onderzoekentiteiten die aan onderzoekprogramma's van de Europese Gemeenschappen deelnemen met betrekking tot de eigendom, het gebruik en de verspreiding van informatie en intellectuele eigendom die uit deze deelname voortvloeien, dezelfde rechten en plichten als in de Europese Gemeenschappen gevestigde onderzoekentiteiten. Deze bepaling is niet van toepassing op resultaten van projecten die voor de inwerkingtreding van deze overeenkomst al begonnen waren.

2. Onverminderd bijlage A en de toepasselijke wetgeving hebben in de Europese Gemeenschappen gevestigde onderzoekentiteiten die aan Zwitserse onderzoekprojecten deelnemen overeenkomstig artikel 2, onder 3, met betrekking tot de eigendom, het gebruik en de verspreiding van informatie en intellectuele eigendom die uit deze deelname voortvloeien, dezelfde rechten en plichten als in Zwitserland gevestigde onderzoekentiteiten die aan het betrokken project deelnemen.

*Artikel 5***Financiële bepalingen**

1. Onverminderd de corresponderende bepalingen van de fusieovereenkomst treden de financiële bepalingen in werking op 1 januari van het jaar na de inwerkingtreding van de overeenkomst. Totdat de financiële bepalingen in werking zijn getreden wordt de financiële deelname van in Zwitserland gevestigde onderzoekentiteiten per project afzonderlijk geregeld.

Verplichtingen die door de Europese Gemeenschappen worden aangegaan vóór 1 januari van het jaar volgend op de inwerkingtreding van de onderhavige overeenkomst, alsmede de daaruit voortvloeiende betalingen, brengen geen bijdrage van de zijde van Zwitserland mee.

De financiële bijdrage van Zwitserland in verband met de deelname aan de uitvoering van de specifieke programma's wordt vastgesteld in evenredigheid met en als aanvulling op het bedrag dat jaarlijks op de algemene begroting van de Europese Unie beschikbaar is voor vastleggingskredieten om te voldoen aan de financiële verplichtingen van de Commissie in verband met werkzaamheden die worden uitgevoerd in de vormen die nodig zijn voor de tenuitvoerlegging, het beheer en het functioneren van die programma's en activiteiten die onder deze overeenkomst vallen.

2. De evenredigheidsfactor voor het bepalen van de Zwitserse bijdrage aan het vijfde kaderprogramma en het nucleaire kaderprogramma, met uitzondering van het fusieprogramma, wordt bepaald door de verhouding tussen het bruto binnenlands product van Zwitserland tegen marktprijzen en de som van de bruto binnenlandse producten van de lidstaten van de Europese Unie tegen marktprijzen. De Zwitserse bijdrage aan het fusieprogramma wordt zoals voorheen berekend op basis van de desbetreffende overeenkomst.

Deze verhouding wordt berekend op basis van de meest recente statistische gegevens van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) die op het tijdstip waarop de algemene begroting van de Europese Unie wordt bekendgemaakt, beschikbaar is.

3. De voorwaarden voor de financiële bijdrage van Zwitserland zijn uiteengezet in bijlage B.

Artikel 6

Onderzoekcomité Zwitserland/Gemeenschappen

Het bij de kaderovereenkomst van 1986 opgerichte „Onderzoekcomité Zwitserland/ Gemeenschappen” controleert, beoordeelt en draagt zorg voor de juiste uitvoering van deze overeenkomst. Eventuele vraagstukken in verband met de uitvoering of interpretatie van deze overeenkomst worden aan dit comité voorgelegd.

Artikel 7

Deelname

1. Onverminderd artikel 4 hebben in Zwitserland gevestigde onderzoekentiteiten die aan de beide kaderprogramma's deelnemen dezelfde contractuele rechten en plichten als in de Gemeenschap gevestigde entiteiten.

2. Voor in Zwitserland gevestigde onderzoekentiteiten gelden dezelfde voorwaarden voor de indiening en beoordeling van voorstellen en voor de toekenning en sluiting van contracten in communautaire programma's als voor contracten die in dezelfde programma's met in de Europese Gemeenschappen gevestigde onderzoekentiteiten worden gesloten.

3. Bij de keuze van beoordelaars of referees voor de communautaire programma's voor onderzoek en technologische ontwikkeling wordt rekening gehouden met een passend aantal Zwitserse deskundigen.

4. Onverminderd artikel 1, lid 3, artikel 2, onder 3 en 4, en artikel 4, lid 2 en onverminderd de bestaande voorschriften en procedures zijn de voorwaarden voor de deelname van in de Europese Gemeenschappen gevestigde onderzoekentiteiten aan de projecten van Zwitserse onderzoekprogramma's als bedoeld in artikel 2, onder 3, gelijkwaardig aan die welke voor Zwitserse projectpartners gelden.

Artikel 8

Mobiliteit

Elke overeenkomstsluitende Partij garandeert in overeenstemming met de bestaande voorschriften en overeenkomsten de toegang en het verblijf van onderzoekers en — voorzover onmisbaar voor een succesvolle uitvoering van de betrokken activiteit — van een beperkt aantal van hun onderzoekpersoneel dat in Zwitserland en in de Europese Gemeenschappen deelneemt aan de activiteiten die onder deze overeenkomst vallen.

Artikel 9

Herziening en toekomstige samenwerking

1. Als de Europese Gemeenschappen hun onderzoekprogramma's herzien of uitbreiden, kan deze overeenkomst onder onderling overeen te komen voorwaarden worden herzien of uitgebreid. De overeenkomstsluitende Partijen wisselen vooraf informatie en standpunten uit in verband met een dergelijke herziening of uitbreiding en over alle zaken die direct of indirect gevolgen hebben voor de samenwerking van Zwitserland in de beide kaderprogramma's. Zwitserland wordt van de exacte inhoud van de herziene of uitgebreide programma's in kennis gesteld binnen twee weken nadat zij door de Europese Gemeenschappen zijn aangenomen. Als de onderzoekprogramma's worden herzien of uitgebreid, kan Zwitserland de onderhavige overeenkomst opzeggen met een opzegtermijn van zes maanden: in dat geval zijn artikel 14, de leden 3 en 4, niet van toepassing. Deze kennisgeving van het voornemen om deze overeenkomst op te zeggen of uit te breiden, wordt binnen drie maanden na de vaststelling van het besluit van de Gemeenschappen gedaan.

2. Als de Europese Gemeenschappen nieuwe meerjarige kaderprogramma's voor onderzoek en technologische ontwikkeling aannemen, kan deze overeenkomst onder onderling overeen te komen voorwaarden worden herzien of hernieuwd. De overeenkomstsluitende Partijen wisselen via het Onderzoekcomité Zwitserland/ Gemeenschappen informatie en standpunten uit in verband met het opstellen van dergelijke programma's of andere lopende en toekomstige onderzoekactiviteiten.

Artikel 10

Voortzetting van projecten

Projecten en activiteiten die lopen op het ogenblik waarop deze overeenkomst wordt beëindigd en/of afloopt, worden onder de in deze overeenkomst neergelegde voorwaarden voortgezet totdat zij zijn voltooid.

Artikel 11

Relatie met andere internationale overeenkomsten

De bepalingen van deze overeenkomst blijven van kracht onverminderd de voordelen die voortvloeien uit andere internationale overeenkomsten die één van de overeenkomstsluitende Partijen binden en enkel onderzoekentiteiten gevestigd op het grondgebied van die overeenkomstsluitende Partij deze voordelen bieden.

Artikel 12

Territoriale toepassing

Deze overeenkomst is van toepassing op het grondgebied waar de Verdragen tot oprichting van de Europese Gemeenschappen van toepassing zijn en onder de in die Verdragen neergelegde voorwaarden, enerzijds, en op het grondgebied van Zwitserland anderzijds.

Artikel 13

Bijlagen

De bijlagen A en B zijn integrerend onderdeel van deze overeenkomst.

Artikel 14

Inwerkingtreding en duur

1. Deze overeenkomst wordt door de overeenkomstsluitende Partijen overeenkomstig hun eigen procedures bekrachtigd of goedgekeurd. Zij treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand na de laatste kennisgeving van de nederlegging

van de akten van bekrachtiging of goedkeuring van alle zeven onderstaande overeenkomsten:

- overeenkomst op het gebied van wetenschappelijke en technologische samenwerking;
- overeenkomst inzake het vrije verkeer van personen;
- overeenkomst inzake luchtvervoer;
- overeenkomst inzake het goederen- en personenvervoer per spoor en over de weg;
- overeenkomst inzake de handel in landbouwproducten;
- overeenkomst inzake de onderlinge erkenning in verband met de conformiteitsbeoordeling;
- overeenkomst inzake bepaalde aspecten van overheidsopdrachten.

2. Deze overeenkomst geldt voor de periode vanaf haar inwerkingtreding tot aan de afloop van de beide kaderprogramma's.

3. De Gemeenschappen of Zwitserland kunnen deze overeenkomst opzeggen door hun besluit aan de andere partij mee te delen. Als een dergelijke kennisgeving wordt gedaan, is lid 4 van toepassing.

4. De in lid 1 genoemde zeven overeenkomsten worden beëindigd zes maanden na de ontvangst van de kennisgeving van de opzegging als bedoeld in lid 3.

Hecho en Luxemburgo, el veintiuno de junio de mil novecientos noventa y nueve.

Udfærdiget i Luxembourg, den enogtyvende juni nitten hundrede og nioghalvfems.

Geschehen zu Luxemburg am einundzwanzigsten Juni neunzehnhundertneunundneunzig.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις είκοσι μία Ιουνίου χίλια εννιακόσια ενενήντα εννέα.

Done at Luxembourg on the twenty-first day of June in the year one thousand and ninety-nine.

Fait à Luxembourg, le vingt-et-un juin mil neuf cent quatre-vingt dix-neuf.

Fatto a Lussemburgo, addì ventuno giugno millenovecentonovantanove.

Gedaan te Luxemburg, de eenentwintigste juni negentienhonderd negenennegentig.

Feito em Luxemburgo, em vinte e um de Junho de mil novecentos e noventa e nove.

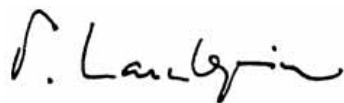
Tehty Luxemburgissa kahdentenakymmenentenäensimmäisenä päivänä kesäkuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäyhdeksän.

Som skedde i Luxemburg den tjugoförsta juni nittonhundraionio.

Por las Comunidades Europeas
For De Europæiske Fællesskaber
Für die Europäischen Gemeinschaften
Για τις Ευρωπαϊκές Κοινοότητες
For the European Communities
Pour les Communautés européennes
Per le Comunità europea
Voor de Europese Gemeenschappen
Pelas Comunidades Europeias
Euroopan yhteisöjen puolesta
For Europeiska gemenskaperna



Por la Confederación Suiza
For Det Schweiziske Edsforbund
Für die Schweizerische Eidgenossenschaft
Για την Ελβετική Συνομοσπονδία
For the Swiss Confederation
Pour la Confédération suisse
Per la Confederazione svizzera
Voor de Zwitserse Bondsstaat
Pela Confederação Suíça
Sveitsin valaliiton puolesta
På Schweiziska edsförbundets vägnar



BIJLAGE A

BEGINSELEN INZAKE DE TOEKENNING VAN INTELLECTUELE-EIGENDOMSRECHTEN

1. EIGENDOM, TOEKENNING EN UITOEFENING VAN RECHTEN

- 1.1. De contractuele regelingen die de deelnemers overeenkomen onder de regels die zijn opgesteld met het oog op de tenuitvoerlegging van artikel 130 J van het EG-verdrag, betreffen met name de eigendom en het gebruik, inclusief de verspreiding, van informatie en intellectuele eigendom die voortvloeien uit het gemeenschappelijk onderzoek, met inachtneming van de doelstellingen van het gemeenschappelijk onderzoek, de respectieve bijdragen van de deelnemers, de voor- en nadelen van het verlenen van vergunningen per grondgebied of per toepassingsgebied, de door de geldende wetgeving opgelegde voorwaarden, de behoefte aan arbitrageprocedures en andere factoren die door de deelnemers van belang worden geacht.

Ook de eventuele rechten en verplichtingen inzake intellectuele eigendom met betrekking tot het door gastonderzoekers verrichte onderzoek worden in de genoemde regelingen geregeld.

- 1.2. Bij de tenuitvoerlegging van deze overeenkomst worden informatie en intellectuele eigendom gebruikt in overeenstemming met de wederzijdse belangen van de Gemeenschappen en Zwitserland; in de contractuele regelingen wordt een dienovereenkomstige bepaling opgenomen. Hierin wordt tevens bepaald dat de in artikel 4 van de overeenkomst bedoelde rechten alleen worden verleend voor informatie en intellectuele eigendom die na de datum waarop de financiële bijdrage van Zwitserland is geleverd, zijn voortgebracht.
- 1.3. Ten aanzien van de informatie of intellectuele eigendom welke voortvloeit uit het gemeenschappelijk onderzoek en niet in de contractuele regelingen is geregeld, wordt, onverminderd de goedkeuring van de Partijen, overeenkomstig de in de contractuele regelingen neergelegde beginselen, waaronder die voor de beslechting van geschillen, te werk gegaan.

Als de door de deelnemers overeengekomen methode voor de beslechting van geschillen niet tot een bindend besluit leidt, kan het geschil worden voorgelegd aan het gezamenlijk Onderzoekcomité Zwitserland/Gemeenschappen, dat zal trachten tussen de deelnemers te bemiddelen. Als de deelnemers na deze bemiddeling niet tot overeenstemming komen, komt de informatie of de intellectuele eigendom toe aan alle deelnemers aan het gemeenschappelijk onderzoek dat de informatie of de intellectuele eigendom heeft voortgebracht.

Als geen overeenstemming over de exploitatie wordt bereikt, heeft elke deelnemer op wie deze bepaling van toepassing is het recht om die informatie of intellectuele eigendom zonder geografische beperking voor eigen commerciële doeleinden te gebruiken.

- 1.4. Elke partij zorgt ervoor dat de andere partij en haar deelnemers over de intellectuele-eigendomsrechten kunnen beschikken die hun overeenkomstig de beginselen van deel I van deze Bijlage toekomen.
- 1.5. Met inachtneming van de concurrentievoorwaarden op de onder de overeenkomst vallende gebieden, streeft elke partij ernaar dat de krachtens deze overeenkomst en de daaruit voortvloeiende regelingen verkregen rechten zodanig worden uitgeoefend, dat met name:
- i) de verspreiding en het gebruik van informatie die in het kader van de overeenkomst is ontstaan, bekendgemaakt, of anderszins beschikbaar gesteld, worden aangemoedigd
 - en
 - ii) de vaststelling en de uitvoering van internationale normen worden bevorderd.

2. INTERNATIONALE OVEREENKOMSTEN

Intellectuele eigendom die aan de partijen of hun deelnemers toebehoort, wordt behandeld in overeenstemming met de toepasselijke internationale overeenkomsten, bij voorbeeld de Trips-overeenkomst van de GATT-WTO, de Conventie van Bern (Akte van Parijs 1971) en het Unieverdrag van Parijs (Akte van Stockholm 1967).

3. WETENSCHAPPELIJKE GESCHRIFTEN EN AUDIOVISUELE WEKEN DIE ONDER HET AUTEURSRECHT VALLEN

Behoudens het bepaalde in deel 4 en tenzij in de contractuele regelingen anders is overeengekomen, geschiedt de publicatie van onderzoekresultaten gezamenlijk door de Partijen of de deelnemers aan dat gezamenlijke onderzoek.

Naast deze algemene regel is het volgende van toepassing:

- 3.1. Indien door een Partij of door de overheidslichamen van die Partij wetenschappelijke en technische tijdschriften, artikel en, rapporten, boeken, audiovisuele werken of computerprogramma's worden gepubliceerd die het resultaat zijn van gemeenschappelijk onderzoek in het kader van deze overeenkomst, onstaat voor de andere partij het wereldwijd geldende, niet-exclusieve, onherroepelijke recht met vrijstelling van royalty's, om die werken te vertalen, te reproduceren, te bewerken, te verspreiden en openbaar te maken.
 - 3.2. De Partijen streven naar de verspreiding op een zo ruim mogelijke schaal van wetenschappelijke geschriften en audiovisuele werken die het resultaat zijn van gemeenschappelijk onderzoek in het kader van deze overeenkomst en die door onafhankelijke uitgevers zijn gepubliceerd.
 - 3.3. Op alle voor publicatie bestemde exemplaren van een werk waarop auteursrechten rusten en dat volgens deze bepaling tot stand is gekomen, dient de naam van de auteurs(s) van het werk te worden vermeld, tenzij een of meer auteurs uitdrukkelijk wensen daarvan af te zien. Ook moet op een duidelijk zichtbare plaats worden verwezen naar de medewerking en de steun van de Partijen.
4. GEHEIME INFORMATIE

A. **Schrifelijke geheime informatie**

- 1) Elke Partij — of haar deelnemers, naar gelang van het geval — stelt in een zo vroeg mogelijk stadium en bij voorkeur in de contractuele regelingen vast welke informatie zij geheim wenst te houden met betrekking tot deze overeenkomst. Daarbij moet onder meer rekening worden gehouden met:
 - i) het geheime karakter van de informatie, d.w.z. dat de gegevens — als geheel of in de gegeven samenstelling van de onderdelen — niet algemeen bekend zijn bij deskundigen in de kringen die doorgaans met dergelijke informatie te maken hebben en voor hen ook niet gemakkelijk toegankelijk zijn met wettige middelen;
 - ii) de feitelijke of de potentiële handelswaarde van de informatie ingevolge het geheime karakter ervan en
 - iii) de voorafgaande bescherming van de informatie, in die zin dat door de wettelijk bevoegde persoon onder de gegeven omstandigheden redelijke maatregelen zijn genomen om de geheimhouding van de gegevens te garanderen.

De Partijen en de deelnemers kunnen in bepaalde gevallen overeenkomen dat bij de uitvoering van gezamenlijk onderzoek in het kader van deze overeenkomst verstrekte, uitgewisselde of voortgebrachte informatie, tenzij anders aangegeven, niet mag worden openbaar gemaakt.

- 2) Elke Partij zorgt ervoor dat als geheim en dus als vertrouwelijk beschouwde informatie die ingevolge deze overeenkomst aan de Partijen wordt medegedeeld, door de andere Partij gemakkelijk als zodanig kan worden herkend, bijvoorbeeld door een passend kenteken of een beperkend opschrift. Dit geldt ook voor de gehele of gedeeltelijke reproductie van de desbetreffende gegevens.
- 3) Een partij die ingevolge deze overeenkomst geheime informatie ontvangt, respecteert het vertrouwelijke karakter ervan. Deze beperkingen worden automatisch opgeheven, wanneer deze informatie door de eigenaar ongelimiteerd wordt bekendgemaakt aan deskundigen op het betreffende gebied.
- 4) In het kader van de overeenkomst door een van de Partijen verstrekte geheime informatie mag door de ontvangende Partij worden verspreid onder personen die behoren tot of in dienst zijn van de ontvangende Partij en andere betrokken departementen of instellingen van de ontvangende Partij welke voor de specifieke doeleinden van het lopende gemeenschappelijk onderzoek gemachtigd zijn, mits deze geheime gegevens uitsluitend onder voorwaarde van vertrouwelijkheid worden verspreid en gemakkelijk — zoals bovenvermeld — als zodanig kunnen worden herkend.
- 5) Indien de Partij die de geheime gegevens in het kader van deze overeenkomst verstrekt, vooraf schriftelijk toestemming verleent, mag de ontvangende Partij de geheime gegevens op een ruimere schaal verspreiden dan volgens bovenstaand punt 4 is toegestaan. De Partijen werken samen procedures uit voor het aanvragen en verkrijgen van een voorafgaande schriftelijke toestemming voor de verspreiding op ruimere schaal; elke Partij verleent deze goedkeuring voor zover dit in het kader van haar binnenlandse beleid en haar nationale voorschriften en wetten mogelijk is.

B. Niet-schriftelijke geheime informatie

Niet op schrift gestelde geheime gegevens of andere vertrouwelijke informatie die worden verstrekt tijdens studiedagen en andere bijeenkomsten welke in het kader van deze bijeenkomst worden gehouden, of gegevens verkregen door de indienstneming van personeel, het gebruik van voorzieningen of gemeenschappelijke projecten, worden door de Partijen of hun deelnemers behandeld overeenkomstig de beginselen welke voor schriftelijke informatie in de overeenkomst zijn vastgesteld, mits de ontvanger van dergelijke geheime of anderszins vertrouwelijke gegevens op het ogenblik waarop de informatie wordt megedeeld, wordt gewezen op het vertrouwelijk karakter van de te verstrekken informatie.

C. Beheer

Elke partij doet haar uiterste best om ervoor te zorgen dat geheime informatie die zij uit hoofde van deze overeenkomst ontvangt, wordt beheerd zoals in de overeenkomst is bepaald. Indien een van de Partijen zich realiseert dat zij niet in staat is, of redelijkerwijs verwacht niet in staat te zullen zijn, om de in de punten A en B vervatte bepalingen inzake niet-verspreiding na te leven, stelt zij de andere Partij daarvan onmiddellijk in kennis. De betrokken Partijen plegen vervolgens overleg om een passende gedragslijn vast te stellen.

BIJLAGE B

FINANCIËLE REGELS VOOR DE IN ARTIKEL 5 VAN DEZE OVEREENKOMST BEDOELDE FINANCIËLE BIJDRAGE VAN ZWITSERLAND

1. VASTSTELLING VAN DE FINANCIËLE BIJDRAGE

1.1. Zo spoedig mogelijk en uiterlijk op 1 september van elk jaar deelt de Europese Commissie Zwitserland, samen met de nodige achtergrondinformatie, het volgende mede:

- a) de bedragen van de vastleggingskredieten op de staat van uitgaven van het voorontwerp van de begroting van de Europese Unie die betrekking hebben op de beide kaderprogramma's,
- b) het op basis van het voorontwerp van de begroting geraamde bedrag van de bijdrage van Zwitserland in verband met zijn deelname aan de beide kaderprogramma's.

Om de interne begrotingsprocedures te vergemakkelijken, verschaffen de diensten van de Commissie echter uiterlijk op 30 mei van elk jaar al de corresponderende indicatieve bedragen.

1.2. Zodra de algemene begroting definitief is vastgesteld, deelt de Commissie Zwitserland de bovenstaande met de deelname van Zwitserland corresponderende bedragen op de staat van uitgaven mede.

2. BETALINGSPROCEDURES

2.1. Uiterlijk op 15 juni en 15 november van elk begrotingsjaar doet de Commissie aan Zwitserland een verzoek tot storting in verband met de bijdrage van Zwitserland in het kader van deze overeenkomst. Dit verzoek tot storting betreft de betaling van onderscheidenlijk:

- zes twaalfden van de bijdrage van Zwitserland uiterlijk op 20 juli,
- zes twaalfden van de bijdrage van Zwitserland uiterlijk op 15 december.

In het laatste jaar van de beide kaderprogramma's wordt het volledige bedrag van de bijdrage van Zwitserland evenwel uiterlijk op 20 juli betaald.

2.2. De bijdragen van Zwitserland worden uitgedrukt en betaald in euro.

2.3. Zwitserland betaalt zijn bijdrage in het kader van deze overeenkomst volgens het in lid 2.1 vermelde tijdschema. Voor elke te late betaling wordt interest betaald ten belope van de Interbank Offered Rate voor één maand in euro (EURIBOR) als gegeven op pagina 248 van Telerate. Dit percentage wordt met 1,5 % verhoogd voor elke maand uitstel. De verhoogde interest geldt voor de gehele periode van de betalingsachterstand. De interest is evenwel pas verschuldigd als de betaling meer dan dertig dagen na de in lid 2.1 vermelde termijnen plaatsvindt.

2.4. Reiskosten van Zwitserse vertegenwoordigers en deskundigen in verband met hun deelname aan de werkzaamheden van onderzoekcomités en de bij de tenuitvoerlegging van de beide kaderprogramma's betrokken comités worden door de Commissie vergoed op dezelfde grondslag en volgens de procedures die momenteel gelden voor vertegenwoordigers en deskundigen van de lidstaten van de Europese Gemeenschappen.

3. VOORWAARDEN VOOR DE TENUITVOERLEGGING

3.1. De financiële bijdrage van Zwitserland aan het vierde kaderprogramma overeenkomstig artikel 5 van de overeenkomst blijft normaliter gedurende het betrokken begrotingsjaar ongewijzigd.

3.2. Bij de afsluiting van de rekeningen over elk begrotingsjaar (n) gaat de Commissie in het kader van de opstelling van de jaarrekening over tot een regularisering van de rekeningen in verband met de bijdrage van Zwitserland, rekening houdend met wijzigingen die zich in de loop van het begrotingsjaar hebben voorgedaan door overschrijvingen, annuleringen, overboekingen of aanvullende en gewijzigde begrotingen. Deze regularisering vindt plaats ten tijde van de eerste betaling voor het jaar n+1. De laatste regularisering vindt evenwel uiterlijk plaats in juli van het vierde jaar na de afloop van de beide kaderprogramma's.

Betalingen van Zwitserland worden ten gunste van de programma's van de Europese Gemeenschappen als in de begroting opgenomen ontvangsten geboekt onder de passende begrotingslijn van de staat van ontvangsten van de algemene begroting van de Europese Unie.

4. INFORMATIE

- 4.1. Uiterlijk op 31 mei van elk begrotingsjaar (n+1) wordt de staat van de kredieten voor de beide kaderprogramma's in verband met het voorgaande begrotingsjaar (n) opgesteld en ter informatie aan Zwitserland toegezonden in de voor de jaarrekening van de Commissie gebruikelijke opmaak.
 - 4.2. De Commissie deelt Zwitserland alle andere algemene financiële gegevens over de uitvoering van de beide kaderprogramma's mee die ter beschikking van EVA-EER-landen worden gesteld.
-

SLOTAKTE

de gevolmachtigde

van DE EUROPESE GEMEENSCHAP

en

van DE EUROPESE GEMEENSCHAP VOOR ATOOMENERGIE

enerzijds,

en

van DE ZWITSERSE BONDSSTAAT,

anderzijds,

bijeengekomen te Luxemburg, op de eenentwintigste juni negentienhonderd negenennegentig voor de ondertekening van de overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake wetenschappelijke en technologische samenwerking tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat, hebben de volgende gemeenschappelijke verklaring aangenomen die aan deze slotakte is gehecht:

Gemeenschappelijke verklaring over toekomstige verdere onderhandelingen.

Zij hebben tevens kennis genomen van de volgende verklaring die aan deze slotakte is gehecht:

Verklaring over het bijwonen door Zwitserland van vergaderingen van comité en commissies.

Hecho en Luxemburgo, el veintiuno de junio de mil novecientos noventa y nueve.

Udfærdiget i Luxembourg, den enogtyvende juni nitten hundrede og nioghalvfems.

Geschehen zu Luxemburg am einundzwanzigsten Juni neunzehnhundertneunundneunzig.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις είκοσι μία Ιουνίου χίλια εννιακόσια ενενήντα εννέα.

Done at Luxembourg on the twenty-first day of June in the year one thousand and ninety-nine.

Fait à Luxembourg, le vingt-et-un juin mil neuf cent quatre-vingt dix-neuf.

Fatto a Lussemburgo, addì ventuno giugno millenovecentonovantanove.

Gedaan te Luxemburg, de eenentwintigste juni negentienhonderd negenennegentig.

Feito em Luxemburgo, em vinte e um de Junho de mil novecentos e noventa e nove.

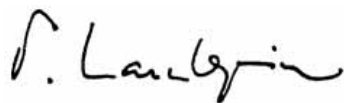
Tehty Luxemburgissa kahdentenäkymmenentenäensimmäisenä päivänä kesäkuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäyhdeksän.

Som skedde i Luxemburg den tjugoförsta juni nittonhundra nittionio.

Por las Comunidades Europeas
For De Europæiske Fællesskaber
Für die Europäischen Gemeinschaften
Για τις Ευρωπαϊκές Κοιότητες
For the European Communities
Pour les Communautés européennes
Per le Comunità europea
Voor de Europese Gemeenschappen
Pelas Comunidades Europeias
Euroopan yhteisöjen puolesta
For Europeiska gemenskaperna



Por la Confederación Suiza
For Det Schweiziske Edsforbund
Für die Schweizerische Eidgenossenschaft
Για την Ελβετική Συνομοσπονδία
For the Swiss Confederation
Pour la Confédération suisse
Per la Confederazione svizzera
Voor de Zwitserse Bondsstaat
Pela Confederação Suíça
Sveitsin valaliiton puolesta
På Schweiziska edsförbundets vägnar



GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING

over toekomstige verdere onderhandelingen

De Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat verklaren voornemens te zijn onderhandelingen te openen over sluiting van overeenkomsten betreffende onderwerpen van gemeenschappelijk belang, zoals de herziening van Protocol nr. 2 bij de vrijhandelsovereenkomst van 1972 en de deelname van Zwitserland aan bepaalde communautaire programma's op het gebied van opleidingen, jeugdzaken, media, statistiek en milieu. De voorbereidingen voor die onderhandelingen moeten binnen korte tijd na de afronding van de thans lopende bilaterale onderhandelingen beginnen.

VERKLARING

over het bijwonen door Zwitserland van vergaderingen van comités en commissies

De Raad komt overeen dat de vertegenwoordigers van Zwitserland, als waarnemers en voor de punten die hen betreffen, de vergaderingen van de volgende comités, commissies en groepen van deskundigen bijwonen:

- comités en commissies voor onderzoeksprogramma's, waaronder het Comité voor wetenschappelijk en technisch onderzoek (CREST);
- Administratieve Commissie voor de sociale zekerheid van migrerende werknemers;
- coördinatiegroep voor de wederzijdse erkenning van diploma's van het hoger onderwijs;
- raadgevende comités voor de luchtvaart en voor de toepassing van de mededingingsvoorschriften in het luchtvervoer.

De stemming in deze commissies en comités wordt door de vertegenwoordigers van Zwitserland niet bijgewoond.

In het geval van andere commissies en comités die onderwerpen behandelen waarop deze Overeenkomsten van toepassing zijn en op welk gebied Zwitserland ofwel de communautaire wetgeving heeft overgenomen of gelijkwaardige wetgeving toepast, raadpleegt de Commissie de deskundigen van Zwitserland overeenkomstig het bepaalde in artikel 100 van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte.

Informatie betreffende de inwerkingtreding van de zeven overeenkomsten met de Zwitserse Bondsstaat in de sectoren vrij verkeer van personen, luchtvervoer en overlandvervoer, overheidsopdrachten, wetenschappelijke en technologische samenwerking, wederzijdse erkenning van overeenstemmingsbeoordeling en handel in landbouwproducten

Aangezien de uiteindelijke kennisgeving van de afronding van de procedures die nodig zijn voor de inwerkingtreding van de zeven op 21 juni 1999 te Luxemburg ondertekende overeenkomsten in de sectoren vrij verkeer van personen, luchtvervoer en overlandvervoer, overheidsopdrachten, wetenschappelijke en technologische samenwerking, wederzijdse erkenning van overeenstemmingsbeoordeling en handel in landbouwproducten tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten enerzijds en de Zwitserse Bondsstaat anderzijds, heeft plaatsgehad op 17 april 2002, zullen deze overeenkomsten, gelijktijdig, op 1 juni 2002 in werking treden.
